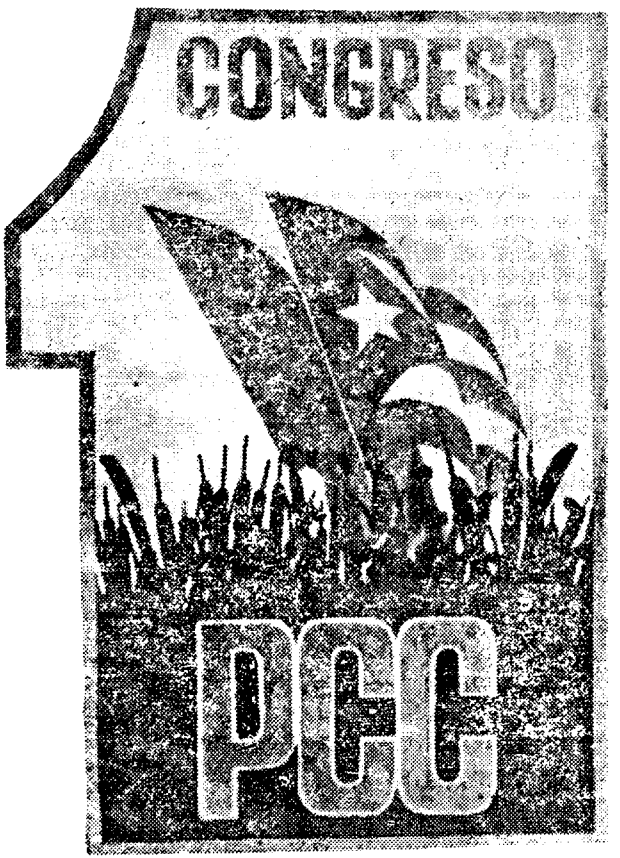
KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ 1.KONGRESİ

- ana rapor
- kongre kararları
- kastronun halka yaptığı konuşma
- küba cumhuriyeti anayasası

SORUN YAYINLARI

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ
1. KONGRESİ
VE
KÜBA CUMHURİYETİ ANAYASASI

SORUN YAYINLARI : 12
Birinci Baskı : Nisan 1977

Dizgi ve düzenleme: Metin Dizimevi ★ Baskı: Kültür Matbaası
Kapak: Özge Matbaası ★ Cilt: Metin Mücellithanesi

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ 1. KONGRESİ ve KÜBA CUMHURİYETİ ANAYASASI

Çeviren : NAHİT TÖREN

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Resmî Organı Haftalık GRANMA *Dergisi'nin 28 Aralık 1975 ve 4-7-11 Ocak 1976 tarihli İngilizce nüshalarından çevrilmiştir.*

SORUN YAYINLARI

Boyacı Ahmet Sokak Nuribey Han K/3 No: 307
Çemberlitaş/İst.
İsteme ve Yazışma Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ 1. KONGRESİ'NDE ANA RAPORU FİDEL OKUDU

Bu büyük olayda Raul da açış konuşmasını yaptı

Parti Birinci Sekreteri, Başkumandan Fidel Castro, Havana'da Karl Marx Tiyatrosunda toplanan Küba Komünist Partisi 1. Kongresi'nin ilk oturumlarında ana raporu okudu.

Kürsünün bir yanında Almeida, Fidel, Raul ve Ramiro, öte yanında da Dorticos, Guillermo Garcia, Hart ve Sergio del Valle ve tüm Politbüro üyelerl, ayrıca, Sekretarya ve Merkez Komitesi üyeleri, partilerin ve devrimci örgütlerin heyet başkanları ve başka yoldaşlar hazır bulunuyordu. Geri planda Marks, Engels, Lenin, Marti, Maceo, Gomez, Mella, Camilo ve Che'nin resimleri vardı.

Bu olay 17 Aralık'da, sabah saat 8.00'de, ulusal marşın çalınmasıyla birlikte başladı. Bunu; Parti ikinci sekreteri, Tümen Komutanı (Tuğgeneral) Raul Castro'nun yaptığı açış konuşması izledi.

3116 delegenin hazır bulunduğunu ve böylelikle, Kongre'nin çalışmalarına başlaması için gereken sayıda delegenin mevcut olduğunu belirtiyordu. Böylece, Kongre'nin açıldığını ilan etti. Parti ikinci sekreteri, daha sonra konuk heyetlerin bir listesini okudu ve, Temsilciler Konseyi'nin yaptığı ve oybirliğiyle kabul edilen bir öneriyi, Kongre'nin 452 üyeli bir başkanlık divanı seçmesi önerisini dile getirdi. Onu takiben, açış oturumunun başkanlığını yapan Yoldaş Juan Almeida Bosque kürsüye geldi.

Almeida kürsüyü, Kongre'nin oturumlarının gelişimi üzerine Konsey'in delegelerin dikkatine sunduğu belgeyi özetleyen, Temsilciler Konseyi başkanı Yoldaş Jaime Crombet'e bıraktı. Bu belge de oybirliğiyle onaylandı.

Sabah saat 9.20'de Fidel, mevcut bütün delegelerin uzun ve coşku dolu tezahüratıyla, çığır-açıcı raporu Kongre'ye okumaya başladı.

I - GİRİŞ

Seçkin Konuklar;
Sevgili Yoldaşlar;

Büyük politik süreçlerde gerçekten tarihsel önem taşıyan olaylar vardır. Çalışmasına başladığımız, Parti Birinci Kongresi bunlardan biridir. Bize, yurdumuzun devrimci yaşamında böylesine belirleyici olan bir anda en yüksek bir derecede yaşam hakkı düştü. Bu noktaya ulaşmak için, Küba ulusunun çeşitli kuşaklardaki sayısız oğulları ve kızları, yaşamlarını fedakârca gözden çıkarmak zorunda kaldılar. Pekçoğu yaşamlarını bağımsızlık ve adalet için, bu soylu dava için, halkımızın şeref ve ilerlemesi için verdiler. En başta bağımsızlık için kurtuluş savaşlarında, yeni-sömürgenin alçakça koşullarında, adi zulme karşı kavgada, ve devrimi sağlamlaştırma ve savunmada acı çeken, dövüşen ve ölenlere karşı şu anda minnet anıları besliyoruz. Şimdi çalışmalarına başlayan bu Kongre, onların inançları, çabaları ve dökülen kanları olmasaydı hiçbir zaman mümkün olmayacaktı.

La Demajagua'nın şanlı günlerinden bugüne kadar, devrimci bayraklar kuşaktan kuşağa devredildiler. Bugün, Partimiz bu bayrakların ve bunlarla birlikte, en iyi devrimci geleneklerin, tarihsel kahramanlığın ve yurdumuzun en parlak düşüncelerinin bekçisidir.

Amerika kıtasındaki bir ülkede sosyalist devrimin lideri olan bu Partinin, ilk Kongresini yapmakta oluşu, Latin Amerika ve dünya devrim hareketinin çerçevesinde eşsiz bir önem ve politik ilginçlik taşır. Bütün dünya devrimcilerinin halkımız için, bu ülkedeki politik süreç için ve (halkımızın) öncü Partisi için gösterdikleri yüksek saygınlığın kanıtı, Kardeş Komünist Partilerin ve bütün kıtaların diğer seçkin devrimci örgütlerinin Kongremize gönderdikleri çeşitli temsilci heyetlerden geliyor.

Onların hepsini kardeşçe sevgi duygusuyla selamlarız. Dünya devrimci hareketine küçük katkımızı aşan, bu şereften

dolayı, derinden minnettarız. Bu şeref, devrimci sorumluluğumuzu güçlendirecek büyük bir dürtüdür. Bir an olsun, bu yarıküre halklarının kaderlerinin zimni efendisi olan, güçlü, insafsız ve saldırgan bir emperyalizm karşısında bütün dünyadaki sınıf kardeşlerinin ve özellikle yüce Sovyetler Birliği halkının, emekçi halkımızın kararlı savaşımına sağladıkları destek ve uluslararası dayanışma olmasaydı Kübalı devrimciler için, utkunun değil, Paris Komünarları gibi kahramanca ölmenin, olasılığını unutmuyoruz.

Tarihimize bir göz atmadan bu Kongreye başlamak veya onun derin önemini kavramak olanak dışıdır.

Devrimin tarihsel çözümlemesi

Küba, İspanya'nın Latin Amerika'daki son sömürgesi idi ve şimdi de bu yarıkürenin ilk sosyalist ülkesidir. Bu eşsiz tarihsel misyonu başarmak için, ülkemiz zaman zaman aşılmaz olarak görülen engelleri aşmak zorunda kaldı.

Geçen yüzyılın ilk başlarında, İspanyolca konuşan halkların büyük çoğunluğu, İspanya'nın Napolyon tarafından saldırıya uğramasının yarattığı elverişli koşullarda, sömürge boyunduruğundan kurtulma yolunu buldular. Küba, plantasyonları köle emeği ile işletilen tropikal bir ülke, ayrıca, tipik olarak bir köleci toplum idi. Zamanın birçok uluslararası anlaşması hiç gözönüne alınmayarak egemen sınıfların maddî zenginlik ve refahının artmasıyla birlikte kölelerin sayısı da yıldan yıla arttı. Hem ticaret hemde yönetime İspanyollar egemendi; zengin Kübalıların kendi plantasyonları vardı. Bu toplumsal sınıf, ekonominin gelişmesini ve kendisinin politik iktidara geçişini engelleyen sömürge engellerini aşmada çıkarı olduğu halde, köleleri boyunduruk altında tutmak için, metropolün askerî gücü olmaksızın hareket edemiyordu. Haiti'nin kahraman tarihinin Küba'da tekrarlanmasından korktular ve hiç duraksamadan, ulusal bağımsızlık sorununu köleci bir sınıf olarak kendi çıkarlarına koştular (tabi kıldılar). 1841'de, bu korkunç sömürü biçimine mahkûm edilenler, bir milyondan biraz fazla olan nüfusun 400.000 kadarıydı. Bu nedenle, ülke-

mize İspanyol monarşisi tarafından «daima vefalı Küba Adası» olarak bakıldığı halde, bu sınıfın çıkarı, zengin Kübalıların bir kesiminde, Birleşik Devletler tarafından ilhak edilmeye dönük yıkıcı bir eğilime de yolaçtı, çünkü başka nedenlerin yanısıra, İspanya'nın kendisinin uluslararası baskılara boyun eğeceği ve köleciliği ortadan kaldıracağından korkuyorlardı. Kuzeyli endüstriyel devletlerle çıkar çatışması yüzünden ve Küba Adasında bir diğer köleci devlete sahibolmak umuduyla, bu eğilim, ABD'nin güneyindeki köleci devletler tarafından güçlü bir biçimde desteklendi.

Aynı zamanda, Kübayı ilhak etme dürtüsü, bu Cumhuriyet kurulduğu günden beri daima, Birleşik Devletler'in liderleri arasında da güçlüydü ve Birleşik Devletler'in bu yarımkürede gerçekleştirmeyi gerekli gördüğü «apaçık yazgı»nın «kader manifestosu»nun ilkelerinin mantıksal bir ifadesi olarak çeşitli yönetici ve politikacılar tarafından birçok vesilelerle ifade edildi. Fakat, Birleşik Devletler'deki içsavaş ve bunu izleyen Lincoln yönetimi altında köleciliğin ilgası, Küba köle-sahiplerinin ilhakçı hareketine ağır bir darbe indirdi. Sömürücülerin bu alçakça ve vatan-düşmanı isteklerine karşı, sömürülenler -yani köleler- her zaman olduğu gibi en vahşi ve kanlı biçimde bastırılan birçok cesur ayaklanmada ifadesini bulan, toplumsal ve devrimci savaşımın sayısız örneklerini verdiler.

İlhakçı eğilim geriletildiği ve Kübalı toprak sahipleri köleci sistemin yerini başka, daha modern tarımsal ve endüstriyel üretim biçimlerine bırakması gerektiğine ikna edildiğinde, ülkenin daha da gelişimi için zaten aşılmaz bir engel haline gelmiş olan İspanyol sömürge sisteminin yeniden kurulması yolunda, şiddetle reddedildiği halde halkımıza silahlı mücadele yoluyla dayatılan güçlü istemler doğdu.

1868'deki ilk bağımsızlık savaşını, varlıklı ailelerden (gelen), böyle bir görev için politik kültürü, ilişkileri ve ekonomik kaynakları olan Kübalı yurtseverler başlatmış ve buna öncülük etmiş olsalar da, bu savaş, köleci sınıfın derin köklerinin olduğu, daha güçlü bulunduğu, ve daha büyük çıkarlarının olduğu eyaletlerde değil de, sadece pek çok bağımsız köy-

lünün bulunduğu ve köle emeğinin, göreli olarak daha az ekonomik önem taşıdığı bölge ve eyaletlerde başladı, patlama (noktasına) erişti ve güç kazandı.

Köylüleri, zanaatçıları ve köleleri saflarına çeken ve öğrenciler, meslek sahipleri, aydınlar ve ulusal duygular besleyen, genellikle (tüm) Küba halkı arasında ateşli yurt sevgisini uyandıran savaş, İspanyol hakimiyetine karşı savaşıma atılmada somut ve kesin bir gerçek oldu.

İspanyol baskısı bütün Kübalıları, toplumsal sımflarına bakmaksızın aynı ölçüde etkilediği halde, -köleci sımfın esas zenginliğinin yoğunlaşmış olduğu- Batı, savaştan uzak kaldı ve kaynaklarıyla sömürge ordusunu destekledi. Savaşın esas yükü düşman ordularından ziyade anlaşmazlıklar ve entrikalar nedeniyle yenilmeden önce kavgayı eşsiz ve kıyaslanamaz bir kahramanlık mücadelesiyle on yıl sürdüren, halkın en yoksul kesimlerinin üzerine düştü. Bu sırada, en yoksul kesimlerden gelen Antoio Maceo, bağımsızlık kazanılmadan ateşkesi reddetti ve ölümsüz Baragua Protestosunu yayımladığında halkımızın cesaret ve yıkılmaz savaş azminin simgesi oldu.

1886'dan az sonra, başka nedenlerin yanısıra, On Yıl Savaşı'nın kaçınılmaz bir sonucu olarak, kölelik ilga edildi. Böylece, yarımkürede bu muzır kurumun resmî olarak yasaklanıldığı son ülke olduk. Köleliğe maruz kalan karı ve kocalar hâlâ bu ülkede hayattadırlar.

1895'de, Kübalılar tekrar ayaklandılar. Bu defa mücadeleye, politik bakımdan, uzun yıllar boyunca hazırlamlmıştı Politik dehası ülkesinin ve devrinin sınırlarını aşan Marti'nin liderliği altında, devrime öncülük yapacak bir parti örgütlendi. Lenin'in eski Çarlık İmparatorluğunda sosyalist devrimi başarmak için aynı günlerde geliştirdiği bu fikir (ide), politik düşünceye, Marti'nin en mükemmel katkılarından biridir. Ülkemizde bir tek devrimci parti kuruldu. Bu parti de, Küba'da devrimi başarmak üzere, köylü, işçi, esnaf ve aydınların yeni kuşaklarıyla, Gomez ve Maceo'da sembolleşen On Yıl Savaşı'nın şanlı emektarları biraraya geldiler. Marti canavarı farkediyordu, çünkü onun içinde yaşıyordu. ABD'de kapitalist ge-

lişmenin yolaçtığı yeni imparatorluk eğilimiyle donanan mevcut «apaçık kader» politikasımn, bu yayılmacı politikanın aracılığıyla Kübayı egemenliği altına almak isteyen canavarın eski dürtüsünü farketti. Marti, bu eğilimi, şaşırtıcı açıklıkla gördü: «Birleşik Devletler'in Antiller'e baştan başa yayılmasını ve Amerika'daki topraklarımızda gücünü arttırmasıyla avının üzerine atılmasını zamanında engelleme görevim -çünkü bu görevin tam olarak farkındayım ve bunu yapmaya tam olarak kararlıyım- olarak, Küba'nın bağımsızlığı konusunda ülkem için hayatımı her zaman vermeye hazırım. Şimdiye kadar yapmış olduğum ve gelecekte yapacağım herşey bu amaçla yapılacaktır. Sakin ve dolaylı bir şekilde de olsa bu yapılmalıdır, çünkü, bazı şeyler vardır ki ulaşılması için gizlenilmesi gerekir, ve bunlar için neler yapıldığı ilan edilirse, sonuna kadar varılması açısmdan, haddinden fazla sert güçlükler meydana getirebilir.» Bu sözler, Küba tarlalarında Kurtuluş Ordusu savaşçılarımn yanında dövüşürken ölmesinin arifesinde Marti tarafından söyleniyordu. Marti'nin düşüncesi ve İspanya —Amerika savaşını ilk emperyalist savaş olarak yorumlayan ve tanımlayan Lenin'in düşüncesi, iki ayrı tarihsel ortamdan gelen ve görüşleri birbirine yaklaşan bu iki insanı -Jose Marti ve V.I. Lenin- birbirlerine bağlıyordu Biri, sömürge hakimiyetinden ve emperyalizmden ulusal-kurtuluşun bir sembolü, diğer ise, emperyalist zincirin en zayıf halkasında ilk sosyalist devrimin mimarıdır; ulusal kurtuluş ve sosyalizm, modern dünyada sıkı sıkıya birbirine bağlı iki davadır. Devrimci amaçları ileri doğru götürmek için sağlam ve disiplinli bir partiyle birlikte her ikisi de, hemen hemen aynı zamanlarda, yüzyılın başlarında kurulmuştur.

Kaynakları, gereçleri, lojistiği olmayan, ancak, bir buçuk milyonluk bir nüfusa sahip olan Küba halkı, 300 000 kişilik sömürge ordularına karşı dövüştü. O zamanlar İspanya, Avrupa'nın başta gelen askerî güçlerinden biriydi. Amerika'nın hiçbir başka halkı böylesi zor ve çetin koşullarda bağımsızlık savaşımım sürdürme zorunda kalmamıştır. Küba, geçen yüzyılın sonundaki Vietnamdı. Küba halkı; diğer hiçbir Latin Amerika devletinin katılması olmaksızın ve ABD hükümeti-

nin, dövüşen vatandaşlarına silah sağlamaya çabalayan ABD'deki Kübalı göçmenlerin çabalarına karşı etkin düşmanlığı karşısında kendi güçleriyle mücadeleyi sürdürdü. Ana yurdumuzun özgürlüğü için savaşa kendi özgür isteği ile gelen diğer kardeş halklardan insanlar, bağımsızlık mücadelemizde etkin bir rol aldılar. Bütün bu insanların sembolü, ordumuzun baş komutanı olan, Dominik halkının seçkin temsilcisi Maximo Gomezdi. Bu insanlar, Küba savaş alanlarında, ülkemizin tarihine uluslararası dayanışmanın parlak sayfalarını yazdılar.

Savaşı sürdürecek kaynakları ve enerjisi kalmayan İspanya tükenmişti. İspanyol ordusu sadece çok büyük müstahkem mevkileri kontrol ediyordu. Devrimciler bütün kırsal alanlara ve iç ulaşıma egemen olmuşlardı. Birçok ünlü İspanyol generali bu savaşta bozguna uğratıldı. Bu sıralarda, 1898' de, çarpışmalarının bitmesinin arifesinde, hiçbir ön girişim yapılmadan, İspanya'dan Küba toprağını satınalmak için, ABD askerî müdahalesi yapıldı. İspanya'nın inatçılığı Küba'ya herhangi hizmet türünden birşey de yaptıysa, bu, geçen yüzyılda ABD'nin sürekli olarak İspanya'ya önerdiği böylesi bir işte anlaşmanın sistemli bir biçimde reddedilmesinden ötürüydü.

Emperyalist savaş, Küba, Filipinler ve Porto Riko'nun işgaliyle sonuçlandı. Küba'nın mücadelesi, dünyanın her yerinde ve de bizzat ABD halkı arasında geniş sempati uyandırdı. Küba'nın kahramanca savaşımı yabancı hırslı fatihler arasında bile saygınlık kazandı ve Ada derhal ilhak edilemedi. 22 Mayıs 1902'de, ABD deniz üsleriyle ve de ABD tarafından zorla kabul ettirilen ve başka şeylerin yanısıra, ABD'ye Küba'ya müdahale etme hakkını da veren bir anayasa değişikliği ile Küba'ya biçimsel bağımsızlık sağlandı. Böylece, ülkemizde bir Yanke yeni-sömürgesi kuruldu. Filipinler, 1946'ya kadar doğrudan işgal altında kaldı. Bugün, Filipinler bağımsız bir ulustur, fakat topraklarında bulunan 18 ABD üssü (olan «bağımsız» bir ulus). Porto Riko'da halen, topraklarında düzinelerce ABD üssü ile, işgal altındadır: ABD, Porto Riko'yu, kendi devletlerinden sadece biriymiş gibi, kendi toprağına hayasızca katmaya çalışmıştır. Birleşik Devletler tarafından

yutulmanın korkunç kaderinden ülkemizi ve halkımızı kurtaran tarihin büyük, kahraman ve talihli gidişi oldu. Bu da, esasen evlatlarının sağlam azmi, onların kendi milliyetlerini savunmak için döktükleri kanın deryaları sayesinde oldu.

Geçen yüzyılda ve yüzyılımızda, sömürge ve yeni-sömürge döneminde, bağımsızlık savaşı öncesi ve sonrasında, ülkemizin tarihinde açık bir olgu göze çarpar. Bu da, ülkemizi sömüren sınıflarm ve Birleşik Devletler'in Küba'nm kurtuluşu için daima güçlü bir engel oluşturdukları yolundaki derstir.

1902'de, ülke ancak temel bir değişme elde etti. Mükemmel Kurtuluş Ordusu dağıtıldı. Ülkemize satılık hükümetler ve yağmacı ekonomik anlaşmalar zorla kabul ettirildi. İşgal kuvvetleri paralı bir ordu kurdular. Sömürge toplumunun en ahlaksız ve gerici kesimleri, ABD çıkarlarıyla sıkıca bağlaşarak öne çıktılar. Bu kesimler, Küba'nın Birleşik Devletler tarafından sürekli işgalinin açık savunucularıydılar.

Küba'nın ilk başkanı, emperyalizm tarafından getirilen, Tomas Estrada Palma açık-sözlü bir ilhakcıydı. 1906'da, Birleşik Devletler'in, silahlı güçlerinin ikinci müdahalesini istedi. 1906'nm 10 Ekiminde şöyle yazdı: «Asla şunu kabul etmekten korkmadım ve şunu açık olarak söylemekten de çekinmiyorum ki, bize özgürlüğün büyük nimetlerini sağlayan politik bir bağımlılık, sevgili Kübamız için sürekli içsavaşların öldürücü etkisiyle saygınlığını kaybetmiş çökmüş egemen ve bağımsız bir cumhuriyetten yüz defa daha iyidir.»

Küba'da şeker sanayiinin dörtte üçünün sahibi olan, ABD yatırımları, 1896'da 50 milyon dolardı, 1906'da 106, 1911'de 205 ve 1923'de 1200 milyon dolara yükseldi.

Yeni sömürgeleştirilen cumhuriyetin ilk birkaç on yılında yiyici hükümetler ve tekrarlamlan Yanke müdahaleleri ülkenin zenginliğini yabancı efendilere verme görevlerini yerine getirdiler. En iyi çiftlik alanları, en büyük şeker imalathaneleri, maden yatakları, temel, sanayiler, demiryolları, bankalar, kamu hizmetleri ve dış ticaret ABD tekelci sermayesinin demir pençesine geçti. 1868 ve 1895'in şanlı savaşlarının sonuçları bir kenara bırakıldı. Yurtseverce kahramanlık

larıyla dünyayı kendilerine hayran bırakan, yiğit isyancı insanlar kendi topraklarında bir parya gibi yaşamak zorunda bırakıldılar.

Bir çoğu Kurtuluş Ordusu saflarında döğüşen köylüler, kanlarıyla bol bol suladıkları toprağı alamadılar: Bunun yerine, genellikle, bir zamanlar bağımsızlık için dövüşen ya da ölenlere ait olan toprak parsellerinden oluşan, eski latifundiyaların yanı sıra yeni latifundiyalar ortaya çıktı. Hile, geri alma veya sadece ayrıcalıklar aracılığıyla, gülünç bir fiyat karşılığında, Yanke girişimleri veya emperyalizm müttefiki oligarşinin mensupları, geniş toprak alanlarmın sahibı oldular. Bu da, ABD egemenliğinin elli yıldan fazla köylülere zorla kabul ettirdiği sonsuz acının trajik tarihinin başlangıcı oldu.

Ekonomi, çarpık bir şekilde ve tamamıyle ABD çıkarına bağlı olarak gelişti. Ülkemiz düşük fiyatlarla bir şeker sağlayıcısı, savaş halinde gereçlerin güvenilir bir rezervi ve de ABD için fazla malî kaynaklar ve çiftlikler ve sanayi ürünlerinin bir başka pazarı haline çevrildi.

Yeni plantasyonlar için ucuz ve bol emek gerekliydi: nüfus hemen hemen dağınıktı ve ülkede işçi kıtlığı vardı. Haiti ve Jamaica'dan göçmenler ithal edilmeye başlandı. Bu insanların, barakalarda ve köy topluluklarında, perişan ücretlerle bir araya geldikleri ve yaşadıkları, her türlü tıbbî korumadan, en basit haklardan ve sömürücülere karşı herhangi bir güvenceden yoksun bırakıldıkları insanlık dışı koşullar, Küba'da kapitalizmin tarihinde en hazın ve en rezil sayfalardan birini meydana getirir. Oysa bundan biraz önceleri (1886'da) ilga edilen kölelik, bu sözdecumhuriyette yeni ve hatta daha beter biçimlerde yeniden canlandırıldı.

Kamu yönetiminde en inanılmaz yiyicilik olağandı. Yabancı çıkarların hizmetinde olan politik hizipler, arpalıkları ve idarî görevleri kendi aralarında paylaştılar. Binlerce sahte maaş ve ücret bordroları, iktidardaki partinin ajanlarını ve politik aygıtlarını besledi, kamu işleri, kamu eğitimi ve kamu sağlığı için ayrılan fonlar, rezilcesine israf

edildi. Yolsuzluk, cehalet ve hastalık bütün ülkede hüküm sürmüştü. Baskı organları, işçiler, köylüler ve öğrencilerden gelen her protesto ifadesini vahşice bastırdılar. Vahşi baskı bütün şeker işletmelerinde, köy topluluklarında ve diğer kırlık alanlarda hüküm sürüyordu. Bütün baskı araçları, hükümet, parlamento ve yargı, yalnızca Yanke tekelcilerine, toprak sahiplerine ve burjuvaziye hizmet amacıyla ayaktaydı. Fahişelik ve kumar her yerde gelişti. Özgürlük ve adalet için kahramanca döğüşen bir halkın savaş alanlarında dökülen ortak kanlarımn ebediyyen silmesi gereken ırksal ayırım, Küba'da ABD' egemenliğiyle birlikte özellikle şiddetlendi. Birçok şehrin parklarında, ayrı sahalar halinde bölümüş, beyazlar ve siyahların utanç verici manzarası görülebilirdi. Birçok eğitim, ekonomi, kültür ve eğlence kurumları inceleme, çalışma ve kültür hakkından yoksun bırakılan ve en önemli olanı, insanlık değeri inkâr edilen siyah yurtdaşlara demir çubuklarla kapatılmıştı.

Bağımsızlık mücadelesinde özveri ve devrimci yeteneğin eşsiz kanıtını göstermiş olan kadınlar, ikinci dereceden toplumsal ve hukuksal koşullarda yaşamaya zorlandılar. Analar için hiçbir güvence yoktu ve çocuklara «doğal» ya da «gayri meşrû» şeklinde alçaltıcı isim verilebiliyordu. Kapitalist ekonomik buhranlar ülkeye çok büyük etkide bulundu ve her durumda ABD Küba'yı en kötü durumlarla karşı karşıya bıraktı. Dış politikamız Washington'da hazırlanırdı. Dünya haritasında Küba, Birleşik Devletler'le aynı renkte gösterilirdi. Pek çok ABD yurttaşı Birleşik Devletler'in resmî bir sömürgesi olmadığımızı duyduğunda şaşırmaktaydı ve Yanke elçileri gerçek genel valiler (olarak) yöneticilerimize küstahça emirler veriyorlardı.

Yanke emperyalizmi, Küba'ya sömürge döneminden miras kalan bütün kötülüklere, kendi kötülüklerini ve bunlarla birlikte kendi düşünme biçimlerini, kendi çılgın bencilliğini, alışkanlıklarını, eğlencelerini, propagandasını, yaşam biçimini ve- daha da kötüsü- gerici politik ideolojisini kattı. Ulusal kültürümüzü çarpıtmak ve alçaltmak, yurtsever duyguları ezmek, politik düşünceyi biçimlendirmek ve

Birleşik Devletler, fetişini hızlandırmak için, bütün temel kitle araçlarını tümüyle kullandı. Okul çocuklarına Birleşik Devletler'in yurdumuzun asil kurtarıcısı olduğu öğretiliyordu. Kahramanlık devrini utanç ve rezalet izledi. Marti'nin değişmez öğretileri ve parlak öngörüleri ile uzak durmak için böylesine arzuladığı şey, tam da bağımsızlık savaşlarımızı izleyen yıllarda ortaya çıkan şeydi.

Martinez Villena'yı, devrimi sonuna kadar götürmek için daha başka göreve gerek olduğunu anlatan ünlü ve ateşli şiirinde haykırmaya sevkeden bu zalim gerçekti. Fakat Villena'nın bu haykırışı yayıldığı ve ayrıca, muazzam bir kişisel mücadele örneği gösterdiği sıralarda, Yanke emperyalizmi yine de güçlüydü ve dünya devrimci hareketi Küba halkımn 1868'de göze aldığı bütün çabaları tamamlamak için daha henüz zayıftı.

Kurulu düzenin herhangi bir şekilde çiğnenmesi halinde ABD'ye, Küba'ya meşrû silahlı müdahale hakkını veren, Platt Tadilâtı, zorla kabul ettirdiği anayasal hükümle Kübalı yurtseverlerin yüreklerine bütün ağırlığıyla çöktü. Devricmi silahlı mücadele, İspanya'dan çok daha güçlü bir ulusun askerî işgaline dolaysız olarak yolaçabilirdi. Küba böyle bir güce tek başına direnecek kadar güçlü değildi. Bütün bağımsızlığı kaybetme riskinin devrimci faaliyet üzerinde felce-uğrayıcı bir etkide bulunması kaçımlmazdı. Ve politik hizipler çok defa hesaplaşmak için silaha başvurdular ve böylelikle Yanke müdahalesini de kışkırttıkları halde, yüzyılın ilk on yıllarında devrimci süreçte niçin sürekliliğin olmadığım bu, açıklamaktadır.

Mücadelemiz, kaçınılmaz olarak, saf ulusal niteliğini ve olanaklarını kaybediyordu ve dünya devrimci hareketiyle kaderini birleştiriyordu. Yalıtılmış zayıf, küçük ve tek başına bir ülke için olanaksızdı. Aynı zamanda ,sömürge sistemi altında, geçen yüzyılın liberal ilkelerinden esinlenen, bir ulusal kurtuluş hareketinin sınırlarını aşamayan devrimimizin içeriği, kapitalizm geliştikçe ve ülkede işçi sınıfı ortaya çıktıkça, sosyal bir devrim doğrultusunda hareket etmek zorundaydı. Ulusu emperyalist hakimiyetten kurtarma

görevine, şimdi kaçınılmaz olarak, bir de toplumumuzda insanın insan tarafından sömürüsünü ortadan kaldırma görevi eklenmişti. Her iki hedef tarihsel sürecimizin zaten ayrılmaz bir parçasıydı. Bir ulus olarak bizi dıştan ezen kapitalist sistem, emekçi halk olarak bizi içte eziyor ve sömürüyordu ve öte yandan da, ülkeyi iç baskıdan kurtarabilecek toplumsal güç, yani emekçi halkın kendisi, ülkemizi dıştan ezen emperyalist güce karşı bizi destekleyebilecek biricik güçtü. İnamyoruz ki, 1925'de, bir avuç adamla Küba'da ilk Marksist-Leninist partiyi kuran, Balino ve Mella'nın yüce tarihsel başarısı bunu kavramış olmaktır. Sosyalist Devrimin yiğit savunucularını esinlendiren şanlı 1917 Oktobr Devrimi, ülkemizin kaderinde sonradan belirleyici rol oynayan bir olaydı. Sadece uluslararası işçi sınıfının yenilmez gücü ile Birleşik Devletler'in politik, ekonomik ve askerî kudretinden gelen ölümcül tehlikeye küçük ülkemiz karşı koyabildi ve sadece işçi sınıfının stratejisi, ilkeleri ve ideolojisi sayesinde ve bu sınıfın öncüleriyle, devrimimiz ülkenin nihaî ulusal kurtuluşuna ve toplumsal özgürleşmesine doğru ilerleyebildi.

30 yıllarında, Machado zulmüne karşı halkımızın kahramanca mücadelesi zamanında, komünistlerin öncülüğünü yaptığı işçi sınıfımız, artık seçkin bir rol oynuyordu.

Dünya ekonomik buhranının sonucu korkunç bir açlık, halkımızı kırıp geçirdi; bir pound şekere bir centavodan daha da az bir fiyat ödeniliyordu ve temel ihracat ürünümüze (şeker) konan ABD gümrük tarifeleri, zayıf düşürülmüş ekonomimize amansız darbeler vuruyordu. Toplumsal kötülükler olağanüstü bir biçimde arttı. Bu koşullarda politik baskı aşırı bir yoğunluğa ulaştı: İşçiler, köylüler, öğrenciler, gazeteciler ve tanınmış aydınlar, mücadelede müstebit hükümetin uşakları tarafından vahşice katledildiler. Mella, Meksico City'de alçakçasına vuruldu. Bu, kitlelerin devrimci bilincinin özellikle arttığı bir dönem oldu. Anti-emperyalist özlemler büyük güç kazanıyordu ve bütün sistem buhran halindeydi.

Birleşik Devletler hükümeti, Küba açıklarına savaş ge-

milerini yayarak «arabuluculuk» adına, müdahale etti. 1933 Ağustos'unda, genel devrimci grevin baskısına cesaretle karşı duramayan, Machado hükümeti düşürüldü, O'nun yerini Yanke müdahalesinin ürünü, yüzsüz ve uyumsuz bir hükümet almıştı.

Özgüncülük (nonconformism), hoşnutsuzluk ve devrimci öğretiler, kışlaları etkiliyordu. 4 Eylül'de askerler ve çavuşlar, öğrenciler ve diğer devrimci çevrelerle bağlantılı olarak başkaldırdılar. Antonio Guiteras'ın başında olduğu anti-emperyalist kanadın önemli ölçüde etkilediği, milliyetçi yönelimli bir geçici devrimci hükümet kuruldu. Bazı ilerici önlemlerin yanısıra, binlerce Haitili göçmenin zorakî vatanlarına döndürülmesi gibi, insanlık dışı girişimlerde de bulunuldu. Bazı şeker fabrikalarında devrimci sovyetler kurulmuştu. Yanke savaş gemilerinin tehdit edici varlığına karşın, bütün bunlar yapılıyordu.

Ülke gerçek devrimci sarsıntı döneminden geçiyordu. Fakat, doğrudan askerî müdahaleye başvurmaya gerek duymayan, gerici sınıfla suç ortaklığı yapan ve 4 Eylülde sahneye çıkan bir askerî liderin, Fulgancio Batista'nın utanç verici ihanetinden yararlanan emperyalizm, bir kez daha, ateş ve süngü gücüyle bastırdığı devrimci süreci başarısızlığa uğrattı. 1934 Martında, devrimci genel grev vahşice bastırıldı ve 1935 Mayısında Antonio Guiteras'm katledilmesiyle, silahlı direnişin son izleri de ortadan kaldırıldı.

Bununla birlikte, 30 yıllarının kahramanca çabaları ülkemizin yaşamında olağanüstü bir etki bıraktı. Platt Tadilâtı, bu dönem boyunca halkımızın enerjik savaşımının sonucunda iptal edilmişti. Ve uygulamada Birleşik Devletler herhangi bir Lâtin Amerika Cumhuriyetine müdahale hakkını koruduğu halde, bu uğursuz ve alçaltıcı hüküm Anayasamızdan kaldırılmıştı.

Bunu bir kararsızlık dönemi izledi. Dünya ekonomisi yavaş yavaş düzeliyordu. Devrim gel-giti çekiliyordu ve Batista uzun yıllar sürecek yönetimini sağlamlaştırabildi.

Avrupa'da devrimi bastırma politikasının, bu fecî emperyalist politikanın, Lenin ve kahraman Rus Komünistleri

tarafından kurulan ilk sosyalist devlete saldırma, yalıtlama ve tasfiye etme politikasının sonucunda, 20 yıllarından beri uluslararası planda, faşizmin karanlık bulutları toplanmaktaydı.

Faşizm, kapitalizmin Leninizme ideolojik ve politik bir cevabıydı. Macaristan, İtalya ve Almanya'da, bu ülkelerdeki işçi hareketlerini katliamla bastıran, Faşizm galipti; sömürülen sınıfların, burjuva hakimiyetini tehdit ettiği her yerde etkisini gösterdi.

Uluslararası devrimci hareket, bütün dikkatini faşizme karşı mücadelede yoğunlaştırıyordu. 1936'da, cumhuriyet düşmanlarının Hitler ve Mussolini'nin desteğiyle ayaklandığı İspanya'da, bir iç savaş patladı. Enternasyonal Tugaylar, proleterya enternasyonalizminin tarihindeki en iyi sayfalardan birini yazan mücadelelerine, eyleme giriştiler. Halkımız, İspanya'ya faşizme karşı savaşmak için hemen hemen bine yakın savaşçı gönderdi. Yetenekli insanların ve Pablo de la Torriente Brau gibi kararlı bir insanın tereddüt etmeksizin hayatlarını cömertçe verdiklerini asla unutmayacağız. Bu dayamşma eyleminden esinlenen, ilk Komünist Partimizin böylelikle, dünya devrimci hareketine en soylu ve en kahramanca katkılarından birini yaptığı inancındayız.

Küba'da devrimci güçler, 1933'den beri tamamen bölünmüşlerdi. Batista kurnazca manevra yapıyordu. O günün uluslararası atmosferinde, Kuzey Amerikan emperyalizmi ve Hitler Almanyası arasında artan çelişkiyle, bütün dünyayı saran güçlü anti-faşist ve Halk Cephesi politikasıyla, Batista solla taktik ittifakları arttırdı ve işçi sendikalarına bazı politik ödünler tanıdı. Herşeye karşın rejim kesinlikle askerî-burjuva ve pro-emperyalist niteliğini kaybetmedi.

Rejime muhalif önemli bir kesimin lideri olan, Grau tarafmdan yönetilen göçlerin köklü anti-komünist nitelikleri, halk güçleri arasında birliğin kurulmasını engelledi ve düzensiz politik bir durum yaratmaya yardım etti.

1939'da II. Dünya Savaşı patladı. Avrupa'da, faşizmin özlemlerini himaye eden burjuva rejimler, Hitler'in vahşi güruhlarına karşı koymaktan acizdiler.

Kaybettikleri çökük maneviyatları, teslim olan orduları ve devasa endüstriyel ve insan potansiyeliyle hemen hemen bütün Avrupa saldırganların ellerine düştü.

Daha sonra SSCB'ne saldırıldı; milyonlarca asker saldırıya geçti. Faşizm, daima, dünya devriminin korunağını bertaraf etmeyi ve ilk sosyalist devleti kuran kahraman halkı yeryüzünden silmeyi hayâl etti. Böylelikle, bin yıllık bir hakimiyet kurmayı tasarladı. Böylece insanlığın kaderini kesinlikle belirleyecek olan bir mücadele başladı. Fakat Sovyet halkı direndi, askerleri her cephede kahramanca döğüştü. Faşizm ilk kez, boyun eğmez bir mücadeleyle karşılaştı. Sayısız kurban ve yirmi milyon evladının hayatı pahasına Sovyet halkı, Lenin'in yurdunu, Avrupa'yı ve dünyayı korkunç bir akibetten kurtararak, saldırganları yerle bir etti. İşgal edilmiş ülkelerin yurtseverleri ve yine pek çok ulusun savaşçıları ortak zafere değerli katkıda bulundular.

Sosyalist kamp doğdu, düzinelerce ülke sömürgecilikten kurtuldu ve dünya devrimci hareketi için geniş bir yol açıldı.

Bununla birlikte dünya, barışçı bir işbirliği çağı umamazdı: Emperyalizm hâlâ daha çok güçlüydü ve Hitler'in aldığı dersten gerçekçi sonuçlar çıkarmadı. El sürülmemiş endüstriyel gücüyle ve altınla doldurulmuş kasalarıyla savaşı bitiren Birleşik Devletler, karşı devrimci mücadelesinde ve uluslararası jandarma rolünde faşizmin görevini yüklenerek, dünya gericiliğinin kalesi oldu. Sosyalist kampa karşı geniş askerî ittifaklar kurma politikası uyguladı, stratejik üslerle SSCB'ni kuşattı, heryerde en gerici hükümetleri destekledi, ilerici ülkelere karşı yıkıcı (hareketleri) arttırdı, silah yarışını hızlandırdı ve utanç verici soğuk-savaş dönemini başlattı. Komünistlerin kendi saflarını önemli ölçüde arttırdıkları ve güçlü bir işçi hareketinin yönetimini elde tuttukları Küba'da, emperyalist politika en güçlü bir şekilde kendisini hissettiriyordu.

1940'da yeni bir Anayasa kabul edilmişti. 1930'larda kazanılan zaferlerin bazılarını ve halk hareketinin diğer ek istemleri kaydetmesine karşın bu anayasanın kayıtlarından

bir çoğu, asla yürürlüğe girmeyen tamamlayıcı yasalardan yoksun olduğu için ölü bir metin olarak kaldı. Bundan böyle, politik süreç kurumsal bir yol izledi.

1944'de, Batista'nın muhalifleri seçimleri kazandılar ve Grau San Martin başkan seçildi. Halkın umutlarını canlandıran, büyük bir çoğunluk tarafından kazanılan bir seçimin ürünü olan bu hükümet, halkımız için en büyük hayâl kırıklıklarından biri oldu. Bu hükümetin politikası hızla gerici bir hale geldi. 1946'dan sonra bu hükümet, Komünistlerden sendika hareketi liderliğini zorla alma görevini bizzat yerine getirdi. Bunu yaparken de, her türlü aracı kullandı. Bütün devlet aygıtı çürümüş bir liderler kliğinin emrine verildi. Sahte yöntemler yetersiz gelmeye başladığı anda da, sendikalara saldırılara ve vahşice zora başvuruldu. Bu dönem, soğuk savaşla uyuşuyordu. Anti-komünizm yoğun bir hale geldi. Bütün kitle araçları Yanke Mc Carthizmi'nin hizmetine verilmişti. Komünistler görevlerinden atıldılar ve mümkün olan her türlü araçlarla tedirgin edildiler. Buna paralel olarak, patronların ve emperyalistlerin çıkarlarını yüklenen açık bir politika yürütüldü. Göreli yüksek şeker fiyatlarının bir sonucu olarak vergi toplamanın arttığı kamu yönetimi düzeyinde hırsızlık, rüşvet ve zimmet eşi görülmemiş düzeylere ulaştı; bir gece içinde yeni milyonerler ortaya çıktı. Burjuva basın, demagojisiyle ve sahte politik değerlerinin coşkunluğuyla yaygın karışıklığa yardımcı oldu. Anarşi, kaos ve şiddet şahlanmıştı. Bu rejimin son aşamasında, şeker işçilerinin kendini adamış, militan ve örnek lideri Jesus Menendez haince katledildi. Cenaze töreni etkili bir halk gösterisi için neden oldu.

Bu dönem süresince, Eduardo Chibas'm yönettiği sivil bir politik hareket ulusal hoşnutsuzluktan yararlanarak ve gençlik kitlelerinin büyük kısmını ve halkın diğer kesimlerini içine alarak, ortaya çıktı.

Hükümet adayı, iktidardaki rejimin bütün kaynaklarıyla desteklenen Carlos Prio Socarras 1948 seçimlerini kazandı. Socarras hükümeti, yönetici kliğin hırsızlık ve rüşvet uygulamalarını sürdürdü. Sendikalara saldırı politikası devam

etti. Bir çok komünist işçi lideri soğukkanlılıkla öldürüldü. Anti-komünist kampanya olağanüstü bir şiddete ulaştı. Kore savaşına asker göndermek amaçlanıyordu, fakat halkın direnişinden dolayı buna olanak bulunamadı. Birleşik Amerika ile askerî paktlar imzalandı. Emperyalizme peşkeş-çekilme tamamlanmıştı. Sözde autentic (güvenilir) hükümetler politik kurumlarımızı etkisi altına alan şiddetli buhranı yansıtıyordu. Temsilî demokrasi ve burjuva parlamenterizmi, ülkenin ağır sorunlarını çözümlemekte kesinlikle aciz kalıyordu. Tam tersine, bu sorunları daha da ağırlaştırdılar.

Chibas intihara kalkıştı ve 16 Ağustos 1951'de öldü. Temelini attığı politik hareket olağanüstü halk desteğine egemen oldu, ama ülkenin birçok kesimlerinde bu politik hareketin liderliği, zaten geleneksel politikacıların ve toprak sahiplerinin ellerindeydi. Yine de, safları arasında, daha sonra Batista'nın zulmüne karşı savaşta önemli rol oynayan, halktan değerli unsurlar da vardı. Kitlesi potansiyel olarak devrimciydi, fakat yeterli bir liderlikten yoksundu. Komünistlerin desteğini de kapsayan, geniş halk desteğiyle. 1950 seçimlerinde zafere ulaşıldı. Bu durum da, ülkede hiçbir toplumsal değişmeye yolaçmadı, fakat devrimcilere gelecekteki faaliyetleri için olanaklar yarattı. Halkın büyük bir kısmı -birçoğu sürekli emperyalist propagandanın etkisi altında olmasına ve hatta komünizme karşı önyargılar beslemesine karşın, mevcut durumdan tiksinen küçük burjuvazi ve yoksulların yanısıra ülke yaşamında temel değişiklikleri gerektiren baskı ve sömürünün kurbanları (bunların nedenlerini henüz tam olarak anlamamakla birlikte)- bu hareketin saflarındaydı. Proletaryanın en bilinçli kesimleri yani, komünistler ve örgütlü işçilerin bir kısmı dışında, yaygın baskıya karşı mücadele etmekte kararlı ve hoşnutsuz olmalarına karşın, yoksullarımız ve sömürülenlerimiz geçirdikleri dramın toplumsal kaynaklarının açık olarak bilincinde değillerdi. Stratejik olarak çözümlenmesi gereken sorun, muhtemelen kurumsal olmayan gerçek devrimci yol boyunca büyük kitleye yol göstermekti. Bu da, daha sonra silahlı ayaklanma mücadelesini örgütleyen insan toplulukları tarafın-

dan mükemmel olarak kavranıldı ve planlanıldı.

Kaçınılmaz askerî darbe 10 Mart 1952'de oldu. 1944'de iktidarı yitiren ve onbinlerce pesosunu alıp götüren Batista, sayısız arpalıklardan (sinecure) yararlananan ve onbir yıl kendine hizmet eden garnizonlardaki aym ücretli ordunun (bu darbeyı yapmasına) göz yumdu. İlk askerî işgal sırasında Yankelerin kurduğu, halka karşı pekçok baskı uygulayan 1933'ün asi çavuşlarınm ABD emperyalist çıkarımn kayıtsız şartsız hizmetinde bulunan bir askerî şefin uysal aletine dönüştükleri cumhuriyet ordusu işte buydu. Yıllarca tarlalarımızda, şeker fabrikalarımızda ve şehirlerimizde emperyalizmin ve ulusal oligarşinin yüksek çıkarlarımn koruyucusu bu orduydu. Bu ücretli ordu, köylülerin mallarmın elinden alınmasında, işçilerin katledilmesinde, ülkenin, cumhuriyetin ilk yıllarından, emperyalist oligarşik diktatorya yıllarına kadar yaşadığı yaygın terör ortamında büyük bir rol oynadı. Askerler, çavuşlar ve subaylar büyük toprak sahiplerinin, şeker fabrikaları ve sanayicilerin hizmetinde Praetorian Guard* oldular. ABD tekellerinin çıkarları doğal olarak, herşeyden önce korunuyordu. Baskıcıların elindeki bu terör aygıtı, ülkenin sosyo-politik gelişmesi için çok büyük bir engeldi. Birleşik Amerika tarafından eğitilen ve donatılan bu ordu, birçoğunun yenilmez sandığı bir güçtü. Halkın baskı altında tutulması için bir alet olarak planlanılan bu ordu, ülkenin egemenliğini korumada tamamıyla acizdi, fakat kurulu toplumsal sistemin silahlı muhafızları olarak ülke içinde korku uyandırıyordu.

Saygınlığını yitirmiş ve ahlâken bozuk sivil hükümetlerle, kaos arasında, ulusun politik gelişmesinden endişe duyan emperyalizmin ve yerli oligarşinin çok yönlü desteği ile Kolombiya Genelkurmayına nüfuz etmek, adamlarıyla görüşmek ve bir kez daha ülkenin efendisi olmak, iktidarı çok şiddetli arzulayan ve Washington'un emrini daima süratle yerine getiren Batista için kolaydı. Rüşvetçilerin ahlâken çökmüş hükümeti, herhangi bir direniş göstermeksizin, hal-

(*) Praetorian Guard: Eski Roma'da imparatorun muhafız kıtası - ç.

kı mutsuz kaderleriyle başbaşa bırakarak ülkeden kaçtılar. Bir kez daha, tanklar ve süngüler ulusal politikanın son söz sahibi oldu.

Askerî darbe ve Batista'nın tekrar iktidara gelmesi halk için çok büyük bir utanç oldu, halkın elinden 1 Haziran politik kararını zorla aldı, 1940'da başlatılan kurumsal gidişi birdenbire durdurdu ve ulusal dertleri ağırlaştırdı. Halk, bu gelişmeler karşısında tamamen silahsızdı. Düşük hükümetin ahlâksız sendika liderleri kliği hemen, kazanan tarafa geçti, burjuva basın, yeni hükümeti destekledi ve yurdumuzda azgın bir baskı ve şiddet rejimi kuruldu.

Geleneksel partiler ve liderler, gerici askerî diktatoryaya karşı herhangi bir direniş göstermekten tamamen acizdiler. Aynı zamanda, ülkenin toplumsal sorunları, nüfus artışımn ve 30 yıldan fazla bir zamandır durgun olan ekonominin geri kalmışlığmın bir sonucu olarak vahimleşmişti. Yedek iş (emek) ordusu, yüzyılın ilk on yıllarında toprağın işlenmesinin ve şekerkamışının kesilmesinin genellikle göçmen emeği ile yapıldığı bir ülkede, kısmen şekerkamışı hasadında kullamlan 600.000 işsizden oluşuyordu; onbinlerce köylü büyük toprak sahiplerinin (latifundist) sahip çıktığı topraklarda ortakçı olarak yaşadılar veya kira ödediler; işçi sımfı insafsızca sömürülüyordu; cehalet, sağlığa uygun olmayan koşullar, yoksulluk, yolsuzluk, rüşvet, kumar, fuhuş ve her türlü kötü alışkanlık heryerde hüküm sürüyordu.

Bu sıralarda, burjuva ve pro-emperyalist ideoloji politik sahneye hâkimdi. Soğuk savaşın doruğunda, antikomünizm, radyo, televizyon ve sinemadan, basın, dergiler ve kitaplara kadar uzanan bütün kitle iletişim araçlarında sürekli olarak kullamldı.

Küba komünistlerinin militan ve kararlı bir müfrezesi varolmakla birlikte, burjuvazi ve emperyalizm, komünistleri politik olarak yalıtlamayı başardı. İstisnasız bütün burjuva partileri komünistlerle herhangi bir anlaşmayı reddettiler. Emperyalizm ulusal politikamıza tamamen hakim oldu. 26 Temmuz 1953 arefesinde ülkenin durumu böyle idi.

Gerçek halk -işçiler, köylüler, öğrenciler ve orta taba-

kalar- zûlme karşı duracak silah ve kaynaklardan yoksundu; fakat bir çare bulmak zorunluydu. Birleşik Amerika tarafından donatılan ve eğitilen, bütün iktidarı elinde tutan ordu, duruma hakimdi. Silahsız bir halk bu karmaşık güçleri nasıl parçalayabilirdi, ilk ve son kez tarihin bu kadar uzun zamandır yoksun bırakıldığı toplumsal ve ulusal haklarını nasıl elde edebilirdi?

İktidardan atılan politik partiler, milyonlarca peso çalınmış paraya ve bazı silahlara sahiptiler, fakat dövüşmek moralinden ve isteğinden yoksundular. Eski muhalefet partileri mücadele araçlarından, liderlerinden ve bir mücadele stratejisinden yoksundular. Marksist-Leninist Parti, kendi başına, silahlı bir isyanı başarmak için gereken araçlara, güce, ulusal ve uluslararası koşullara sahip değildi. Bu sırada, Küba'da geçerli olan koşullarda bu, yararsız bir fedakârlık olacaktı.

Fakat toplumsal ve politik durum ne kadar karmaşık görülürse görülsün, daima bir çaresi vardır. Devrim için nesnel koşullar varolduğu zaman, bazı öznel faktörler olaylarda önemli bir rol oynayabilir. Ülkemizde olan şey de budur. Sonuçta galip olan, devrimci bir stratejiyi hazırlayan kişilerin olağanüstü meziyeti değildi. Bu kişiler, askerî ve politik alanlarda geçmiş mücadelemizin değerli deneyimini aldılar; halkımızın militan geleneğinin ve özgürlük aşkının zengin bir kaynağı olan, kahramanca bağımsızlık mücadelemizden esinlenmişlerdi ve modern çağlarda, toplumsal kurtuluş mücadelesini besleyen devrimci doktrini ve 1895 devrimine öncülük eden politik düşünceyi benimsediler. Bütün bunlar onların, şu sağlam sütunlar üzerine temellenmiş eylemleri koymalarını mümkün kıldı: Halk, tarihsel deneyim, Marti'nin öğretileri, Marksizm-Leninizmin ilkeleri ve Küba'nın özgül koşullarında söz konusu dönemde yapılması gerekenleri ve yapılabileceklerin doğru bir şekilde değerlendirilmesi.

Uygulamada, bir savaş aracı olarak modern bir ordunun kurulması zorunludur. Kimileri, bir devrimin ordu ile ya da ordusuz (hiçbir zaman orduya karşın değil), başarı-

labileceği şeklindeki gerici teoriyi bayrak olarak kabul ettiler; bu da, ülkemizde herhangi bir devrimci hareketi felce uğratmış olacaktı.

Doğu eyaletinde mücadeleyi başlatma düşüncesi, halkının militan geleneği, savaş alanı ve savunmaya uygunluğu, ülkenin coğrafyası, uzun mesafeler katetmeyi zorunlu kılacak olan, başkentten ve güçlerin büyük kısmından uzak oluşu düşüncesinden kaynaklandı; bütün bunlar açısından, silahların bölgedeki düşman cephaneliklerinden sağlanması zorunluydu. Askerî faaliyet, devrimci bir genel grev düzenleyerek halkı gayrete getirmek çabasıyla atbaşı gidecekti, fakat o anda, dağlara geri çekilme ve değerli deneyimi bağımsızlık mücadelelerimizin tarihinde pekçok bulunan düzensiz bir savaşı başlatma olanaklarını, gözönüne almak gerekliydi. Daha sonra gerçekte Sierra Maestra'da yapılan da bu fikrin embriyosuydu. Askerî eylem ve toplumsal-kitlesel mücadele ilk başlangıcından bu yana kavram olarak birbirine sıkıca bağlandı.

Utkan Oktobr Devriminin ardından Balino ve Mella'nın şanlı günlerinde başlatılan, komünistlerin sürekli öğretileri, dersleri ve örneği, Marksist-Leninist düşüncenin yayılmasına katkıda bulundu. Böylelikle bu, politik bilinci yükselen birçok genç kimse için cazip ve eşsiz bir doktrin haline geldi. Devrimci kitaplar ve literatür tarihsel olaylarda bir kez daha rol oynadı. Zamanla halk, doğrudan Marks, Engels ve Lenin'in doktrininin engin gerçekliğini kavramaktaydı. Aynı zamanda, yeni devrimci unsurların görevi, bu engin gerçekliği, ülkemizin özgül ve somut koşullarına göre açıklamak ve uygulamaktı. Bu, yeni komünistlerin göreviydi ve böyle olmak zorundaydılar; çünkü, toplumumuzda onlar kadar acı çekmiş, önyargı ve emperyalist polis denetimlerinden geçmiş, ilk komünist partimizin çıkar-gözetmeyen devrimci savaşçılarına uygulanan amansız yalıtlanma ve ihtilâttan men'e (seclusion) uğramış (kişiler) bilinmiyordu.

Bu, ülkemizi silahlı devrimci mücadele yoluna sevkedenlerin tamamının düşünce biçimi değilse de, mücadelenin esas liderlerinin düşünce biçimiydi. Genellikle mücadelenin saf-

larında, yalmzca işçiler değil ayrıca, olabileceği kadar, gerçek politik saflıkta, kendini adamış ve hiçbir çıkar-gözetmeyen, yurtsever ,demokrat ve ilerici kimseler vardı. Bunların tamamı, esasen yoksul ailelerden geliyordu ve politik ve toplumsal kurtuluş için güçlü bir uyanıklığa ya da içgüdüye sahiptiler. Yoksul ailelerden gelmeyen pek azı ise, politik formasyonlarmı araştırmayla, eğitim ve devrimci duyarlılıkla kazandılar. Fakat, yeni liderlerin bu formasyonunun kendisinin bile, teorik bakımdan, onların sağlam politik kanaatler olarak korudukları şeyleri uygulamak açısından, derinlik kazanmak üzere devrimci yaşamın deneyiminden geçmiş olması gerekirdi. Yeni devrimci süreç bütün bunlardan kaynaklamyordu. Fakat, maalesef diğer ülkelerde çok sık olarak oluşan şeylerin tersi olarak ortaya çıkan genç savaşçılarda, kahramanca ve çetin yıllar içinde, toplumsal değişme için savaşım veren ve Marksizm-Leninizmin yüce bayraklarını direnç ve metanetle yukarda tutan eski komünistlere derin bir saygı ve hayranlık vardı. Pekçok durumda, bunlar genç savaşçıların öğretmenleri, mücadelede bu gençler için örnek ve esin kaynağıydılar. Hatta Üniversitenin burjuva çevresinde ve diğer gençlik çevrelerinde, Mella ve Martinez Villena daima takdir edildiler ve kararlılıkları, dürüstlükleri ve dâvaya bağlılıklarından dolayı komünistlere derin olarak saygı gösterildi. Bu da; devrimimizin saflığını ve tarihsel büyüklüğünü anlayan fakat yine de bunlar tarafmdan gözönüne alınmayan, devrimimizin büyük bir dersiydi. Tarihe saygı gösterilmeli ve o tam olarak olduğu gibi nakledilmelidir.

Moncada Garnizonuna saldırı, o gün için devrimin zaferi demek değildi, fakat yurdumuza sosyalizmin kapılarını açan ulusal kurtuluş programını çizdi ve yol gösterdi. Tarihteki taktik gerilemeler, daima, bir yenilgi anlamına gelmez. Saldırıyı düzenleyenlerin bizzat söyledikleri gibi, 1953 zaferi, o zamanki dünya güçler dengesinin elverişsizliklerine karşı koymak bakımından çok daha erken bir davranmaydı. Yanke emperyalizmi son derece güçlüydü ve şayet Devrim, teslim veya yokolma arasında bir ayırım yapmaya zor-

lanılmış olsaydı, kuşkusuz, teslim olmaktan çok, yokolmayı yeğlerdi. Fakat her ülkede tarihin akışı böylece önceden hesaplanamayan ve zaman zaman trajik alternatiflerle karşılaşmak zorunda kalır. Bazı koşullarda, geleceğin yolunu döşemede önemli olan şey, kavga ve devrimci faaliyet için inatçı iradedir. Moncada olmasaydı **Granma** olmayacaktı, Sierra Maestra'da hiçbir mücadele ve 1 Ocak 1959'un olağanüstü zaferi olmayacaktı. Aynı şekilde, 1868 ve 1895'in destansal mücadelesi olmasaydı, Küba, Amerika'daki ilk bağımsız ve sosyalist ülke olmayacak, fakat iğrenç Yanke emperyalizminin ancak bir başka devleti olacaktı. Ulusal duyarlılık sonsuza dek hayâl kırıklığına uğratılacak ve hatta güzel toprağımızda İspanyolca konuşulamayacaktı. Bugünün bağımsız, devrimci ve sosyalist anavatanı, oğullarının kanı ve fedakârlığı üzerinde kurulmuştur.

Moncada'ya saldırıdan beş yıl beş ay ve beş gün sonra, Küba'da Devrim muzaffer oldu. Eğer Moncada hareketi liderlerinin hemen hemen iki yıl zindanda tutuldukları, sürgünde 18 aydan daha fazla kaldıkları ve 25 aylarını da savaşta geçirdikleri gözönüne alınırsa bu çok etkili bir kayıp olur. Bu yıllar boyunca, dünyadaki güçler dengesi, Küba Devrimi'nin ayakta kalması için yeteri kadar değişti.

Sadece en kararlı eylem gerekli değildi, aynı zamanda devrimciler için kurnazlık ve esneklik de gerekliydi. Her aşamada, devrimci hareketin ve halkın zaten (yerine getirmeye) hazır olduğu gündemin amaçları ileri sürüldü ve açıklandı. Ayaklanma mücadelesi döneminde sosyalizmin açıklanması halk tarafından anlaşılamayacaktı ve emperyalizm ordularıyla doğrudan ülkemize müdahale etmiş olacaktı. O günlerde Batista'nın kanlı zûlmünün devrilmesi ve Moncada Programı bütün halkı birleştirdi. Sonraları, etkin ve muzaffer devrimin ilerlemesi duraksamadığında, kimine göre, devrim yanlış yola saptırılmıştı. Fakat bu kimseler gerçek hiyanetin Devrimi yarı yolda durdurmak olacağını gözönüne almayı ihmâl ettiler. Burjuva ve emperyalist hakimiyetini ve insanın insan tarafından sömürüsünü korumak için mütevazi halkın binlerce evladının kanını dökmek,

1868'den bu yana, gelecek için, adalet ve vatanın ilerlemesi için dövüşen ve ölenlerin tümüne küçük düşürücü şekilde ihanet etmek olacaktı.

Devrim gerilemeler karşısında asla durmadı. Moncada ve Alegria de Pio, bu iki acı yenilgi, mücadelenin gidişini engellemedi. Mücadele, Sierra Maestra'da, yedi silahla yeniden başlamıştı. İki yıl içinde, güya yenilmez sanılan, zûlüm ordusu yokedilmişti ve muzaffer halk bir zamanlar ulusa çevrilen 80.000 tüfeğin sahibi olmuştu. Bu savaş, insanın kararlılığının ve devrimci iradesinin esinlendirici bir örneğiydi. Mücadelenin son aşamasında, devrimci silahlı savaşçılar 3.000 kişiden biraz fazlaydı. Silahlar çarpışmada düşmandan alınmıştı. Son bağımsızlık savaşımızda herhangi bir dış ülkeden hiçbir yardım alınmadı. Orta sınıfların desteğiyle, İsyan Ordumuzdaki işçilerimiz ve köylülerimiz diktatörlüğü yıktı, askerî aygıtı parçaladı ve yurdun tam bağımsızlığını kazandılar. Devrimci genel grevle, işçi sınıfı nihaî savaşa kesin bir katkıda bulundu. Devrimimizin bu parlak başarısı, bir olgu olarak, dış dünyada hemen hemen hiç bilinmez. Bunun hakkında yayınlanan şeyler, bir hikâye biçiminde ve akla estiği şekilde yayımlanmıştır, fakat bunun sistematik ve belgesel tarihinin yeniden yazılması gerekir.

Emperyalizmin son anda yaptığı bütün manevralar -askerî darbe, geçici hükümet vb.- boşa çıkarıldı. Emperyalizm şimdi, ezici bir ordusu olmayan bir Lâtin Amerika ulusu ile ve silahlı bir halk ile boy ölçüşmek zorundaydı. 1 Ocak 1959'un önemi buydu. La Demajagua Haykırışından doksan iki yıl sonra, Küba, nihayet geleceğinin efendisi oldu ve kahramanca ölenlerin bayrakları yurdumuzda zaferle dalgalandı.

Bu, yalnızca 26 Temmuz Hareketinin eseri değildi. İşçi sınıfının en iyi unsurlarını biraraya getiren Marksist-Leninist Parti, evlatlarının çoğunun yaşamını feda ederek, kanı pahasına yüksek bir fiyat ödedi. Devrimci ve yönetici savaşçılar saygınlıklarını 13 Mart 1957'deki Başkanlık Sarayı saldırısı gibi, pekçok kahramanca olaylarda sağladılar ve ayaklanma mücadelesinde etkin bir rol aldılar. Şanlı Komünist

Partimiz bu dönem ve kökenlerden ortaya çıktı.

Santiago de Küba şehrine ulaşınca, 1 Ocak 1959'da şöyle dedik: «Nihayet Devrim hayâl kırıklığına uğratılamayacak. Bu kez, Küba'da Devrim, bereket versin ki hedeflerine ulaşacak; Amerikalıların geldiği ve ülkenin efendisi oldukları, son anda müdahale ettikleri ve hatta 30 yıl döğüşen Calixto Garcia'nın Santiago de Küba'ya girmesinin engellenildiği, 1895'de olduğu gibi olmayacak; Bay Batista'nın gelip, devrime ihanet ettiği, kendi iktidarını yerleştirdiği ve vahşî bir diktatörlük kurduğu zaman, halkın devrim yapılıyor sanmaya başladığı 1933 yılında olduğu gibi olmayacak; halk yığınlarının, halkın sonunda iktidara geleceğine ve iktidara gelmiş olanların gerçekten hırsızlar olduğuna inanmaya itildiği 1944 yılında olduğu gibi olmayack. Ne hırsızlar, ne vatan hainleri, ne de müdahaleciler: Bu kez Devrim oldu.»

Fakat güçlüklerin de farkındaydık ve Cumhuriyetin başkentine varınca, 8 Ocak 1959'da, şöyle dedik: «Tarihimizin belirleyici bir amndayız. Zûlüm yenildi. Ve üstelik, yapılacak çokşey var. Buradan itibaren herşeyin kolay olacağını sanıp aldanmayalım. Belki şimdiden sonra herşey daha güçlü olacak.»

Biliyoruz ki, ülkemizin tarihinde, yolu uzun ve çetin olanı, fakat halkımızla sıkı biçimde bağlaşarak, ileri doğru ilerleyeceğimiz, bütünüyle yeni bir aşama başlıyordu. Zaman Moncada'nın vaadlerini yerine getirdi.

Devrimin ilk önlemlerinden biri, Batista zûlmünün işlediği cinayetlerin baş sorumlu suçlularma ibret alınacak ceza vermek oldu. Tarihimizde sayısız yurttaşa işkence edenler, öldürenler ve idam edenler, faaliyetlerinin hesabını vermeye hiçbir zaman zorlanılmamışlardı. Halkımızın oybirliğiyle istediği, adaletin bu temel yasası, Devrime karşı emperyalist basında şiddetli bir kampanyaya yol açtı. Bununla birlikte, binlerce Kübalının öldürülmesinden sorumlu olan düzinelerce cani Birleşik Amerika'ya sığındı ve ABD'nin korunmasına girdi.

Aynı şekilde, kanlı rejimin memurları tarafmdan yağmalanan bütün zenginlik derhal müsadere edildi. Bu da,

ülkemizde ilk kez oluyordu.

Halkı insafsızca ezen eski ordu tamamiyle dağıtıldı ve bu işlev, Camilio'nun dediği gibi, «üniformalı halk olan» şanlı İsyan Ordusunun Silahlı Kuvvetleri tarafmdan yerine getirildi.

Kamu yönetimi, zûlmün suç ortakları olan unsurlardan temizlendi.

Kamu fonlarının, arpalıkların (sinecune) zimmete geçirilmesi ve hiçbir iş yapmaksızın açıktan ücret alma uygulaması derhal kökten kaldırıldı.

Zûlme hizmet eden siyasî partiler feshedildi.

Sendikaların çürümüş satılmış liderleri silinip süpürüldü ve emekçi halkın hakları yeniden sağlandı.

(Batista'nın) zûlmü sırasında işlerinden çıkarılan işçiler, yeniden görevleiine yerleştirildi. Köylülerin mallarına elkoyma işlemi derhal durduruldu.

3 Mart 1959'da, halkın çıkarlarına karşı olarak pis alışverişte, zûlüm hükümetiyle ilişkili bir Yanke tekeli olan Küba Telefon Şirketine müdahale etme kararı alındı.

6 Martta, halkın ödediği kiraların ağır yükünü yüzde elli azaltan bir kanun çıkarıldı. Bu önlem şehir halkı arasında büyük coşku uyandırdı ve burjuvazi için gerçek bir darbe oldu.

21 Nisanda, ülkedeki bütün sahillerin, bu merkezlerin çoğunda burjuvazinin uyguladığı kamuya-kapalılık ve iğrenç ayırım kaldırılarak, kamu kullanımına açıldığı ilân edildi.

17 Mayısta, ilk Tarım Reformu Yasası yürürlüğe girdi. Bu kararlı, zorunlu ve adil adım, bizi, yalmzca ulusal oligarşiyle değil, aym zamanda emperyalizmle de karşı karşıya getirdi. Çünkü ABD işletmeleri, ülke içinde esasen şekerkamışı ekilen en verimli toprakları içeren geniş alanlara sahipti. 402 hektara eşit olan 30 cabellerias'lık sınır hâlâ görece yüksek olduğu halde, ABD girişimlerinin elinde 17.000 cabellerias, yani 227.000 hektar toprak vardı; bu bakımdan yasa hayli radikaldi.

20 Ağustos 1959'da, elektrik tarifeleri düşürüldü, böyle-

ce bir diğer güçlü emperyalist tekelin suistimallerine son verildi.

Birkaç aylık kısa dönemde alınan ve yukarda belirtilen önlemlerden başka, ta başlangıçtan beri Devrim, korkunç işsizlik felâketine karşı koymaya girişti ve eğitim ve kamu sağlığındaki amansız koşulları düzeltme hamlesine özel dikkat gösterdi. Binlerce öğretmen kırsal alanlara gönderildi ve kırlarımızın en uzak alanlarında birçok hastane inşaatına başlandı.

Kumar, uyuşturucu madde satımı ve kaçakçılık büsbütün temizlendi. Ve bundan sonra, o kadar çok yoksul kadının alçaltıcı kaderi olan, fuhuşu ortadan kaldıran gerekli önlemler, onbinlerce mağdur kimsenin eğitimini ve istihdamını öngören insanca ve adil önlemler birbirini izledi.

Görece kısa bir dönemde, Lâtin Amerika'nın büyük şehirlerinde çok yaygın olan gecekondu bölgelerini ortadan kaldıracak çalışma, başarılı olarak başlatıldı.

Dilenciler yavaş yavaş ortadan kayboldular ve caddelerde dilenen terkedilmiş ve yalınayak çocuklar bir daha hiç görülmedi.

Bununla birlikte, ülkenin ekonomisi korkunç bir dar boğazdaydı: Şeker fiyatları düşürülmüştü ve ülkenin döviz rezervleri tiranlık tarafından yağmalanmıştı .

Bu başarıların programını ABD emperyalizminin artan düşmanlığı izlediği için, ABD'nin ticarî kredileri kesildi ve ülke için gerekli ithal malları oldukça etkilendi. Bu da, Devrimi hoşgörüsüz katı önlemleri benimsemeye zorladı. Fakat Devrim bunu, kapitalist dünyadaki genel uygulamada olduğu gibi, halkın yoksul kesimlerinin zararına yapmadı. Gereksiz ürünlerin ithalâtı durduruldu ve gerekli olanların eşitçe dağıtılması, Devrimin alacağı ve gelecekte umutsuz bir yaşama mücadelesiyle karşılaşmak zorunda kalacak olan daha adil, daha radikal ve gerekli kesin bir önlem olarak saptanıldı.

Fakat, emperyalizm Küba'da bir devrimin gelişmesini rahat bırakmaya razı değildi. Savaş sonunda askerî darbe vasıtasıyla zaferi engellemek için (yapılan) emperyalist

planlar iflâs ettiği için ve halkın utkan ve silahlı olması nedeniyle, emperyalizm diplomatik formüllere başvurdu. Devrimci Hükümeti tanıdı ve Devrime baskı yapmak, frenlemek ve yumuşatmak için, Küba'daki Yanke resmî görevlilerinin karakteristiği olan alışılmış zorba tutumunu takınan ve burjuva basını yoluyla kamuya karşı olağanüstü açık davranan Büyükelçisini gönderdi. Bununla birlikte, bu çabalar yararsızdı. İlk kez olarak onlar, Küba'da iktidarda devrimci bir hükümet ve silahlı bir halkla karşılaştılar. Emirlerini zorla kabul ettirecek ve çıkarlarını savunacak hiçbir ücretli ordu yoktu. Devrimin ilk aylarından buyana, Batista ordusunu eğiten ve biraz daha kalmaya gayret eden ABD askerî misyonu protokolsuz geri gönderildi.

Bu tamamen yeni bir durumdu. Bununla birlikte, emperyalizm hâlâ ülkemizde güçlü kaynaklara sahipti. Tekelci girişimler, toprak sahipleri ve burjuvazi ulusun sahibiydiler (nation's owners). Ekonomiden başka bütün kitle iletişim araçları onların denetimleri altındaydı ve toplumumuz gerici ideoloji ile zehirleniyordu. Yoksul durumda ve yoksul kökenli kişiler de dahil, birçok yurttaşımız dünya sosyalizmi ve daha çok da, dünya komünizmiyle korkutuluyordu. Bu da, devrimci düşüncelere karşı on yıllarca hain ve iftiracı bir propagandanın sonucuydu. İnsan toplumunun gelişmesine yön veren nesnel yasaların ve ulusal sorunların toplumsal kökenleri hakkında herhangi bir temel düşüncesinden yoksun olan halkımızın önemli bir kısmı, kafa karışıklığının ve düzenbazlığın kurbanlarıydı. Politik düşüncelerden ziyade sömürücüler onların birçoğunda gerçekte gerici tavırlar uyandırmayı başarmışlardı. Toplumumuzda görece üst tabakadan bir küçük burjuvazinin varlığı kültürel gerilik ve cehalet emperyalizm ve yönetici sınıfların politik çalışmasını kolaylaştırdı. Ekonomik bakımdan bir ABD sömürgesi olan bizler aynı zamanda ideolojik bakımdan da böyleydik. Eski bir sosyal düzen yalnızca silah gücüyle, devlet iktidarıyla ya da ayrıcalıklı sınıfların ekonomik kudretiyle değil, fakat aynı zamanda -ve büyük ölçüde- kitleler arasında gerici fikirlerin ve po-

litik eğilimlerin yayılmasıyla ayakta kalır. Bu faktör, insanlığın yaşamında en derin ve radikal değişiklik olan, sosyalist devrimler çağında azamî ölçüde kendisini ortaya koyar. Bu nedenle her toplumsal değişiklik, eski politik kültürü yoketmeyi ve yeni düşüncelerin zaferini gerektirir.

Ülkemizde, düşüncelerin muharebesi olayların yanısıra verildi. Gerçekte, halk Devrimin gelişimiyle ve hem ulusal ve hem de uluslararası düzeyde patlayan şiddetli sınıf savaşımıyla sosyalist bilinci kazandı. Halkın ve halkı ezenlerin çıkarlarının çatışması Devrime yolaçtı ve Devrim, bu çıkar çatışmasını en yüksek düzeyine yükseltti. Bu savaşım kitlelerin bilincini büyük ölçüde geliştirdi. Birkaç ay içinde, Devrim, sadece bir azınlığın on yıllarca, insafsız burjuva-emperyalist sömürü ve egemenliğini gerçekleştirdiğini, halka gösterdi.

Devrimin ilk aylarında emperyalizm ve gericilik -bütün klâsik yöntemlere başvurarak- hâlâ ellerinde bulunan, bütün kitle iletişim araçlarıyla desteklenen şiddetli bir antikomünist kampanyayı başlattı. Anti-komünizm silahı henüz politik olarak zayıf olan kitleleri büsbütün yamltmak için kullanılmıştı; bununla halkı, devrimci örgütleri ve bizzat İsyan Ordusunu bölmeyi, hükümete desteği zayıflatmayı ve gerici eğilimleri cesaretlendirmeyi umdular. Fakat, halkın Devrime güveni, liderlerinin politik otoritesi, devrimci birliğin sağlam ruhu ve en başta Devrimin tartışmasız bir şekilde adil olgular ve devrimin önlemleri, şayet başarılı olsaydı, devrimci sürece son verecek olan bu tehlikeli manevrayı yenmeye muazzam ölçüde yardım eden faktörlerdi.

Halen, Küba gibi bir ülkenin koşullarında, Devrim kendini, kapitalist sömürü rejimini koruyarak, yalnızca ulusal kurtuluş amacıyla sınırlayabilir miydi, yoksa nihaî toplumsal kurtuluşa doğru ilerlemeli miydi?

Emperyalizm, Küba'da bir ulusal kurtuluş devrimine bile katlanamazdı. Tarım Reformu Yasası yasalaştırılır yasalaştırılmaz, Birleşik Devletler Küba'ya karşı bir askerî operasyon organize etmek için ilk adımları atmaya başladı; ülkemiz de sosyalizmi hoşgörmeye en küçük bir şekilde ha-

zırlanmıyordu. Muzaffer bir Küba Devrimi örneğin Lâtin Amerika için ifade edeceği biricik düşünce, Yanke yönetici çevrelerini dehşete düşürdü, fakat Küba ulusunun başka seçeneği yoktu, halk, ne durabilirdi ne de durmak istiyordu. Ulusal kurtuluş ve toplumsal özgürlüğümüz birbirinden ayrılmaz biçimde birbirine bağlanmıştı, ilerlemek tarihsel bir gereklilikti, durmak, bizi tekrar bir Yanke kolonisine ve sömürücülerin kölelerine dönüştürecek alçaklık ve ihanetti. Kuşkusuz ülkemizin nihaî ulusal ve toplumsal kurtuluş koşulları o günlerde, halkın ve liderlerinin duygularına egemen olan bütün olanakların ve herne pahasına olursa olsun (hatta ulusal bir yıkım pahasına) özgür olma kararının soğukkanlı bir çözümlemesinden çok, dünyadaki yeni güçler dengesiyle sağlandı. İnamyoruz ki, bu faktör temeldi; bu faktör olmasaydı daha sonra yararlandığımız bütün uluslararası dayanışma ve işbirliği yararsız (useless) olacaktı.

Tarih, nesnel yasalara uygun olarak yürür, fakat tarihi yapan insanlardır, yani, bu yasalara uygun olarak hareket ettikleri veya etmedikleri ölçüsünde tarihi ilerletirler veya geciktirirler. Birleşik Amerika, Küba Devrimini ezmek için her türlü aracı kullandı, fakat ABD faaliyetinin başardığı tek şey devrimci süreci hızlandırmak oldu. Emperyalist faaliyet ve devrimci yanıt çözülmezcesine gelişmelere bağlıydılar. Halkımız ölümcül tehlikeleri çok olan bu destansı sınavdan muzaffer çıktı, fakat mücadele o kadar kolay olmadı. Her fırsatta, kitlelerin etkin harekete geçirilmesi ve siyasal eğitim devrimci süreçle atbaşı gitti. Gerektiğinde kitle iletişim araçlarını, halkın ve onun kahraman davasının hizmetine sokmak için gericilik ve emperyalizmden bunları söküp alarak, millîleştirmekten kaçınmadık.

Toprak sahipleri ve ulusal burjuvazi tümüyle Birleşik Amerika'ya güveniyorlardı; denilebilir ki, emperyalizm iç karşı-devrimi açıkça yönetiyordu. Fakat başlangıçtaki diplomatik önlemlerle ve ideolojik kampanyalarla kendini sınırlamadı, yavaş yavaş karşı-devrimci önlemlerin bütün silahlarına başvurdu. Lâtin Amerika'nın sahibi ve efendisi ABD,

Küba'yı yalıtlama ve politik, ekonomik ve askerî bakımdan vurmak için, bu yarıküredeki sömürgeler bakanlığını -Amerika Devletleri Örgütü'nü (OAS)- süratle harekete geçirdi.

Birleşik Amerika, Devrimin baskıyla geriye çekilmeyeceğini ve çökemeyeceğini anladığı zaman, paralı askerler toplarken ve bu paralı askerleri sabotaj ve askerî faaliyetler için eğitirken, bir dizi saldırgan ekonomik faaliyet uygulamaya başladı. Bizim durumumuzda, ekonomik saldırılar Lâtin Amerika'ya egemen olan ahlâksız oligarşilerin iştahlarını açtı. Hemen hemen bir yüzyıldır, şekerimiz için Birleşik Amerika'da bir pazar yaratılmıştı. Sömürge döneminden buyana ülkenin (ABD'nin) ihtiyacını sağlayan kaynak olduk. Dünya Savaşları sırasında, ABD halkı düşük fiyatlarla Küba şekerinin sürekli bir alıcısı oldu. Ayrıca, milyonlarca Kübalının sade geçiminin bağlı olduğu (çünkü aslan payı her zaman, kölecilik döneminde ve daha sonra ücretli emek altında, burjuva oligarşilere ve yabancı tekelcilere gittiği için, işçiler emeklerinin meyvasını güç bela elde ediyorlardı) şeker belli gelişmelerle birlikte ekonomimizin tek kalemiydi.

Ülkemizde toplumsal bir adalet politikasına fırsat verilmediği için, Küba'nın tarihsel haklarını iğrenç bir biçimde tanımamazlıktan gelen emperyalizm, ABD pazarındaki şeker kotamızla, diğer Lâtin Amerika hükümetlerinin utanmaz vicdanını satın almaya başladı. Bu; esas sınıf özleminden ve Lâtin Amerika oligarşilerinin, onları bu yola yönelten Birleşik Amerika'ya tarihsel teslimiyetlerinden ayrı olarak, Küba'ya karşı emperyalist saldırganlıkla bizzat birleşen Lâtin Amerika oligarşilerinin utanç verici suç ortaklığının karşılığıydı. OAS'ın (Amerika Devletler Örgütü) hayasız tarihinde Küba ile ilgili hayli iğrenç çıkar, karanlık ve berbat egoistlik vardı.

OAS'ın gönlünde yatan, tamamıyla, fahişelerin namuslu kadın rolü oynaması gibi, anti-komünist tutum ve gidişatlarla kamufle edilen çıkarlar, yani şeker ve diğer kirli maddî çıkarlardı. Sonuçta, Küba şeker kotası ceza olarak kesildi ve diğer ülkeler arasında dağıtıldı. Bu, kendi başına

herhangi bir ulusun ekonomisini boğazlamak için yeterli olacaktı.

Fakat, Birleşik Amerika'nın malî kaynakları sadece bunlar değildi. Bizim dağınık sanayi merkezlerimizin çoğu (elektrik enerjisi sanayii, petrol rafinerileri, madenler, tekstil fabrikaları, gıda sanayii, vb.) ABD'nin makinalarıyla donatılmıştı; aynı şey üretim ve ulaşımın diğer mekanik araçları için de söylenebilirdi.

Birleşik Amerika Küba'ya, sadece yerli sanayilerinden değil, bütün dünyadaki bağlı şirketlerden de yedek parçaların ihracatını tamamiyle kesti. Bu darbe de herhangi bir ekonomiyi ezebilirdi.

Ekonomik alanda üçüncü müthiş darbe yakıt tesliminin kesilmesi oldu. Gerçekten dünya stokunun tamamını denetleyen ve Küba'daki rafinerilere sahibolan kendi tekelci girişimleri aracılığıyla bu temel ürünün sağlayıcılarıydılar.

En sonunda bütün bu önlemlere ülkemizle, gıda maddeleri ve ilâçları da kapsayan, ticaret yasağı eklendi. Bu gerçeçler, yüzyılın başında bize zorla kabul ettirilen ticarete bağlı olarak, esasen daima Birleşik Amerika'dan geldi. Küba'da, toptan satış yapan herhangi bir mağaza bile yoktu. Bu mağazalar esasen emirlerin kısa sürede verildiği ABD'ydiler. Bundan başka, Batılı ülkelerin çoğunun ekonomisinin ABD'ye bağlı olduğu ve ekonomik abluka önlemlerinin, sadece ABD'ye bağlı şirketler tarafından değil, bu Batılı ülkelerin hükümetleri tarafmdan da kabul edildiği gerçeği de vardı.

Hiçbir Lâtin Amerika halkımn yaşam araçlarına böylesine zalimce darbe indirilmedi.

Fakat ABD saldırganlığı hiçbir şekilde ekonomik alanla sınırlı değildi. Bir zamanlar yurtdaşların çok küçük bir topluluğuna ABD'nin açılan kapıları, şimdi Küba'yı terketmek isteyen herkese ardına kadar açılmıştı. Toprak sahipleri, burjuva, bayağı politikacılar, uşaklar, kadın simsarları, uyuşturucu madde satıcıları ve hatta lümpen proleterler fırsattan yararlandılar. Gülünç hayırseverlik ve gelecekteki saldırı için ücretli askerlerin toplanması olarak gizlenen

Devrime karşı haince kampanyalardan başka, bu politikanın ana hedeflerinden biri de, çoğu burjuvazinin hizmetinde, açıkça küçük-burjuva mantığına sahip ve devrimci değişikliklerden korkmuş olan meslek sahipleri ve teknisyenlerden ülkemizi yoksun bırakmaktı. Bu şekilde, ülkeden binlerce doktor, pekçok mühendis, mimar, profesör, öğretmen, laborant ve diğer çeşitli teknisyenleri zorla elde ettiler. Bu yağma faaliyeti; bazıları, işçi aristokrasisinin ayrıcalıklarından yararlanan sanayi ve önemli üretim merkezlerinin usta personelini de kapsadı.

Düşlerini gerçekleştirmeyi uman Küba'daki gerici sınıfların yürüttüğü son ilhakçı hareket oldu bu. İmparatorluğa kattıkları anavatan değil, bizzat kendileriydi.

Bu, Birleşik Amerika'dakinden kişi başına çok düşük gelire sahip geri kalmış bir ülke olarak kalma veya dünyada en yüksek yaşam standartlarına sahip daha çok sanayileşmiş bir ülkeye doğru yönelme seçeneğini ifade ettiği halde, Devrim, Küba'da herhangi birini, isteğe aykırı olarak tutmaya meraklı değildi. Meydan okuma kabul edilmişti. Kesinlikle inandık ki, sosyalist kuruculuk, Devrimci ve yurtsever kadınların ve erkeklerin göreviydi ve tarihsel misyonlarına gerçekten lâyık olan yeni teknisyenler kuşağını yetiştirmek görevini yüklendi.

Yanke bakış açısmdan malından mülkünden yoksun edilmiş cahil yığmlar ülkeyi idare etmek sorunuyla karşılaştıkları zaman muhakkak başarısızlığa uğrayacaktı.

Övgüye lâyık halkımız ayakta kaldı ve muzaffer oldu. Bugün yaşamak için bencillik ve insaniyetsizlik ilkesini seçmiş olmadan dolayı pişmanlık duyan pekçok kimse var.

CIA aracılığıyla ve gerici sınıfların desteğiyle, emperyalizm aynı şekilde yıkma ve sabotajı sürdürmek için pekçok karşı devrimci grubu örgütleme görevini yüklendi.

Ve bütün bu çabalar başarısız kalsaydı, emperyalizm nihaî darbe olarak karşı-devrimci ve silahlı şiddeti tasarlıyordu. Sahte devrimci unsurlar, diktatörlüğün eski ajanları, her türden düşmanlar aracılığıyla, Escambray dağlarında faaliyette olan pekçok silahlı karşı-devrimci haydut-

ları örgütledi ve gerici din adamları sınıfının karşı-devrimci faaliyetlerini taklit etmeye çalışan emperyalizm, Escambray'da, bölgedeki köylülerin ve tarım işçilerinin çoğunluğunun halkın dâvasıyla birleşmiş olduğu gerçeğine karşın, devrime karşı bir tür Vendee yaratmaya çabaladı. Bu silahlı gruplar, daha sonra Havana da dahil, her eyalette örgütlenmişlerdi. Birleşik Amerika açıkça bu grupların her türlü ihtiyaçlarını havadan ve karadan destekledi. Bu silahlı gruplar Okuma Yazma Kampanyasına katılan öğretmenlerimize, öğrencilere, militan devrimcilere, işçilere karşı pekçok iğrenç suçlar işlediler. Bunlara karşı mücadele halkın pekçok evladının kaybına yolaçtı ve ekonomimize yüz milyonlarca pesoya maloldu.

Şehirlerde, üretim merkezlerine karşı yapılan sabotaj, emekçi halkımızın değerli kanlarını dökmelerine yolaçtı.

Aynı zamanda Playa Giron'a bir ücretli asker çıkartması örgütlendi. Guatemala ve diğer Lâtin Amerika ülkeleri saldırgan faaliyetlerin hazırlanması için topraklarını yüzsüzce sundular. 15 Nisan 1961'in şafağında hava üslerimize hücum eden uçaklar, hava kuvvetlerimizin amblemini taşıyordu. Sonradan, bu uçakların birkaç tanesi ABD topraklarma indiler, öte yandan Birleşmiş Milletler'deki ABD delegesi bunların, pilotlar, rejime karşı başkaldırmış olan, Küba uçakları olduğunu alaylı biçimde açıkladı. İki gün sonra, en modern silahlarla donatılmış, ücretli askerlerden oluşan bir kuvvet, ülkeyi istila etmek için Domuzlar Körfezine çıktılar. Apaçık hedef Küba toprağının bir parçasını işgal etmek, geçici bir hükümet kurmak ve OAS'dan, yani Birleşik Amerika'dan müdahale etmesini istemekti.

Halkımızın ezici cevabı, 72 saatten daha az bir zamanda ücretli orduyu bozguna uğratmak oldu, CIA ve Pentagon'un dikkatle hazırladığı planları boşa çıkardı.

Birleşik Amerika için, askerî olarak sadece bir seçenek vardı: Küba'nın doğrudan istilası. Daha sonra Ekim Buhranına neden olan, toprağımızda nükleer silahları tesis etme konusundaki Sovyet-Küba anlaşmasım imzalama kararının ardında; sonraları Vietnam'da yaptıklarım ülkemizde yap-

mak için, Yanke emperyalizminin, uygun bir zamanda ve bir bahaneyle, askeri kuvvetlerini Küba'ya doğrudan bir saldırıya sokacağı kesin kanaati ve bunu engellemek için önerilen önlemlerin bütün sosyalist kampı güçlendireceği inancımız vardı.

Birleşik Amerika kendi ülkemizin uluslararası ilişkileri üzerinde karar vermek hükümran hakkını terketmeyecek ve savunması için uygun önlemleri kabul etmeyecekti. Bu, dünya barışı için vahim bir tehdit getirdi. Bereket versin insanlık için savaş önlendi. Fakat ABD hükümeti, küçük ve boyun eğmez bir ülkeye karşı akıl almaz, kanunsuz ve maceracı saldırganlığının felaketle sonuçlanabileceğini ve devrimci kampın artan gücünün ve dayanışmasının herşeye gücü yeten imparatorluğu (ABD) için başa çıkılmaz bir engel olduğunu anlama şansına sahipti. Çözümün bir parçası olarak, Küba'yı istila etmeyeceğini ilân etmeye zorunlu bırakılmıştı. O günlerde, bu formülün anlamını anlamak Kübalılar için güçtü; bugün 13 yıl sonra, nesnel olarak, 1962 Ekim Buhranı'nın devrimci kamp için bir zafer demek olduğunu anladık. SSCB daha da güçlüdür, güçler dengesi önemli ölçüde devrimci güçlerin lehine değişti ve Birleşik Amerika vaadini yerine getirmekten kaçınamazdı.

Zafer, korkunç savaş seçeneği karşısında, temel politik hedefleri feda etmeksizin en tehlikeli anlarda barışı korumakla sağlandı. Emperyalizmin görünüşteki başarısı, bir hava kabarcığı gibi söndü. Bu soğuk deneyimden sonra, soğuk savaş bile sendelemeye başladı.

Fakat, daha sonra, ABD hükümeti; kıyılarımıza korsanca saldırılar yapmak (bunların çoğunu yaralı ama güçsüz emperyalist gururuyla indirdiği son darbelerdi) için Orta Amerika ve Florida'da askeri üsler kurdu. Ardından ABD kendini Vietnam'da tehlikeye attı ve bu kardeş halkın kahramanca direnişi Küba'ya karşı askerî faaliyetlerin yavaş yavaş azalmasıyla sonuçlandı ve halkımız göreli bir barış döneminden yararlanmaya başladı.

ABD'den 90 mil uzaktaki Küba'nın, tıpkı ABD'nin 20.000 kilometre uzağında olan Vietnam'daki gibi yıkıcı bir

savaştan kurtulmasının nasıl mümkün olduğuna hayret edenler için, yukarıda belirtilen olgulardan adamakıllı bir açıklama çıkarılır.

Genel hatlarıyla: ABD emperyalizmi, kurtuluş savaşını, Yanke düşmanlarının yardımıyla Batista ordusunun savaşçıları ezeceği basit bir iç sorun olduğunu sandı. Hatta hiçbir zaman onların devrimci potansiyellerinden kuşkulanmadı. Zamanın bol olduğuna inanarak, devrimci bir zaferi engellemeyi ve Batista'yı tekrar yerine getirmeyi planladığı zaman, 1958'in sonuna doğru İsyan Ordusu'nun genel taarruzu ABD'yi gafil avladı.

1 Ocak 1959'da, Küba'da, artık hiçbir ücretli ordu yoktu. Daha sonra olan diplomatik saldırılar, politik baskılar ve insafsız ekonomik saldırılar, silahlı karşı-devrimci çetelerin ve Playa Giron saldırısının yenilmesi gibi başarısız kaldı. İstila, OAS'ın müdahale edeceği zamandan önce ezildi ve sonuçta, tıpkı Ekim Buhranı'nda Küba'yı açıkça istila etmek arzusu gibi, silahlı gruplar da bastırdılar ve yurdumuza karşı doğrudan askerî bir saldırıyı başaramadan teslim oldular.

Emperyalizmin aldığı veya almaya çalıştığı şiddetli önlemlerden herbiri artık çok geçti. Ve her durumda Küba halkının, direniş kapasitesinin ve savaşım ruhunun bir küçümsenmesi vardı.

Bu bakımdan, uluslararası devrimci dayanışmayla desteklenen, metanete ve kahramanca kararlılığa sahip olan milyonlarca Küba evladının yaşamına ve sınırsız maddi yıkımına malolacak olan tehlikeden kendini kurtardı.

Yıllarca CIA'nın Küba Devrimi liderlerinin yaşamları üzerine düzinelerce suikast girişimleri düzenlediği de eklenmelidir. Teleskopik nişangâhlı tüfekler, bazokalar, geri tepmesiz tüfek, makinalı tüfekler, patlayıcı ve diğer pekçok konvansiyonel silahlardan başka, bütün bir şehrin halkını öldürebilecek zehirler gibi, en sofistçe silahlar; susturuculu ve deri üzerinde hemen hemen hiçbir iz bırakmayan mikroskopik zehirli mermilere göre hazırlanmış silahlar; ölüm nedeninin teşhisine olanak vermeyen, öldürücü ve etkisini ge-

ciktirici korkunç zehirli maddeleri aşılayarak kurbanının farkına varmadan kullanabileceği ufacık iğnelerle donatılmış dolma kalemler, bu amaçlarla kullanılmak için CIA'nın silah deposunda bulunmaktadır, yeri geldiğinde cinayet girişimlerini başarmaları için ajanlarını bunlarla donattılar. Ünlü Mafia mensupları da bu amaçlar için görevlendirildiler. Bugün, resmî terörizmin bu iğrenç sayfasının rolü ABD Senatosunun bizzat kendi itiraflarıyla anlaşılmış oldu. Uluslararası ilişkiler tarihinde daha önce asla, bu durumda, böyle sistemli olarak, diğer bir ülkenin liderlerine karşı güçlü ve modern bir devlet tarafmdan sahneye konan bu gibi uygulamalar olmamıştır. Bu gerçek, kendi başına eşsiz bir önem taşır. Bununla birlikte OAS bağlaşmasında böylesine canice uygulamaları açığa vuracak bir tek ses yükselmemiştir. OAS, Marksizm - Leninizmin bu sistemle bağdaşmadığını iddia ederek, bizi saflarından çıkardı ve yıkıcılığa başvurarak, yıllarca bize haşin bir ekonomik abluka önlemleri uygulayan ve bizi politik yalnızlığa mahkum eden kepaze bir örgüt oldu.

Devrimi Savunma Komiteleri'nin ve tüm halkın etkili yardımıyla, devrimci devletin güvenlik kuruluşları CIA'nın bu planlarını parça parça etti, ve bu, üstelik Devrimin bir diğer kesin zaferiydi.

Halkımız emperyalizmin her saldırısını güçlü olarak püskürttü. 26 Ekim 1959'da Ulusal Devrimci Milis kuruldu.

5 Mart 1960'da, «Patria o Muerte» (Vatan veya Ölüm) belgisi, ilk kez La Coubre şehitlerinin cenaze töreninde ilan edildi.

Aynı yılın 8 Mayısında, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği ile diplomatik ilişkiler kuruldu.

6 Ağustos'ta petrol rafinerileri, elektrik ve telefon işletmeleri ve 36 şeker fabrikası, (bunların hepsi ABD'nindi) millileştirildi.

2 Eylül'de, ilk Havana Beyannamesi kabul edildi.

28 Eylül'de, karşı-devrimci bomba patlamalarının yankıları altında yapılan bir kitle toplantısında, Devrimi Savunma Komiteleri kuruldu.

Aynı yılın 13 Ekiminde, bütün bankalar ve 383 büyük işletme millileştirildi.

Bir gün sonra 14 Ekimde, Şehir Reform Yasası yürürlüğe girdi.

1961 Nisanında, uçaklar hava alanlarımızı bombaladıkları ve ücretli askerler Giron'a saldırdıkları sırada 100.000 genç Kübalı ve onbinlerce öğretmen, kırlık alanlarda, herhangi bir ülkenin giriştiği, bu türden en devcesine çabalar içinde, Okuma-Yazma Kampanyasını yürütüyorlardı. Yalnızca bir yılda Latin Amerika'da, en düşük okuma-yazma oranına ulaşan Küba ulusu oldu. Küba halkı değişik alanlarda eş zamanlı savaşları sürdürebildi. Bir elde silahlar, bir elde kitaplar, diğerleri iş merkezleri ve fabrikalarında, başkaları cepheye gidenlerin üretim paylarını tamamladılar. Şeker ürünü de Nisanda biçiliyordu. Temel faaliyetlerden hiçbiri felce uğramadı.

Devlet, Silahlı Kuvvetler ve kitle örgütleri, varolan gelişme ve örgütlenme düzeylerine sahip değillerdi. Devrimci örgütler henüz bir parti halinde birleşmemişlerdi, fakat 26 Temmuz Hareketi Sosyalist Halk Partisi ve Devrimci Direktora liderleri arasında yakın işbirliği vardı, ilişkiler sıkıydı ve temel kararlar herkes tarafından desteklendi. Şimdiye dek, bu gibi hiçbir süreç idilik (idyllic) olarak gelişmediği için, arasıra çelişkiler oldu, fakat birlik ruhu, tarihsel sorumluluk duygusu ve ortak amaçlar, şu ya da bu şekilde hepimizi etkileyen sekter tutumlara daima üstün geldi. Batista'ya karşı savaşımdaki küçük azınlığın, kararsız ve gerici tutumuna sahip diğer örgütler, çok geçmeden devrimci süreci terkettiler, Silahlı savaşımda kesin bir rol oynayan, 26 Temmuz Hareketi'nin içinde ayrılık ve birkaç firar vardı, fakat çok büyük çoğunluk olan, safları en iyi ve en arı unsurlardan oluşan İsyan Ordusu'nun ve yer-altı savaşçılarının büyük kısmı, Moncada'dan şanlı Marksist-Leninist Partimizin kurulmasına değin, her aşamada, Devrimi kesinlikle destekliyordu. 1968 bağımsızlık savaşındaki yenilgi bölünmeye sebep olduysa, bu kez bize zafer sağlayan şey birlikti.

Genellikle, Devrim kapılarını, ülkesi için çalışmayı amaç-

layan herhangi bir yurtdaşa, herhangi bir dürüst Kübalıya asla kapamadı. Kelimenin tam anlamıyla cömertti. Tarihsel yararlılıklar gözönüne alındı, fakat yazılmakta olan yeni tarihte her saygı değer Kübalı için onurlu bir yer vardı.

Vatandaşlarımızın çoğu isyan savaşımları zamanında pek gençti ve henüz belirgin bir sınıf bilinci kazanmamışlardı, ne de kendi sınıflarının bilincinin üstünde devrimci politik düşünce düzeyine erişmişlerdi. Bütün toplumumuza, nüfuz etmiş olan liberal burjuva politik eğilimi ile sosyalizm ve Marksizm-Leninizm arasında geniş bir mesafe vardı. Kitlelerimiz, özellikle işçiler ve ezici çoğunluğu oluşturan, toplumun yoksul kesimleri bu mesafeyi hızla kapadılar. Bizzat devrimin kendisi, emperyalizme ve sömürücü sınıflara karşı kararlı savaşım, hepimiz için mükemmel bir öğretmendi.

Bu nedenle, 16 Nisan 1961'de, istilacılara karşı koymaya girmeden az önce, ücretli askerlerin bombardımanının kurbanlarının cenaze töreninde, yukarı kaldırılmış tüfekler ve sıkılı yumruklarla, emekçi halk Devrimimizin sosyalist doğasını kahraman bir kararlılıkla ilan edebildi. Sonradan, yabancı tekeller, toprak sahipleri ve ulusal burjuvazinin mülkleri kamulaştırıldı. Ve işçi sınıfımız sahibolduğu biricik şeyi kaybetti: zincirlerini. Köylülerle ve geride kalan, halkın en yoksul kesimleriyle bağlaşan devrimci işçi sınıfı, bu sürecin tartışmasız öncüsü olmaktaydı.

Koşullar tek bir parti halinde bütün devrimcileri örgütlemek için yeterliydi. Tabanla yönetim düzeyinde bir bütünleşme süreci başladı, fakat bu, 16 Nisan nihaî demeci ve şanlı Giron zaferinden sonra başlamıştı. Partimiz gerçekte, bütün devrimcilerin ve emekçi halkın sıkı işbirliğinden doğdu, vatanın ve sosyalizmin savunusunda dövüşen ve cömertçe kanını döken işçi sınıfımızın kahramanlığına dayanıyordu. Bundan sonra, biz tek bir örgüt olarak ve birleşik bir liderlik altında hareket etmek durumundaydık. Tek bir partinin gerekliliği konusunda Marti ve Lenin'in parlak fikirleri, şimdi, devrime her zamankinden daha fazla yol göstermekteydi. Partinin ideolojisi liberal burjuva veya burjuva düşüncesi

olamazdı, fakat bizzat tarihin, insanlığın kurtuluşu savaşımında başa koyduğu devrimci sosyal sınıfın ideolojisi olabilirdi: Balino ve Mella'nın 1925'de cesaretle öne sürdüğü, işçi sınıfının ideolojisi, Marksizm-Leninizm.

Bu ideoloji, Küba'nm bağımsızlığı ve yurtdaşlarının eşitliği ve itibarı için o kadar kan döken kahraman **mambises'**lerin özlemleriyle tarihsel olarak bağlıydı. Yanke emperyalizmi halen ulusun düşmanıydı ve modern köle sahipleri —yabancı tekeller, toprak sahipleri ve burjuvazi— onun toplumsal düşmamydı. Bu ideoloji, halkımızın ulusal ve toplumsal kurtuluşunun kaçınılmaz bir koşulu olan, dünya devrimci hareketiyle ulusal savaşımı bağlıyordu. Halen devrime öncülük eden, ve devrimin sürekliliğini, güvenceleyen Marksist-Leninist Partinin kurulması, bu tarihsel dönemde halkımızın en büyük başarılarından biridir. Parti Merkez Komitesi ve Politik Büro resmî olarak 1 Ekim 1965'de kuruldu.

Biz, halkımızın meziyetleri hakkında konuşmaktayız, fakat uluslararası dayamşmanın oynadığı önemli rolü belirtmemek olanaksızdır. Sovyetler Birliği'nin kararlı, kesin ve cömert yardımı olmasaydı, ülkemiz emperyalizme karşı koymasını sürdüremezdi. Pazarımız Birleşik Amerika tarafından zalimce kesildiğinde, Sovyetler Birliği şekerimizi satın aldı; herhangi bir başka yerden satın alamayacağımız hammaddeleri ve yakıtı bize verdi; bize Giron'da dövüştüğümüz silahları, karşılıksız olarak verdiler ve Birleşik Amerika'nın herhangi bir doğrudan saldırısını mümkün olduğu kadar pahalıya maledecek şekilde, Devrimci Silahlı Kuvvetlerimizi donattılar; ekonomik ablukanın buhranlı yıllarında, ekonomimize olağanüstü bir biçimde destek oldular. Binlerce Sovyet askerî uzmanı ve teknisyeni, silahlı kuvvetlerimizi eğitmeye yardım etti ve yardım ekonomimizin hemen hemen her dalını destekledi. Sovyet halkmın çabasım, olanakları ölçüsünde diğer sosyalist ülkeler izledi.

Sovyetler Birliği'nin şanlı Parti'sine ve kahraman halkına şükran borcu daima kalplerimizde olacak. SSCB'den binlerce mil uzakta bulunan bir ülkeye, Küba'ya gösterilen dayanışmada Marks, Engels ve Lenin'in enternasyonalist görüş-

leri gerçekleştirildi, ve ölümsüz Ekim Devriminin yenilmez gücü bu kıtanın kaderinde kendini hissettirdi. Gelecekte pekçok değişmeler olacak, kapitalizmin Birleşik Amerika'da yokolduğu gün de gelecek, fakat açlık ve imha ile karşılaştığımız bu kesin ve buhranlı yıllarda bize yardım eden halka kardeşlik duygumuz sonsuza dek sürecek. Bu da, sosyalist devrim yolunu ilan eden ve milyonların yaşamı pahasına, faşizmin baskısından dünyayı kurtaran halka hayranlığımızı arttırıyor.

Lenin'in vatanına güvenimiz sınırsızdır, çünkü, yarım yüzyıldan fazla zamanda, Sovyetler Birliği uluslararası politikasında ilkelerine ve tutarlı bir davranış çizgisine bağlılığını kamtlamıştır. Bu yalnızca Küba'da değil, Vietnam'da, Orta Doğu'da, bağımsızlıkları için dövüşen Portekiz sömürgelerinde, Kıbrıs'da, Yemen'de, Şili'de, Angola'da ve tıpkı bir zamanlar kahraman İspanyol halkının ibret verici bir biçimde yaptığı gibi ulusal kurtuluş hareketinin sömürgecilikle ve emperyalizme karşı koyduğu dünyanın başka her yerinde de kendisini gösterdi.

Bu tartışmasız gerçek, tek bir istisnayla çürütülememiştir, ve tarihin nesnel gerçeklerini çürütmek için herhangi bir iftira girişimi uzun vadede yararsız olacaktır. Sovyetler Birliği ayrıca, hammaddelerin ve yakıtın kıtlığının arttığı bu çağda, emperyalist güçlerin dünyanın yeniden ve aç gözlü bir paylaşımını başlatmalarına olanak vermeyerek, dünya barışına etkin bir katkıda bulundu. Güçlü Sovyet Devletinin varlığı bile bu seçeneği olanaksız kılıyor. Sovyetler Birliği'nin aleyhinde olanlar, ay altında havlayan köpekler gibi, bunu inkâra kalkmışlardır.

Küba Devrimi amansız akışını sürdürdü. Üretim araçları yavaş yavaş toplumun mülkiyetine geçti. 3 Ekim 1963'de, toprak imtiyazının maksimum sınırını 67 hektarla belirleyen yeni bir Tarım Reformu Yasası yürürlüğe kondu. Bu büyüklüğü geçen çiftlikler millileştirildiler. Aynı zamanda bütün çiftçilere, yeni tarım yasalarının çıkarılmayacağı, böylelikle çiftçiliğin daha da ilerletilmesinin ancak üreticilerin rızasıyla başarılabileceği vaad edildi.

Toprağın %70'e yakını, bir bütün olarak toprağı sadece toplumun yararına geliştiren ve kullanan bütün halkın ortak mülkiyeti olarak ulusun eline geçti. Bu anlamda, ülkemiz fevkalade önemli ileri bir adım attı. Bu da, Küba'mn ihracatının ve gelişmesinin temel olarak tarımsal fazlalarına bağlı olduğu gerçeğinden dolayı zorunlu bir gereksinmeydi.

1968 Mart'ında devrimci bir hamle başarıldı; bunun sonucunda, küçük işletmelerin büyük bir çoğunluğu ulusun eline geçti. Böyle bir önlem; bu aşamada sosyalizmin inşasında, zorunlu bir şekilde, bir ilkeler sorunu değil, fakat emperyalizmin zorla uyguladığı acımasız ekonomik abluka koşullarında ülkemizin özgül ve, insanî ve malî kaynakların azami kullammını sağlamak gereğinin (buna sözkonusu süreci engelleyen şehir kapitalistler tabakasının olumsuz politik faaliyeti de ekleniyordu) sonucuydu. Bu, kuşkusuz, malî durumu ve insan gücü eksikliğini ağırlaştıran, kaynakların etkisiz yönetiminin sorumluluklarından ve sonuçlarından Devrimi kurtarmaz.

Toprağın yaklaşık olarak %30'unu kapsayan köylülerin arazileri ve bunları doğrudan doğruya işletenlerin kişisel mülkiyeti olarak kullandığı araçların küçük bir kısmı, yalnızca bunlar özel mülkiyet biçimi olarak kalıyordu.

1965-70 döneminde, ulus, bu dönemin son evresinde 10 milyon tonluk bir şekerkamışı rekoltesine ulaşmak için temel çabalarını yoğunlaştırdı. Bu politika zorunlu bir gereksinme nedeniyle planlanmıştı. Nüfusumuz büyüyordu ve tüketim artıyordu; bu, ülkenin ekonomik gelişmesiyle beraber, ihracat mallarında önemli artışlar gerektiriyordu. Çaba olağanüstü idi ve hem moral hem de pratik bakımdan doğrulanmıştı. Aym zamanda, herhangi bir şekilde, Sovyetler Birliği ile ticaret dengesi açığını kapatmak gerekliydi, ki bu da, bize böylesine cömertçe yardım eden halka karşı temel bir görevdi. Bu çaba sosyalizmin kuruluşunun bu döneminde halkımızın yüklendiği en soylu ve gayretli çabalardan biriydi. Bununla birlikte başarısız kaldı. Sanayi yatırımları henüz meyvesini vermemişti. Ekonominin geri kalanmdaki büyük dengesizliklere, şekerkamışının daima artan miktarlarında

ve hasadın makinalaşmasının teknik nedenlerden dolayı geciktiği durumlarda gerekli acil iş-gücü sorunu neden olmuştu. Ayrıca, örgütlenmede, yetersiz yönetimde ve ekonomik yönetim yöntemlerinde kusur vardı. Gerçek, niyetlerimizden daha güçlü olduğunu kanıtladı. Bu durumu düzeltmek ve birkaç yıl için bu hedefe ulaşmaktan vazgeçmek gerekliydi. Bununla birlikte 1972-74 yıllarında şekerin azalan miktarını kabul eden; Küba'ya artan miktarlardaki hammadde, gıda, yakıt ve donatım teslimini azaltmayan; ve de ihraç mallarımızın fiyatlarını yükselten, böylelikle de, ticarî durumu iyileştiren Sovyet halkının anlayışı olmasaydı bu mümkün olamazdı.

İlk on yılda, dikkatin, ekonomik çalışmada toplanmadığını belirtmek gerekir. Devrimin bu ilk döneminde, emperyalist yıkım, askerî saldırı ve insafsız ekonomik abluka karşısında direnme, ulusun ana çabalarına kumanda etti. Yıllarca ülkeyi savunmak için silah altında 300.0000'in üzerinde adam tutmak zorunda kaldık. Buna; kapitalizm altında ürünü toplamaya yardım eden işsizler ordusu, Devrimin açtığı yeni istihdam olanakları nedeniyle yok olur olmaz, şekerkamışını elle kesmek gereği de ekleniyordu.

Abluka sürdüğü halde ve hatta sürse bile, geçen birkaç yılda ulus, göreli bir barış havasında ekonomik kalkınma sorunları üzerinde dikkatini toplayabilmişti. Aynı zamanda, ülkenin savunmasında 150.000 kişiden fazla bir azalma vardı ve (şekerkamışı kesicilerinin sayılarını azaltmaya yardım eden) şekerkamışı hasadında makinalaşma ve üretkenlik artıyordu. İnşaat, tarım ve sanayi açısından serbest kılınan bu güçlerle ve zamanında alınan yeterli politik ve ekonomik önlemlerle, vatanımız geçen birkaç yılda dikkate değer bir oranda ilerleme sağladı. Bu sonuçlar, şayet daha büyük yetenek göstermiş, ekonomiyi yönetme ve düzenleme yöntemlerimizi daha etkin kılmış olsaydık tartışmasız olarak daha iyi olurdu.

Devrim dönemi sıralarında, ülke birçok alanlarda dikkate değer ilerlemeler gösterdi. Bu ilerlemenin değeri; geniş askerî, ekonomik ve politik kaynaklarıyla güçlü bir ülke olan

Birleşik Amerika, Devrimi boğmak ve çürümüş, sömürücü ve yüz kızartıcı sistemini yeniden kurmak için mümkün olan herşeyi yaptığı halde, halkımızın sadece direnmekle utkuya ulaşmakla kalmayıp, aynı zamanda bu güç koşullarda görkemli işler başardığı gerçeğinde yatar.

II - EKONOMİK GELİŞME

Genel görünüşler

Devrimimizin ilk on yılı sıralarında, abluka daha keskin ve ülke emperyalist saldırılara karşı kendini umutsuzca savunurken ekonomik büyümemiz yavaştı. 1961-65 arasında gayrisafi toplumsal hasıla yılda sadece % 1,9 oranında arttı. 1966-70 arasında, büyüme oranı % 3,9 arttı. 1971-75 arasında, şimdiden, % 10'un üzerinde, gerçekten etkileyici bir yıllık ortalama büyüme oranına ulaştı.

Son dönemin bu yüksek rakamı, başka şeylerin yanısıra, ülkenin 1970'den buyana her türlü çalışma cephesinde gösterdiği olağanüstü çabaların ve ekonomik faaliyette daha fazla verimliliğin sonucudur. Bununla birlikte, ülkemizin şimdiki koşulları altında ekonomik gelişmenin bu hızda devamı nesnel bir güçlüğe sahiptir: ithalat kapasitemizin olanaklarının ötesinde olan ve ithal edilmesi gereken hammaddeler ve üretken kaynakların artan miktarlarda girdi (input) si. Böylece, gelecek beş-yıllık dönem için, ekonomik büyümemizi daha ölçülü bir orana doğru düzenlemek gereklidir.

Çalışmak isteği ve her üretim merkezinde azami çabalama görevi yeterli değil. Her faaliyet alanında kullanılan hammaddeleri ve kaynakları hesaba katmalıyız ve bunlardan hangisini elde edeceğimizi iyi bilmeliyiz. Bazı ekonomik kalemler (item) vardır; ki bunların büyümesi ithal edilen kaynaklarından ziyade çabalarımıza bağlıdır; bu mallara ve ihraç mallarımızı arttıran veya ithal mallarımızı azaltan mallara daha fazla özen gösterilecektir. Bu ölçüt, ilk yıllarınkinden çok daha yüksek, fakat son döneminkinden daha düşük olan ve gelecek beş-yıllık dönem için kongremize önerilen oranı anlamak için hesaba katılmalıdır. Bir ülkenin büyümesi sadece işçilerin niyetine değil, aynı zamanda varolan hammaddelere, doğal kaynaklarına, temel endüstriyel hizmetlerine, ulaşılan teknolojik düzeye ve dış ticaret olanaklarına bağlı olmalı. Halen 30'lardan beri tarım ürünleri

buhranımn etkileri altında, dünya ekonomik durumu, belirli bir dönem için hedefleri planlarken, hesaba katılan önemli bir faktördür.

Ülkemiz doğal kaynaklar bakımından yoksuldur, ne kömür yataklarına, ne araştırmaya uygun herhangi bir önemli miktarda petrole, toprağımızın büyüklüğü ve biçimi nedeniyle ne de hidrolik-enerjiye sahibiz. Ülkenin ormanları kapitalizm döneminde tüketildi. Demirimiz, laterit biçimde çok boldur, fakat geleneksel olarak çelik sanayinde kullanılan demir halinde, demir-oksit halinde, bol değildir. Teknoloji kullanılması, araştırma ve gelişme aşamasındadır. Herhangi bir modern ekonominin iki can-alıcı sanayii olan çelik ve petro-kimya sanayilerinin gelişmesi için hammadde temelinin eksikliği şimdiye dek büyük br dezavantajdı. Vatanımız esasen (ulusun enerjisinin tümüne sahip çıkan ve daima hava koşulları etkisinde kalan, şekerkamışı tarımına bağlı kaldı. Bir örnek olarak, bazı dönemlerde, 600.000 kişinin tarımda ve şekerkamışı sanayiinde, düşük üretkenlikteki mevsimlik işlerde istihdam edilmek zorunda kaldığını belirtelim. Şimdi de bir başka örneğe değinelim; Venezüella gibi maden çıkarma faaliyetlerinde 20.000 kişiyi, yani iş-gücünün %3,3'nü istihdam eden petrol üreticisi bir ülke, aşağı yukarı aym zaman içinde Küba'nınkinden 6 defa daha fazla döviz elde etti ve bu da, yakıt fiyatlarında yeni beklenmedik artışlardan çok önce meydana geldi. Küba'da bol bulunan değerli bir maden olan, nikel yataklarımız da araştırılmaktaydı, ve bu yatakların çalışması Devrimin ilk yılları döneminde ülkemizde bulunmayan geniş yatırımları gerektirdi.

SSCB'den gelenlerin dışında herhangi bir teknoloji sağlama olanağı yok; ABD hükümeti tarafından denetlenen uluslararası malî kuruluşlardaki kredilerden yararlanma olanaksız; ablukamn bir sonucu olarak, Batı'nın gelişmiş kapitalist ülkelerinin pazarından bir kamyon, bir buldozer veya herhangi bir çeşit üretim donatımı satınalma olanağı yok; ve düşürülmüş şeker fiyatlarıyla, ulusun ekonomik ve toplumsal gelişmesi karşısındaki engeller gerçekten etkiliydi. Bu koşullar altında endüstriyel kalkınmanm hiçbir tutkulu planı

gerçekten mümkün değildi. Öznel faktörler, bu nesnel duruma katılmak zorundaydı. Halk, hep birden, devlet görevlerini doldurmak ve bütün temel üretim merkezlerinin yönetimini yüklenmek zorunda kaldı. Tekeller ve burjuvazi, en usta yönetici ve teknisyenleriyle birlikte Küba'yı terketti. Çoğu kez altıncı sınıftan aşağıda bir eğitim düzeyine sahibolan, halkın saflarından basit kimseler (yönetici sınıflar ülkenin birkaç eğitim merkezinde, kuşaktan kuşağa, babadan oğula, eğitim gördükleri için) sanayi ve tarımda öncülük görevlerini doldurmak zorundaydılar. İsyan savaşımıyla ve iktidarın alınmasıyla ilişkin güç sorunları çözebilen, biz devrimci liderler, bununla birlikte, en temel ekonomik sorunlar ve sosyalizmin kuruluşu karşısında bilgisizdik.

Büyük güçlüklere karşın, ülkemiz ekonomik bakımdan boğulmadı ve, gerçekte, bu yönde mütevazi bir biçimde ilerlemekle birlikte, erdemler ortaya koymaya devam etti. Bu; zenginliğin adil bir dağılımı ve sosyalizmin doğasında hiçbir halkın henüz çözümleyememiş olduğu problemlerin çözümünü ve ender toplumsal başarıları mümkün kıldı.

Bugün ülkemizin, işsizliğin, ırk ayırımının, açlığın, dilencilerin, kumarın, fuhuşun, uyuşturucu maddelerin, bilgisizliğin, okula gitme şansı olmayan kimsesiz çocukların, gece-konduların ve kaderine terkedilen bezgin halkın artık bulunmadığı bir ülke olduğunu gururla ilan edebiliriz. Eğitim ve kamu sağlığı sistemlerimiz dünyada birçok halkın beğenisini uyandıran toplumsal başarılara modeldir.

Bu dönemde, bazı üretim dalları önemli ölçüde arttı.

Devrimin zafer kazandığı anda varolan fabrikalarda nikel çıktısı düzeyi iki kat artmıştır.

Petrol rafinajı (1958'de) 3,6 milyondan (1975'de) 5,9 milyon tona yükseldi. Yağlayıcı maddelerin çıktısı 6000'den 135.000 tona çıktı.

Elektrik enerjisi üretimi 255 milyar kwh'dan 6,5 milyar kwh'a yükseldi. Makina imalâtı üç kat arttı.

Çok düşük bir düzeyden hareket eden çelik üretimi, 24.000 tondan 240.000 tona çıktı. Yani oran olarak halen 10 defa daha büyüktür.

Kimyasal gübre üretimi (1958'de) 195.000 tondan (1975'-de) 1.002.000 tona yükseldi.

Bitkisel ilaçlar üretimi (1958'de) 120 tondan (1975'de) 2.800 tona çıktı.

Kağıt ve karton üretimi 2,5 kat arttı.

Şişe üretimi 2,9 kat arttı.

Ayakkabı üretimi hemen hemen üç kat arttı.

Tekstil üretimi 2,5 kat arttı.

Çimento üretimi 743 bin tondan 2 milyon tona çıktı.

Buğday unu yekûnu 190.000 tondan 510.000 tona çıktı ve ülkede öğütülen buğday 73.000 tondan 180.000 tona çıktı.

Makarna üretimi 10.000'den 50.000 tona çıktı.

Çocuk maması üretimi (1963'de) 2.832 tondan (1975'de) 20.000 tona yükseldi.

Dondurma üretimi (1958'de) 2,3 milyon galondan (1975'-de) 16 milyon galona yükseldi * (12 milyon galon meyvalı dondurma da dahil).

Bira ve malt üretimi 14 milyondan 30 milyon fıçıya yükseldi.

Balık çıkarımı altı kattan fazla oldu.

1975'de işlenen alan 1958'dekinin iki katıydı.

Traktörlerin sayısı 1958-75 arasında 9.000'den 54.000'e yükseldi.

Su-depolama kapasitesi 29 milyondan 4,4 milyar metre küpe yükseldi.

Şimdi sulama (160.000 hektara karşılık) 580.000 hektarlık bir alanı kapsıyor.

Turunçgiller dikili topraklar 1958'dekinden dokuz kat fazladır, halen 100.000 hektarı aşıyor.

Yumurta üretimi Devrim öncesi düzeyden 6 defa fazladır.

17.059 kilometre yol ve asfalt yapıldı. (kapitalizmde yapılandan 1,7 defa daha fazla).

İnşaat sektöründe değişik projelerin değeri, 1970'in düzeyinden üç defa fazla olup, 1975'de 1,4 milyar pesoya vardı,

---

(*) Galon: (ABD'de) 3,78 litrelik ölçü - ç.

şimdiki beş-yıllık dönemde yılda yaklaşık olarak ortalama %25'lik bir büyümeye ulaştı. Bugün Küba Ticaret Filosu 1958'den 9 misli fazla bir kapasiteye sahiptir.

Şeker sanayii

Devrimin başlarında, şeker sanayii fena halde darbe yemişti. Geleneksel pazarlar emperyalizm tarafından tasfiye edildi. Donatım, makina parçaları ve geleneksel sağlayıcı firmaların gereçlerinin satın alınması olanaksız oldu ve olağanüstü biçimde usta personel kaybı vardı. Bu; 1961'de 100.000 caballerias'dan 1963'de 87.000'e -yani 1.340.000 hektardan 1.165.800 hektara- düşen şekerkamışı tarlalarında bir azalmaya neden oldu. Şeker rekoltesi o yılda, devrimci dönemde en düşük olan, 3,8 milyona düştü.

Bununla birlikte, ürünü devşirmeyi makinalaştırma gerekliliği ta başlangıçtan bu yana esaslı bir biçimde savunuldu. Bu ülkede, biz artık bir kısmı, yılın dört ayını ürünü toplamada çalışan, 1953'de 600.000'den 1958'de 700.000'e yükselen, bir işsizler ordusuna güvenemeyiz. Bu, genel olarak kapitalist bir şeker üretimi yöntemiydi, ve sadece bu rejimin insanlık dışı koşulları altında olabilirdi. Fakat ülke hiçbir makina sanayiine sahip değildi, ve varolan koşullar altında makinayla ürünü toplama tekniklerimiz ilk aşamasındaydı. Böyle makinalar modern sanayiler tarafından ne planlanmıştı ne de yapılmıştı. Che bu çabanın baş savunucularından biriydi. Aym zamanda, ilk büyük şeker terminallerinden biri kuruldu.

İnsan gücü sorunu, zaman geçtikçe daha vahimleşti, işsizlik belasını yavaş yavaş ortadan kaldırarak, ulus kendini, henüz şeker kesicilerinin, yerlerini alacak hiçbirşey geliştirmediği bir zamanda, alışılmış şekerkamışı kesicilerinden yoksun bıraktı. Bu, ilk yıllarda ülkenin en güç sorunlarından biriydi. Bu iş için ayrılan sanayi işçilerimiz, ordu personeli ve orta öğrenim öğrencileriyle birlikte şekerkamışını kesmek için kendilerini seferber edip, bu temel faaliyet için insan gücü eksikliğini doldurarak ve eski günlerde köle sömürüsü

yoluyla, Cumhuriyetin ilk yıllarında insafsızca sömürülen göçmenlerle ve Devrimden biraz önce açkalmış işsizler ordusuyla yapılan bu işe onur katarak, bu güç günlerde şeker ürününü toplamak için mümkün olan herşeyi yaptılar.

1966'dan 1970'e değin, beş-yıllık dönemde, şeker sanayisinin gelişmesiyle ilgili ilk plan uygulamaya konuldu. Hedefler, modası geçmiş sanayi donatımının yerine ileri teknolojiyi şekerkamışı yetiştirme tarımına yaygın olarak sokmak ve hasadı makinalaştırma sorununu çözümlemek, varolan kapasiteyi arttırmakdı. Bu yıllarda endüstriyel hizmetlere 334 milyon peso yatırıldı, bunun 99 milyonu yenilenmelere ve 225 milyonu da genişletmelere gitti. Şekerkamışına ayrılan, topraklar % 35 arttı, yeni şekerkamışı türleri ortaya çıkarıldı ve sulamanın yaygınlaştırılması ve bitkisel ilaçların kullanımı başladı. Kullanılan kimyasal gübre miktarı önemli ölçüde arttı. Bu dönemde hasadı makinalaştırmak için yeni makinalar planlandı. 1970'de Küba'da, şimdiye dek yetişen en yüksek şeker rekoltesini ve dünyanın en yüksek şeker rekoltesini elde ettik. Tarımsal ürünlerde ve teknik araçların kullanımında sağlanan ilerleme dikkate değerdi. Tarım makinalaştırıldı ve hasadın makinalaşması başlatıldı. Şeker nakliyat sistemi genişletildi. Fakat bu büyüklükteki bir şeker rekoltesini korumak çabaları, ulaşılan örgütsel düzeylerin, ekonomimizin yeterliliğinin, makinalaşma derecesinin ve varolan insan gücü kaynaklarının ötesindeydi.

Sonraki iki yılda, rekoltede bir azalma oldu, fakat 1973'den sonra üretimdeki büyüme, son birkaç yılda bizi etkileyen korkunç kuraklığa karşın düzenliydi.

Son üç şeker hasadı döneminde, şeker üretiminde daha ileri gerçek bir nicel sıçrama görüldü. Şeker fabrikalarının yeniden - yapım programı devam etti, işçiler, yönetici ve teknisyenler önemli ölçüde yeteneklerini geliştirdiler; şeker tarımına ayrılan topraklar 113.000 **caballerias**'a (yani 1.514.200 hektara) çıkarıldı. Şeker hasadını makinalaştırmada sağlanılan ilerleme düzenli olarak yürütüldü. Son hasadında, 1000'den fazla biçer-döver kullanıldı; bunlar, şekerkamışının % 25'ini biçtiler ve şekerkamışım - tavlama merkezlerinin

sayısı 445'e çıktı. Şeker kaldırmanın makinalaşması % 98 arttı; şekerkamışı tarlaları kamış tiplerine uygun olarak standardize edildi ve bütün döküntüler makinalaşmanın artan girişine göre temizlenmektedir; en iyi rekolteli şekerkamışı türleri yaygın olarak yetiştiriliyor; ve bütün tarımsal faaliyetin teknikleşmesinin yürütülmesi devam ediyor. 1975'de yalmzca 180.000 şekerkamışı kesicisi (kapitalizm döneminde kullanılan şekerkamışı kesicilerinin hemen hemen yarı miktarı) şeker hasadında çalıştı. 1970'den buyana, eskiden şeker hasadında bulunan hemen hemen 170.000 işçi diğer ekonomik faaliyet dallarında da çalışabilmektedir.

Bu umut verici sonuçlar; büyük ölçüde, milyonlarca arrobasa ve ünlü şekerkamışı kesicilerine sahibolan, şekerkamışı - kesen ekiplerin hareketinden ve de ayrıca, 1970'den buyana yürütülen örgütlenme yoluyla, şeker sektöründe alınan önlemlerden etkilenmiştir.

Şeker fabrikalarınm endüstriyel verimliliği bakımından toplam insan gücü sayısı 1970'de 120.000'den 1975'de 89.000'e, yani % 26 düşürüldü. Şeker üretimi ve sanayimizin artan gelişmesi tam olarak güvence altındadır.

Bununla birlikte, iklim düzensizlikleri, yani, devrimci dönemden önce görülmeyen ve belki de bazı bilim adamlarının görüşlerine göre, belirsiz bir zaman için dünya çapında boyutlara ulaşabilecek olan bir durum (üç kurak yıl) nedeniyle toprağın sulanmasının genişletilmesine ve, kuraklığa karşı büyük ölçüde direnen türlerin geniş ekimine azamî önem verilmesi gerekli olacak; diğer doğal kaynakların yokluğu nedeniyle, şeker, ana ihracatımız olmaya devam ediyor.

Temel sanayii

Bir bütün olarak ülkenin temel sanayii, yıllık % 6,4'lük bir oranla, Devrimin zaferinden buyana 2,9 kat büyüdü. Son beş yılda, bu oran % 11 olmuştur.

Elektrik enerjisi sanayiinde varolan kapasite, yatırımlar 250 milyon pesoyu bulurken, 1958'den buyana üç kat arttı. Bu dönemde, birkaç termo-elektrik enerji işletmesi

kuruldu. Enerji tüketimi kişi başına 1959'da 406 kw saattan 1975'de tahminen 705 kw saate yükseldi. Halen, (Devrim öncesindeki 13.098 km'ye karşılık), 32.067 km değişik iletim hattı bulunmaktadır. Ve 1959'da varolan çeşitli yalıtlanmış sistemler tek bir ulusal şebekeye dahil edildi. 1958'de kw başına 398 gram olan özgül yakıt tüketimi, 1975'de 319 grama düşürüldü. Yalnız geçmiş beş yıllık dönemde, bu, 1,6 milyon ton yakıtın tasarrufunu sağladı. Bu sanayide toplam mühendis sayısı, (1968'in 200'ne karşılık) 1975'de 474 oldu. Devrimci dönemde, 6.000'den fazla usta işçi eğitildi. Konut hizmetlerinin % 70'den fazlası elektriğe kavuştu, bu da bizi Latin Amerika'da birinci sınıf ülkeler arasına koyuyor.

Madencilik sanayinde başlıca artış, bu yıl (1975) 36.800 tonla miktarı iki kat artan nikel üretiminde görüldü. ABD teknolojisi ve donatımıyla işleyen bu sanayide, işçiler, teknisyenlerin göçünden ve yedek parça gereksinimlerinin azalmasından sonra üretim düzeyini korumak veya yükseltmek için olağanüstü bir gayret gösterdiler. İşçi sınıfımızın bunu yapmaya yetenekli olduğunu gösterdiler. SSCB ile işbirliği sayesinde, Nicaro ve Moa işletmelerinin canlanması ve büyütülmesi -ki bu değerli gayret gösterildi- halen devam ediyor.

Diğer madencilik üretim merkezlerinde toplumsal ve sağlık koşulları kökten düzeltildi, oysa eski günlerde manganik, akciğer hastalığı ve diğer rahatsızlıklar, işçiler arasındaki sakatlığın ve hastalığın nedenleriydi. Alçı ve silis kumu üretimi arttı ve genellikle madenler, rasyonel ve bilimsel bir biçimde işletilmeye başladı.

Bilimsel olarak planlanmış işletmelere dayanan petrol araştırmasına girişildi. Halen bu görevde çalışan üniversite düzeyinde 80 teknisyen bulunmakta. Çalışma ilerledikçe, yeni petrol yatakları bulundu; fakat üretim düzeyleri ve rezervleri sürekli olarak yükseltildiği halde, bunlar, ekonomimizde önemli olmaktan hâlâ daha uzaktır.

Katı maden araştırma alanında sistematik çalışmalar yürütüldü ve ulusun ekonomik faaliyetleriyle ilgili birkaç girişimin maden rezervleri arttırıldı. Yeni rezerv yataklarının

tesbiti, yeni çimento fabrikaları, taşkırma değirmenleri kurmak ve de yeni bakır, kurşun, çinko ve pirit yatakları bulmak, böylece Devrim'den önceki yekûnunu oldukça arttırmak amacıyla yapılmıştır.

Şimdiki durumda, katı madenlerin araştırmasında 4.800 kişi çalışıyor, bunların 910'nu orta ve yüksek düzeyde teknisyendir.

Bu çabalara karşın, ulusal toprağın ancak %5'i uygun biçimde araştırıldı.

Kimya sanayiine, devrimci dönemde 300 milyon peso yatırıldı.

Bu sanayide, 1958'de 303 milyon olan mamul malların tahmin değeri, gene tahminlere göre, 1975'de 694 milyona yükseldi.

Petrol rafinajındaki işçiler, ABD'nin sahibi olduğu, Devrim'in zaferi zamamnda varolan hizmetlerin rafinaj kapasitesini koruyarak, arttırarak ve hemen hemen iki katına çıkartarak, üretimi arttırmada önemli başarılar elde ettiler.

Kimyasal gübre üretiminde, eski tesisler onarıldı ve yenileri kuruldu. Üretim, hacim olarak 5,1 kat ve gıda maddelerinde 9,3 kat arttı.

Cam sanayiinde yeni yatırımlar yapıldı ve sonuçta üretim, 2,9 kat arttı. Bu yatırımlarm önemsiz olduğu kâğıt, karton ve araba lastiği açısından durum böyle değildi. Bununla birlikte, varolan tesislerde önemli artışlar olmuştu.

Boya üretimi 1959'un üretimine göre iki kat arttı.

Çelik ve mekanik mühendislik sanayii, Devrim'in zaferi sırasında gerçekte yoktu. 4.000 işçiyi bulan, hemen hemen 40 atelye vardı, bunun sadece 8 tanesi 100'den fazla işçi çalıştırıyordu. 1959'da, üretim değeri 29 milyona ulaştı.

1975'de çelik ve mekanik mühendislik sanayii 70 birime sahipti ve bunların işgücü 29 bin işçiyi kapsıyordu, bu işçilerin 339'u üniversite mezunuydu. Üretim değeri, 1975'de 271 milyon peso'ya ulaştı.

Bu genç sanayii, Devrim'in zaferinden buyana yılda ortalama %15 oramnda gelişti. Bu sanayinin en önemli ürünlerinden biri, **Antillana de Acero** fabrikalarında Sovyetler

Birliği'nin yardımıyla geliştirilen oluklu inşaat çelik çubuğudur. Bu önemli sanayii, çeliğin kullanışlılığıyla sınırlıdır.

Hafif sanayi

Hafif sanayi, görece bazı modern fabrikalarla birlikte, binlerce dağınık küçük üretim ünitelerini (bunların bir çoğu zanaatçı nitelik taşır ve düşük bir teknik düzeye sahiptir) kapitalizmden devralmıştı. Örneğin 1389 ayakkabı imalathanesi, 1000 tekstil giyim atelyesi, 76 sabun ve parfüm fabrikası, 68 deri ve 121 grafik sanat atelyesi vardı. Bu üretim ünitelerini rasyonalize etmek, maliyetleri düşürmek ve verimliliklerini yükseltmek gerekliydi.

Ayakkabı gibi bazı sanayilerde, sonuçlar dikkate değerdi. Varolan 1389 imalathane 102'ye düşürüldü, ve 1959'da 14.000 işçiyle 34,5 milyon peso'da kalan kösele deri ve bez ayakkabı üretimi, 1974'de 15.395 işçiyle 92,9 milyon peso'ya yükseldi.

Kuşkusuz sanayinin bu rasyonalizasyonu ve makinalaştırılması, kapitalizmde olduğu gibi, işçileri ateşe atarak ve yoksulluğa mahkûm ederek yapılmadı. İşçilere, diğer görevlere yerleştirilirken, ekonomik yardım verilmişti; meslekî eğitim okulları kuruldu; ve işçilere ilerleme ve istihdam için en geniş olanaklar sunulmuştu.

1958'de 11,5 milyon olan ayakkabı üretimi, (yeni plastik ayakkabı üretimi de dahil) 1975'de 30 milyona yükseldi.

Kapitalizmde 60 milyon metre karelik bir düzeye ulaşan tekstil de bugün, 145 milyonluk bir düzeye ulaşıldı; bu miktar bile yetersizdir ve zorunlu olarak büyük ölçüde ithalat yapılmaktadır.

Bir bütün olarak hafif sanayinin, 1965-70 döneminde iniş - çıkışları olmakla birlikte, büyüme oranı, geçen beş-yıllık dönemde % 12 idi. 1970'de 410 milyon olan üretim değeri bu yıl (1975'de) 738 milyona yükseldi. Aynı şekilde verimlilik artışı da yükselmiştir. Hafif sanayide, her yıl artan kadm iş-gücü şimdiden bütün işçilerin % 45'idir. Bu sanayii, genellikle, devrimci dönemde önemli yatırımlar gördü.

Gıda sanayii

Gıda sanayii son on yılda sürekli olarak büyüdü. 1966'-dan 1970'e dek, üretim yılda % 4 oramnda yükseldi, ve 1971-75 arasında ortalama oran % 6'ya ulaştı. Devrim'in za-ferinden buyana mamul mallarmm çoğunun üretimi iki kat arttırıldı ve bazıları daha da arttı.

1966-70 arasındaki beş-yıllık dönemde, gıda sanayiine 53 milyon peso yatırıldı.

1971-75 döneminde yatırımlarda etkin bir artış olmuş-tur. Anlaşma veya inşaat safhasında, ya da faaliyete geçi-rilen bütün fabrikalar, 195 milyon peso'luk bir yatırım de-ğeriyle, 100'den fazladır, bunların etkileri gelecek dönem-deki üretim artışıyla belli olacak. Sanayideki üretim değeri ise, 1975'de 1,37 milyar peso'ya yükseldi.

Tarım

Tarımda, bu dönemde büyük dönüşümler meydana gel-di. Devrim öncesi, toprak sahiplerinin % 8'i ABD'nin sahibi olduğu geniş plantasyonlar da dahil, toprağın % 70'inden fazlasına sahipti. Pekçok toprak doğrudan doğruya işletildi, ve geriye kalanı kiracılık, bağlantılı şekerkamışı çiftlikleri **(colonato)** ve ortakçılık biçimlerinde işleniyordu.

İlk Tarım Reformu Yasası'ndan sonra 100.000'den küçük kiracı çiftçi **colonos**, ortakçı, vb. kendilerinin ekeceği toprağı karşılıksız olarak aldılar. Tarım Reformu Yasası, eskiden toprak sahiplerinin kullandığı, paylaştırılmamış geniş top-rakları devletin eline verdi, tarıma soktu ve tüm halkın mülkiyetine çevirdi.

Aceleyle çizilen bu yasa metni, önce dağıtılmamış olan toprakların bölüştürüleceği geçerli ölçütü yansıtıyordu; bu-nunla birlikte bu, bu toprakların bir kısmını kooperatifler halinde örgütleme düşüncesini de kapsıyordu. Hatalı paylaş-tırma oranı uygulamada, tamamen bırakıldı, çünkü, Küba'-nın gelişmesi ve hatta ekonomik, bakımdan ayakta kalması, geniş-ölçekli ve teknik bakımdan gelişmiş tarımın varlığına

bağlıydı. Köylülerin, çalıştıkları topraklara sahibolma istemi yerine getirildi.

Toprağı işleyenlerin geriye kalanı ücretlilerdi. Şekerkamışı işçileri gibi, proletaryamızın bir kesiminin daima militan olduğunu gözönüne alırsak, ücretlileri başlıbaşına köylüler durumuna, yahutta kooperatifçiler durumuna dönüştürmek, toplumsal olarak geriye gitmek olurdu. Devrim, politik olarak güçlüydü. Ve bazı durumlarda taktik nedenlerden dolayı doğrulanabilen böyle bir önlem, bizim sürecimizde zorunlu değildi.

Bu nedenden dolayı, tarım işçileri tarafmdan işlenen geniş toprak alanları dağıtılmamıştı ve başlangıçta, şekerkamışı yetişen alanların işçilerinin katılmasıyla oluşturulan kooperatif çiftlikler, emekçi halkın ezici çoğunluğunun isteğiyle devlet çiftliklerine dönüştürüldü.

Buna karşılık, bu ilk Tarım Reformu Yasası, esas olarak, Yanke tekellerini ve toprak-sahibi oligarşisini etkiledi. Özel toprak mülkiyetinin sınırı 402 hektara indirildi; bu sınır, politik bakımdan yasa yürürlüğe sunulduğu sırada adil olduğu ve temel olarak sadece büyük toprak-sahiplerinin küçük bir sosyal sınıfını etkilediği halde, hâlâ gereğinden çok büyüktü ve sonradan, Devrim'in daha da gelişmesiyle uyuşmadı. Tarım burjuvazisi genellikle bozulmadan olduğu gibi kaldı. Üç yıl sonra, 3 Ekim 1963'de, özel toprak mülkiyetinin en çok sınırı olarak belirlenen 67 hektardan daha büyük çiftlikleri kamulaştıran yeni bir Tarım Reformu Yasası yürürlüğe koymak zorunlu duruma geldi. Yaklaşık olarak 10.000 çiftlik bu önlemden etkilendi. Tüm halkın mülkiyeti olan toprağın miktarı ülke alanımn % 70'ine yükseldi ve üretim ilişkilerinde herhangi bir engelleme yaratmaksızın tarımımızın büyük kısmında üretici güçlerin gelişmesinin temelini oluşturdu. Toprağın geriye kalanı küçük ve orta çiftçilerin iyeliğinde (temellüğünde) kaldı; bunlara, toplumsal mülkiyet sisteminde herhangi bir ileri değişmenin tam anlamıyla gönüllü bir temel üzerinde yapılacağı garantisi verildi. Bu da, teknik düzeyden, tarım toprağımn elverişliliğinden, işçilerin deneyimi ve uzmanlaşmasından ve, sanayinin,

ulaşımın ve halkın gereksinimlerini gözönünde tutarak ürünlerin dağılımından ve yerleştirilmesinden yararlanan tarımsal ünitelerimizin uzmanlaşma politikasını sürdürmeyi mümkün kıldı.

Tarlalarımız sadece yapısal olarak değil, teknik ve toplumsal olarak da dönüştürülmüştür.

Devrim öncesi 9.000 traktör varken, halen daha fazla beygir gücüne sahip 54.000 traktöre sahibiz.

Binlerce şekerkamışı devşirme makinası, eskiden el işlemiyle, elle kesilen kamışın % 98'ini işliyor. Halen 10.000'in üzerinde biçer-döver, şeker ürününün % 25'ini hasad ediyor.

Tarımsal makinaların yeniden yapımı, onarımı ve bakımı için, 700 atelye kurulmuştur, bunlara 2200 adet gezici atelye de eklenmiştir.

Devrim'in utkusundan sonra geliştirilen tarımsal havacılık 150 uçaktan oluşmuştur ve kimyasal araçlarla ana tarımsal ürünlerin buharlı dezenfektesinin, gübrelenmesinin ve yabani otlardan temizlenmesinin önemli görevlerini yerine getiriyor.

Aynı şekilde, eskiden hasadı tamamen elle yapılan pirinç tarımı (hasad dahil) % 100 makinalaştırıldı. Halen 1000 biçer-döver makinası vardır.

Patates hasadının makinalaşmasında büyük ilerlemeler elde edildi.

Halen toprakların çoğu makinayla işleniyor, oysa eskiden büyük ölçüde çekim hayvanlarıyla işlenirdi.

Yüzbinlerce hektar bakir toprak tarıma açıldı, bu da ekili toprak alanını iki katına çıkardı.

Eskiden genellikle hayvanların yardımıyla yapılan tarımsal taşımacılık makinalaştırıldı; halen, 11.000 kamyon ve 5.000 traktör bu faaliyetler için elde bulunmaktadır.

Halen, tarım koruma ilâçları, Devrim öncesi dönemden üç misli ve gübreler beş misli daha çok kullanılıyor. Ekimde bitki zehirlerinin kullanımına başlandı.

Sulanan alanlar 160.000'den 580.000 hektara yükseldi. Su depolama kapasitesi 100 kattan fazla arttı.

Son beş yılda, 1200 modern mandıra ve 70 dana üretme merkezi kuruldu.

Eskiden küçük ve ilkel olan mevcut tavuk ve domuz çiftliklerinin hepsi devrimci dönemde kuruldu.

Tavuk çiftliği 411 üniteye ve 43 kuluçka atelyesine sahiptir. Domuz çiftçiliği 200 üniteye sahiptir.

Caddelerin sayısı iki kat arttı, tarım yollarının sayısı ise üç kat arttı.

Sığır yetiştirmesi iniş-çıkış gösterdi; ilk yıllarda arttı ve daha sonra aşırı kesim nedeniyle azaldı. Sığır miktarı Devrim öncesi dönemden, bin dereceye kadar daha fazladır, ki bu, büyük bir kazanım değildir. Sığır türü, jenetik melezleştirme merkezlerinde Devrim döneminde başlanan sunî döllleme sayesinde ıslah edildi. Önceleri sığırın % 10'u mandıra sığırı idi; bugün bu % 50'dir. Elle süt sağma yavaş yavaş yerini modern makinalara bıraktı. Ve bütün yeni üniteler bu temel üzerine kuruluyor. Mandıra üretimi, sonuçta, yakın yıllarda önemli ölçüde arttı. Tropikal koşullarda mandıra üretimi sorunlarını çözümlemekle ilgili jenetik araştırma birçok ülkede ilgi uyandırdı. Sağlık bilgisi belli ölçüde yoluna konuldu.

Yumurta üretimi, 1958'in üretiminden 6 misli fazlaya, 1,7 milyara ulaştı. Tavukçuluk çıktısı 12 yıl önce üretilenden 4 defa kadar büyüktür. Bu yılki tavuk başma 227'nin üstünde olan yumurta ortalaması önceleri elde edilen ortalamaların üstündedir. Bu, bizi dünya düzeyinde seçkin bir konuma getirdi.

Domuz üretimi, 1963'den bu yana üç kat arttı. Yeni cinsler ortaya çıkarıldı ve şekerkamışı yan ürünleri ve besin artıkları bunların beslenmesinde gittikçe daha fazla kullanılıyor.

Turunçgiller tarımına ayrılan alan 10.000 hektardan 100.000 hektarın üstüne çıktı, bu da, gelecek yıllarda ülkeyi dünyanın başlıca turunçgiller meyvesi üreticilerinin arasına sokacak.

Son 12 yılda, pirinç tarımı 40.200'den 187.600 hektara yükseldi ve pirinç tarımını genişletmek için büyük yatırım-

lar yapılıyor, işlemler makinalaştırılıyor ve pirinç ithalatını asgariye indirmek amacıyla tarlalar arttırılıyor. Son yıllarda, şiddetli kuraklıklar pirinç işçilerini üretimi korumak ve artırmak için aşırı derecede gayret göstermeye zorlayan güçlükler doğurdu.

Yeni toplam 12.000 tütün depolama barakası ve 6.000 yaprak tütün çiftliği kuruldu ve sulanan araziler 20.000 - 100.000 hektar arasında genişledi.

1975'de, kök ve diğer sebzeler, ülkemizin tarihinde en büyük düzeye, hemen hemen bir milyon tona ulaştı.

Bu raporda az önce şekerkamışı tarımının ilerlemesini ve hızlı makinalaşmasını belirttik.

Tarımımızın teknik düzeyini yükselten ve üretimde hızlı büyüme koşullarını yaratan, modern hizmetlere sahip büyük uzmanlaşmış tarımsal merkezler her eyalette geliştiriliyor.

Tarımda halen üniversite düzeyinde üç bin teknisyen 23.000 yardımcı teknisyen ve usta işçi ve de daha düşük düzeyde 50.000'den çok uzman çalışıyor.

Kırlarımızın çehresi değişti. 153 modern kır topluluğu kuruldu ve 71'i de yapım halindedir. Şekerkamışı tavlama merkezlerine, okul hizmetlerine pompalama istasyonlarına ve hatta en uzak kırlık alanlardaki mandıralara elektrik sağlanmıştır.

Çalışma-inceleme sistemleriyle lise ve orta okullar ve teknolojik kurumlar, genç şehir halkı için yaratıcı bir eğitsel deneyim sağlayarak ve ülkenin tarımsal bölgelerine bunların enerjilerini ve kültürlerini akıtarak, kırın manzarasını yavaş yavaş dönüştürmeye yardımcı oluyorlar.

Fakat tarımımızda herşey bir başarı sayılamaz. İnsan gücü sorunlarının çözümlenmesinin daha güç olduğu dağlık bölgelerde kurulan kahve plantasyonları yavaş yavaş azaldı.

İnsan nüfusunun ve gereksinimlerinin büyümesini karşılamak açısından, sığır miktarım artırmak için özel çabalar gerekir.

Tütün tarımında, eski tütün yetiştiricilerinin merakına özenenlerin çoğu ortadan kalkmıştır.

Son birkaç yılda ulaşılan ilerlemeleri ve geri kalmış kırsal alanlarda ve güç koşullar altında tarımsal ve yönetici kadrolarımızın kahramanca gayretlerinin, tarımımızın başarılı bir dönüşümünü sağlamış olduğunu takdir etmekle birlikte, hâlâ örgütsel durum, daha yüksek üretkenlik ve donatımın ve maddi ve insan gücü kaynaklarının kullanımı üzerine yapılması gereken birçok çalışma var.

Ormancılığın geliştirilmesi

Ormancılığın korunması ve gözetilmesi ile ilişkin herşey tamamen yenidir. Yüzyılın başında, ülke 5,9 milyon hektar ormana sahipti. Yüzyıllarca, kereste ihracatcısıydık. Kapitalist dönemde, ormanlarımız dağlarda veya tarım için elverişsiz alçak alanlarda 1,5 milyon hektara düşürüldü. Bu ormanların bakiyesi tamamen işletildi ve böylece ülke bir kereste ithalatçısı oldu. Bu bölgelerde tek bir ağaç bile kurulmadı. Aynı şekilde, dağlık alanlardaki köylülerin zorla tahliyesi geniş kereste kaynaklarının yıkımına ve toprak erozyonuna yol açtı.

Başlangıçtan beri, Devrim bu soruna özel bir dikkat gösterdi. Yeniden orman yetiştirmeyle ilgili ilk çabalar 1959'da İsyan Ordusu tarafından ve daha sonra INRA (Ulusal Tarım Reformu Enstitüsü) tarafından yürütüldü. 1967'de Ulusal Ormanları Geliştirme ve Kullanma Kurumu bu faaliyeti yüklenmesi için kuruldu.

Devrimci dönemde, 600 milyon fide dikildi. Halen bu çalışma, kayıpları asgariye indirmek için artan kalite ve teknik özenle yürütülüyor.

1969'da orman türlerinin jenetik ıslahı yolunda çalışmak için, yüksek kaliteli tohumlar elde etmek için, toprakları tahlil etmek ve incelemek için, plantasyonların işlenmesinde yeni teknikler geliştirmek için ve ağaçları etkileyen hastalıklar ve afetleri incelemek ve denetlemek için bir ulusal deney istasyonları ağına sahibolan Orman Araştırma Merkezi kuruldu.

Usta personelin eğitimine özel itina gösterildi, bunun

için, 1200 öğrenci kapasiteli bir modern ormancılık teknoloji enstitüsü kurulmuştur ve Havana Üniversitesinde orman mühendisliği uzmanlığı açıldı.

Tütün sanayii

Tütün sanayiine gelince, 1974'de Küba Tütün İşletmesi'nin çıktı değeri; Devrimin zaferi sırasında varılan düzeye ulaşarak, 60 milyon peso'luk el sarması puro'ya ve üretimi % 53 artan, 132 milyon peso'luk sigaraya vardı. Bu sanayi, sigara sanayinin bazı süreçlerindeki ve kibrit imalatındaki daha iyi tekniklerle modernleştirilmiştir. 1959'da puro imal eden 1902 fabrika ve küçük atelye vardı; rasyonalizasyon ve yoğunlaşma, bu rakamı 97'ye düşürmüştür.

1958'de 12.256.000 peso'luk puro ve 140.000 peso'luk sigara ihracatı yapıldı. 1974'de bu rakamlar, puro için 28.121.000 peso'ya ve sigara 10.683.000 peso'ya çıktı. Toplam 59.424.000 peso'luk rekor bir tütün ihracatı yapıldı. Devrimin zaferinden önce, tütün ihracatımızın (tamamen yaprak biçiminde) % 67'si Birleşik Amerika'ya yapılıyordu. Bugün mamul ürün hakimdir. Küba Tütün İşletmesi'ndeki iş-gücü halen 26.901'i kadın olmak üzere 49.672 işçidir. Bu sanayinin ham maddesinin çoğu küçük toprak sahibi köylüler tarafından üretilir. Bunun yetiştirilmesinin % 82'sini onlar karşılarlar. Tütün mahsulü hasadında küçük mülk sahipleri ve düzenli ve mevsimlik işçilerin dışında binlerce orta okul ve lise öğrencileri de bulunurlar. 1974-75 hasat döneminde ekili olanlar 5121 **caballerias**'ı (yani 68.621 hektar) buluyordu.

Balıkçılık

Küba bir ada olmasına karşın, deniz kaynaklarının işletilmesi geliştirilmemiştir. 1958'de toplam tutulan balık, kişi başına 4.8 kg.lık bir tüketim oranıyla 21.900 ton idi. O dönemde (1958'de) Küba ortalama 7,49 milyon peso'luk deniz ürünü ithal etti ve (buna karşılık) ihracatı 2,1 milyon idi. Hemen hemen bütün balıkçılık faaliyeti sığ denizde ve aşırı

derecede ilkel ve eski araçlarla yürütülürdü. Balıkçıların yaşamı tehlikeli, çetin ve sefildi.

İlk yıllardan beri, Devrim, balıkçılığın gelismeşine elinden geldiği kadar özen gösterdi. Aracıların kökü kazındı ve fiyatlar istikrara kavuşturuldu. Yeni tekniklerin uygulanmasına başlandı ve yeni tip tekneler hazırlandı.

1960'da, ağla tutulan balık 31.200 tona ulaştı. 1961-65 yıllarında SSCB ile işbirliğiyle Havana Balıkçılık Limanı inşa edildi ve yurt dışından ilk büyük gemiler (trawler* ve ton balığı tekneleri) sağlandı. 30 Mayıs 1962'de bunları çalıştırmak için, daha sonra Küba Balıkçılık Filosu haline gelen Devlet Balıkçılık İşletmesi kuruldu. Küba'da inşa edilen 75 ayaklık teknelerle Körfez Filosu kuruldu

O dönemde, üç balıkçı kasabası kuruldu ve kalifiye personel ve yardımcı teknisyenler eğitmek için Victorya de Giron Deniz Okulu ve Andres Gonzales Hatları Balıkçılık Geliştirme Okulu kuruldu.

Sonraki dönemde, en modern teknolojilerle donatılan büyük boyutlu gemiler ve üç frigorifik gemi katıldı. Yeni uluslararası balıkçılık alanları işletilmeye açıldı ve sığ deniz yatağına yeni teknikler sokuldu, karides filoları en uzak alanlarda balık avlama olanağı veren çelik tekneli gemilerle donatıldı. Küçük tersaneler geliştirildi ve bu tersanelerin çıktısı arttı. 1970'de 100.000 tonluk hedef aşıldı. Tüketim büyüdü ve ihracat arttı.

1970'ten buyana trawler sayısı arttırıldı. Ton balığı tutmada uzmanlaşmak için Küba Tuna Balığı Filosu kuruldu. Gemilerin tamiri için yeni yüzen doklar satın alındı; Cienfuegos ve La Coloma Balıkçılık limanı inşaatı ve Santa Kruz del Sür kombinaları tamamlandı; yeni işleme tesisleri yerleştirildi, Santiago de Küba ve Havana'da iki modern soğuk depo fabrikası kuruldu. Demir-çimento karışımlı ve plastik gemilerin yapımına başlandı ve bir geniş ulusal balık dağıtım şebekesi için gerekli donatım satın alındı.

(*) Trawler: Torba şeklinde ağ ile balık tutmakta kullanılan gemi - ç.

1974'de tutulan balık 165.000 ton idi, kişi başma tüketim 10,7 kg'a ulaştı ve ihracat 50,1 milyon peso'yu buldu. Halen açık deniz filoları en yüksek çıktıya sahiptir.

1960'dan buyana ülkede 6337 küçük ve orta boyutlu tekne inşa edildi, bunların 3648'i keresteden 2099'u plastikten 401'i demir-çimento karışımından ve 153'ü çeliktendir. Bunlara, her türlü kolaylığa sahibolan ve deniz işçilerinin gerekli güvenliğini sağlayan, dışarda inşa edilmiş, modern, orta ve büyük boyutlu yüzlerce gemiyi de, katmamız gerekir.

Yaşam, balıkçılar için değişti, şimdi onlar modern teknolojiyle ve güvenilir tekniklerle çalışıyorlar. Gelirleri çok daha yüksektir. Balıkçı başına verimlilik 4,8 kat arttı. Ülkemiz geçenlerde 26 büyük, modern trawler satın aldı. Bunların bazısı şimdiden faaliyettedir. Diğerleri gelecek iki yılda hizmete konacaktır. 1980'de tutulan balık 350.000 tona ulaşacaktır. Eskiden balıkçılığımız esasen kürekli ve yelkenli teknelerle kıyı açığında yapılırdı. Bugün deniz işçilerimiz de vatandan binlerce mil uzakta halkımız için çalışıyor ve üretiyorlar. Emperyalizmin saldırgan faaliyetleri ve düşmanlıkları karşısında tutum ve davramşları örnektir. Şimdiye kadar denize sırtını dayayarak yaşamış olan bir ülkede yeni bir gelenek şekilleniyor.

İnşaat

İnşaat bu dönemde şaşırtıcı ilerlemelerin kazamldığı ekonominin bir diğer sektörüdür, 1958'de Küba 83.000 yapı işçisine sahipti. Bugün bu sayı 275.000'dir.

Geçmişte bu faaliyetin çoğu özel işletmeler tarafından yerine getirildi. Devlet de, Kamu İşleri Bakanlığı vasıtasıyla katılıyordu, fakat bu organ, bu işlerin çoğunun yapımı için özel şirketlerle yan-sözleşmeler bağlandı, öte yandan da bunların bir kısmını da kendisi üstlenirdi. Kapitalizm döneminde kamu işleri alanında ortaya çıkan rezilane sahtekârlıklar, şüpheli satış ve ciro işleri ve, zimmete geçirme genişçe bilinir. Devrimden önce, yapı işleri de bir çeşit mev-

simlik niteliğe sahipti. Şeker hasadı dönemi sonunda, hükümet genellikle, istihdamı arttırmaktan ziyade, burjuva ekonomisine biraz para şırınga etmeyi amaçlayarak, yapı işlerine biraz yatırımda bulunurdu.

Ücretle tutulmak için işçiler, politikacıların himayesini elde etmek ve diğer alçaltıcı gereksinimlere katlanmak zorundaydılar.

Ayrıca binlerce yapı işçisi zengin sınıflar için planlanan lüks yapıların inşaası için ücretle tutulurlardı. Yapı işlerinin hiçbir rasyonel dağılımı yoktu. İşlerin % 70'i başkente yapılırdı. Kapitalistler toplum yapı işçilerinin soylu gayretlerini katiyyen değerlendirmiyordu, gerçekten onlar farklı muamele görürlerdi ve onları ancak en korkunç sefalet bu çeşit işlere girmeğe zorladı.

Devrimin utkusunda, (yapı işleriyle uğraşan,) diktatörlükle, şüpheli ilişkilere sahip birçok işletme, kamu işleri inşaatını yüklenen devlet tarafından teslim alınmıştı. Bundan sonra, Devrim daha radikalleştikçe, büyük işletmeler millileştirildi ve burjuvazinin ülkedeki ekonomik egemenliği sona erdi. İnşaat işletmeleri halkın malı oldu. İnşaat faaliyetinin içeriği ve amacı toptan bir değişikliğe uğradı. İnşaat sanayii, önem sırasını hiç sektirmeden inşa etmeyi sürdürürken ülkenin ekonomik ve toplumsal gelişme taleplerini karşılamak zorundaydı. Bu alandaki görev kolay değildi. Eskiden burjuvaziye hizmet eden personelin ve teknisyenlerin ünlü göçü ortaya çıktı. Çok zaman Birleşik Amerika'dan gelen donatım yedek parçasızlıktan terkedildi. Bu donatımların yerine yenilerini koymak ülke için çok güç bir görev oldu. Çoğu kez eldeki kıt araçlar; ulusal felâketler dahil, sınırsız sayıdaki farklı amaç uğruna, ve ancak makinalaştırılmış olan şekerkamışı taşımacılığı için, ya da ülkenin savunma gereksinimi için yolların onarımı uğruna kullanılmak zorundaydı. Bu güçlükler ilk birkaç yılda inşaat işinin ilerlemesini etkiledi. Böylelikle, çalışma disiplini zayıflamış, verimlilik düşmüştü. Hâlâ, devrimci liderliğin kedisi, bizzat sosyalizmin gelişimi açısından bu faaliyetin fevkalade önemini açıkça anlayamadı.

Bununla birlikte, ilk başlangıçtan buyana, inşaatın maddi endüstriyel temelini geliştirmek için bazı önlemler alındı. Yeni çimento fabrikalarının kurulması ve varolan hizmetlerin genişletilmesi planlandı; SSCB'nin yardımıyla oluklu çelik çubukların üretim ve de diğer sosyalist ülkelerin teknolojisiyle taş, kum ve başka maddelerin üretimi artırıldı.

Ülke derhal araçlar ve hammadde pazarları elde etti, yeni yapı donatımı satın almaya girişti. Öte yandan insan gücü eksikliği ve işlemlerin süresini azaltma ihtiyacı, daha ileri yapı tekniklerinin araştırılması ve geliştirilmesine büyük bir etki yaptı.

1965 sonrası barajların, yollarm ve caddelerin yapımı önemli ölçüde arttı. İlk yapı ekipleri bu projelerden meydana geldi, bu ekipler için sürekli ve uzman bir iş gücüne gereksinme duyulmuştur. Çok yaygın bir hale gelen bu faaliyetin farklı dallarım koordine etmek için 1970'de inşaat sektörü kuruldu. İnşaat için asıl sorumluluk, çeşitli ekonomik yapı gereksinimlerini ve toplumsal gerekleri karşılamak durumunda olan devlet kuruluşları tarafından yüklenilmektedir. Özel ekiplerin örgütlenmesi, ana inşaat faaliyetlerine kadar genişletildi. Onbinlerce kişi inşaat sektörüne katıldı. Bunların çoğu hasadın makinalaşmasının, göreli barışın, daha iyi tekniklerin, randıman oranının ve Silahlı Kuvvetlerdeki kadrolarımızın artmasının bir sonucu olarak şekerkamışı hasadından ve savunma işlemlerinden kurtulmuş oldular. Konut yapımını geliştirmek için çalışma merkezlerinde küçük inşaat ekipleri meydana getirildi.

Çimento, demir çubuk, ve diğer gereçler üretimi arttı ve 1970-75 arasında bütün ülkedeki inşaat çalışmalarında fevkalade bir yükselme oldu.

İlk on yılın güç koşullarına karşın, endüstriyel çalışmalar, yıllık ortalama 39 milyon peso değerinde ve toplam 2.000.000 metrekareden fazla bina yapılarak, 1959-68 arasında 392.000.000 (milyon) peso'luk inşaat ve monte-yapı meydana getirdi.

Devrimin zaferinden önce endüstriyel çalışmalar, ülke bu uzmanlaşmış alanda deneyim ve teknik kadrolara gerek

duyduğu için yabancı şirketlerle yürütüldü.

1970'de 392 milyon pesoya ulaşan bu sektörün üretimi, diğer kuruluşların inşaat çalışmasım kendi başlarına yürütmelerinin dışında, 1975'de 1,4 milyar pesoya yükseldi. Sadece son beş yıllık dönemde 281.521 öğrenciyi alan 468 okul inşa edildi. Bunun 348'i, 200 bine yakın kapasiteye sahip orta dereceli yatılı okul öğrencileri içindir. Başkalarının yanı sıra, kırsal alanlarda 264 ortaokul ve lise, 45 politeknik okul, 15 teknoloji enstitüsü, 11 öğretmen okulu, 9 pedagoji okulu, 3 adet fiziksel eğitim öğretmen okulu ve 4500 kişilik bir meslek okulu bu dönemde inşa edildi.

Aym dönemde, 475 milyon peso değerinde endüstriyel inşaat ve monte işlemleriyle birlikte 1000'in üzerinde tarımsal tesis inşa edildi.

Devrimci dönemde, yol ve cadde ağı hemen hemen üç kat arttı ve daha önce belirtildiği gibi, tarım için su depolama kapasitesi 100 kat arttı.

Konut sorununa gelince, şimdiye kadar devrim, (bu konuda) çok şey yapmamıştır. 1959-75 arasında hemen hemen 200 binin üzerinde konut inşa edildi. Büyük bir eksiklik vardır; hernekadar son beş yılda inşaat, özellikle küçük ekiplerin mükemmel çalışmasıyla artmış ise de, bu yeterli değildir.

Halen ekonomik hizmetlere, okullara, hastahanelere ve ulusun acil istemlerine öncelik verme gerekliliği, bizi konut inşaatında daha fazla kaynak yoğunlaştırmamıza izin vermemektedir. Bunu yapmak için, halen yapım halindeki yeni yapısal materyal sanayilerinin ortaya çıkışını beklemek zorundayız; çünkü konut sorunu, kuşkusuz, hacim ve büyüklüğü nedeniyle, devrimimizin çözümlemesi için çok fazla zamanını alacak olan toplumsal gereklerden biridir.

Halen iki önemli yol projesi yapım halindedir: adada, Pinar del Rio ile Santiago de Küba'yı bağlayacak modern bir yol olan Ulusal Ekspres-yolu ve Merkezî demiryolumuzun yeniden yapımı ve modernleşmesi. Her iki çalışma, ülkemizi kapitalizm altında görülmemiş seri ve emin bir ulaşımla donatacaktır.

1959'da, nüfusu binin üzerinde olan toplam 300 kasabanın sadece 114'ünün su kemeri (aqueduct services) ve çok az sayıda kanalizasyon sistemi vardı. Devrim bu hizmetlere 100 milyon pesonun üzerinde yatırımda bulunmuştur. Bugün, 239 kasaba su kemeri hizmetine ve 38 kasaba da kanalizasyon sistemine sahiptir.

Yapısal gereçler üretimi önemli ölçüde arttı, fakat hâlâ ülkemizin artan gereklerini karşılamıyor.

İki modern çimento fabrikası inşa edildi ve eskilerin bazısı büyütüldü. Bunlar kapasitemizi üç kat arttırdılar. 14 modern toplu hizmet ve diğer birçok yapısal malzeme sanayileri kurulmuştur. Bu yıllarda, inşaatı makinalaştırma nedeniyle pre-fabrikasyon sanayi oldukça gelişti. Devrim öncesi Küba'da, yılda hemen hemen 15 bin metreküp üretim yapan üç küçük atelye vardı. Şimdi ise, yıllık çıktısı bir milyonun üzerinde olan 93 atelyeye sahibiz.

Donatım sayısı da önemli bir şekilde arttı. 1959'da, tahmini değeri 55 milyon peso olan 5.000 inşaat donatım ünitesi vardı, şimdi 430 milyon değerinde 38.000 temel donatım ünitesine sahibiz.

Devrim, önemli ölçüde bir inşaat gücü yarattı. Bugün ülkemiz 33 büyük ve orta inşaat sanayi ekibine, baraj insaatı için 16 büyük ekibe, sulama ve drenaj inşaatı için 24 sıradan ekibe, sondaj için 7 ekibe, şehir su-dağıtımı için 48 ekibe, tersane inşaatı için 9, yol yapımı için 161, demiryolu için 13, liman tarama için 9 ekibe, caddeler için 43, köprüler için 47, yol döşeme için 46, konut için 49, (dinlenme merkezleri, hastahaneler ve oteller dahil) değişik kamu çalışmaları için 42, okullar için 121, ve tarımsal inşaat için 215 ekibe sahiptir. Buna konut inşaatı için 1150 küçük ekip de eklenmelidir.

Devrimin liderlerinin, ülkemizde yürütülen birçok çalışmanın açılışına katılmaya verecek az zamanları var.

Yapı işçilerimiz diğer ülkelerde dayanışma çalışmasına katılmışlardır. 1971-72'de bir enternasyonalist ekip, depremin etkilediği kardeş Peru'ya Küba halkının hediyesi olan 6 kır hastahanesini tamamladı.

Enternasyonalist Ho Chi Minh müfrezemiz, Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'nde, bu kahraman ülkeyi yeniden kurmaya bir katkı olarak birçok projeleri tamamlamıştır. Çine ve Tanzanya halkları gibi başka halklar da inşaatçılarımızın yardımını gördüler. İnşaat çalışması fevkalade itibar sağladı. Devrimci toplumumuz, onların çabalarını gerektiği gibi değerlendiriyor. Halen binlerce Kübalı kadın, geleceği hazırlamak faaliyetine, kapitalizm döneminde asla yamna yaklaşamadıkları bu faaliyete katılıyor.

Ulaşım ve haberleşme

Ülkemizde, tüm ithalat ve ihracat mallarının denizden nakledilme zorunluluğuna karşın, Devrim utkuya ulaştığında bir Ticaret Filosu'nun ilk adımları bile atılmamıştı. Dış ticaretimizin çoğunu yaptığımız ABD'ne yakınlık ve bunun yanısıra, ABD ihracat ve ithalat şirketlerinin kendi gemilerini ve antrepolarını kulanmadaki çıkarları, liman tesislerini geliştirmeye ve elbette bir Küba filosu kurmaya hiçbir ilgi duyulmamasına neden oldu.

1958'de, uluslararası trafiğe ayrılmış yalnızca, 58 bin tonilatoluk 14 gemi vardı. Şimdi ise modern şilepler, frigorifik gemiler, konteyner gemiler ve yük taşıyıcılar dahil, toplam 550 bin tonilatoluk 51 üniteye sahibiz.

Sahil filosunun kapasitesi 1959'da 16 bin ton iken 1975'de 97 bin tona yükseldi.

Aynı şekilde limanlarımıza, inşaat ve yeniden - inşaatın yanısıra, esasen donatım bakımından yatırımlar yapıldı. Havana ve Matanzas'ta ve ülkenin diğer bölgelerinde navlun kapasitesi arttırıldı; bu sistem vasıtasıyla, yıllık 4 milyon tona kadar şeker ihraç etme olanağı sağlandı.

Liman işlemlerinde seyyar kuleli vinçlerin, bazı çatallı kaldırıcı tiplerinin ve diğer teknik donatımların uygulanması, limanlardaki kargo işlemi için daha iyi oldu.

1965'den buyana, standartlaştırılmış değişik kargo modellerini teşvik etmek üzerinde önemle durulmuştur. Bu, ülkenin bellibaşlı limanlarında palette sistemi kullanma ola-

nağını verdi. Bu yıl 100 bin MT'lik ithalatın bu sistemle yürütülmesi bekleniyor. Diğer taraftan, Havana limanında, konvansiyoner donatım ve özel aygıtlar aracılığıyla konteynerler kullanmak için geçici bir bölge kuruldu. Toptan 90 bin MT'lik bir ithalat oranı bu sistemle mümkün olacak.

Alınan önlemlerin ve liman işçilerinin özenle çalışmasının sonucunda, limanlarımızda uygulanan kuru kargo (dry cargo), 1963'de 75 milyondan, 1975'de 124 milyona yükseldi.

Bununla birlikte, gelecek yıllarda, özellikle yeni kapasiteleri tesis etme bakımından limanlara büyük dikkat verilmesi gerekecektir, çünkü bunlar yetersiz bir biçimde geliştirilmişlerdir ve ekonomi zincirinde zayıf bir halkayı oluşturuyorlar.

Kara ulaşım hizmetleri de, Devrim öncesinde yerli ve yabancı kapitalist işletmelerin çıkarlarından kendilerini sıyıramadılar. Ayrıca, bu dal; yabancı sermayeye verilmiş ağır ayrıcalıklardan ve onların tekrar tekrar giriştikleri rezilce skandallardan dolayı, halkımızı eskisinden daha çok sarsan ve önemli protestolara ve uyarı hareketlerine iten, yöneticilerin başlıca zimmet, kâr ve zenginleşme kaynaklarmdan da biriydi.

Demiryolu sistemini modernleştirmek için, onyıllarca hiçbir önemli yatırım yapılmadı. Az miktardaki yol ve asfalt şebekesi, coğrafi dağılıma uygun değildi; bunlarm çoğu, ayrıcalıklı kişilerin işini kolaylaştırmak için kuruluyordu ve ithal edilen motorlu ulaşım araçlarının çoğunluğu özel arabalardan oluşuyordu.

Devrim, bu önemli faaliyeti yeniden organize etmeye çalışmıştır. Demiryolu sistemi için bir demiryolu bakım planına girişildi. 1964'de, SSCB, Fransa ve İngiltere'den 80 lokomotif satın alındı ve 1967-69'da sosyalist kamptan, 70 ek lokomotif ve 2500'ün üzerinde yük vagonu sağlandı.

1965'de, Candido Gonzales Demiryolu Teknoloji Enstitüsü açıldı. Bu, demiryolunun teknik ve mesleki ilerleme ve uzmanlaşması doğrultusunda atılan ilk sağlam adım oldu.

Demiryolunun geliştirme programı için ilk hazırlık incelemeleri 1969-70'de başladı ve temel yatırım - merkezi

demiryolu sisteminin yeniden - inşası ve modernleşmesi - halen ilerlemektedir.

Kara ulaşım işletmelerinin millileştirilmesinden sonra, varolan araçların hemen tamamının Birleşik Amerika'dan geldiğini anladık. Bir yandan yeni ulaşım araçlarının satın alınması güçlükle yürütülürken, bu sektör yedek parçalarının eksikliğinin çetin yıllarına ve her çeşit donatımdan yoksunluğa karşı koyarak, ABD'nin müthiş emperyalist ablukasına acı bir şekilde göğüs gerdi. Çalışma düzenindeki varolan donatımı korumak için büyük gayretler göstermek zorunluydu.

Güçlüklere karşın, 1959-74 yılları arasında, hem kamu hizmeti ulaşımı ve hem de, ekonominin çeşitli sektörlerindeki ağır ve uzmanlaşmış ulaşım için 60.000'den fazla kamyon ithal edildi.

Birçok yatırım yapıldı ve taşıtlar, cihazlar vb.nin komple bakımı için gereken tesisler kuruldu.

Son zamanlarda, bu araçların (kamyonların) daha iyi kullanılmasını sağlamak amacıyla, kamyon yapımına, tipine ve hizmet krakteristiklerine uygun işlemsel (operasyonel) temel üzerinde, bir ihtisaslaşma süreci başlatıldı.

Devlet motorlu ulaşım işletmeleri ekonomik büyümeden doğan ve demiryolları tarafmdan özümsenemeyen yük taşıma gereksinimlerini karşılamada önemli bir rol oynadı.

1961'de, bir devlet otobüs işletmesi kuruldu. Bu işletme, otobüs donatım ve tesislerinin daha iyi kullanımını amaçlayan bir yeniden - örgütleme sürecine yolaçtı. Donatım koşullarmın kötülüğü ve yedek parça yoksunluğu nedeniyle, yolcu taşımacılığı için tehlikeli olan birçok araç, hizmetten alıkonulmak zorunda kaldı.

Emperyalist baskılara karşın 1964, 1965 ve 1966 yıllarında Havana'da şehir-içi ulaşım hizmeti için 800 Leyland ve 101 Pegaso, ve eyaletler-arası ulaşım için de 131 Leyland ve bunların yanısıra, sosyalist kamptan toplam 1899 adet otobüs ithal edildi. Daha sonra, şehir-içi ve şehirler-arası hizmet için 2181 ve kırsal ulaşım için 1082 adet yeni araç daha hizmete sokuldu.

Nüfus hareketliliği yüksek bir oranda arttı. 1962'de, şehirler-arası yıllık yolcu sayısı, nüfus başına (yüzde) 14,3 olan seyahat oram, 1974'de (yüzde) 40'a ulaştı. Artış, devrimci sürecin ilerlemesinden dolayı olmuştu:

— işsizliği ortadan kaldırarak,

— kadınları iş-gücüne dahil ederek,

— eğitsel, spor ve eğlence, vb. faaliyetlerini attırarak,

— haberleşmeden yoksun bulunan eski bölgelere yeni yollar açarak,

— yaşam standartlarını ve halkın satınalma gücünü yükselterek.

Devrim utkuya ulaştığı sıralarda, kırsal ulaşım hizmeti hemen hemen bulunmuyordu. Kırsal bölgelerdeki haberleşme eksikliğinden dolayı, hasta düşen kimse hastanelere ulaşamazdı ve ulaşamayacaktı, bundan dolayı tıbbî bakımsızlıktan ölürdü. Orinte'de, 1963 Mart'ında otobüslerin iki - üç misli kullanılmasıyla dağ ulaşımının örgütlenmesi, bütün ulaşım sisteminin düzelmeye başladığı bir döneme öncülük etti.

Bu sektörde atılan en önemli adımlardan biri; kırsal bölgelerdeki ve son yıllardan buyana da, şehirlerdeki okulların ve iş-merkezlerinin kamu ve diğer hizmetlerinin artan ulaşım gereksinimlerini karşılayan ve şasi ithalini gerektiren, Giron otobüslerinin ulusal çapta üretiminin başlaması ve geliştirilmesidir.

Devrim öncesi, ülkenin dövizinin önemli bir kısmı otomobil ve yedek parça satınalınmasına harcanırdı. Devrimin zaferini izleyen 1960-70 döneminde, bu on yılda güç bela iki bin otomobil ithal edildi ve fonlar, esasında, ekonomik kalkınma ve kamu hizmetleri için (gerekli) traktör, lokomotif, kamyon, otobüs, donatım satmalmaya ayrılmıştı.

Geçen iki yılda, ülkenin hemen hemen bütün bölgelerinde, ve hastahanelerde görev yapan, taksiler gibi sadece kamu hizmeti için tasarlanan, birkaç bin araba satmalmak ve, çalışmalarının verimliliğini ve randıman oranını artırmak amacıyla bunlara gerek duyan teknisyenlere satmak için, Arjantin ile bir sözleşme imzalandı. Arabaların belli bir

miktarı Sovyetler Birliği'nden ithal ediliyordu, ve bunlar, genellikle, devlet hizmetleri için düşünülmüştür. Bu yarı-küreде hiçbir başka ülke, en geri kalmış ve ekonomik olarak yoksul olmasa bile, bu konuda, bu kadar kendine hakim ve kayretli olmamıştır.

Hava ulaşımındaki emperyalist abluka, yalnızca uçak parçaları ve yedek parçalar, donatım ve denizcilik yardımlarından yoksunluk nedeniyle değil, aynı zamanda, ABD hükümetinin ayartması nedeniyle ülkeyi terkeden pilot ve teknisyenlerin göçünden dolayı da kendisini hissettiriyordu.

Bununla birlikte, 1974'de yolcu nakliyatı ulusal ulaşımı, 1958'e oranla 3,7 misli ve uluslararası uçuşları 2,1 misli arttırmıştı.

Sovyetler Birliği'nin işbirliği ile, uçakların sayısı eski düzeye getirildi ve arttırıldı, ve işletilmesi için koşullar yaratıldı.

Bu devrimci dönem esnasında, radyo, posta, telefon ve telgraf haberleşmesi ileriye doğru dönüştürüldü.

Telgraf hizmetleri modernleştirilmiştir ve, posta hizmetleri gibi bunların da halkın hizmetine verilmesi sağlanmıştır.

Radyo yayım hemen hemen bütün ülkeyi kapsadı.

1959'da tesis edilen vericinin gücü 350 kw idi, bunun % 60'ı Havana'da bulunuyordu. Halen toplam 900 kw güçte olan 100'den fazla verici vardır, bunun % 30'u başkenttedir.

İki üretim alanında, biri Eduardo Garcia Delgado'da ve Julio Antonio Mella Elektronik Enstitüsü'nde ve diğeri de V. İ. LENİN Meslek Okulu'nda araştırma - çalışma anlayışı üzerinde kurulan, elektronik sanayi gelişmeye başlamıştır.

Uydular aracılığıyla modern bir yeryüzü haberleşme istasyonu SSCB'nin yardımıyla inşa edildi. Ve ilk programlar şimdiden yayınlanmaya başlandı.

Modern araçlar, telefon haberleşmesini, yalnızca ülkedeki birçok şehire değil, aynı zamanda birçok kırsal alanlara, Devrim tarafından yeni inşa edilen kasabalara, kırlardaki büyük yüksek okullara, teknoloji Enstitülerine, Politeknik Enstitülere ve bunun yanısıra modern bir otomatik te-

lefon santralının kurulduğu, Pines Adası'na kadar genişletti.

Posta pulu basma işi de önem kazanıyor ve pullar yalnızca yüksek kaliteli ve kolleksiyon değerinde değildir, halkımızın kültürel alanda ilerlemesinin bir aracı haline de gelmiştir.

Dış ticaret

Devrimin utkusundan kısa bir süre sonra, dış ticarette köklü bir değişme meydana geldi. Bu faaliyet yerli ve yabancı kapitalist firmaların ellerindeydi. Dış ticaretin % 70'e yakını Birleşik Amerika'yla yapılıyordu.

Kısa bir zaman için, döviz kontrolü Küba Ulusal Bankası tarafmdan yürütülmekle birlikte özel ithalat ve ihracatçılar varlıklarını sürdürdüler. 1960'da Dış Ticaret Bankası kurulunca, devletin ithalatını tümüyle bu banka üstlendi.

Dış ticareti yürütmek için tek yetkili kuruluş olarak, 1961'de Dış Ticaret Bakanlığı, 964 sayılı Yasayla kuruldu.

Halkımıza zorla kabul ettirilen katı ve vahşi Yanke ablukası bizi süratle yeni hammadde, gıda maddeleri, ilaç ve donatım kaynakları, aym zamanda ürünlerimiz için yeni pazarlar aramaya zorladı. Sonuçta, ithalat ve ihracat mallarımızın yetmek zorunda olduğu süre beş kat arttı.

Ülkemizin önünde çetin yıllar vardı. Ancak işçilerimizin metin ve kararlı azmi, gayret ve yaratıcı insiyatifleri, Sovyetler Birliği'nin cömertçe yardımlarıyla birlikte, bir tek üretim faaliyetinin durdurulmasını ve ülkenin ekonomik bakımdan boğulmamasını sağladı.

En azından resmî olarak ticaretini sürdüren Kanada ve Meksika dışında, bu yarı-küredeki bütün ülkeler Küba ile ticaretlerini kestiler. Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğu da bu çirkin önleme bağlı kaldı. Para bulunduğu halde, hiçbir yedek parça, ulaşım aracı ve hatta gıda maddelerinin, halkımız için sağlanılamadığı ve birçok vesileyle bunlar sağlanıldığında, ablukayı fırsat sayan firmaların fahiş fiyatlar koyduğu zamanlar oldu.

Birçok bakımdan Yanke emperyalizminin katı denetimi

altında olan uluslararası örgütler aracılığıyla uygun koşullarla diğer geri kalmış ülkelere verilen kredilerden halkımız yoksun bırakıldı.

Fakat Küba devriminin sağlamlaşması, saygınlığı ve ticarî ve malî yükümlülüklerine içtenlikle bağlılığı, zaman geçtikçe ekonomik ablukayı delip geçti ve yavaş yavaş birçok ülke ile dış ticaret olanaklarına yol açtı.

Devrimci dönem sıralarında, ülke ticarî değişimde (exchange) (1970-74 arasında ulaşılan en hızlı büyüme oranı olmamakla birlikte) yılda % 7'lik bir büyüme oranına ulaştı. Sovyetler Birliği ve diğer Sosyalist ülkelerle yapılan ticaret özellikle gelişti.

1974'de Küba'nm ticari değişimi, 1958'inkinden 2,9 defa ve 1959-61'inkinden 3,5 defa daha büyüktü.

Önemli yapısal değişikliklere uğrayan ithal malları, özellikle lüks malların ithali konusunda sürekli bir kemerleri sıkma politikası yürütüldü. Kaynaklarımız, esasen, halkımızın beslenmesi ve sağlığı, ve ülkenin ekonomik kalkınmasını ilerletmek açısından zorunlu olan ithal malları için kullanıldı.

Yeni ihracat dizilerinin geliştirilmesinden ve diğerlerinin arttırılmasından sonra bile şeker hâlâ toplam ihracatımızın % 75'den fazlasını oluşturduğu için ihracat konusunda hiçbir önemli değişme meydana gelmedi.

Küba şimdi 29 ülkede ticari ajansa sahiptir ve 80'den fazla ülkeyle de ticaret yapıyor.

Bankacılık

30 Aralık 1948'de, 13 Sayılı Yasayla Küba Ulusal Bankası kuruldu ve 27 Nisan 1950'de, burjuva amaçlarla çalışmalarma başladı.

Devrimin utkusuyla ve Banka'nın ilk devrimci başkanı olarak Binbaşı Ernesto Che Guevara'nın atanmasıyla, kurum yapısını kökden değiştirdi ve ulusal çıkarları savunmada ve yeni toplumun kurulmasında gerçek bir araç oldu.

Burjuvazi ve yabancı şirketlerin neden olduğu döviz

kaybının durdurulması ve kambiyo işlemlerinin başlaması —ki bu karşı-devrime sert bir darbe indirdi— bu Banka sayesinde olmuştur.

Kurum 1961'de, ülkedeki bütün bankacılık işlemlerini üzerine yüklendiğinde, hizmet bütün bölgelere götürüldü ve para kaynaklarını merkezileştirme ve malî planlamayı geliştirme koşulları yaratıldı.

Bu yıllarda ve en güç koşullar altında malî yükümlülüklerimizin en titiz şekilde yerine getirilmesiyle, banka, uluslararası çapta güçlü bir saygınlık kazandı; bunun en açık kanıtı, Banka'nın 25. yıldönümü nedeniyle geçen Ekim' de Havana'da yapılan toplantıda dünyanm en önemli 200'den fazla bankacılık kurumunun temsilcilerinin hazır bulunmasıydı.

Bugün, banka işçileri, beş yıllık planın kendilerinden istediği görevleri tamamlamaya, bu koşulları yaratmaya ve Banka'nın, ekonomik yönetim yöntemlerini ve yönetim ve denetim sistemlerini mükemmelleştirme sürecinde üstleneceği işlevleri yerine getirme açısından kendi teknik yeteneklerini arttırmaya girişmişlerdir.

İç ticaret

İktidarı aldığında Devrim, iç ticaretin geçerli özelliğinin, halkın omuzları üzerine ağır bir biçimde çöken bir vurgunculuk piramidinin temelini meydana getiren onbinlerce küçük dağıtım ve hizmet kuruluşlarının anarşik bir çoğalması olduğunu anladı. Bu küçük-ölçekli ticarete paralel olarak, ABD tekelci zincirleri ülkeyi istila etmeye başladı. Havana'da ve içerdeki belli başlı şehirlerin bazılarında birkaç düzine süpermarket ve mağaza şubeleri kurmaya girişti.

Devrim öncesi dönemin son nüfus sayımına göre, 1953'de, 60.000'den fazla dağıtım merkezi ve 46.000 ticarî hizmet merkezi vardı. Merkezlerin bu büyük sayılarına karşın, ülkedeki bazı bölgeler özellikle de kırsal bölgeler ticarî kolaylıklardan yoksundular, çünkü bu faaliyete egemen olan çıkarlar açısından hiçbir kâr vaadi göstermiyorlardı.

Devrim, tüketim maddelerinin en adil ve dengeli dağıtımı açısından özel kâr getiren işleri halkın emrine vererek iç ticareti dönüştürdü. Devrimci iktidarın ilk aylarında temel mallardaki istifçilik ve spekülasyonla mücadele için bazı önlemler alınmıştı. Zimmete geçirilen malların geri alınmasıyla başlayan ve hemen bunu, ülkeden firar eden Kübalı mülk sahiplerinin işlettiği mağazaların ve ABD işletmelerinin millileştirilmesinin izlediği bir süreçle, mağazalar ve işletmeler, yavaş yavaş devlet mülkiyeti haline getirildiler; bu süreç, 1968 Devrimci Hamlesiyle, parakende özel ticaretin toptan kaldırılması sonucuna ulaştı.

İlk adım olarak, bu faaliyeti yürütecek ve bu faaliyetten yoksun olan alanlara doğru ticareti genişletecek İNRA'nın (Ulusal Tarım Reformu Enstitüsü) pazarlama şubeleri kuruldu; bu önlem, 1961'de bir İç Ticaret Bakanlığı kurma işini kolaylaştırdı.

Kurtarıcı Devrim kapitalist rejimin, yoksul halkımızın büyük çoğunluğuna zorla kabul ettirdiği açlığa ebediyen son verdi, işsizliği ortadan kaldırdı, acınacak durumdaki ücretlere, toplumsal güvensizliğe, öğrenim ve kültürden yoksunluğa ve, kadın, erkek ve çocuğumuzu her yıl (kolayca savuşturulabilecek olan) ölüme mahkûm eden tıbbî bakım yokluğuna son verdi.

Fakat aynı zamanda, tüm halkın satınalma gücündeki artışla ve, emperyalizmin düşmanlığının yarattığı ek güçlüklerle yoksul ve ekonomik bakımdan geri bir ülkenin koşullarında geniş yığınlara yararlı olacak diğer önlemlerle birlikte, gıda ve diğer temel maddelerin dengeli dağılımını garanti edecek olan bir vesikayla - dağıtım sistemini yerleştirmek temel bir adalet sorunu haline geldi.

Vesikayla - dağıtımın seçeneği, daha dar gelirli aileler için erişilmez olan temel maddelere yüklenen aşırı bir fiyat yükselmesi idi. Kapitalizm; işsizlik, fiyatlar ve yoksulların satın alma gücünden yoksun olması yoluyla, en insafsız ve haksız vesikayla - dağıtımı işletir. Mağazaların camekânları çekici mallarla doludur, fakat yoksulların bunları satın almaya bütçesi elverişli değildir, ve bir iş bulduklarında, ağır

koşullarda kapitalistlere emeklerini sattıkları için ancak malların asgarisine yanaşabilirler.

Devrim değişmez bir şekilde, temel malların fiyatlarının yükselmesinden dar gelirli ailelerin etkilenmemesi politikasını izledi. Böylelikle, dörtnala bir enflasyonun sonucu olarak son 10-15 yılda kapitalist ülkelerde fiyatları birkaç misli artan et, süt, şeker, yumurta, pirinç, domuz yağı, patates, ilaçlar ve şehir-içi ulaşım gibi mallar ve hizmetlerin (ülkemizdeki) fiyatları istikrarlı kalmıştır.

Fakat, bu aşamada zorunlu kaldığımız dolaysız dağıtım üzerindeki sınırlamalar dışında, halkımız; yararları, artan bir şekilde, milyonlarca kişiye ulaştırılan işçilerin ve okulların yemek salonları, araştırma plânları ve dinlenme merkezleri aracılığıyla toplumsal tüketim düzeyini yavaş yavaş yükseltmeye devam etti.

1971'den buyana, «paralel pazar» denilen (pazarlardaki) ürün satışını da kapsayan, vesikalı ürünlerin satışında yavaş yavaş daha büyük bir esnekliğin uygulanmasıyla ve, ev aletlerinin ve öteki dayanıklı tüketim mallarının satışının önemli ölçüde artmasıyla, ekonomik düzelme sürecimizle birlikte, ticaret ve hizmet faaliyetlerinin çalışma yöntemleri de değişmiştir. Ev aletlerinin ve öteki dayanıklı tüketim mallarının dağılımında, (bunlar talebi karşılamaya yeterli gelmedikleri zaman) her merkezdeki işçi kitlelerinin katılmasıyla seçilen en iyi işçilere öncelik verilerek tam bir sınıf ilkesi sürdürüldü.

Büyük sayıda TV alıcısı, buzdolabı, dikiş makinası, çamaşır makinası, ve diğer dayamklı mallar son dört yılda bu yöntemle dağıtıldı.

Rasyonel - olmayan bir pazarla, halkın artan gereksinimlerini karşılamak bakımından satışı yine de yetersiz olan ve her ne pahasına olursa olsun (alınması gereken) temel mallar için karne usulünün hâlâ zorunlu olduğu dağıtım alanlarını yavaş yavaş sınrlayarak, diğer mallarla tüketici istemlerine (taleplerine) cevap veren üretim ve ithalat düzeylerine ulaşmış bulunuyoruz.

38 yeni süpermarket kuruldu ve faaliyettedir ve diğer

20 tanesi de yapım halindedir. Bunun gibi, soğutma, elektronik ve diğer alanların ticarî sistemi için teknik kolaylıkları genişletmek bakımından bazı ilerlemeler sağlandı.

Bu ilk beş yıllık planda henüz ticarî şebekemizin dönüşümüne ve modernleşmesine girişemediğimiz halde, her şeyden önce, dağıtım yöntemlerini yetkinleştirmede, kaynakların daha yüksek randıman oranını ve daha iyi bir kullanımım sağlamada, ilerlemeliyiz; halkın gelirleri ile mallar ve varolan hizmetler arasındaki içsel mali dengeyi korumaya yardım etmeliyiz; tüketim mallarının satışını hızlandıran, mümkün olduğu kadar uzak self-servis sistemleri başlatmalıyız; ticarî hizmetleri sağlayacak teknik temeli korumalıyız ve daha yararlı duruma getirmeliyiz ve ülkenin maddi olanaklarına, uygun olarak, yeni toplulukları geliştirmeye paralel yeni ticarî üniteler kurmalıyız.

Bütün bu konular halkımızın yaşam standartlarını yükseltmek ve özellikle (çözümü) zaman ve gayret isteyen ve esasen kadınlarımız üzerine düşen yükü azaltmak, böylelikle, Devrim'in ekonomik ve sosyal yaşamında bunların daha büyük bir rol almalarını mümkün kılmak, bakımından büyük önem taşırlar.

Turizm

Halkın boş zamanları için geliştirilmekte olan olanaklarla, ülkenin doğal zenginlikleri ve coğrafi çekiciliği Devrim'in utkusundan önce yararlanılabilir duruma getirilmemişti. Turizm özel ellerdeydi ve yapılan yatırımlar, esasen (kumar oynama merkezlerinde her çeşit canice faaliyet içinde bulunan yabancı ve Kübalı toplum-düşmam kişileri korumak için yoğunlaştırıldıkları) Havana'da toplamyordu.

Buna karşın, turizm ülke ekonomisine yarar sağlamadı. 1959'dan önceki son on yılın yalnızca üç yılında bu durum yoktu. Yıllık ortalama 10 milyon dolarlık bir kayıp vardı. Küba burjuvazisi, turistlerin Küba'da harcadıklarından fazlasını yurt dışı gezilerinde harcadı.

1957'de, ülkemize 272.000 turist geldi, bunların % 85'i

Havana'yı zevk, kumar ve rüşvet dolu gözkamaştırıcı bir merkez olarak gösteren iftira propagandasımn cezbettiği ABD vatandaşlarıydı.

Yabancı turist, varolan yetersiz tesislerden yararlanmakla birlikte; bir çoğu özel olan ve kitlelere yasak bulunan, plajlara kabul edilmeyen halkımız için hiçbir eğlence tesisi yoktu.

Devrimin utkusuyla, kumar ve kötü alışkanlıklarla birlikte, bu çürümüş turizm kaldırıldı.

1959 Şubat ayında, Halk Kumsalları Dairesi kuruldu ve Mart ayında 270 sayılı yasa, kamuya kapalılığı ve ayrımı kökünden kaldırarak bütün kumsallardan halkın tam yararlanma hakkını ilan etti. 1959 Kasım ayında, turizmi yükseltme, geliştirme ve terkedilen ya da millileştirilen üniteleri yönetme amacıyla, Ulusal Turist Sanayi Enstitüsü kuruldu ve Devrimin ilerlemesiyle gereksinimleri sağlayıcı bir şebeke gelişti.

Millileştirilen oteller ve başlıca eğlence tesisleri halk için kullanışlı duruma getirildiler.

Turizm tesislerine elli milyon peso yatırıldı, bunun 15 milyonu, ilk yıllarda kamu kumsallarına tahsis edildi.

Yeni eğlence merkezleri, moteller ve doğal güzellikte pek çok site işçilerin ve genel olarak halkın yararlanması için plan kapsamına alındı.

CTC (Küba Sendikaları Merkez Teşkilatı) ile birlikte (yapılan) ortak bir plan sayesinde, 250.000-300.000 işçi ve işçi ailesini kapsayan 50.000 işçi ailesi tatil-dinlenme planlarından yararlanıyor.

Pratik bakımdan ortadan kalkmış olan, uluslarası turizm son birkaç yılda, geçmiştekinden tamamen farklı bir bileşim ve nitelikte, önemsiz bir artış gösterdi. Gelecekte bizi ziyaret eden turistler, doğal çekiciliklerimizin peşinde, ya da vatanımızda meydana gelen toplumsal değişiklikleri görmekte arzulu olan sağlıklı bir konuk akışını sağlayacaklardır. Gelecek beş yılda, özellikle kış mevsiminde, tahminen toplam yarım milyondan fazla turistin bizi ziyaret edeceği sanılıyor. Bu da, tesislerimizin daha iyi bir kullanımım sağlayacak.

Gelecek beş yıl içinde, otel yapım planı tamamlanacak. Halen inşa edilen 14 otel esas itibariyle iç turizm için kapasitelerini ve hizmetlerini genişletecektir.

Ekonomi üzerine düşünceler

Devrimci faaliyetimize başladığımız ve somut sorunlar, diktatörlüğü yıkmak, iktidarı almak ve ülkemizdeki adaletsiz toplumsal sistemi ortadan kaldırmakla smırlandığında, ekonomik alandaki başta gelen sorunlar çok daha basit gibi göründü. Gerçekte, biz bu alanda, ziyadesiyle cahildik. Üretici güçlerin son derece geri-kalmışlığı, doğal kaynakların kıtlığı, teknik ve yönetici kadrolardan yoksunluk, tarıma ve dış ticarete bağımlılık, toplumsal karışıklıklar ve görünürdeki sayısız toplumsal gerekler, ki bunlara bir de kudurmuş emperyalist abluka eklenilecek olursa, ülkemizin karşı karşıya kaldığı sorunlar, düşünebildiğimizden çok daha güçtü.

Ayrıca, geri kalmış ülkelerin ticaretinin büyük bir kısmının Batılı kapitalist ülkelerle yürütüldüğü bir dünyada yaşıyoruz. Vahşice adaletsiz değişim (mübadele) koşullarını zorla kabul ettiren, hammaddelerimizin ve ürünlerimizin geleneksel alıcıları vardı. Kahve, şeker, kakao, çay, katı maden cevheri ve diğer ürünlerin ihracatçıları, mallarını daima daha düşük fiyatlarla satmak ve gelişmiş kapitalist dünyadan daima daha yüksek fiyatlarla makinalar, gereçler ve donatım satın almak zorundadırlar.

Dünya ekonomisinde bu sektörün giderek artan şiddetli buhranı ise, büyük ölçüde sanayileşmemiş diğer ülkelerin ekonomilerine, olumsuz etkide bulunuyor. Şimdiki aşırı fiyatlarıyla petrol ve enerji sorunları, durumu çok daha karmaşık yapıyor. Sosyalist kamp henüz, bu durumun geri kalmış ülkelerin ekonomileri üzerindeki yıkıcı etkilerini karşılayacak üretim ve ticaret kapasitesine sahip değil.

Kısacası, gelecek beş yıllık ekonomik programımız, dünyanın büyük bir kesimini olumsuz olarak etkileyen şiddetli bir ekonomik buhranla kuşatılmış halde yürütülüyor. Sovyetler Birliği'nde —ki bu ülkeye şeker çıktımızın önemli bir

kısmını ihraç ediyoruz— doyurucu ve kârlı fiyat bulan şeker üretimimiz, kapitalist alana zorunlu olarak satmak zorunda olduğumuz benzeri büyük bir pay bakımından aynı durumdan yararlanmıyor. Bir yıl önce bir pound 60 sent kadar yüksek olan fiyatlar, halen bir pound 14 sentin altındadır —yani, eski fiyatından % 25 daha az. Gelecek beş yıl boyunca fiyatların muhtemel gelişimini ilgilendiren doğru tahminlerde bulunmak olanaksızdır. Nikel, tütün ve balıktan başka —ki bunlar sağlam parasal gelirlerimizin küçük bir oranını oluştururlar— şeker, asıl parasal gelirlerimizin çoğunu karşılamaktadır.

Kongreden sonra, ülkemiz ilk kez olarak beş yıllık ekonomik kalkınma planına sahip olacak. Bu planın temeli olarak, bu beş yıllık dönemde, hangi fiyatla SSCB'ne ne kadar çok şeker satacağımızı ve bu ülkeden ne kadar tüketim malı, hammadde ve üretim malları geleceğini kesin olarak biliyoruz. Aşağı yukarı aynı koşullarla, diğer sosyalist ülkelere ne kadar çok şeker ihraç edileceğini ve karşılığında ne kadar mal alınacağını ve bunların fiyatlarını da biliyoruz. Bununla birlikte, Kapitalist ülkelere (yapılacak) şeker ihraç fiyatları ve onlardan almamız gereken malların fiyatları ise bilinemiyor.

Başlangıçta, gelecek beş yıl için oldukça hırslı bir ekonomik plan üzerinde çalışmayı amaçladık, çünkü sahip olduğumuz pekçok eksikliğin ve şayet arzumuza, enerjimize ve yaratıcı gayretimize bağlı olsaydı yapabileceğimiz olağanüstü şeylerin farkındaydık. Halkımız için inşa ettiğimizden çok daha fazla ev, daha çok okul, hastahane, dinlenme merkezleri, ulaşım, kültür araçları ve eğlence merkezleri, dayanıklı tüketim malları, giysiler, gıdalar vb.ni şevkle istiyoruz. Kuşkusuz, şehirlerde ve kırlarda çok daha fazla sanayi ve üretici tesisler istiyoruz, çünkü bunlar, halkm yaşam standartları için maddi temeli meydana getirirler. Bu nedenle, ekonomimizin istikrarı ve gelişmesi, bize, uluslararası dayanışmaya ve dünya devrimci hareketine daha büyük katkıda bulunma fırsatı verir. Aynı zamanda ülkemizde sosyalizmin inşasımn toptan ve en hızlı utkusunu arzu ediyoruz.

Fakat hiçbir ülke nesnel faktörlerin belirlediği sınırların dışında ilerleyemez. Daha başka şeyler de katılabilir: Sadece ülkemiz değil, fakat genellikle bütün dünya, geleneksel enerji kaynaklarının sınırları içinde korkunç engellerle, yani maden rezervlerinin yavaş yavaş tükenmesiyle; çevre kirlenmesiyle; halen, bazı alanlarda geçimi kritik olan nüfusun olağanüstü büyümesiyle; ve beslenme eksikliğiyle karşı karşıya gelmeye başlıyor. Kuşkusuz, ulusların eşit olmayan gelişimi, kapitalist tüketim toplumlarının doğal kaynakları müthiş şekilde çarçuru ve israfı bu sorunları ağırlaştırmıştır. Onlar, geniş insan topluluklarının düşüncesine, temsil ettikleri sistemde —ki orada, ticarî ve işletme ruhu üzerindeki lüzumsuz kurallar herşeyi yönetir ve insan insafsızca yabancılaştırılır ve ahlâken çökertilir— zaten varolan maddi yaşam modellerine, alışkanlıklarına ve geleneklerine aşıladılar; bunların tümü, insan varlığımn maddi ve manevi sorunlarının rasyonel ve yeterli çözümüyle bağdaşmaz. Böylesi alışkanlıklar; herşeyden önce, bütün insanlığın uygarlaşması ve ilerlemesinin nimetlerinin adil ve dengeli bir dağılımına göre düşünüldüğü zaman, doğanın ve çevresinin insana sağladığı görece sınırlı kaynaklarla da uyuşmaz.

Bir avuç gelişmiş kapitalist ülke dünya kaynaklarının % 50'sinden fazlasmı israf ederken, milyarlarca insan hâlâ büyük ölçüde elektriksiz, susuz, tıbbî korumasız, giysisiz, ayakkabısız, gıdasız, elverişli konut ve eğitimden yoksun olarak yaşıyor. Bunun içindir ki, kapitalist toplumlar, ileri bir sosyal topluluk için (gereken) maddi yaşam modelini asla sağlayamazlar. Ne de bütün dünya ölçüsünde, bu ivedi insan sorunlarına sosyalizmin temeline (dayanmayan) herhangi bir çözüm bulunabilir.

Şayet Marks, Engels ve Lenin'in öğretileri, insan toplumunun evrimine yön veren yasaların bir sonucu olarak kapitalist toplumsal sistemin mutlaka yok olacağını doğru olarak kanıtlamasaydı, dünyanın sınırlı doğal kaynaklarının, artan nüfusunun, kapitalist toplumdaki israfın ve süregelen düzensizliğin, bütün bunun kaçınılmaz sonuçlarının ve insanlığın ivedi sorunlarına rasyonel çözümler bulmak gereği-

nin basit bir aritmetiksel ve mantıksal çözümüyle önceki sonuca varılacaktır.

Ekonomik ve toplumsal alanlarda kendi kaderimizin sahibi olarak, emperyalist vasilikten kurtulmaya halkımızı inandırırsak, ülkemize kendimizi kabul ettireceğiz, toplumumuzun zenginliğine ve servetine sınırsız olarak kavuşabileceğiz.

İlk sınırlama, halkımızın yaşadığı kendi fiziksel çevresinin doğal kaynakları (ki buna, hareket ettiğimiz tarımsal temel de katılır), ulaşılan kültürel ve teknolojik gelişme ve yaşadığımız dünyadaki nesnel ve öznel güçlüklerdir.

Fakat bir çeşit ahlâksal sınırlama da var: mümkün olsaydı bile, bir halk dünyanın diğer ülkelerinin sorunlarını ve güçlüklerini önemsemeyerek sadece kendi refahını düşünemez.

Komünist bilincimizin şekillenmesinde maddi yaşam standardının yükselmesi; yaşadığımız doğal çevrede, kararlı çalışmayla ulaşılması gereken, halkınızın tutarlı ve soylu bir amacıdır ve amacı olacaktır. Fakat aynı zamanda, bu çevrenin sınırlı olduğunun; zenginliğinin her gramının gayretle doğadan elde edilmek zorunda olduğunun; maddi malların insan varlığının gerçek ve mantıklı gereksinimlerini karşılamak için yaratılacağının; gereksiz şeylerin atılacağının; ve toplumumuzun, kapitalist üretim sisteminin dünyaya bulaştırdığı anlamsız kavramlarla, alışkanlıklarla ve sapmalarla kendine yol gösteremeyeceğinin de farkında olacağız.

Bu da, ülkemizin büyük yoksulluktan çıkması, en dirimsel (hayatî) şeylerden yoksun olan kitleler gözönüne alınırsa, daha çok mantıklı oluyor. Bunun içindir ki, devrimimizin gerçek olanakları ve ahlâksal ilkeleriyle uyuşmayan, aşırı tutkulara asla izin vermedik.

Sosyalizm yalnızca maddi zenginleşme değil, aynı zamanda, beşeri dayamşmanın derin duygularına sahip, kapitalizmde bireyi alçaltan ve ezen bencillik ve adilikten kurtulmuş bir insanı biçimlendirmek, halk için büyük ölçüde kültürel ve manevi zenginlik yaratmak olanağı anlamına gelir.

İsrafçı bir anlayışın, rasyonel olarak gereksemediğimiz bir şeyi isteme bencilliğini lüks ve ahlâk bozucu, yersiz özlemleri asla teşvik etmeyeceğiz. Asla dünyayı bozan kapitalist tüketim toplumlarının bayağı zihniyetine ve saçma özlemlerine düşmeyeceğiz. Görevimiz; öncelikle, halkımızın kültürel ve maddi temelinin giderek uyumlu biçimde iyileşmesini garantileyecek olan ve aym zamanda, bize, yeni bir dünyanm vatandaşları olarak düşünme, harekete geçme ve yükümlülüklerimizi yerine getirme fırsatı veren zenginlik ve hizmetlerin yaratılması konusunda bütün enerji ve araçları —ki bunlar sımrlıdır— yoğunlaştırmaktır.

Gelecek beş yıllık dönemde ekonomik gelişme

Gerçeğe uygun biçimde olanaklarımızı çözümleyerek, ekonomik kalkınmamızın gelecek beş yılda, yılda ortalama yaklaşık % 6'lık bir oranda ilerleyeceği Kongre'ye sunulmuştur. Bu, abartılmış bir rakam değildir; hatta 1971-75 döneminin oranlarmın altındadır. Fakat halen temelimiz daha yüksektir. 100'ün % 6'sı, 160'ın % 6'sına eşit değildir. Bu demektir ki, 1980'de 1975'dekinden % 34 daha yüksek gayrisafi toplumsal bir hasılaya sahip olacağız. Sadece onbir yılda, ülke ekonomisi iki katı olacak.

Sosyalist metodolojiye uygun olarak, yalnızca maddi üretimin büyüme yüzdeleri içinde düşünüldüğü de gözönüne alınmalıdır. Eğitim ve kamu sağlığı gibi hizmetler, kapitalist ülkelerdeki gibi, gayrisafi toplumsal hasılaya dahil değildir. Aksi taktirde, şimdiye kadarki ve gelecek beş yıllık dönemdeki büyüme tahminlerimiz çok daha yüksek rakamları gözönüne serecektir, çünkü Devrimin, bu faaliyetlere ayırdığı bol kaynaklar ve maddi ve insan yatırımları iyi bilinir.

Birçok ülkelerin —sosyalist ülkeler dışında— durgunluk (stagnation) geçirdiği veya ekonomik üretimlerinde azalma olduğu bir dünyada, gelecek beş yıllık dönemdeki böylesine büyümeyi başarma olanağı, Devrimimiz için oldukça sevindirici bir olaydır.

Beş yıllık plan döneminin formüle edildiği temeller,

Kongre'ye sunulan 1976-80 arasındaki beş yıldaki ekonomik kalkınmanın ana hatları içinde saptanıyor. Bunların ılımlı bir ölçüte uygun olarak hazırlandıklarını ve gerçekçi olanaklar üzerine temellendirildiklerini de ekleyebiliriz.

Kongre Hazırlama Komisyonu, Parti'nin onayladığı bütün kararların yerine getirilmesi bakımından çok dikkatli olmuştur. Her durumda, Kongre tarafından kabul edilen (fakat) daha sonra yerine getirilemeyen kararlar alma rizikosuna gimektense, fazlasıyla yerine getirilecek hedefler koymaya çaba gösterilecektir. Parti sözcülüğü yüksek tutulacaktır ve biz tamamıyla buna göre görev yapacağız.

Ülkede sanayileşme süreci gelecek beş yıllık dönemde önemli ölçüde hızlandırılacaktır. Devrimin ilk yıllarında, tarımsal üretim üzerinde yoğunlaşmaktan başka hiçbir seçenek yoktu. Bu aşamada, en sıkı özen tarıma gösterilecek, fakat esas üzerinde durulan nokta sanayileşme olacaktır.

Bu dönemde inşa edilmesi gereken fabrikaların çoğunun kontratı şimdiden imzalanmıştır ve geriye kalanlar için de görüşmeler sürdürülüyor. Bu sanayileşme programı henüz güçlüklerimizin çoğunu çözümlemedi, fakat önemli bir ilerleme anlamına gelecektir.

1980'de 8 - 8,7 milyon ton arasında sabit şeker üretim hacmine ulaşılması için, şeker üretimini % 35'den, % 40'a çıkarmayı içeren direktifler diğer amaçlar arasındadır. Görüldüğü gibi, bu çok düşük bir hedeftir, fakat 1970 için önceki on yılda hazırladığımızdan çok daha gerçekçidir. İlgili yatırımlar, bazı şeker fabrikalarının yeniden inşası ve yeni şeker kamışı tesislerinin inşasını kapsayan, tesis edilen yapıları restore etmek, sağlamlaştırmak ve yenileştirmek için yapılacaktır.

Her biri yaklaşık 10.000 tonluk bir kapasiteye sahip, hayvansal yemler için şeker küspesinden protein üretecek on fabrika tamamlanacaktır. Mekanik şeker paketleme ve çuvala koyma sistemi bitirilecektir. Üretim sürecini otomatikleştirme programı sürdürülecek ve bu daldaki verimlilik % 40'dan daha fazla artacaktır.

Elektrik enerjisi üretimi % 35'den fazla artacaktır. Ha-

len yapım veya sözleşme halinde, toplam 900.000 kw'lık yeni termo-elektrik üniteleri faaliyete geçirilecektir. Sadece beş yılda, yeni tesislerin kapasitesi Devrim öncesi varolamn hemen hemen üç katına eşdeğer olacak.

Ulusal elektrik enerjisi şebekesi, 220.000 voltluk hatlar aracılığıyla birbirine bağlanılacak ve ilk 880.000 kw'lık nükleer enerji merkezinin yapımına geçilecektir. Bu, SSCB ile (yapılan) bir anlaşmayla garantilendi.

Kimya sanayiinde, petrol rafine kapasitesi arttırılacak, ve yeni bir rafinerinin inşasına başlanılacak.

Azotlu gübre üretimi önemli ölçüde artacak, ve yeni bir gübre fabrikasının yapımı ile ilgili çalışma başlayacaktır.

Yeni cam kapların üretimi arttırılacak, ve daha büyük bir kapasiteli yeni bir fabrika kurulacak.

Kâğıt üretimi artacak, ve kalitesi düzeltilecektir. Varolan fabrikalar genişletilecek, ve 60.000 ton kâğıt hamuru ve 80.000 ton kâğıt kapasitesine sahip, yeni bir kombinamn inşasma girişilecek.

Lastik üretimi arttırılacak ve yüksek kapasite çıktılı yeni bir fabrika kurulacak.

Varolan iki nikel fabrikası yeniden düzenlenecek ve kapasiteleri arttırılacaktır ve yeni 30.000 ton (kapasiteli) iki fabrika, birisi SSCB ve diğeri CMEA (Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi) ile, sözleşmeli olarak kurulacaktır.

Demirsiz metalurji çıktısı asgari % 90 arttırılacak.

İnşaat ve başka amaçlar için oluklu (demir) çubukların üretimi % 75 arttırılacaktır, bunun için halen gerekli yatırımlar yapılıyor.

Teknik ve ekonomik incelemeler tamamlanacak ve entegre bir demir-çelik fabrikasmın inşası çalışması başlayacaktır. Demirli metalurjide emek üretkenliğinde % 45'lik bir artış sağlanacak.

Tarımsal araçların üretimi için modern bir fabrika tamamlanacak ve bir kamış biçer-döğer fabrikası (yılda 600 adet bir üretim kapasitesine ulaşmak üzere) faaliyete geçirilecektir.

Beş yıllık dönemde yeni kurulan iki fabrikada 9000 oto-

büs imal edilecek ve diğer ulaşım araçlarının yapımı arttırılacaktır.

Yılda 100.000 TV ve 300.000 radyo üretim kapasitesine ulaşana kadar yatırımlar sürecektir.

Üretim kapasitesi 5 milyon tonun üzerine çıkan, iki büyük modern çimento fabrikası tamamlanıp faaliyete geçirilecek.

Yapı malzemelerinin ve prefabrik unsurların üretimi iki kat arttırılacak.

Halen ikisi anlaşma halinde olan, üç yeni modern tekstil fabrikası kurulacak, ve varolan üretim tesisleri, genişletme ve modernleştirme yoluyla önemli ölçüde güçlendirilecektir.

Yeni mefruşat sanayi tesisleri faaliyete geçirilecek.

Yeni pastörize fabrikaları ve yoğurt imalatı fabrikaları kurulacaktır.

İki yeni un fabrikası kurulacaktır ve beş yıllık dönemde faaliyete geçirilecektir.

Halen ülkenin satın aldığı, yedi şekerleme fabrikasına; bir glikoz fabrikasına; ve yulaf ezmesi, un ve mısır unu üreten diğer çeşitli fabrikalara hemen başlanacaktır.

1980'de balık tutma kapasitesi 350.000 ton olacak, böylece şimdiki çıktımn iki katına (ulaşacaktır).

Balık işleme sanayi makinalaştırılacak ve yılda 60.000 ton işleme kapasiteli, anlaşması yeni yapılan, bir fabrikanın açılmasıyla üretim önemli ölçüde arttırılacak.

Ana hammadde olarak şekerkamışı posasmı kullanan bazı yeni kereste fabrikaları kurulacaktır.

İki modern basım atelyesi kurulup faaliyete geçirilecektir.

Bu liste, en önemlilerini kapsamakla beraber, endüstriyel alandaki bütün projeleri kapsamamaktadır; bunlardan bazıları, halihazırda tamamlanmış ve sözleşmesi yapılmıştır.

Tarıma özel önem verilecek. Gelecek beş yılda, otlaklar da dahil, bir milyon hektardan az olmayan yeni toprak ekilmeye başlayacak. Emek üretkenliği % 35 fazla artacaktır.

Şekerkamışı, yukarda belirtilen şeker üretimine uygun olarak sağlanacaktır. Bu da, plantasyon alanının 1.700.000

hektara (yani yaklaşık 127.000 **caballerias**'a) çıkarılması demektir .

1980'de, şekerkamışı kesiminin % 60'ı makineleştirilecektir. Yeni fabrikalar için şekerkamışı ekimi başlayacaktır.

Turunçgiller programı ilerletilecektir.

Belli ölçüde pirinç alanları tesbit edilecek ve halkın tüketiminin ulusal üretimden karşılanmasını sağlayacak teknik konulara verilen özel önem geliştirilecektir.

Tütün üretimi arttırılacak ve kahve plantasyonlarına daha iyi bir program uygulanacaktır.

Kök ve diğer bitkisel üretim 1980'de 1.500.000 tona, yani, hemen hemen 1975'dekinden % 50 daha fazlasına ulaşacaktır.

Bu tarihte (1980'de) süt üretimi 1975'in üretiminden % 80 fazlasına yükseltilecektir.

Sığır yetiştirme, türlerini islah ederek ve üretken ineklerin sayılarını arttırarak geliştirilecektir.

Yumurta üretimi yılda 2 milyara ulaşacaktır ve satışa sunulan kümes hayvanları üretim sayısı şimdiki 40.000 tonluk düzeyinin yaklaşık olarak % 85 fazlasına ulaşacaktır.

Domuz üretimi canlı ağırlık olarak 80.000 tona, yani şimdiki rakamın hemen hemen iki katına ulaşacaktır. Teknik konulara (kaliteli tohum, yeterli veteriner hizmeti, bitki korumacılığı, toprak incelemesi ve tarımsal-kimya laboratuarları) daha çok özen gösterilecek.

Ülkenin artan su kaynakları mümkün olan en rasyonel yönde kullamlacak, barajların, küçük barajların, kuyuların ve sulama sisteminin elverişli (biçimde) işletilmesine dayandırılacaktır.

Yeniden-orman yetiştirme programı devam edecek.

Taşımacılıkta, görevlerden biri, her konuda kargoyu standardize etmek olacak. Demiryolu yolcu taşımacılığı arttırılacak ve yeni donatımla daha yararlı duruma getirilecektir. Değişik ulaşım araçlarında mümkün olan en iyi hizmeti sağlayacak adımlar atılacaktır. Dış ticaretten ve şeker ticaretinden doğan, deniz ulaşımı ve liman işletmeciliği gereksinimleri yeni liman tesisleriyle ve ülkenin belli başlı limanlarını genişleterek ve makinalaştırarak karşılanacaktır. Ülke içi

yük taşımacılığı genişletilecek. Havana - Santiago de Küba arasındaki demiryolunun 900 - 1000 kilometresi, hızı, randımanı ve güvenlik gereklerini karşılamak için yeniden inşa edilecek. Hava yük taşımacılığı arttırılacaktır.

İç haberleşmemizi iyileştirmek ve güvencelemek için 1800 km koaks (coax) kablo yerleştirerek çok büyük ilerlemeler sağlanacaktır. Telefon şebekesi genişletilecek ve renkli televizyon yayını başlatılacaktır.

Ekonomik programlara uygun olarak, yatırım ve inşa önemli ölçüde artacaktır.

Yatırım hacmi önceki beş yıllık dönemin rakamının asgari iki katı olacaktır. Yaklaşık olarak dörtte üçü üretken - alana ayrılacaktır. Yüzlerce sanayi projesi tamamlanacaktır.

Binin üstünde tarımsal tesis inşa edilecektir: mandıralar, domuz üretme merkezleri, kümes hayvanları çiftlikleri vb.. Hidrolik yapım olanaklı olan en hızlı süratle sürdürülecektir.

Daha ileri eğitsel gelişme için, 1975-80 döneminde pekçok yüksek öğrenim, yüzlerce ilk öğrenim binaları ve dinlenme merkezleri ve araştırma tesislerinin yanısıra, genç ve yetişkinler yüksek okulu (junior and senior high school) düzeyindeki asgari 400.000 öğrenciye yer sağlamak üzere asgari 800 okul binası inşa edilecek.

1980'de yapım halindeki konut sayısı 1975'dekinin asgari iki katı olacak. Ayrıca, bu dönemde yüzün üstünde yeni hastahane ve poliklinik inşa edilecektir.

Limanları geliştirme çalışmasına girişilecektir.

Ulusal Ekspres-yolunun, anayolların ve yol şebekesinin yapımı sürdürülecek. Alt-yapı çalışması ve Merkezi Demiryolu Sisteminin ek demiryolları yapımı tamamlanacaktır.

Ulusal ekonomi için (gerekli) bir antrepo şebekesinin yapımı başlatılacak.

Yaşlı ve bedenen sakatlar için konutlar ve zekâca geri çocuklar için özel okullar gibi gerekli insancıl tesisler, inşaat programına dahil edilecek.

Sınırlı kaynaklarımız nedeniyle öncelik verilmemekle

birlikte, ülkenin gerek duyduğu —önceki beş yıllık dönemde başlatılan— otellerin, ve ticarî tesislerin, sinemaların, tiyatroların, kütüphanelerin, spor merkezlerinin ve diğer sosyal tesislerin yapımı da, mütevazi bir ölçüde, inşa planında gözönüne alınacaktır. Bu dönemde, eğitim tesisleri, hastahaneler, poliklinikler ve dinlenme merkezleri kamu inşaat projesiyle ilgili inşaat, plammızın kapasitesinin çoğunu karşılayacaktır. 1980'den sonra ülkenin daha önce belirtilen çalışmalara yeterli bir hız verecek araçlara sahip olacağından eminiz.

İnşaat çalışması aynı zamanda, şimdiki şebekeyi geliştirmek ve yenilerini kurmak için suyolu ve kanalizasyon sisteminin geliştirilmesini de kapsayacak.

Ülkenin ekonomik ve toplumsal tesislerinin bakımına azamî özen gösterilecektir.

İlke olarak, endüstriyel ve genel olarak ekonomik çalışmalar yatırım planında baş önceliğe sahip olacaktır.

Beş yıllık dönemde endüstriyel gelişme büyük ağırlık taşıyacak. Bu alanda yapılması gereken, halihazırda kararlaştırılmış yatırımlar 3,8777 milyar pesoya varacak. Bu rakamın, 2,6605 milyar pesosu iç donatım içindir, bunun şimdiden % 60'ının sözleşmesi yapıldı. Toplam yatırımın, tamamı 1,8687 milyar pesoyu bulan % 48'i temel sanayiler sektörüne; toplamı 796,2 milyon peso olan, % 21'i tüketim malları sanayine; ve toplamı 547,8 milyon peso olan, % 14'ü inşaat sektörüne gidecektir.

Maddi üretim ve hizmetlerin gelişmesinde, kaliteye azamî özen gösterilecektir.

Listelenmesi bu raporu sımrsız şekilde uzatacak olan diğer birçok faaliyetleri anmıyoruz.

Gerekli kararlılıkla yaratıldıkları gerçeğine karşın, yine de önemli olan ve gerekli desteği gören bu başarıların koşullarını Devrimimizin yarattığını düşünmek sevindiricidir.

Yapılan yanlışlıklar

Bununla birlikte, bu noktaya gelmişken, yapılan yan-

lışlardan sözetmek kaçmılmazdır. Devrimlerin genellikle ütopyacı dönemleri vardır; düşlerini gerçeğe dönüştürme ve ideallerini pratiğe geçirmenin soylu görevine kendini adamış bu dönemin kahramanları, tarihsel hedeflerin çok daha yakın olduğunu ve nesnel gerçekler üzerinde yükselen insanların isteklerinin, dileklerinin ve niyetlerinin herhangi birşeyin üstesinden gelebileceğini varsayarlar. Bu, devrimcilerin düşlerden ya da sağlam bir iradeden yoksun olacağı (anlamına gelmez). Bir ölçüde düşler ve ütopya yoksa, hiçbir devrimci yoktur. Bazen insanlar, gerçekten aşılabilir engelleri, aşılmaz kabul ettikleri için geri kalırlar. Kendi tarihimiz, yenilmez görünen güçlüklerin aşılabileceğini gösterdi. Fakat devrimci, aym zamanda realist olmak, tarihsel ve toplumsal yasalara uygun olarak hareket etmek ve, politik bilimin ve evrensel deneyimin, devrimci sürece yol göstermesi açısından vazgeçilmez olan bilginin tükenmez kaynağından içmek zorundadır. Ayrıca, olgulardan ve gerçeklerden nasıl yararlanılacağını da bilmeliyiz.

Bazen, ütopyacı tavır başka süreçlerin deneyiminin belli bir ölçüde küçümsenişiyle atbaşı gider.

Yalnızca entellektüel bir şekilde devrim yollarına ulaşan bizim tavrımızı etkileyen şövenizmin ve küçük burjuva ruhunun embriyonu, bazen, bilinçsizce, kendi kendine yeterlilik ve aşırı kendini beğenme olarak kabul edilebilen belirli tavırları geliştirir.

Küba Devrimi dünya devrimci hareketine kuşkusuz önemli katkılarda bulundu. Yarı-kürede ilk sosyalist devrim olma gerçeği ona belli tarihsel bir ayırım veriyor. Bu katkılar, olayların alanında yapılmıştır, fakat devrimci teoriyi kendi pratikleriyle, insiyatifleriyle ve örneğiyle de zenginleştirdiler.

Bununla birlikte taa başından buyana Küba Devrimi, bizden çok önce sosyalizmin inşasına giren diğer halkların zengin deneyinden yararlanmadı. Daha mütevazi olursak, aşırı gururlu olmazsak, devrimci teorinin, ülkemizde yeteri derecede geliştirilmediğini ve sosyalizm kuruculuğunun teori ve pratiğine gerçekten önemli katkılar yapacak Marksizmin

engin bilim adamları ve iktisatçılarından gerçekte yoksun olduğumuzu anlayabiliriz; bu kaynaklardan öğrenilebilen ve ülkemizin özgül koşullarına uygulanabilen herşeyi devrimcilere yaraşır bir alçak gönüllülükle araştıracağız.

Bu da, kuşkusuz yararlı olanı, her durumda uygulayacak ve yararlı olmayanı reddedecek şekilde, durumumuzun ve ekonomimizin özgül karakteristiklerinin açık bir çözümlemesinden vazgeçmek değildir. Kabaca bir kopye etme sözkonusu değil, fakat ekonomik yönetim alanına birçok yararlı deneyimleri doğru olarak uygulama sözkonusuydu.

Marksizm-Leninizm, sonuçta, kendini sosyalizmi kuran halkların pratiğiyle fevkalade zenginleştiren bir bilimdir. Kübalı devrimciler bu mirası zenginleştirebilirler, fakat diğer (halkların) yaptıkları katkılara önem vermemezlik edemeyiz. Koşullarımız, ekonomik abluka ve geri kalmışlık nedeniyle çok güç olsa bile, bu deneyimlerden ustaca yararlanma bize bir hayli yardımcı olacaktır.

Devrimin bütün bu yılları boyunca olağanüstü ilerlemelerin sağlanması kuşkusuzdur. Çok iddialı planlar tamamlanmıştır. Halkın refahını düzeltmek, gereksinimlerini yerine getirmek ve bir dizi ekonomik alt-yapı çalışmalarını oluşturmak bakımından hayli ilerleme sağlandı ve son yıllarda bu ilerleme yüksek bir hız kazandı.

Fakat pekçok durumda kaynakların azamî derecede kullanılmamış olduğunu kabul etmek de gereklidir. Ekonomik yönetimimiz gerektiği kadar etkili olmamıştır. Pratiğe geçirilen ekonomik yönetim yöntemleri olabilecek en iyi (yöntemler) olmamıştı. Genellikle, yönetici kadrolarımız gerekli ekonomik bilince, genel olarak maliyetler ve üretim randımanıyla ilgili sorunlarda gereken titizliğe sahip değillerdi. Ekonomik uyanıklıktan bu yoksunluğun bize ne kadara patladığını ve, aşırı çalışma saati ve fazladan harcanmış maddi kaynaklar bakımından bize ne kadara mal olduğunu ölçmek olanaksızdır.

Ekonomimize yön vermede, kesinlikle idealistçe yanlışlar yaptık ve, zaman zaman, uymamız gereken nesnel ekonomik yasaların varolduğu gerçeğine önem vermedik.

Sosyalizmin kuruluşunu başlattıktan sonraki ilk birkaç yılda, iki ekonomik yönetim sistemi birarada varoldu: sanayinin büyük kısmını kapsayan mali bütçe ve, tarıma, dış ticarete ve sanayinin küçük bir kesimine kısmen sokulan ekonomik muhasebe.

1961 şeker hasadı ile başa çıkmak için, bu faaliyeti finanse edecek bir merkezî fon kurmak gerekti. Bu fon; Che Guavera tarafından teşvik edilen ve sanayide uygulanan ve, merkezî planlamayı kurmak, her düzeyde planlanan ekonomik bir muhasebe ve istatistik sistemi hazırlamak ve kıt kalifiye personelin ve modern denetim ve yönetim tekniklerinin kullanımını merkezîleştirmek açısından önemli bir etki yapan malî bütçe sisteminin embriyonu idi.

Bu sistem ortak bir teknolojiye sahip üretken üniteleri, sağlamlaştırılmış işletmeler halinde örgütleyerek ve bunlar üzerinde en titiz yönetsel denetimi garanti ederek, maliyet kontrolü konusunda özel bir itina getirdi.

Bununla birlikte, malî bütçe sistemi, kuşkusuz olarak, ekonomik manivelaları, ticarî ilişkileri ve çok sınırlı bir şekilde maddi müşevvikleri kullanan ve son derece merkezîleştirilmiş (bir duruma) dönüştü.

Tarımın gerçek karakteristikleri ve doğal faktörlere büyük ölçüde bağımlılığı, daha düşük düzeylere daha yüksek bir özerklik düzeyi vermeyi zorunlu kıldı; bundan dolayı, daha aşağı bir merkezîleşme düzeyine sahip ekonomik bir muhasebe sistemini kurmak uygundu.

Bununla birlikte tarımda, üretken kaynaklar güvenceli değildi; sürekli olarak bütçeden para yardımları (subsidy) verilmek zorunda kalındı; banka denetimi çok zayıftı; genellikle kredi yardımı otomatik olarak yürütüldü ve devlet çiftliklerinin ekonomik faaliyetlerinin sonuçlarından finanse edilen hiçbir teşvik fonu yoktu.

Bundan dolayı, ekonomik muhasebe sistemi yalnızca kısmen ve çok sınırlı bir şekilde işledi.

Devrimin başlangıcında, bu iki sistemden hangisinin daha uygun olduğu konusunda bazı tartışmalar oldu. Fakat hiçbir derin çözümleme olmadı ve hiçbir karar kabul edil-

mıdi; böylece bu iki sistem birkaç yıl birarada yaşadı.

Bütün ekonomi için tek bir yönetim sisteminin varolmadığı gerçektir ve, bu koşullar altında daha az yanlışsız karar aldık: yeni bir yöntem bulmak.

Marksizmi idealistçe yorumlayarak ve diğer sosyalist ülkelerin pratik deneyiminden koparak, kendi yöntemlerimizi yerleştirmeye kalkıştık.

Bu nedenle, sosyalist ülkelerde çoğunlukla aynen kullanılan ekonomik muhasebeden ve, devlet sektörünün üniteleri arasındaki bedellerin ve ödemelerin yürürlükten kaldırılmasını ve bütün meta türlerinin tasfiyesini izleyen yeni bir ekonomik muhasebe kayıt sistemiyle birlikte, Küba'da denenmeye başlayan malî bütçe sisteminden uzak olan bir yönetim biçimi yerleştirilmişti. Bazılarımıza, bu hayli kapitalist (birşey) olarak göründü; çünkü biz, devlet işletmeleri arasındaki meta ilişkileri biçimlerini korumak gereğini anlamıyorduk. Gerçekte, parasal kaynakların maaş bordrolarına, krediye ayrılmasına ve özel sektörle satış ilişkilerine yol açarak, devlet bütçesi ortadan kalkmıştı.

Bedeller ve ödemeler, pratikte, 1967'nin ikinci çeyreğinde yürürlükten kaldırılmıştı. 1967'nin sonunda, yeni ekonomik kayıtlar, varolan defter-tutma sisteminin yerini aldı.

1965'in sonunda, Maliye Bakanlığı zaten kapatılmıştı ve Ulusal Banka yeniden kuruldu. Son kabul edilen bütçe 1967 bütçesiydi, fakat 1967'nin ikinci çeyreğinden buyana, bedeller ve ödemeler artık uygulanmadığı için, bu bütçenin yürütülmesi denetlenmemişti.

Bununla birlikte, başka eğilimler gelişmeye başladı. —Bazı durumlarda gereksiz olan— keyfi ilişkiler politikası 1967'de ileri sürüldü ve 1968-69'da zirveye ulaştı.

1968'de, ücretler ve çıktı satışları arasındaki bağlantı koptu. Fazla çalışma saatleri için, bilinçlilik ve ücretten feragat temelinde (hazırlanan) iş-saatleri tarifeleri teşvik edildi. 1967'de, çiftçilerden toplanan borçların faizi ve vergiler yürürlükten kaldırıldı. Kesilmiş şekerkamışı üzerinden alınan son vergi, 7 Temmuz 1967'de yürürlükten kaldırıldı.

Çalışmaya göre ücret hesabını tutmadaki başarısızlık;

görev duygusu ve çalışma disiplinini teşvik eden ve bunlar için elverişli koşulları yaratan mal ve hizmetlerde kıtlık tehdidine karşı, dolaşımdaki fazla parayı önemli ölçüde arttırdı. İşsizliği ortadan kaldırma gereği ile birlikte ülkenin en acil toplumsal ve insancıl gereksinimleriyle ilgilenmek ve abluka altına alınan bir ulusun koşullarında gelişmeyi sürdürmek, devrimin o anında, tedavüle fazla para sürmekten sakınmayı kesinlikle olanaksız kıldı.

Sanki Komünist üretim ve dağıtım biçimlerine daha yaklaşıyormuşuz gibi, daha önce gelen sosyalizmin kuruculuğunun doğru yöntemlerinden gerçekte uzaklaşıyorduk.

Uygulanan yöntemler, ekonomik uyumluğu yaratmaya hiç de katkıda bulunmadı.

Bu sistem uygulanırken, ekonomik yönetimde gerçekten büyük bir deneyime ya da maliyetler bakımından özel bir kaygıya asla sahibolmayan yönetici kadrolarımız, genellikle insan gücü ve maddi kaynaklarımızın bu harcama göstergesini dikkate almayı bir yana bıraktılar ve sadece çıktı (output) kotaları konusunda özen göstermeye başladılar, oysa diğer taraftan, uygulama ya da uygulamama hiçbir şekilde fabrika topluluğunu etkilemedi.

1967'de, sosyalizmin ekonomi-politiğindeki ve kamu muhasebeciliği uzmanlığındaki incelemeler Üniversitede yürürlükten kaldırıldı.

1964-65 öğrenim yılında 4818 olan Ekonomi Enstitüsü'ndeki öğrencilerin sayısı, 1969-70 öğrenim yılında 1338'e düştü ve ancak bir sonraki yılda görece bir artış oldu.

Bu dönemde, politik alanda da yanlışlar yapıldı. 1962'de, sektarizm fenomeni belirdi, fakat tam zamanında çözümlendi ve alt edildi. Bu anda, diğer olumsuz eğilimler ortaya çıktı:

Marksizm-Leninizmin incelenmesi 1966'da düşmeye başladı.

1965'den buyana, Parti ve devletin fonksiyonları konusunda belli bir karışıklık kendini göstermeye başladı.

1967-70 arasında, Parti, dikkatini, yönetim üzerinde yoğunlaştırdı ve sık sık yönetimin fonksiyonlarını üzerine aldı.

Sendikalar rollerini yerine getirmeyi terkettiler ve özel-

likle 1966'da 12. Kongrede başlayan Öncü İşçi Hareketi gelişmeye başladı ve pratikte, sendika hareketinin yerini aldı.

Genellikle, kitle örgütlerinin rolü azaldı.

Partimizin liderlik düzeyinde hatalar yaptığı gerçeği; üyeleri militan ve gayretli olmasına ve —güçlerini birleştiren üç örgütün temeli üzerinde— kurulduğundan buyana (Merkez Komitesi hernekadar 1965'de kurulduysa da) sürekli olarak gelişmekte olmasma karşın, bu sorunlarm gelişmesine etki yaptı. Sektarizmin eleştirilmesinden sonra, enerjinin çoğu, düzeyin yüseltilmesine ve geliştirilmesine gitti, fakat Merkez Komitesi hemen hemen hiçbir aygıta sahip değildi.

Parti faaliyetleri, yıllarca Örgütlenme Sekreterliği tarafından yürütülmüştü. Politik Büro, Parti'nin en yüksek otoritesi olarak görev yapıyordu, fakat Merkez Komitesi uygulamada kendi işlevlerini yerine getirmedi. Buna ek olarak —birçok devlet işlevleriyle yükümlü olan yoldaşlardan oluşan— Politik Büro en önemli politik sorunları dikkate aldı, fakat Parti ve devlet liderliğinde tam manasıyla hiçbir sistematik çalışma yoktu.

Devrimin hesap verme anında, şayet sorunları daima zamanında ortaya çıkaramadığımızı, yanlışlardan sakınamadığımızı, ihmalleri alt edemediğimizi ve Parti'nin yönetim ve işlevine yol gösteren çalışma yöntemlerine kesinlikle uygun olarak faaliyet gösteremediğimizi Parti'nin 1. Kongresinde açıkça ortaya koymuyorsak, dürüst devrimciler sayılmayız. Madem ki, halkımızın devrimci görevi sürmektedir ve madem ki, Parti onun en mutlak güvencesidir, şimdiki ve gelecekteki Komünist kuşakların süreç içinde, bu kusurların olduğunu ve bu yanlışların yapıldığını bilmeleri gerekir. Nesnel yasalardan bağımsız olarak, tarihi yaparken, insanlar bir rol oynarlar ve hiç kimse yaptığımız yanlışlardan dolayı bizi mazur gösteremez. Ünlü bir öğretmenin dediği gibi, tek başına gerçek, bize kudret cüppesi sağlamaz.

Örgütümüzün halihazırda bu güçlükleri geride bırakmış olan olağanüstü bir Devrimin alevleri içinde çalışan, yürekli ve gayretli büyük bir Parti olduğunu ve sağlam kurallar ve ilkeler temelinde demirden ve sert bir disipline, lekesiz bir

saflık ve kahraman militanlığa sahibolduğunu savunuyoruz; bu inançla onlara, (Partimizin) halkımızı en değerli ve güzel geleceğe doğru yönelteceğini gösterdik. Şimdi topladığımız çığır-açıcı bu Kongre, bunun en açık kanıtıdır.

20 Mayıs 1970'de, varolan durumu çözümlerken, şöyle dedik:

«Sektarizmin eleştirisiyle ortaya konulan bütün bu sorunlara geri dönmek zorundayız: Parti nasıl çalışmalı, kitle örgütleri ne olmalıdır, ne kadar önemlidirler. Parti bir kitle örgütü olmadığı için; Parti seçicidir, Parti bir öncüdür...»

«Parti, en kararlı insanlardan bir seçme olmalıdır. İşçilerimizin en iyi değerlerinden beslenmeye çalışmalı, ve Parti, bir kitle örgütü olmak yerine, zamamnda saptadığı gibi, kitle örgütleriyle ilgilenmeli ve geliştirmelidir.»

«Politik aygıtımızı güçlendirmeliyiz. Parti yönetmez. Öncülük eder, yol gösterir, ikna eder, cesaret verir, her yerde Devrimin liderliğinin planlarının uygulanmasım garantiler.»

Yapılan yanlışlar ve izlenen çizgiler 26 Temmuz 1970'den önce bütün halka açıklandı.

Aynı yılın 28 Eylülünde, bu sorunun önemini belirterek, şöyle dedik:

«Bu anda, işçi örgütlerimizi azamî ölçüde geliştirmek için büyük bir çaba içindeyiz. Çünkü, maalesef, son iki yıl boyunca işçi örgütlerimiz geri kaldı ve sorumluluk, bu örgütlere ya da işçilere değil, fakat bize, Partiye, ülkenin politik liderliğine düşüyor...

«Bu da, bir ölçüde idealizmin sonucuydu; ve böylelikle, öneminden kuşku duymadığımız bir örgüt meydana getirerek, Öncü İşçiler örgütüne, genellikle işçi hareketine önem verilmedi. Parti ve yönetim bir ölçüde özdeşti, ve bu da, durumu karmaşıklaştırdı...

«Ve Partimizin rolü —bu, iyi anlaşılmalıdır— ne idarenin ne de kitle örgütlerinin yerini almak olamaz, ve asla olmamalıdır, aksine, onun rolü, kitlelerin o koskoca devrimine yol göstermektir.»

Güçlükler halka açıkça anlatıldı. Parti liderliğinin

önemli toplantıları ve büyük ulusal üretim kongreleri, tüm işçi ve yönetici temsilcileriyle birlikte yapıldı.

1970'de Devrimin bütün çalışma cephelerinde sürekli bir ilerleme süreci başlatıldı, bunlar arasındaki en önemli faaliyetler:

Kitle örgütlerinin, ilk planda da sendikaların yeniden düzenlenmesi ve güçlendirilmesi.

Parti'nin güçlendirilmesi ve onun, devletin ve kitle örgütlerinin işlevlerinin belirlenmesi.

Devlet aygıtının güçlendirilmesi.

Çıktı oranlarına göre ücretlerin düzenlenmesi ve sonuçları açık bir duruma gelmiş olan CTC'nin çığır-açıcı 13. Kongresinin aldığı başka önlemler.

Yersiz bahşiş uygulamalarının asgariye indirilmesi ve iç finansmanları düzenlemeye yardım edecek olan diğer önlemler.

Ekonomik denetimlerin kısmen yeniden saptanması ve muhasebeye önem verme ve maliyetlerin düşürülmesi.

Tüketim malları ve hizmetlerin üretimini arttırarak, varolan hazır dayanıklı mallar üreterek ve alkollü içecekler, sigara ve puro gibi temel olmayan şeylere daha yüksek fiyat koyarak, aşırı para arzının azaltılmasına geçiş.

1967'de yürürlüğe sokulan ve hâlâ yürülükte olan liderlik sisteminin dezavantajlarına karşın, şayet ülke son yıllarda olağanüstü ilerlemeler sağladıysa, bu temel olarak, kitlelerin ulaştığı, bilinç düzeyinden ve sınırsız gayretlerinden, Parti'nin, devlet aygıtının ve kitle örgütlerinin güçlendirilmesinden ve halkımızın Devrim'in yaptığı her çağrıya olağanüstü cevabından dolayıdır.

Ekonomik yönetim sistemi

Bununla birlikte, halkımızı, kadrolarımızın yoksun olduğu ekonomik faktörlerin farkına varması için eğiten, hazırlayan ve öğreten elverişli bir ekonomik yönetim sisteminin yürütülmesi zaman aldı; bu, bizim, en büyük ekonomik

verimliliğe, esas amaçlarımızdan birine ulaşmamızı mümkün kılacaktı.

Kongreye önerilen ve hazırlanan sistem bütün sosyalist ülkelerin pratik deneyimlerine dayanmıştır.

Bu deneyim, gerçeğe uygun biçimde, bunu koşullarımıza uyarlamak çabası olarak düşünüldü. Bu, büyük bir özenle ve oldukça tutucu bir temel üzerinde yapıldı.

Önerilen sistem, sosyalist kuruculuğu yöneten, istek ve arzularımızdan bağımsız olarak varolan, ekonomik yasaların işlemesini gözönüne alıyor.

Bu yasalar arasında değer yasası devlet girişimleri de dahil, bütün girişimler arasında hasılat ve cari masraflar bulunma gerekliliği vardır ve bu ilişkilerdeki ve genel olarak çeşitli ekonomik ilişkilerdeki yasalar para, fiyatlar, finansman, bütçe, vergiler, krediler, faiz ve diğer meta kategorileri, üretken kaynaklarımızdan sağladığımız yararlı ölçmemize, en küçük ayrıntıya, en sonuncu **centavo**'ya kadar ürünlerimizin herbirini ne kadar arttırdığımızı belirlememize, hangi yatırımların en avantajlı olduğuna karar vermemize, hangi işletmelerin, hangi ünitelerin, hangi işçi topluluğunun en iyi iş yaptığını öğrenmemize ve böylece ilgili önlemleri alabilmemize izin vermek açısından vazgeçilmez araçlar olarak işlev görecektir.

Ayrıca bu sistem, hangi işletmelerin üretim harcamalarından fazla ürettiğini ve hangilerinin üretmediğini gösterecek. Toplum için, maddi kaynakların bir çoğunu üzerine alan, fakat temel malları üretmeyen, eğitim ve sağlık gibi, dirimsel faaliyetlerin gelişmesi girdilerden (input) fazla üreten işletmelere bağlıdır. Bütçenin kapsamına giren herşey; kültürel, eğlence, savunma ve diğer gereksinimler de böylesi işletmelere bağlıdır. Ek olarak, ülkenin ekonomik gelişmesi de bunlara bağlıdır.

Harcamalarından fazla üreten işletmeler, kâr ve kârlılıkla üretim yapan işletmelerdir. Ve bunların icraatlarının karşılığında bir teşvik olarak, sistem; ulusal ekonomiye yapılan bu katkının, bu kollektifin toplumsal sorunlarını çözme ve en gözde işçileri ödüllendirmede kullanılması için ayrılan

kısmının işçi kollektifinin elinde kalmasını tasarlar.

Sistem, her işletmenin kaynaklarının kullanımı ve işlenmesinde belli bir özerkliği de içerir: kullanılmamış sabit değerleri satmak ya da kiralamak, ana üretim planlarını etkilemeksizin, fazlaların (bakiye) marjinal üretime girmesi için kendi başlarına karar vermek.

CTC'nin 13. Kongresi'nin aldığı kararlarla başlayan, çıktı oranları ve ücretlerin katıksız birleşmesi uygulandığı tüm merkezlerde ve sektörlerde dikkate değer emek verimlilik artışlarma neden oldu.

Önerilen Ekonomik Yönetim Sistemiyle, ekonomik verimi, emek üretkenliğinin büyümesini arttırmaya, varolan kaynakların şimdikinden daha fazla ürün vermesine çalışıyoruz.

Fakat sosyalizmde, hiçbir sistem, politikamn, ideolojinin, halkın bilincinin yerine geçemez; çünkü kapitalist bir ekonomide verimi belirleyen faktörler farklıdır ve politik, ideolojik ve moral görünümler (veçhe) ana ve kesin faktörler olmayı sürdürdükleri için, asla sosyalizmde işleyemezler.

Bu sistem bize ekonomiyi örgütlemekte yardım edecek ve işçilerin daha büyük ölçüde katılmasını teşvik etmek, en başta, politik ve idari kadrolarımızın ekonomik uyamklığını oluşturmak için yapmamız gereken denetim kayıtlarını tutmamızı sağlayacak.

Kuşkusuz, bu mekanizmaların birçoğu, bizzat ekonomimizdeki koşullar, vesika usulü dağıtım koşullarından dolayı, ilk andan itibaren mutlak verimliliği sağlamayacaktır; örneğin, bazı şeyler vesika usulüyle dağıtıldığı için, maddi teşvik primlerinin değeri görelidir. Ayrıca, ülkemizin dış ticareti çok özel karakteristiklere sahiptir; iki veya üç ürüne ve, en başta, fiyatları çok istikrarsız olan, çok güçlükler yaratan şekere bağlıyız.

Diğer taraftan, kendimizi kârlılık ölçütü üzerinde temellendirmemiz olgusu, gerekli fabrikaları kapatmaya gideceğimiz anlamında alınmamalıdır. Hangi fabrikamn teknolojik bakımdan en geri, hangilerinin en pahalı olduğunu, yatırımlarının en başta hangi sanayie gitmesi gerektiğini; hangi yeni sanayinin, bir diğerinin yerini alması zorunluluğunu kârlılık

ölçütü bize gösterir; fakat bu katiyen, ekonominin planlanmayacağı, kapitalizmde olduğu gibi, ana hedefi kâr değil, ama halkın maddi ve manevi gereksinimlerinin yerine getirilmesi olan merkezî ajanslardaki güçlü otoriteyle merkezî yönetime gidilmeyeceği anlamına gelmez.

Bunlar, bu hedefe katkıda bulunan teşvik mekanizmalarını, verimliliği iyileştirmeyi hedefler; fakat bu mekanizmaların bütün sorunlarımızı çözümleyeceğini bir an olsun hesaba katamayız; hiçbir anlamda bu, kitlelerin politik eğitiminin ve ideolojik eğitiminin rolünü gözönüne almadan, bu faaliyetleri yönetmede Parti ve devletin rolünü, herhangi bir biçimde azaltmak anlamına gelmez.

Şayet, bu ekonomik yönetim sistemini tam uygulayarak işletmelerin pürüzsüzce görevini yapacağını ve bütün sorunlarımızın çözümlenebileceğini ve bundan dolayı, kitlelerle ideolojik çalışma olmadan ya da moral müşevvikler olmaksızın yapabileceğimizi bir an olsun kabul etseydik, büyük bir hatâ olacaktı, çünkü, ekonomik mekanizmalar ve müşevviklerin sosyalizmde, kapitalizmde olduğu gibi etkili olması mutlak olarak olanaksızdır, çünkü kapitalizmde işleyen tek şey, tüm güçleriyle, yani, açlık, işsizlik vb. yle doğan ekonomik müşevvik ve ekonomik baskıdır. Burada, daha ziyade sınırlı ekonomik müşevvikler işlev görür; bunlar, ekonominin etkinliğini geliştiren, çalışmalarıyla ve gayretleriyle topluma daha çok şey veren işçiler ve işçi gruplarına adil ödüller veren mekanizmalar olarak kullamlırlar, fakat, en bata, bu sistemin işlemesi Parti'yi, devleti ve bizzat işçileri üretici kaynakların kullanılması açısından daha iyi verimlilik bilgisine sahip kılacak; Parti ve devletin bütün resmî görevlileri ve bütün kadrolarımn ekonomik faktörler konusunda daha bilinçli olmasını ve yönetmeye kendilerini daha iyi hazırlamalarını mümkün kılacak, bunların tümü gerçek bir okul olacaktır.

Bununla birlikte, ve Ekonomik Yönetim Sistemi'nin üzerinde temellenmiş olduğu ilkelerin bir bileşeni olarak, moral müşevvikler genişletilmelidir, çünkü moral müşevvikler hakkında uzun uzun konuşurken, sadece birkaç şeyi ileri sür-

dük. Moral müşevviklerin rolünü çok daha yüksek bir düzeye çıkartmalıyız. Moral müşevvikler alanında ve kitlelerin bilincini derinleştirmede yapılacak hâlâ çok şey vardır.

Sistemi başarıyla pratiğe koymak için aşağıdaki faktörler gereklidir.

Parti ve özellikle devlet liderlerinin kişisel bir iş olarak ve bir onur sorunu olarak, onun (sistemin) uygulanmasına dikkat etmeleri, onun dirimsel önemini ve, daima, bu amaçla kurulan ulusal komisyonun yönetimi altında, örgütlü ve düzenli bir biçimde, onu tutarlı olarak uygulamak için sıkı çalışma gerektiğini anlamaları,

Devlet kuruluşlarının ve varolan işletmelerin önderlerinin, Halk İktidarı organlarının genişletilmesiyle ve yeni politik - idarî bölünmenin (taksimat) uygulanmasıyla bağlı olan yönetim sisteminin gereksinimlerine uygun olarak devlet kuruluşlarının uğradığı tüm yapısal ve işlevsel değişmeleri denetlemesi,

İstisnasız herkesin, bu 1. Kongre'nin dikkatine sunulacak olan, önümüzdeki yılların çalışma programında düşünülmüş olan şeylere göre Ekonomik Yönetim Sistemi'nin uygulamırken başarılması gereken görev için tasarlanmış son sınırı yerine getirmesi,

Son zamanlarda kurulan ve üstelik Ekonomik Yönetim Sistemi'nin uygulanmasının gerektirdiği kurumların bileşenleri olarak kurulacak olan kuruluşları (Fiyat Komitesi, Teknik Gereçler Sağlama Komitesi, Maliye Bakanlığı, Uyuşmazlık Kurulları) güçlendirmek ve geliştirmek.

Değişik düzeylerde ekonomik kadrolar yetiştirmek ve devlet, Parti ve kitle örgütlerinin liderlerini ve, özelilkle, ekonomide gerekli bilgiyi esaslı şekilde öğreten işletmelerin yöneticilerini sağlamak. Bu anlamda, kadroların sistematik eğitilmesinden sorumlu, Eğitim Bakanlığı, Üniversite ve Parti Okulları açmak, ve şimdi başlanmış olan ilk dönemde ve Şubat'da başlayacak olan (dönemde) beceri kurslarının gerekliliğini ileri sürmek.

Girişilen işi anlamakta işçilere yardım etmek için, kitlelere ulaşan yaymlar aracılığıyla sistemi, bunun ilkelerini ve

mekanizmalarını geniş olarak yaymak. Sistemin başarısı, kesin bir biçimde, işçilerin sistemi tamamiyle tanıma ölçüsüne bağlı olacaktır.

Eğitim

Toplumsal gelişmede Devrimimiz, ülkemizi Latin Amerika ulusları arasında öncü duruma getiren etkili sonuçlara ulaştı.

Moncada döneminde, 10 yaşından yukarı nüfusun % 23,6 sı okuma-yazma bilmiyordu. 6-14 yaş arasındaki çocukların sadece % 55.6'sı okula gidiyordu. 6 yaşın üzerinde 1,5 milyon kişi hiçbir şekilde herhangi bir okula gitmedi. 7-8-9 yaşlarında okula gitmeyen çocukların yüzdesi, sırasıyla, % 52 43, 7-37,6 idi 15-19 yaşları arasındakilerin sadece % 17'si bir çeşit eğitim gördü. Genellikle, 15 yaştan yukardakiler üçüncü sınıfm altında ortalama bir eğitim düzeyine sahiptiler.

Beş yıl sonra, 1958'de, şu dört rakam eğitimin acınacak durumunu yansıtır.

Bir milyon okuma-yazma bilmeyen,
Bir milyondan fazla az okuma-yazma bilen,
600.000 okulsuz çocuk,
10.000 işsiz öğretmen.

Eğitim Bakanlığı'mn harcama ve yatırım bütçesi 1959'da 79,4 milyon peso oldu. Onyıllarca, eğitime ayrılan fonlar, iş başındaki resmî görevliler tarafından sistemli olarak zimmete geçirildi. Öğretim görevleri bile parayla satın alınmaktaydı.

Ülkedeki (eğitim) merkezlerinin sayısı çok sınırlı olduğu için ve maddî denetim gerçekten olmadığı için, teknik ve meslekî eğitim perişan bir durumdaydı.

Yalnızca bir tek endüstriyel eğitim teknik merkezi vardı. Geriye kalanı —onyedi civarında— ancak kalifiye işçi eğitiliyordu.

Tarımsal ve hayvansal çiftçilikte orta düzeyde iki yıllık kurslarla tarım işçilerinin eğitimi için, (her biri 30 burslu öğrenci kapasiteli) 6 tarım okulu vardı.

1959 Eylül'ünde 561 sayılı yasayla, ülkede 10.000 yeni dershane açıldı, ve Devrimin utkusundan birkaç ay sonra, bütün köy öğretmenlerinin sayısı, ülkenin kapitalizmde asla sahip olmadığı bir düzeye, iki katına çıktı.

Diktatörlüğün 69 garnizon binası, toplam 40.000 öğrenci kapasiteli okullar haline getirildi.

26 Aralık 1959'da, ilk bütünsel eğitim reformu yürürlüğe sokuldu.

Ülkenin en uzak kesimlerine eğitimi götürme amacıyla, öğretmen yetiştirme okullarından diplomalı, 3.000 gönüllü öğretmen ve orta dereceli eğitim görmüş bazı gençler ve orta dereceli eğitimden geçmemiş başkaları, Devrinin yaptığı çağrıya uyarak dağlara gittiler, ve daha sonra Frank Pais Öncü Öğretmen Tugayı olarak kendilerini örgütlediler.

Aym hedefi izleyen, köylü kadınlarla ilgili Ana Betancourt Eğitim Planı 1961'in başlarında başlatıldı ve bu plan aracılığıyla, esasen dağlık bölgelerden gelmiş 150.000'den fazla genç kadın eğitini gördü.

1961'de, Okuma-Yazma kampanyası başlatıldı —halkımızın, özellikle öğretmen ve öğrencilerimizin büyük bir başarısı— ve 707.000 yetişkin kişi okuma ve yazma öğrendi. Hemen sonra, Okuma-Yazma Kampanyasının coşkunluğunun etkisi altında, ülkenin ekonomik kalkınma planlarına yardım eden halkın öğrenim düzeyini yükseltmek için büyük ve sürekli bir çabayla yetişkin kimselerin eğitimi başlatıldı. Aynı şekilde, işçi ve köylülerin Üniversiteye girmelerini sağlamak için İşçi-Köylü Yetişkin Eğitim Kursları da açıldı.

6 Haziran 1961'de, Eğitimin Genel Millileştirilmesi Yasası yürürlüğe girdi ve eğitim ücretsiz hale getirildi.

Okuma-Yazma Kampanyası'nın bitişiyle, 22 Aralık 1961'de kitlesel bir burs planı ilan edildi. Sonra, Okuma-Yazma Kampanyası Tugayının 40.000 üyesi, işçi ve köylülerimizin evlatları, ilk burslu öğrenci grubu olarak rol aldılar.

İşçilerimizin, köylülerimizin ve ev-kadınlarımızın kültürel düzeylerini yükseltmek için yaygın ve ileri eğitim kursları düzenlendi.

Teknik nitelikleri arttırmak, üretkenliği arttırmak, mal-

ların kalitesini düzeltmek ve maliyet indirimini başarmak için, iş üzerinde temel ve teknik eğitim kursları başlatıldı. Fonksiyonları 6 Haziran 1974'de, 1272 sayılı yasayla düzenlenen bu kurslar, bakanlıklar ve kuruluşların üst şubelerinin temelinde yer alıyordu.

Üniversite reformu tamamlandı ve bu, diğer önlemlerin yanısıra, yönetim şeklinin değişmesini, üniversitenin yapısının yeniden örgütlenmesini, bilimsel araştırmanın gelişmesini, daha çok uzmanlık ve pedagojik kurumların açılmasını, üniversite burs sisteminin yerleştirilmesini, ülkenin gereksinimlerine göre kayıt yapısındaki değişmeleri ve çalışma-araştırma programının yerleştirilmesini içeriyordu.

1962'de, onbinlerce burslu öğrenci kahve toplamak için Oriente dağlarına gittiler. Bu, daha sonra öğretimimizi devrimcileştiren, ulusal eğitim sistemi çerçevesinde çalışma ve araştırmayı kaynaştırma deneyiminin başlangıcı oldu.

1966 Nisan'ında, Camagüey eyaletindeki kırlık alana okul götürme deneyimi 35 gün sürdü ve sonradan diğer orta ve yüksek öğrenim öğrencileri değişik üretken görevlere katıldılar. Bu deneyim daha sonra, her öğretim yılında en az yedi haftalığına ülkedeki bütün kentsel orta öğrenim okullarına uygulandı.

Çalışma ve araştırmayı kaynaştırma düşüncesi, 1968-69 öğretim yılında başlayan, kırda genç (junior) yüksek okullarının kurulmasıyla gerçekleşti.

Çalışma ve araştırmayı kaynaştırma ilkesi, öğrencilerin yaşına ve eğitim kategorilerine uygun olarak, halen bütün ulusal eğitim sisteminde hüküm sürüyor.

Devrimci iktidarın kurulmasından sonraki yıl olan 1958'de tüm eğitim sisteminde toplam 811.345 kayıtlı öğrenci vardı, bu öğretim yılında toplam 3.051.000 öğrenciye sahibiz. Gerçekten, her üç kişiden biri öğrenci olarak kayıtlıdır. İlköğrenim halen (1958'dekinden) 2,7 misli daha fazla çocuğu ve orta öğrenimde, 6,1 misli daha fazlasını kapsıyor. Üniversitelerde kayıtlı olanlar, 67.000'in üzerinde bir öğrenci artışıyla, 5,5 misline ulaştı. Bugün, 6-12 yaşları arasındaki çocukların % 100'ü okula gidiyor ve bu ancak, dünyanın en

gelişmiş ülkelerinin rakamlarıyla karşılaştırılabilir. Halen, çocuklarımız, geçmişteki okulları bilenlerimizi imrendiren kitap ve yöntemlerle okuyorlar. Her öğretim türünde ve düzeyindeki burslu öğrencilerin sayısı, yatılı ve yarı-yatılılarda dahil, 620.000'e ulaşmıştır.

Devrim utkuya ulaştığında 15.000 civarında öğrencisi olan, yüksek öğrenimde, içinde bulunduğumuz ders yılında 83.000 öğrencimiz var.

1963 reformundan buyana, üniversitelerimizde derin dönüşümler yer almıştır. Başka önlemlerin yanısıra, bilimsel ilkeler üzerine temellenmiş müfredat programının kabulü, ülkenin kalkınma gereksinimlerine uygun olarak yeni bilim dalları ve uzmanlıkların ortaya çıkması, bilimsel ve teknolojik dallarm lehine kayıtların yapısındaki değişmeler, yönetmeliklerle birlikte araştırmanm örgütlenmesi ve üniversite yaşamının demokratikleştirilmesi yüksek öğretim merkezlerimizde niteliksel bir değişmeye yolaçtı.

Bu ders yılında üniversiteye kayıt olanların % 50'sini işçiler oluşturdu.

Devrimin utkusundan önce, bugün olduğu gibi, kayıtlı sayısı yarım milyonu bulan yetişkinler eğitimi, onbinlerce işçiyi kapsayan kuruluşlar tarafmdan açılan ileri teknik kurslar ve 12.000 öğrenciyi kapsayan, zihinsel ve fiziksel bakımdan şu ya da bu şekilde sakat olanlar için özel eğitim yoktu.

1958'de orta öğretim mezunları 30.000'in altındaydı; son zamanlarda bu rakam 190.000'e yakındır.

Halen, 33.000 öğrencisi olan 21 ilköğretmen okulu var. Manuel Ascunce Domenech Pedagoji Üniversitesi Müfrezesi'nin dört grubunda 12.000'den fazla öğrenci-öğretmen var. Emekçi halk arasından gelen onbinlerce öğretmen halen yeniden - eğitim ve sertifika kurslarına kayıtlıdır. Bu yıllarda, teknik ve meslekî eğitimi, öğretici personel yetiştirme kurslarını önemli ölçüde geliştirmek ve geri kalmış çocuk ve genç kimseler için özel eğitimi genişletmek çalışması yapılmıştır. Fiziksel eğitime ve spor okullarına büyük bir önem verildi; yeni bir matematik programı uygulaması başlatıldı;

bilimsel inceleme grupları, monitorlar* hareketi ve meslek okulları geliştirildi; okul kütüphaneleri ağı ve ses-görüntü (audiovisual) yardım sanayilerinin gelişmesi için pedagojik dökümantasyon merkezleri ve kuruluşları açıldı.

1974'de, üniversite ders kitapları dışında, 23.223.000 ders kitabı yayımlandı; 46 milyon kalem ve 64 milyon defter dağıtıldı.

Yarı-yatılı okul çocuklarının öğle yemekleri devlet tarafından karşılanır ve ayrıca toplam 331.000'den fazla olan yatılı okul çocukları için, tüm gerekli hizmetlere sahip pansiyon sağlanır, okullar ve oturulan alanlar arasında otobüs işletilir ve okul giysileri de ücretsiz olarak verilir.

1974'de, 32 milyon çocuk 1.370.000 geziye katıldı. Yeni kurulan okulların hizmetlerinin bir kısmı olarak her yıl 600'den fazla otobüs işletmeye konur.

Varolan okul yapılarının % 70'i 1959'dan sonra inşa edildi, uyarlandı (adapte) ya da başlandı.

Sosyalist düzenimiz, halen, eğitime kapitalizmde harcanan kaynaklardan 11 kat fazlasını sarfediyor. Eğitim harcamaları, okul yatırımları da dahil, bu yıl şimdiden 876,6 milyon pesoya yükseldi; % 60'ı kadın olan, 240.000 işçi Eğitim Bakanlığı'nın farklı görevlerinde hizmet görüyorlar.

1980'de bütün eğitim sisteminde tasarlanılan kayıtlar şu şekilde olacaktır: 1.700.000 ilkokul öğrencisi; 1 milyon orta öğrenim öğrencisi; ve 140.000 yüksek öğrenim öğrencisi.

Halen, inşa ettiğimiz topluma uyarlama amacıyla eğitim sistemimizin düzeyini yükseltecek plan üzerinde yoğun çalışma yapılıyor. Bu, politik, entellektüel, teknik, fiziksel, moral, estetik ve politeknik çalışmayı ve ilgili uzmanlıklar bakımından meslekî eğitimle birlikte, yeni kuşakların yurtsever ve askerî formasyonunu ifade eder; böylece toplum, bu yüzyılın gelecek yıllarında ve gelecek yüzyılda ülkenin sosyo-ekonomik kalkınma gereksinimine uygun düşebilecek ve genel refahtan tam olarak yararlanacak yeterli sayıda uygun

(*) Monitor: Özel görevlere ve otoriye sahip büyük (senior) öğrenci. - ç.

kalifiye orta düzeyde teknik işçilere, uzmanlaşmış üniversite-eğitimli öğretmenlere ve kadrolara güvenebilir.

Plan, sistemin düzenli ve aralıksız gelişimi için temelleri saptar, çünkü eğitimsel gelişiminin yöntem bilimsel (metodolojik) ve örgütsel Marksist-Leninist ilkeleri bunun üzerine temellenmiş olan bilimsel tahmin, gelecekteki perspektiflerinde plana yardım edecek olan inceleme ve araştırmaları gerektirir.

Yakın gelecekte Temel Eğitim Yasası yürürlüğe konmuş olacak; sistemi yetkinleştirme plamnda tasarlanan niteliksel değişiklikleri gerçekleştirmek için, bu politik ve kitle örgütlerinde önce halk tarafından tartışılacaktır. Bu yasa aynı zamanda bugünkü aşamada dokuzuncu sınıfa kadar ve sonraki aşamada onikinci sınıfa kadar yeni zorunlu genel eğitimi yavaş yavaş yerleştirecektir.

1960'larda eğitimde yapılan çok büyük bir yanlış, çetin kır yaşamına uyarlamak için öğretmenlere yardım amacıyla Oriente dağlarında öğretmenlerin ilk eğitimini sürdürmekte ısrar oldu. Sistemin gerçekçi olmadığını ve bir zaman için mezun olan öğretmenlerin kullanılmasını (olumsuz) etkilediğini anlamada geciktik. Başka kanallar da vardı; bugün, onbinlerce gencin eğitildiği, ülkenin her bölgesinde modern ve etkili öğretmen okulları vardır.

En önemli ilerlemelerden biri çalışma-araştırma ilkesinin genelleştirilmesi oldu. Bu da, tam insanı biçimlendirmek için Marks'ın en soylu düşüncelerinden birini ve Marti'nin Küba'daki gelecek kuşakların eğitilme biçimi konusundaki bilgece ve derin bilgisini pratiğe koymak olanağını verdi.

Bu, genç halkımıza ülkenin ekonomik gelişmesine katılma ve eğitimin artan masraflarını karşılamak için kendi gayretleriyle katkıda bulunma olanağını verdi; bu olmadan hiçbir geri kalmış ülke bu soruna bir çözüm bulamayacaktır. Aym zamanda bu, entellektüel faaliyetin özel uygulamasından dolayı olası bir deformasyon riskine girmeksizin, yaratıcı çalışmamn alışkanlıklarıyla ilk çocukluk devresinde onları kıvama getirmeye yardım eder.

Böylesi düşüncelerin uygulanması ve Küba'da eğitimin

elde ettiği başarılı sonuçlar, eğitim sistemimize ilgiyi ve başka ülkelerdeki öğretmenlerin, pedagogların ve liderlerin ve de eğitimle ilgilenen uluslararası kuruluşların hayranlığını uyandırdı.

Kültür

Devrimin utkusuyla birlikte halkın kültürel gelişmesi için yeni olanaklar yaratıldı. Kapitalizmde ekonomik ve toplumsal bakımdan tamamıyla çaresiz olan pekçok sanatçı muhalif olarak suçlandı ya da sadece elit bir burjuva zevkine göre kabul edildiler. Her fırsatta, ulusal geleneğe uygun ve köklü sanatsal çalışmalarını geliştirebilen aydın toplulukların varolduğu bir gerçek ise de, düşman bir çevrede yaşamalarını sürdüremedikleri için yüzlerce yetenekli erkek ve kadın hayâl kırıklığına uğratıldılar. Duyumculuk (sensationalism), kolay eğlence ve escapist * sanat teşvik edilmişti. Kaynaklar, halkımızın kültürel değerlerini ve tarihini çarpıtmak için kullanıldı. Varolan birkaç kültürel merkezden yalnızca ayrıcalıklı azınlıklar yararlandılar. Kitle iletişim araçları, esasen, cehalete ve en kaba kültürel sefalete batırılan halkı aşağılamak için kullanıldı. Ülkenin iç kısımlarında, ihmal edilmiş şehirlerde kültürel faaliyet kesinlikle bilinmiyordu.

Okuma-Yazma Kampanyası ve eğitim reformu planları ilk evreyi tamamladı ve Devrim, kültürü halka sınırsız olarak götürdü. 4 Ocak 1961'de Ulusal Kültür Konseyi kuruldu. Böylece geleneklerimizin yeniden ele alınması ve sanat ve edebiyat çalışmasının yükseltilmesi başlatıldı.

Cubanacan yöresinde Ulusal Saant Okulu'nun kurulmasından bu yana sanatta özgür eğitim sistematik olarak genişletilmiştir. Geniş bir sanat okulları ağı kuruldu, ve halen sanat öğretmeni, profesörü veya sanatçı olmak için eğitim gören 5000 civarında öğrenciye sahip, 47 okul vardır.

Devrimin başlattığı amatör sanat hareketinin sürekli

(*) escapist: Firarcı, istenilmeyen olgularla karşılaşmaktan kaçınmak için fantaziye sığınan. - ç.

ilerlemesi sanatların uygulanmasını teşvik etmiş ve bu hareket, amatör topluluklar da FAR (Devrimci Silahlı Kuvvetler) ve MININT (İçişleri Bakanlığı) mensupları, işçiler, köylüler ve öğrencilerin etkin katılımıyla estetik ve politik eğitimin bir aracı haline gelmiştir. 1964'de, 1164 topluluk vardı; şimdi ise bu 18 binden fazladır ve 1974'de 120.000 gösteri sahneye kondu. 1975'de şimdiden bu faaliyetlerde 1903 öğretmene sahibiz.

Devrim öncesi, çocuklara ve genç kimselere ulaşan kültür biçimleri, emperyalizm tarafından yayınlanan komik resimli hikaye serileriydi. Ve ırk ayrımını, kadınların aşağılanmasını ve ana vatanın inkârını telkin ederdi. Bugün, çocuklara tamamen kökten farklı anlatımlar ulaşıyor. Yaklaşık 600.000 Pioner, daha tam insanî varlıklar olarak oluşturulurlarken, en yüksek ve en saf duyguları dile getiren bizim ve diğer ulusların dansları, hoş şarkıları, çizimleri, şiirleri ve hikayeleri gibi sanatsal gösterilere girişti. Piyonerlerin amatör sanat hareketi 998 ritim takımına, 34.400 koro, müzik, tiyatro ve dans topluluğuna, 16.800 okuma çevresine sahiptir, ve 88.930 Pioner sürekli olarak plastik sanat hareketine katılır.

Dans etme, 1959'da kurulan Küba Ulusal Dans Topluluğu'nun ve Ulusal Folklor Topluluğu'nun geliştirilmesini ve yöresel toplulukların kurulmasıyla dikkate değer başarılar kazandı. Ulusal Bale Okulu açıldı. Bu, yeni kuşakları sardı ve, devletin ilgisizliği nedeniyle 1958'de çöken bir sanat biçimine güç veren kuruluş olan Küba Ulusal Bale'sinde en yüksek ifadesini buldu. Camagüey Balesi'nin kurulması bu faaliyette önemli bir olay oldu. Bu gruplar Küba için büyük utkular kazandılar ve üstünlükleri uluslararası kabul kazandı.

Geçmişte, oyun yazarlarımızın çok azının oyunları sahnelenirdi ve bir avuç tiyatro topluluğu yoksulluğa sürüklenmişti. Devrimin utkusundan sonra, Küba tiyatro hareketinin kuşkusuz en eşsizi olan Escamsray Tiyatro Topluluğu özel bir katkı olarak kuruldu. 1958'de yalnızca bir sahne topluluğu vardı; şimdi ise 13 adettir. Sahneye konulan oyun

sayısı arttı. Ulusal opera ve operet evi pekiştirildi, ve diğer benzer topluluklar meydana getirildi, bunlar arasında 1962'de kurulan Holguin topluluğu göze çarpar. Çocuk ve gençlik tiyatrosu geliştirildi. Tiyatro binaları 1959'da 14 iken, 1974'de 65'e yükseldi.

Geçmişte, müzisyenlerimizin çoğu, hemen hemen tamamen ihmal edildikleri, vatanlarında tanınmadan önce dış ülkelerde tanınmışlardı. Olağanüstü müzikal zenginliğe sahibolan ülkemiz sürekli olarak dış anlatım biçimlerinin, başta Birleşik Amerika'nın etkisi altında kaldı. Bu alandaki çalışma eşsiz bir dalga meydana getirdi ve yalnızca Kübalı müzisyenlerin çabalarının canlı kalmayı başardığını bir anlatım aracı olan Ulusal Senfoni Orkestrası'nın kurulmasıyla 1969'da zirveye ulaştı. Beş eyalette konser orkestrası kuruldu. 1959'da Ulusal Koro'nun kurulmasıyla, koro hareketinin gelişmesi başladı. Ve şimdiden bu, on profesyonel topluluğa sahiptir. Geleneksel politik ve toplumsal şarkı çığırı Yeni Şarkı Hareketinde sürdürüldü. Müzisyenlerimiz, Küba Devriminin mesajını taşıyarak, tüm dünyayı dolaştılar, ve devrimimiz için halkların sempatisini uyandırdılar.

Edebiyat sayesinde, Devrim, ulusal ve enternasyonal kültürün en yüksek değerlerinin bilgisini yaydı. Bir zamanlar küçümsenen yazarlarımız, çalışmaları için böylesi etkin dürtülere ve ereklerini anlatmak için bu kadar çok olanağa asla sahip olmadılar. Cehaleti bertaraf ederek ve hızla bütün halkın eğitimine doğru ilerleyerek, Devrim, yazarlar için geniş bir okuyucu kitlesi yarattı. Kübalı yazarların eserlerinin yayımı olağanüstü ölçüde arttı. Küba Yazarlar ve Sanatçılar Birliği kuruldu, Hermanos Saiz Genç Yazarlar ve Sanatçılar Tugay'ı oluşturuldu ve artan bir genç edebiyat hareketi gelişti.

Devrimin utkusundan önce, bayağı politikacılık sınıfından ve tamamen ihmal edilmiş, tek sanat okulu vardı. Ressamlarımız, büyük güçlükleri aşarak, devletin veya özel kurumların olan ancak birkaç galeride çalışmalarını sergileyebilirlerdi; bugün onlar 16 galeriden yararlanabilirler, ve 1974'de 643 sergi açıldı. Küba sanatçılarının ünlü sembolle-

riyle birlikte, genç ressamlar, eski açık kavramlara bir cevap olarak önemli bir yer tutan ve diğer artistik anlatım biçimleriyle birlikte, sanatçılarımıza uluslararası yüksek bir ün veren posterle, yeni anlatımlar üzerinde çalışıyorlar.

Bütün ülkede 116 kütüphanelik bir şebekeye ve 714 tane daha küçük kütüphanelik bir servise sahibiz. Bu faaliyetin temeli olarak 1962'de Kütüphane Teknisyenleri Okulu kuruldu.

Ülkede çok fakir koşullarda 6 müze vardı. Eskilerin, onarımı ve muhafazası ve yeni binaların kurulması ile bu sayı, 29'a çıktı. Ve 1963'de Müzeler ve Abideler Ulusal Komitesi'nin kurulması, kültürel mirası korumak ve sürdürmek için sistemli bir çabanın başlangıcı oldu.

Bir müzik sanayinin gelişmesi, diğerlerinin yanısıra kırdaki genç (junior) yüksek okulların ve Pionerlerin gereksinimlerini karşılamak için ritim takımlarına müzik alet ve gereçleri üretimine izin verdi. 1962'de Müzikal Plak ve Yayınlar İşletmesi'nin kurulması, kaydedilmiş müziğin yayılmasını kolaylaştırdı, ve 1974'de sayısı 1.600.000 olan plâk üretimini arttırdı.

Parti sanatsal ve edebi kültürle ilgili sorunlara sürekli özen gösterdi. En önemli yazar ve sanatçılarımız gerçek sanatın evrenselliğini ve en iyi Latin Amerika geleneklerimizi yansıtan derin ulusal temellere sahip bir kültürün anlatımmı oluştururlar. Kongre; bu deneyimleri somutlaştıran, Devrimimizin, biçimin geniş özgürlüğü ile en sağlam ideolojik konumları kaynaştırma şeklindeki ünlü ilkesini yeniden doğrulayan ve, yazar ve sanatçıların estetik anlatım araçlarım seçmelerini olanaklı kılan tezleri tartışacaktır.

Kültürel faaliyetlerin gelişmesi. Devrimin utkusundan buyana kesinlikle niteliksel bir değişiklik geçirdi, fakat varolan insanî ve maddî kaynaklar her zaman elverişli olarak kullamlmadı. Kültür alanındaki başarılarla tümüyle yetinmiyoruz, ve gelecek yıllarda bu anlatım biçimlerinin, devrimci başarılara uygun olarak, çok daha etkin ve üstün bir nitelikte olacağından eminiz.

1959'da Casa de las Amerikas'ın kurulması, ablukanın

en şiddetli döneminde bizi kültürel olarak yalıtlanmaktan kurtarmaya yardım etti, ve çeşitli yayınlar, yarışmalar, ödüller, festivaller, resim sergileri, edebiyat toplantıları, tiyatro, plastik sanatlar ve müzik sayesinde, yarım kürede Küba Devrimi'nin ruhunu canlı tutarak, Latin Amerika aydınlarının en ilerici kesimleri ve Sosyalist Ülkelerdeki Latin Amerikanistlerle Küba Devrimini birleştirdi. Casa de las Americas, bugün, Latin Amerika'nın en saygın kültür merkezidir.

Devrimin utkusundan önce, Küba'da hemen hemen yayımlanan hiçbir kitap yoktu. Yalnızca, yılda bir milyon civarında nüshaya sahibolan grafik sanayi, esasen, ticarî baskıcılığa ayrılmıştı. Yayınevlerinin yok denecek kadar az olması, bu durumu daha da kötüleştirdi, ve varolanlar da ancak Kübalı yazarlar için aracılık görevini yaptı. Teknik ve bilimsel kitapların yayımı pek azdı.

Yetişkinler Okuma-Yazma Kampanyası için bir milyonun üstünde okuma ve ders kitabının basımı, yayım hareketinde ileri doğru etkin bir adımdı.

1960'da, millileştirilen, birkaç gerici gazetedeki baskı donanımının kullamlması, ülkenin en önemli grafik sanayilerinin millileştirilmesinden sonra genişleyen, bir ulusal yayınevinin kurulmasında ilk adım oldu. Küba Ulusal Yayınevi 1962'de kuruldu ve 1965'de Ediciones Revolucionarias (Devrimci Yayınlar) kuruldu. Bu da, öğrencilere ücretsiz dağıtılan üniversite ders kitapları gereksinimini karşılamayı amaçlayan bir proje idi. 1967'de Küba Kitap Enstitüsü kuruldu. Halen bu, yedi yayınevini kapsıyor ve ayrıca halkm gereksinimlerine göre, temel ders kitabı gereksinimlerini karşılıyor. 1967'den buyana 6000'den fazla kitap (title) yayımlanmıştır; 1967'de 8,5 milyon nüsha, yıllık ortalama % 20'ye yakın bir artışla bu yıl (1975) toplam 35 milyon nüshaya çıkacak. 1974'de toplam 23,3 milyon nüsha ders kitabı basıldı.

197 adet bir ulusal kitap satış şebekesi halka hizmet ediyor. Halen, Kübalı okuyucuya, hem ulusal üretimden ve hem de ithal edilen kitaplardan kişi başma 4,1 kitap düşüyor, fakat 1959'da bu rakam yalnızca 0,6 idi. Yayınevleri sisteminin pekiştirilmesi ve geliştirilmesi, varolan ünitelerin

modernleşmesine yapılan yatırımlar ve tam anlamıyla eğitsel amaçlarla, Guantanamo ve Palma Sorlano'da birer kombinanın inşaası, 100 milyon kitabı çıkarabilecek bir —1980'de— kapasiteye ulaşmayı garanti edecek.

Küba'da film üretimi yoktu, ne de bunun, herhangi bir maddi temeli vardı. Devrim öncesi yıllarda, sinema, özellikle ABD sineması, tarihimizin ve imajımızm baştan başa bozulması ve çarpıtılması politikasını yürütmeyi amaçlayan sömürgeleştirme araçları arasında ayrıcalıklı bir statüye sahipti. Devrim öncesi, gösterilen filmlerin % 99,65'i kapitalist ülkelerden ve bunların % 50'den fazlası da Birleşik Amerika'dan geliyordu.

24 Mart 1959'da Küba Sinema Sanatları Enstitüsü kuruldu. Ülkemizde hem gelenek ve hem de tarihsel geçmişinden yoksun olan yeni bir sanatla, Küba sineması, kültürel mirasımızın bir parçası durumuna gelmiş olan sanat eserleri yaratmayı ve bütün bir artistik hareketi başardı. Küba Sineması önemli bir kültürel gerçektir ve eserleri arasında dökümanter filmler ilk sırayı alır.

Geçen beş yıllık dönemde, hem teknik ve hem de endüstriyel temeller kurulmuş ve geçenlerde bir renk laboratuvarı açılmıştır. Film sanayimiz 71 uzun metrajlı film, 541 dökümanter film, 739 haber filmi ve 90 karton film yaptı. Haberleşmenin canlı ve etkili biçimini kabul eden haftalık haberler programda politik içeriğin bir unsurudur.

Seyyar projektör birimleri tarafmdan yürütülen çalışma yeni seyirciler yaratmada en ilginç deneyimdir. Kırsal alanlarda gezici tiyatroların yokluğu kır ve şehir halkı arasındaki keskin farkın bir ifadesidir. Bu yıllarda seyyar birimler 198.200.000 seyirciye 1.603.000 film gösterdi. Bugün, 16 mm'lik filmler gösteren 620 tiyatro (theaters), 112 seyyar projektör, 480 sabit projektör, 22 adet katır katarlarına veya çeki hayvanlarına yüklenmiş ve iki adet deniz motoru ile taşınan (projektöre) sahibiz. 35 mm'lik film gösteren 449 tiyatroya (theaters) sahibiz; bunun 71 tanesi, yeniden inşa ediliyor, fakat bunlar henüz onarım nedeniyle veya başka nedenlerden dolayı kapalı olanların yerini tutmuyor. Seyir-

cilerin sayısı 1974'de 70 milyona ulaştı. Uluslararası ün yapan Küba Film Sanayi, uluslararası festivallerde başlıca 136 ana ödülü kazandı.

Burjuva toplumun düşüncelerini bir yayma aracı olarak, kapitalist aşamada, radyo yayınları ticari malların satıcıları gibi hizmet ederdi. Gerçeği çarpıtan seri programlar, bayağılığı, uygunsuzluğu, boş inanı ve düşük bir eğitsel düzeyi teşvik ederek, rastgele kullanırdı. Aslında biricik kitle iletişim aracı olarak bu, gerçekten müthişdir. Sabun, bira ve diş macunu propagandasını tekellerine almışlardı.

Seri cinayet programları, korkunç ve kanlı cinayetleri dramatize etmek için geleneksel deyişleri kullamrdı; gerçek ulusal değerlerin yüceltilmesi ender bir durumdu ve ulusal bir bilincin geliştirilmesi pek az gözetilmişti. Çok az kalabalık bölgelere veya düşük bir satın alma gücü olan bölgelere ulaşmaya yönelik hiçbir ilgi yoktu. Görece küçük bir adada, ulusal radyonun asla işitilmediği bölgeler vardı.

Radyodan daha sonra sahneye çıkan TV, radyoda denenen formülleri başarılı olarak benimsedi. Moda olanı ve satışı daha iyi rağbet göreni kullandı; ve ABD televizyonu modelini taklit etme görevini daha mükemmel başarmak için, Birleşik Amerika'da çok başarılı olan dinsel konuşmaları araya sokuşturdu.

1959'da, ABD firmaları ve ulusal sermayenin desteğiyle, radyo ve TV tekeli sağlam bir yapıdaydı. Programların kayıt bantları ve yazılı metinlerinin 10'dan fazla Latin Amerika ülkesine satışı başladı, ve bu, Küba kapitalist radyosunu sadece ülkemiz için değil, diğer ülkeler için de, ideolojik çarpıtma ve sızmanın bir kaynağı durumuna getirdi.

Yedi televizyon kanalı (bunlarm altısı Havana'da bulunuyordu ve ikisi de teorik bakımdan ulusal faaliyetin alanı içindeydi), beş ulusal radyo şebekesi, onbeş bölgesel yayın istasyonu ve doksan yerel istasyon kitle iletişim araçlarını kapsayan özgür işletme altında anarşik düzeni meydana getirdi.

Devrimin utkusu ile, diktatörlük için görev yapan radyo yayın istasyonlarına el konuldu ve Bağımsız Özgür Radyo

Yayın İstasyonları Cephesi kuruldu. Radyo ve televizyonun ulusallaştırılması süreci daha sonra tamamlandı, ve 1962 Mayıs'ında Devrimin çıkarlarına hizmet etmesi için bu aracı merkezileştirme sorumluluğu nedeniyle, Küba Radyo Yayın Kurumu kuruldu.

Tesisleri rasyonalleştirme süreci başlatıldı, ulusal radyo ve televizyon şebekesi kuruldu, hizmetler sakin geleneksel bölgelere kadar genişletildi, bölgesel istasyonlar yeniden - organize edildi, donatım modernleştirildi ve sistemimize uydular kanalıyla haberleşme sokuldu. Halkın hizmetinde programlama başlatıldı.

Radyo haberleşme potansiyeli üç kat arttırıldı. Halen, 40 yerel istasyon vardır. Televizyon alanında, verici istasyonlar ülkenin değişik iç alanlarına yeniden - yerleştirildi, mümkün olan en geniş ulusal bölgeleri kapsamak için iki kanal bırakacak şekilde, istasyonlar bütünleştirildi ve röle yayınları genelleştirildi. Sinematografik laboratuvarlar geliştirildi ve renkli televizyona başlamak için ileri adımlar atıldı. 1968'de, Cuba de Santiago'da Tele-rebelde kuruldu ve Baracoa, Nicaro ve Moa gibi çok uzak alanlarda radyo ve televizyon verici istasyonları tesis edildi.

Ulusal radyo ve televizyon halkımızın politik bilgilenme yöneliminde olağanüstü bir rol oynadı. Bugün çocuk programları, müzikal programlar, tiyatro, enformasyon, ve seyircilerin katıldığı programlarımız var. Bunların hepsi, toplumsal fonksiyonu yerine getirmeyi, bilgi vermeyi, eğlendirmeyi, tarımda teknolojiyi geliştirmeyi, üretimi ve daha yüksek verimliliği teşvik etmeyi, yararlı sağlık bilgisi ve beslenme alışkanlıklarını kazandırmayı dil öğrenimini genişletmeyi, ulusal eğitimin karmaşık konularıyla ilgilenmeyi, önleyici tıbbî alışkanlığı vermeyi ve artistik yetenekleri geliştirmeyi —bütün bunlar ekonomik ve politik gelişmeye katkıda bulunur— amaçlar. Bu ilerlemelere karşın, gerekli nitel düzeye henüz ulaşılamadı. Radyo ve televizyon toplumumuzda çok önemli bir kültürel rol oynar ve nitelikleri, kitle iletişim araçları olarak sorumluluklarına uygun düşmelidir.

Bilimsel araştırma

Gerçekte, ülkemizde bilimsel ve teknik araştırma bilinmiyordu. 1958'de, yüksek eğitim araştırma faaliyetleri bir yana, gelişen gereksinimleri karşılamaya bile hazır değildi. Devrimci süreçte bilimsel ve teknik devrime olan ivedi gereksinim değişik kuruluşlarda bilimsel faaliyete ve 1962'de Bilimler Akademisi'nin kurulmasına yolaçtı. Böylece, bu uzun yılların akışı boyunca, esasen yeni türlerin araştırılması üzerinde dikkatini yoğunlaştıran Şekerkamışı Araştırma Enstitüsü de dahil, 100'ün üzerinde araştırma merkezi kuruldu; topraklarımızın kullammında rasyonel planlamaya katkıda bulunan bir ulusal planı hazırlama çalışmasım yürüten Toprak Enstitüsü, SSCB Bilimler Akademisi Coğrafya Enstitüsü'nün işbirliğiyle ilk ulusal atlası derleyen Coğrafya Enstitüsü; sosyalist topluluk ülkelerinin çeşitli akademilerinin işbirliği ile madenlerin araştırılmasının bilimsel temeli olarak, Küba'nın jeolojik incelemesini yapan Jeoloji Enstitüsü; bir istasyonlar ve modern radar şebekesini ve uydu izleme istasyonunu tesis eden, zamamnda siklonları tahmin eden, böylece yaşam ve maddi zenginliği kurtarmaya yardım eden Meteoroloji Enstitüsü; diğer gereksınimlerin yanısıra, gelecekte nükleer enerji üretimini karşılayan, Nükleer Araştırma Enstitüsü; ve Küba'nın hayvan ve bitki kuşağının incelenmesi doğrultusunda temelleri atılan zooloji ve botanik, tropikal tarım, jeofizik ve astronomi, matematik sibernetik ve bilgi sayma (kompüter), okyanus bilimi üzerine temel araştırma kurumları gibi kurumlar bunlara dahildir. Bunun yanısıra farklı merkezlerde yapılan sığır araştırmacılığmda, genetik, tavuk çiftçiliği, domuz üretimi ve hayvan beslemeciliğinde Bilimsel Araştırma Ulusal Merkezi'nde biomedicine*, çevre, bitki korumacılığı ve teknoloji alamnda yapılan temel araştırmalarda; şekerkamışı yan ürünleri üzerinde araştırmalarda; onbir kurum tarafından yürütülen sağlık araştırmasmda, madencilik araştırmasında ve ekonomi

(*) Biomedicine: Organik Tıp - ç.

için eşdeğer önemli diğer çabalarda önemli ilerlemeler vardır.

Halen, bu araştırma çalışmasında 21.000 civarında meslek sahibi ve teknisyen var, bu çalışmalar için yılda 75 milyon peso tahsis ediliyor. Bu potansiyel kaynak, ahenkli bilimsel ve teknolojik bir politika yürütmeyi zorunlu kıldı, ki bu amaçla, ulusal bilimsel politikayı oluşturmak ve araştırma planları düzenlemek için, ülkenin toplumsal ve ekonomik gelişmesinin temel sorunlarını çözmek üzere bunların sonuçlarını kullanmak için son zamanlarda, Ulusal Bilim ve Teknoloji Konseyi kuruldu.

Bilim kurumlarında yürütülen araştırmaların gelişimiyle birlikte, 1964 yılında, çalışma merkezlerinde teknik ve mesleksel ilerlemeye sahip meslek sahipleri ve usta işçilere bağlı olan ve yenilikler ve buluşlar, rasyonalleştirme ve teknik üretkenlik aracıyla üretimdeki iyileşmeleri sağlamayı amaçlayan, halen 50.000'den fazla üyesi olan Gençlik Teknik Ekipleri'nin kurulmasıyla güçlü bir gençlik hareketi başlatıldı. Yenilikçiler ve buluşçuların hareketi, sendikalarımızın sayesinde böyle yaratıcı faaliyetlere işçilerin katılmasını da arttırır.

Halkın eğlencesi ve kültürel ve politik ilerlemeleriyle ilgili diğer faaliyetler teşvik edilmiştir. Halen yapım halindeki yeni Botanik Bahçesi, Lenin Parkı, Ulusal Akvaryum, Ulusal Hayvanat Bahçesi ve illerdeki hayvanat bahçeleri delikanlılarımızın ve çocuklarımızın eğlence ve eğitimine katkıda bulunuyor. Gelecek yıllarda bu faaliyet çeşitlerini teşvik etmek için yeni kaynaklar ayrılacak; bu faaliyetler arasında, halen Ulusal Hayvanat Bahçesi için inşa edilen modern, büyük ve güzel tesisleri anmalıyız.

Sağlık

Devrim öncesi, ülkede sağlık durumunun korkunç olduğu söylenilebilirdi. Kamu sağlık bütçesi gülünçtü. Hastanede yatmak için, bir politikacının tavsiye kâğıdına sahip olmak gerekliydi. Doktorlar, nüfusun % 22'sinin bulunduğu

ve eldeki yatakların % 61'ine sahip olan başkentte yoğunlaşmıştı. Kırsal yörelerde tıp yoktu. Yüksek kârlar ve sık sık patlayan skandalların damgaladığı, ilaç ürünlerinin üretimi ve dağıtımında bulunan 500 civarında işletme vardı. Büyük yabancı firmalar, özellikle ABD firmaları, piyasanın % 70'ini denetliyorlardı. Ürünler çoğu zaman maliyetine satılmıştı. Hemen hemen hiçbir sağlık istatistiği yoktu. Binlerce kişi, özellikle çocuklar, her yıl, tedavisi mümkün olan hastalıklardan ölüyordu. Tıbbî hizmetler, halkın en yoksul kesimlerinin hiçbir şekilde yaklaşamadığı —ya da yaklaşabilseler bile hizmetlerin en kötü kalitede olanına yaklaştıkları— ancak başka bir ticareti temsil ediyordu.

Devrim bu sektörde büyük dönüşümleri başardı ve de olağanüstü başarılar kazandı. En başta halkın sağlığına öncelik verildi ve tüm kaynaklar ve bu (işin) tüm sorumluluğu Kamu Sağlığı Bakanlığı'nda toplandı.

İnşaatları bazı durumlarda en erken on yıl önce başlayan birçok hastahane çabucak bitirildi; yenileri inşa edildi ve varolanları modernleştirilip, genişletildi.

23 Ocak 1960'da, kırsal tıbbî hizmeti yürürlüğe sokan 723 sayılı yasa, doktorların, mezun olunca, kırsal topluluklarda bir yıl için (bu dönem daha sonra iki yıla çıkarıldı) tam gün (full time) hizmet etmelerini şart koşuyordu.

56 hastahanelik bir şebekenin inşası acele olarak başlatıldı ve ülkenin iç kesimlerinde kurulan 118 dispanser ile birlikte, kırsal nüfusumuzun, sağlık alanında mahkum edildiği geleneksel ihmal ortadan kaldırıldı.

Kentsel bölgelerde varolan ve sallantılı bir durumda bulunan 161 ilk yardım istasyonu yerine, halen, tedavi işlevinin yanısıra, engelleyici işleve de sahip 336 modern poliklinik vardır.

Toplam hastahane şebekemiz, tamamen gerekli tesislerle ve, birçok durumda, en ileri tıbbî bilim aletleriyle donatılmış 255 üniteden oluşmaktadır. Yatak sayısı 1959'da 28.536'dan 1974'de 46.402'ye yükseldi.

Ülkede tıbbî bakım halen bütün büyük kentleri ve ülkenin en önemli kasabalarının büyük bir kısmını kapsıyor.

Devrim öncesi tek kan bankasına karşılık halen bütün ülkeye dağıtılan ve halkın istek ve iradesiyle donatılan 22 kan bankasına sahibiz.

Kapitalizmde ulusun psikiyatri hastahanesi, korkunç sahnelerin meydana geldiği ve tedavi altındaki hastaların birçoğunun açlık ve fena muamele yüzünden öldüğü, ve hatta bazı doktorların cenaze törenlerini ticarete dönüştürdüğü, gerçekten, aklın yitirildiği bir yerdi. Mazorra Hastahanesi gerçek bir Dante cehennemi idi. Şimdi ise, psikiyatri hastahaneleri, tedavi altındaki hastaların insancıl tedavi gördükleri, bilimsel olarak faaliyet gösteren kurumlardır. Ve yüksek bir randıman ve iyileşme indeksine sahiptirler.

Halkın daha önce tanımadığı, yeni sağlık kurumları kuruldu. 96 stomatolojik hastahane, 47 doğumevi, 35 sağlık bilgisi ve epidemioloji laboratuarı ve 10 biomedikal araştırma enstitüsü bunlar arasındadır.

1959'da, ülkede, yılda 300 civarında doktora diploma veren, sadece bir tek tıb okulu vardı, fakat bunların çoğu işsizlikten dolayı göç etti. Bugün, yılda 1000'den fazla doktora ve 300'den fazla stomatolojiste diploma veren böylesi dört okul vardır.

Devrim öncesi Küba'daki 6000 doktorun, hemen hemen tamamı başkentte toplanmıştı, iyi bilindiği gibi, bu tip uzmanlardan halkımızı yoksun bırakmak için (yapılan) canice emperyalist manevraların bir sonucu olarak, 3000 doktor ülkeyi terketti. Halen bütün ülke topraklarında hizmette bulunan, iyi yetişmiş 10.000'den fazla doktor var.

İlk yıllardan itibaren, teorik incelemeler pratik öğretimle birleştirildiği için, mesleki yetişme eskisinden kıyaslanamaz ölçüde üstündür.

Yılda 80 civarında hemşire mezun eden tek bir hemşire okulu vardı; bugün, yılda 500 civarında hemşire mezun eden, böylesi 34 okul var.

Hastabakıcı eğitim kursları düzenlendi ve halen yılda 2000'den fazla hastabakıcı mezun oluyor; orta dereceli tıp personeli için il ve bölge eğitim ünitelerinde eğitim kursları düzenlendi.

Devrimci dönem boyunca, 1974'e kadar, 56.506 orta dereceli teknisyen ve asistan mezun edildi.

Devrim öncesi 20 milyon peso olan kamu sağlığı harcamaları, 1975'de 20 katlık bir artışla, 400 milyon pesoya yükseldi.

İlaç fiyatları düşürüldü, ve üretim ve dağıtımı ulusun eline geçti. İlaç sanayimiz yeniden organize edildi ve modernleştirildi. Ulusal çıktı % 80'den fazla artmıştır.

Bu muazzam gayret, halkın refah ve sağlığında gözle görülebilir, fevkalade sonuçlar verdi.

Yılda 300 civarında sakatlık ve ölüme neden olan poliomyelitis'in, (omurilik hastalığı) 1963'de kökü kazındı.

Yılda 3000'e yakın kişiyi etkileyen sıtma (Malarya) 1968'de ortadan kaldırıldı.

Yılda ortalama 600 çocuğu etkileyen difterinin kökü 1971'de kazındı.

Geri kalmış ülkelerde çocukları etkileyen belli başlı musibetlerden biri olan ve 1962'de bile, Küba'da 4.157 ölüme (bunun % 80'i bir yaşın altındaki çocuklardır) neden olan, mide ve bağırsak İltihabı hastalığı yenildi ve 1974'de sadece 761 ölüme neden oldu.

Tüberküloz, tetanoz ve diğer bulaşıcı hastalıklar hızla azaltıldı.

Halen doğumların % 97 kadarı doğumevlerinde yapılıyor. Her hamile kadın ortalama 8,5 tıbbî muayeneden geçiyor.

Devrim öncesi dönemde, doğuşunun ilk yılında binde 60'dan fazla olan bebek-ölüm oranı, 1974'de 28,9'a düştü.

Anne ve çocuk sağlığı, yalnızca bir yaşın altındaki bebeklerin ölüm oranını düşürmekle kalmadı, aynı zamanda başka değişikliklere de neden oldu:

— okul-öncesi ölüm (1-4 yaş arasındaki çocuklarda) binde 1,2'ye düştü.

— okul çağında ölüm (5-14 yaş arasındaki çocuklarda) binde 0.5'e düştü.

— doğum sırasında kadmlar arasındaki ölüm oranı binde 0,5'e düştü.

Devrim öncesi 55'in altında olan ortalama yaşam şimdi 70 yaşa yükseldi.

Tıbbî hizmetler tamamen parasızdır.

Bu faaliyette toplam 140.000 sağlık işçisi çalışıyor.

Ülkemizin sağlık standartları halihazırda şimdiden gelişmiş ülkelerinkiyle rahatça kıyaslanabilir.

Kamu Sağlığı Bakanlığı ve kitle örgütleri (CDRS, FMC, ANAP ve CTC) bunu tamamen başarmak için çabalarını biraraya getirdiler. Onların katkıları ve eğitsel çalışmaları olmasaydı, böylesi olağanüstü başarılara böylesi sınırlı kaynaklarla ulaşılamazdı.

Devrimin tıb alanındaki başarısı aynı zamanda uluslararası sağlık örgütlerinde de takdir gördü ve hayranlık uyandırdı.

Yeni toplumda eğitilen meslek sahibi kuşak ve Devrime sadık kalan eski doktorlar, koşullar ne olursa olsun, ülke içinde ve dışında, gerekli olan her yerde, karakteristiklerinden biri halka hizmet olan takdire şayan bir dayanışma ruhunu geliştirdiler.

Devrim yıllarında, 18 Amerika, Asya ve Afrika ülkesi, doktorlarımızın ve diğer kamu sağlık uzmanlarımızın enternasyonalist, kararlı, insancıl, zaman zaman da kahramanca çalışmasından yararlandılar.

Fakat, bununla birlikte, kamu sağlığındaki başarılara karşın, hâlâ bazı güçlükler vardır.

Gelecek beş yıllık dönemde, elde edilen sonuçların pekişmesi ve de aşılması gerekiyor.

Bu dönemde, 100'den fazla poliklinik ve hastahane inşa edilecek. Kamu sağlığı programı yaşlı ve sakat evlerini de kapsıyor.

Ulaşılacak göstergeler: yaklaşık olarak 750 kişiye bir doktor, 3000 kişiye bir stomatolojist ve 10.000 kişiye 55 yardımcı uzman.

Bebek ölümünü binde 25'e düşürmek için yoğun bir çaba gösterilecek. Tıbbî personelin kalifikasyonu ve hizmetlerin niteliği daha da iyileştirilecektir.

Çocuk bakımı

1958'de, 1-6 yaşları arasında ortalama 1600 çocuklu 38 kreş vardı. Bu kreşler, çocukların ne eğitim ne de tıbbî bakım gördükleri önemsiz yardım-sever kurumlarıydı. Çocuk bakımı ile ilgili güya diğer bir kurum, yetim veya terkedilmiş çocukların yetişene kadar bütün yaşamlarını ailesiz olarak geçirdikleri, döner bir kapıdan girilen, kötülüğüyle ün salmış Kimsesizler Evi'ydi. Çoğu kez bu, evlenmemiş anneyi toplum dışına atan ve çocuğunu toplumun yüzkarası olmaya mahkum eden, toplumdaki bir önyargının sonucuydu.

Çalışan anne, kesinlikle hiçbir dayanağa sahip değildi. Birçok durumda 8-10 yaş arasındaki çocuklar erkek ve kız kardeşleriyle ilgilenmek için okuldan ayrılmak zorunda kalırdı. Umutsuz bir anne işe giderken küçük çocukları (evde) kilit altında tuttuğu için önüne geçilmeyen birçok kazalar oluyordu.

1960'da, Devrimci Hükümet, işçi çocuklarının eğitimi ile ilgili kurumlar oluşturma görevini, son zamanlarda kurulan Küba Kadınlar Federasyonu'na verdi.

1961 Nisanında, esasen ilkokul çağının altındaki çocukların eğitim ve öğretimi ile ilgili kurumlar olarak düşünülen, ilk gündüz-bakım merkezleri açıldı. Bu merkezler, çalışma saatlerinde işçi çocuklarına yakın ilgi göstererek, aile ve toplumla yakın ilişki kurmuşlardır.

Burjuvazinin ülkeden kaçarken geride bıraktığı, adanın her yerindeki pekçok ev ve saray gibi meskenlerde, çoğunlukla, yavaş yavaş, kreş merkezleri kuruldu.

1965'de, 13.861 çocuk için, 165 kreş merkezi vardı.

1969'da, dört yıllık düzenli araştırma programına sahip, gündüz-bakım merkezleri için ilk personeli eğitecek okul kuruldu.

1971'de, gündüz-bakım merkezlerini ve 5 yaşına kadar çocuklarla ilgili diğer kurumları yönetiminde toplayan Çocuk Enstitüsü kuruldu; bunun amacı, bu yaş grubundaki çocuklar için bilimsel bir çocuk bakımını sağlamaktı.

Şimdi 1975'de, 49.805 çalışan annenin yararlandığı,

54.382 çocuklu, 652 gündüz-bakım merkezi var.

Yeni gündüz-bakım merkezlerinin yapımı, tarihin özel bir anında ihtiyacı karşılayan uygulama evleri üzerine temellenmiş çözümü çok geride bırakan bu kurumların —bahçeler veya serenler, sağlık-bakım evleri, geniş salonlar, geniş odalar, en mükemmel sağlık koşullarına sahip— optimum gereksinimleri yerine getiren yeni mimarî planlarla, bu yıl başlatıldı.

Mevcut bütün iller çok geçmeden gündüz-bakım merkezleri personelini eğitecek modern okullara sahip olacak; böyle birkaç okul şimdiden yapım halindedir ve 5000'in üzerinde öğrenci kaydedecektir. Gelecek beş yıllık dönemde en azından 400 gündüz-bakım merkezi kurulacak ve 1980'de 160.000'in üzerinde çocuk kaydına ulaşılacak, bu hizmetten 100.000'den fazla anne yararlanacaktır.

Evsiz-barksız çocuklar zamanı, eski zaman kreşleri ve Kimsesizler Evi şimdi çok gerilerde kaldı. Ne de yetimler var; Devrimin halkın yüreğinde tutuşturduğu sınırsız ve soylu dayanışma ruhuyla birlikte, aksi halde çaresiz kalacak olan her çocuğu kendi çocukları gibi içten karşılayacak, istekli düzinelerce aile var.

Spor

Sporda devrimin sağladığı ilerlemeler iyi bilinir.

Kapitalist dönemde, profesyonel spor yaygındı. Küba'da beyzbol ve boks, spor haraççıları için gelir kaynağı idi. Halk, kamuya açık olmayan özel klüplerin spor sahalarından yararlanamazdı, halk kitleleri için hiçbir spor faaliyeti yoktu. Organize spora yalmzca 15.000 civarında kimsenin katıldığı tahmin ediliyor. Spor geliştirilmedi, fakat kumar geliştirildi: at yarışları, köpek yarışları ve **Jai alai*** basında fazlasıyla reklam edildi. Kapitalistlerce Küba'da kumar, bilardo, lotarya, barbut, rulet, oyun makinaları ve genel-evler geliştirildi. Ülkemizde beden eğitimi mevcut değildi.

(*) Jai alai: Hentbola benzeyen bir İspanyol oyunu - ç.

23 Şubat 1961'de, Devrimci Hükümetin çıkardığı bir yasayla, ülkede spor faaliyetlerini arttıracak ve düzenleyecek Ulusal Spor, Beden Eğitimi ve Eğlence Enstitüsü kuruldu Profesyonel spor ortadan kaldırıldı.

Devrimin utkusuyla birlikte, spor tesisleri ve eski aristokratik klüpler halkın emrine verildi. Bugün Comandante Manuel Fajardo Yüksek Beden Eğitimi Okulu (adını taşıyan) bir kadro eğitim merkezi örgütlendi; daha sonra bunu, şimdi binlerce öğrenciyi kapsayan, beden eğitimi eyalet okulları izledi.

Spor Tıb Enstitüsü kuruldu.

Bir spor malzemeleri sanayi (eskiden Birleşik Amerika'dan ithal edilirdi) kuruldu.

Onbinlerce ilkokul öğretmeni beden eğitimi öğretebilmeleri amacıyla eğitim gördü.

Beden eğitimi ve okul sporları için spor sahaları kuruldu ve değişik eğitsel düzeylerde bu faaliyetlerle ilgili programlar hazırlandı.

Sporda göze çarpan öğrenciler için hazırlık okulları organize edildi. Ayrıca, bu okullarda, düzenli incelemelerine ek olarak burada onlar, fiziklerini geliştiriyorlar. Önceleri sadece başkentle sınırlı olan, yarışmalar ve spor olayları, bugün, milyonlarca halka bunlardan yararlanma olanağı verilerek, bütün illeri kapsamıştır.

Halk beden hareketleri ve spor yapmak için, gerekli bütün araçlarla teşvik edildi.

Ülkenin hiçbir geleneğe veya deneyime sahip olmadığı spor faaliyetleri de dahil, çeşitli spor dalları geliştirildi.

Çalışma merkezlerinde ve Silahlı Kuvvetler birliklerinde ve İçişleri Bakanlığmda spor teşvik edildi.

Kadınların (spora) katılması önemli ölçüde arttı.

Bütün ülkede düzinelerce önemli spor tesisleri inşa edildi, ve yapım halindeki yeni orta dereceli okulların beden eğitimi ve spor için geniş alanları kapsaması planlanmıştır.

1963'de, beden eğitimi ve spora katılma 169.134'e ulaştı. 1974'de onbir yıl sonra, bu sayı 2.977.308 oldu, bunun 1.673.574'ü okul çocuklarıydı.

Ülkemiz her yıl beden eğitimi ve spora 40 milyon peso yatırıyor.

Bu büyük çaba kuşkusuz uluslararası spor (faaliyetlerine) katılmamıza yansımıştır.

1962'de, üçüncü olduğumuz, Jamaica'daki, Orta Amerika Oyunları'nda mütevazi performansımızdan, 1966'da, yine ilk sıraları tuttuğumuz, Porto Rico'daki 4. Oyunlar'da sahanın şampiyonları olmaya doğru ilerledik.

Pan-Amerikan Oyunları'nda, 1959'da, yalnızca 20 madalya ile onbirinci sırada iken, 1967'de, yalnızca Birleşik Amerika ve Kanada'nın bizi geçtiği Winnipeg'de, Latin Amerika ülkeleri arasında ilk sıraya yükseldik. 1971'de, Cali'de, bu yarıküredeki ikinci sırayı kazandık.

Bu yıl Meksika'da yapılan son Oyunlarda 119 altın, 94 gümüş ve 62 bronz madalya, Pan-Amerikan Oyunları'nda ülkemizin ulaştığı en yüksek düzey olan toplam 275 madalya kazandık.

Küba, Birleşik Amerika'dan sonra ikinciydi ve 107 madalya farkla Kanada'yı ikinci sıradan çıkardı.

Dünya Olimpiyat Oyunlarına katılmamıza gelince: Devrim öncesi dönemde, Küba, 1904'de, bir tek madalya kazanmıştı.

1968'de, Meksico Dünya Olimpiyat Oyunları'nda 10 madalya ve 1972 Münih Oyunları'nda toplam 22 madalya kazandık. 1960'da, Roma Oyunları'nı 45. olarak bitirdik, Münih oyunları'nda 14. sıraya yükseldik.

Küba, Uluslararası 81 spor örgütünün üyesidir ve bunların bir çoğunda yönetici görevdedir. Halen, Küba, 17 spor dalında 151 uluslararası hakeme sahiptir.

Atletlerimiz bir disiplin, kararlılık, alçak gönüllülük ve cesaret örneğidir. Sporu alçaltan ve yıkan profesyonellik, Küba'nın geçmişinde gençliğin geleceğini gölgeleyen, kumar, bahis, uyuşturucu maddeler ve diğer kötü alışkanlıklarla birlikte, geride bırakıldı.

Önümüzdeki beş yıllık dönemde bu canlı spor hareketi gelişmeye ve niteliğini ve (emekçi halkımızı ve yeni kuşakları, bu parlak eğlence ve sağlık hazinesiyle zenginleştirecek

şekilde) kitlesel karakterini iyileştirmeye devam edecektir.

Sosyal güvenlik

Devrimden önce emeklilik ve emekli aylığı fonlarının çoğu zimmete geçirildi. Birçok emekli olmuş kimse, özellikle tarım sektöründe, ayda sadece 6 peso aylık alırdı. İşçilerin büyük kısmı bu haktan yoksun bırakılmıştı. Fonlar birçok farklı kuruluşlar arasında dağıtılırdı ve bütün bunlar, her türlü zimmete geçirme olanağı veren, çok büyük bürokratik harcamaları gerektirirdi.

1959'da, tüm yükümlülükleri tam olarak karşılayabilecek şekilde emekli fonlarına para ayrılmıştı. Aynı yıl asgari emekli aylığı ayda 40 pesoya yükseltildi. Devrimci silahlı kuvvetlerin ya da yenik ordunun veya diktatörlüğün mensubu olsun olmasın, (sivil ve askeri) savaş kurbanlarının, ayrıca, binlerce emeklinin askıda kalan aylıkları da verildi.

1963'de Devrim tarafmdan 1100 sayılı Sosyal Güvenlik Yasası yürürlüğe kondu. Bu yasa, her çalışma merkezinde önceden görüşülmüştü ve herhangi bir sektörde veya faaliyette yıllarca çalışmayı tam olarak kabul eden ücretli işçiler için, yüzde yüz güvenlik sağlıyordu. Tehlikeli koşullarda sürdürülen çalışmaya ve hastalık ve genel kaza haklarının kabul edilmesine —Küba'da ilk kez olarak— özel önem verildi. Güvenlik, devletin sorumluluklarından biri oldu. Fonlar ve bunların yönetimi birleştirildi.

Buna paralel olarak hem ABD hükümeti tarafından geçici olarak kapatılan Guantanamo Üssü'nde eskiden çalışan Kübalı işçilere ödenen aylıklar hem de emekli aylıklarımn ödenmesi; 1920 dolaylarında tarımda çalıştırılmak üzere Küba'ya getirilen 7000'den fazla Antilli gündelikçiler için emekli fonlarımn kurulması; ve 22.000'in üzerinde işçinin ve 1968'de küçük işletmelerin millileştirilmesi üzerine devlet faaliyetlerinde yetersizlik ve yaşlılık nedeniyle çalışamayan, küçük toprak sahiplerinin emekliliği gibi, ortaya çıkan ve yasada gözönüne alınmamış olan sorunları çözmek için çeşitli toplumsal ekonomik önlemler kabul ediliyordu. Ve gi-

derek, asgari emekli aylığı ayda 60 pesoya çıkarılıyordu.

Düşük gelir ya da başka nedenlerden dolayı büyük masraflar halinde faal işçilerin ve onların ailelerinin ekonomik gözetimi için, yukardaki gibi, bir tamamlayıcı sosyal güvenlik sistemi kuruldu. Bu sistem, eğitim sistemimizin değişik düzeylerde incelenmesini veya Üniversitede bilimsel-teknolojik kurslar düzenlemeyi; askeri hizmete çağrılan ve ailelerinin tek evladı olan veya ailesinin geçimi kendilerine bağlı olan genç işçileri; akciğer veremine tutulan, tıbbî tedaviyi görürken tam ücretlerini almak zorunda olan kimseleri; kira ödemekten muaf olmak zorunda olan veya işçiler için yemek masrafını karşılayan yardımları almak zorunda olan, yahut da her iki durumda da bulunan yetersiz gelirli işçilerin ailelerini kapsıyor.

Bundan başka, toplumumuzda hiç kimsenin çaresiz kalmamasını sağlamak için yardım plan komisyonları kuruldu. Komisyonlar, hiçbir geliri olmayan veya Sosyal Güvenlik Yasasının kapsamına girmeyen kimselere ekonomik ve başka çeşit destek sağlıyor.

Olağanüstü yararlılık hizmetini başaran çalışma merkezlerini ödüllendirmek için, 1968 Ekiminde bunların işçilerine yüzde yüz emekli aylığı bağlayan 270 sayılı Kararı uygulamak kararlaştırıldı. Bu çalışma merkezlerinin seçilmesi için gereksinimler ve önlemler açıkça belirtilmediği için, karar pek genişti ve ekonomik olanaklarımızı büyük ölçüde aşan, sosyal güvenlik harcamalarında aşırı bir artışa neden oldu.

Ayrıca bu, fiziksel yetenekleri kendilerinin üretken faaliyetlerini sürdürmelerini mümkün kılan kişilerin emeklilik isteklerini (emek eksikliği dolayısıyla bu, ülkemiz için istenmeyen birşeydi) teşvik ediyordu.

Bu, 13. İşçi Kongresi'nden sonra adil olarak ayarlandı ve 270 sayılı Karar'a göre kabul edilen emekli aylıklarını ödemekle birlikte, 1100 sayılı yasanın uygulanmasına geri döndük.

Devrimci hükümet şimdi, Devrimin ilerlemesine daha

uygun olan yeni, düzeltilmiş sosyal güvenlik yasasını inceliyor.

1100 sayılı yasa hamile kadınlarla ilgili sosyal güvenliği de kapsadı. Devrim öncesi, çok az kadın işçi böyle toplumsal korumamn faydasını gördü, çünkü, istihdam edilen 194.000 kadının % 70'i hizmetçi olarak çalışıyordu ve bu hakkın kapsamına girmiyordu. Yeni koşullarla, bütün kadın işçiler, hem devlet ve hem de özel sektörde, koruma altına alındı. 12 haftalık ücretli izin, hem anne hem de yeni doğan çocuğun, gebelik ve doğum anından hastahaneden çıkmalarına kadar gereksinim duydukları tıbbî bakım ve hastahane hizmetleri hakkı sağlandı.

1974'de, toplumumuzun emekçi anneye tanıdığı saygıyı, hakları ve korumayı, yeteri kadar etraflıca düzenleyen, yeni bir yasa yürürlüğe kondu.

Ülkede sosyal güvenliğe yatırılan kaynaklar hakkında bir fikir vermek için, yalmzca, bu amaç uğruna tahsis edilen bütçenin 1975'de 593,3 milyon peso olduğunu —1959'da harcanan 114,3 milyonluk miktarın beş mislinden fazlası ve Devrim öncesinde ülkenin hemen hemen toplam bütçesi kadar— belirtmek gerekir. Her 24 saatte, sosyal güvenliğe 1,6 milyon peso harcanıyor. Bu da, Devrimin bazı durumlarda emekçi halkımızın yaşam koşullarını ve geçimini gözetmek ve sağlamak için neler yapmış olduğunu gösterir.

Atılan adımlara ve yukarda belirtilen harcamalara ek olarak, toplumsal refahla ilgili Yöresel Yönetim ve de Şehir Reformu ve Tarım Reformu'nun etkilediği halkın yaşam tarzı var.

Mücadelenin keskin olduğu sıralarda ve çalışmaları karşılığında mahkûmlara ücret ödeme planı henüz mevcut değilken, yani Devrimin ilk yıllarmda bile, İçişleri Bakanlığına, karşı-devrimci suçlardan mahkûm olmuş kimselerin çocuklarına ve öteki yakınlarına yardım etmek için, bir devlet fonu tahsis edilmiştir — ve halen mevcuttur —. Böylece ülkemizde kesinlikle hiç kimse korunmasızlığa terkedilmedi. Anayasa Taslağımız, dayamşma temeli üzerine kurulu insan-

cıl toplumumuzu binlerce defa adil kılan bu ilkeleri somutlaştırıyor.

İşsizliğin giderilmesi

1958'de, Küba'nın nüfusu 6.700.000'den fazlaydı. Çalışan nüfusun yaklaşık olarak üçte biri —hemen hemen 700.000 kişi— işsizdi. Bunların % 45'i kırsal alanlarda yoğunlaşmıştı.

Her yıl 100.000'in üzerinde genç çalışma çağına ulaşıyordu, fakat hiçbir iş umuduna sahip değillerdi. Renk ve cinsiyet üzerine kurulu ayırımın gerektirdiği sorunlar da buna eklenmeli. Kübalı siyahlar ve melezler, en kötü koşullar altında ve en düşük ücretle, çoğu durumlarda insanlık onurunu alçaltan ve inciten işlerden başka hiçbir iş bulma olanağına sahip değillerdi.

Devrim, baştan beri, tarımsal faaliyetleri, yapı ve endüstriyel üretimi artırarak işsizliği ortadan kaldıracak önlemleri benimsedi. Toplumsal hizmetlere verilen olağanüstü atılım da büyük miktarda iş (alanı) açtı. Aralarında pek çoğu kalifiye fakat işsiz olan onbinlerce kişi eğitim, kamu sağlığı ve diğer toplumsal hizmetlerde hemen çalışmaya başladı.

Bugün sadece eğitim ve kamu sağlığı dalında 400.000'den fazla kişi çalışıyor. Ülkenin savunma ve ulusun güvenlik hizmetleri de aym miktarda önemli bir insan gücünü gerektiriyordu. Askeri hizmetin kurulmasından önce, bu hizmetler, (eski işlerinde onların yerini alacak yeni işçilere gereksinim doğuran) kendi ana kaynakları olan çalışma merkezlerine sahipti.

Yeni okullarla ve burs planlarıyla, eskiden işsizler saflarında olan genç kimseler birçok araştırma olanağı elde etti.

Devrimin utkusundan birkaç yıl sonra, karşıt durum ağır bastı. İşleri yerine getirecek yeteri kadar kimse yoktu. Şekerkamışı hasadı için sanayi işçilerini, askerleri ve öğrencileri toplamak zorunlu hale geldi.

İnsafsız emek ayrımı ortadan kalktı ve ayrıca, kadınlara gerçek bir ilgi vardı: 1958'de % 70'i hizmetçi olan, istihdam

edilen 194.000 kadın (varken); 1975'de bu sayı, (kadınlar.ı katılma oranının şimdiden % 28 olduğu) tek başına, sivil devlet sektöründe 647.000 oldu - yani, 1958'in 3,3 katı kadar.

Devrim 1.400.000 yeni iş yarattı; bu rakamın hemen hemen 500.000'i, 1970-1974 arasında (yaratıldı).

Son dönemde meslekler cinsiyet açısından gözönüne alınınca, erkek istihdamı % 40 arttı.

1000 işçi başına Üniversite mezunları ve orta - dereceli teknisyenlerin sayısı önemli ölçüde arttı. 1970'de, binde 19 iken; 1975'de binde 49 oldu, 1980'de binde 81 olacağım umuyoruz.

Ayrıca, 1973'de kabul edilen Sosyal Hizmetler Yasası, ülkenin toplumsal ve ekonomik gereksinimlerine uygun olarak, çalışma merkezleri için kararlaştırılan, yüksek ve orta dereceli mezunların üç yıllık istihdam sürekliliğini sağlamamız sayesinde değerli bir mekanizma oluşmuştur.

Devrim öncesi, istihdam yılda 37.900 işçi oranında arttı; Devrimin 17 yılında, yıllık ortalama artış 82.300 oldu. Bu yıllarda, istihdamdaki ortalama büyüme oranı 3,6 oldu ve nüfus artış oranı ise 2,1 idi. Ayrıca, yüz binlerce teenagers* çalışma-araştırma programları aracılığıyla üretime katıldı.

Halkın (yaşam) düzeyinin çok düşük olduğu ekonominin bazı sektörlerinde insan kaynaklarının gereksinimini karşılamak ve binlerce işçi-yemek salonları, yarı-yatılı ilkokullar, ortadereceli yatılı okullar ve tüm ailenin, özellikle kadınların iş ilgisini kolaylaştırmak için gündüz çocuk bakım merkezlerini kurmak için Çalışan Gençlik Ordusu kurmak gerekti.

Ülkemizde, mahkûmlar bile üretime katılır ve bir ücret alırlar. Aylaklık yasaklandı.

Anayasa Taslağımız toplumumuzun temel ilkelerinden biri olarak çalışma hakkını getiriyor. Yarıküremizde hiçbir ülke böyle bir başarıyı gösteremez.

Çalışma (emek) politikası

Kapitalist dönemde, ücretler işçi sınıfını bölme ve zayıf-

(*) Teenagers: Yaşları 13 ile 19 arası olan kimseler - ç.

latmanın bir aracı olarak kullanılırdı. Bu sistemin niteliği ve kendi yararları için bazı ayrıcalıklı işçi kesimleri geliştirmede burjuvazinin çıkarı nedeniyle, ekonominin farklı dalları arasında ve hatta belirli bir sektörde, birçok durumda, en yüksek ücretin, ülkenin çıkarı veya ücretlerin adil bir dağılımıyla uyuşmadığı sonucunu veren muazzam ücret uçurumları yaratıldı. Savaşımlarıyla çalışma yasasında bazı ilerlemeler elde eden Kübalı işçiler, her zaman haklarını küçümseyen patronlarla karşılaştı. Sistemin bir sonucu olarak, yüzbinlerce işsiz ve yarı-işsiz, çalışan kimselerin güvenliğini tehdit eden, sürekli bir orduyu oluşturdu. Böylece, Devrimin utkusunda, ücretlerde tam bir anarşi vardı.

Devrimci utkunun başından beri, fabrikaların ve latifundiaların sahipleri, yabancı konsorsiyomların temsilcileri ve patronlar; boş yere halkı bölmek ve Devrim için güçlükler çıkarmak çabasıyla ücretleri demagojik olarak arttırarak, bu farklılıkları keskinleştirmek için ellerinden gelen en kötü şeyleri yaptılar.

Utkuya ulaştığından buyana, Devrim, emekçi halkın başarılarına en mükemmel saygıyı gösterdi. Sahipleri tarafından fabrikaların terkedilmesi müthiş ablukadan dolayı hammaddelerden yoksun olmakla birlikte, binlerce ilkel ünitenin doğrudan doğruya birleştirilmesi ve işçilerin yeniden yerleştirilmesi gereksinimi, işçileri iş veya ücretlerinden yoksun edemezdi. Alışılagelmiş ücretler işlerden bağımsız olarak korunuyordu. Daha sonra, 1962'de ücretlerin dondurulmasıyla; yeni bir ücret ölçeğinin uygulanması; yeni kuruluş ve işletmelerin yaratılması; ve yönetimsel zaaf ve beklenmedik faktörlerden dolayı, daha düşük ücretli işlere transfer edildiklerinde bile işçilerin (eski ücretlerini) ücretlerini koruma uygulaması, alışılagelmiş ücret kavramını dönüştürmüştü. Ücret ölçeğinin yürütülmesi 1962'de başladığında, emekçilerin % 79,9 kadarı eskiden tuttukları işlere uygun olan ücretten daha yüksek alışılagelmiş ücretleri alıyordu. Birçok işçinin durumunu düzelten, yeni ücret sistemiyle ilgili bütün önlemlerin alınması, 13. İşçi Kongresi öncesinde 1972'de, bu sayıyı tarım-dışı işçilerin miktarının yalnızca % 18,9'una

bulunmayı mümkün kıldı.

Geçmişte, aşırı ücret farklılıkları, geniş kitleleri uzun yıllar çok düşük gelirlerle (aynı düzeyde) tuttu. Yaklaşık 350.000 kamış kesicisi, 1958'de kazandıklarından % 96 daha yüksek olan, bugünkü ücretlerinde ilk artışı 1959'da elde ettiler. Şeker sanayinde ücretlerin belirliliğe kavuşturulması, eskiden beri sadece yılda üç veya dört ay çalışan ve ölü mevsiminden etkilenen 73.000 işçiye bütün yıl boyunca iş sağladı. Her şeker hasadından sonra bu iş-gücünün elverişli örgütlenmesi ulusal ekonomiye önemli bir rezerv sağlıyor.

Bununla birlikte, Devrimin ilk yıllarında, dershanelerin sayısının 10.000'e çıkabilmesi için, çok düşük ücret almalarına karşın, ücretlerinin yarısına çalışmaya karar veren öğretmenlerinki gibi, soylu faaliyetler vardı, çünkü sadece 5000 dershanelik bir bütçe vardı ve böylece Devrimin başlattığı eğitsel çabaya bunun kesin bir katkısı oldu. Halen, ilk ve orta öğretim öğretmenlerinin ücretleri kapitalist döneminkinin, sıra ile, 1,4 ve 1,6 katıdır.

Devrimin ilk on yılında, hemen hemen bir milyon kişi ilk kez çalışmaya başladı, ki bu, erkek iş-gücünün tam istihdamı ile birlikte, ülkedeki iş-gücünde % 58,5'lik bir artışı ifade eder. 1970'de ödenen ücretler fonu 3.079 milyar peso ve 1975'de yaklaşık olarak % 40'dan fazla artarak 4.255 milyar peso oldu. 1975'de ücretler halkın toplam gelirinin % 79'unu temsil ediyor. Şimdi ortalama aylık ücret 136 pesodur; bu, 1970'dekinden % 21 daha yüksektir. Aile birimi başına ortalama aylık gelir 203 pesodur. Bugün Kübalı ailelerin % 50'sinde bir aile ferdi; % 30'unda iki; % 12'sinde üç ve % 8'inde dört veya daha fazlası, gelir sahibidir.

Emeğin bilimsel örgütlenmesi koşulları Devrim ile yaratıldı. Miras kalan ücret çarpıklığı, aynı görev için farklı terminolojiyle birlikte, emeğe ait olan herşeyde teknik organizasyondan mutlak bir yoksunluğa, çıktı oranlarından yoksunluğa ve bu alandaki teknisyenlerden tam bir yoksunluğa eşlik etmiştir. Özelliklerine göre 340 iş kütüğünde bulunan 10.000'den fazla iş çeşidini, çalışma koşulları ve güçlüğüne ve faklı ödeme (ücret) biçimlerine ilişkin oranları incelemek; bağdaş-

mış bir ücret sistemini uygulamak; çıktı oranlarını ve ücretleri, 1967'de yeni bir şekilde bağlamak gerekiyordu. 1970'de, 1967-1970 arasındaki dönemde yer alan bozulmanın bir sonucu olarak, insan kaynaklarının kullanımını en iyi şekilde ayarlamak için bir dizi önlemler yürürlüğe sokuldu. Halen, 1.620. 969 işçi çalıştıran, 68.091 ünite, çıktı oranlarıyla çalışıyor. Bugün toplam işçi sayısının % 48'i, ücretlerini çıktı oranıyla ve % 20'si de parça başına veya ürün temeli üzerinden ya da çıktıdan alıyor.

Başlangıçta hemen hemen 100 rasyonalleştirici varken, bugün 10.000 rasyonalleştiriciye sahibiz ve yeni Julian Grimau Orta Teknisyen Eğitim Enstitüsü 860 teknisyene diploma vermiştir.

Çıktı oranları ve çeşitli 'ürünle ödeme' biçimleri arasındaki ilişki, şimdi, elverişli dengeler göstermiştir: limanlarımızda, vardiya başına verimliliğin 3,6'dan 8,4 tona çıkması; elle şekerkamışı kesiminde (verimliliğin) % 10,8'e çıkması; Yapı Malzemeleri Sanayinde (verimliliğin) 9,36 (bu ünitelerin % 70'i çıktı oranlarıyla çalışır); karayolu taşımacılığında (verimliliğin) % 74; ve Hafif Sanayide % 10 (buradaki işçilerin % 62,9'u (çıktı) oranıyla bağlıdır) artması gibi. Emeğin bilimsel örgütlenmesine temel ilkelerinin, özellikle teknik standartların uygulanması üretkenliği arttırmayı, maliyeti düşürmeyi ve ekonomimizin gereksinimi olarak, verimliliği arttırmayı sürdürme olanağım verecektir.

Adlî yönetimde ilerlemeler

Ulusal yaşamın bütün diğer görünümlerindeki gibi, bu yıllar boyunca, toplumumuza yön veren Marksist—Leninist ilkelere uygun olarak bir yasal ve malî organ sistemi yaratmada ve yetkinleştirmede önemli ölçüde ilerledik.

Bu alanda, Devrimin ilk adımları; devrimcilerin veya tekellere ve diğer büyük sömürücülere karşı koyan veya istemlerde bulunan herkesin yargılanmasında (hattâ en basit garantilerden yoksun olarak) vahşi ve keyfi baskıyı zorla kabul ettirmek için diktatörlük tarafından canlandırılan Geçici Mahkemeler'i feshetmekle, 10 Mart darbesinin apaçık uşaklarının ve ahlâksız ücretli ordu mensuplarının yargı sistemini temizlemekle; ve savaş suçlularını, işkencecileri ve katilleri soruşturacak Devrimci Mahkemeleri örgütlemekle sınırlandırılmıştı.

İspanyol yönetimi dönemlerine kadar uzanan —Yanke istilacılarının getirdiği değişiklikler ve diğer bazı değişiklikler dışında—, yasal yapıda temel bir değişiklik için (atılan) ilk adımlar, 180 günü aşmayan hapis cezalarını gerektiren suçları soruşturma yetkisi verilen ve kitle toplantılarında seçilen yargıçlardan oluşan, ilk Halk Mahkemeleri'nin kurulmasıyla, 1963'de atıldı.

3 milyondan fazla yurtdaşın katılmasıyla, kamu oyuna taslak sunulduktan sonra, 1973'de Adli Sistemin Örgütlenmesi Yasası kabul edildi.

Bu yasa, Yüksek Halk Mahkemesi'nin gözetimi altında, bütün ülke için tek bir mahkeme sistemini yerleştirdi. Bütün mahkemeler, meslekten ve meslekten olmayan yargıçlardan oluşan kurullardır, bunların tümü seçilir, faaliyetlerinden sorumludur, belirli sürelerle değiştirilebilir ve feshedilebilirler. Bir sonraki yüksek mahkemeden önce herhangi bir adli yönetime baş vurulabilir.

Yeni Avukatlık Bürosu, (Baro) temel işlevi olarak, sade-

ce mahkemelerde değil, fakat devlet kuruluşlarının faaliyetinde de, sosyalist legalitenin dikkatle yerine getirilmesinde titiz bir uygulamayı sağladı.

Mahkemede yasayı uygulamak için, avukatlar, yasanın toplumsal çıkar için çalışan özerk bir organ olarak onayladığı, kollektif bir yasa bürosuna sahip olmalıdır.

Böylece bağdaşmış bir adli sistem organize edilmiştir ve tamamen demokratiktir, kitlelerle sıkıca bağlıdır ve sosyalist adaletin amaçlarına ve toplumsal adli bilinci yükseltme görevine hizmet edebilir.

Yüksek düzeyde devlet kuruluşlarına öğütleyici (advisory) yardım hususundaki önemiyle ve temel yasa metinlerinin kaleme alınmasında dikkate değer katkısıyle, yönetsel önemi artmış olan Adalet Bakanlığı olağanüstü ilerlemeler sağladı.

Devletimizin artan yetkinliği ve Ekonomik Yönetim Sistemi'nin yeni mekanizmalarıyla birlikte hukukçuların daha önemli bir rol oynamaları gerekiyor. Farklı yasa dallarında daha iyi eğitilmiş ve uzmanlaşmış, daha çok hukukçuya gereksinme duyacağız. Üyelerinin teknik ve mesleksel ilerlemesine ana destek olacak, bir Ulusal Hukukçular Birliğini hâlâ kurmak zorundayız.

Özgür ulusal açısmdan Marti'nin istediği gibi, sosyalist yasamız, artan bir etkiyle toplumumuzun hedeflerine hizmet etme yönünde gelişmek zorundadır. Bu, devrimci hukukçuların en önemli görevidir.

Yeni Anayasa

Bugün Parti'nin en çok dikkatini gerektiren görevler arasında, belki hiçbirinin, bütün sürecimiz boyunca ulaşılan gücü ve birliği, sağlam ve yüksek kaliteli kurumlarda sürekli bir gerçekliğe dönüştürmek gibi politik önemi yoktur.

Devrimimizi hiç kimsenin çiğneyemeyeceği ilkeler üzerine ve halkımızın başarılarını pekiştiren ve durmaksızın Partimizin ve diğer bütün devrimci kurumların asıl ve de-

[illegible] yasası olarak yetenek ve yararlılığın üstünlüğünü [illegible]ntileyen etkili ve dayamklı kurumlar üzerine temellen[illegible]rmek, birliğinde daima, daha ibret verici olacak, ideoloji[illegible]nde daima daha kararlı ve devrimi daha ileriye götüren [illegible]nların ideallerinin doğruluk ve sağlamlığında daima yük[illegible]selen tırmanışını sağlamış olacağız.

Devrimci devletimiz yıllarca geçici bir yapıya sahip[illegible] Devrim, ülkemizde devlet biçimini yerleştirmekte acele [illegible]medi. Sözkonusu olan yanlızca uygunluk değil, fakat ül[illegible]kenin gerçeklerini karşılayacak güvenilir, dayanıklı ve ada[illegible]makıllı incelenmiş kurumları yaratmaktı. Fakat bu geçici [illegible]atü zaten çok uzun sürdü, ve onu yerleştirme ve sona er[illegible]dirme zamanı geldi. Süreç bu görevi yüklenmek ve onun [illegible]tamamen üstesinden gelmek için yeteri kadar olgunluk ve [illegible]deneyime sahiptir. Bununla birlikte, bu, ertelenemeyecek bir [illegible]gereksinim, devrimcilerin bu kuşağının tarihsel ve moral bir [illegible]ödeviydi.

Özellikle son birkaç yılda, sosyalist legaliteyi güçlen[illegible]dirmeyi amaçlayan görevler sürekli olarak ve daha da iler[illegible]letildi. Adalet sisteminin Örgütlenmesi, Ceza Usul, Medeni ve İdarî Usul Yasaları ve Aile Yasası gibi, değerli devrim[illegible]ci yasalar tasarlandı, görüşüldü, ve onaylandı.

Anayasanın kabulü seçkin politik, kurumsal ve yasal öneme haizdir. Derin devrimci bir süreç ve bir burjuva ana[illegible]yasasının formülasyonu arasındaki sürekli çatışmadan do[illegible]ğan pekçok yasa değişiklikleri ve ekleriyle şimdiye kadar yürürlükte olan 1940 Anayasası'nın yerini alacak. Böyle de[illegible]ğişiklikler ancak Bakanlar Kurulu'nun kararı ile yapılmıştı; [illegible]utkan devrimin Anayasasına bir madde eklendi.

Bugün, toplumumuzun ve halkımızın toplumsal bilinci[illegible]nin, ideolojik inancının ve emellerinin karakteristiklerine uygun olarak sosyalist bir Anayasa'ya; inşa ettiğimiz toplu[illegible]mun genel kurumları ve Devrim'in gerçekleştirdiği derin top[illegible]lumsal, ekonomik ve politik dönüşmeleri ve halkımızın ta[illegible]rihsel kazammlarını yansıtan bir Anayasa'ya gerek duyu[illegible]yoruz. Kısacası, bugün yaptıklarımızı pekiştirecek ve yarın

istediğimizi başarmakta bize yardım edecek bir Anayasa'ya gerek duyuyoruz.

Anayasa taslağı tamamen hazırlanmıştır. Taslak halkımızın deneyimlerini ve sosyalist bir toplum kurmaya daha önce başlayan halkların evrensel deneyimini kaynaştırır. İnanıyoruz ki, bu, Amerika kıtasındaki ilk sosyalist işçi ve köylü sosyalist devletinin, kol ve kafa işçilerinin sosyalist devletinin adına layık bir metindir; burada, egemenlik ve iktidar, gerçekten emekçi halkın elindedir, üretim araçlarının kollektif mülkiyeti ve işçi sınıfının örgütlü Marksist-Leninist öncüsü, devletin ve toplumun öncü gücü olan Küba Komünist Partisi'nin rehberlik ettiği sağlam bir işçi-köylü bağlaşması üzerinde temellenmiş bir iktidar (sözkonusudur).

Fakat, ülkemizin organik yasasının (Anayasa'mızın) derin devrimci içeriğiyle birlikte, (halkımızın kendi Anayasa'sının kabul edeceği) örnek bir sosyalist demokrasi sürecini belirtmekte yarar vardır. Parti örgütleri ve kuruluşlarında, sendikalarda, Devrimi Savunma Komiteleri'nde, Küba Kadınlar Federasyonu'nda, Ulusal Küçük Çiftçiler Birliği'nde, Üniversite Öğrencileri Federasyonu'nda, Orta Eğitim Öğrenci Federasyonu'nda, askeri birliklerde ve yurt dışı misyonlarda yapılan taslağın görüşülmesine, yaklaşık olarak 6.200.000 kişi katıldı. Çocuklar dışında, bütün diğer yurtdaşlar taslak'ın çözümlenmesine katıldılar; 5.500.000 kişi herhangi bir değişiklik yapılmaksızın Taslak'ın olduğu gibi korunması lehine oy verdi; 16.000 kişi, çeşitli toplantılara katılan 60.000'den fazla kişinin oyu ile desteklenen, çeşitli değişiklikler ve ekler önerdi. Böylece, bunu (metni) 15 Şubat'da referanduma —eşit, serbest ve evrensel gizli oyla— sunmadan önce Kongremizin ele alacağı —halkın tartışmasıyla zenginleştirilmiş ve Merkez Hazırlık Komisyonu tarafından mükemmelleştirilmiş olan— bu metne sahibolduk; bundan sonra eğer onaylanırsa, Anayasa 24 Şubat'da (Jose Marti'nin ve onun şanlı Küba Devrimci Partisi'nin etkili çabalarının bir meyvası olan şanlı 1895 Bağımsızlık Savaşı'nın 81. Yıldönümüne rastlayan Ulusal Bayramda) resmen ilan edilecektir.

Halkımızın tarihsel savaşımının bir sentezi olarak ulu-

mil kahramanımızın, Cumhuriyetimizin temel yasasının Kübalıların insan onuruna (duydukları) tam saygıyı yansıtması gerektiği (biçimindeki) özlemini yücelten bir günde Anayasayı yürürlüğe sokmak muazzam devrimci ve insancıl bir kudir bilirlik olacaktır.

Köklü kurumlaşmamn olduğu ülkelerde bile burjuva anayasaları, vahşi sınıflı toplumun her gün çiğnediği ve önemsenmeyen biçimsel özgürlük ve hakların ilan edilmesinden öteye gitmemiştir ve gidemez. Anayasamız ise, aksine, tamamen ve adamakılı uygulanacak ve meşru, gerçek ve somut bir hak olarak kabul edilen her hak, Devrimin maddi, politik ve moral çalışmasıyla tamamen garanti edilecektir.

Herkese iş verme hakkı ve herkesi, kapitalist dünyadaki işçiler için sürekli bir felaket olan sömürü ve zorunlu işsizlikten kurtarma hakkı.

Köylüler için toprak hakkı ve onları yüksek kiralardan; ortakçılıktan; latifundistlerin, ambar sahiplerinin ve emperyalist kumpanyaların zorbalığından ve topraklarının ellerinden alınması tehlikesinden kurtarma hakkı.

Her çocuğun, genç kimsenin ve yetişkinin yaşam ve kültürel zenginlikten yararlanması için onu hazırlayabilecek genel, tarafsız ve bilimsel eğitim hakkı.

Ülkemizin en uzak bölgelerinde bile dolaysız bir gerçeklik olan, parasız tıbbî bakım ve hastahane tedavisinden bütün hasta kimselerin yararlanma hakkı.

Bütünsel gelişmenin, halkımızın sağlık ve mutluluğunun aracı olarak benden eğitimi, spor ve eğlenceden yararlanma hakkı.

Tüm işçilerin dinlenme ve ücretli tatil hakkı.

Yaşlılık, hastalık ve kaza durumlarında sosyal güvenliği koruma hakkı.

Kadın işçiler için ücretli doğum izni, çocuk doğumunu ve doğan bebeğin bakımını güvenlikle sağlama hakkı.

Kadınlar için eşit çalışmada eşit ücret alma ve medeni, politik ve toplumsal yaşamda ve aile içinde eşit tutulma hakkı.

Rengine ve doğum yerine bakılmaksızın, bütün yurtdaş-

lar için her konuda tam eşitlik, onurlu yaşama ve her yerde onurlu hareket etme, aşağılanmaktan ve iğrenç ayrımdan kurtulma hakkı.

Bütün yurtdaşların, toplumda itibar edilen bir role ve tam özgürlük güvencesine sahibolan, sendikalarda; Devrimi Savunma Komitelerinde; köylü birliklerinde ve sanatçı, meslek, kadın, öğrenci, yazar, sanatkâr, bilim ve spor birliklerinde örgütlenme hakkı.

16 yaştakiler ve üzerindekiler de dahil bütün yurtdaşların, kadınları ve Silahlı Kuvvetler Mensuplarının ülkenin politik yaşamına katılma ve seçimlerde genel ve gizli oylarını serbestçe kullanma ve seçtikleri kimseleri, tekrar oylarıyla görevden alma hakkı.

Faşizmin, gericiliğin ve emperyalist egemenliğin kurbanı olan ülkelerde, varolan sınırlı haklar ortadan kaldırılır, yadsınır ve verilmezken; sendikalar, öğrenci örgütleri ve diğer kitle örgütleri yasaklanır ve baskıya uğrarken; keyfi hareket, işkence ve işçilerin, köylülerin ve ilerici unsurların öldürülmesi artarken; ve kadınlara, siyahlara ve halkın diğer ezilen kesimlerine karşı ayrımcılık artarken, biz, bu hakları anayasal hükümlerin katagorisine ve bunları ulusun en önemli yasa metnine dahil ediyoruz.

Bu ülkelerde, sınırlı ve ikiyüzlü burjuva temsili demokrasisinin kurumları bertaraf edilirken, Anayasamız proletarya devletinin temsili organlarının yaratılmasını sağlıyor: tıpkı tüm mahkemelerimizdeki yargıçlar gibi, tümü seçilen ve görevden alınabilen milletvekillerinden oluşturulan Ulusal Meclisi ve delegelerden oluşturulan Eyalet ve Belediye Halk İktidarı Meclisleri.

Haklar ve ödevler kuşkusuz birbirinin tamamlayıcısıdır. Sömürücülerden kurtulmuş bir toplumda, çalışma, toplumun her ferdinin hakkı ve ödevidir ve işçiler için bir onurdur.

Anayasa ve yasalara saygı duymak ve bunları gözetmek; ülkeyi savunmak; ve kısaca, sosyalizmin kuruluşuna çabalarıyla katılmak herkesin ödevidir.

Taslak, proleter ve sosyalist enternasyonalizminin teme-

linde; egemenlikleri, ilerlemeleri ve kalkınmaları için mücadele eden halklarla dostluk ve işbirliği ilkeleri üzerinde; Marti'nin, diğer Latin Amerika ve Karaip ülkeleriyle birliğe doğru ilerleme ve işbirliği ilkeleri üzerinde; ve Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle kardeşçe dostluk, yardımlaşma ve işbirliği üzerinde ülkemizin dış politika ilkelerini belirtiyor.

Anayasamız sosyalist legalitenin daha da gelişmesi için temel olacak. Anayasanın kabulü, bize bütün yasalarımızı, diğer bütün hükümlerimizi ve diğer bütün yasal sistemimizi onun üstün kurallarına göre ayarlama görevini veriyor. Bu nedenle, müdahalecilerin askeri buyrultularını, sömürge zamanından beri geçerli yasaları ve burjuva Cumhuriyetin yasalarını ve hükümlerini kapsayan eski uygulamaları ortadan kaldırma ve kuruluş halindeki toplumumuzun sosyalist niteliğine uyarlanan yeni yasaları kabul etme görevine bir atılım vermeliyiz. Kısacası, çıkarlarına hizmet eden sömürücülerin legalitesini ortadan kaldırma sürecini tamamlamalıyız ve onun yerine sosyalist legalitemizi geçirmeliyiz. Gelecek yıllarda bu çizgi boyunca çalışmayı sürdürmeliyiz.

Herkes ve her birimiz, sosyalist legalitenin şiddetli savunucuları olarak, halkın kabul edeceği, yürüteceği ve uyacağı Anayasanın güvenilir bir siperi olmalıyız.

V- SİYASAL-YÖNETİMSEL BÖLÜNME (TAKSİMAT)

Gelecek aylarda yerine getirmemiz gereken bir diğer —çok— önemli görev, ülkenin yeni siyasal-yönetimsel bölünmesinin uygulanmasıdır.

Birkaç değişiklik dışında, Devrimin 1959'da iktidarı aldığında bulduğu siyasal-yönetimsel bölünme, 1878'de İspanyol sömürge rejiminin yerleştirildiği, ülkenin coğrafi, ekonomik ve toplumsal gerçeklerine aykırı ve kendiliğinden —keyfi— olan (taksimatla) aynı idi. Ada o zamanlar altı vilayete —şimdi de aynı— ve 132 belediyeye bölünmüştü.

O dönemde, 1877 nüfus sayımına göre, Santiago de Cuba eyaleti ülke nüfusunun % 16'sma ve Matanzas (eyaleti de) % 17'sine sahipti.

Yaklaşık bir yüzyıl sonra, altı eyaleti olduğu gibi koruyan siyasal-yönetimsel bölünmeye uygun olarak yapılan 1970 nüfus sayımı, Oriente eyaletinin Matanzas eyaletininkinden altı kat fazla bir nüfusa sahibolduğunu gösterdi.

Bir taraftan devrimci değişiklikler, doğası o zamandan beri, gerçekten ziyade sembolik olan ve 1963'den bu yana eyaletler ve sayısı çeşitli nedenlerle önemli ölçüde artan belediyeler arasında bir ara bağlantı olarak bölgelerin (regions) kurulmasına yolaçan, eyalet yargı dairelerinin rolünü arttırmıştır.

Devrimin utkusunda, altı eyalet ve 126 belediye vardı. 1973'de esas olarak orijinal eyalet sınırları içinde kalan, 58 bölgesel yönetim (regions) ve 407 belediye ve muhtarlık (sectiona) olduğunu anladık. Böylece, merkez ve taşra düzeyleri arasındaki esas yapı üç ara bağlantıdan oluşmaktadır: eyalet, bölge ve belediye ya da muhtarlık.

Bu gerçekler, merkez düzeyi ve sanayiler; tarımsal üniteler; ve Partimizin, devlet kuruluşlarının ve kitle örgütlerinin yönetim, örgütlenme ve denetim görevlerini güçleştirdi, taşra düzeyinde diğer ekonomik, eğitsel ve hizmet merkezleri arasında aşırı bir ayrılığa neden oldu.

Böyle bir yapıyla birlikte, kadrolara, memurlara ve yö-

netim hizmet görevlilerine olan gereksinim olağanüstü şekilde arttı. Örnek olarak, ulusal düzeyden ne kadar değişik düzeylerde 200.000 kamu yönetim ve yardımcı hizmet işçisi istihdam edilmiştir. Bunun, sadece % 16'sı belediyelerde olduğu halde, % 38'i bölgesel aygıtlarda toplanmıştır.

Yeni örgütlenmeyle birlikte, kadrolarda ve genellikle personelde önemli bir tasarrufa ulaşmayı umuyoruz.

Fakat esas sorun; varolan siyasal-yönetimsel bölünmenin, planlı ekonomik ve toplumsal kalkmmamızın ve doğrudan doğruya üstesinden geleceğimiz 'devrimci devlet kurumlarının yetkinleştirilmesi'nin istemlerine göre ve, bu yeni aşama boyunca, Partimizin ve halkımızın diğer örgütlü güçlerinin karşı karşıya olduğu daha yüksek nitelikli politik ve kitle görevleri düzeyi bakımından, ne rasyonel ne de fonksiyonel olduğudur.

Varolan eyalet, bölge ve belediyelerimizin nüfusunda hiçbir benzerlik yoktur. Üstelik sınırlar, her açıdan kapsamlı bir çözümleme — ülkenin coğrafi gerçeklerini, nüfus dağılımını, ekonomik faaliyeti, kalkınma tahminlerini, gelenekleri, çeşitli yerler arasındaki bağlantıları, varolan ve proje halindeki yol şebekelerini, göçleri ve diğer önemli faktörleri gözönüne alarak, doğru bir siyasal -yönetimsel bölünmeyi bilimsel bir kuruluş gibi belirlemek açısından kaçınılmaz olan bir çözümlemesi— yapılmaksızın saptanmıştır.

Yıllarca bu sorunların tam bir çözümlemesi üzerinde çalışmaktaydık. Bunun sonuçlarından biri, Matanzas ilinde Halk İktidarınm değerli deneyidir.

Bu çözümleme, Halk İktidarının kurulmasının bir sonucu olarak eyaletlere devredilecek olan artan işlev ve yetkileri; şimdiye kadar merkezi devlet kuruluşları tarafından yönetilen binlerce ünitenin yönetiminde girişilecek olan, belediyelerin ekonomik otoritesinin ve öneminin desteklenmesini; yönetim düzeylerine, karar almada merkezileştirme ve ademi-merkezileştirmek arasında elverişli bir oran gerektiren Ekonomik Yönetim Sistemine uygun olarak, planlamayı ve ekonomik ve toplumsal faaliyetlerin yönetimini kolaylaştıracak gerekli özellikleri vermek gereğini, kitlelerin

bu yönetime katılmasını, ekonomik yönetimde en etkili örgütlenmeyi gözönüne almıştır.

Sonuçta, üç temel vargıya varıldı. İlki, bölgesel düzeyi ortadan kaldırarak daha yalın siyasal-yönetimsel bölünmeyi sağlamak mümkün ve uygun idi. İkincisi, yukarda öne sürülen savlara dayanarak, daha büyük sayıda eyalet oluşturmak gerekiyordu. Üçüncüsü, yine aynı şekilde, yüzölçümü, nüfus, üretken faaliyetler, hizmetler, haberleşme ve diğer bakımlardan benzerlik ölçütüne uygun olarak, belediyelerin sayısını azaltmak zorunluydu.

Bu çalışmanın sonucunda, ülkenin idari bölünmesinin 14 eyalet halinde olması önerildi: Pinar del Rio, Havana, Havana City, Matanzas, Villa Clara, Cienfuegos, Saneti Spiritus, Camagüey, Ciego de Avila, Las Tunas, Holguin, Granma, Santiago de Cuba ve Guantanamo.

Pines Adası doğrudan merkeze bağlı özel bir belediye kalacaktır.

Halk İktidarı Belediye Meclisi delegeleri 1976 Ekiminde seçileceğinden, seçim bölgelerinin kurulmasının gerekli koşullarını hazırlamak için, sınırları gelecek yılın başında açıkça belirlenecek olan eyaletlerde 169 belediye olacaktır.

İçtenlikle inanıyoruz ki, bu yeni yönetimsel bölünmenin kabulü ülkemizi ve Devrimimizi, örgütlenme ve liderliğin daha yüksek biçimlerine doğru kararlı bir adım atma konumuna sokacaktır.

Kuşkusuz, böylesi bir önlem, halkımızda derin olarak kökleşmiş duyguları ve gelenekleri daima etkiler. Tıpkı Oriente'den getirdiğimiz şivenin önüne geçmek bazılarımız için kolay olmayacağı gibi, eyaletlerimizin bazılarını bölme düşüncesini kabul etmek de bizim için kolay değildi. Diğer taraftan, Cienfuegos, Saneti Spiritus, Ciego de Avila, Tunas, Holguin, Bayamo ve Manzanillo —şimdiki adı Granma— ve Guantanamo gibi, ülkenin bir çok önemli kentleri ve bölgeleri, eyaletler haline gelecektir. Böylelikle bütün ülke daha iyi yönetilecektir. Ayrılmak bir yana, hatta daha da birleşmiş olacağımıza eminiz. Bu yeni aşamada Oriente, Camagüey, Las Villas, Matanzas, Havana, Pines Adası ve Pinar del Rio şehir-

lerinin devrimci gelenekleri, daha esaslı gelişecek ve yayılacaktır. Son zamanlarda kurulan eyaletler ve onların liderleri, kardeşliğin, işbirliğinin, yardımlaşmanın ve kardeşçe yarışmanın en güvenilir, en kararlı bağlarını canlı tutacaklardır. Partimizin bütün kuruluşları ve kadroları, halkımızın örgütleri ve devlet, kendini, gerçek kararlılık ve devrimci şevkle, aynı öneme haiz diğer görevlerin yanısıra uğraşmamız gereken politik ve idari yönetimin bu yeni yapısına geçişin gerektirdiği her türlü çabaya adayacaktır.

VI- KİTLESEL ve TOPLUMSAL ÖRGÜTLER

Halkımızın güçlü kitle örgütleri kurulmuştur. Bu, devrimci sürecimizin en verimli yönlerinden biri olmuştur. Halkımızın bu örgütlü güçleri, Marksist-Leninist öncümüzün liderliğini onaylar ve özgürce ve bilinçli olarak bunu kabul eder.

Devrimimiz, kendi kitlesel ve toplumsal örgütlerinde güçlü ve tükenmez bir politik ve devrimci enerji kaynağına sahiptir. Bu örgütler Partinin kitlelerle en sıkı bağlarını sağlayan halkalardır. Eğitimde, rehberlikte ve harekete-geçirmede Partinin etkisini bunlar sağlarlar. Milyonlarca işçinin, kadın ve erkeğin, yaşlıların, gençlerin ve çocukların bilincini geliştiren büyük okullardır bunlar. Bunlar, şayısız kadroların ve devrimci militanların biçimlendirildikleri demirci ocaklarıdırlar. Partimiz liderliğinin özgül çıkarlarını savundukları ve temsil ettikleri halkın her kesiminin duyguları, sorunları ve düşünceleriyle ilişkide bulunmasını olanaklı kılmaktadırlar.

İşçi örgütü

Küba Sendikaları Merkez Örgütü (CTC), işçi sınıfımızın bu şanlı sendika örgütü, saflarında 2.065.000 kişiden (erkek ve kadın) fazla bir güce sahiptir.

1939'da kurulan CTC; Jose Marti ile birlikte, Küba Devrimci Partisi'ni kuran sürgündeki Kübalı işçilerin ve elli yıl önce kurulup, daha sonraları Ruben Martinez Villena ve ilk Marksist-Leninist Partinin rehberliğinde Machado diktatörlüğüne karşı savaşımda seçkin bir rol oynayan, ilk sendika örgütümüz Ulusal İşçi Konfederasyonunun savaşımlarının yurtsever mirasını devam ettirdi.

Devrimci işçi sınıfı hareketine karşı gemi azıya alan terör dalgasına, kanlı Batista rejimine karşı işçilerin isyanı birçok biçimler aldı. 1 Ocak 1959'da İsyan Ordusu'nun devrimci genel grev çağrısına etkin bir cevap olarak, işçi sını-

fımız tüm ülkeyi félce uğrattı ve sokaklara döküldü, böylece kesin olarak emperyalizmin manevralarını boşa çıkarmaya ve Devrim utkusuna yardım etti.

Devrimci CTC, işçi sınıfının iktidarı için Devrimin (verdiği) bütün savaşlar da, ülkenin temel zenginliğinin millileştirilmesinde, Okuma-Yazma Kampanyası'nda, Şekerkamışı hasadı seferberliğinde, emperyalist ekonomik abluka altında üretimin sürdürülmesi ve Amerikan kıtasında ilk sosyalist devrimin utkusunu ve sağlamlaşmasını olanaklı kılan diğer sayısız çabalarda belirleyici bir rol oynamıştır.

Militan işçi sınıfı hareketimiz, 15 kuşaklık şekerkamışı hasadının bir emektarıdır. Bu hareket, ulusun ana ekonomik faaliyetini sağladı ve destek oldu. Şehir işçilerinin, gönüllü şekerkamışı kesicileri olarak yer alması, Milyonluk Ekip Hareketi'ninki gibi, proletaryanın onurlu ve katıksız bir insiyatifi haline geldi. Son şekerkamışı hasadında ekiplerimizin, emek verimliliğindeki artış sayesinde, gönüllü ve düzenli kamış kesicileri, 1974'dekinden 178 milyon **arrobas** (2 milyon tondan fazla) fazla şekerkamışı kestiler ve bu hasad, 3332 daha az işçi ile başarıldı. Bu şeker hasadında, işçi hareketimiz 680 milyonluk ve mültimilyonluk ekibe sahiboldu, 57 topluluk Jesus Mendez Özel Ödülünü kazandı ve 1024 işçi, Şekerkamışı Hasadı Kahramanı oldu.

Milyonluk Hareket bugün, kamış kesiminin makinalaşmasını tamamlamakta ilerlememiz için, şekerkamışı hasadında mümkün olduğunca çok gereksinim duyulan işgücünü azaltmak ve verimliliği arttırmak çabalarımızın temel-taşlarından biridir.

Bütün ülkede, sendika hareketi, bugün saflarında 27.000'den fazla işçi olan toplam 1150 tane küçük inşaat ekibini teşvik etmiştir; ve bunlar konut, okul, sanayi, çocuk kreşleri, satış mağazaları ve diğer ekonomik ve kamusal binaların yapımına böylesine coşkun ve sağlam bir atılım vermektedirler.

İşçilerin kültürel ve teknik ilerlemelerinin önemi ve gerekliliği giderek daha fazla anlaşılıyor. Sendikalarımız İşçi sınıfımızı, 1980'de hiç olmazsa altıncı sınıf (öğrenim) düzeyine getirecek bir kampanya açtı. Bir milyon işçi hâlâ bu

düzeyde değildir, bu da girişilecek çabaların büyüklüğünü gösteriyor.

Amatör kültürel hareket ve kitle sporu ilerledi. Toplumsal sorunlara (gösterilen özen, çalışma koşullarını düzeltme ve iş yasasında ve toplumsal yasalarda somutlaşan işçi haklarını güvenceye bağlama çabaları, sendikalarımızın sürekli bir görevi de olmuştur.

Sosyalist yarışma olağanüstü başarılar elde etti. Binlerce iş merkezi, işçi sınıfımızdan Birinci Kongre'ye bir sunu olarak, kendi yıllık üretim planlarını tamamlamış ve aşmıştır; bunlardan bazıları, gerçek emek başarılarına ulaşmıştır. Dokumacılar, liman işçileri, çelik işçileri, yapı işçileri ve diğer (işçiler) arasmdaki öncü hareketler, işçi sınıfımızın enerjisini ve devrimci ruhunu ortaya koymuştur.

13. Kongre'nin aldığı kararlara uygun olarak, Ulusal Emek Kahramanı ünvanı getirildi ve bu yıl, bütün çalışma alanlarında ülkenin en seçkin 34 işçisine bu ödül verildi.

1970'den buyana, sendika hareketi, 23 ulusal sendikanın oluşumuyla ve (başarıları, unutulmaz Yoldaşımız Lazaro Pena'nın son enerjisine adanan) CTC'nin 1973 Kasımındaki (çokça önemli olan) 13. Kongresi'nin toplanmasıyla sonuçlanan, verimli bir yeniden-canlanma ve demokratik bir biçimde yeniden örgütlenme süreci geçirmiştir. Yasal kanaatle birlikte, bugün, Devrimin, işçi sınıfının tarihsel geleneklerine ve Küba proletaryasımn son 17 yıldır oynadığı role yaraşır, yeni görevleri başarabilen, güçlü ve emektar bir işçi hareketine kumanda ettiğini söyleyebiliriz.

13. Kongre'nin ertesinde, Politik Büro tarafmdan, Parti Merkez Komitesi, CTC ve Çalışma Bakanlığı temsilcilerinden oluşan, kongre kararlarını yürütecek ve uygulayacak bir komisyon kuruldu. Küba Sendikaları Merkez Örgütü, sosyalist üleşim ilkelerinin en doğru uygulamasına ulaşmayı amaçlayan kararları yerine getirmede ana itici güç olarak, çalışmasında, kararlı ve istekli bir şekilde ilerledi. Çıktı oranı-ücret ilişkisi, özellikle, gerçek üretken başarılarla tümüyle doğruluğunu kanıtlamıştır. Bu çalışmamn sonucu olarak, çıktı ve üretkenlik artmış ve insangücü ve diğer kaynaklardan tasar-

ruf edilerek, üretim maliyeti başına ücret masrafı azaltılmıştır. Halen, çıktı oranı-ücret ilişkisi, bütün ülkede 8549 iş merkezinde 571.000 işçiyi kapsamına alıyor.

Son yıllarda sendika hareketinin bir diğer seçkin görevi; her çalışma merkezinde yürütülecek görevler hakkında en geniş bilgiyi yayarak sosyalist planlamamızı yetkinleştirmek ve aynı zamanda, mümkün olan her yerde, işçilerin, Partinin, sendikanın ve orta ve alt kademe örgütlerinin ölçütlerine ve deneyimlerine kulak vermek, bunları çözümlemek ve planda bir araya getirmek bakımından büyük önemi olan 1975 ve 1976 ekonomik planlarının sayısal hedefinin tartışılmasına, tüm işçilerle birlikte, sendikanın katılması oldu.

1975 planını tartışmaya 1.260.000'den fazla işçi katıldı. Beş-yıllık dönemin ilk yılı olan 1976'nın hedeflerini çözümlemeye ve tartışmaya bu yıl, daha çok deneyimli ve daha yüksek standartlı, 1.340.000'den fazla işçi katıldı.

Fakat, hepsinden ziyade, iktidar olarak Devrimin bu aşamasında Küba Sendikaları Merkez Örgütü'nün yaptığı çalışmanın en önemli meyvesi, işçi sınıfımızın devrimci bilincini ilerletmeye ve onda, çalışma ve toplumsal mülkiyete yönelik yeni, kollektivist bir tutum uyandırması oldu. Savunmaya, gönüllü çalışmaya, kültürel ve teknik ilerlemeye ve günlük üretim mücadelesine; sendika demokrasisini çalıştırmaya; ve işçinin yaşamını etkileyen bütün kararlara etkin katılma yoluyla, her işçide Devrimin güçlendirdiği onur duygusuna kitlesel şekilde katılmayla yoğrulan bu bilinç, devrimci sürecimizin sürekliliğinin, sağlamlığının ve kesintisiz ilerlemesinin en kararlı güvencesini oluşturur.

Köylü örgütü

Ulusal Küçük Çiftçiler Birliği (ANAP), köylü Niceto Perez'in öldürülmesinin 15. yıldönümü ve Birinci Tarım Reformu Yasası'nın 2. yıldönümü olan 17 Mayıs 1961'de kuruldu.

ANAP'ın, halen, bütün ülkede, 6162 küçük çiftçi birimi halinde guruplaşmış olan, 232.358 üyesi vardır. Bu rakamın

162.126'sı çiftlik sahibidir ve geriye kalanı ortakçılardır.

1865 ve 1895 **mambises**'lerimizin çocuğunu oluşturanlar yoksul köylülerdi; burjuva cumhuriyetinde, Realengo 18, Las Ventas de Casanove, Caujeri ve Las Maboas mücadelesi gibi, toprak için ve yabancı şirketlerin ve latifundistlerin (köylülerin) mallarına el koymalarına ve suistimallerine karşı yiğit mücadeleyi sürdüren onlardı; ANAP'ın değerli bir öncülü olan; Küba Ulusal Köylü Birliği'ni kurarak haklarını savunmak için kendilerini örgütleyen de onlardı; dağlarda yaşamı sürdürmekte bizlere yardım eden ve tarım işçileriyle birlikte, İsyan Ordusu'na katılan ve çoğu kez yaşamları pahasına, Devrimin zaferi için döğüşen de onlardı.

ANAP, Tarım Reformu ve diğer devrimci yasalarla birlikte, işçilerimiz ve emekçi köylülerimizin arasında sağlam bir bağlaşma temelini kuran, Devrimin dönüşüm çalışmasının bir meyvesi ve mücadelenin bu geleneklerinin sürdürücüsü olarak ortaya çıktı.

Bu örgüt sadece köylü kesiminde —tütün ve kahveyi arttırmaktan sorumlu olan, ulusal meyve ve sebzelerin sağlanmasımn hemen hemen yarısını karşılayan, ülkedeki çiftlik hayvanlarının % 26'sım elinde bulunduran, şekerkamışının % 18'ini yetiştiren, önemli bir ekonomik güç— üretimi ve tedariki arttırma çabasında önemli bir rol oynamakla kalmaz, aynı zamanda, kırsal alanlarda toplumsal dönüşümü ilerletmeye de yardım eder. Bu örgüt, Milis ve Devrimci Silahlı Kuvvetler'in üyesi olarak, köylü kitlelerini CIA'nın, ülkenin dağlarında ve yaylalarında örgütlediği çetelere ve karşı-devrime karşı seferber edilmesine katılmıştır. Eğitim, kamu sağlığı, kültür, spor ve eğlence alanlarındaki görevlere de katkısı oldu. Özel çiftçiler arasında devrimci fikirleri yaymak; onları politik ve ideolojik olarak geliştirmek ve belli bir politik karaktere sahip olan bazı dinsel mezheplerin yaptığı yıkıcı çalışma karşısında, gericilik ve tutuculuk karşısında ve kırsal alanlarda ideolojik düşmanlarımızın yürüttüğü her türlü kampanya karşısında Devrimin konumlarını güçlendirmek için çalışmıştır.

Son şekerkamışı hasadında, milyonluk, 256 köylü kamış

kesici ekibi vardı ve 232 kadın ve erkek işçi Şekerkamışı Hasadı Kahramam ünvanını kazandı.

1971 Aralık'ında toplanan, 4. ANAP Kongresi son birkaç yılda bu köylü örgütünün çalışmasma önemli ölçüde katkıda bulundu ve köylülerle ilişkileri bakımından ve de 1970 şekerkamışı hasadı seferberliğiyle ilgili belli durumlar bakımından bazı tarımsal kalkınma planlarındaki belirli güçlükleri ve yanlışları gidermeye yardımcı oldu.

Emekçi köylünün özgür iradesine şaşmaz saygı politikası, ve onu etkin olarak devrimci destekleme ve yardım etme politikası, bu devrimci politika, bugün işçi köylü bağlaşıklığının üzerinde geliştiği her zamankinden daha güçlü olan sağlam temeldir, Bu aym ilkeler üzerinde ilerlemeyi sürdürmeliyiz.

Burada önemli gördüğümüz bir sorunu uygun biçimde ele almayı düşünüyoruz.

1958'de 6.763.061 olan nüfusumuz, 1975 Haziranında 9. 296.068'e çıktı. Ülkemizde kilometrekare başına yaklaşık olarak 85 kişi düşünüyor.

Bunun aksine, 7.097.838 hektara varan ekilir topraklar artmıyor. Ayrıca, şehirler, sanayi tesisleri, okullar, hastahaneler, çiftlik evleri, su depoları, mandıralar, diğer tarımsal inşaatlar, demiryolları, karayolları, yüksek-voltajlı hatlar vb. sürekli olarak varolan araziyi daha da azaltıyor. Halen, inşaatlar ve yollar şimdiden 600.000 hektardan fazlasım kapsıyor.

Ülkemiz sadece süt, et, pirinç, sebze ve halkın diğer gıda maddelerini üretmek zorunda değildir, fakat aym zamanda, topraktan, ihracat açısından geçim kaynağımızın temeli olan milyonlarca ton şeker de üretmelidir.

Nüfus başına toprak, artan nüfusla birlikte durmaksızın azalıyor. 1958'de, nüfus başına, meralar da dahil, yaklaşık olarak 1,04 hektar ekilebilir toprağa sahip iken, 1975'de sadece 0,76 hektara sahibiz. Bu 0,76 hektardan - yani, 7.600 metrekare, her Kübalı için bir kent blokunun dörtte üçü olan hepimizi besleyecek kadar ve de 1980'de nüfus başına yaklaşık 0,8 tona varacak şeker miktarım, arttırarak ihraç ede-

cek kadar üretmeliyiz. Ve, ülkemizin nüfusu ve inşa ettiğimiz her tür tesis arttıkça, nüfus başına ekilebilir toprak daha da azalacaktır. Bu da bizi, toprağın son santimetrekaresine kadar ekmeye ve giderek daha yoğun ve daha makinalaşmış tarımı geliştirmeye zorluyor. Bu, tarımsal havacılığın uygulanamadığı, kamış biçer-döverlerinin, büyük makinaların, makinalaşmış ve otomatik büyük-çapta sulama sistemlerinin ve toprağın maksimum kullanımını ve, işçi ve nüfus başına verimliliği kolaylaştıran diğer birçok tekniklerin olmadığı, küçük toprak parçalarıyla (minifundia) başarılamazdı.

Bu nedenle, Tarım Reformu'nun 15. yıldönümünü kutlarken, —ülkede ziyadesiyle dağınık ve parçalanmış, ekilebilir toprakların hâlâ % 30'una sahip olan— köylülerimize teknik düzeyde olduğu kadar toplumsal düzeyde de, iki olası biçimde (ulusun büyük-ölçekli tarımsal planlara katılmasıyla ve kooperatiflere katılmayla) yüksek tarımsal üretim yöntemlerini teşvik etmek açısından halkımızın duyduğu zorunlu gereksinimden söz ettik.

Ancak bu, bize birgün bütün köylü ailelerini elektrik; çeşme suyu; her aile nüvesi için gerekli konut koşulları; ve en iyi kültürel eğitsel ve tıbbî hizmetlerle —köylülerin bütün ülkeye dağılmasıyla asla başarılamayan bazı şeylerle— donatmak olanağı verecektir.

Bu görüş, önceleri bütün küçük çiftçi ünitelerinde ve şimdi bu Kongre önünde tartışılan tezlerde geniş bir biçimde çözümlenmiştir.

Üzerinde önemle durmak istediğimiz şey, ilerlemenin bir gece içinde yapılmasının zorunlu olmadığı —ve de istense bile bunun yapılamayacağı— bunun istenen bir şey de olmadığıdır. Bu sözkonusu adımların nezaman, nasıl ve hangisinin atılacağını (belirleyecek olan) ülkenin gereksinimlerine uygun bir şekilde yapılan dikkatli bir çözümleme, olgunluk, düşünce ve sorumlulukla yürütülmek zorundadır. Örneğin, toprak, topoğrafya ve teknolojiyi sokma güçlüklerinden dolayı, dağlık bölgelerde bu ölçütü yerine getirmenin gereği veya ivedi bir zorunluluğu yoktur.

Küçük bir çiftçi ünitesinde bu tezlerin kabulü, toprağı bir araya getirme vaadini içermez. O, yalmzca bir düşüncenin demokratik bir ifadesini oluşturur. Devlet plânıyla ve tarımsal kooperatifle birleşme her çiftçi bunun kendi ödevi olduğuna ve çıkarına uygun bulunduğuna ikna olduğu zaman ancak her çiftçinin özgür iradesiyle, gerçekleşebilir.

Devrim her çiftçinin özgür iradesine saygı gösterir ve göstermeye devam edecektir. Köylülük işçi sınıfının bağlaşığıdır. İşçi sınıfı mücadele kardeşlerine karşı zor yöntemlerini asla kullanmayacak, başarılı olsun veya olmasın ikna (yöntemini) kullanmaktan ayrılmayacak. Bu ilkeye tam anlamıyla saygı gösterecektir.

Köylülerimize bir kez daha söylemek istediğimiz şey budur.

Biliyoruz ki, yeni kuşaklar yüksek devrimci görüşler içinde büyüyor ve eğitiliyorlar; yoksulluk, sömürü, cehalet, ihmal ve adaletsizlik gibi köylülerimizin eski yaşam biçimi de geride bırakılacak; ve bütün halkımızın —bunlar arasında, tarihimizin bütün devirlerindeki gibi, kahraman ve gayretli köylüler de— tarihe, yurdumuzun gereksinimlerine ve Devrimin çağrısına cevap olarak ilerleyecek.

Kadınlar örgütü

23 Ağustos 1960'da, o zaman varolan tüm devrimci kadın örgütlerinin birleşmesi temelinde kurulan Küba Kadınlar Federasyonu (FMC) birkaç bin üyeden, işçi, köylü, öğrenci, ev kadını, meslek sahibi ve Devrimci Silahlı Kuvvetler ve İçişleri Bakanlığı mensubu 2.127.000 kadına kadar hızla artmıştır. Ve şimdiden, 14 yaşından yukarı kadın nüfusumuzun % 80'ini kapsıyor.

Kübalı kadınların mücadele geleneği, işgalcilerin zulmüne ve köle sahiplerinin kırbacına karşı ülkemizdeki ilk isyankâr patlamalara kadar uzanır. **Mambisses**'lerimizin yurtseverliği 1868 ve 1895 destanlarında, içlerinde Ana Betancourt ve Marian Grajales gibi simaların özellikle göze çarptığı, çarpıcı sayfalarla doldurdu. Devrimci kadın işçi, köylü, öğrenci

ve aydınlar Machado diktatörlüğüne ve emperyalizme karşı mücadelede ve sahte-cumhuriyet döneminde halkın çıkarlarını savunmada ön saflardaydılar. Kübalı kadınlar Moncada'da, İsyan Ordusu gerilla birliklerinde ve 26 Temmuz 1953'ü izleyen tehlikeli yeraltı mücadelesinde yer aldılar. 1 Ocak utkusundan beri bütün devrimci görevlerde, onurla, artan bir rol oynadılar.

Yarı-sömürge toplumda iki kat alçaltılan ve geri plana atılan Kübalı kadın, özgül çıkarlarını ifade etmek ve Devrimin ekonomik, toplumsal ve politik yaşamına daha geniş katılmaya çalışmak için, kendi örgütüne gereksinim duydu.

Bu amaca yönelen Küba Kadınlar Federasyonu en değişik alanlarda sayısız değerli faaliyetler yürütmüştür. Yarım milyondan fazla kadını üretim ve hizmetlere sokmak için yardım etmiş ve kadınları ülke savunması, Okuma-Yazma Kampanyası, gelişme kursları, tarımsal çalışma, kamu sağlığı, dayanışma ve politik incelemeler gibi birçok kitlesel görevler için seferber etmiştir; bunun en önemli ve kesin sonucu, Devrimin bugün sergileyebildiği kesinlikle en seçkin tarihsel utkulardan biri olan, kadınların politik ve ideolojik bilincindeki dikkate değer gelişmedir.

Aşağıdaki veriler FMC'nin faaliyetlerini açıklamaktadır: 900.000'e yakın kadın Militan, Anneler Eğitim Hareketi'ne katıldı; 1960'dan beri 500.000'in üzerinde kadına dikiş okullarından diploma verildi; 110.000'in üzerinde köylü kadm FKC -ANAP ekiplerine katıldı; 1,5 milyon FMC üyesi örgütün sağlık görüşmelerine katıldı; 50.000'in üzerinde kadın sağlık bilgisi ekiplerinin üyesidir; 13.000'in üzerinde kadın toplumsal işçiler olarak önemli faaliyetlere girmişlerdir. 1. Parti Kongresi'nin onuruna FMC'nin elinden gelen çabayı gösterdiği bu yıl boyunca, 95.000 üzerinde kadın ücretli işçi oldu; görünüşte ihtiraslı olan, inşaat işine kadınları hedefi (bu çalışmaya 20.000 kadın yoldaş katıldı) dört misli fazlasıyla yerine getirildi; 221 milyon **arrobas**'dan (2,5 milyon ton) fazla kamış toplandı; ve ekonominin değişik sektörlerine destek olarak, 7 milyonun üstünde gönüllü çalışına oturumu yapıldı.

Bu 15 yıl içinde FMC, kadınlarımızın onurunu arttıran

ve toplumsal ve insancıl kurtuluşunu ilerleten görkemli hareket merkezi oldu ve gelecekte de son ayrımcı önyargıları kökünden yoketmeyi ve kadınların tam eşitlik ve kurtuluşunu sağlamayı yüklendiğimiz mücadelenin merkezi olacak. 1974 Kasımında toplanan Küba Kadınlar Federasyonu'nun önemli 2. Kongresi, bunu amaçladığını ilan etti. Bu, bütün devrimcilerimizi ilgilendiren gerçekten tarihsel önemde bir savaştır ve bu savaşta, kadınlar örgütü, Partimizin, halk örgütlerimizin ve devrimci devlet kuruluşlarının tüm politik ve ideolojik gücüyle şaşmazlıkla desteklenecektir.

Devrimi Savunma Komiteleri

Halkımızın haklı gururu olan Devrimi Savunma Komiteleri (CDR'ler), karşı-devrimci terörizme kitlelerin ezici ve militan bir cevabı olarak, 28 Eylül 1960'da, devrimci mücadelenin bağrında doğmuştur ve bugün bu komiteler, 14 yaşın üzerindeki nüfusun % 80'ini temsil eden 4.800.000 üyeye sahip en geniş kitle örgütleridir.

CDR'ler Devrim liderliğinin düşmana karşı uyanık olmak ve savaşmak çağrısı ile örgütlenmişti. Playa Giron'a paralı askerlerin saldırısı başladığında, CDR'ler, karşı-devrimci unsurların girişeceği herhangi bir iç faaliyeti etkisiz hale getirmek için Devlet Güvenlik kuvvetlerini etkin bir biçimde desteklediler. Aynı zamanda, Ekim Buhranı sırasında ve başka her saldırgan faaliyet ve emperyalizm tehlikesi karşısında seferber edildiler. Halkımızın düşmanları, zehirli bir biçimde, sınıf kinlerinin buyurduğu provakasyon faaliyetlerine girişmeye ve iftiralar yaymaya çabalarken, Devrimin ilk yıllarının yoğun politik ve ideolojik mücadelesinde güç bir görevi yerine getirdiler. CDR'ler karaborsaya karşı mücadelede ve gıda maddelerinin dağıtımını örgütlemede de önemli bir rol oynadılar.

1961'den beri, Devrimi Savunma Komiteleri halk kitlelerimizi eğitmek ve ideolojik olarak ilerletmek için durmaksızın çalışmaktadır; üyelerini, halkların sürdürdüğü mücadeleleri incelemek ve onları eylemleriyle desteklemek ve sos-

yalist ülkelere dostluk göstermek için seferber ederek, dayanışma görevine değerli bir katkıda bulundular; kitlelerin devrimci bilinci geliştirmede çok değerli bir faktör olarak, gönüllü çalışmayı sürekli bir biçimde teşvik etmişlerdir; gençlerimizin ve ailelerinin yurtsever-askeri hazırlığını geliştirmek için CDR-FAR cephesinin görevlerini sürdürdüler; ve halkımız kültürel, sportif ve eğlence faaliyetlerini geliştirmek için kendi alışılmış dinçlikleriyle çalışmışlardır.

CDR'ler toplumumuzda her çeşit ekonomik, kültürel ve toplumsal faaliyetleri yürütebilen bir güçtür. Önemli inşaat planlarını ilerletmek gereğini duyan Devrimi Savunma Komiteleri, kendi kendilerini seferber ettiler ve Latin Amerika Stadyumu'nu yeniden inşa etmeye, Tallapiedra Termal-elektrik İşletmesini, Centro Habana Hastahanesini ve başkentteki süt kompleksini genişletmeye, Matanzas ve Cienfuegos stadyumlarını ve çeşitli başka binaları, okulları ve konutları yenileştirme ya da inşa etme görevlerine yardımcı oldular.

Kuruluşundan beri geçen 15 yıl içinde CDR'lerin yürüttüğü diğer önemli görevler şunlar oldu: Eğitimde yaklaşık olarak 3.900.000 Örnek. Ebeveyn seçmeleri; halk öğretmenleri olarak eğitime 71.000'in üzerinde kimseyi çekmeye katkı yapmaları; 1.181.000 kişiden kan bağışı sağlamaları; bazı kanser biçimlerinin erken teşhisi için 2,5 milyonun üzerinde kadını hücre testlerine girmeleri için ikna etmeleri; çocuk felcine karşı 18.500.000'in üzerinde çocuğumuzu aşılamaları; döviz olarak on milyonlarca doları tasarruf ettiren, 700 milyonun üzerinde şişe ve diğer hammaddeleri toplamaları; ve şekerkamışı hasadına, genel olarak tarımsal görevlere ve diğer önemli toplumsal ve ekonomik faaliyetlere kitlesel destekleri. Örneğin, bu yıl, CDR'ler şekerkamışı sanayiini makinalaştırmayı desteklemek için 12.000 **caballerias**'den fazla (160.000 hektarın üzerinde) toprağı temizlediler.

Halk açısmdan CDR'ler, Devrimin, kendi görevlerini başarmada daima destek arayacağı militan, coşkun, becerikli ve yeri-doldurulamaz bir araçtır. Yakınlarda, CDR'ler, kasaba ve kentlerimizi Küba'mn bir bahçesi yapmak amacıyla, temizleme ve güzelleştirme sloganına büyük bir karşılık ver-

mişlerdir; aynı şekilde, CDR'lerin yardımıyla gelecek yıl tüm ülkeye genişletilecek olan bir deneyime, (yani), Matanzas eyaletinde Halk İktidarı'nın kurulması gibi, böylesine önemli devrimci çabalara katkıda bulundular.

Devrimi Savunma Komiteleri geleceğe, sosyalizme ve komünizme doğru ilerliyorlar. Onlar da, yakında ilk kongrelerini toplayacaklardır.

Toplumsal örgütler

Üyelerinin özgül çıkarlarını temsil eden ve onları Partimizin özel ihtimam gösterdiği ve özel destek sağladığı devrimci bir çalışma programı altında toplayan çeşitli toplumsal ve meslek örgütleri de ülkemizde görev yapıyor. Bu örgütler arasında en önemlileri, Küba Yazarlar ve Sanatçılar Birliği ile Küba Gazeteciler Birliğidir.

Küba Yazarlar ve Sanatçılar Birliği, ülkemizde edebiyatı ve sanatı geliştirme ve devrimci halkımızın bilincini ve yaşamını zenginleştiren çalışmaları teşvik etme görevini yapıyor.

Küba Gazeteciler Birliği; gazetecilerimizin çalışmalarının ve kitle-iletişim araçlarının çalışmasının devrimci ideolojiyi ve sosyalizm koruyuculuğu çalışmasını yaymada ve iletmede daha da etkili olabilmesi için, gazetecilerimizin politik ve ideolojik bilincine ve teknik ve mesleksel ilerlemelerine katkıda bulunuyor.

Öğrenci örgütleri

Üniversite ve ortaöğrenim öğrencilerimizin kitle örgütlerine ve ilköğrenimdeki Piyoner örgütüne birçok önemli görev yüklenildi.

1922 Aralık'ında Julio Antonio Mella tarafından kurulan Üniversite Öğrencileri Federasyonu, ülkemizdeki ilk devrimci gençlik örgütlerinden biriydi ve içinde Refael Trejo ve Jose Antonio Echeverria gibilerinin bulunduğu şanlı bir dev-

rin mirasçısı idi. Bugün saflarında 40.000'den fazla genç bulunuyor.

Orta Eğitim Öğrencileri Federasyonu, kitle örgütlerimizin en gencidir. 6 Aralık 1970'de kuruldu ve eğitim devrimimizin hızlı ilerlemesine ayak uydurarak, çabucak gelişti. Halen, yarım milyondan fazla lise öğrencisini kapsıyor. Bu öğrenciler arasında, gücü ve dinamizmi sayesinde sağlam bir saygınlık kazandı ve onların başında, görkemli bir geleceğe doğru ilerliyor.

Üniversite Öğrencileri Federasyonu ve Orta Öğrenim Öğrencileri Federasyonu'nun karşısında bulunan ana görev; kalkınmamızın gerektirdiği nitelikli işgücü gereksinimlerini karşılamak için daha yüksek ilerleme oranı ve daha iyi derece ile, öğrencilerin, esas sosyal ödevlerini, yani inceleme ödevini yerine getirmeye yönelik tutumunu geliştirmedir. Bütün ülke, bütün işçi sınıfı, yetişen kuşağa en iyi okullarla ve çok-yönlü eğitim için en iyi araçlarla donatmak yolunda hiçbir çabayı esirgemiyor. Bu, gençlerimizin şerefle yerine getirdiği bir kararı; yüksek düzeyde bir yurtsever ve enternasyonalist bilinç kazanmak; Marks ve Marti'nin, çalışma ve incelemeyi birleştirmek üzere düşüncelerini uygulamaya sokmak; bilimsel ve teknik araştırmayı ilerletmek; sporu, kültür ve eğlenceyi teşvik etmek; ve son olarak ta, halkımızın devrimci bayrağını utkuyla taşımaya ve yükseltmeye hazır olmak kararını ifade eder.

Küba Piyonerler Birliği

Bugün, 4 Nisan 1961'de kurulan ve halen okul çağındaki çocukların % 98,7'sini temsil eden Küba Piyonerler Birliği (UPC), 1.900.000'den fazla çocuğu topluyor.

UPC, şimdi kendini bir çocuk kitle örgütü olarak ileri sürdü. Kişiliğini güçlendirdi ve tartışılmaz bir başarıyla, varlığının temel amacını, en genç kuşağın komünist eğitimine katkıda bulunma amacını başarıyor.

UPC çocuklar arasında bilime olan ilgiyi geliştirmeye; onların, vatanlarına ve tüm dünya halklarına olan sevgilerini

pekiştirmeye; ve çok erken bir yaştan itibaren, örneğin, tüm ülkede 150.000'den fazla çocuğun katıldığı okul bahçeleri yoluyla, iyi çalışma alışkanlıklarının ve toplumsal sorumlulukların oluşmasına katkıda bulunmaya çalışır.

UPC, yararlı ve memnuniyet verici bir şekilde boş zamanı örgütlemeye; sportif, kültürel ve eğlence faaliyetlerini teşvik etmeye; onur, alçakgönüllülük yiğitlik ve yoldaşlık duygusu gibi, okul çocuklarında böylesine moral nitelikleri geliştirmeye; ve onlara işçilere saygıyı, Devrimci Silahlı Kuvvetlere sevgiyi ve devrimci kahramanlara ve şehitlere hayranlığı öğretmeye çalışır.

Partimiz, Piyonerler Birliğine daha da büyük özen ve destek gösterecektir. Devrimimiz, bu örgütün çalışmasında böylesine önemli bir rol oynayan, Piyoner kampları, klüpleri ve sarayları gibi tesislerin yapımını teşvik ediyor ve teşvik etmeye devam edecektir.

1. Kongre özel yarışması

Muazzam coşku (ki halkımız, bu olayı (KKP 1. Kongresi'ni) böylesine karşılamıştır), Parti 1. Kongresi onuruna düzenlenen özel bir yarışmada en güçlü bir biçimde ifadesini bulmuştur.

Bu, esasen, tarımsal, endüstriyel ve inşaat planlarını yerine getirme ve aşmayı; hizmetlerin kalitesini yükseltmeyi; sürekli olarak çalışma ve incelemeyi birleştirme ilkesini uygulayan, her eğitim düzeyinde, nicel ve nitel olarak, daha yüksek eğitimsel sonuçları sağlamayı; ve kendi örgütleri sayesinde, daha da yüksek sosyalist ve enternasyonalist bir bilinçle, politik, ideolojik ve toplumsal görevlerine, işçilerin, köylülerin, kadınların, gençlerin, çocukların ve genel olarak halkın bağlılığını attırmayı kapsayan yüksek çalışma yükümlülüklerine kendilerini adayan, Genç Komünistler Birliği'ni ve bütün kitle örgütlerimizi kapsar.

Bu yükümlülükler onurla yerine getirildi.

Bu aylarda, tüm ülke, yaratıcı çalışmanın ve devrimci düşünce ve duyguların devasa bir cephesine dönüştürülmüş-

tür; bu cephede halkımızın öncü Partisine duyduğu sevgi, yetkin bir biçimde ifade edilmiş ve onlar, bunun etrafında saflarını sıklaştırmışlardır.

Daha fazla kullanmanın ve geliştirmenin ödevimiz olduğu bir hareketin, sosyalist yarışmanın, halk kitlelerini Devrimin görevlerini yerine getirmek için bir araya toplamak açısından sunduğu olanaklar, daha da apaçık bir duruma gelmiştir. Şimdi birinci beş-yıllık planımıza girmek üzereyiz, bu faktör özellikle önemlidir.

VII- DEVRİMCİ SİLÂHLI KUVVETLER

Bu raporda, bu kahramanca yıllarda olağanüstü bir rol oynayan Devrimin, özellikle iki kurumunu ele almak istiyoruz: Devrimci Silahlı Kuvvetler (FAR) ve İçişleri Bakanlığı (MİNİNT).

İsyan Ordusu Devrimin ruhuydu. Yeni anavatan, onun utkan silahları sayesinde, özgür, güzel, gayretli ve yenilmez doğdu. Onun askerleri, bütün bağımsızlık savaşımında cömertçe dökülen kanı korudu ve kanlarıyla Küba'nın sosyalist bugününün temellerini attılar. Destansı bir savaşım içinde, zulmedenden zorla alınan silahları halka verdiler, ve halkı silahlandırmak için halkla birleştiler.

Bütün devrimcilerin bütünleşmesinden ve Partinin doğmasından önceki günlerde, Ordu; halkın kaynaşmasının ve birliğinin unsuruydu ve, gericilik ve emperyalizm, adil bir toplumu kurmaya çalışan çıkar gözetmeyen insanların ilk çalışmalarına tehdit edici bir güçle vurmaya başladığı sıralarda emekçi halk iktidarını ve Devrimin yaşamasını güvenceye bağladı.

Düşman şaşırtmaya ve bölmeye uğraşırken, İsyan Ordusu Devrime sadık ve bağlı kaldı. O, dalkavukluğa veya burjuva basınımn fesat kampanyalarına kanmadı, ve savaşın son yıllarında bencillikle ve gülünç ihtiraslarla harekete geçilen bazı hırslı ve vicdansız oportünistlerin üstlendiği (İsyan Ordusu) saflarına sızmak çabası örnek bir biçimde ezildi.

Alçak gönüllülüğün, esirgemezliğin ve devrimci davaya bağlılığm örnekleri olan, işçi sımfından ve köylülükten kaynaklanan ve, Che ve Camilo'nun kahramanlıklarının ve örneğinin değerli ve yürekli izleyicileri olarak, savaştan çetin özverileriyle yoğrulmuş olan askerlerimiz— inanılmaz güçlüklerin, hatta en çetin engellerin üstesinden gelen ve, genel güçler dengesinin 20'ye 1 düşman lehine olduğu eşit-olmayan bir savaşımdan utkan çıkan ve ,tehlike ve ölüm okulunda

dayamşmayı, çıkar gözetmemeyi ve yoldaşlığı, ekmeğini herkesle paylaşmayı ve yaşamını vermeyi öğrenen askerler— bizi boyunduruk altında tutmaya çalışan küstah ve güçlü emperyalizmin tehditlerine tereddüt etmeksizin karşı koymak ve bir kardeşlik ve adalet dünyasında yeni devrimci hedeflere doğru kararlı olarak ilerlemek açısından, psikolojik ve moral bakımdan herkesten çok daha iyi hazırlıklıydık.

Küba'nın politik gelişmelerini büyük ölçüde etkileyen savaşçılarımız, bununla birlikte, ülkemizde, militarist bir eğilime yolaçmadılar, ve bu, devrimimizin en yetkin derslerinden birini oluşturuyor. Bu düşünce ve ilkeler için kullanılan silahlar, utku zamanında düşünce ve ilkeler önünde saygıyla eğildiler. Tarih, bu çeşit çok az örneği kaydeder.

Partimizin —işçi sımfımızın öncüsü; La Demaigura'mn şanlı günlerinden bu yana daima Küba Devriminin düşüncelerinin, arzularının ve tarihinin sembolü ve sentezi; ve Marti'nin Devrimci Partisinin çalışmasının ve ilk Küba Marksist-Leninist Partisi'nin yiğit kurucularının izleyicisi— kurulması döneminde, Kurtuluş Ordusu'nun katıksız kahramanlık ve yurtseverliğinin ve savaşımınm utkan bir izleyicisi olan Ordumuz, Devrimin bayraklarını Parti'nin eline bıraktı ve o tarihten bu yana Partinin en sadık, en disiplinli, saygılı ve sağlam izleyicisi oldu.

Yürekli işçi, köylü ve öğrenci milislerle birlikte, ve İçişleri Bakanlığı'nın yiğit ve örnek savaşçılarınm değerli desteğiyle, saldırgan düşmanın her faaliyetine başarılı olarak karşı koydu.

Emperyalizmin pekçok silahlı karşı-devrimci çeteyi örgütlediği ve donattığı Escambray da ve ülkenin diğer bütün bölgelerinde, Ordumuz, son haydut esir edilinceye ve yok edilinceye kadar durmaksızın savaştı.

Giron'da, Yanke emperyalizmine Amerikan kıtasındaki ilk bozgunu tattırarak, 72 saatten daha az zamanda paralı askerlerin müdahelesini ezdi.

Ekim Buhranı döneminde, şaşmazlıkla ve kahramanca azimle, tüm halkımızla birlikte, Ordumuz, nükleer saldırganlığın ölümcül tehlikesine göğüs gerdi.

Gönüllü işçilerle birlikte, abluka ve emek eksikliğinin güç yıllarında Ekonomiyi kurtarmak için halkın şekerkamışı hasatlarına katkıda bulundu.

Entarnasyonal dayamşmaya uygun olarak, Ordu mensupları diğer ilerici ulusların silahlı kuvvetlerini ve milislerini örgütlemede işbirliği yaptı; emperyalist saldırganlığın tehdit ettiği ülkelere şaşmazlıkla sağlam destek sağladı, çok zaman, pek fazla değeri olmayan çabalarımn katkısım isteyen dünyanın diğer topraklarında soylu kanlarını döktüler. Birgün, Dünya Devrimci Hareketinin tarihi, onların kahramanlıklarım esirgemezliklerini ve açık yürekliliklerini yazacaktır.

Devrimci sürecin akışında, İsyan Ordusu, bu örnek ve verimli çalışmayı bu raporda anarken belirtilmesi gereken bir insan olan ve Devrimin ilk günlerinden bu yana, bu Bakanlığın başında bulunan yoldaş Raul'un parlak ve dikkate değer çabalarımn sonucunda, halkın ve Partinin gururu olan bugünkü güçlü Devrimci Silahlı Kuvvetlerimiz olmaya doğru gelişmiştir.

Devrimci Silahlı Kuvvetler Bakanlığı 16 Ekim 1959'da, on gün sonra, da Ulusal Devrimci Milisler kuruldu. Böylece, halktan onbinlerce insan kendini savunmaya verdi, ve bu suretle Silahlı Kuvvetlerimiz Devrim gibi, halkçı ve proleter bir yapı ve nitelik kazandı.

O günden bu yana düzinelerce savaş müfrezeleri örgütlendi; binlerce işçi, köylü ve öğrenciye askeri eğitim verildi; yüzlerce gerilla subayı kültürel olarak ilerlemelerini başlattılar ve askeri bilgilerini arttırdılar; milislerden yeni komuta kadroları eğitildi; ve, güçlüğünden dolayı, subayların ve birliklerin deneyiminin ve niteliğinin çok daha ötesinde olan askeri bir teknolojiyi iyice öğrenmek ve aşinası olmak için büyük çabalar gösterildi. Bu süreç, daha önce belirtilen keskin mücadelelerin bağrında sürdürüldü. Buna ek olarak, karşı-devrimci çetelere karşı savaşımda, yüzlerce savaşçınm hayatım yitirdiğini ve maddi kayıpların yaklaşık olarak 1 milyar pesoyu bulduğunu, belirtelim.

1964'de, yoğun askeri girişimin sonucu olarak, birlik-

lerimizin örgütlenmesinin ilk aşaması tamamlandı, ve Zorunlu Askeri Hizmet Yasası yürürlüğe kondu. Binlerce askeri kadro eğitildi; askeri ve politik eğitim düzenli olarak yürütüldü; ve Silahlı Kuvvetlerin saflarında Partinin ve Genç Komünistler Birliği'nin kurulması başladı.

Karmaşık siyasal-askeri durum ve kendimizi savunmak için kararlı tutumumuz, Devrimci Silahlı Kuvvetlerin düzenli birliklerinin boyutlarını ideal ekonomik ve demografik oranların çok üstüne çıkarmıştır.

Bu durum karşısında ve bunun ekonomi üzerindeki sonuçlarını hafifletmek amacıyla, Silahlı Kuvvetler kendi mensuplarının önemli bir kısmını, askeri eğitimi ve savaş hazırlığını olumsuz biçimde etkileyen üretken çalışmaya ayırdı.

1970'de ülke, göreli bir barış havasından yararlandığı ve Silahlı Kuvvetlerin etkisinin önemli ölçüde yükseltildiği sırada, FAR'ın düzenli birliklerinin yavaş yavaş azaltılmasına karar verildi, böylece geçen beş yıllık dönemde 150.000'e yakın insan ve 5000 araç serbest kaldı ve bunlar, Silahlı Kuvvetlerin savaş hazırlığını olumsuz biçimde etkilemeksizin, ekonomiye transfer edildi. 1970'de, daha sonra 100. Yıldönüm Gençlik Kolu ile birleşen birkaç üretim ünitesi kuruldu, böylece 3 Ağustos 1973'de Emekçi Gençlik Ordusu kuruldu.

Tam iki yıl içinde, Emekçi Gençlik Ordusu ekonominin çeşitli sektörlerinde önemli başarılar kazandı. Bunun, Plan (hedeflerini) aşarak, iki hasad arasında adam başına üretkenliği % 26 arttırarak ve milyonluk ekipleri çoğaltmayı ve bu ekiplerin büyük kısmına katkıda bulunan bir güç haline gelmeyi olası kılan, ekonominin bu sektörü için değerli bir deneyim olan güçlü bir hareketi geliştirerek, ülkenin kamış kesicilerinin % 20'den fazlasını donatan şeker hasadına önemli bir katkısı oldu.

Emekçi Gençlik Ordusu, aynı zamanda, 60.000.000 pesodan fazla değer taşıyan 56 eğitim tesisini inşa ederek ve, eğitimde ve ekonominin diğer önemli alanlarında inatla çalışarak inşaata önemli bir katkıda bulundu. Ayrıca, Merkez De-

mir yolunun yeniden inşasında da önemli çalışmalar yapıyorlar.

Düzenli birliklerin savaş eğitimine, halkımızın ihtiyat ordusu halinde örgütlenmesine ve Emekçi Gençlik Ordusunu kurmaya verdiğimiz önem, aynı zamanda ekonomik görevlere de katılmaya devam eden FAR'ın savunma gücünde bir artış yapma olanağı verdi.

Kabul edilen önlemlerin sonucu olarak, FAR, 1970'de savaş hazırlığım daha da iyileştirme sürecini başlattı. Bunun kanıtı, daha dikkatli gereksinmelere karşın daha yüksek derecelerin elde edildiği, savaş hazırlık eğitimi dönemlerinde yürütülen tatbikatlar esnasında, düzenli orduların ve yedeklerin gösterdiği eğitim düzeyidir.

Terhis edilen FAR üyeleri arasında 50.000'den fazlası, hâlâ Silahlı Kuvvetlerde olmakla beraber, önceden çoğunun çalışmadığı ve iş tutmadığı olgusuna karşın UJC'ye katıldılar.

Sivil yaşama geri dönen onbinlerce teknisyen ve kalifiye işçi Silahlı Kuvvetlerde eğitilmişti. Silahlı Kuvvetlerimiz, Devrimin bilinçli, sorumlu ve disiplinli kadroları için büyük bir okul olmuştur.

Gelecek beş yıllık dönemde, FAR, daha yüksek ateş gücü, daha büyük manevra yeteneği ve unsurlarının daha büyük ölçüde otomasyonu ile karakterize edilen önemli miktarda çok daha modern savaş silahlarıyla donatılacaktır. Bu daha da yüksek gereksinmelere yolaçacak ve hepsinden ziyade, düzenli ve yedek kadroların ve uzmanların askeri-teknik niteliğini iyileştirmeye devam etmeyi zorunlu kılacaktır.

Bu görevler, ülkenin savunma planlarında belirleyici bir rol oynayan yedek askerlerimizin çok yönlü eğitimini gerektirecektir. 1975'de, eğitilen yedek askerlerin sayısı geçen yılın miktarının iki katıydı ve gelecek beş yılda da bu rakam iki kat artacaktır.

Bütün bunlar; üretimde kimin vazgeçilmez bir yer tuttuğunu (belirleyen ve) bazen de şişirilmiş olan ölçütlerle mücadele etmek zorunlu olduğu için, askerlik çağındaki lider-

lerin, kalifiye işçilerin, teknisyenlerin ve meslek sahiplerinin yedek birliklere kayıtlarını arttırmak gereğini ortaya koyar. Gerçekten (üretimde) vazgeçilmez olan işçiler, savaş durumunda, gerekli (askerî) eğitime sahip olmayacakları ve varlıkları, mutlak olarak, ülkenin yaşamını sürdürmek açısından çalışma mahallerinde zorunlu olacağı için, kuşkusuz yedeğe dahil edilmeyeceklerdir.

Aynı şekilde yakın gelecekte, kimin askere almması gerekeceği konusundaki varolan görüşümüzü değiştirmeyi gerektirecek olan, tasarlanan politika, gençlerin politik, moral ve entellektüel bakımdan yeterli bir duruma getirebilecek etkin askerî hizmete almayı sağlamalıdır; böylelikle, askerî hizmeti, bir onur olarak sunulmak ve görülmek şöyle dursun, ebeveynlerin ders çalışmayan oğullarını korkuttukları ve öğretmenlerin öğrencilerine gözdağı verdikleri birşey olarak kullandıkları ve kuruluşların kendilerinin, disiplinsizliği cezalandırmak için bir gözdağı ve bir araç olarak kullandıkları durum ortadan kalkacaktır.

Gençlerimizin çoğu orta dereceli incelemelere derhal katılacaklarından ve bir gün hepsinin gerçekten katılacağını umud ettiğimiz için, ekonominin gereklerine göre, zaten tasarlanmamış yüksek ve orta okul mezunlarını askere almamız zorunludur. Halen (askerî) hizmet, temel olarak modern silahların kullanımında optimal eğitim düzeyine genellikle ulaşmayıp, daha uzun bir (askerî) eğitim gören düşük bir eğitim düzeyine sahip acemi erler içindir. Eldekiler ve kültürel düzey izin verdiği zaman, hizmet süresini azaltmak mümkün olacaktır.

Bu yeni acemi-kaydetme, politikası, halkı -özellikle çocukları ve gençleri- eğitmeye katkıda bulunacak olan yurtsever-askerî çalışmayı arttırarak tamamlanmalıdır ve bu faaliyetin gerektirdiği kurumları kurmalıyız.

Gelecek yıllarda, ülkemizin savunması, saflara genç insanları çağırmak ve yedek askerleri, FAR'ın harekete geçirilmesi için vazgeçilmez olan ulusal ekonominin araç ve donatımını seferber etmek için tüm hazırlık çalışmasını örgütlemeye devlet kuruluşlarının ve Halk İktidarı'nın yerel birim-

lerinin belirleyici bir şekilde katılmasını gerektirecektir.

Silahlı Kuvvetler içindeki Parti çalışması, Ordu kuruluşlarının, sistematik çalışma sayesinde, kurulduklarından bu yana yüksek bir olgunluk ve gelişme düzeyine ulaşmasını ve iç yaşamlarının güçlenmesinin ve saflarının devamlı nitel gelişmesinin sonucu olarak yüksek bir Marksist-Leninist teori düzeyine ulaşmasını olası kılmıştır.

Bu; demokratik merkeziyetçiliğin askeri birlikler çerçevesinde titiz bir biçimde gözönüne alınmasını ve tek-kişinin komutasına (askerî yapının köşetaşı olan) zarar vermeksizin ve askeri disiplinin empoze ettiği mantıksal sınırlamalarla birlikte eleştiri ve öz-eleştirinin Parti yaşamında, uygulanmasını sağlamıştır.

Subaylarımızın % 85'i Parti'nin ve Genç Komünistler Birliği'nin üyeleridir.

Belirleyici bir faktör, Devrimimizin ilk yıllarından ve en güç zamanlarından beri birkaç milyar peso değerinde, birliklerimiz için modern savunma araçlarını parasız olarak veren, Lenin'in vatanının, SSCB'nin militan yardımı olmuştur.

Sovyetler Birliği bize, askeri donatımın kullanılmasını ve modern askeri bilimi öğreten ve bize alçak gönüllülükleriyle, esirgemezlikleriyle ve komünist tavırlarıyla örnek olan, askeri uzmanlarının değerli önerilerini de sağladı.

Bütün bu yıllarda*, modern savaş teknikleriyle savaşçılarımızı eğiten, modern savaş sanatını öğreten ve silahlı saldırıları püskürterek ordularımın önünde yürüyen kumandanlar, subaylar, politik işçiler ve Parti örgütleri, Devrimci Silahlı Kuvvetleri geliştirmede ve yetkinleştirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Devrimci Silahlı Kuvvetler, yurtsever ve enternasyonalist görevlerini şaşmazlıkla yerine getirmiştir ve sosyalizmin çıkarlarını ve başarılarını sadakatle savunmaya hazırdır.

Bu görevler, subaylarımızın sürekli bir çaba harcama-

(*) Yani, Devrimci Silahlı Kuvvetleri geliştirme ve yetkinleştirme yıllarında. - ç.

sım gerektirmiştir; bu çabalar sırasında onlar, birçok durumda görevlerini yetersiz kaynaklarla tamamlayarak, kadro yoksunluğunu gidererek ve ayrıca 10, 12 ve hatta 14 saati geçen, arasıra da güç seferberlik koşullarıyla birleşen uzun iş-günlerine duyulan gereksinimi karşılayarak her gün esirgemezlik göstermişlerdir.

Şimdiye değin, bu çabaların tam olarak elverişli bir karşılığım sağlamak olanağı olmadı. Yürüttükleri çalışmayla ilgili toplumsal öneme uygun olarak, subaylarımızın ve ordumuzun yaşama ve çalışma koşullarını giderek düzeltmek toplumun ödevidir. Bu nedenle, bu kadroların ücretlerini yükseltecek önlemler zaten alındı. Konut sorunlarını çözümlemek ve daha iyi yaşam koşulları yaratmak için askerî topluluklar kuruluyor. Yakın gelecekte, emekçi halkımızın, vatanımızı savunmanın kutsal görevi için yaşamlarını hiçe sayan ve kendilerini adayan insanlara minnet (duymasına) hizmet edecek olan, daha da büyük bir çaba harcamak gerekecektir. Aynı şekilde, mesleki ve teknik ilerleme sistemi ve bilimsel-askerî çalışma sistemi sürekli olarak yetkinleştirilecek ve kültürel ilerleme koşullarının iyileştirilmesi sürecektir.

Ertelenilemiyen bu doğru önlemler, bütün devlet ve kitle örgütleri tarafından en tanı biçimde anlaşılmaya layıktır, çünkü bu yöntemledir ki, ülke, askeri kadrolarımızın günlük çalışmalarını ve esirgemezliklerini maddi açıdan değerlendirebilir.

Geçmişte, ordu, herkesin nefret ettiği bir ordu, halkın düşmanıydı. Bugün onlar, halkın en sevgili kardeşleridirler. Sosyalist vatanımızda her asker bir devrimcidir ve her devrimci bir askerdir.

Emperyalizm varoldukça, Parti, devlet ve halk, savunmaya azami dikkat gösterecektir. Devrimci savunma asla ihmal edilmeyecektir. Tarih de bize, inandırıcı olarak bu ilkeyi unutanların yanlışlarını düzeltecek kadar yaşayamadıklarını öğretiyor.

İçişleri Bakanlığı

Devrimin kurduğu, İçişleri Bakanlığı, bu kahramanca savaşım yıllarında, Devrimci Silahlı Kuvvetler Bakanlığımn iki kardeşi olmuştu.

İsyan Ordusu'nun saflarında güvenlik birliklerinin ilk faaliyetleri Devrimin utkusu zamanında başladı. Onlar baştan beri, Devrimin düşmanlarına karşı savaştılar. Savaşçılarımız ilk deneyimlerini, güçlü bir düşmana -Birleşik Amerika Merkezi Haberalma Örgütü (CİA)- karşı bu ilk, eşit-olmayan savaşlarda kazandılar.

Onlar, her devrimci yasayı uygulamaya, halkın her faaliyetine ve Devrimin başarılarını sağlamlaştıracak her savaşa katıldılar. Bu mücadele dolu yıllarda, genelilkle şimdi meçhûl kalan, en hassas ve güç görevleri yürüttüler. Zaman zaman, düşman kampına sızdılar, başka durumlarda birçok devrimci eylemde artçıları korudular, ve de daha başka durumlarda öncü müfrezeler olarak faaliyetlerini yürüttüler. İçişleri Bakanlığı savaşçıları, Devrimci Silahlı Kuvvetler savaşçılarıyla ve sıradan insanlarla birlikte, her enternasyonalist göreve katıldılar. Sabır, anlayış ve devrimci çabayla Devrimin kendilerine verdiği görevleri her zaman yerine getirdiler.

Devrimlerini sağlamlaştırmada halkın savaşımları ve utkuları, İçişleri Bakanlığım oluşturan birimlerle ayrılmaz biçimde birbirlerine bağlanmışlardır. Düşmanla sürekli mücadelede, çoğu kez vatanı savunurken ölen yoldaşlarım gören erkek ve kadınların esirgemezlik ve devrimci tutumu, kazanılmış olan şeyleri bu anda anımsamayı olanaklı kılıyor.

Cesur ve yetenekli çalışmalarıyle iç karşı-devrimi bozguna uğrattılar; karşı-devrimci örgüt, gurup ve çeteler üzerinde utkan oldular; CIA ajanlarının sızmalarına karşı başarılı eylemler yürüttüler; ve Devrim liderlerinin fiziksel imhası için (hazırlanan) sayısız planları bozdular.

Karşı-devrimci eylemler 1959'da başladı, ve Devrim kökleştikçede (bu eylemler) yoğunlaştılar.

Ta başından beri, iktidardan kovulan unsurlar ve ulusal

burjuvazi, başlangıçta gizli karşı-devrimci örgütler topladı; devrimci adaletten kaçan insanlar, dağlık alanlarda çeteler örgütlemeye başladılar; ve karşı-devrimci unsurlar, iç karşı-devrimin yardımıyla, Devrimin liderlerini katletmek için ilk denemelerini de, ABD toprağından örgütledikleriyle ilk sızmalarını yaptılar.

Karşı-devrimci örgütler, papaz topluluklarının üyelerinden, mahut Batista hayranlarına, savaş suçlularına ve çürümüş politikacılara kadar uzanan kişilerle doldurulmuştu. Başlangıçtan buyana emirleri altında geniş mali kaynaklar vardı. Faaliyetleri propaganda, sabotaj, terörizm, yıkıcı faaliyetler ve cinayet girişimlerini kapsıyordu. İlk aşamada, CIA ile ilişkileri gizli idi; faaliyetleri bağımsız görülüyordu; ve bu Yanke kuruluşu (CIA) onları, çeşitli araç ve diğer gereçlerle donattı ve üyelerini eğitti.

Burjuvazinin ve emperyalizmin ekonomik çıkarlarını ters yönde etkileyen devrimci sürecin radikalleşmesi, emperyalizmin yıkıcı desteğinin doğrudan doğruya resmileşmesini ortaya çıkardı. 1960'da, Miami'de, Kübalı vatan hainlerinin karşı-devrimci faaliyetlerini yöneten ve düzenleyen ve yıllarca Küba'da üstlenmiş örgütlerin bir halkası olarak hizmet eden bir operasyon merkezi örgütlenmişti. Bu merkez, iki faal gruba sahipti: biri, karşı-devrimci ağları kurma, CIA ajanlarını yetiştirme ve donatım ve gizli ve patlayıcı maddeleri sağlamak göreviyle sızma için kullanılıyordu; diğer grup, özel görevler için kurulmuştu. Yalnızca 1960-61'de, 34 sızma (hareketi) yürütüldü. Doğrudan pratik faaliyetlerde, düşman, bu amaçla asker olarak topladığı ve eğittiği karşı-devrimci göçmenler arasındaki en saldırgan unsurlara güvenerek, 13 gemi kullandı.

2 Şubat 1959'da, ülkemize, bir cinayet girişimini başarma amacıyla, bir ABD vatandaşı tarafından kullanılan, ilk küçük korsan uçak geldi. Havana kentini bombalamak, şekerkamışı tarlalarını ateşe vermek ve şeker fabrikalarını yakmak için, benzer hücumlar birbirini izledi. Devrimin, düşmanlarına karşı kendini savunmak için, satın almayı başardığı ilk silahlar, boşaltma limanında sabote edildi ve La

Coabre gemisi limanda havaya uçuruldu; ve bu, düzinelerce işçi, İsyan Ordusu askeri ve devrimci polisin ölümüne neden oldu.

Birleşik Amerika'nın bu karşı-devrimci faaliyetlere katılması, maskeyi düşürdü.

Giron'a paralı askerlerin saldırısı sırasında, karşı-devrimci örgütler, emperyalizmin kendilerine verdiği beşinci kol rolünü yürütememişlerdi. Devrimi Savunma Komiteleri'nin ve halkın desteklediği güvenlik birliklerinin faaliyeti onların çoğunu zararsız kıldı.

Playa Giron bozgunundan sonra, emperyalizm, karşı-devrimci çetelerin faaliyetini arttırmaya çabaladı.

6 Haziran 1961'de, İçişleri Bakanlığı kuruldu.

1962'de, yalnızca Escambray'da, karşı-devrimci çeteler Mart'da 42 iken, Eylül'de 79'a yükseldi. Bu silahlı gruplar, Devrime karşı savaşmak için bütün eyaletlerde emperyalizm tarafından örgütlenmişti. Bu çeteler, şekerkamışı tarlalarını ateşe verdi, kamu hizmetlerini baltaladı ve kasabalarda ve kırsal alanlarda suikastleri ve saldırıları başlattı.

Fakat Devrim etkisiz duruma getirilemedi; Ordu etkin olarak karşı faaliyete geçti, ve işçi ve köylü milisleri aralıksız olarak bu (karşı-devrimci) çeteleri izledi, böylece onların giderek imhası başladı. Karşı-devrimci unsurlar ve ülkeye sızan ve karşı-devrimci şebekeye katılan CIA ajanları, esir edildiler ve bunlardan birçoğu devrimci mahkemeler tarafından en ağır cezalara çarptırıldılar.

1963'de, birçok karşı-devrimci örgüt daha az savaşkan bir duruma geldi. Aynı zamanda, bu çeteler dağıtıldı. Devrimci izleme, onların varlıklarını sürdürmelerine olanak vermedi ve CIA ile ilişkilerini yitirdiler, çünkü CIA ajanları esir edilmişti ya da birşey yapamaz duruma getirilmişlerdi. Bu gruplar, birbiri ardından tesbit edildi, kuşatıldı ve yokedildiler. Ahlâken çökük, karşı-devrimci yöneticiler, ülkeyi telaşla terketmeye çabaladılar. 1964 ile 1965 arasında, son birkaç karşı-devrimci çete de esir edildi.

Silahlı çetelerin bozgununda İçişleri Bakanlığı savaşçılarının oynadığı rol belirleyiciydi. Onlar, hayatlarını hiçe sa-

yarak, bu çetelere sızma ve onların yerlerini saptamak ve kuşatmak için gerekli bilgiyi sağlama çalışmasını örgütlediler. Bu; sözkonusu çetelerin sürekli olarak hareket halinde oldukları ve kaçmaya çalışma dışında, savaşa girmedikleri için, mutlak olarak çok önemliydi.

Güvenlik birliklerinin uyanıklıklarmın yetkinliği, sızan unsurların esir alınması ve Devrimin düşmanlarına verilen örnek ceza ile birlikte, 1965'de sızmada nicel bir düşme oldu. CIA en değerli elemanlarını, daha karmaşık bir yapıdaki ajanlar olarak bağımsız bir biçimde faaliyet göstermek için çeşitli karşı-devrimci örgütlere soktu. Miami'deki çalışma merkezi, 1969'da çalışamaz duruma getirildi, ve faaliyetler o zamandan itibaren merkezi bürolar tarafından yönetildi.

Düşman dolaysız faaliyet biçimlerini terk etmeye zorlandı, ve kısa zamanda yeni bir yöntem geliştirilmişti. Bununla, yer-altı ajanları, ekonomik baltalama, ideolojik etkileme ve kafa-karıştırma çabaları aracılığıyla ve Devrime karşı savaşlarında kullandıkları diğer araçların yardımıyla çeşitli sızma biçimlerine sahip, çok daha uzun sürecek bir mücadele başladı.

Vatammızın her zaman için uyanık gözcüleri, sınır muhafızlarımız, gece-gündüz, sürekli uyanık olarak ülkemizin sahillerini koruyorlar.

CIA tarafından düzenlenen faaliyetlerin ana hedeflerinden biri devrimci liderlerin öldürülmesiydi.

Kongremize, önceki günlerde, CIA planlarım -yabancı liderlerin öldürülmesiyle ilgili (ki onların çoğu öldürüldü)- inceleyen ABD Senatosu'nun bir alt komitesinin yayınladığı raporun bir kopyası ulaştı.

Bu rapor yüzlerce sayfayı buluyor, ve raporun önemli bir kısmı Küba Devriminin liderlerini öldürmek için CIA'mn faaliyetlerine ve planlarına ayrılmıştır.

Raporda yer alan korkunç gerçeklere inanmak güç.

Rapor aşağıdaki pasajı da içeriyor:

«1960-65 arasında Fidel Kastro'yu öldürmek için CIA'nın karıştığı en azından sekiz suikast planının somut delillerini bulduk. Gizli cinayet planlarından bazısı planlama ve hazır-

lık aşamasını geçmediği halde, karanlık simaların yeraldığı gizli bir plan, Küba'ya zehirli haplar sevketme ve bu faaliyeti yürütecek ekipleri gönderme noktasına kadar iki kez geliştirildi. Diğer gizli bir plan, bir Kübalı muhalife silahlar ve diğer cinayet aletlerini sağlamayla ilgili. Önerilen cinayet araçları uzun menzilli tüfeklerden, zehirli haplara, zehirli tükenmez kalemlere, öldürücü bakteri tozlarına ve düğünülmesi büyük bir çaba isteyen diğer aletlere kadar bir silahlar serisini içeriyor.»

Daha ilerde, rapor şöyle devam ediyor:

«1960'ın Mart-Ağustos ayları arasında, Eisenhower Yönetiminin son yıllarında, CIA, Kastro'nun konuşmalarını baltalayarak onun doğa-vergisi çekiciliğini zayıflatacak planlar düşündü. CIA Genel Müfettişinin 1967 Raporuna göre, Teknik Hizmetler Bölümündeki (TSD) bir görevli, LSD'ye benzer sonuçlar meydana getiren kimyasal bir maddeyi Kastro'nun yayın stüdyosuna püskürtecek bir projeyi görüşme çağrısında bulundu, fakat proje reddedildi, çünkü kimyasal maddeye güvenilemiyordu. Bu dönemde, TSD, bir konuşma öncesinde, Kastro'nun purolardan birini içeceğini umarak, geçici olarak zihnini karıştıran kimyasal maddeli bir kutu puro hazırladı. Genel Müfettiş de, sakalının dökülmesine neden olacak güçlü bir kıl dökücü olan talyum tozunu ayakkabılarına dökerek, «Sakallı» Kastro imajını yıkacak bir planı rapor etti. Kıl dökücü madde Kastro'nun bir dış seyahati sırasında uygulanacaktı. TSD, kimyasal ilacı yaptırdı ve hayvanlar üstünde denedi, fakat görünüşte planı terketti, çünkü Kastro seyahatini iptal etti.»

Sonraki sayfalarda, şunlar yer alıyor:

«Zehirli purolar,

Operasyonlar Şubesi'nin, CIA Tıbbi Hizmetler Daire'sinin dosyalarındaki bir kayıt, 16 Ağustos 1960'da öldürücü zehirle işlenmesi emriyle Kastro'nun gözde purolarından bir kutunun, bir görevliye verilmiş olduğunu gösteriyor. Puro-lar, ağıza konulduktan sonra bir kişiyi öldürecek kadar güçlü botulinium toksine bulaştırılmıştı. Görevli, puroların, 7 Ekim 1960'da hazır olduğunu rapor etti; TSD notları, 13

Şubat 1961'de kimliği bilinmeyen bir kişiye onların verildiğini belirtiyor.

«Zehir hazırdır ve Küba'ya teslim edildi.

«Genel Müfettişin Raporu, Kastro'yu zehirlemenin en etkili yöntemiyle ilgili olarak, Teknik Hizmetler Bölümü (TSD) şefi Bissell ve Edwards arasındaki görüşmeleri anlattı. Giancana ya da Rosselli'nin, bir kurtulmak (to escape) fırsatını 'değerlendirmek' için Kastro'nun içeceği şeye zehirli bir hap koyma düşüncesini ileri sürdüklerine dair bazı kanıtlar var...»

«Edwards su içinde erimeyecekleri için TSD'nin hazırladığı hapları kabul etmedi. Botulinium toksin ihtiva eden, ikinci haplar maymunlar üzerinde denendiğinde umulan görevi yaptı. Malzeme Şefi, öldürücü olduklarına güvenle, muhtemelen 1961 Şubatında, TSD'den hapları aldı ve sonra onları Rosselli'ye verdi. Kayıt, hapların 1961 Nisanının ortalarında, Domuzlar Körfezi müdahalesinden bir süre önce adaya götürülmesi için bir Kübalıya verildiğini açıkça belirtiyordu...»

«Malzeme Şefi, Batı Yarıküre Şubesi'nin başı Albay J. C. King'in, şayet Kastro'yu başarılı bir şekilde öldürürse, Kübalıya ödenmek üzere Bissel'in Dairesinde ona 50.000 dolar verdiğini hatırladı.»

«Rosselli ve Giancano'nın dostu olan Joseph Shimon, Miami'ye Maheu ile birlikte gittiğine ve kendisi, Giancano, Rosselli ve Maheu'nün Fountaineblau Oteli'nde bir daireyi paylaştıklarına tanıklık etti. Bir görüşme sırasında Maheu, Kastro'yu öldürmek için bir «sözleşmesi» olduğunu ve görevi başarmak için CIA'nın bir «sıvı» verdiğini belirtti. Shimon, Maheu'nun bu sıvının Kastro'nun yemeğine konulması gerektiğini söylediğine, Kastro'nun hasta olup ve iki-üç gün içinde öleceğine, ve otopsinin Kastro'yu öldüren şeyi ortaya çıkaramayacağına tanıklık etti...»

«Shimon, birkaç gün sonra, Maheu'den bir telefon çağrısı aldığına ve onun: '...gazeteyi gördün mü? Kastro'nun hastalığını. İki-üç gün içinde hasta olacak. Eh, bunu hallettik.' dediğine tanıklık etti.»

«Operasyon tekrar yürürlüğe konuyor

«1962 Nisanımn başında, Helms'in 'kesin emirleri' üzerine faaliyete geçtiğini doğrulayan, Harvey kendisini, Rosselli ile temas ettirmesi için Edwards'a ricada bulundu.»

Harvey, Malzeme Şefi ve Rosselli 8-9 Nisan 1962'de New York'da ikinci defa buluştular. Teknik Hizmetler Bölümü'nün dosyalarına bu süre boyunca düşülen bir kayıt, dört zehirli hapın 18 Nisan 1962'de Malzeme Şefine verildiğini gösteriyor. Haplar, 21 Nisanda Miami'ye varan Harvey'e devredildi ve Domuzlar Körfezi öncesinde hapı geçirmek için görevli bazı Kübalılarla zaten temasta olan Rosselli'ye ulaştırıldı. Harvey hapları; 'bunlar herhangi bir zamanda ve herhangi bir yerde iş görecek' diye açıklamada bulunarak, Rosselli'ye verdi. Rosselli, Harvey'e, Kübalıların Fidel ve Raul Kastro gibi Che Guavera'yı da öldürmek için bu hapları kullanmayı tasarladıklarını söylediğini doğruladı. Rosselli'nin tanıklığına göre, Harvey 'yapmak istedikleri herşeyin, tamamen doğru olduğunu' beyan ederek bu hedefleri onayladı.

«Kübalı, cinayet operasyonunu yerine getirmek için, karşılık olarak, başka silahlar ve gereçler rica etti...

«Rosselli, operasyonların ilerlemesinden haberdar olan Harvey'i buldu. Mayıs 1962'de, hapların ve silahların Küba'ya vardığını rapor etti.»

«1963'ün başındaki Planlar

«1963 ün başlarında, o zaman gizli Küba operasyonlarıyla ilgilenen CIA'nın bir kesimi, W Görev Gücü (Task Force W) tarafından Kastro'yu öldürmek için iki plan araştırıldı. Görev Gücü'nün Başkanı olan Desmond Fitzgerald (şimdi ölmüştür) yardımcısından, Kastro'nun çoğu kez aletli dalışa gittiği bir alana doldurulabilen, patlamaya hazır, ekzotik bir denizkabuğunun bulunup bulunamayacağım araştırmasını istedi....

«İkinci bir plan, Kastro'ya mikroba bulaştırılmış bir dalgıç elbisesi hediye etmesi için, (Domuzlar Körfezi operasyonu sırasında esir edilen askerlerin serbest bırakılması için Kastro ile görüşen) James Donavan'ı elde etmekle ilgilidir...

«Teknik Hizmetler Bölümü, içine kronik bir deri hastalığı oluşturan mantarlar (fongüsler) serpilmiş ve nefes alma aletine verem basilleri bulaştırılmış bir dalgıç elbisesi aldı.

«Zehirli kalemler

«AM/LASH'a sunulan bir diğer alet bir deri altı iğnesi takılmış bir tükenmez kalem idi. İğne, kurbanın fark edemeyeceği kadar mükemmel bir biçimde yerleştirilmişti.

«Genel Müfettişin Raporuna göre, 2 Durum Görevlisi ile, 1967'de görüşülürken, O, AM/LASH'ın 'deneme halindeki otomatik olarak onun yaşamını kaybetmesine neden olmayacak (şekilde) görev yapan bazı teknik araçları planlaması' için CIA'ya ricada bulunduğunu beyanetti...

«Fitzgerald'ın yardımcısı, kalemin 'sahici' olduğunu göstermeyi tasarladığını ve emirler(in) Kastro'dan kurtulmak üzere bazı şeyler yapmak için (verildiğini)... ve yivli bir tüfek olmayacağına göre bu diğer güç çalışma yöntemini düşündüklerini Komiteye söyledi.

«Helms, 'Kastro'dan kurtulmak, onu öldürmek, onu katletmek için —hangisi olursa olsun— onun birkaç alete sahip olması yolundaki ricasını dikkate almak için' bu kalemin yapıldığını doğruladı...

«3 Ocak 1965 tarihli bir CIA dökümanı, bir durum görevlisi ile uzun bir görüşmede, B-I'in, onun ve AM/LASH'ın aşağıdaki hususlar üzerinde kesin karara vardıklarını söylediğini ifade eder:

«I. B-I AM/LASH'a, FAL için bir susturucu sağlayacaktır; bu olanaksızsa, B-I, Fidel Kastro'nun yakınına götürebileceği bir valiz, bir lâmba ya da başka bir gizleyici alet içinde gizlenmiş birkaç bomba ile dürbünlü ve susturuculu bir tüfeği tayin edilen bir yere koyacaktır.....»

Bakın; CIA bu cinayet planlarıyla kaç yıldır uğraşmıştır.

Senato Komite Raporu'ndan okuduğumuz bu birkaç paragraf Devlet Güvenlik ünitelerimizin bu yıllar içinde, savaşmak zorunda kaldığı eylemlerin ciddiyetini yansıtıyor. Bilimin ve teknolojinin en ince araçları, onların düşmanlarının şeytanî amaçlarının hizmetine sokulmuştu.

Küba, böyle eylemlerle CIA'yı suçladığında, dünyada birçok şüpheci kimse suçlamanın Yanke emperyalistlerine duyulan kinden esinlenen kuruntu olduğunu düşündü. Bu eylemler, herhangi bir modern devletin tarihinde eşi görülmedik (eylemlerdir) ve emperyalizmin hayasız, çürümüş ve sapık niteliğini ortaya koyar. Bunlar, Yanke emperyalistlerinin en vahşi, en sorumsuz ve en inanılmaz şeyleri yapmak için her çareye başvurduklarını açıkça gösteriyor. Eskiden, ilhak isterlerdi; şimdi bizi zehirlemek istiyorlar.

Senato Komitesi'nin, Raporu ifşa etme jestini —Birleşik Amerika Başkanının muhalefetine karşın— birçok veri CIA ve Beyaz Saray'ın yaptığı baskı nedeniyle atlandığı halde, olumlu kabul ediyoruz. Böyle işlemler uygar-olmayan faaliyetlere yolaçar ve bu faaliyetlerin ifşası ve kınanması, uluslararası ilişkilere bu yakışıksız uygulamaların sokulmasını önlemeye yardım eder.

CIA'nin, ilk yıllarda Küba'ya karşı uyguladığı ve daha sonra dünya çapında bir sorun haline dönüşen pek çok sorumsuz faaliyetlerinden biri de hava korsanlığıydı. CIA'nın eğittiği aynı Kübalı karşı-devrimci unsurlar,daha sonra Watergate olayının kahramanları oldular ve CIA'nın patlayıcı maddeleri kullanmayı öğrettiği kimseler, bugün, Miami ve Birleşik Amerika'nın diğer kentlerinde bombaları patlatanlardır.

Bu 17 yıl içinde-CIA'nın planladığı, Küba'nın devrimci liderlerinin hayatlarına karşı düzinelerce girişime karşın ve -CIA'nın hizmetinde olan sayısız çetelere karşın -Devrimin liderlerinden bir tekinin, katledilememiş olması gerçeği, düşmana karşı mücadelesinde İçişleri Bakanlığı'nın etkinliğini gösterir. Hepimizin hayatını, o korumuştur.

Üstelik İçişleri Bakanlığı, düşmana doğrudan karşı koymakla beraber başka önemli görevleri de başardı.

Ulusal Devrimci Polis, 1959'da örgütlendi. Yıllarca, cinayet atmosferini yoketmeye yardım etti, böylece uyuşturucu madde alışkanlığı, fuhuş ve kumar gibi Devrim öncesi böylesi yaygın olan alışkanlıklar, hemen hemen tamamen ortadan kaldırıldı. Zimmete geçirmeye karşı sosyalist mül-

kiyeti koruma çalışması yapıldı, ve, halkın ortaklaşa faaliyetinin sonucu olarak, suç işleme kusurlarının genel göstergesi (savaşmak için kararlı bir gayret göstermemiz gereken, hırsızlık gibi, hâlâ bazı belirtiler olsa bile) düştü.

Ülkeye o kadar çok hayata malolan trafik kazalarının önlenmesinde olağanüstü bir gayret gösterildi.

Son oniki yılda, 968'i ölüye ve 206.402'si yaralıya ve 70 milyon pesodan fazla maddî kayıba neden olan 303.055 kaza oldu. 1968'den bu yana kazaların yıllık ortalaması azaldı, fakat ölü sayısı 870'e çıktı. Esasen toplumsal bilincin gelişiminden yoksunluk sorunu olan Trafik Yasasının uygulanamaması, hukuksal ve yönetimsel kuralların yürürlüğe girmesine ve kazaları önleme kampanyalarına karşın, hâlâ pek çok kazaya neden oluyor. Yurtdaşlarımızın yaşamlarını korumak için (yapılan) bu sürekli savaşım herkesin işbirliğini gösteriyor.

Devrim, insanları ezen ve caniler yaratan, vahşi ve acımasız bir cezaevi sistemini miras aldı. Bu koşulları ortadan kaldırmak ve bu insanları tekrar eski durumlarına döndürecek bir sistemi kurmak için yeni bir cezaevi düzeni getirildi. Bu yeni cezaevi düzeninin faaliyetleri, kültürel ve teknik düzeyi, yükseltmeyi ve üretken faaliyetlere katılmayı teşvik etmeyi kapsıyor.

Mahkûm edilenlerin % 70'i, elverişli bir ücret aldıkları, açık veya kapalı alanda, endüstriyel, tarımsal veya inşaat türünden üretken faaliyetlere yerleştirilmiştir. Serbest bırakıldıkları takdirde, kazandıkları bilgi ve deneyimlerine uygun çalışma merkezlerine yerleştirilirler. İslah olma aşamasındaki iyi hal ve tavır ceza süresini azaltır, ve, bundan dolayı da, topluma geri dönüşleri hızlanır. Bu planlara uygun olarak yeni binalar inşa edildi, ve 15 eski cezaevinin faaliyeti durduruldu. Cezaevi sisteminin ıslah edilmesi sürecektir ve bu amaçla da Ceza Araştırma, Değerlendirme ve Yönlendirme Merkezi Kurulmuştur.

Yangın söndürme ve önleme araçları modernleştirildi, ve bu hizmetteki personelin niteliği, en modern tekniklerin ustalıkla kullanımını içerecek biçimde geliştirildi. Muhafaza

standartları oluşturulmuş ve çalışma merkezlerindeki gönüllü ekipler yoluyla halkın katılmasına güvenilerek, böyle kazaları önleyecek bir kampanya başlatılmıştır.

Halka saygı, polislerimizin rehber edindiği davranış kuralıdır.

Aynı şekilde, Sierra Meestra döneminde yerleştirilen ahlaksal bir ilke, daima Devlet Güvenlik ünitelerimizi karakterize etmiştir: bilgi edinmek için bir mahkuma karşı asla fiziksel şiddet uygulamamak. Bu ilke geçmişteki 17 yıl boyunca hiç tereddütsüz ve ayırım yapmadan yüksek tutulmuştur. Bu, yalnız devrimciler ve insanlar olarak önemimizi artırmakla kalmadı, aynı zamanda kadrolarımızın yeteneklerini geliştirmeye; düşmana karşı savaşma yöntemlerini pekiştirmeye; ve düşmanın faaliyetleri hakkında bilgi toplama, onu denetleme ve önleme savaşını kazanmaya da yardım etti. Bizi ahlâken güçlendiren şeyler, bizi entellektüel olarak da geliştirdi.

İçişleri Bakanlığı hemen hemen her karşı-devrimci örgüte sızdı, ve onun adamları bunlarm liderliğindeki en yüksek mevkilerden bazılarım ele geçirdiler.

İçişleri Bakanlığı mensuplarınm örnek davranışı ve görevlerinin ifasındaki fedakârlık ruhları, halkımızın onayını ve sevgisini kazandı. Düşmamn asla anlamadığı şey, halkm ve bu insanların sıkı ve kopmaz özdeşliğinin, güçlerimizi üstün kıldığı, savunmamızı aşılmaz yaptığıdır.

Gelecek yıllarda, çalışma, daha da teknik ve verimli olacaktır. En iyi gençlerimizden oluşan kadrolar, eğitim düzeylerini sürekli olarak yükseltmektedirler. İçişleri Bakanlığı, sürekli olarak gelişen bir toplumun kendinden beklediği işlevleri yerine getirecektir. Ülkemizin iç güvenliğinin kararlı bekçileri, görevlerinin düzeyini asla düşürmeyeceklerdir.

Genç Komünistler Birliği

Genç Komünistler Birliği (UJC) öncü gençliğin örgütü ve Parti'nin militan kaynağı ve yedeğidir.

UJC, gelecekteki Parti üyelerini biçimlendirmek ve, sosyalizmin bilinçli kurucuları olarak yetişen kuşakların eğitimine katkıda bulunmak için, hem doğrudan doğruya, hem de kitle örgütleri yoluyla, bütün gençlerle ve de Küba Piyonerleri Birliği aracılığıyla, çocuklarla ilgilenmek sorumluluğunu taşır.

Küba gençliği, 68 ve 95 kuşaklarının; 20'lerin ve 30'ların kuşaklarının; ve, daha yakınlarda birçok genci vatammızın kesin bağımsızlığım kazanmak yolundaki soylu özlemleri etrafında toplandığı 100. Yıldönümü Kuşağının sürdürdüğü devrimci mücadeleye katıldı. Moncada'ya saldıranların çoğu genç kimselerdi.

Tıpkı geniş işçi sınıfı yığınları ve halkın geri kalan kısmı gibi, köylü ve öğrenci gençlikte Devrim'in ideallerini benimsedi ve geleceğin kurulması için yeni aşamanın toplumsal mücadelesinde etkin bir rol oynadılar.

UJC 4 Nisan 1962'de kuruldu. Onun en yakın önceli (selefi), 21 Ekim 1961'de çeşitli gençlik örgütlerinin içinde birleştiği Genç İsyancılar Birliği idi.

Genç İsyancılar Birliği, devrimci örgütlerin saflarında diktatörlüğe karşı dövüşen gençliğin kopmaz birliğinin meyvesidir, ve, hepsinden ziyade, gençlerimizin son 17 yıl boyunca öncü bir konum elde ettikleri Devrimin savunulması, ekonomik ve toplumsal olarak sağlamlaştırılması ve geliştirilmesi için yürütülen sayısız muharebelerin meyvesidir.

Devrimin utkusunun ilk anından bu yana, gençlerimiz devrimci iktidarı güçlendirme mücadelesine katıldılar; milislerin saflarında yer aldılar; alarmlara ve seferberliklere katıldılar; ve karmaşık modern savunma silahlarını öğrenerek, müteakip askeri hizmet çağrılarına disiplinle katıldılar.

Gençlerimiz bu zaman süresince birçok önemli görevler giriştiler: 100.000'den fazla gencin katıldığı Okuma-yazma Kampanyası; karşı-devrimci guruplara, emperyalizmin saldırgan eylemlerine ve tehditlerine karşı mücadele; hasad, sütçülük ve ormancılık seferberlikleri; Pines Adası'nı kalkındırma çabası; Camillo ve Che'nin İzleyicileri ve FAR çalışma üniteleriyle birlikte, Emekçi Gençlik Ordusu'nun ku-

rulmasına yolaçan, etkili 100. Yıldönüm Gençlik Kolu'nun öncelleri (selefleri) olan Tarım Gençlik Kolu ve Yapı Gençlik Kolu gibi görev-güçlerinin kurulması; 10. Sınıftan gelen 12.000'den fazla genci kapsayan Manuel Ascunce Domenech Pedagoji Müfrezesi'nin geliştirilmesi; ve Devrimin gençliğe emanet ettiği diğer birçok sorumluluklar.

UJC çalışmasındaki önemli bir safha, (gelişimi, şimdiki, çalışmayı ve araştırmayı kaynaştırma sistemine yolaçmış olan) kahve-toplama seferberlikleri ve diğer gönüllü çalışmalar gibi, öğrenci faaliyetlerine özen gösterme safhasıydı. Tarımsal ve endüstriyel bölgelerde bulunan orta düzeyli okullardan başka, bu düzeydeki kent okullarından gelen 200.000'den fazla genç öğrenci, yedi haftalık tarımsal faaliyetler için (hazırlanmış) Kırsal-Alan Planına her yıl (düzenlenen) Okul Gezileri aracılığıyla katılırlar.

Daha genç kuşakların eğitiminin temel bir kısmı olarak, çalışma, bu kuşakların en yüksek yurtsever ve enternasyonalist duygularını geliştirmek için yapılıyor. Gençlerimiz, bütün dünya gençliği ve halklarının devrimci, anti-emperyalist ve ilerici mücadeleleriyle dayanışma duygusu içinde ve diğer sosyalist ülkelerle kardeşçe dostluk içinde yetiştiriliyorlar.

Geçen birkaç yılda, UJC, çalışmasında, özellikle, 1972 Nisanındaki 2. Kongresinden bu yana, ilerledi.

Bu Kongrede, komünist gençlerimizin gelişmesinde sürekli bir ilerlemeyi sağlama amacıyla bir taraftan Piyonerler Birliği ile ve diğer taraftan, Parti ile ilişkilerde; gençlik kitleleriyle bağlantılarında ve öğrenci örgütleri, UPC ve diğer kitlesel gençlik kuruluşlarıyla ilgili rolünün güçlendirilmesinde; ve yönetim yöntemlerinin, disiplinin ve genel olarak iç yaşamın pekiştirilmesinde örgütün stratejik ve kesin hedefi olarak tespit edilen eğitsel devrimi ilerletmede başarılar kazanıldı.

Önemli bir şey de, 1972'den bu yana, 18.589 UJC üyesinin Parti'ye katılması ve 1975'de yeni Parti üyelerinin hemen hemen % 40'ının Genç Komünistler Birliği saflarından gelmeleridir.

Bunların sonuçları esinlendirse bile, Parti'nin gelecek üyeleri olarak, kendi üyelerinin hazırlanmasında UJC'nin çalışmasının hâlâ her bakımdan daha da yoğunlaştırılması gerekir, çünkü gençlik örgütünün, Parti'ye katılma yaşına ulaşan oysa hâlâ Parti'ye katılmak için gerekli şeylere sahip olmadıklarından (Parti'ye) kabul edilemeyen ve etkinlikleri ni yitirmiş olan bir hayli üyesi vardır.

UJC, geçmiş yıllara göre, üyelerini iki katına çıkardı, ve bugün bu sayı 312.000 dir, bunun % 30'u da kızdır. UJC, kadınların mutlak eşitliği için mücadelede öncü bir konum almalıdır. UJC'ye emanet edilen ekonomimizin ektili görevleri Mariel ve Cienfuegos'daki yeni birer çimento fabrikasının yapımını, Havana-Santioga demiryolunu, kuzey Oriente'nin kalkınmasını ve Nuevitas'daki kimyasal gübre fabrikasını kapsıyor. Genç işçilerimizin saflarında (UJC'nin) büyümesine önem verilmelidir ve, öğrencilerin kabul edilmesine olumsuz bir etki yapmamakla birlikte, daha fazla proleter ruhuyla dolu bir hale getirilmelidir. Halen 4.258 kişiden oluşan ve 52.126 ekip üyesi olan Genç Teknik Ekipler Hareketi genişletilmeli ve gençlerimizin bilimsel-teknik devrimi iyice öğrenme ve ilerletmede öncü olma bilinci her bakımdan geliştirilmeli. Bundan başka, UJC'nin 1978'de toplanacak olan, Onbirinci Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin evsahibi olarak bize verilen yüksek onur ve sorumluluğu ülkemizin şerefle yerine getirmesini mümkün kılmak için en dinamik ve coşkulu çabayı göstermesi gerekiyor.

Bir zamanlar, cehalet ve işsizlik toplumunda yaşıyan ve gelecek için herhangi bir umudu olmayan gençlerimiz, bugün, vatanımızda çok büyük olanaklara sahiptir. İlk çocukluk günlerinden bu yana, gençlerimiz gelecek için hazırlanıyorlar. Ellerinin altında her olanak vardır. Herkes, çalışma ve inceleme yeteneğinin, sebatmın ve kararlılığının kendisine izin verdiği şeyi yerine getirebilir. Artık hiçbir sömürücü sınıf ve herhangi bir kimse için ayrıcalıklı bir durum sözkonusu değildir. Meziyet, her insanın biricik ölçüsüdür. Dünya, onların tükenmez enerjileriyle canlandırılabilir. Onlar, yüksek bir politik bilinçle oluşturulmuştur; şimdiki dev-

ümit kuşağın mirasçıları olacaklardır. Onlar, gelecekte vatanımıza yol göstermek ve yönetmek durumundadırlar. Gençlerimize, kalıcı bir iyimserlikle bakıyoruz ve onlarda yansıyan Devrimin mükemmel çalışmasını gururla görüyoruz, bizden daha iyi olacaklarından eminiz.

Parti

Parti herşeyin bir sentezidir. İçinde, tarihimizdeki bütün devrimcilerimizin düşleri sentezleşmiştir; içinde, Devrimin düşünceleri, ilkeleri ve gücü somut biçim alır; içinde, bireyciliğimiz yokolur ve kollektif olarak düşünmeyi öğreniriz; o, kendi kendimize hatalarımızı anlayamadığımız zaman öğretmenimiz, eğitmenimiz, liderimiz ve uyanık bilincimizdir; içinde, hep beraber sıkı sıkıya bir ağ gibi örülmüşüzdür ve aramızda her birimizi en haklı hedeflerin yılmaz bir askerine dönüştürürüz, hep birlikte yenilmez bir dev oluştururuz; içinde, düşüncelerimiz, deneyimlerimiz, şehitlerimizin iradeleri, çalışma sürekliliğimiz, halkımızın çıkarları, vatanımızın ve bütün dünyada, yeni bir dünyanın proleter kurucuları ile kopmaz bağlarımızın geleceği garantilenmiştir.

Parti, bugün Küba Devriminin canıdır.

Parti'nin, bir üyesi olmak için seçilme ilkeleri her Marksist-Leninist örgütün faaliyetinin ana unsurlarıdır. Bu, Küba halkının devrimci mücadelelerini yürüttüğü somut tarihsel koşullardan geldiği için, Küba'da eşsiz bir anlam taşır. Küba, hükümetinin emrindeki her türlü araçlarla vatanımıza saldırmayı ve gözdağı vermeyi hiçbir zaman terketmediği en saldırgan ve en canî emperyalist ülkenin hemen hemen birkaç adım ötesinde sosyalizmi kuruyor.

Bu durumlarda, örnek davranış, moral ve politik nitelik, öncü rehberliğiyle erkek ve kadın kitleler önünde onların yolgösterici Klavuzunun otorite ve saygınlığma özel önem vermek Devrimimiz için mantıkidir

Çalışma merkezlerindeki yeni üyelerin katılması hususunda, işçi kitleleriyle birlikte demokratik bir müzakereyi kapsayan, Parti'ye katılma ile ilgili seçme yöntemimiz,

Parti yaşamına yön veren kurallarla ve Leninist örgütlenme ölçütüyle tam uyum içindedir. Lenin'in, Parti'ye katılma ilkeleri olarak, ilgili Parti organları tarafından bireysel temel üzerinde yeni üyelerin seçimini, Parti tüzüğü ve programının kabulünü ve gönüllü bir esasa göre bir Parti örgütüne katılmalarını belirttiği bilinir. Fakat hepsi bu kadar değil, Lenin, en geniş kitlelerle sıkı bağlar kurmak için işçi ve köylülerin Politik öncülüğüne (duyulan) gereği var gücüyle belirtti. Lenin, bir partinin liderleri, işçi sınıfı ve kitleler, tek ve kopmaz bir bütün halinde kaynaşıncaya kadar, kendine «Proletaryanın devrimci partisi» diyemiyeceğine inanırdı.

Her iki Leninist tez, Küba Komünist Partimizin kabul ettiği üye seçimi yönteminde bulunmaktadır.

Parti'nin kuruluş ve büyüme süreci, kitlelerle sürekli bir diyalog demektir. Parti, üyelerini seçme hakkını korur, fakat kitlelerin duygu ve düşüncelerine kulak verir.

Son birkaç yıl içinde, kuruluş ve örgütle ilgili konularda tek düzeliği ve, hepsinden ziyade, partinin çalışma yöntemleri ve iç yaşamı ile ilgili ölçüt üzerinde mutlak birliği sağlama doğrultusunda çalıştık.

Parti ve devletin işlevleri çok açık biçimde belirlenmiştir.

Parti aygıtı güçlendirildi ve liderlik yöntemleri, onun toplumdaki rolünü yeterli bir şekilde oynamasını mümkün kılacak biçimde yetkinleştirildi.

Yeni Parti yapısının kabulü, Sekreteryanın genişletilmesi ve yürütme ve liderlik makamlarının yardımcıları gibi bölümlerin kurulması, bu hedeflere ulaşmak için yapılan çalışmaya önemli ölçüde katkıda bulundu.

Niteliğin, bu sürecin rehber ilkesi olacağını daima garanti eden Partimiz, 1962'de dallarını (branş) kurma sürecine başladığından bu yana geçen onüç yıl boyunca sürekli olarak saflarını arttırdı.

1965'de üyelerin ve adayların sayısı 50.000'in altında idi; 1970'de 100.000'in biraz üstündeydi. 1974'ün sonunda, 186.995 üyeye ve adaya sahiptik.

Bu yıl, 1975'de, Kongre'yi hazırlamak için yapılan büyük çabalara karşın, Parti'yi geliştirme çalışması durmadı ve saflarımıza 17.420 yeni üye ve aday katıldı.

Yalnızca ilk altı ay içinde, Parti'nin büyümesinin ve gelişmesinin bir parçası olarak, (Parti) dallarının yaptığı toplantılara 300.000'in üzerinde işçi katıldı.

Böylece, bu yılın 30 Eylül'ünde üye sayısı 202.807'yi (üye ve aday) buldu. Bunların % 52'den fazlası tarım sanayi ve kuruculuk çalışması merkezlerinde oluşan nüvelere aittir; %7,5 ve %3'ü sırasıyla, Devrimin amaçlarını geliştirmek açısından büyük önemi olan, eğitim ve kamu sağlığında çalışırlar; %40'dan fazlası yönetimsel ve politik işlevlere sahiptir.

Üyelerin çalışma yeri bakımından Partimizin saflarının bileşimine kaygı göstermenin gerekli olduğuna inamyoruz.

Hepimiz biliyoruz ki, politik liderlik görevlerinde veya idari faaliyetlerde çalışan yoldaşların büyük çoğunluğu işçi sınıfından geliyor ve devrimci dönüşümlerin bir sonucu olarak, çiftlikler, fabrikalar ve atelyelerde sorumluluk yüklenmişler, veya yöneticiler ve daha yüksek düzeyde idare görevlileri olarak veya Parti ve kitle örgütü kadroları olarak hizmete çağrılmışlardır.

Bütün Partimiz tarafından tartışılan ve kabuledilen bu tezler, bunun böyle olduğunu ve, öncü büyük sayıda politik ve idari görevlilerimizin işçi sınıfı kökenli olması ve onların, Parti üyeleri olmak için yeterli niteliğe ve meziyete sahip bulunması (şeklindeki) işçi sınıfımızın amaçlarının kazanımlarını güvenceleyen olumlu bir olgu olarak ortaya çıktığını gösteriyor.

Birçok vesileyle, en başta daima onların idari mevkilere getirilmesi gerektiği olgusuna kaygı gösterilmiştir; çünkü Parti, kitleler arasında en yüksek saygınlığa sahip, büyük otoritesi olan ve en seçkin iş başarılarına sahip işçilerden oluşur.

Gerçekten, Partimiz, çalışma merkezlerinde kurulmaya başladı, ve bu merkezler, onun gelişmesiyle ilgili ana faaliyetlerin daima yürütüldüğü yerlerdir.

Bununla birlikte, Parti üyelerinin sürekli akışı, kitlele-

rimizin görece düşük kültürel düzeyinin ve gelişmeden belli bir yoksunluğun sonucu olarak, Parti'nin, Şeker sanayi ve diğer temel sanayiler gibi önemli sektörde, çiftliklerde; tarım istasyonlarında; ve inşaatda, ulaşımda ve eğitimde sayıca yeteri kadar güçlü olmadığı açıktır.

Parti; saflarının niteliğini korumak için sürekli mücadeleyi bırakmadan, özellikle bu sektörlerde ve ayrıca, bilhassa sanayi ve tarımsal üretimde, inşaatda ve hizmetlerde doğrudan doğruya çalışan işçiler arasında, Parti'nin bileşimini mükemmelleştirmek için, birçok vesilelerle, mücadelede denenmiş ve önemli devlet görevlerini veya politik mevkileri tutan binlerce komünistin, devrimcinin gerekli ve etkin varlığını ve işçi sınıfının başlıca merkezlerinde Parti'nin etkin varlığını güvenceleyecek şekilde, yeteri kadar büyük sayıda işçinin Parti'ye alınması geliştirilmelidir.

Bu görevde, Parti'nin nüvesi, Parti'nin toplumsal bileşimini düzenleme amaçlarını yerine getirmede büyük bir sorumluluk taşır.

Aynı şekilde, hâlâ % 15'den az olan, Parti'deki kadınların oranı, devrimci süreç esnasında Kübalı kadınların tutumu ile veya onların üretime, eğitime ve hizmetlere katılmasıyla uyum içinde değildir.

Kongre'nin örgütlenmesi, Parti'nin kitlelerle bağlarını güçlendirdi. Bu hazırlık döneminde, önemli olan iki temel safha var: tezlerin hazırlanması ve işlenmesi ve liderlerin seçilmesi veya onanması ile birlikte, her düzeyde Parti çalışmasının bilançosu.

Taşrada yapılan seçimlerde, lider toplulukları arasında olmayan 6.000'in üzerinde yoldaş değişik düzeylerdeki komitelerin liderliğine seçildiler. Kuruluşlarımızın liderliğindeki kadınların sayısı dört kat arttı ve üretimde, eğitimde ve hizmetlerdeki Parti üyelerinin sayısı üç kat arttı.

Esas seçimlerde, liderlik sorumluluğu taşıyan yoldaşların %35'i değiştirildi. Bu liderlerin %17'si kadındı —yani, Parti'deki kadınların oranı ile aynı veya bundan bir miktar yüksek bir rakam— bunların %51'i de üretimle, eğitimle ya da hizmetlerle doğrudan doğruya ilişkiliydi.

Liderler nüvesinin bu iyileştirilmiş bileşimi, her yoldaşın niteliklerini ve karakteristiklerini, politik düzeyini ve çalışmasında sorumluluk duygusunu ve örgütleme ve liderlik yeteneğini belirleyen, aşağıdan yukarıya yükselen bir süreci izlemekte olan, kadro eğitim ve seçimini kolaylaştırır.

Kadroların çalışması tüm Parti çalışması için azami önem taşır.

Bunların çalışmalarının başarısı, geniş ölçüde, liderler topluluğunun bileşimine ve Parti bünyesinde onlara verilen görevleri yürütmedeki yeteneklerine bağlıdır.

Toplantı sürecinin bir sonucu olarak, ara liderlik düzeyindeki —belediye, bölge ve eyalet— komitelerin bileşimi, eyalet komitelerindeki kadınların oranını % 13'e kadar yükseltmiştir, ve bölgesel ve belediye düzeylerinde bu oran daha da yüksektir.

Üretim, eğitim ve hizmet ünitelerinde doğrudan doğruya çalışan Parti Eyalet Komiteleri'nin üyelerinin karşılaştığı liderlik görevlerinin sayısı da % 13 arttı, ve bu sayı (belediye komitelerinde % 29'a kadar vararak) diğer düzeylerde daha da yüksektir.

Belediye, bölge veya eyalet komitelerindeki üyeliklere seçilen yoldaşların yarısından fazlası daha önce böyle organlarda değillerdi.

Bunun içindir ki, toplantılar komitelerin bazı üyelerini yeniden seçti ve de, bazı durumlarda, seçim yöntemi değiştirilirken üyelerin sayısı arttırıldı, böylece, geçerli oyların yarısından fazlasını sağlayan bütün adayların seçilmesine olanak sağlandı.

Biz bu Kongre'nin bir liderler toplantısı olmasını istemedik. Onu, Parti ve devlet liderlerinin bir kongresi olarak tasarlamıyoruz ve bu, delegelerin bileşiminde yansımıştır. O; bileşiminin, Partinin bileşimini yansıtacağı ve katılanların çoğunluğunun Parti ve devlet liderliklerine karışmayan Parti üyeleri olduğu bir gerçek olarak düşünülmüştür. Delegelerin % 30'u politik liderler; % 16'sı yönetici kadrolar; % 19'u ülke savunması ve güvenliği görevlileri ve % 35'i de üretim, eğitim ve hizmet faaliyetleriyle uğraşmaktadırlar.

Delegelerin hemen hemen % 15'i kadındır.

Parti üyeleri ve kadrolarının politik, ideolojik ve kültürel düzeylerini yükseltmenin temel görevleri, gelecek çalışma döneminde hâlâ çözümlenmesi gereken güçlükler olmasına karşın, son zamanlarda düzenli, yeknesak ve sistemli bir duruma geldi.

Araştırma gereğinin her zamankinden daha da bilincinde olmak, bugün UJC (Genç Komünistler Birliği) üyeleri ve kadrolarının, kitle örgütleri üyelerinin ve devlet görevlilerinin ilerlemesi ruhuna, bu düşünceler ve, doğru yönelim ve denetim ile olumlu bir etkide bulunan, bütün partide açıkça bellidir.

Parti, bütün ülkede 6144 öğrencinin katıldığı 37 okula sahiptir. Bu okullar arasında 15 yıl önce kurulan 582 öğrencili, 5 kurs veren, Nico Lopes Ulusal Okulu vardır.

Genç Komünistler Birliği (UJC), CTC, FMC, CDR'ler ve ANAP'ın Ulusal ve eyalet okulları, toplam 1773 öğrenci ile, aynı şekilde görev yapıyor.

Pekçok Parti kadrosu ve görevlisi, bu okullara öğretmen olmak için SSCB, Demokratik Alman Cumhuriyeti ve Bulgaristan'da kurs ve eğitim görüyor.

Partinin politik inceleme grupları, kendi örgütlenme, denetim ve değerlendirme sistemlerini mükemmelleştirdiler.

Ülkenin değişik kesimlerinde ve merkez komite bürolarında 27 politik-ideolojik ilerleme merkezi, geçen Ekimden bu yana işlemektedir.

Bu deneyimin değerlendirilmesi, belli başlı amacı, düzenli ve sistematik bir biçimde Parti üyeleri ve adaylarının teorik ve politik eğitimi olan bu tür merkezin giderek yaygınlaşmasını, planlama olanağını bize verecektir. 1980'de Parti üyelerinin büyük çoğunluğunun, bu kurumda, Parti eğitimi için geliştirilmiş üç düzeyde kurs göreceğini umuyoruz: temel, orta ve yüksek.

Gelecek yıllarda, Parti UJC ve kitle örgütü okullarını ve politik-ideolojik ilerleme merkezlerini örnek Marksist-Leninist eğitim kurumları yapmak için çalışma yapılacaktır.

Öğretmen yetiştirmede, ülkemizde sosyalist kuruculuğun gerçeği ile eğitimi birleştirmede, tesislerimizin maddî temelini mükemmelleştirmede, bütün politik-ideolojik uzmanlık (eğitim) sistemlerinde 1. Kongre belgelerinin incelenmesini gözönüne almada, ve Eğitim Bakanlığımızın genç ve yetişkin (junior, senior) yüksek okulu ve üniversite düzeylerinde Marksist-Leninist eğitim ve genel olarak politik eğitimi, Partimizin uygulama görevini giderek başarmak için büyük bir çaba göstermek zorunda kalacağız. Öğretmenlerin, profesörlerin, bilim adamlarının, gazetecilerin ve, sanat ve kültür alanındaki işçilerin Marksist-Leninist eğitimi, bu çerçeve içine girmektedir.

Parti üyelerinin ve kadroların kültürel ilerlemesine özel önem vermeyi sürdürmeliyiz.

Kadrolarımıza gelince, onların genel eğitim düzeyleri son yıllarda iyileştirilmiştir, fakat çoğunluk, hâlâ altı veya yedinci sınıf düzeyindedir ve onların, sonradan, çalışma gereksinmelerine uygun olarak, kültürel, teknik ve bilimsel eğitimlerini sürdürmelerini mümkün kılacak olan en azından yüksek okul düzeyine çıkmaları için onları özendirme görevine öncelik verdik.

Yüksek okul düzeyine ulaşma ile ilgili bu amacı başarırken, kadrolarımız, iş-üzerinde sistemli inceleme sağlayan Parti'nin rehber kurslar sisteminin desteğine sahiptir.

Üniversite eğitimi görecek veya doktora kursları görecek olan kimseler, Eğitim Bakanlığımızın ve ülkemizdeki üniversitelerin verdiği fırsatlar sayesinde kendilerini eğitmeyi ve hazırlamayı sürdüreceklerdir.

İyileştirilmiş olmakla birlikte, Parti üyelerinin ve adaylarının eğitim düzeyi hâlâ oldukça düşüktür. Bu yılın ikinci çeyreğinin rakamlarına göre, Parti üyelerinin % 20'si altıncı sınıf eğitiminden daha aşağı bir eğitime sahip; % 42'si sadece altıncı sınıf eğitimini; 25'i gençler (junior) yüksek okulunu tamamlamıştır, % 9'u yetişkinler (senior) yüksek okulunu tamamlamıştır ve % 4'ü üniversite eğitimi görmüştür.

Teorik sorunları öğrenmede; Devrim'in ekonomik politikasını anlamada, uygulamada ve tanımlamada; iç ve dış po-

litikamızın çizgileri (hakkında) gerekli bilgiyi sağlamada; ve hatta kendi çalışma tekniklerini ilerletmede Parti belgelerinin çözümü ve yorumlanması sırasında, altıncı sınıfın altında düşük bir eğitim düzeyine sahip olan, tüm yoldaşların % 20'sine karşın ya da bu düzeyin —amaçları ve örnek faaliyetleri ne kadar güçlü olursa olsun— ötesine geçmeyen (yani, 6. sınıf düzeyini aşamayan), % 62'sine karşı duran güçlü sınırlamayı anlamak kolaydır.

Kuşkusuz, bu geriye kalanların hiçbir okuma görevi yoktur anlamına gelmez. Hiçbir komünist okuma görevinden bağışık değildir ve sürekli olarak eli altındaki her türlü araçla ilerler.

Kuşkusuz, kültürel ilerleme alanında kararlaştırdığımız amaçlara —özellikle Parti üyelerinin çoğunun, en azından, 1980'de sekizinci sınıfı tamamlaması amacına— ulaşacaksak her düzeyde çok çalışmak gereklidir. Gerçekten, bu anlamda dikkatli olmak zorunda olduğumuzu düşünüyoruz, ve bu devrimci kesin karar için biricik istisnalar yaşlılık, hastalık veya diğer gerçekten haklı nedenlerden dolayı okuyamayan yoldaşlar için olacaktır.

Kongremizin hazırlık sürecinin çok önemli bir kısmı olarak, her tez, çözüm için Partimiz üyelerine ve, bir çok durumda da devrimci işçilere, kitle örgütleri ve UJC üyelerine sunuldu.

Hiçbir şekilde, daha önce halkımız, böylesi bir ölçüde, benzer bir deneyime sahip olmamıştı. Bu tartışmalar yoluyla, tezlerimizin içeriği, temel ekonomik, politik ve toplumsal sorunlar konusunda Parti'nin tutumu ve Sosyalizmin kuruculuğunun gelişmesi ile ilgili tahminlerimizi anlamakta halkımıza yardımcı oldu. Tezlerin içeriği, 19 milyon kişinin katıldığı 685.241 toplantıda yetkinleştirildi.

Parti'nin Tüzüğü ve Programatik platformu, Kongreyi hazırlama sürecinin parçası olarak, nüve ve komitelerde bütün üyelerimiz ve kadrolarımız tarafından tartışılan belgeler arasında bulunuyordu.

Tüzük, Parti'nin iç yaşamının temel yasasıdır.

Tartışılan taslak, bir taraftan, yeni politik-idari taksima-

tın dönüşümlerine içeriğini uyarlamak (adapte) ve, diğer taraftan, özellikle büyük sayıda Parti üyesine sahip olduğumuz büyük üretim merkezlerinde, bunların (yani taşra örgütlerinin) görevlerini kolaylaştıracak gruplaşma biçimleri oluşturarak, her politik faaliyet bakımından Parti'nin taşra örgütlerine tekabül eden rolü arttırmak için varolan Tüzük ile ilgili bazı önemli değişiklikleri içeriyor.

Tam açıklık ve kesinlikle, Tüzüğümüz, liderlik pozisyonundaki herkesin seçilmesi, onların seçmenlerine ve daha yüksek kademelere rapor vermesi; azınlığın çoğunluğa uymasını koyan, Parti disiplinine uygun olarak, çalışması; ve yüksek düzeylerde alınan kararlara uyması gerektiği olgusuyla karakterize edilen, Parti'nin örgütsel yapısının rehber ilkesi olarak demokratik merkeziyetçiliği yerleştirir.

Demokratik merkeziyetçilik ilkelerinin uygulanmasını garantilemek için, nüve ve komitelerimizde tartışma, eleştiri ve öz-eleştiri özgürlüğü olmalı ve kararlar kollektif çözüm ve düşünce birliğinden kaynaklanmalıdır.

Bu tartışmaların ve çözümlerin içeriği, çalışma toplulukları içinde daha etkili Parti çalışması yapmayı amaçlamalı, böylelikle, Parti, kitleler arasında rolünü oynayabilir ve ekonomik, politik ve toplumsal faaliyet alanlarında Devrimin ileri sürdüğü amaçların ve görevlerin başarısı doğrultusunda kitlelere yol gösterir.

Üyelerimiz ve tüm halk tarafından kitlesel olarak tartışılan, Parti'nin Programatik Platformu, bu 1. Kongrenin dikkatine sunulan belgelerin en önemlisidir.

Tıpkı, geçmişte —diktatörlüğe karşı, zindan, sürgün, **Granma** seferi, Sierra ve yeraltı mücadelesinin çetin günleri boyunca ve utkan Devrimin ilk yıllarında— şimdiden başarılmış olan Moncada Programını yükselttiğimiz gibi, Partimiz ve Devrimimiz, şimdi de, mücadele bayrağı ve gelecekteki faaliyetin yol göstericisi olarak, Devrimin tarihsel sürecinin doğasımn ve çalışmasının önemli noktalarının sentezi olarak bu Platformu yükseltmelidir. O, halkımızın önüne konulan başlıca acil programatik amaca ulaşmak için bundan böyle yerine getirilecek temel görevleri ve politik çizgi-

yi öne koyuyor: bu görevin temel kısmı, tamamlanıncaya ve komünist toplumun ilk aşamasına ulaşılıncaya kadar sosyalizmin kuruculuğunu sürdürmek amacına.

Programatik Platform olağanüstü politik ve teorik değer taşıyor. Bundan böyle, halkımızın çeşitli faaliyetlerinde, ulusal ve uluslararası alanlarda izlenmesi gereken ilkelerin ve önermelerin üzerinde temelleneceği ve, hedeflerin ve görevlerin bağlı kılınacağı ve ülkenin çeşitli kurumlarının özgül planlarının uyarlanacağı, Parti ve Devrimin bütün çalışmasınm ana hatları bu olacaktır. O, Parti'nin kitleler arasında çalışmasının ve üyelerinin ve adaylarının herbirinin eğitiminin aracı olacaktır.

Platform'da çizilen perspektifler ve görevler, ancak Parti ve halkın birlikte ve dikkatli faaliyeti sayesinde bir gerçek olabilir. Bu, her ekonomik, politik, kültürel ve toplumsal çaba alanında çetin, yaratıcı birkaç beş yıllık çalışma dönemini gerektirecektir.

Hazırlanan belge, düşüncemize göre sevindiricidir. Gelecek beş-yıllık (dönemlerin) deneyimiyle daha da yetkinleştirildikten ve zenginleştirildikten sonra, Ülkemizde sosyalist kuruculuk sürecini yürütme görevinde Küba Komünist Partisi Programının kesin biçiminin (versiyonunun) formülasyonu için 2. Kongre'ye —1980'de toplanacak— sunulacak olan bir programın temel unsurlarını kapsar.

Tüzük ve Program Platformu, işçi sınıfının devrimci Partisini karakterize eden organik kaynaşma, disiplin ve ortak amaca yönelik eylem için sağlam bir temel yaratır.

Bununla birlikte, örnek yüksek güvencesi olan bugün tüm komünistleri kardeşçe biraraya getiren ve Partiyi halk kitleleriyle kopmazca bağlayan şeyin ideolojik birlik, ilkeler ve idealler topluluğu olduğunu hatırda tutmalıyız.

Devrimin ve komünizmin yenilmez bilimi Marksist-Leninist ideolojiyi halkımızın muazzam, yüzyıllık muharebesinde en kalıcı tarihsel başarılarından biridir.

Şayet halkımız, kendi gücünü, kahramanlığını ve, kendisini, her emperyalist saldırı ve yıkım eylemini yakıp kül etmiş olan bir dev'e dönüştüren çaba içinde kazanmak ya da

ölmek zihniyetini, eğer proletaryanın devrimci doktrininin adil düşünceleri (hakkındaki) anlayışından sağlamamış olsaydı, nereden sağlayacaktı?

Marksizm-Leninizmin halkımıza vermiş olduğu sarsılmaz devrimci bilinçten başka, hangi unsur bizim, emperyalizmin Küba Devrimine ideolojik olarak nüfuz etmek için (yaptığı) bütün püskürtmemizi mümkün kılmıştır?

Üstelik, Moncada'ya (yapılan) saldırıyı izleyen çetin günlerden bu yana mücadelede katlanılan her bir terslikle karşı karşıya gelirken, ruhlarımızı yükselten ve devrimci savaşı güçlükle aşmakta ve yürütmekte bize olanak tanıyan şey, tarihsel yasaları bilmenin bize verdiği inanç ve olağanüstü güçten başka, yoksulluğun asıl nedeninin amansızca aşılacağı kanaatinden başka nedir ki?

Feragat ve fedakarlığın en etkili örnekleri, işçi sınıfı ideolojisinden, kurucuları Karl Marks ve Frederick Engels'le başlayan, onun soylu kurtarıcı ve insancıl dayanışma düşüncelerinden esinlendi. Bu kanaatlar. Lenin'in ve de Oktobr Devrimi savaşçılarımn büyük cesareti ve güvenini besledi. Bunlar, faşizme karşı savaşlarda, Sovyet halkının ve diğer birçok ülkenin komünistlerinin yenilmez kahramanlıklarının temellerini attılar. Halkın davasındaki bu sağlam kararlılık, Vietnam savaşlarımn büyük ve utkan destanını onyıllarca destekledi. O, her eylemde, diktatörlüğün mahkemeleriyle, zindan, işkence ve ölüm ile karşılaşan devrimci savaşçılara cesaret, sükunet, iyimserlik ve boyun eğmez dürüstlük vermiştir.

İdeolojimiz bizi güçlü ve yenilmez kılıyor.

Hepsinden ziyade saflığını gözetmeliyiz, onu mütevazi deneyimizle geliştirelim; biçimleri ne olursa olsun, emperyalizm ve kapitalizmin gerici düşüncelerine karşı uzlaşmaksızın ve amansızca savaşalım.

İnsanlığı hâlâ büyük mücadeleler ve büyük savaşlar bekliyor. Devrimcilerin, komünistlerin önünde, düşünce ve faaliyet ile ön saflarda savaşma görevinin olduğu her zamankinden daha açık olan bir dönemde yaşıyoruz. Güçler dengesi her ne kadar değişti ise de, ve, sosyalizm ve ulusal kurtuluş ha-

reketi lehine değişmesini sürdürecekse de kapitalizmin en saldırgan güçleri, kendi olanaklarının sürekli olarak önemini kaybettiğini ve politik amaçlarına ulaşmak için saldırganlığa, şantajla ve tehdite veya güç kullanımına başvurdukça, mücadele yine de uzun olacak ve giderek daha şiddetli artacaktır.

Düşmanımızı küçümsememeliyiz. Emperyalizm, hernekadar giderek gücünü kaybedecekse de hâlâ güçlüdür. Hâlâ bol ekonomik, askeri ve bilimsel-teknolojik kaynaklara, kitleleri yanıltmak ve aldatmak için yalan, tahrifat ve hile kullanmada geniş deneyime sahiptir. Gerçekte bölücü ajanlar gibi davranan, kendilerini aşırı radikal sözlerle sofuca gizleyen, devrimci hareketi engellemeye ve etkisiz duruma getirmeye çalışan sahte-devrimciler ve döneklerden de yoksun sayılmaz. O, ayrıca, medern üretici güçlerin mükemmel gelişmesinin, işçi sınıfını sömürmenin ve dünya kaynaklarının yağma ve israfının, burjuvazi için yarattığı zenginliğe de sahiptir ve şimdi bu, bencilliği, bireyciliği ve yoksul kitleler arasında saçma ve nedensiz tüketim hırsını teşvik etmek için kullamlıyor.

—Olumsuz nesnel sınırlamalar karşısında kalkınmaya çalışan ve lüks şeyleri değil, fakat yalın bir yaşamı, bütün çocukları için azami derecede ve elverişli bir yaşamı amaçlayan, mütevazi kaynakları olan bir ülke— Küba'nın sahip olduğu en güçlü silahlar ahlâk, ideolojik kararlılık ve halkın devrimci bilincinin sağlamlığıdır.

Bu, bize çeşitli iç görevler kadar dış görevler de yükler: anti-komünizmin her belirtisine ve, özellikle, zehirli anti-Sovyet Kampanyalarla kararlı olarak savaşmak; geri-kalmış ülkeleri ve sosyalist kampı bölmeye ve onları birbirine düşürmeye yönelik her harekete karşı koymak; çağdaş kapitalizmin savunucularının ve onların güncel gerçekliği inkar eden modası geçmiş düşüncelerinin maskesini indirmek; günümüzdeki her tür revizyonizmin özünü açığa çıkarmak ve onun gerçekten kime hizmet ettiğini göstermek; ekonomi, politika, kültür ve toplumsal gelişme alanlarında yüklenmemiz gereken somut görevlerle, ülkemizdeki ideolojik mücadeleyi bir-

leştirmek ve emekçi kitlelerimizin komünist tutumunun gelişmesi için, bize böylesine olağanüstü güç veren enternasyonalist ruhun gelişmesi ve, toplumumuzda, kadınlarla ilgili olan kalıntı ve onyargılar, subjektivizm, liberalizm, işin kolayına kaçma eğilimi, ayrıcalık peşinde koşma, kibirlilik ve kişisel hırs gibi hâlâ varolan kalıntı ve önyargıların üstesinden gelmek için inatla ve sebatla çalışmak.

Propaganda, yayım ve, kadroların ve üyelerin Marksist-Leninist eğitimini, çalışmasını yetkinleştirmeye çalışan Partimiz, düşüncelerimizin geliştirilmesinde ve savunulmasında önemli bir rol oynaması için gerekecek olan daha yüksek teorik çalışma kurumlarının yaratılması yolunda zaten yavaş yavaş hareket eden bir durumdadır.

Komünist bilinç, yapısal dönüşümlerin otomatik bir ürünü değildir. O, günden güne ateşli sınıf mücadelesi deneyiminde, politik eğitimde ve, ulusal ve enternasyonal enformasyonda işlenmek zorundadır. Bu görev için, Parti'ye, onun yönlendirici kuruluşları ve okullarına, militan devrimci basınımıza ve kitle iletişim araçlarına sahibiz. Genç Komünistler Birliği'nin değerli katılmasına ve, işçilerimizden, köylülerimizden, kadınlarımızdan, öğrencilerimizden, gençlerimizden ve çocuklarımızdan, tüm halktan oluşan kitle örgütlerine de güveniyoruz. Ayrıca, şanlı Devrimci Silahlı Kuvvetlerimizden ve İçişleri Bakanlığımızdan oluşan, yurtseverliğin ve enternasyonalizmin olağanüstü okuluna güveniyoruz. Öğretmenlerimize, profesörlerimize teknisyenlerimize ve eğitim alanındaki diğer önderlerimize güveniyoruz. Gazetecilerimize, yazarlarımıza, sanatçılarımıza ve toplumsal meslek örgütlerine güveniyoruz. Yayım, kurumlarımıza kültürel ve bilimsel kurumlarımıza güveniyoruz. Bu, Devrimimizin, düşünceler savaşımını kazanmada ve ilerlemede güvenebildiği muazzam bir güçtür.

Dış politika

Çağımızın bellibaşlı özelliğinin, kapitalizmden sosyalizme geçişin tarihsel momenti olduğunu ve, üstelik, sömürge artık-

larının ve dünyanın geniş alanlarında emperyalizmin dayattığı yeni-sömürgeci görünümün yokedilmesinin bir parçası olarak halkın ulusal kurtuluş hareketlerinin yoğunlaştığı bir dönem olduğunu defalarca söyledik.

Son yıllarda, bu geçişin en ayırdedici özelliği uluslararası gerilimin azalması oldu. Bu özelliği gözönüne almadan, kendi bölgemizde şekillenen değişmeleri anlamak olanaksız olacaktır.

Partimiz; Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Yoldaş L.İ. Brejnev'in 1973 yılında Birleşik Amerika'ya ziyareti sırasında, nükleer silahsızlanma ve silahların azaltılması hususunda SSCB ve ABD'nin konumu ile ilgili önemli belgeler imzalandığı zaman detant'ın içeriğinin ve kökeninin yorumunu açık bir biçimde saptadı.

Daha sonra, detant'ın farklı toplumsal sistemlere (sahip) devletler arasında barış içinde birarada yaşama olanakları ve yararları ile ilgili olarak ilk sosyalist devletin kurulması döneminde Lenin'in saptadığı ilkelerin, emperyalizmin en gerici unsurları tarafından yürütülen sert direniş üzerinde kazandığı uzun bir mücadelenin sonucu olduğunu belirttik. Detant, Sovyetler Birliği ve diğer Sosyalist Ülkelerin ekonomik, politik ve askeri zaferlerinin; SSCB ve diğer Sosyalist Ülkelerin artan gücünün; ve kapitalizmin genel buhranının ve yakın zamanlardaki uluslararası ekonomik buhranın darbe indirdiği emperyalizmin —özellikle ABD emperyalizminin— giderek zayıflamasının sonucudur.

Bu detant sürecinin; Birleşik Amerika'daki önemli politik ve ekonomik sektörler arasında, yalnızca, nükleer silahların kullanılmasını ve bir üçüncü dünya savaşını önleme aracını sağlayan barış içinde bir arada yaşama yoluyla, kendi sosyal sistemlerinin uzun süre varlığını sürdürebileceği yolunda artan bir uyanışı kapsadığı gerçeğini görmezlikten gelemeyiz. Fakat Birleşik Amerika'da giderek sayısı kabaran pekçok kimsenin Pentagon'da, Hükümet'de ve askerî-endüstriyel komplekslerin askerî alanlarında, Sosyalizm ve Kapitalizm arasındaki tarihsel çelişkilerin savaş aracıyla çözülebileceğini iddia eden kimselerin ahmak olduğu yolun-

daki kanaatinde ve artan inancında, şimdi ABD'nin emperyalist politikasının uğradığı birbiri arkasına gelen bozgunlar da vardır, çünkü hükümetin bu kesimleri ve halk, emperyalizmin kendini askerî araçlarla empoze etmeye çalışarak aciz olduğunu gördüler.

Güçler dengesindeki bu değişiklik, Pentagon'un Çinhindi'nde uğradığı ezici bozgunda kesin bir rol oynadı -özellikle kahraman ve çok takdir edilen Vietnam'da- en modern silahlarla donatılmış 500.000'den fazla ABD askerî, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler tarafmdan ve dünya kamuoyunun büyük çoğunluğunca desteklenen Vietnam halkının önce direnmesi ve sonra da zorlamasıyla karşılaştıktan sonra, utanç verici bir şekilde geri çekilmek zorunda kaldı.

Vietnam, Laos ve Kamboç'un utkuları; Siyonist silahlı saldırı aracılığıyla Orta-Doğu'da İsrail'e ABD'nin güç verme çabasına karşı Arap dünyasının muhalefeti ve Washington'un Batı Avrupa'yı ve Japonya'yı uyduları haline dönüştürmeyi amaçlayan, hegemonya politikasını empoze etmede (karşılaştığı) güçlükler, bütün bunlar, ABD emperyalizmini detant seçeneğini kabul etmeye zorlayan çekilişteki belirleyici faktörlerdir.

Halkımız; ölüme direnmekte, yalnızca moral kararlılığına ve uluslararası işçi hareketine güvenen bir halkın, ABD'den 90 mil ötede küçük bir halkın, insanlık tarihinde şimdiye kadar varolan en zulmedici gücün başlattığı emperyalist saldırıyı püskürtebileceğini kanıtlayarak, ABD emperyalizminin bu geri çekilmesine kısmen katkıda bulunma gururunu taşıyabilir.

Waşington'un askeri ve politik bozgunları -birkaç birbirini izleyen Demokrat ve Cumhuriyetçi hükümetlerin karıştığı- ABD toplumunun bellibaşlı güçlerin derin politik ve moral buhranına yolaçtı. Yönetici gruplar arasındaki çelişkiler, aksi halde devlet kasalarında karanlıkta kalacak olan belgeleri açığa çıkarmayı mümkün kıldı. Önce Pentagon Belgeleri ve sonra Watergate skandalı (şimdi CIA'nın cinayet faaliyetleri üzerine bir Senato komitesi raporunun gösterdiği gibi) ABD toplumunun liderlerinin, halklarını tamamen

emperyalist içerikteki askerî maceralara sürmek için onyıllardır kullanmış oldukları «moral gerekçeler»in hiçbirşey, bu politikanın gerisindeki berbat amaçları gizleyen bir kılıftan başka birşey, olmadığını ABD halkına açıkça gösterdi.

Vietnam sorununda, Pentagon Belgeleri, «Tonkin Körfezi olayı» gibi saldırgan faaliyetlerin uydurulduğunu açıkladı. Birleşik Amerika'da, orta sınıf ve proletarya kesimlerinden oluşan halkın büyük bir çoğunluğu, Waşington ve Jefferson'un ülkesinin güya demokrasiyi yıkmaya ve «komünist barbarlık» empoze etmeye çalışan kimselerin tehlikesine karşı, Dünya'yı savunmanın tarihsel sorumluluğunu taşıdığına inanarak savaşa gittiler. Watergate, ABD toplumunun gerçek bir demokrasi olmadığını ve uydurma düşmanlarının kitle iletişim araçlarının onu inandırdığı kadar meşum olmadığını anlatmakta, sokaktaki ABD vatandaşına yardımcı oldu. Birleşik Amerika'da kitle desteği ile başlayan Vietnam'a karşı savaş, kolaylıkla ABD üniversitelerinde, ülkenin en tanınmış çevrelerinde ve hatta, ABD tekelcilerine yüksek istihdamı ve görece yüksek ücretleri koruma fırsatı veren, diğer ülkelerin insafsız sömürülmesinin avantajlarıyla aldatılan işçi sınıfının geniş kesimlerinde, bir anti-emperyalist ve anti-savaş bilincini doğurdu. Aynı zamanda, Vietnam'da yem olarak kullamlan -daha önce Kore'deki durumda olduğu gibi- ve 1930'ların Buhran'ından bu yana Birleşik Amerika'da görülmemiş yoksulluk ve gerilik koşullarında çalışmaya zorlanan siyahlardan, Porta-Rikolulardan ve Şikago'lu azınlıklardan protestolar geldi.

Son iki yıl boyunca, kapitalist sistemde, ilk emperyalist savaşla başlayan (kapitalizmin tarihsel genel buhranlarını ağırlaştıran) yeni bir ekonomik buhran ortaya çıktı. Bu ekonomik buhran, son 40 yıldır kapitalizmin uğradığı buhranlardan daha ağırdır, daha derindir ve farklı bir içerik taşıyor.

Büyük Buhran'dan buyana ilk kez olarak, 500 milyondan fazla insanı, dünya sanayi üretiminin % 48'ini ve uluslararası ticaretin % 46'sını etkileyen, ABD, İngiltere, Fransa, Fedaral Almanya, İtalya ve Japonya'da aynı anda üretimde

ve ekonomik faaliyette düşmeler oldu. Bu ülkeler, bütün kapitalist ülkelerin işçi sınıfının % 85'ine sahiptirler.

Bu buhran, kapitalizmin tarihinde ilk kez olarak, (ekonomik) duyguluğun -yani, stagnasyon veya üretimde gerileme ve enflasyonun aynı zamanda meydana geldiği olgusuyla da karakterize edilir.

Enflasyon, bir çok ülkede % 12-15'e vararak «iki-parmak» olurken, Uluslararası Çalışma Örgütü'ne göre, işsizlik, son 40 yılda bulunduğu en yüksek düzeydedir.

1955'de dünya altın rezervlerinin dörtte üçünü elinde bulunduran, Birleşik Amerika, 20 yıl sonra 12.000 milyon dolarını, altı buçuk milyon katına yakın yani, 78 milyonu bulan dolar ve Eurodolar halindeki kâğıt para basımından dolayı, bu rezervlerin -ABD Hazine Borçlarını karşılamayan- 12 milyon dolardan daha aza düştüğünü gördü.

Emperyalistler, bu buhranı, dünya tüketimi için gerekli petrolün çoğuna sahibolan ve bu gerekli yakıtın fiyatını anarşizm ve hayli yükselten gelişmekte olan ülkelere yüklemeyi tasarladılar.

Bununla birlikte, daha önce söylediğimiz gibi, kapitalist dünya ekonomisinde enflasyon ve stagnasyon petrol fiyatlarının yükseltilmesinden uzun süre önce patlak vermişti.

Buhran, herşeyden önce, Birleşik Amerika'nın, ekonomik üretimin karşılamadığı basımlarla* finanse edilen 150.000 milyondan fazla dolar çıkardığı, Vietnam'a karşı emperyalist savaşın enflasyoner finansmanından kaynaklanıyordu. Üstelik, inanılmaz silah yatırımları ve, yukarıda belirtilen, Birleşik Amerika'nın, Avrupa'nın en önemli sektörlerinin bazısında sağlam bir dayanak bularak, Avrupa ekonomisini istila eden Eurodolar'lar sorunu da vardı.

Gerçekten, petrol fiyatlarındaki artış, kapitalist üretim maliyetinde % 2'den daha az artışa neden oldu. Bunun sonuçları, esasen, muazzam petrol ithal eden -özellikle, petrolünün % 90'dan fazlasını ithal eden Japonya- gelişmiş sanayi ülkelerinin ekonomilerinin ödemeler dengelerinde hisse-

(*) Karşılıksız para basımından söz ediyor. - ç.

dildi. Bununla birlikte, bütün gelişmiş kapitalist ülkeler, acele olarak sanayi mallarının, bütün fabrika donatım ve dayanıklı mallarının fiyatlarını arttırdılar. Sonuçta, fiyatlardaki artışın ana kurbanları, petrol fiyatlarındaki ve geriye kalan ithal mallarının fiyatlarındaki artışıyla etkisinde bırakıldıkları dramatik ve insafsız dengesizlikten dolayı, yıkımgetiren ekonomik durumlarla karşılaşan, Hindistan, Bangladeş ve Guyana gibi gelişmekte olan ve geri-kalmış ülkeler oldu.

Kapitalist ekonominin iflası, Karl Marks'ın yüzyıldan önce yaptığı öngörülerinin sağlamlığını doğruladı ve (bu iflas), Sovyetler Birliği'nin sağlam gelişmesinde temel desteklerini bulan, KEYK (Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi) Sosyalist topluluğunda bir araya gelen ülkelerin muzaffer ekonomik ilerlemesine zıt durumdadır.

Hernekadar kapitalist buhran -kapitalizmle bazı ekonomik ilişkileri koruması gereken- sosyalist topluluğu da hafifçe etkilemekten başka bir şey yapamadıysa da, Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi üyesi ülkelerin ekonomik gelişimiyle ilgili verilerin açıkça gösterdiği gibi, gelişmiş kapitalist ülkeler stagnasyona ve gerilemeye maruz kalırlarken, KEYK üyesi ülkelerin ekonomileri, yalnızca, sürekli ilerlemesini sürdürmekle kalmayıp, aynı zamanda, onları endüstriyel ekonomik güç haline getiren yapısal değişiklikleri de tamamlıyor.

Kapitalist ve sosyalist ülkelerin üst düzeydeki liderlerinin katılımıyla Helsinki'de zirveye ulaşan, geçen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nın sonuçları gibi böylesi önemli ilerlemelere sahibolan, uluslararası detant'a doğru yaygın eğilimi nihai olarak belirleyen bu faktörlerin bileşimidir.

Detant, çok büyük çapta, Sovyetler Birliği'nin kararlı barış politikası ile mümkün olmuştu. Lenin'in zamanında başlayan ve doğduğu günden sonra ilk sosyalist devletin yayımladığı Barış Kararnamesi'nde ilk ifadesini bulan bu politika, Sovyetler Birliği Komünist Partisi 24. Kongre kararlarında açık ve tutarlı bir ifade buldu.

Bununla birlikte, uluslararası detant, asla emperyalizmin saldırgan özünü yitirdiği anlamına gelmez. Uluslararası güçler dengesinin bir sonucu olarak, emperyalizmin barışı sonsuzca ortadan kaldırma ile tehdit eden çıkmazı halletmek için artık askerî saldırıya girişemeyeceği ana kadar barış, kesin bir şekilde güvence altında olmayacaktır.

Yine de, uluslararası sorunlara bir çözüm olarak savaşı sonlandıran önemli güçler, hâlâ kapitalist sahnede, özellikle Birleşik Amerika'da çok etkindir. Detant henüz dönüşsüz bir süreç değildir. Bunu başarmak için mücadele etmek zorunda kalacağız. Bu arada emperyalizm, güçlerini yığarken, SALT anlaşmaları ve Helsinki Konferansı'nda Sovyetler Birliği ile yaptığı yükümlülüklerden kaçmaya çalışıyor ve, Orta Doğu'da ve daha yakın zamanlarda Angola'da askerî ve ekonomik potansiyelini maceralarda kullanıyor.

Orta Doğu'da -Birleşik Amerika burayı, Siyonist İsrail Devleti aracılığıyla, dünyanın bu parçasını kesinlikle kendi etki bölgesine döndürmeye; Sovyetler Birliği'nin güney kanadını tehdit etmeye; ve, aynı zamanda, uluslararası emperyalizmin ortaklığı ile İsrail'in Filistinlilerden zorla elde ettiği topraklarda Filistin halkının kendi devletini kurmalarını önlemeye ve Arap Ülkelerini işgal edilen topraklardan yoksun etmeye çalışıyor- durum uluslararası ilişkilerdeki tehlikeli bir faktör olmayı sürdürüyor.

Ancak Filistinlilerin kararlı tutumu; Suriye'nin ilkeli politikası; ve -buna karşılık halkların enternasyonal dayanışmasının ve Sovyetler Birliği'nin açık tutumunun desteklediği- Cezayir, Libya ve diğer Arap ülkelerinden alınan destek, ABD maşası olan Siyonist İsrail aracılığıyla, Arap ülkelerinin ve Filistinin haklarının Birleşik Amerika'nın denetimine bırakılması anlamına gelen, bu bölgedeki diplomatik düzenlemeleri ilk bakışta engellemiştir.

Emperyalizmin özlemleri, bugün, eskiden kendi geniş sömürge ve yeni-sömürge imparatorluğunda ve hatta kapitalist kalelerdeki halkların sağladığı ilerlemelerle çatışıyor.

Salazar ve Caetano'nun müzmin faşist diktatörlüğüne karşı Portekiz halkının utkusu bunu gösterdi ve NATO'nun

bu üye-ülkesinde demokratik ve devrimci bir gelişme perspektifi, iç ve dış gericiliğin olanca gücüyle karşısına çıktığı bir perspektifi açtı.

İtalyan Komünist Partisi'nin seçim başarıları; Komünist ve Sosyalist Partilerin sol-kanat bağlaşmasının Fransız seçimlerinde gösterdiği belirleyici güç; İngiliz işçi sınıfının durumu ve, özellikle, İşçi Partisi içinde sol-kanatın artan önemi; ve Yunanistan diktatoryasının yıkılması, Avrupa politikasında her zamankinden daha güçlü olarak işleyen diğer unsurlardır.

Afrika'da ve Orta Doğu'da, emperyalistlerin halkların bağımsız gelişmesine engel olabileceklerine ve halen yeni-sömürgelerde politik bağımsızlık kazanan ülkeleri tersyüz edebileceklerine inandıkları bir tersine çevirme süreci var.

Cezayir ilerici tutumunda yalnız değildir. Suriye, bugün Arap anti-emperyalist güçlerin bir siperidir. Libya, her zamankinden daha fazla emperyalizme karşı bir direniş politikasını vurguluyor. Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti güçlükleri ve tehditleri yeniyor ve Sosyalist dönüşümler doğrultusunda ilerliyor, Arap Birliği'ne katılan bir Afrika ülkesi olan Somali, belirli bir Sosyalist dönüşümler politikasını kabul ediyor. Suriye ile çelişkilerinin Arap politik ortaklığını daha az etkin kılması olgusuna karşın, Irak devrimci dönüşümleri geliştiriyor.

Siyah Afrika'da, takdire değer Başkam Seku Ture'nin yönettiği, Gine'nin, bir zamanlar mahkum edildiği yalıtlanma ortadan kalktı. Marksizm-Leninizmi onayan bir partiye sahibolan Kongo Halk Cumhuriyeti, gelişme gayretleri ve enternasyonalist kararlılığı ile örnek oluyor. Portekiz sömürgecilerinin bozgunu, yeni bir devrimci dayanak haline gelen Gine-Bissau'ya; çok önemli bir alanda anti-emperyalist konumlarını güçlendiren Mozambik'e; Afrika'da emperyalizme ve ajanlarına karşı çetin, kahramanca bir savaşın göbeğinde -geçenlerde- kurulan, MPLA'nın liderliğindeki bağımsız Angola Cumhuriyeti'ne yolaçmıştır. Ayrıca, Madagaskar son aylarda yeni bir anti-emperyalist hükümetin doğuşuna tanık oldu. Bütün bunlar; Tanzanya ve Zambia'-

nın politikalarını güçlendiren ve gerici Güney-Afrika ve Rodezya Hükümetlerinin zorla kabul ettirdiği nefret dolu sömürü ve ırk ayrımına bir son vermek için Namibia-zimbabwe ve Güney Afrika Halklarına olanaklar yaratacak olan, ilerici güçler tarafından yönetilen bir ülkeler alanı yaratıyor.

Ne de emperyalizmin Asya'da sağlanılan huzurda herhangi bir hakkı vardır. İndira Gandi'yi uzaklaştırmaya ve Hindistan hükümetinin SSCB ile kardeşlik bağlarını parçalamaya çalışanların, Hindistan'daki bozgunu, onu, Mucibur Rahman'ı katledip ve Bangledeş'te kukla bir hükümet -kendini sağlamlaştıramayan bir hükümet- kurarak Güney-Doğu Asya'da kullanmayı umduğu bir unsurdan yoksun bıraktı. Tayland'da, halk güçlerinin önemi giderek artıyor. Bu, Kuzey Doğuda, yeniden-birleşme politikası ve ekonomik ve toplumsal başarıları ile, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, sarsılan, Güney Kore'deki ABD'nin varlığını tehlikeye atarken, utkan Vietnam, Laos ve Kamboç devletlerinin Çinhindi'de her zamankinden daha çok yerleşmesini sağlıyor.

Komünistlerin Japonya'da artan etkisi ve komünist, sosyalist ve diğer demokratik güçler arasında muhtemel birleşme umut verici perspektifler gösteriyor.

Bütün bunlar, Endonezya, Malezya, Filipinler ve diğer eski sömürge alanlarındaki durumu yansıtıyor.

Amerika kıtasında Sosyalizmin kuruculuğunu yürütme çabalarımız böylesi koşullarda yeralıyor.

Bu, emperyalistlerin, önce enerji tedarikimizi ve şeker alımlarını keserek ve sonra askerî saldırganlığa, cinayet girişimlerine ve politik ve diplomatik yalıtlamaya girişerek, bağımsızlığı elde etme çabalarımızı ve sosyalist atılımımızı yıkabileceklerini düşündükleri, 1959-62 döneminden ne kadar farklı!

Latin Amerika bugün çok farklı bir bölgedir. Birleşik Amerika'nın 13 yıl önce sözde Amerika Devletleri Örgütüne, kokuşmuş OAS'a empoze etmeye başladığı ve 1964 sözleşmelerinde en yüksek noktaya varır gibi görülen, Küba'yı yalıtlama politikasının iflas ettiği gerçeği, askerî tecavüzlere, politik yalıtlamaya ve ekonomik ablukaya daha önce belirtti-

ğimiz destek ve dayanışma ile direnen halkımızın kararlılığından ve uluslararası durumda meydana gelen derin değişikliklerden dolayıdır.

Latin Amerika, henüz, Küba'da olduğu gibi, ani sosyalist dönüşümlere yolaçan büyük değişikliklerin arifesinde değildir. Açıktır ki, böyle değişmeler, bazı Latin Amerika ülkelerinde olanaksız değildir, fakat Amerikamızda belirleyici faktör, herşeyden önce, bir bütün olarak Latin Amerika (ayrı ayrı ülkelerimizin her biri) ile Yanke emperyalizminin politikası arasındaki çıkar çatışmasının gizli anlaşmalar veya uzlaşmalar yoluyla çözümlenemeyeceği fakat, şimdiden oluşturulan, ortak direnişi gerektirdiği (yalnızca işçi sınıfı ve halklar arasında değil, bazı hükümetlerdeki kilit kademelerinde de) şeklindeki genel bir bilinçtir.

Latin Amerika burjuvazisinin sözde, İlerleme İçin Bağlaşma'da, devrimci Küba'da yol almış olan dönüşten, aldatıcı ABD yardımı ile, kaçınma yolu bulmayı düşündüğü günler, geçip gitmiştir. Birleşik Amerika'nın Şili'deki bay Frei'ye Küba'da başlatılan sosyalizmin, bir karşıtını yaptırmaya çalıştığı sözde bir «özgürlükçü devrim» deneyi başarısızlığa uğradı. Brezilya «mucize»si çöküyor.

Latin Amerika işçi ve köylü kitleleri mücadelelerini sürdürürken, bazı durumlarda, sosyalist isteklere yolaçan politik kavramlardan esinlenen ve başka bazı durumlarda da, açık bir anti-emperyalist düşünceye ve tamamen milliyetçi bir içerikle, kendi ülkelerinin doğal kaynaklarını ve ekonomilerini savunmaya yönelen hükümetler ortaya çıkıyor. Genellikle, bu kavramlar ve politikalar, emperyalist politikaya direnmek ve bozguna uğratmak için Latin Amerikalıların yaygın birleşmesinin temelidir ve kaçınılmaz olarak, Latin Amerika'nın ivedi olarak gerek duyduğu derin toplumsal dönüşümlere katkıda bulunacaktır.

General Morales Bermudez'in ve en yakın yoldaşlarının yönettiği, Peru hükümeti, Latin Amerika'daki örneği ile, Latin Amerika'daki belli askerî güçlerin konumunda yeni bir devir açan bir askerî grup tarafından 1968'in Ekim'inde başlatılan süreci sürdürdü ve derinleştiriyor.

Panama'da, General Torrijos'un liderliğinde, Kanal Bölgesinde egemenlik mücadelesi, tam ulusal bağımsızlık ve ilerleme için daha geniş savaşın bir sembolüdür.

Venezuela'da, sınırlamalarına karşı yıllarca petrol tröstlerine bağımlı olan, petrol ve demirin millileştirilmesi, Venezuela politikasında yeni bir eğilim açan bir gelişmedir.

Karaibler'de bağımsız ülkelerin kurulması -Washington'un protestolarına karşın, Küba'yı tanıyarak, bağımsızlığa ulaşma kararlılıklarını gösterdiler- bu eğilime katkıda bulundu.

Başkan Echeverria etkili bir biçimde, Birleşmiş Milletler 29. Genel Oturumu kararlarını temel alarak hizmet eden, Devletlerin Ekonomik Hak ve Görevleri Statüsünü sunarak Meksika'nın uluslararası konumunu belirledi.

Bunların hepsi, Latin Amerika Ekonomik Sisteminin (SELA) kurulduğu geçen Panama toplantısında ifadesini buldu. OAS'ın iflasının ortada olduğu bir zamanda, SELA'nın kurulması, ilk kez olarak, Latin Amerika'ya, ekonomik alanda Latin Amerikalıların konumlarının çözümü ve tasarısıyla kendini sınırlamayacak, fakat aynı zamanda kaçınılmaz politik yankılara da sahibolacak olan kendi anlatım araçlarını sağlıyor. Bütün Latin Amerika ülkelerinin ve Karaiblerin SELA üyeleri olma olgusu, bu yarıkürede ABD emperyalizminin geleneksel baskısı ve sömürüsüne karşı çıkarlarımızı savunma bayrağı ile kazanılan şimdiki güç hakkında bir fikir veriyor.

Programatik Platformumuza göre, Küba dış politikasının hareket noktası, Küba'nın konumunun sosyalizm ve halkların ulusal kurtuluş mücadelesinin uluslararası gereksinimlerine bağımlılığıdır.

Varolan her çeşit araçla -kanla çarpışmayla ve teknik işbirliğiyle- zaten enternasyonal dayanışmasını kanıtlayan Küba, bu koşulu uluslararası davranışlarının temeli yapmaya devam edecektir.

Bu tarihsel dönemde halkımız, metanetle ve duraksamaksızın, proletarya enternasyonalizmi ilkelerine ve dünya devrimci hareketine karşı ödevlerimize değer vermiştir ve

değer vermeye devam edecektir.

Uluslararası komünist harekete ve, ulusal kurtuluş, barış ve insanlığın demokratik ilerlemesi için çalışan Asya, Afrika, Latin Amerika ve gelişmiş kapitalist ülkelerdeki anti-emperyalist ve ilerici güçlerle bağlaşmaya katılmamız, bu enternasyonal politikayı yerine getirmede önemli bir rol oynuyor.

Küba Komünist Partisi kendini, yalnızca uluslararası komünist hareketin tutarlı, güvenilir bir müfrezesi kabul ediyor. Proletarya enternasyonalizmi, herşeyden önce, dünyanın her yerinde, Marks, Engels ve Lenin'in bayrağını benimseyen ve insanlığa önerdikleri devrimci programı yerine getirmek için bütün çabalarını ve hattâ yaşamlarını adayanların zorunlu birliğinde, kaynaşmasında ve kararlılığında ifadesini buluyor. Partimiz, bu programa bağımsız ölçütle, fakat aynı zamanda, bütün ülkelerin Komünistleriyle birlikte, ortak davaya tam sadakatle katıldı.

Marks, Engels ve Lenin'in ilkeleri üzerine temellenen uluslararası komünist hareket içindeki birliğin, halkların uluslararası mücadelelerinin utkusunun açık bir koşulu olduğuna inanıyoruz ve bundan dolayı, uluslararası alanda komünist güçlerin birliğini her türlü zayıflatma veya SSCB Komünist Partisi'nin çağdaş tarihte oynadığı şanlı rolü alçaltma veya buna iftira etme girişimlerini -son Latin Amerika Komünist Partileri Konferansı'nda önemle üstünde durma olanağı elde ettiğimiz gibi- reddediyoruz ve mahkûm ediyoruz.

Partimiz ilkeli barış politikasını onaylıyor. Komünistler, tarihte baştan başa, devrimleri başarmak ve Paris Komünarlarından, Viyetnam'a kadar, uluslararası gericiliğin saldırganlığı karşısında davalarını kahramanca savunmak için çok çetin savaşlar yapmak zorunda kaldılar. Fakat uluslararası anlaşmazlıklara bir çözüm olarak, halklar arasında -insanlığa bin yıllardır bela olan sömürücü toplumsal sistemlerin hepsinde ortak olan- savaş, Marksist-Leninist ideolojiye tamamen yabancıdır. Marks sosyalizm ve barışı birleştirdi ve bizzat Lenin tarafından 1917 Ekiminde yazı-

lan, yeni doğmuş Sovyet İktidarın ilk kararnamesi, -bütün Rusya işçi ve köylüleri adına, dünya halklarına, özellikle, o sıralar Rus İmparatorluğuyla savaşta olan halklara, hitap ettiği- tarihsel bir barış çağrısıdır.

Küba Komünistleri ve halkımız için, barış evrensel bir anlam taşır. Bundan dolayı, barış yeryüzünün bütün köşelerine götürülmeli ve bütün halklar bundan eşit olarak yararlanmalıdır.

Bunu açıklarken, kuşkusuz, barışın zorunlu evrenselliği adına, uluslararası politikada Sovyetler Birliği'nin belirleyici rolünü ve onun, bir dünya felaketinin tehlikelerini azaltmak için Birleşik Amerika ile karşılıklı görüşmeler yoluyla harcadığı muazzam çabaları inkâr edenleri onaylamıyoruz.

İlk sosyalist devlet, doğduğundan bu yana, barış mücadelesini geşvetmedi. Bu, ilk yılların pekçok yabancı devletin müdahalesine maruz bırakılmasına, daha sonra faşizmin ona dayattığı yıkıcı savaşa sokulmasına ve daha sonra da böylesi büyük fedakârlıklar pahasına kazanılan utku, halkını asgari bir barış ve güvenlik beklemeye yetkili olduğu zaman, saldırgan üsler ve nükleer silahlarla kuşatılmasına karşın yine de böyledir. Hiçbir halk, Sovyet halkı gibi barışı arzulamadı ve savunmadı. Ne de başka bir halk böyle yakından savaş dehşeti ve zulmü karşısında bulundu.

Kapitalist devletlerden farklı olarak, Sovyet Sosyalist devletinin savunacak hiçbir yatırımı; araştıracak hiçbir hammaddesi; dünyadaki herhangi bir ülkeden gasbedeceği hiçbir zenginlik; çözümleyeceği hiçbir ekonomik buhranı; ve ticaret amacı için silah imal edecek veya, kapitalist sistemde sık sık olduğu gibi, ekonomisine destek olacak herhangi bir şeye gerek duymuyordu. Sovyet halkının, yaratıcı çalışmaya kendini adamak ve toplumsal isteklerinin maddi temeli olarak sonsuz doğal kaynaklarını geliştirmek için gerek duyduğu şey barış idi.

Ayrıca, tarih, kapitalizmden farklı olarak, sosyalizmin kendini bir başka halka, onları yenerek veya dış savaşları sürdürerek zorla kabul ettirmeye gerek duymadığını kanıtlar. Halkın bizzat kendisi sosyalizmi kurar ve dışardan güç

kullanarak bu kuruluşu engellemeye çalışanlar emperyalistlerdir. Küba'ya sosyalizmi kim empoze etti? Viyetnam'a, Laos'a ve Kamboç'a bunu kim empoze etti? Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne, Cezayir'e, Somali'ye, Kongo Halk Cumhuriyeti'ne, Angola'ya, Gine-Bissau'ya ve Mozambik'e ve sosyalizmi kurmayı amaçlayan diğer halklara bunu kim dayattı.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde, dünyamn geri kalmış uluslarındaki gibi, sosyalizm düşüncesi artan saygmlık ve güç kazanıyor. Değişmeleri kim önleyebilir? Bu değişmeleri dışardan, savaş yoluyla empoze etmeye kim gerek duyuyor? Saldırganlığa uğrayan halkların, emperyalizmin müdahaleleri ve saldırıları karşısında diğer devrimci halklardan istediği ve aldığı dayamşma ve yardım çok farklı birşeydir. O, dünya devrim hareketinin duraksamaksızın uygulayacağı, proletarya enternasyonalizminin özüdür.

SSCB'nin güçlü bir ülke olduğuna üzülenler var. Bu muazzam güç, SSCB tarafından, ekonomik alanda, başka bir halkın emeğini sömürmeksizin, kendi oğullarının kararlı çalışmasıyla ve askerî alanda, kendisini stratejik emperyalist üstlerle kuşatılmaya, müdahaleye ve istilalara karşı savunmak (için duyduğu) zorunlu gereksinimden dolayı kazanıldı. Biz Kübalılar, halk düşmam Yanke emperyalizminin güçlü olmasına üzülüyoruz; dünyanın herhangi bir kesiminde, hiçbir gerçek devrimci SSCB'nin güçlü olmasına asla üzülmeyecektir, çünkü, şayet bu güç olmasaydı, insanlık asla faşizmden kurtulamayacaktı; son 30 yıl içinde kurtuluş için savaşan halklar belirleyici yardım almak için hiçbir yer bulamayacaklardı; emperyalistler dünyayı bir kez daha paylaşacaklardı; ve bütün küçük geri kalmış uluslar -bunlar bir haylidir- bir kez daha sömürgelere dönüştürüleceklerdi.

Bunun içindir ki, SSCB'nin dış politikasmı ve yakın zamanlardaki, barışı sağlama ve tarihin değişmez akışını aciz bir biçimde gözlemleyerek, kapitalizmin dünyaya zorla kabul ettirdiği sömürücü, insanlık-dışı ve alçaltıcı toplumsal sistemin sonu yerine, insanlığın sonunu yeğleyen yalnızca

umutsuz gerici şahinlerin, yalnızca bunların kabul edebileceği bir dünya felaketini önleme çabalarını destekliyoruz.

Barış için mücadele asla daha önce böyle gerekli olmamıştı, çünkü daha önce silahlar asla böyle yıkıcı güce ulaşmamıştı, ve asla daha önce insanlığın yokedilme riski potansiyel olarak bu kadar büyük olmamıştı.

Kapitalizmin hiçbir geleceği yoktur. Gelecek sosyalizme aittir. Barışı savunmak geleceği savunmaktır. Başlangıçta, sürekli emperyalist saldırganlıktan dolayı kızmış ve tahrik olmuş olduğumuz için, bu sorunları şimdi gördüğümüz gibi aynı açıklıkla görememiştik.

Küba Komünist Partisi, uluslararası arenada genel ve tam silahsızlanmayı sağlamak için yapılan (hatta bu hâlâ uzak bir olanak olarak göründüğü halde) her türlü çabalara katılıyor; ve Küba, Birleşmiş Milletlerde, uzlaşmaz antlaşmalara dahil olan sosyalist ve kapitalist ülkelerin, çok büyük savaş bütçelerinin bir kısmını, şimdi uluslararası gelişimi sağlamak için ayırma olanağını içeren SSCB'nin önerilerini destekledi.

Bunun içindir ki, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nın başarılarını selamlıyoruz ve kendi payımıza detant'ı tersinmez kılmak için gerekli mücadelenin bir parçası olarak, bunun sonuçlarını genişletmek ve sağlamlaştırmak için, gerekli herşeyi yapacağız.

Bir hareket noktası olarak, detant ilkelerine uluslararası politikamız tamamen açıktır.

Bu politika, en başta, her alanda cömert yardımıyla, dünyadaki en güçlü emperyalist ülkenin saldırganlığı, karşısında, Küba Devrimi'nin varlığını sürdürmesine kesin bir biçimde katkıda bulunan, dünya gelişmesinin dayanağı olan, Sovyetler Birliği ile sağlam dostluk üzerine temelleniyor. Aynı zamanda, KEYK'i meydana getiren sosyalist topluluk ülkeleriyle de sıkı ilişkileri sürdürüyoruz. Bu yıllar boyunca, Çekoslavakya ve Demokratik Alman Cumhuriyeti, Küba'nın ekonomik ilerlemesine katkıda bulunan ve, ablukalarıyla sanayilerimizi kapattırmaya girişen emperyalistlerin almamızı engellediği ithal mallarının yerini almaya yardım

eden teknolojilerle ve mamul mallarla bizi donattı. Çekoslavakya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan ve Romanya, Waşington'un, kotamızı iptal ederek, bizi teslim almaya zorlamayı düşündüğü ilk günlerden bu yana bizimle, işbirliği yaptılar. Bu ülkelerden araştırma çalışmasında ve teknolojik, tarımsal, endüstriyel ve jeolojik görevlerde bize yardım eden teknisyenler ve bilim adamları aldık. Bulgaristan'la, yurtsever ve devrimci gelenekleri, boyutları ve nüfusları bakımından benzer olan, fakat eşit gelişme düzeylerinde olmayan ülkelerin sıkı bağlarını paylaşıyoruz. Binlerce Bulgar teknisyeni -Sovyetler Birliği dışında diğer herhangi bir ülkeninkinden daha fazla- tarımımızı dönüştürmeye, barajlar ve yollar inşa etmeye yardım ettiler, ve ulusal ekonomimizin diğer önemli faaliyetleri ile ilgilendiler.

İki yıl önce KEYK'e katıldığımızdan bu yana daha da güçlü bir duruma gelen kopmaz bağlarla bütün ülkelerle ve kardeş Moğol Cumhuriyeti'yle bağlıyız. Gelecek beş-yıllık dönemde, hemen hemen bütün üye ülkelerin ortak çabaları sayesinde yılda 30.000 ton çıktıya sahip nikel işleme fabrikamızın faaliyete geçtiği zaman KEYK'e katılmamız, Küba için çok önemli ürünler verecektir.

Bulgaristan Komünist Partisi Birinci Sekreteri Yoldaş Todor Jivkov; Moğolistan Devrimci Halk Partisi I. Sekreteri, Yoldaş Yumjagin Tsedenbal; Alman Sosyalist Birlik Partisi Birinci Sekreteri, Yoldaş Erich Honecker; Çekoslavakya Komünist Partisi Birinci Sekreteri, Yoldaş Gustav Husak; Romanya Komünist Partisi Birinci Sekreteri, Yoldaş Nicolae Çavuşesku; ve Polonya Birleşik İşçi Partisi Birinci Sekreteri, Yoldaş Edward Gierek'in Küba'ya yaptıkları ziyaretler, onlar gibi Vietnam Başbakanı Yoldaş Pham Van Dong ülkemize geldiği zaman da halkımıza kardeş sosyalist ülkeler için yoldaşça duygularını ifade etme fırsatını verdi.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri, Yoldaş Leonid İlyiç Brejnev'in ziyareti üzerine ulusal sevincin yükselmesi, Lenin'in Partisi ile ve, SBKP liderlerinin bu dönem boyunca kararlı olarak bağlı oldukları öncü düşünce-

[illegible] halkımızın tümüyle hemfikir olduğunu doğruladı. Bugün, SBKP temsilcilerinin önünde kardeşlik duygularını tekrarlıyoruz.

Sevgili Yoldaşımız Jikov'un aramızda tekrar olmasından derin memnuniyetimizi belirtiriz ve vatanımıza ilk kez olarak gelen, Macaristan işçi sınıfının gerçek temsilcisi ve Macaristan Sosyalist İşçi Partisinin Birinci Sekreteri, Yoldaş Janos Kadar'ı kabul ederken de derin memnuniyetimizi belirtiriz.

Ayrıca, ülkelerimizin uzun bir süre ABD emperyalizmi tarafından tehdit edildiği olgusu ve politikalarımızın özdeşliği bakımından, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ile dayanışma içindeyiz. Kore'de, kendi iç gereksinimlerine karşın, endüstriyel inşaanın ilk döneminde bize yardım etmek için Küba'ya teknisyenler gönderdi.

Vietnam ile ve diğer Çinhindi ülkeleri, Laos ve Kamboçya ile uzun bir ortak mücadele sürecinde beraberiz. Küba halkı, o günlerde belirttiğimiz gibi, Vietnam için kanlarını bile dökmeyi istiyordu ve Vietnam halkının evrensel barış davası için ve halkların kurtuluşu için yaptığına oranla, ve, bizim bu kahraman ülkenin yeniden inşaasına, yeniden-birleşme ve sosyalist dönüşümü için şanlı mücadelesinde onun başarı ile ilerlemesine yardım etmek için yapabildiğimiz herşey, ancak, çok ufak kalacaktır. Bugün, sadece bütün Kübalı Komünistler adına değil, bütün Küba halkı adına da Vietnam İşçi Partisi delegasyonuna başkanlık eden kahraman ve efsanevi Vietnamlı Savaşçı Yoldaş Nguyen Giap'ın aramızdaki varlığım sevinçle selamlıyoruz.

Yugoslav Federatif Cumhuriyeti ile ilişkilerimiz sürekli olarak iyileşiyor.

Çin Halk Cumhuriyeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti ile ilişkilerimiz, iyi bilinen politik konumlarından dolayı, sadece devlet düzeyindedir.

Dış politikamız, anti-emperyalist ve ileri Afrika-Asya ve Lâtin Amerika hükümetleri ile, özellikle Bloksuz Ülkeler Hareketi'ni oluşturanlarla bizi birleştirmektedir.

Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Başkanı, kar-

deşimiz Huari Bumedyen ile; Başkan Esad tarafından yönetilen seçkin Suriye Hükümeti ile; Irak hükümeti, Başkanı Al Bekr ve Başbakanı Saddam Hüseyin ile; ve bu Kongre'de, selamladığımız ve şükran ve dayanışma duygularımızı belirttiğimiz, varlığı ile bize büyük bir onur veren, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti ile ve liderleri Başkan Robaya ve sevgili yoldaşımız Fatah İsmail ile pek yakın ilişkilerimiz var.

Birçok Afrika ülkesi ile; Siad Barra'nın yönettiği Somali Hükümeti ile; varlığı ile dayanışmasını vurgulamak için Küba'ya ilk gelenlerden biri, saygı değer başkanı Seku Ture'nin (yönettiği) Gine Cumhuriyeti ile; Kongo Halk Cumhuriyeti ve Cezayir Konferansı günlerinde ilerleyen dostluğu Küba'ya son ziyareti ile doğrulayan Başkanı Ngouabi ile; Başkan Nyerere ve Başkan Kaunda ile karşılaşmalar ve ülkemize ziyaretleri sayesinde, sürekli işbirliği ilişkilerinin kurulduğu Tanzanya ve Zambia ile; sadece davanın özdeşliği ile değil fakat Küba Devriminin iyi bir dostu, Gine-Bissau'nun ilk lideri, Amilcar Cabral'ın anısıyla ve mücadelenin bağrında doğan sıkı kardeşlik anısıyla da birleştiğimiz Gine-Bissau ile güçlü dostluk bağlarımız var.

Agostinho Neto ve MPLA'nın liderliğinde Angola halkının utkusuna inanarak, birlik, bağımsızlık ve ilerleme için (verdikleri) kahraman mücadelelerinde gerek duydukları her türlü yardımı onlara vermeyi sürdürmeye hazırız.

Samora Machel'in yönettiği, Mozambik Cumhuriyeti ile yeni bağlantılar kurduk ve Madagaskar'daki dönüşümleri takiben, Didier Ratsiraka'nın yönettiği hükümetle daha da sıkı olmasını umduğumuz ilişkiler kurduk.

Bağımsız dış politikaları olan Asya ülkeleri -özellikle Bloksuzlar Hareketindeki ülkeler- birlikte kabul edilen bir program etrafında bağlaşmalar sistemimizin bir parçasıdır.

Hindistan ve Sri Lanka ve, onların liderleri İndira Gandi ve Bayan Sirimavo Bandaranaike ile dostça ilişkileri sürdürüyoruz. Burma, Nepal Krallığı ve Malezya ile ilişkileri başlattık; ve Bangladeş'in ayrılmasından sonra Pakistan ile yeniden ilişki kurduk.

Mucibur Rahman'ın ölümü bizi şaşırttı ve, ulusal savunma ve başlatmak istediği demokratik değişikliklerin Bangladeş de pekiştirileceğini umuyoruz.

Birçok sorun üzerindeki politik düşünce farklılıkları Tunus, İran ve Uganda gibi Bloksuzlar Hareketi üyeleri ile ilişkileri engellemedi ve bunların gelişeceğine de inanıyoruz.

Bloksuzlar Hareketinin eşit-olmayan karakterinin farkındayız; fakat aynı zamanda biliyoruz ki toplumsal bakımdan derin biçimde ayrılan ülkeler, Hareket'teki diğer ülkeler gibi, onları bize daha yakın duruma getiren, emperyalizm ile ortak çelişkilere sahiptir. Bloksuzlar Hareketi'ni 100 yıldan fazla sömürülen ülkelerin emperyalist hakimiyetin son izlerini silebileceği bir araç yapmaya çalışan herkesle birlikte çalıştığımız gibi, bu dava için gereken işbirliğini yapmaya hazırız. İnsanlığın sosyalist öncüsünü meydana getiren ülkelerle ve gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfı ve halk hareketleriyle bağlaşma içindeyiz. Uluslararası yeni bir ilişkiler sistemi, yeni bir ekonomik düzen ve sosyalist geleceğe doğru genel bir ilerleme öncüllerini oluşturmada işbirliği yapmaya hazırız.

Barış içinde birarada yaşama ilkelerinin dış politikamızda uygulanması, ilişkilerimizin ideolojik anlaşmazlıklar nedeni ile sınırlanmadığını ifade eder.

Devrimin varlığını sürdürme dönemi olarak adlandırdığımız dönem boyunca, gelişmiş Avrupa Ülkelerine ve, Japonya ve Kanada'ya karşı politikamızda, herşeyden önce, Birleşik Amerika'nın, Küba'ya zorla kabul ettirmek istediği ekonomik ve politik ablukaya, bu ülkelerin girmesini engellemek gerekliliğini unutmadık. Hedeflerimiz esasen başarılmıştır.

Bunun bir örneği, General de Gaulle, Fransa'nın bağımsızlığını sözde Atlantik ortaklığı'nda koruduğu ve Fransa'nın doğuya açılma (politikasım) yürüttüğü bu aşamada, Küba-Fransa ticaretinin ulaştığı yüksek düzeydir. Sonraki gelişmeler, tekrar ülkelerimiz arasında yüksek-düzeydeki toplantılar bu değişiklikleri yoğunlaştırma olanağı ön plâna ye-

niden getirdiği hemen hemen son uzmanlara kadar bu iki-taraflı ilişkileri zayıflattı.

Aym şekilde, İngiliz İşçi Hükümetinin Politikası son zamanlarda karşılıklı ilişkilerde yeni perspektiflere yolaçtı. İtalya ile ticaretin gelişimi için kurulan komisyona ek olarak, Fransa ve İngiltere ile ekonomik ve bilimsel-teknik işbirliği için hükümetler arası komisyonların kurulması, geniş değişim (mübadele) olanaklarım ve bu alanda Küba'nın politikasını yansıtır.

Şimdiye kadar, Japonya ile aynı düzeyde devlet ilişkilerimiz olmamakla birlikte, Japon EXİMPORT Bankası'nın kredi sağlamasının ve MİTİ'nin önemli görevlilerinin Küba'ya ziyaretinin gösterdiği gibi, bu hükümetin Küba'mn sorunlarını kavraması, sürekli olarak düzeliyor. Ayrıca, en önemli Japon özel tröstleri, Küba'ya karşı, endüstriyel gelişme plânlarımızla ilgilenme ve işbirliği tutumuna girdi ve, Japonya'nın Fransa, İngiltere ve İtalya kadar, hattâ daha da büyük bir ilgi gösterdiği 1976-80 beş-yıllık planımız bakımından bu (ilgi) artıyor.

Uluslararası ilişkilerde yeni anlayışın bir ifadesi olarak, Federal Alman Cumhuriyeti ile ilişkilerin yeniden kurulmasını düşünüyoruz. Uluslararası durumun çok yönlü sorunları konusundaki ölçütümüzün bu ülkenin ölçütünden farklı olduğu ve hattâ tersi olduğu gerçeği, karşılıklı saygı çerçevesi içinde, ortak çıkar, sahibolduğumuz sorunları üzerinde geniş bir iki-taraflı anlaşma alanımn yaratılmasını engellemez.

Sosyalist olmayan ülkeler arasında, İskandinav ülkeleri grubunun -özellikle İsveç- ve Kanada'nın özel bir yeri vardır. Hernekadar İskandinav ülkelerinin politikasmı sosyalist hükümetler* kararlaştırıyorsa (decide) da, bu ülkeler esas olarak kapitalist ilişkilere sahiptirler. Kanada'da, kapitalist gelişim kesin olarak büyük tekelci kapitalizm aşamasına ulaştı. Bununla birlikte, bu ülkelerin hiçbirisi eski

(*) Sosyalist Enternasyonale bağlı olan partilerin yönettiği hükümetler. - ç.

sömürgeci politikanın sorumluluğunu yüklenmiyor. Üstelik, bu ülkelerde en son kurulan hükümetler, bayağı sömürgeci politikalara baş vurarak gereksinimlerini karşılayamayacaklarını anladılar. Bunun içindir ki, ilişkilerimizin farklı bir nitelikte olması anlaşılır birşeydir.

İsveç politikası konusunda bir farkı önemle belirtmek isteriz .Olaf Palme'nin yönettiği İsveç hükümetinin, bilimsel-teknik gelişme, ve özellikle, eğitim ve kamu sağlığı sorunları üzerinde, sunduğu kardeşçe işbirliğini hiç te acaip bulmuyoruz. Bu politika, Vietnam ve Şili konusunda İsveç hükümeti tarafından sürdürülen kararlı tutum ile uyuşma içindedir.

Başbakan Palme'nin Küba'ya ziyareti, aramızda pekçok özdeş konuları saptamaya yardım etti. Fakat Portekiz sorunu gibi, Avrupa sorunları üzerine bazı düşünce farklılıkları vardı.

Kanada ekonomisi, Birleşik Amerika'nın güçlü varlığı ile ezilmekle birlikte, Küba'ya karşı ablukaya katılması içm (yapılan) çok yönlü baskı karşısında bükülmedi. Mütevazi ticarî işbirliği anlaşması, şimdi endüstriyel gelişmenin ve ticaretin önemli bir şekilde ilerleyen bir durum almaya başlıyor. Sadece iki taraflı alış-verişi (mübadele) güçlendirme olanağı olarak değil, fakat, daha önemlisi, büyük bir komşu ülkenin gelişmiş endüstriyel Kuzey ile Latin-Amerika Ülkeleri ve Karayipler (Güney) arasındaki yarıküre ilişkilerinde gerekli dengeyi kurmada oynayabileceği önemli rolü vurgulayarak, görüşümüzü tekrar tekrar belirttiğimiz Kanada hükümetinin Latin Amerika'ya saygılı tutumunun bir belirtisi olarak da Başbakan Trudeau'nun Küba'ya yapacağı ziyareti bekliyoruz.

Halen, 1. Kongremizde, ABD'nin, Devrimci Küba'yı Latin Amerika halklarmdan yalıtlama gayretinin hemen hemen tamamen bozguna uğratıldığını -daha önce söylemek fırsatını bulduğumuz gibi- belirtiyoruz. Halkların hayranlığına, şimdi, hükümetlerin, Küba'nın tavrına daha da büyüyen saygısı ve Küba'nın kararlı ve bağımsız tutumunun, ülkemizin ekonomik çıkarlarının ve politik korunmasının

gerekli ortak savunmasında oynadığı ve oynayabildiği rolün daha da derin anlaşılması ekleniyor.

Benito Juarez günlerinden beri, bu ülkede hakim olan geleneklere, ünlü Meksikalı Lasaro Cardenos tarafından böylesine kararlı bir şekilde savunulan bu geleneklere Meksika hükümetlerinin sadakatini bir kez daha takdir etmekten zevk alırız. OAS'ın kararlarını, Meksika'nın reddetmesi hükümetlerine onur veriyor. Ayrıca, enternasyonalist konumlarını uygularken Başkan Licentiate Luis Echeverria, Küba'ya karşı (ülkemizi ziyareti sırasında Küba halkının onu layık olduğu gibi kardeşçe sevinçle karşılayarak cevap verdiği) dostluk ve işbirliği politikası izlemiştir.

Peru Silahlı Kuvvetler Hükümeti ve Panama Hükümeti, OAS.ın durumu zayıflamadan önce, Küba ile ilişkilerini yeniden-kurarak, her ikisinin yüklendiği ülkelerin dönüşümü ruhu üstünde önemle durarak, uluslararası politikada bağımsız tutumlarını kanıtladılar. Aynı şekilde, -Başbakan Eric Williams'la yapılan Caracas Toplantısı'nda varılan ve Jamaica, Gunyana ve Barbados tarafından savunulan Karayip ülkelerinin tutumu, saygı değer bir biçimde ülkelerini temsil etmekten çekinmeyen Latin Amerika Hükümetlerine Waşhington'un zorla kabul ettirdiği müeyyidelerin kaldırılmasına katkıda bulundu. Guyana, Cezayir ve Havana'da Başbakan Manley ve Başbakan Burnham ile yapılan toplantılar, Karayip ülkeleri ile bağlarımızı güçlendirdi -bu bağlar, Havana'da toplanan, Karayipler Kalkınma ve İşbirliği Komitesi'nin kurulması sayesinde sağlamlaştırıldı.

Venezuela ile ilişkilerin yeniden kurulması bizi memnun ediyor ve Başbakan Carlos Andrea Perez tarafından yürütülen, Venezuela Ulusal zenginliğinin savunulması politikası ile ve Başkan Lopez Michelsen'in bunu izleyen aynı anlamdaki kararıyla hemfikiriz. Bundan başka, son sözleşmeleri geliştirmede böylesine önemli olan bir eylemi, yani, Küba'ya karşı (uygulanan) müeyyidelerin kaldırılması için Quito'da oylarını verenlere şükranımızı tekrarlıyoruz.

Faşist Şili Cuntası ile asla ilişkilere girmediğimiz ve,

ayrıca, Şili'nin mutlaka gerçekleşecek olan tam bağımsızlık ve toplumsal değişmeler yolunu bir kan seli ile kapamaya çalışanların yalıtlanması ve yenilmesi için her türlü çabaya giriştiğimiz açıktır. Başkan Allende'nin sözünü ettiği şeylerin «geniş yolları», O'nun korkak katillerinin umduğundan belki de çok daha erken olarak, Şili halkınca açılacaktır.

Yukarıda belirtilen ülkelerle ilişkilerimize ek olarak, bu yarıkürede, en kararlı ve en cesur dayanışmamızı ifade ettiğimiz, kardeşimiz Porto Rico'nun bağımsızlığını kazanmak için mücadele edenlerle sağlam ilişkiler sürdürüyoruz.

Nihayet uluslararası politikayı ilgilendiren konularda, bize, Parti Kongremizden önce Birleşik Amerika'yla ilişkilerimiz sorunu -veya, daha doğrusu, «ilişkilerden yoksunluk»- üzerine Küba'nın iyi bilinen durumunu tekrarlamak kalıyor. İlişkileri kesenin ve -bozguna uğrattığımız- saldırgan faaliyetler yolunu açanın ve, ilişkileri birden kesmeleri için başkalarını zorlayanın Küba olmadığını ekleyeceğiz.

Bu saldırgan faaliyetlerin bir özetini verdik, fakat, uluslararası topluluğun bir üyesi olarak, dünya barışının tehlikeye atıldığı bir aşamada, bu sorunun çözümlenmesini sağlamanın ödevimiz olduğunu anlıyoruz.

Birçok durumda, ABD'li gazeteciler sorularında, ve hattâ Senatörler ve Temsilciler konuşmalarında, Küba'nın bu ilişkileri yeniden-başlatmakla ilgilenip ilgilenmediğini ve ilgileniyorsa, ondan ne ölçüde ekonomik yararlar çıkarmayı umduğumuzu merak ederek bu soruyu yönelttiler. Güzel, fakat sorun bu değildir. Küba ve Birleşik Amerika arasında, normal ilişkilerin yeniden-kurulmasının, ticaret ve malî alış-verişin (mübadele) yeniden-başlamasının ülkemize, halen Yanke ablukasının bizi yoksun bıraktığı pekçok teknolojik ilerlemeleri kullanmak ve daha düşük ulaşım maliyetine sahip veya daha iyi malî anlaşmalarla, ekonomik plânlarımız için (gerekli) fabrika ve donatımı sağlama şansı vereceği muhakkaktır. Fakat bu önemli sorunda temel olan şey, herşeyden önce, ilkeli politikamızdır. Playa Giron'a saldırı sırasında bu halk, adanın bir ucundan diğerine kadar ayağa kalktı ve Ekim Buhranı sırasında nükleer yıkıma karşı koy-

maya hazırdı; şimdi, onların tehditleri tarihin çöp sepetine atıldı, diğer tarafın tümüyle suçlanmakta olduğu bir sorunu çözmek için, alçaltıcı koşulları kabul etmeyi ondan bekleyemezsiniz.

Karşılıklı görüşmeye hazırız ve bunu tekrarlıyoruz; fakat, ABD hükümeti abluka politikasını kesin olarak değiştirmedikçe resmî görüşmelerin sürdürülemeyeceğini, bütün Küba halkının önünde, burada Kongremizde de tekrarlıyoruz. Bu, her bir tarafın atması varsayılan adımları sayma konusu değildir. Şayet, önlemler sözkonusu ise, diğer tarafın, hâlâ uluslararası adaletin gerektirdiği (şeylere) yaklaşmadan önce alacağı uzun bir yolu var. Eşit koşullarda görüşmek sözkonusudur ve zaten, bizim için, ablukanın, asla kabul etmeyeceğimiz bir görüşmeler atmosferini belirleyen boğazımızdaki bir bıçak olduğunu söyledik.

Gelecek yıllardaki yoğun çalışma

Bu 1. Kongre Yılı, devrimci kadrolar ve militanlar için çetin çalışma yılı oldu, fakat gelecek yıllar, hiçte daha az çetin olmayacak. Bu Kongre'de alınacak kararları yürütmek için, gelecek birkaç yıl içinde sürdürülmesi gereken çalışma, görevlerin çeşitliliği ve yerine getirilmesi gereken dönüşmelerin genişliği ve derinliği bakımından yoğun ve karmaşık olacaktır.

Fakat, Kongre'nin, üzerine çağrılar yapacağı bütün konulardan, en önemli, en geniş ve en derin değişmeleri meydana getirecek olanlar, ülkenin kurumlaştırılması ve bütün ekonomik faaliyetin yeniden düzenlenmesiyle ilgili olanlardır.

Yeni politik-idarî taksimat, bütün ülkede Halk İktidarı'nın ve birçok başka görevler arasında, Ekonomik Yönetim Sistemini yürürlüğe koyma koşullarının yaratılması. Örgütlü ve sorumlu çetin çalışmayı gerektirir.

Bu çabanın en iyi biçimde örgütlenmesini, zamanın ve kaynakların en iyi kullanımını sağlamak için, ve her değişiklik sürecinin gerektirdiği günlük faaliyetler konusunda

muhtemel ters sonuçları asgariye indirmek için, kurumsal dönüşmeleri ve, düşünce olarak Kongre'nin dikkatine sunulacak olan, ekonominin yukarda belirttiğimiz yeniden-düzenlenmesini uygulamaya koymak için 1976, 1977 ve 1978'de yürütülecek belli başlı faaliyetleri sıralayan, tarife biçiminde bir çalışma programı tasarlanmıştır.

Bu çalışma programı birbirine sıkıca bağlı ve birbiri ile sıkıca ilişkili temel önem taşıyan 152 görevi; herbirinin başlatılacağı ve herbirinin tamamlanacağı tarihleri, program öncesi ve sonrası faaliyetleri kapsıyor, bunların yerine getirilmesi, belli bir görevin zamanında tamamlanmasına bağlıdır.

Bu demektir ki, bu görevlerin herhangi birinin tamamlanmasındaki gecikme, diğer pekçok (görevi) olumsuz bir şekilde etkileyecek ve genellikle programın yerine getirilmesini, daha büyük veya daha küçük bir ölçüde, tehlikeye atacaktır. Bu nedenle, bütün kuruluşlar; örgütler ve Parti, devlet ve kitle örgüt kadroları ve görevlilerin taşıdığı olağanüstü önem, bunların üzerinde çalıştığı görevlerin tamamlanmasındaki en büyük sorumlulukla atbaşı gider.

Aşağıdaki hedeflerin başarılmasını sağlamak için uygun adımları atmak ve önlemleri almak gereklidir:

— 15 Şubat 1976'da, bir anayasa referandumu ile Anayasa'ya Geçiş Yasası hakkında refarandum yapmak ve 1895 Bağımsızlık Savaşı'nın 81. Yıldönümünü Kutlayacağımız tarih olan 24 Şubat'ta Sosyalist Anayasamızı ilân etmek.

— 1976 Nisan ve Mayıs'ında belediye düzeyinde yeni politik-idarî taksimatı uygulamak.

— 2 Aralık 1976'da, **Granma** çıkarmasının 20. yıldönümünde, bütün ülkede seçilen halk temsilcilerinden oluşan devlet iktidarının en yüksek ifadesi olan Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin ilk toplantısını yapmak üzere Halk İktidarı yerel ünitelerine delegelerin ve Ulusal Meclise, milletvekillerinin Seçimlerini 1976 Ekim sonunda ve Kasım başında tamamlamak.

— Halk İktidarı yerel ünitelerini kurmak ve 1976 Kasım ve Aralık'ında ve 1977 başında, onlara yerel üretim ve

hizmet faaliyetlerini havale etmek.

— Bu Kongre'ye sunulacak olan Ekonomi Yönetim Sistemi'nin ilkelerine uygun olarak, işletmeler ile devlet sektörü üniteler arasında borç ve kredi ilişkilerini yeniden yerleştirmek; yeni bir ulusal muhasabe sistemi uygulamak; ve Ocak 1977'de bir ulusal bütçe düzenlemek.

— Ekonomik Yönetim Sistemini, 1978'de ülkenin çeşitli üretim ve hizmet faaliyetlerini temsilen, deney için seçilen bir grup işletmede uygulamaya başlamak.

— Beş-yıllık dönemin son iki yılında bütün ekonomik olaylara ve faaliyetlere Ekonomik Yönetim Sistemini yavaş yavaş uygulamak.

— Ekonomik gelişmemizin ve genellikle Devrimin sağlamlaşması ve ilerlemesi için, böylesi olağanüstü önem taşıyan bütün bu hedeflerin gerçekleşmesini sağlamak üzere, çalışma programında yer alan görevlerin herbirini, gerekli nitelikte ve tam zamanında tamamlamak.

Partimizin, kararlı bir ruhla sorumluluklarını yükleneceğini ve yerine getireceğini biliyoruz.

SONSÖZ

Rapor'un sonuna geldik. Burada atlanan şeyler olabileceğini, bazı konulara zaman nedeni ile kısaca değinildiğini ve bazı ayrıntılarm gereğinden fazla olduğunu anlıyoruz, fakat devrimin çalışmasım ve tarihsel önemini yansıtmak için mümkün olan herşeyi yaptık. Birkaç kelime ile, Devrimci İktidarın 17 yılını ve şimdiki sürecimizin zeminini sentez etmek kolay değildir.

Sevgili yoldaşlar, önemli olan şey, yükselen politik ilerlememizde bulunduğumuz noktaya ulaşmamızdır. Bu anda, halkımızın dünya devrimci hareketinde onurlu ve soylu bir yere sahip olduğunu ve, şayet kendimizi ona yaraşır biçimde tanıtlarsak, parlak bir geleceğin önümüzde uzandığını bilipte bir memnuniyet duygusunu hissetmemek mümkün değildir.

Bu Kongre, yol boyunca bize rehberlik eden parlak bir yıldız gibi olacaktır. Parti, kuralları, ilkeleri, örgütü ve gücü bizi yenilmez biçimde ileri götürecektir. Aşamayacağımız hiçbir güçlük, sezinler sezinlemez kaçınamayacağımız veya yapılmış ise derhal düzeltemeyeceğimiz hiçbir hata yoktur.

Bu mücadelede bize arkadaşlık eden ve bugün, bu Kongre de fiziksel olarak bulunmayan önemli insanları anıyoruz; Abel SANTAMARİA, Juan Manuel MARQUEZ, Nico LOPEZ, Frank PAİS, Jose Antonio ECHEVERRİA, CHE, CAMİLO, Lazaro PEFİA ve şimdiki vatanımızın diğer pekçok değerli kurucuları, Enternasyonalist davada yaşamlarını veren Merkez Komitemiz üyelerini anıyoruz: Vilo ACUNA, Eliseo REYES ve Antonio Sanchez DİAZ. Birçoğu Parti üyesi ve hatta bu Kongre'ye delege seçilmiş olan, (fakat) görevlerini yerine getirdikleri için bu anda bizimle olmayanları anıyoruz.

Şimdi CHE ve CAMİLO'nun resimleriyle birlikte konuşmacı kürsüsünün yukarısında, efsanevi devrimci Julio Antonio MELLA'nın resmi, böyle bir günü düşünen ve böyle bir gün için ölen kararlı savaşçıları hepimize hatırlatıyor.

Marks, Engels ve Lenin'in resimlerinin yanında Marti,

Gomez ve Maceo'nun resimleri, bütün insanlığı büyük bir ulus haline getirmek isteyenlerin yamsıra, vatanımız Küba için savaşanları da sembolize ediyor. Bağımsızlık (savaşımımızın) kahramanlarının haykırdığı «Herkes ve herkesin iyiliği için Cumhuriyet» sözleri, bilimsel sosyalizmin kurucularının dünyayı sarsan büyük çağrısının, «Bütün Ulusların Proleterleri, Birleşiniz!» çağrısının bir yankısı gibi bu salonda çınladı. İşte nihayet biz, herkesle ve herkesin iyiliği için buradayız ve bütün dünya proleterleri arasındaki birleşmeyi ifade eden dünya devrimci hareketinin temsilcilerinin burada bizimle oluşu, bu, uzak görüşlü insanların, insanlığın geleceğini kesin kavramasının etkili kanıtı...

Geçmişte Çarlar İmparatorluğunun tam yüreğindeki ve dünyanın böyle pekçok ülkesindeki gibi, şimdi burada da meydana gelen şey, dünyanın geleceğine örnek teşkil ediyor.

Bütün Kübalı Komünistlere, Devrimde yeralan bütün yoldaşlara, vatanımız için bu kahramanca ve çok önemli yıllarda liderliğine güven ve sevgi ile eşlik edenlere minnettarız.

Partimizde varsın daima, en katıksız dürüstlük, ilkeye sınırsız bağlılık, kendi çıkarını düşünmeme, fedakârlık yeteneği, devrimci arılık, ileriyi görüş ruhu, kahramanlık ve fazilet ağır bassın.

PATRİA O MUERTE!
VENCEREMOS!

22 ARALIK 1975'DE (1. KONGRE YILI), KARL MARKS TİYATROSU'NDA TOPLANAN, KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ 1. KONGRESİ'NİN KAPANIŞ OTURUMUNDA, KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ BİRİNCİ SEKRETERİ VE DEVRİMCİ HÜKÜMETİN BAŞBAKANI, BAŞKOMUTAN FİDEL KASTRO'NUN YAPTIĞI KONUŞMA*

Seçkin konuklar;
Sevgili yoldaşlar;

Tarihsel Kongremizi kapama ZAMAN'ı geldi.

Yapılan, üzerinde anlaşılan ve burada söylenilenlere eklenecek çokşey yok.

Kuşkusuz, böyle bir zamanda heyecanlarımıza hakim olmalıyız. Kongre'nin önünde raporu okuduğumuz gün, bazı atlamalar olabileceğini söyledik. Ve gerçekten bazı atlamalar vardı. Örneğin, ülkemizi ziyaret edenlerin adlarını verirken, önemli bir ziyaretçinin adı eksik idi: ülkemizde derinden sevdiğimiz ve takdir ettiğimiz, daima dayanışmamızı gösterdiğimiz, ve yurdumuzu ziyareti halkımız için büyük onur olan Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yoldaş Arafat'ın (ALKIŞLAR) adı. Bu fırsatla, bu istemeden yapılan atlamayı düzeltiyorum (ALKIŞLAR).

Aym zamanda, hernekadar bu bir atlama değilse de, -gerçekte, rapor üzerinde çalışırken, bunun hayli uzun olması bizi zorladı ve ayrıntılara girmeksizin politikamızın genel yönlerini koymaya çalıştık- Şili'de Luis Corvalan'ın serbest bırakılması ile ilgili dünya çapındaki istek karşısında Partimizin tavrı ve desteğini belirtme fırsatını buluyorum (ALKIŞLAR), çünkü Luis Corvalan, hepimiz için, Latin Amerika'da hapsedilen devrimcilerin bir sembolüdür. O, kurtuluşu uğruna yorulmaksızın savaştığımız bütün kıtanın dövüşen

---

(*) Bu yazı, Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Organı, haftalık, **GRANMA** dergisinin 11.Ocak.1976 tarihli İngilizce nüshasından çevrilmiştir. - ç.

bütün Komünistleri, sosyalist ve ilerici savaşçıları temsil ediyor. (ALKIŞLAR)

Partimizin Merkez Komitesi hakkında birkaç şey söylemek istiyoruz.

Faziletli, yetenekli, komünist ruha sahip o kadar çok erkek ve kadının olduğu bir ülkede, Merkez Komiteye katılacak kimselerin listesini hazırlamak kolay değildir. İlk başta, bazı yoldaşları değiştirmek gerekliydi. Ve kuşkusuz, bu kolay değildi, çünkü değiştirilen yoldaşlar arasında, biri ya da diğeri hatalar yapmıştı, fakat değiştirilen yoldaşlar grubunu belirleyen genel faktör de ana faktör de bu değildi. Bunun nedeni daha ziyade Merkez Komitesi'nin yenilenmesi ve bir kısmının değiştirilmesi yöntemine ve ilkelerine göre davranmak gerekliliğiydi.

Ve o an geldiğinde, insan, olağanüstü bir sicile ve olağanüstü kişisel meziyetlere sahibolan, fakat yine de sağlam bir ilke izlemek için değiştirilmesi gereken yoldaşlarla karşılaşır.

O anda, oylar atıldığı zaman, hangi yoldaşların Merkez Komitede -yaptıkları çalışmaya ve yüklendikleri işlevlere göre- kalacağı ve yeni seçilen yoldaşların Merkez Komiteyi nasıl etkileyeceği konusunda çok dikkatli bir çözümleme yapılmış olması gerekir.

Ve bunun içindir ki, Merkez Komitesi'nde, değiştirdiğimiz yoldaşlara teşekkürümüzü, saygımızı, sevgimizi ve düşüncemizi açıklamak istiyoruz. (ALKIŞLAR)

Aynı zamanda, şimdiden sonra da, Merkez Komitesi'nin uzuvlarını oluşturan bizler, gelecek Kongre toplandığı zaman, tekrar Merkez Komitesi'nin bazı üyelerini değiştirmenin üzücü görevini yerine getirmek zorunda olacağımızın farkında olmamız gerekir. Bu, Partinin çalışması bakımından uygun ve sağlıklıdır. Çünkü Devrimi yükseltecek, yeni ve değerli yoldaşlar, yeni kadrolar doğar. Yönetici kadrolarımızın yenilenmesi dirimsel bir yasadır. Parti için yararlıdır, Parti'nin iyiliğinedir. Ve hepsi azamî (gayretlerini) gösterse ve mükemmel bir görev yapsalar bile, gelecek Kongre'de, kaçınılmaz

olarak, Merkez Komitesi'nin bir kısmını yenilemek zorunda olacağız. (ALKIŞLAR)

Diğer taraftan, hangi yeni yoldaşların Merkez Komitesi'ne dahil edileceklerine karar vermek kolay bir iş değildi. Kuşkusuz, hiçbir insan emeği, hiçbir seçme mükemmel olmadığı için, bu durumda önemli olan şeyin, adaylığa seçilebilecek o kadar yoldaş arasında mümkün en iyi seçmeyi yapmak için göterilecek gayret olduğuna inanıyoruz.

Örneğin, kadınların Merkez Komitesi'nde temsil edilmesine ve, şayet Merkez Komitesi'nde yoksa, hiç olmazsa Merkez Komitesi yedek üyeleri arasında olmalarına dikkat gösterdik. Bütün faaliyetlerin, bütün temel çalışma alanlarının temsil edilmesine dikkat gösterdik, böylelikle, Merkez Komitemiz, sayısız faaliyetlerinde (illerde, ülke savunmasında, çalışmada ve kitle örgütlerinde) Partimizin bir temsilcisi oldu. Ve alınan kararın, onaylanan listenin ve seçilen yoldaşların toplumumuzda ve sürecimizde çok soylu olan ilkeleri yerleştirdiğine inamyoruz. Çünkü Merkez Komitesi'nde bir mevkî (kapmak) için çalışmıyorsunuz; bu ilk ilkedir. Karar verecek olan sorumlu Parti olmalı. Saf (arı), gerçekten saf toplumumuzda hiçbir kimse kendisini önermez ve hiçbir kimse asıl kendisini öneremeyecektir. (ALKIŞLAR) Toplumumuzda ve Partimizde tek ilke ağır basmalı: yararlılık, yetenek ve alçakgönüllülük ilkesi. Ve kamu hizmeti, asla herhangi bir çeşit ayrıcalığı gerektirmemeli! (ALKIŞLAR) Ve toplumumuzun militan devrimcilerimize saygısı, hiçbir tercihi gerektirmez.

Merkez Komitesi'nin yoldaş üyeleri yetenekleri ve yararlılıkları nedeniyle bu işleve sahiptirler, fakat Partimiz ve toplumumuz Merkez Komitesi üyeleri olmadıkları halde, halk arasındaki binlerce, onbinlerce yüzbinlerce, milyonlarca alçakgönüllü insanı yüceltir. Nitekim sayısız Şeker Hasadı Kahramam, düzinelerce Emek Kahramanı, binlerce ve binlerce adsız kahramanlar var. Devrimimizin, başka herhangi bir (devrimden) daha fazla adsız kahramana (ALKIŞLAR), meziyetlerinin kabulünü hiçbir zaman beklemeksizin, görevini sonuna kadar dimdik bilinçle yürüten alçakgönüllü insana, mütevazi savaşçıya saygı gösterdiğini söyliyelim. (ALKIŞLAR)

Bu, bir Komünist modelidir. (ALKIŞLAR). Ve Parti ve halkın, kendisinin kendi Merkez Komite'lerinde temsil edildiklerini hissetmelerinin önemi budur.

KURTULUŞ HAREKETİNDE GİNE-BİSSAU YURTSEVERLERİYLE BİRLİKTE SAVAŞARAK ONUR KAZANMIŞ YOLDAŞ PEDRO RODRİGUEZ PERALTA.

Ülkemizde, Merkez Komitesi seçimi gerçekten mükemmel bir biçimde yerine getirilir. Kurtuluş hareketinde, Gine-Bissau yurtseverleriyle birlikte yan yana savaşarak onur kazanan, ve ciddi biçimde yaralanan, düşman tarafından tutsak alınan, Portekiz faşist zindanlarında yıllarca hapse dayanan (ALKIŞLAR) ve anavatanından binlerce kilometre uzakta bir hücrede tek başına iken kötü davranışlar ve her çeşit baskı karşısında, gerçek bir Komünist gibi yılmadan ve kararlı kalan, Yoldaş Pedro Rodriguez Perarta (ALKIŞLAR) gibi yoldaşları hatırlayalım. (ALKIŞLAR). O anda, birgün, halkının böylesine sağlam komünist meziyetler için hayranlığını ifade etme fırsatına sahibolacağı düşüncesinden ne kadar uzak olmalıydı! (ALKIŞLAR).

Reynaldo Castro bize şekerkamışı tarlalarında şekerkamışı keserek, Partimizin bir lideri olma hakkına erişilebileceğini gösteriyor. (ALKIŞLAR). Pilar Fernandez bize, bir fabrikada alçakgönüllülükle çalışarak, bir üretim merkezinin iyi-işlemesine (kendini) bir ömür boyu adama ile, o fabrikayı verimli bir şekilde yöneterek, Merkez Komitesi'nin bir üyesi olarak seçilme şerefine ulaşılabilineceğini öğretiyor (ALKIŞLAR). Veya Zoilo Marinello gibi, bilime kendini adayarak ve yaşamlar kurtararak; (ALKIŞLAR) ya da Nicolas Guillen gibi, onyıllarca halkçı ve devrimci şiirler yazarak (MK üyeliğine seçilebileceğini gösteriyor.) (ALKIŞLAR). 14 yaşında bir çift ayakkabı giyen ve yaşamını işçi sınıfı ve köylü savaşımına adayan Facundo gibi, başka örnekler de eklenilebilir (ALKIŞLAR).

Sadece çalışarak ve ödevlerini yerine getirerek -ülke içinde veya dışında, nerede olurlarsa olsunlar- militan devrimciler, ayrıca (ödevlerini) tamı tamına yerine getiren onbinlerce ve yüzbinlerce ve hattâ milyonlarca Kübalının sem-

bolleri, verilmesi yoldaşlarca (daha önceden) düşünülmeyen ve onun için çabalamadıkları bir onuru, Merkez Komitesi'nin bir üyesi olmanın olağanüstü onurunu hak edebilirler. Çünkü herbirimiz Partimizin Merkez Komitesi'ni hayli aşan bir Merkez Komiteye sahibiz, ve bu tek tek herbirimizin bilinçliliğinin Merkez Komitesi'dir! (ALKIŞLAR)

Partimizin yakışır biçimde temsil edilmesi için, Kongreye (yapılan) önerilerimizde daha dikkatli olmamız (gerektiğini) tekrar ediyorum.

Ve parti'nin görüşü, seçimde, Merkez Komitesi liderlerinin pratik olarak oybirliğiyle seçiliş biçiminde, ifadesini buluyor. Ve oybirliğine başvurduğumuzda, görüşlerini özgürce beyan eden yoldaşları katiyen eleştirmiyoruz; çünkü her birinin düşüncesini doğrulukla, özgürce ve içtenlikle ifade etmesi amaçlamakta olduğumuz, amaçladığımız, Partimizde daima sürecek olan şeydir (ALKIŞLAR).

Ve bunun içindir ki, elverişli koşulları ve hizmetleri sağlama ilkeleri saptandı. Fakat, gelecek Kongre için daha da çok hizmete sahip olacağız. Bu oy kulübelerinin ve sandıklarının -ya da bunlara ne denirse densin- iyileştirileceğini ve ek hizmetlerle, küçük bir masa ve gerekli herşeyle donatılacağını sanıyoruz, böylece, herkes düşüncelerini özgürce belirtebilecektir (ALKIŞLAR), çünkü kesinlikle bunun için uğraşıyoruz.

Fakat bundan daha çok şunu istiyoruz: her Parti liderinin ödevini yerine getirirken bu seçimi asla düşünmemesini; adil ve kararlı olarak ve aym zamanda insanca -herşeyden önce Partimiz insancıl olacağı için- hareket etmesini ve kişinin ödevini yerine getirmesinin fiyatı tek bir oy sağlanmasa bile, seçimleri hiç düşünmeden, ödevini yerine getirirken (ALKIŞLAR), yılmadan ve kararlı olarak hareket etmesini istiyoruz (ALKIŞLAR).

VE ŞUNLARI KAYNAŞTIRMAK İSTİYORUZ: ARILIK -DOĞRULUK- BİR ELEŞTİRME RUHU VE DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ!

Bizimki gibi arı bir Parti'de, ağır basan bu ölçütlerdir. Ve bu kanıtlanmıştır. Partimizin arılığı, üyelerinin düşünce

ve davranışında kanıtlandı. Ve şunları kaynaştırmak istiyoruz: arılık, doğruluk, bir eleştirme ruhu ve düşünce özgürlüğü! (ALKIŞLAR).

Yoldaşlar, iyi bir Merkez Komitesi'nin seçildiğine inanıyoruz. Ve, bu Kongre'den sonra, bu Merkez Komitesi'nin, Parti yönetiminde çok önemli işlevleri olacaktır. (ALKIŞLAR).

Tıpkı Merkez Komitesi'nin genişletilmesi gibi, Politik Büro'da genişletildi. Kongreyi yakından izledik, ve Politik Büro üyelerine gösterdiğiniz büyük güveni görüyoruz. (ALKIŞLAR).

Politik Büro genişletilmiştir. Ve o, yaşamı bir içtenlik, alçakgönüllülük, çalışma, işçilerin davası ile özdeşleşme anıtı (ALKIŞLAR) ve, ayrıca, bir yetenek ve etki anıtı olan (ALKIŞLAR), Blas Roca gibi yoldaşlarla genişletilmiştir. Yoldaş Blas Roca bu yıllar boyunca Parti'nin ona verdiği bütün görevlerde olağanüstü faaliyet gösterdi.

Politik Büro, yeteneği, karakteri, saygınlığı ve otoritesi herkes tarafından bilinen, Yoldaş Machadito -çoğumuz onu (böyle) adlandırırız- ile genişletilmiştir. (ALKIŞLAR). (Politik Büro) yeteneği dillere destan olan Yoldaş Carlos Rafael Rodriguez'le (ALKIŞLAR), genişletilmiştir; çünkü daha kapitalizm döneminde Devrimin kendisine verdiği tüm görevlerde yorulmazcasına çalışmış, Partimizin Dış İlişkiler Dairesi'ni parlak bir şekilde yönetmiş olan (ALKIŞLAR) Carlos Refael'den saygıyla sözedilirdi (ALKIŞLAR).

Bu süreci başlatan savaşıma katılan ilk üniversite öğrencilerinden biri olan; savaşçılara askerî eğitim vermek için FEU (Üniversite Öğrencileri Federasyonu) tarafından atanılan; daha sonra Moncada'ya saldıran hücrelerin eğitimi için Aula Magna'nın kapılarını tamamen açan; Moncada'da kahramanca savaşan; Meksika'da iken, polis tarafından tutuklandığı için bize katılmayan; zindanda ayrılan yoldaşlarını görme acısına katlanmak zorunda kalan ve, Sierre Maestra da bize tekrar katılır katılmaz bu savaşta gösterdiği yararlılıkların yanısıra, 17 yıllık Devrim süresince kendine verilen görevlerde alçakgönüllülükle çalışan (ALKIŞLAR) Yoldaş

Pedro Miret (ALKIŞLAR) ile genişletilmiştir.

Las Villas eyaletinin başındaki parlak çalışmaları çok iyi bilinen Yoldaş Milian (ALKIŞLAR) (ile genişletilmiştir).

Politik Büro, bu genişletilmeyle, bu yoldaşların girmesiyle zenginleşmiştir, çünkü, Politik Büro'ya çok farklı alanlardaki deneyimlerini getiriyorlar. Eyaletlerde Parti'yi yöneterek, oralarda yıllarını harcayan, ve eyaletlerdeki Parti yönetimi ile ilgili bütün sorunları bilen -Yoldaş Hard ve Yoldaş Almeida'dan başka- Milian ve Machadito gibi yoldaşlar (ALKIŞLAR) Politik Büro'ya deneyim ve pratiklerini getiriyorlar.

Üstelik, ülkeyi kurumlaştırma ve yeniden inşa etmenin bütün bu sürecinde, değişikliği kolaylaştırabilecek kadroların gerekli olduğu, bütün bu geçiş döneminde ülkenin çeşitli bölgelerinde -Oriente, Las Villas ve Havana- çalışmak için Politik Büro üyeleri gibi otorite sahibi yoldaşlara güvenebiliriz.

Las Villas'ın üç eyalet halinde bölünmüş olmasının yeterli olmadığım tamamen anlayabiliyoruz; bir dönem için görevlerin büyük bir kısmının bu üç eyalet arasında düzenlenmesi zorunludur. Ve, Parti adına, değişikliklerde ve bu eyaletlerin hepsiyle ilgili görevlerin yerine getirilmesinde yardımcı olan ve birlikte çalışan yoldaşlara gerek duyuyoruz. Las Villas'da gerek duyduk. Havana'da ve Oriente'de gerek duyduk; ve Parti'nin böyle yoldaşlara güvenebilmesi gerçekten olağanüstü birşeydir.

venebilmesi gerçekten olağanüstü birşeydir.

Üstelik, Parti'nin uluslararası ilişkilerinde, uluslarası olaylarda, diğer partilerin kongrelerinde Parti'nin temsil edilmesinde, konuklara gösterilen özende, hayli enerji, zaman ve çaba gerekir. Ve Politik Büro'nun bu şekilde genişletilmesinin, bize büyük yardımı olacaktır. Bütün bu görevler için gerçekten sekiz üye çok azdı.

Yeni Merkez Komitesi toplantısında, Çalışma Sekreteryası'nın nasıl yürütüleceğini zaten belirttik. Tüzüğe uygun olarak, Merkez Komitesi tarafından ilerdeki bir tarihte yüklenilecek bir görev olan Denetleme Komisyonu'nu seçmek zorundayız.

Nihayet, yoldaşlar liderlikle ilgili olarak, Partimiz kesinlikle bu görevi yürütecek niteliklere, yeteneğe ve meziyetlere tamamen sahibolan yoldaşı İkinci Sekreteri olarak seçti. (ALKIŞLAR).

Bilinmektedir ki, Partimizde ve Devrimimizde akraba kayırmaca olamaz ve asla olmayacak, öyle bilinmeli! (ALKIŞLAR). Bazen iki kadro beraber çalışır: Şimdi aile bağları olan Raul ve Vilma'nın durumu gibi. (ALKIŞLAR). Ve bu durumda olan başka yoldaşlar da var. Fakat yararlılığın ağır basması gerektiği Partimizde, ne dostluk, ne de akrabalık gözönüne alınacak faktörler değildir, ve olmayacaktır da. (ALKIŞLAR).

Jose R. Fernandez ve Yoldaş Asela'nın (ALKIŞLAR) durumunu biliyoruz: her ikisi de Merkez Komiteye seçildi. Fakat bundan dolayı suçlanamayız! Sadece yararlılıklar, her birinin salt yararlılığı gözönüne alınıyor.

Yoldaş Raul'un durumunda, seçkin bir devrimci kadro olmakla birlikte, onun, yine de bir kardeş olması benim için gerçekten bir ayrıcalıktır. (ALKIŞLAR VE «FİDEL, RAUL» SESLERİ).

Raul, bu meziyetlerini mücadelede ve ta başlangıçtan beri kazandı. Aile ilişkisi, onu devrimci sürece dahil etmeye, onu Moncada'da yeralmaya çağırmaya yaradı. Fakat Santiago de Cuba Mahkemesine askerî bir devriye ulaştığı ve onları tutsak aldığında, eğer Raul o zaman yaptığını yapmış olmasaydı -ki o, subayın elinden tüfeği kapacaktı ve kendilerini tutsak alan devriyeyi ele geçirecekti- (UZUN ALKIŞLAR) uzun zamandan beri Raul olmayacaktı. Eğer o bunu yapmamış olsaydı, daha Moncada'da saldırı saatlerinde tümüyle katledileceklerdi. Ve bu başlangıçtı. Ve cezaevi, ve sürgün, ve Granma seferi, ve güç anlar, ve İkinci Cephe ve bu yıllar süresince yürütülen çalışma.

Bunu, Devrimimizde ağır basan ve daima ağır basacak ölçütün kapsamının yararlılık olduğunu ve asla, herhangi bir dostluk veya aile bağının önemi olmayacağını belirtmek gerekli olduğu için söylüyorum ve vurguluyorum. Biz Kü-

balılar bunu iyi anlıyoruz. Fakat bunun yurtdışmda da anlaşılması gerekir.

İnamyoruz ki, Kongre seçim konusunda iyi çalıştı. Ben çalışmanın mükemmel olduğunu söylemeyeceğim, çünkü unutmamalıyız ki, burada konuşan kimse de seçildi. (ALKIŞLAR).

Gerçekten... Mademki onu zikrettim, öyleyse konu üzerinde birkaç şey söyleyeceğim. Önce, Yoldaş Fabio Grobart, benim neden Merkez Komitesi Sekreteri olarak önerilmeme karar verilmiş olduğunu açıklarken ve zikrederken, içtenlikle inamyorum ki, belirttiği şey layık olduğundan daha çoktur. («HAYIR SESLERİ!» «UZUN ALKIŞLAR» VE «FİDEL, FİDEL» HAYKIRIŞLARI) Şimdi, sanki bazılarımızın davranışı özel meziyetlere sahip insanlardan ziyade, talihin ve tarihın aşırı ayrıcalıklarım bağışladığı insanlar olduğumuzu unutamayız. Böyle uzun bir zamanda, Carlos Manuel de Cespedes, Agramonte, Maceo, Marti, Mella'dan bu yana, ne kadar çok insan savaşım verdi. O kadar çok insan, birgün ülkeyi özgür görmek için, düşlerinin yerine geldiğini (görmek için) savaştı, ve tarihsel faktörler, korkunç karşıt güçler, bu insanlara düşlerinin gerçekleşeceği günü görmek için, tamamlanmış gayretlerini görmek için yaşama olanağı tanımadı. Bu insanların çoğu, özgür vatanı göremediler, bu insanlar tamamen birleşik, bağımsız, egemen, devrimci, demokratik, adil, utkan ülkeyi göremediler. Onlar olağanüstü kişisel yararlılıklarına karşm bunu göremediler.

Ve bizler, bu görevin büyük kısmını yerine getirenlerin mirascıları olarak, birkaç meziyete ve olağanüstü ayrıcalıklara sahip bir avuç insanız. (ALKIŞLAR). Biz, meziyetlere sahip insanlar olmaktan ziyade, başkalarının yaptığınm ayrıcalıklı mirasçısıyız (ALKIŞLAR).

Tarihin güçleri bize yardım etti, dünya güçler dengesi bize yardım etti. Ve bunun içindir ki, biz görebildik, böylesine çetin savaşan ve düşlerinin gerçekleştiğini göremeyen bu kadar çok insanın çabalarını biz, burada bir araya getirebildik. Ve görmüş olduğunuz gibi, ve görebileceğimiz gibi bu böyledir.

DEVRİMCİ BİR İLKE OLARAK, ÖZ-ELEŞTİRİ DAİMA

GÖNÜL RAHATLIĞINDAN BİN KEZ DAHA İYİDİR. VE ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK KENDİ KENDİNİ ÖVMEKTEN DAİMA DAHA İYİDİR!

Yoldaşlar, sizlerden bazılarının hatalarımızı çözümlediğimiz için incindiğini biliyorum. Bilhassa bazı yoldaşların, esasen salt entellektüel yollardan devrim yoluna geçmiş olan bazılarımızın nasıl küçük-burjuva sancılar ve şövenizmden muzdarip olduğundan bahsettiğimizde özellikle incindiklerini biliyorum. Fakat bazılarımız, proleter değilsek; sömürülen köylüler değilsek; sınıf kökenimiz nesnel olarak bizi devrimci yapmadıysa, düşünce, meslek ve beşeri duyarlılık sayesinde olmayıp da, başka nasıl, devrim yoluna girebilirdik? Belki de, bazı devrimci genlerimiz olduğu için girebilirdik. Galicia'da sömürülen köylüler olan dedelerimden bunu miras almış olmam mümkündür. Mümkündür. (GÜLÜŞMELER VE ALKIŞLAR) Söylemek istediğimiz ve gerçek olan budur. Dünyanın devrimcilerle dolu olduğunu söyleyemezdik, fakat, buna karşılık, dünyanın küçük burjuvalarla dolu olduğunu söyleyebilirdik. Ve gerçekten, salt entellektüel yollardan devrimci tavırı kabul eden, fakat bunları, kendi sınıf kökenlerinin izleri, belli sancılarıyla birlikte taşıyan pekçok kimsenin, dünyanın başına bela kesilmiş olduklarını söyleyebiliriz. Latin Amerika'da, Avrupa'da, heryerde böyle pekçok kimse vardır, ve bu bir gerçektir. Biz bu ruha daima rastladık. Bu olguyu bilmemezlikten gelemeyiz. Ve bu sancılardan kurtulduğumuzu, bunları yendiğimizi veya ortadan kaldırdığımızı, taşıdığımız bu sancıları kavramaktan daha iyi gösterme yolu nedir?

Özeleştiri, özeleştiri için yapılmaz. Yanlışlarımızın tam bir çözümlemesini yaptık, fakat abartmadık. Daha ayrıntıya girseydik, daha pekçok yanlışlar bulurduk. Yalnızca belli başlı yanlışlarla yetindik. Ve ayrıca, yoldaşlar, devrimci bir ilke olarak, özeleştiri daima gönül rahatlığından bin kez daha iyidir. (ALKIŞLAR) ve alçakgönüllülük, daima, kendi kendini övmekten daha iyidir! (ALKIŞLAR).

Gerçekten inanıyoruz ki, biz, devrimci liderler, daima, açık değilse, gizli olarak kendimizi, dikkatle incelemeye ve

özeleştiriye alıştırmalıyız. (ALKIŞLAR) Sorunları daima bilincimizle çözümlemeliyiz, (ALKIŞLAR).

Asla, kendi halimizden hoşnut olmayacağız, çünkü, kendisinden hoşnutluk duyan kimse devrimci değildir. (ALKIŞLAR)

Ve gerek duyduğumuz şey nedir? Övgü mü? Hayır, kollektif olmanın ve kendi halkının güvenini taşıyan insanlar -yurtdaşlarının onlara verdiği konunıdan dolayı büyük bir güce bile sahibolan insanlar- övgüye gerek duymazlar.

Tarih, neyi tanıtlıyor? İnsanların erk sahibi olduğunu ve erkini kötüye kullandığını. Hattâ, devrimci süreçlerde bile bazı insanlar özellikle bu evrede, özellikle ilk birkaç yılda olağanüstü erk elde ederler. Devrimci süreç, kurumlaşmış olduğu zaman, artık bir Parti olduğu, kurallar artık yerleştiği zanıan, bu kurallar topluluk tarafından benimsendiği zamen, o zaman, hiçbir tehlike yoktur.

Fakat, hepimizin yaşadığı devrimci sürecin bu evresinde, büyük tehlikeler vardı; kibirlilik tehlikesi, gösteriş tehlikesi, tanrılaşma tehlikesi, otoriter olma alışkanlığı, erk elde etme ve kullanma alışkanlığı. Ne kadar riskle karşılaşılır! Ve bunlardan dolayı bütün insanlık tarihi boyunca ne kadar çok yanlış yapıldı! (ALKIŞLAR)

Bu yüzden, bu dönem boyunca, kendi yurtdaşları tarafından otorite yetkisi verilen ve büyük sorumluluklar yüklenen insanların kararlı olarak göreve bağlı olmaları ve kendilerinden (bunun) istenmesi çok önemliydi. Ve daima önemli olacak. Ve bunun, Partimizce daima gözetilen, (hernekadar Partimizde ve geleceğimizde bireyler olarak insanlar ve liderler giderek daha az önemli olsa bile) bir ilke olduğuna inanıyoruz. (ALKIŞLAR).

VE YÖNETENLERİN VE YÖNETİLENLERİN BİLGİLERİ ARASINDAKİ FARKLARIN AZALACAĞI ZAMAN GELECEKTİR.

Geçmişte, bir kasaba doktoru istediği herşeyi elde ederdi. O, kasabanın Parti delegesiydi. Bir encümen üyesi seçilecekse, o seçilirdi. Bir belediye başkanı seçilecekse, o seçilirdi. Bir temsilci seçilecekse, o seçilirdi. Bir senatör seçilecek-

se, o seçilirdi. Kasabada, herşeyi bilen tek kişi doktordu. Fakat, o kasabada herkes bir doktor olsaydı ne olurdu? Ve Devrimde meydana gelen şey budur.

Belli bir anda bazı isansalar bir rol oynarlar, çok önemli rol oynarlar. Onlara herkes inanır. Kitleler cahildir, cehalet heryerde ağır basar; o zaman, birkaç kişi, üniversiteye kadar ulaşma ayrıcalığına sahibolduğu için, geriye kalanlardan biraz daha çokşey bilirler.

Bunun içindir ki, şimdiye kadar meydana gelen hemen hemen bütün devrimci süreçlerde, düşüncelerinde başarılı olanlar ekseriya en mütevazi tabakadan gelmediler; fakat onlar, işçinin, köylünün ve sıradan insanların ulaşamadığı üniversiteye ulaşmış olmaları nedeniyle büyük bir rol oynadılar. Marks ve Engels'de proleter değildi. Onlar, üniversitede okuyabildiler. Fabrikada 16 veya 17 saat didinen işçiler, Marksist-Leninist toriyi hazırlayamazlardı.

Fakat, Devrimle üniversite kapıları ardına kadar açılmıştır, kültür herkese açıktır, ve bilginin artık bir azınlığın değil, kitlelerin ortak mirası olması zamanı yaklaşıyor.

Ve bütün sosyalist devrimciler gibi Devrimimiz de, bilginin yavaş yavaş kitlelerin ortak mirası olması yolunu izliyor. Bundan sonra, bir azınlığın ulaştığı bilgi ve kitlelerin bilgisi arasındaki çok büyük farklar olmayacaktır. Yönetenlerin ve yönetilenlerin bilgileri arasındaki farkların azalacağı zaman yaklaşıyor.

İnsanlık bu kadar çok dehaya sahip değildir. Parlak insanlar vardır. Bazı kimselere filan ya da falan ödülün verildiğini okursunuz; deha bireyler arasında değildir; deha kitleler içindedir. (ALKIŞLAR) Bir kimse matematikte önem kazandığı zaman, yüzbinlerin matematik okuma olanağına sahip olmadığı için oldu. Ve geriye kalanların okuma olanağı olmadığı için, bazı kimseler ekonomide veya tarihte yahut herhangi bir beşerî bilgi dalında önem kazanıyordu. Fakat, kitleler kültürle temasa geçtiği zaman, okuma olanağı buldukları zaman, bilgiyle temasa geçtikleri zaman, o zaman farklar ortadan kalkar, çünkü, bir dehanın yerine, binlerce tane (daha) var, onbinlerce deha var. Ve dehaların onbinlerce

olduğu yerde, kesinlikle tek deha sözkonusu değildir, kollektif dehalar vardır. (ALKIŞLAR)

Biz, devrimci sürecin kurumlaşması evresine, güvenlik evresine, büyük güvenceler evresine halihazırda giriyoruz, çünkü artık güvenceler insanlar tarafından değil, kurumlar tarafından verilmiştir. Biz insanlar zayıfız: küçük şeylerden, hazımsızlık veya araba kazasından yokoluyoruz ve sönüyoruz: CIA'nın karanlık ve acımasız cinayet planlarından söz bile etmiyorum.

Kesin bir rol cynayacakları için liderlerin büyük ölçüde korunmasının zorunlu olduğu daha güç bir dönem vardı -bugün Merkez Komitesi'nde o dönem esnasında meydana gelen şeyleri açıkladık-. O günler tehlikeli zamanlardı. O zaman şöyle dedim: Beni öldürürlerse, daha Raul var, ve devrimi yokedemeyecekler. Bütün bunlar değişmekte. Bugün ben gidebilirim, Raul gidebilir, fakat Devrim devam edecektir; Politik Büro gidebilir, fakat Devrim devam edecektir. Gerçekten olağanüstü olan da bu değil midir? (ALKIŞLAR) Merkez Komitesi gidebilir, fakat Devrim devam edecek. (ALKIŞLAR) Şayet o duvar çökecekse ve bütün Merkez Komitesi yokolacaksa, toplanıp ve başka bir mükemmel Merkez Komitesi seçeceğinizden eminiz. (ALKIŞLAR) Fakat daha ileri gideceğim, şayet bu Kongre giderse, diyelim ki, bu delegeler toplantısı giderse, Devrim yine devam edecek. (ALKIŞLAR).

DEVRİM DAHA ÇOK KURUMLAŞTIKÇA, İNSANLAR DAHA AZ ÖNEMLİ ROL OYNADILAR; BİREYLER TEK TEK KADROLAR DAHA AZ ÖNEMLİ ROL OYNADILAR

Ülkenin öncü kadrolarının, Parti'nin ana kadrolarının, Silahlı Kuvvetlerin, İçişleri Bakanlığı'nın ana kadrolarının, burada olduğu gerçektir. Hepsi buradadır. Şayet bu varsayımsal durum gerçekleşseydi, alt kademelerde, Parti nüvesinde, bölgelerde ve eyaletlerde kalan insanlar, askerî birliklerin ve İçişleri Bakanlığının teğmenleri ve yüzbaşıları Devrimi sürdüreceklerdir. (ALKIŞLAR) Çünkü, şimdi burada bulunmayan 20.000 Komünist ve bütün halk onların arkasındadır. (ALKIŞLAR) Aynı zamanda haklı bir dava ve

devrimci düşüncelerle de desteklenmişlerdir. (ALKIŞLAR)

Bu, Parti'nin, ve Devrimin kurumlaşmasının ifade ettiği şeydir.

Sahibolduğumuz güvenliğe karşın, bu salonu koruyacak önlemleri almayı ihmal etmedik. Emin olun! MİNFAR ve İçişleri Bakanlığı ve Kongreyi düzenleyiciler, buraya bomba dolu bir uçak gönderilmesine karşın, gerekli her türlü önlemi aldılar. Ve daha önce söylediğim gibi, herşey hernekadar devam edecekse de, başlangıçtaki düzensizlik önemli olacaktı, öyle değil mi? (ALKIŞLAR) Başlangıçtaki düzensizliğin (önemini) geri alıyorum. Doğru olmadığı için onu geri alıyorum. Felaketin büyük olacağım, bunun ülke için büyük bir kayıp olacağını söylemek daha iyi olacaktır, çünkü bu salondaki bütün erkek ve kadınlarm tümü büyük deneyim kazanmıştır. Ve bütün gerekli önlemler alındı!

CIA operasyonlarının hikâyesini okuyan herhangi bir kimse bu önlemlerin abartılmadığını, ve yenik ve çaresiz düşmanın herşeye başvurabileceğini, ve sık sık da başvurduğunu bilir. Ve burada, Parti'nin, devletin, kitle örgütlerinin ve ülkeyi savunma aygıtının bütün kadrolarını, ve ayrıca pekçok seçkin konuğu yakalama şansları vardır, (ALKIŞLAR)

Otuz yıllık savaş boyunca ne avlayabildikleri ne de kuşatabildikleri, Giap'ı düşünün, (ALKIŞLAR) emperyalizm eğer, onu burada, Karl Marks Tiyatrosu'nda yakalasaydı ne olurdu?

Onlara, herhangi bir şans tanıyamazdık ve bunun içindir ki, gerekli bütün önlemler alındı. Bunun içindir ki, Kongre oturumları genellikle erken bitti, çünkü geceleyin bu salonun savunulması bir parça daha karmaşık olurdu. Fakat, Hava Kuvvetlerimiz, Donanmamız, bütün güvenlik kuvvetlerimiz, bütün bu günler boyunca, düşmanın, Parti liderliğini ve Kongre'yi en ufak yoketme şansına sahibolmasını engellemektedirler. (ALKIŞLAR) Çünkü biliyoruz ki, bir umutsuzluk ve bozgun anında, her türlü entrika çevirebilirler. Bu Kongre'yi mümkün olan her türlü araçla korumak doğru olduğu için gerekli bütün önlemleri aldık.

Fakat temel düşüncemiz şudur ki, Parti geliştikçe, dü-

düşünceler bütün halk tarafından kucaklanır. Devrim daha çok kurumlaştıkça, insanlar daha az önemli bir rol oynamaya başlarlar; bireyler, tek tek kadrolar daha az önemli bir rol oynarlar. Ve, bu hepimizi çok mutlu kılıyor, çünkü, devrimci çalışma güvenlik altına alınmıştır. Tamamen emin olabiliriz. Hepimiz! her yurtdaş, hattâ bu ülkenin en mütevazi yurtdaşı ve tam da Kongre'nin son bulduğu, bugün doğanlar. Devrim, muhtemel her türlü olaylara karşı zaten güvenlik altındadır.

İlkelerimizden biri eleştiri ve özeleştiri ruhu olacaktır. Ve gelecek Kongre'de toplandığımızda hepimizi ilgilendirecek şey başarılarımızın ve hatalarımızın bilançosudur.

Fakat, zamanında önceden-görülürse ve gerçekten yapılması halinde de hızla düzeltilirse, bütün hataların önüne geçilebileceği koşullarm, yaratılmış olduğunu söyledik. (ALKIŞLAR)

Bunlar bu Kongre'de yaratılmış olan ve bu Kongre'de pekiştirilmiş olan koşullardır.

BİZE GÖSTERDİĞİNİZ GÜVEN BİZE, DOĞRULUĞU, TEMİZLİĞİ, PARTİMİZİN VE DEVRİMİMİZİN İNSANI VE KARDEŞLİK RUHUNU SÜRDÜRME ÇABALARIMIZI ARTTIRMAKTA CESARET VERECEKTİR.

Yoldaşlar, bundan başka, hepimiz -böylesine coşkunca, böylesine sevgiyle ve böylesine hararetle sahip çıktığımız Politik Büro ve Merkez Komitesi'ndeki yoldaşlar adına konuşuyorum- kendimizi derinden heyecanlı hissediyoruz ve bundan dolayı, asla, kendimizi kibirli hissetmeyeceğiz. Marti'nin belirttiği büyük gerçeklerden birini daima aklımızda tutuyoruz: «Tüm dünyanın şanı bir tahıl tanesine sığar.» (ALKIŞLAR)

Bize gösterdiğiniz güven, bizlere verdiğiniz onur, yalnızca, Partimize ve halkımıza karşı kendimizi daha sorumlu ve daha yükümlü hissetmemize yardım edecektir. Bu, bize, doğruluğu, temizliği, Partimizin ve Devrimimizin insanı ve kardeşlik ruhunu sürdürme çabalarımızı arttırmakta cesaret verecektir. Çünkü bir zamanlar, bazıları Devirimin, kendi çocuklarını yutan Satürn'e benzediğini söylemişti; fakat bu Devrim kendi çocuklarını yutmadı; işte biz Devrimi başla-

tan insanlar, buradayız. (ALKIŞLAR)

Ve daha sonraları onu sürdüren insanlar da buradadır; yıllarca Devrimin hizmetinde olanlar; Fabio Grobart ve Carvajal, Blas ve Carlos Refael gibi, bizden önce yola çıkan kimseler; Moncada'da olan, sürgüne birlikte giden, Sierra'yı birlikte çıkan, utkuda birlikte olan bizler, yaşlı ve olgun kadın ve erkekler ve, Fabio'dan Dominguez'e kadar genç kadın ve erkekler burada toplandılar; hepimiz buradayız. (ALKIŞLAR) Ve Devrim kendi çocuklarını yutmadı ve asla yutmayacak. (ALKIŞLAR) Fakat bu, bir devrimde gerekli sıkı disiplin eksikliğini, aşırı hoşgörüyü içermez.

Fakat Devrimimizin insancıl karakteri-kardeşçe ve cömertçe fakat aynı zamanda katı-bizi sevindiriyor ve bundan tümüyle gurur duyuyoruz. Bu yol, bu gelecek, Partimiz ve bu Kongre tarafından garanti edilmiştir ve bunun asıl önemi kendi içinde yatmaktadır. 1. Kongre'den sonra Devrimin yeni bir aşaması başlıyor. (ALKIŞLAR)

Burada toplanmış olanları ve onların yararlılık ve yetenek bakımından neyi temsil ettiğini biliyoruz. Ne kadar çok Emek Kahramanı olduğunu, Devrim tarafından ödüllendirilen ne kadar çok kadın ve erkek olduğunu, bu Kongre'ye katılan ne kadar çok yoldaşın 20. Yıldönümün madalyalarıyla ödüllendirildiğini biliyoruz. Seçim sürecinin nasıl geçtiğini ve bugün burada hazır bulunanların olağanüstü niteliklerini de biliyoruz. Ve tıpkı bir avuç insanın ilk Küba Komünist Partisini örgütlediği 50 yıl öncesinde neyin olup bittiğinden bugün bahsettiğimiz gibi, 50 yıl, 100 yıl içinde torunlarınızın, torunlarınızın torunlarının ve onların da torunlarının da 1. Kongre'den bahsedeceklerine eminiz.

Önemi büyük kararlar kabul ettik. Gelecek yıllarda yapılacak şeylerin seyrini plânlamak ve ana hatlarını ortaya koymak için olağanüstü belgeler hazırlanmıştır. Bu 17 yıllık deneyimin sonucudur. Bazılarınız, bu Kongre'nin daha önce niçin toplanmadığına şaşıyor. Bunu şimdi topladığımız için talihliyiz! Gerçekten talihli! (ALKIŞLAR) Böylece, Kongre'nin niteliği 17 yıllık deneyim ile onaylanmıştır. Düşünün, 17 yıllık deneyim! Yanlışların büyük kısmını düzelt-

bitirmiz zaman, devrimci süreç gerçek olgunluğuna ulaştığı zaman. Ve berrak, gerçekten iyi hazırlanmış bir Kongre toplayabildik. Şimdi büyük bir Kongre toplayabildik. Ve, kuşkusuz şimdiden sonra, periyodik olarak, her beş yılda, Parti Kongresi'ni toplayacağız.

Konuyu uzatmayacağım. Sunulan raporları gördük. Oybirliğimiz kör disiplinden gelmedi; belgeler halk kitleleri tarafından adamakıllı tartışıldı. Herbir temel belge, halk tarafından, Parti tarafından tartışılmıştır. Bütün halk kendi fikirleriyle katkı yapabilmiş, görüş belirtebilmiş ve değişiklikler yaptırabilmiştir. Nihayet, bu belgeler Komisyonlarda tartışıldı. Ve bu, pratik olarak tüm kararların tam oybirliği ile niçin alındığım, tek bir sözün bile hor görülmediğini ve doğru bir noktaya işaret etmiş bir yoldaşın niçin hor görülmediğini açıklar. Bu, bütün kararları görüşürken kullanılan demokratik uygulamaydı.

Çok fazla uzatmayacağım. Sonra biz geniş bir topluluğuz. Parti Kongresi'ni topladık ve şimdi de Halk Kongresi'ni toplayacağız. (ALKIŞLAR) Fakat Kongre sona ermeden önce, dış politika konusunu ele almayı arzuluyorum. Ve onu sükûnetle ve nesnel olarak çözümlemeyi...

Bu Kongre toplanırken, ABD Başkanı, kardeş Angola halkına yardımımızın sonucu olarak, ABD ve Küba arasındaki ilişkileri düzeltmenin perspektifinin, umudunun yahut olanağımn -az çok- tıkanmış olduğunu beyan etti.

ONLAR BU OLGUYU KAVRAYINCAYA KADAR, İLİŞKİLERİ DÜZELTMENİN HERHANGİ BİR OLANAĞINI GÖREMİYORUM, ÇÜNKÜ PORTO RİKOLU KARDEŞLERİMİZİ ASLA TERKETMEYECEĞİZ. HATTA BİRLEŞİK AMERİKA'YLA YÜZYIL HİÇBİR İLİŞKİ OLMASA BİLE.

Tuhaftır ki, ABD Başkanı bay Ford bizi bununla tehdit etti. Önce ilişkilerimiz varken, onlar kesti; şeker kotası varken, onlar kesti; ABD ve Küba arasında ticaret varken, onlar kesti, fakat şimdi kesecek başka hiçbir şeyleri kalmadı, ve şimdi de umudu kestiler. (GÜLÜŞMELER ve ALKIŞLAR) Buna Birleşik Amerika Başkanı tarafından konulan «umut ambargosu» denilebilirdi. (GÜLÜŞMELER) O, gerçekten ar-

tık olmayan şeye ambargo koydu. (GÜLÜŞMELER)

Onlar, zaten, Porto Riko ile Dayanışma Konferansı'nın toplanmasına kızdılar; bunun ilişkileri düzeltme olanağını ciddi olarak etkilediğini iddia ettiler. Fakat, şayet bu ülkenin onurunu çiğnememiz gerekiyorsa, Birleşik Amerika'yla ilişkiye girmek için ve Birleşik Amerika'yla ilişkileri düzeltmek için ülkenin ilkelerini terketmemiz gerekiyorsa, Birleşik Amerika'yla nasıl ilişki kurabiliriz, mümkün mü?

Görünüşte, ABD liderlerinin mantığına göre, ilişkileri düzeltmenin, ticaret yapmamn ya da ekonomik ilişkiler kurmanın fiyatı, Devrimin ilkelerini terketmektir. Ve asla Porto Riko ile dayamşmamızı kesmeyeceğiz! (ALKIŞLAR)

Onlar bizim ne çeşit insanlar olduğumuzu sanıyorlar? Karşı koydukları ülkeyi ne sanıyorlar? Eski Küba mı? Hayır! Bu yeni Küba'dır, ve farklı bir ülkedir! (ALKIŞLAR) Ve onlar bu olguyu kavrayıncaya kadar, ilişkileri düzeltmenin herhangi bir olanağını göremiyorum, çünkü Porto Rikolu kardeşlerimizi asla terketmeyeceğiz, hatta Birleşik Amerika'yla yüzyıl hiçbir ilişki olmasa bile. (ALKIŞLAR)

Şimdi sadece Porto Riko yok; şimdi Angola'da var. Bütün devrimci sürecimizde daima Afrika devrim hareketiyle dayamşma politikası izledik. Devrimin yaptığı ilk şeylerden biri, bağımsızlıkları için savaşan Cezayirli savaşçılara silah göndermek oldu. Bu; Cezayirli savaşçılara silah gönderdiğimiz ve Birleşmiş Milletler'de ve uluslararası forumlarda onları desteklediğimiz gerçeğine öfkelenmiş olan Fransız Hükümeti ile ilişkilerimizi bozdu. Fakat bu politikada kararlıydık ve onlara yardım ettik.

Devrimin utkusundan sonra, yeni Cezayir devleti bazı risklerle ve tehlikelerle karşılaşmak durumunda kaldığında, onlara yardımımızı göndermekte duraksamadık ve gönderdik.

Gine-Bissau'da savaşanlara gelince, Gine-Bissau yurtseverlerle yan yana dövüşen, Merkez Komitesi üyesi, Pedro Rodriguez Peralta'nın durumunu biliyoruz.

Devrimin utkusunun ilk anından bu yana Afrika'da devrimci hareketlere ve ilerici hükümetlere destek verdik. Ve onları desteklemeye devam edeceğiz! (ALKIŞLAR)

Bu yardım farklı biçimler almıştır; bazen silah gönderiyoruz, fırsat olursa insan gönderiyoruz askerî eğitmenler, veya doktorlar yahut inşaat işçileri, ve bazen her üçünü de, (askerî eğitmen, doktor ve inşaat işçileri) gönderiyoruz. (GÜLÜŞMELER) Enternasyonal politikaya sadık olarak, Devrim, başından beri yardım edebildiği heryere, yararlı olabileceği her yere ve, ayrıca, bu yardımın istendiği heryere yardımlarını yapmıştır.

BİZ, ANGOLA HALKINA YARDIM EDERKEN TEMEL ENTERNASYONALİST BİR ÖDEVİ YERİNE GETİRİYORUZ. BİZ, PETROL VEYA BAKIR YAHUT DEMİR BEKLEMİYORUZ; KESİNLİKLE HERHANGİ BİRŞEY BEKLEMİYORUZ, YALNIZCA BİR İLKELER POLİTİKASINI UYGULUYORUZ.

Aym şekilde, Portekiz sömürgeciliğine karşı bağımsızlık mücadelelerinin ilk başlangıcından bu yana ilişkilerimizin olduğu ve işbirliği yaptığımız MPLA'ya ve Angola halkına (ALKIŞLAR) yardım ediyoruz. Pekçok Angolalı Küba'da okudu.

Fakat ne oluyor? Kuşkusuz, Ford'un demeçlerine, emperyalistlerin bize kızmış oldukları gerçeği neden olmuştur. Ve niçin sinirlenmişler? Çünkü 11 Kasım'dan önce Angola'yı tamamen ele geçirmeyi tasarlamışlardı.

Angola doğal kaynaklar bakımından zengin bir topraktır. Angola eyaletlerinden biri olan Cabinda geniş petrol rezervlerine sahiptir. Bu ülke, bütün madeni zenginliklere sahiptir: elmas, bakır, demir. Bu da, emperyalistlerin Angola'yı ele geçirmeyi istemelerinin nedenlerinden biridir.

Ve hikaye çok iyi bilinir: çok yıllar önce, emperyalistler bu sömürgelerinin bir gün kurtuluşları için savaşacaklarını anladıklarında, hareketlerini örgütlemeye başladılar. Böylece, CIA'nın yardımı ile, FNLA'yı örgütlediler. Bunu söyleyen biz değiliz; FNLA'nın, CIA tarafından örgütlenmiş olduğu ayrıntılı biçimde **The New York Times** tarafından açığa vuruldu.

Angola halkı, Gine-Bissau, Mozambik, Cape Verde ve diğer ülkelerin bağımsızlığına kavuştuğu gibi- bağımsızlığına ulaşmak üzere iken, emperyalizm Angola'da devrimci hareketi ezme yoluna girdi. Emperyalistler, 11 Kasım'dan önce

petrolü ile birlikte, Cabinda'yı almayı; 11 Kasım'dan önce Luanda'yı zaptetmeyi plânladılar. Ve bu plâm yürütmek için, ABD hükümeti Angola'ya karşı Güney Afrika birliklerini ileri sürdü.

Biliyorsunuz ki, Güney Afrika, dünyada, üç milyon beyazın ondört milyon siyah Afrikalıyı ezdiği, en nefret edilen ve en itibarsız devletlerden biridir. Ve bu ülkede, bütün dünya ilerici hareketi tarafından mahkum edilen, bütün bağlantısız ülkeler tarafından mahkum edilen ve Birleşmiş Milletler tarafından mahkum edilen, asla düşünülemeyen en alçakça, en utanç verici ve en insanlık-dışı rejimlerden birini kurdular.

Güney Afrika, güneyde yalnızca bu faşist ve ırkçı rejimi sürdürmüyor, bir çeşit pretorya kurduğu Namibia toprağını da işgal ediyor.

Ve her türlü vicdandan kesinlikle yoksun olan ABD hükümeti, Angola'ya karşı Güney Afrika'nın düzenli ordularını çıkardı. Böylece, Angola FNLA tarafından kuzeyden tehdit ediliyordu ve zırhlı kollar halinde örgütlü, düzenli birlikler tarafından güneyden saldırıya uğramıştı. 11 Kasım'dan önce, Angola'yı ele geçirmek için herşey hazırdı. Ve plân çok güvenilirdi; planı boşa çıkaran tek birşey oldu. Emperyalistler, enternasyonal dayanışmayı, en başta sosyalist ülkelerin kahraman Angola halkına gösterdiği desteği ve devrimci hareketlerin ve ilerici Afrika hükümetlerinin desteğini, ya da dünya ilerici hükümetleri arasında Kübalıların da Angola'yı destekliyeceğini hesaba katmamışlardı. (ALKIŞLAR)

Emperyalistler bunu hesaba katmadılar. Sonuç ne oldu? 8 Kasımda Cabinda'ya karşı saldırıya geçtiler ve bozgun biçiminde püskürtüldüler. Bir çeşit Giron olan, Cabinda'da geçirdikleri: 3 gün içinde, 72 saat içinde, istilacılar yokedildiler. Luanda'da, 10 Kasım'da başkentten 25 kilometre uzaktaydılar; zırhlı birliklerle saldırdılar; şimdi Luanda'dan 100 kilometreden daha uzağa düştüler. 23 Ekimden bu yana saldırmakta olan ve bir çeşit askeri gösteri halinde, 20 günden daha az zamanda 700 kilometre ilerleyen zırhlı Güney Afrika birlikleri, Luanda'dan 200 kilometreden daha uzakta durdu-

ruldular ve daha ileri gidemediler.

Yani, uluslararası devrimci hareket tarafından desteklenen Angola halkının, kahramanca mücadelesi emperyalist plânı başarısızlığa uğrattı.

Ve onun içindir ki, emperyalistler, başkalarımn yanısıra, bize de öfkelenmişlerdir. Onların bazıları Angolalılara niçin yardım ettiğimizi, oradaki çıkarlarımızın ne olduğunu düşündüler. Onlar, bir ülke, birşey yaptığında, petrol, veya bakır, veya elmas, veyahut da diğer bazı doğal kaynaklar peşinde koştuğunu düşünmeye alışmışlardır. Hayır! biz maddi çıkarlar peşinde değiliz ve, mantikî olarak, emperyalistler bunu anlamadılar, çünkü, onlar salt şövenist, milliyetçi ve bencil ölçütle güdümlüdürler. Biz, Angola halkına yardım ederken temel enternasyonalist bir ödevi yerine getiriyoruz. (ALKIŞLAR) Biz petrol, bakır veya demir beklemiyoruz; kesinlikle herhangi birşey beklemiyoruz. Yalnızca bir ilkeler politikasını uyguluyoruz. Emperyalistlerin ansızın yutmak istediği ve Güney Afrika tarafından vahşice saldırıya uğrayan Afrikalı bir halk, kardeş bir halk gördüğümüz zaman pasif kalmayız. Ne pasif kalırız, ne de pasif kalacağız!

BİRLEŞİK AMERİKA'NIN, SALDIRGANLIĞI DESTEKLEME VE ANGOLA'YA KARŞI GÜNEY AFRİKA'NIN SALDIRISINI CESARETLENDİRME POLİTİKASI, ONLARI BÜTÜN AFRİKA HALKLARINDAN KOPARIYOR VE ONLARIN UZLAŞMAZ DÜŞMANLARI YAPIYOR.

Böylece, emperyalistler bize çıkarımızın ne olduğunu sorduklarında onlara şunu diyebileceğiz: «Proletarya enternasyonalizmi üzerine bir kitap oku, düşün, o zaman Angola'ya niçin yardım ettiğimizi anlayabilirsiniz.»

Onların öfke ve tehditlerinin nedeni budur.

Şayet Birleşik Amerika ile ilişkileri yenilemenin fiyatı geçmişe bir geri dönüş olsaydı, bu ülkenin geleceğinin neye benzeyeceğini düşünebiliyor musunuz? («HAYIR!» SESLERİ)

Bu ülke, dünyanm geri kalan kısmındaki devrimci kardeşlerine dayanışmasını göstermekten neden çekinsin? («HAYIR!» SESLERİ)

Vietnamlılarla, Laos halkıyla, Kamboçyalılarla, Afrika-

lılar, Yemenlilerle ve Araplarla, ve Suriye, Cezayir, Gine ve bütün ülkelerle dayanışmamızı göstermekten neden çekinelim? (ALKIŞLAR)

Dayanışma politikamızın hiçbir gizli yanı yoktur. Ve faktörlerden biri, bu Kongre'nin en mükemmel unsurlarından biri enternasyonal katılma oldu. Bir tarafta, bize yardım eden ülkelerin temsilcilerinin hazır bulunması, ve onlar arasında, bize enternasyonalizmin büyük deneyimlerini ve derslerini veren Sovyet delegasyonu. (ALKIŞLAR) Çünkü, aramızdaki uzaklığa karşın, Sovyetler Birliği, bizi bastırmak, yutmak ve yıkmak isteyen emperyalizme izin vermedi, çünkü, emperyalistler bizi petrolsüz bırakırken bize petrol gönderdi, çünkü, saldırı ile tehdit edilirken bize silah gönderdi, çünkü, gereksinim duydukları insanları da bize gönderdiler. (ALKIŞLAR)

Ve saygın ülkelerin pekçok temsilcisi buradadır. Halkımıza engin bir sevgi ve büyük saygıyla hitap ettiler ve konuştular, ve bize, büyük devrimci bir aileye mensub olduğumuzu ve o ailenin güçlü bir mensubu olduğumuzu hissettirdiler. (ALKIŞLAR)

Cezayir temsilcisi burada konuştu. Gine Cumhuriyeti temsilcisi burada konuştu. Gine-Bissau temsilcisi burada konuştu. Somali temsilcisi burada konuştu. Yemen temsilcisi burada konuştu. Orta-Doğu'da emperyalizme karşı mücadelenin öncülüğünü yapan bir ülke olan Suriye temsilcisi burada konuştu. (ALKIŞLAR)

Ve herkes için açıktır ki, Suriye Cumhuriyeti için belli bir tehlike ve tehdit anında, adamlarımız Suriye'de olacaktır. (ALKIŞLAR) Yine herkes için açıktır ki, Cezayir Cumhuriyeti için bir tehlike anında, adamlarımız Cezayir'deydi. (ALKIŞLAR) Ve Afrika'da ve Asya'daki pekçok ülke ile halkımızın ve Silahlı Kuvvetlerimizin işbirliği pek geniş olmuştur. Ve Vietnamlılara şöyle dedik: «Vietnam için kanımızı dökmeye kararlıyız!» (ALKIŞLAR)

Böylece, bu devrimci aile çelikleşti. Emperyalizm, neyi amaçlıyor? Bu aile ile ilişkiyi kesmemizi mi? («ASLA» HAYKIRIŞLAR) Emperyalizme karşı savaşan kardeş halklarla

dayanışma halinde bir halk olmaktan vazgeçmemizi mi? («ASLA» HAYKIRIŞLAR) O halde, hangi umutlara veya hangi olanaklara yahut hangi perspektiflere Birleşik Amerika Başkanı tarafından ambargo konulmuştur? Öyleyse bu fiyatla Birleşik Amerika ile ilişkiler asla olmayacaktır. (ALKIŞLAR) Devrimimizin politikasının bir barış politikası, farklı ideolojilerin rejimleriyle ve farklı toplumsal sistemlerle ilişkiler ve bir arada yaşama politikası olduğu gerçeğine karşın. Fakat onlar bundan hoşnut değiller. Sanki, bizimle ilişki kurmaları için, bir tarım reformunu yapmak ve elektrik enerjisi şirketini millileştirmek gerektiğini kendilerine bildirmek zorundayız. Emperyalizm ülkemize ne çeşit koşulları zorla kabul ettirmeyi tasarlıyor?

Angola ile dayanışmamızı uyguluyoruz. Angola'ya yardım ediyoruz. Ve Angola halkına yardım etmeyi sürdüreceğiz! (ALKIŞLAR) Ve Partimizin Kongre'sinden beklediğimiz şey, olanaklı her biçimde ve gerekli her türlü araçlarla kahraman Angola halkına yardım konusunda Parti liderliği tarafından kabul edilen politikayı desteklemektir. (BÜTÜN DELEGELER AYAKTA, İTİMATNAMELERİNİ GÖSTERİYORLAR, SÜREKLİ ALKIŞLAR VE «ANGOLA, ANGOLA, ANGOLA!» TEMPOLARI)

Varsın emperyalistler ülkemizin tavrının ve çizgisinin ne olduğunu bilsinler. Diğer taraftan, emperyalistlerin bu ülkede izledikleri politikadan daha ahmak bir politika düşünülemez. Ahmakçadır, çünkü, onlar Vietnam macerasından çıkıp Vietnam kadar çapraşık bir maceraya girdiler. Neden? Neden? Size bazı gerçekleri göstermek istiyoruz.

Güney Afrika, yani, Güney Afrika'nın ırkçılarına, faşistlerine, tüm Afrika halkları nefret besliyorlar. Afrika'da, Güney Afrika neyse, Arap ülkeleri arasında da İsrail odur. Birleşik Amerika'nın saldırganlığı destekleme ve Angola'ya karşı Güney Afrika'nın saldırısını cesaretlendirme politikası, onları bütün Afrika halklarından koparıyor ve onların uzlaşmaz düşmanı yapıyor.

ŞAYET, GÜNEY AFRİKA ANGOLA'YI ELE GEÇİRME POLİTİKASINDA, ÇABASINDA ISRAR EDERSE, BÜTÜN

SİYAH AFRİKA İLE MÜCADELE ETMEK ZORUNDA KALACAKTIR.

Fakat başka şeylerde var. Cabinda eyaleti kesinlikle MPLA'nın elindedir. Size öncede söylediğim gibi, 8 Kasım saldırısı, etkin biçimde püskürtüldü. O andan beri, halkçı kuvvetler gücünü arttırdı ve emperyalistler için Cabinda'yı ele geçirmek kolay olmayacaktır. Bununla birlikte, Cabinda'da, yedekde, büyük ölçekli petrol üretimi var ve kıyılar boyunca tesisler var. Burada petrol çıkarımmda pekçok ABD yurtdaşı çalışıyor. Ve savaşa karşın, üretim bir tek gün olsun durmadı. Bunlar ABD işletmeleridir, ve bu tesisleri koruyanlar ve Cabinda'da bu tesislerde çalışan ABD yurtdaşlarma güvenlik ve garanti sağlayanlar MPLA savaşçılarıdır. Birleşik Amerika kiralık orduları silahlandırırken, Birleşik Amerika Angola'ya karşı Güney Afrika birliklerini ileri sürerken, MPLA savaşçıları Cabinda'da ABD tesislerinin ve yurtdaşlarının sorumluluğunu yükleniyor ve onlara güvenlik sağlıyor.

Kanaatimizce, bu politika doğrudur. Bu, Afrika devrimci hareketinin metanetini, akıllılığını, olgunluğunu gösteriyor. Bu tesisleri işletmek güçtür. Sahillerdeki petrol işletme teknolojisi çok komplekstir. Ve Angola'lılar tarafından izlenen politika nedir? Bu işin gelişmesine güvenlik sağlamak, güvence vermek, bunu kolaylaştırmak.

Bu da, Angola'lıların sağduyusunu, yürüttükleri politikalarını akıllıca bir biçimde yürüttüklerini kanıtlıyor. Ve bu; Afrika devrimci hareketinin, görüşme yapmak kendisi için elverişli olduğu zaman, doğal kaynaklarının işletilmesini görüşmeyi arzuladığını kanıtlıyor.

Afrika devrimci hareketi, ırkçı, apartheid (ayrımcı) olanlarla asla görüşmeye oturmayacak; Güney Afrika'mn Angola'yı işgalini asla görüşmeyecektir; çünkü, Güney Afrika tarafından Angola'nın işgali, bütün Afrika için ciddi bir tehlike olduğunu gösteriyor; Güney Afrikalı ırkçılar tarafından Angola'nın işgali Zambiya için ciddi bir tehlike olduğunu gösteriyor. Mozambik, Zaire ve Kongo Halk Cumhuriyeti için ciddi bir tehlike olduğunu gösteriyor, bütün Afrika için ciddi bir tehlike olduğunu gösteriyor. Ve Afrika, MPLA'nın hare-

kotini ve MPLA'mn savaşımını desteklemeye kararlıdır. Ve Afrika'da, Güney Afrika ırkçılarına karşı savaşmaları için silah ve adam göndermeyi arzulayan daha da çok hükümet ve ülke var. Afrika, Güney Afrika tarafından yokedilmesine izin vermeyecektir. Ve Küba halkı bu savaşımda Afrika halkları ile yan yana olacaktır. (ALKIŞLAR)

Şayet, Güney Afrika Angola'yı ele geçirme politikasında, çabasında israr ederse, bütün Siyah Afrika ile mücadele etmek zorunda olacak.

Avrupa ülkelerinin, bu ırkçı ve faşist haçlı seferinde Güney Afrika ile birleşmek gibi akılsızca birşey yapacağım sanmıyoruz; ve kuşkusuz, Angolalılar bizzat dengeli ve doğru politikalarının -tekrarlıyorum, Cabinda'da petrol tesislerine ve ABD yurttaşlarına sonuna kadar güvence veren MPLA savaşçılarıdır- kamtını verirlerken, bu kampanyaya kendini ortak etmek ABD hükümetinin aptalca politikasının işidir.

Ford yönetiminin ABD kamuoyu önünde bu politikayı nasıl haklı çıkarabileceğini, veya Güney Afrikalı ırkçılarla suç ortaklığı yaparak, Angola'ya karşı bu saldırgan politikayı yürütürken bulacağı bahanenin ne olabileceğini bilmiyoruz.

Tartışmak istediğimiz bu dış politikadır; orada herhangi birşeyin peşinde olmadığımızı, geleneksel enternasyonalist politikamızı uyguladığımızı; Angola halkına yardım edeceğimizi, ve onlara yardım etmekte kesinlikle kararlı olduğumuzu emperyalistlere söylemek istiyoruz! (ALKIŞLAR) Ve kuşkusuz büyük ölçüde, Bay Ford'un umutları «yok etmek» ve «ambargo koymak» zorunda olma gereğini duymasına teessüf ediyoruz. Bildiğimiz kadarıyla, böylesi bir politika bakımından, bu umutlar, hiçbir zemin bulamadı.

HALKIMIZIN, DEVRİMCİ COŞKU VE TUTKU İLE, KENDİ KONGRELERİNİN KARARLARINI ANLAYACAKLARINDAN EN UFAK KUŞKUMUZ YOKTUR.

Delege yoldaşlar, birkaç dakika içinde, çalışmalarıyla ve bize verdikleri cesaretle bu Kongre'yi hararetli ve örnek bir biçimde destekleyen halkımızla birleşeceğiz. Onlar, Kongre'yi yakından izlediler. Halkımızın, devrimci coşku ve tutkuyla,

kendi Kongrelerinin kararlarını anlayacaklarından en ufak kuşkumuz yoktur.

Bu Kongre'nin önemine ve saygınlığına varlıklarıyla katkıda bulunan, 87 konuk delegasyona en derin minnettarlığımızı belirtmeyi arzuluyoruz. (ALKIŞLAR) Gerçekten bu bizi son derece cesaretlendiriyor.

Kendileriyle birlikte, Kongremizin niteliğinden iyi bir izlenim aldıklarını bilmek de bize cesaret veriyor.

Yoldaşlar, gerçekten başından sonuna kadar unutulmaz günler yaşadık. Fevkalade heyecanlar tatdık. Kendimizi tamamen mutlu hissediyoruz. Ve Devrimin ve Partimizin çalışmasından gerçekten iftihar ettik. Bu Kongre'nin bize verdiği, geleceğe güveni tatdık. Hepimiz, üç binin üzerinde delege, bu günler esnasında ülkemizin geleceği için çalışmış olduğumuzu, tarihe katkıda bulunmuş olduğumuzu anladık.

Bu Kongre'nin izlenimlerini asla unutmayacağız. Bu Kongre'de görmüş olduğumuz kardeşlik ruhunu, insanca içtenliği, arılık ve birliği asla unutmayacağız.

Biz, ideolojide ve ortak amaçlarda sıkıca birleşmiş bir Parti'ye sahibiz. Sıkıca birleşmiş bir liderliğe sahibiz. Onun içindir ki, asla Devrimin (şimdikinden) daha güçlü, Parti ve halkın (şimdikinden) daha çok birleşmiş, devrimci bilincimizin (şimdikinden) daha büyük olduğunu söyleyemeyiz.

Onun içindir ki, tekrarlıyorum, Partimiz ve Kongremizle gurur duyuyoruz.

Yoldaşlar, bu günler boyunca gösterilen çabadan dolayı hepinize; tutumunuza, kusursuz örgütlenmeye, örnek disipline, ve, herşeyden çok, bu günler boyunca konuklarımızın önünde gösterdiğiniz politik bilince minnettarız.

Merkez Komitesi ve Politik Büro adına, hepinizi kucaklarız.

Patria o Muerte!
Venceremos!
(COŞKUNCA ALKIŞ)

HALK İKTİDARI ORGANLARI ÜZERİNE PARTİ 1. KONGRESİ'NİN KARARI*

Giriş

Üst düzeyde bir Parti ve hükümet kararına göre, Matanzas eyaletinde Halk İktidarı organları kuruldu ve 1974-1975'de deneysel bir temel üzerinde görev yaptı.

Bu deneyimin ana amacı; özgül koşullarımızda sahibolacağımız devlet iktidarı organlarının somut biçimlerine göre, bunların işlevsel mekanizmalarım denemek ve bunları bütün ülkeye yaymak açısmdan tüm gerekli faktörleri bir araya getirmek için, uygulamada doğrulanan yanıtlar sağlamaktı. Bu nedenle, kendi durumumuzda, merkezi ve ademimerkezi yönetimin en uygun bileşimini ve, Halk İktidarının alt kademeleri ile bakanlıklar ve diğer merkez organlarının arasındaki ilişkileri yönetecek temel kuralları; toplumsal işleri yönetmeye ve toplumu etkileyen çeşitli sorunları çözümlemeye kitlelerin katılması olanağını kurumsal olarak veren yöntemleri; plânlamaya ve bunun kaynaklarının denetimine toplumun katılması mekanizmalarını; adayların adaylıkları ve meclislere delegelerin ve Halk İktidarı organlarının yürütme komitelerinin üyelerinin seçimi ile ilgili olarak, bu sürecin gerektirdiği çeşitli faaliyetleri ve düzenlemeleri; en uygun idarî yapıların saptanmasını; Halk İktidarı, Parti, Genç Komünistler Birliği (UJC) ve kitle örgütleri arasındaki işleyişlerin ve günlük çalışma ilişkilerinin belirlenmesini doğrulamak sözkonusuydu.

Bu deneyim, ülkenin kurumlaşması yolunda ve, işçi ve köylü devletimiz tarafından kabul edilecek nihaî biçimleri aramada çok büyük önemde bir ilerleme meydana getirdi. Bi kez daha gösterdi ki, toplum işlerini yönetmeye geniş

(*) Bu yazı, Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi yayın organı, haftalık **GRANMA** dergisinin 11 Ocak 1976 sayılı nüshasından çevrilmiştir. - ç.

halk kitlelerinin katılması, yönetim ve faaliyetlerin gerçek denetimini düzeltme, gereğinden fazla personeli budanma olanağı veriyor ve bürokrasinin bütün biçimlerine karşı en etkin savaş yolunu oluşturuyor.

Küba Komünist Partisi 1. Kongresi, bu deneyimin çeşitli safhalarında; delegelerin seçimi ve Halk İktidarı organlarmın kurulması için ön-koşulları yaratmada; meclislerin, yürütme komitelerinin, bu organların yönetim aygıtlarının kurulmasında ve seçiminde ve son olarak, bunların işlemelerine ve diğer devlet, politik ve sosyal kurumlarıyla iş ilişkilerine göre belli başlı başarıları ve yanlışları değerlendirdi.

Bu deneyim çözümlenirken sonuçların aşağıdaki çeşitli faktörlerden etkilenmiş olduğu gözönüne alındı:

— Deneyim ve çapraşık dezavantajlar sırasında Halk İktidarı organlarımn işlemesinin yalıtılmış niteliği (tek bir eyalet ile sımrlanma);

— Ülkenin varolan idarî yönetiminin ve, planlama aygıtının ve haberleşme ve denetim sisteminin Halk İktidarı organlarının ve ademi-merkeziyetçilik açısından bunların mekanizmalarmın kurulmasından doğan duruma göre düzenlenmemiş olduğu gerçeği;

— Parti ve Halk İktidarının çeşitli düzeylerdeki yönetici kadroları arasında deneyim eksikliği ve, genellikle şu ya da bu şekilde, deneyim bakımında ve bu devlet kurumlarımn işlemesiyle ilgili herşeyde ilgisi olan bütün yoldaşların deneyim eksikliği;

— Bunların delegeler ve halk tarafından geniş olarak tam anlamıyla kullamlmadığı sonucunun yanısıra, kitlelerin katılması için kurulan mekanizmaları ve hakları, kullanmada bir alışkanlık eksikliği;

— Tekno-ekonomik plân yerine getirildiği halde, yarı yılda merkez organlarından Halk İktidarına kadar faaliyetlerin ve birimlerin devredilmesinden; faaliyetlerin ve birimlerin Halk İktidarına devredilmesinden sonra idarî bölümlerin kurulmuş ve personellendirilmiş olmasından; ve muhasebe, plânlama ve istatistik bilgiden sorumlu olan ekonomik bö-

lümün, kendisini, deneyim seyrinde örgütlemiş olduğu gerçeğinden kaynaklanan bazı örgütsel ve yönetimsel güçlükler.

Yukardaki faktörlere güvenerek ve, üstelik, yeni bir politik-idarî taksimatın uygulanması ile ve, ekonomik yönetim ve plânlama sistemini -bütün devlet organlarının işlemesine değişiklikler ve yeni unsurlar sokan gerçekler- süreciyle birlikte, eş zamanlı olarak, Halk İktidarı organlarının bütün ülkeye yayılması gerektiğini akılda tutarak, Küba Komünist Partisi 1. Kongresi, bütün ülkede Halk İktidarı organlarını kurmanın önemli görevleri bakımından dikkate alınacağına inandığı tavsiyeleri kapsayan şimdiki kararı kabul ediyor, bu amaçla Küba Komünist Partisi 1. Kongresi, Halk İktidarı organlarının kurulması için Parti ve hükümetin üst kademelerine bağlı olan bir ulusal komisyonun kurulmasını da gerekli görüyor. Bu komisyon, ülkenin politik ve kitle örgütlerine ve çeşitli düzeylerdeki çeşitli devlet kuruluşlarına verilen uygun görevleri düzenlemekten, gelecekteki çeşitli faaliyetler arasındaki ilişkileri saptamaktan, çeşitli eyaletlere yayılacak olan bu süreç de gerekli tekdüzeliği sağlamaktan ve uygun çalışma plânımn yerine getirilmesiyle ilgili bütün konuları denetlemekten sorumlu olacaktır.

Koşulların hazırlanması

Bütün ülkede Halk İktidarı'nın kurulması, aşağıdaki görevleri yerine getirme amacıyla bir demografik, bölgesel ve ekonomik incelemeyi gerektirecek.

a — Seçmen listelerini hazırlamanın ve seçim bölgelerini saptamak için gereken hazırlık çalışmasımn asıl kaynağı olan, Devrimi Savunma Komiteleri (CDR'ler)'in ve Küçük Çiftçiler Ulusal Birliği (ANAP)'ın taban örgütlerinin adres kayıtlarına kaydedilen halkın oturduğu bölgelerinin sınırlarını saptamak.

b — Seçim bölgelerinin modelini belirleyecek şekilde, ikâmet edenlerin, coğrafik yerleşmenin ve haberleşme araçlarının sayılarıyla birlikte, her belediyede kasabaların ve küçük çiftçi ünitelerinin kesin sayısını araştırmak.

c — Matanzas deneyimi sırasında kurulan olağan seçim bölgelerine göre, kontenjanlar temelinde seçim bölgeleri kurmak. Ayrıca, Devrimci Silahlı Kuvvetler (FAR) ve Emekçi Gençlik Ordusu (EJT) birliklerinde ve yatılı orta okullarda özel seçim bölgeleri kurulacaktır.

d — Bu topraklarda gelecekteki yeni belediyelere, idarî düzeye ve bağlı oldukları merkezî devlet kuruluşuna tekabül eden bölgelerde varolan ünitelerin yerini, sayısını ve kategorisini ve, bunların yerel Halk İktidarı organlarına bağlı olup olmayacaklarına karar vermek ve bunların bağlı olacakları düzeyi saptamak amacıyla, onların ürünlerinin veya hizmetlerinin hedefini saptamak.

e — Ekonomik yönetim sistemine uygun olarak, yerel işletmeleri ve onların kurucu ünitelerini saptamak.

f — Bu bakımdan varolan genel ölçütün Matanzas deneyimi sonuçlarının ve her topluluğun özgül sosyo-ekonomik özelliklerinin temeli üzerinde, Halk İktidarı yerel organlarımızın idarî yapısını saptamak.

g — Ekonomik kuruluşların personelinin tam sağlanmasına öncelik tanınmasıyla, eyaletlerde ve belediyelerde kurulacak idarî bölümün bordrolarındaki çeşitli görevler için personel seçme. Genellikle, yeni belediyelerin şimdikilerden daha geniş olacağını ve yukarda belirtilen düzeylerde halen uygulanan işlevleri yükleneceğini gözönüne alarak, bu belediyelere, önceki bölge ve eyalet aygıtlarının personelini aktarma gerekliliğini hesaba katacağız.

h — Personel bordroları ve diğer belirlenecek dökümanlar dahil, temel cari değerlerin (current assets) envanterlerini günümüze göre ayarlayan ve düzenleyen ilgili kuruluşları sağlamak.

Kitlelerin katılmasını gerektiren faaliyetlerin en iyi uyumlandırılmasını hızlandırmak için, gerekli düzeltmeler yapılacaktır -Devrimi Savunma Komiteleri (CDR'ler) ve Küba Kadınlar Federasyonu (FMC) ile uyumlu olarak -; böylece, hemen taban örgütlerini izleyen düzeydeki kuruluşların bölgesel yapısı seçim bölgelerine uydurulacaktır.

Yönetici Parti,UJC ve kitle örgütü kadroları en başta

Halk İktidarım kurma koşullarım, bütün hazırlama sürecinin gerektirdiği görevleri başarabilmeleri için giderek eğitileceklerdir.

Parti ve UJC (Genç Komünistler Birliği) üyeleri ve kitle örgütleri üyeleri, özellikle CDR ve ANAP üyeleri, Halk İktidarı'nın kurulmasında herbir kademedeki kendi örgütleriyle ilgili görevleri başarmak için eğitileceklerdir.

Delegelerin seçimi

Adayların adaylıkları ve delegelerin ve milletvekillerinin seçimiyle ilgili bütün konuları düzenlemek için, her düzeyde, yönetici Parti kuruluşlarınm -kendilerine başkanlık edecek olan- bir temsilcisinden ve UJC ve kitle örgütleri temsilcilerinden oluşan seçim kurulları kurmak gereklidir.

Adaylar, kitlelerin özgür ve kendiliğinden bir biçimde öneriler yapacağı, yöre toplantılarında aday gösterileceklerdir. Toplantılar, genel olarak, CDR veya ANAP taban örgütüne, sözkonusu örgütlere üye olsunlar veya olmasınlar tekabül eden seçim bölgesindeki her CDR veya küçük çiftçi ünitesinde, yapılacaktır. Her yöre toplantısı bir adayı aday gösterecektir. Yöre sakinleri olarak, toplantıya katılan Parti ve UJC üyeleri kesinlikle ayrı ayrı örgütlerin temsilcileri olarak değil, bir fert olarak önerilerini yapacaklardır.

Bu toplantılarda, seçim bölgesinden herhangi bir kimse aday gösterilebilir. Yöre sakinleri kendi saflarından birisini, aday gösterme toplantısına başkan yapmak için önceden seçecektir. Bu biçimde seçilen kimseler görevlerini yürütmeleri için önceden eğitileceklerdir.

Her seçim bölgesinde her zaman en azından iki aday, aday gösterilecektir.

Şayet, belli bir seçim bölgesinde birden fazla aday seçilirse, ilk oylamada bunların hiçbiri çoğunluğu sağlamamış ise, ikinci oylamaya aday olarak en yüksek oyu alan iki aday girecektir.

Meclislerin kurulması
Yürütme Komitelerinin seçimi

Halk İktidarı belediye meclisleri, her seçim bölgesi sakinleri tarafından doğrudan seçilen delegelerden oluşacaktır. Bu meclisler, en azından 30 delegeden oluşturulacaktır.

Halk İktidarı eyalet meclisleri ve Ulusal Meclis, sırasıyla, bu amacın gerektirdiği (seçmen meclisleri olarak görev yaptıkları) özel toplantılarda belediye meclisleri tarafından seçilen delegeler ve milletvekillerinden oluşturulacaktır.

Her belediyede, her 10 bin kişi için bir delegenin, 2 binden daha büyük (herbir) kesim için bir diğer delegenin eyalet meclisine, her 20 bin kişi için bir ve 4 binden daha büyük (herbir) kesim için diğer bir milletvekilinin (Ulusal Meclis'e) seçilmesi sağlık veriliyor.

Belediye meclislerine belediye olmayan ve belli bir belediyede oturmayan kimseler de eyalet meclisine delege olarak ve Ulusal Meclis'e milletvekili olarak seçilebilirler.

Halk İktidarı yürütme komiteleri aday listeleri, ilgili meclise, Parti'nin belli düzeydeki bir yönetici organının bir temsilcisinin başkanlık ettiği ve UJC, Küba Sendikaları Merkezi Örgütü (CTC), ANAP'ler, CDR ve FMC liderlik temsilcilerinin oluşturduğu bir kurul tarafından sunulacaktır. Her defasında, adayların sayısı, seçilecek delegelerin ya da milletvekillerinin sayısından % 25 daha yüksek olacaktır.

Devlet İktidarı yerel organlarındaki yürütme komiteleriyle ilgili görevler, meslekten (profesyonel) meslek-dışı kimseler tarafından doldurulacaktır. Ancak bu komitelerin meslekten üyeleri idarî işlevleri yüklenecektir.

Parti, çeşitli düzeylerdeki hükümet liderlerinin karşılaştığı görevlerin önemi, genişliği ve karmaşıklığı açısından, yürütme komitesi başkanlık görevi adaylarına özel önem verecek.

Meclis, yürütme komitesinin, idarî şubelerinin ve memurlarının çalışması üzerinde ve toplumdaki üretim ve hiz-

metlerle ilgili bütün faaliyetler üzerinde özenli denetim gösterecektir. Bu amaçla, çalışma komisyonlarının geniş ölçüde kullanılmasını sağlayacak ve böylece komisyonların faaliyetlerini yetkinleştirmek için gerekli önlemleri alacaktır.

Yürütme Komiteleri kendi açılarından:

a — Özgül görevlerinde her üyenin kişisel sorumluluğu ile birleşmiş kollektif liderlik ilkesinin çok titiz yerine getirilmesine çalışacaktır;

b — Yönetim ve memurları üzerinde, yerel üretim ve hizmet işletmeleri üzerinde ve de yetkileri içindeki bölgede yeri bulunan ulusal işletmeler üzerinde denetimi yürütmek için çalışma komisyonlarından yararlanacaktır;

c — İdarî bölümlerin yeterince çalışmasmı sağlayacak ve bunlarm yetki ve sorumluluklarım veya bunların memurlarmm yetki ve sorumluluklarım üzerine almaktan sakınacaktır;

d — Nitelik ve yeterliliğini garanti etmek için, yürütme kurulu toplantılarının ve meclis oturumlarının uygun olarak hazırlanmasını sağlayacaktır; ve

e — Delegelere, sorumluluklarını uygun biçimde yerine getirebilmeleri için ve, kendi seçmenlerine hesap verileceği zaman, ayrmtılı ve geniş bir biçimde yayınlar sunmaları için ve ortaya çıkacak herhangi bir soruna yeterli cevabı vermeleri için gerekli bilginin akışmı kolaylaştıracaklardır.

Çalışma komisyonları

Bu komisyonlar, üretim ve hizmet dallarına ve faaliyetlerine uygun olarak kurulacaklar ve kendi faaliyetlerinin bilgi ve deneyimine sahip delegeler veya milletvekillerinden ve personelden oluşacaklardır.

Bu komisyonlara, komisyondan bir delege veya milletvekili başkanlık edecektir ve mümkün olduğu kadar kalabalık olacaktır. Komisyondaki çalışma, delegeler ile devlet iktidarı görevlerine katılan (ve) sayısı giderek artan kimseler arasmdaki sürekli ilişkileri geliştirecektir.

Halk İktidarı kendi yetkisinde olmamakla birlikte, desteğini isteyen bölgesindeki temel faaliyetleri denetleyecek komisyonlar da kuracaktır.

Herhangi bir çalışma komisyonunun kurulmasını onaylamadan önce, meclisler ve bunların yürütme komiteleri faaliyetlerinin genişliğinin ve güçlüğünün böyle komisyonların kurulmasmı haklı çıkarıp çıkarmadığma bakacaklardır. Aynı şekilde, onlar, üyelerinin sayısınm, niteliğinin ve deneyiminin kendi görevlerine uygun düşmesini ve asla idarî işlevleri yüklenmeleri değil, fakat ancak gözetim, denetim, çözümleme ve örgüt işlevlerini yüklenmelerini sağlayacaklardır.

Delegeler ve görevleri. Yürütme delegesi

Delegeler, seçmenlerin bir temsilcisidir ve onların ne lideri, ne de seçim bölgesinde bulunan üretim ve hizmet ünitelerinin başı değillerdir.

Delegeler, halkla doğrudan, sıkı ve sürekli temasta bulunmalılar, halkın kaygılarını cevaplamalılar, şikayetlerine, önerilerine ve eleştirilerine kulak vermelidirler; böylece, onun en önemli görevi, temsil ettiği kitlelerin ileri sürdüğü sorunları çözümlemeye yardım edecek insiyatifleri geliştirmek olacaktır.

Büyük ölçekli üretim veya hizmet faaliyetlerine sahip büyük kentlerin, yoğun nüfuslu kasaba veya ilçelerin de ve bunun yanısıra, görece yalıtlanmış kasabalarda, kendi seçim bölgesinde seçilmiş delegelerin birinin Devlet İktidarının belediye organını temsilen, bu topluluklardaki üretim ve hizmet faaliyetlerinin yönetimiyle ilgili bütün konulara bakacak olan, yürütücü delege olarak atamak gereklidir. Bu yürütme delegesine, delegenin ilgilenmek zorunda olduğu sorunların önemine göre meslekî (profesyonel) veya meslekî-olmayan sorumluluk yetkisi verilebilir ve topluluğun diğer delegeleri ve yerel kitle örgütlerinin temsilcilerinden oluşan komisyonlar tarafından yardım edilmelidir.

Her belediyenin seçim bölgelerine seçilen delegeler, genel

olarak, eyalet ve ulusal düzeydeki idarî görevleri tam-gün yürütmeyeceklerdir, çünkü bu, kendilerini, seçmenleriyle sürekli ve doğrudan temas kurmanın pratik olanağından yoksun bırakacaktır.

Herne zaman belediye meclisine bir delege seçilse veya eyalet yahut ulusal düzeydeki bir göreve atansa, belli seçim bölgesinin seçmenlerinin, onun yerine başka bir delegeyi seçmesi uygundur.

Sorumluluk ve görevden alınma

Halk İktidarı organlarının çalışmasında bu iki mekanizma, devlet iktidarı sorunlarıyla ilgili olarak karar-almada kitlelerin gerçek katılmasmn ve yetkisinin demokratik merkeziyetçiliğin belli başlı iki temel ilkesidir.

Bu, her düzeyde, seçmenlere hesap verme sürecinin düzenli ve sistematik olarak oluşmasını, ve herhangi bir alışkanlık (rountine) veya biçimsellik (formalism)den kurtulmalarını ve kitlelerin gerçek ve etkili biçimde katılmasını ve, görüşlerin ve önerilerin özgür ifadesini güvenceye bağlayacak şekilde örgütlenmelerini sağlamaya, Parti, sürekli ve birinci plânda kaygı göstermelidir.

Aynı şekilde, Parti, seçim bölgelerindeki kitlelerin ve çeşitli düzeylerdeki delegelerin, gerekli olduğunda, kendileri tarafmdan seçilen temsilcileri görevden alma yetkisini tamamen yerine getirebilmeleriyle ilgilenmelidir.

Yalnızca, seçmenlerin,kendi seçmiş oldukları kimseleri görevden alabilmeleri ile ilgili ilke istisnasız sağlanacaktır ve görevden alınanlara, kendilerini seçenlerin meclisine özgür olarak hitap etme olanağımn verilmesi daima güvenceye bağlanacaktır.

Faaliyetleri devretme süreci

Halk İktidarı'nın eyalet ve belediye organlarına devredilecek olan üretim veya hizmet üniteleri, yerel önem taşıyan

ve alanı, bu organların etkisini yürüttüğü belediye veya eyaletin sınırları içine düşen ünitelerdir. Bu üniteler ve faaliyetler şunları kapsar: kamu sağlığı hizmetleri; belediye ve eyalet çerçevesindeki eğitim faaliyetleri; kafetaryalar, lokantalar, oteller ve dinlenme merkezleri gibi eğlence ve dinlenme kuruluşları; belediye ve eyalet çerçevesindeki ulaştırma araçları: ticarî ve toplum hizmetleri; parekende ticaret şebekesi; konut denetim, dağıtım, bakım ve onarımı; posta ve telgraf hizmetleri ve basın dağıtımı; spor, kültür ve eğlence faaliyetleri; meyva ve sebzelerin sağlanması ve toptan dağıtımı; ve bazı yerel sanayiler ve diğer benzer tipte üniteler ve faaliyetler.

Bölgesel plânlama, emek kaynaklarmın dağılımı ve denetimiyle ilgili faaliyetleri ve insan gücüyle ilgili işlevleri; Fiziksel Plânlama Enstitüsü'nün varolan şebekelerin işlevlerine; Yapı Malzemeleri Sanayisi'ne ait olan bazı konut yapım üniteleri ve yerel üniteleri; Tapu ve Kadastro, Nüfus Dairesi ve İtiraz Komisyonları gibi, Adalet Bakanlığı'nın şubelerinin bazı işlevlerini; yangın önleme ve söndürme gibi, İçişleri Bakanlığı'nın bazı faaliyetlerini, askerî komiteleri; bölge ve eyalet çerçevesindeki iç ticaret antrepolarım; ve, yerel niteliklerinden dolayı, Halk İktidarı belediye ve eyalet organlarına devredilebilen diğer ünite ve faaliyetleri, Halk İktidarı yerel organına devretmenin uygun olup olmadığı da kararlaştırılacaktır.

Halk İktidarı'na, faaliyetleri devretme konusundaki bütün gerekli belgeler peşin olarak iyice hazırlanacaktır.

Yerel Yönetim Şubeleri'nin, Ulusal Koordinasyonu, Halk İktidarı yerel organlarına faaliyetlerini devretmek de ilk plânda olacaktır, çünkü o, Halk İktidarı'nın belediye ekonomik kuruluşlarının kurulmasını ve geliştirilmesini kolaylaştıracak olan, belediye kuruluşlarındaki ekonomik bir aygıta sahibolan biricik kuruluştur.

Ekonomik faaliyetin örgütlenmesi

Yerel düzeyde Halk İktidarı'nın idarî yapısı, idarî şube-

lere göre hükümet aygıtının ulusal yapısının bir yansıması olmayabilir.

Halk İktidarı'nın her düzeydeki alt ekonomik faaliyetleri, en rasyonel biçimde örgütlenmeli ve yönetilmelidir; bu ekonomik yönetim sisteminin yerel özelliklerine ve gereksinmelerine önem vermekle olur.

İdarî şubeler, zaman zaman ve saptamlacak bir biçimde sorumlu oldukları, meclis ve bunların düzeyindeki yürütme komiteleri tarafından yönetilecek ve denetleneceklerdir.

Halk İktidarı yerel organlarına bağlı olan üretim veya hizmet faaliyetleri, ekonomik yönetim sisteminin ilkelerine uygun biçimde işletmelerde örgütlenecektir. Her işletme, bu* bakımlardan saptanmış düzenlemelere kendini ayarlayarak, bir muhasebe, ödeme ve istatistik merkezi olacaktır.

Halk İktidarı'nm idarî bölümü, bunlara bağlı olan işletmelerin yönetim ve denetiminin bir üst organı olacaktır.

Halk İktidarı'nın her düzeydeki idarî ve yönetim aygıtının iç işleyişi için bir kurul kurulacaktır. Bu kurul, aynı zamanda bir ödeme, muhasebe ve istatistik merkezi olacak ve personel, büro donatımı ve Halk İktidarı'mn belli bir düzeyindeki yürütme komitesinin ve bütün idarî şubelerin diğer hizmetleriyle ilgili bütün sorunları üstlenecektir.

Halk İktidarı'nın her düzeydeki bütçesini hazırlama ve yürütme koşulları yaratılmalıdır. Tamamıyla bütçeden finanse edilecek olan Halk İktidarı yerel organlarına bağlı faaliyetler fonlarının tamamını veya bir kısmını belli bir düzeyin bütçesinden alacaklar ve bütçesi yapılan ekonomik merkezler, işlevlerinin yürütülmesinde kaynakların en rasyonel ve etkin kullanımım sağlamak için örgütleneceklerdir. Bu merkezler, ekonomik yönetim sistemine uygun olarak kurulan donatım işletmelerîyle alım-satım ilişkilerine girecekler ve, muhasebe, ödeme ve istatistik merkezleri olacaklardır. Örgütlenmeleri, günlük ekonomik kararlarda göreli bir otonomi ile birleştirilen merkezileşmiş bir yönetim üzerinde temellenmiş olacaktır.

(*) Yani, muhasebe, ödeme ve istatistik bakımlarından. - ç.

İdarî şubeler, yönettikleri ve, aynı zamanda, bir üst düzeyle ilgili bilgiyi sağlamayı yüklenecekleri faaliyetler konusundaki istatistikî bilgiyi pekiştirme ve çözümleme merkezleri olacaklardır.

Kabul edilecek planlama faaliyetinin metodoloji ve örgütlenmesinin yanısıra, muhasebe ve istatistik sistemler de, sağlanan bilgiyi her kademeye verilen işlevler açısmdan tam anlamıyla gereken (düzeye) sımrlayarak ve gereksiz tekrarı ortadan kaldırarak, çeşitli kademelerdeki Halk İktidarı organlarının özelliklerini ve gereksinimlerini gözönüne alacaklardır.

İdarî aygıtın örgütlenmesi, asgarî bir personelle işlevlerinin yerine getirilmesinde mümkün olan en büyük sürat ve esnekliği sağlayacaktır. Eyalet ve belediye kademelerinde, Halk İktidarı'na bağlı bütün ekonomik faaliyetleri plânlamak, çözümlemek ve denetlemek için bir kurul olacaktır. Ayrıca, eyalet kademesinde (ve, uygun olduğunda, belediye düzeyinde bile), her ilgili düzeyde ulusal ekonomi plânlarının hazırlanması, çözümlenmesi, düzenlenmesi ve denetimi için merkez olarak işleyen bir kuruluş olacaktır.

Bu plânlanama kuruluşları ikili bağımlılık (subordinatıon) ilkesi üzerinde çalışacaklar: idarî sorunlar konusunda kendi düzeylerindeki Halk İktidarı yürütme komitesine ve meclise, ve işlevsel ve metodolojik sorunlar konusunda merkez plânlama kuruluna.

İdarî Şubeler de ikili bağlılık ilkesi üzerinde çalışacaklar: operasyonel ve idarî konularda kendi kademelerindeki yürütme komitesine ve meclise ve normatif ve metodolojik konular da üst-kademelerdeki organa.

Bütün ülkede Halk İktidarı'nın Kurulmasından sonra, Yerel İdarî Şubelerin Ulusal Koordinasyonu feshedilecektir. Bu, sözügeçen organın halen yönetmekte olduğu faaliyetlerin hangisinin bunları idare edecek olan daimi bir ulusal kuruluşun rehberliğine gerek duyacağı ve hangi kuruluşun böylesi bir sorumluluğu yükleneceği çözümlenerek belirlenecektir.

Merkezi kuruluşlar ve ulusal bakımdan (bunlara) bağımlı işletmelerle ilişkiler

Faaliyetlerin ve hizmet ve üretim birimlerinin yerel Halk İktidarı organlarına devredilmesindeki zımnî ademî-merkezileşme süreci ve yerel bakımdan bağımlı işletmelerin kurulması, merkezî devlet kuruluşları tarafından plânlamamn ve sistematik denetimin rolünün güçlendirilmesiyle atbaşı gidecektir. Halk İktidarı yerel organlarımn idarî şubeleri ve işletmeleri aşağıdaki yetki ve sorumlulukları taşımayı sürdüreceklerdir:

— Standartlar, işlemler ve metedolojik ilkeler;
— Teknik yardım;
— Kadroların uzmanlık eğitimi ve en gerekli teknik personelin yerleştirilmesi;
— Araştırma ve geliştirme;
— Plânlama ve istatistik; ve
— Yoklama ve denetim.

Matanzas eyaleti tarafından kabul edilen ilişkiler sözleşmelerini uygulamadan dolayı kazanılan deneyini gözönüne alarak, merkezî organların yetki ve sorumluluklarım ve Halk İktidarı yerel organlarının yetki ve sorumluluklarını; onların idarî kuruluşlarını ve yerel girişimlerini yönetmek için, hukuksal düzenlemeler yapılacak,

Halk İktidarı yerel organlarına bağlı faaliyetlerle ilgili yetkilerin ve sorumlulukların çerçevesinde merkezî devlet kuruluşlarındaki şubeler, yetkileri dahilinde belirtilen kararların yerine getirilmesinin sağlanması ve yürütülmesinden sorumlu olacak olan, Halk İktidarı yerel organlarının eyalet kademesiyle kanalize edilecektir.

Bütün faaliyetlerini Halk İktidarı yerel organlarına devreden merkezî devlet kuruluşları herhangi bir eyalet şubesine gerek duymayacaklardır. Faaliyetlerinin ancak bir kısmını devretmiş oldukları zaman, eyalet şubeleri çalışmalarım sürdürebilirler, fakat ancak ulusal organlara bağlı işletmelerin faaliyetini plânlama, denetleme vb. amacıyla.

Halk İktidarı idarî bölümleriyle merkezi organların şu-

beleri ve ulusal bakımdan (bunlara) bağlı işletmeler arasındaki ilişkiler yalnızca yardımı, düzenlemeyi ve dayanışmayı kapsayacaktır.

İlgili merkezî kuruluşa baş vurduktan sonra, eyalet meclisleri, idarî bölümlerin eyalet çapındaki müdürlerini atayacaklardır. Öte yandan, yürütme komiteleri bazı görevlere personelin atanması konusunda benzer danışmalarda bulunacaklardır. Bu işleme, merkezî organın katılması uygun görülmüştür.

Halk İktidarı yerel organları, plânlarının yürütülmesinde ulusal organlara bağlı işletmelerle işbirliği yapacak ve destekleyeceklerdir. Bu görevi yürütmek için, bu amaçla kurulmuş çalışma komisyonlarının yardımından yararlanacaklardır.

Ekonomik yönetim sistemine göre örgütlenmiş ulusal işletmeler, bütçesine katkıda bulunarak doğrudan ilgili olduğu topluluğun gelişmesini hızlandıracaklardır; bu da, toplulukları, işletmelerin verimli çalışmasıyla daha çok ilgili kılacaktır.

Halk İktidarı'nın varlığı, ekonomik yönetim sisteminin yavaş yavaş uygulanması ve yeni politik-idarî bölünme (taksimat), devlet yönetiminin ve ekonomik yönetimin bölgesel ve idarî ademi-merkezileştirilmesiyle sonuçlanan, yönetim biçim ve yöntemlerindeki özlü değişikliklere neden olur. Bu dönüşümler meydana geldikçe ve faaliyetlerin engelsiz ilerlemesi sağlandıkça, şimdiki eyalet konseylerinin ve bunların yürütme komitelerinin, çoğu durumda, eyaletlerdeki başbakan vekillerinin delegelerine duyulan gereği ortadan kaldırarak, çalışmaya son vermeleri uygundur. Bazı sektörlerde başbakan vekilleri eyalet delegelik görevini korumak için gerçek bir gereksinim olup olmadığını, bütün ilkeli faktörleri gözönüne alarak, dikkatle gözden geçirmek ve belirlemek gerekecektir.

Gerekli koordinasyonu sürdürmek için eyaletlerde ve bunların yetkileri içindeki ulusal bakımdan bağımlı işletmelerde görevini yapmasını sürdürecek merkezî organların şubelerine, sözkonusu şubeninkine veya belli ulusal işletmele-

rinkine benzer faaliyetlerle, idarî bölümlerin çalışmasım denetleyen Halk İktidarı'nın eyalet yürütme kurulunun üyeleri tarafından ilgi gösterilecektir veya bu sorumluluğun verilmiş olduğu yürütme kurulunun diğer üyeleri tarafından ilgi gösterilecektir.

Parti, UJC ve kitle örgütleriyle ilişkiler

Parti'nin yönetici organlar ve kuruluşları, onun üyeleri ve örgütleri Partiye özgü mekanizmaların yöntemlerin ve işlevlerin devlet kurumlarıyla ilişkilerinde kullanılmasıyla ilgilenmelidirler. Böyle ilişkiler, herbirine özgü yetkilerin, sorumlulukların ve işlevlerin en elverişli biçimde sımrlandırılması temelinde gelişmelidir. Halk İktidarı organlarının, kendi yetkileri altındaki bölgelerde en yüksek devlet otoritesi olduklarını ve kamu yönetiminden sorumlu olduklarını aklımızda tutmalıyız.

Parti, devlet organlarının çalışmasına yol göstermelidir, bunları geliştirmeli ve denetlemeli, kadroların yükselmesi ve eğitimi politikasım denetlemeli ve devlet mekanizmalarım yetkinleştirmelidir; fakat Parti, yetki ve işlevlerinin yürütülmesinde asla devletin yerini almayacaktır.

Halk İktidarı organlarının Kurulması ve bunun içerdiği devlet işlevlerinin ademî-merkeziyetinin sağlanması, bir taraftan, devlet ve, diğer taraftan da, UJC ve kitle örgütleri arasında gelişmiş olan günlük çalışma ilişkilerindeki değişiklikleri belirleyecektir. Özellikle, Devrimi Savunma Komiteleri, yapılarından dolayı, kısmen bir devlet niteliğinde olan bazı görevleri yerine getirmektedirler.

Halk İktidarı'nın Kurulması, Devrimi Savunma Komiteleri'nin, kitlelerin politik ve ideolojik eğitimini ilerletme üzerinde; topluma yararlı faaliyetler için halkı seferber etme üzerinde; Halk İktidarı'nın işlemesini desteklemede önemli ve kesin görevler üzerinde, kamu sağlığı görevlerinin, devrimci uyanıklık ve kamuya ait meydanların güzelleştirilmesi üzerinde; ve toplumsal gelişme için büyük önem taşıyan pekçok diğer görevler üzerinde (çabalarını) yoğun-

laştırmalarına olanak tanıyacaktır.

Parti, Halk İktidarı organları, UJC ve çeşitli kitle örgütleri arasındaki ilişkilerin normal olarak ve toplumumuzun yol gösterici yapısı içindeki işlevlerine, görevlerine ve sorumluluklarına uygun bir şekilde, tutarlı biçimde gelişmesiyle ilgilenmelidir.

Kongre, Parti Merkez Komitesi'ni, bu direktiflerin yerine getirilmesini yürütmekle ve bunları Halk İktidarı organlarını bütün ülkeye yayma sürecinin somut gereksinimlerine uyarlamak için gerekli önerileri yapmakla görevlendirir.

EKONOMİK YÖNETİM VE PLÂNLAMA SİSTEMİ ÜZERİNE PARTİ BİRİNCİ KONGRESİNİN KARARI

Genel İlkeler

Ekonomik yönetim sistemi; ekonomik faaliyetleri örgütleyen, plânlayan, yürüten ve denetleyen, bir ilkeler, alt sistemler, yöntemler ve işlemler dizisidir.

Ekonomik yönetim sistemi, nesnel bir yasa olarak, ekonominin tek bir plân altında gelişmesini gerektiren üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti üzerinde ve temel ekonomik kararların kabul edildiği mütekabil merkezileşmiş plânlama üzerinde temellenmiş, sosyalizmin sosyo-ekonomik ilkeleriyle zorunlu bir şekilde koşullandırılmalı ve ilkelere uymalıdır.

Ekonomik yönetim sistemi aynı şekilde, sosyalizmin insanı üstlenmiş olan ve hedefi komünizm olan her toplumun başlıca amaçlarını (üretici güçlerin gelişmesi ve üretim ilişkilerinin yetkinleşmesiyle insanın maddî ve manevî gereksinmelerinin rasyonel ve artan bir biçimde yerine getirilmesi; insanların komünist ahlâk ilkelerine uygun olarak, yeni insan ilişkileri biçimlerinde ve toplumsal ödeve yönelik yeni davranışlar içinde eğitilmesi) başarmada temel bir araç olacaktır.

Bundan dolayı, ekonomik yönetim sistemi şunları yapmaya gayret gösterir:

a — Kullanılan mekanizmaların, bölümcülük, bölgecilik ve bireyciliğe yönelik eğilimleri engellemeye ve ortadan kaldırmaya katkıda bulunacakları bir biçimde bütün kuruluşlar, işletmeler, eyaletler, belediyeler ve işçilerin özgül çıkarlarıyla genel toplumsal çıkarı birleştirmeye;

b — Üretim kaynaklarının (maddi ve insan) daha rasyonel kullanımıyla azamî ekonomik verimi sağlamaya ve sonuçları asgari maliyetle elde etmeye;

c — İhraç mallarının gelişmesini ve çeşitlenmesini hızlandırmaya ve ekonomik büyümenin global hedeflerine uy-

gun olarak ithalatın yerini alması için her fırsattan tam olarak yararlanmaya;

ç — İşçilerin, işletme yönetimlerinin ve, ekonomik plânlama ve yönetimin ara idare kademelerinin mümkün olan en geniş katılımı ile önemli kararların gerekli merkezileşmesini kaynaştırmak. Bu konuda, kendi ekonomik ve operasyonel kararlarını almalarında işletmelere özerklik vermek gereklidir;

d — uygun bir haberleşme sistemi aracılığıyla, karar alma merkezinin, plânın yerine getirilmesi sırasında durumları değiştirmeye hızla ve mükemmel olarak tepki göstermesini mümkün kılmaya;

e — İşletmelerin yöneticilerinin kendilerine emanet edilen toplumsal zenginliğin doğru değerlendirilmesi için azamî sorumlulukla yüklenmiş toplum temsilcileri olarak, işçilerin kollektif bir organının üyeleri olarak kendi rollerinin tümüyle bilincinde davranmalarını, mümkün kılacak koşulları yaratmaya. Olumlu veya olumsuz olsun, yönetim faaliyetinin sonuçlarının, yönetime yansıması gerekir, böylece, o, kararlarının ve genel olarak çalışmasının sonuçlarımn sorumluluğunu yüklenir;

f — Üretkenlikte sürekli bir artışa katkıda bulunacak mal ve hizmetlerin kalitesinde bir düzelmeyi teşvik edecek olan gerekli çalışma disiplinini sağlayacak mekanizmaları kurmaya, üretimdeki işçilerin, kendi işlerini bir tüketici bakışıyla yürütmeleri ve, böylece, ürettikleri malların nitelik ve niceliğine kaygı duymaları görevini başarmaya; ve

g — Maddi ve manevi teşvik edici dürtüler arasında doğru bir denge kurmaya; böylece, her iki teşvik edici dürtü türü, ekonomik veriminin düzelmesine katkıda bulunmasının yamsıra, sosyalist ve komünist ahlâkı geliştirmede yararlı olacaktır.

Ekonomik yönetim sistemi, sosyalizmin inşası aşamasına uygun nesnel ekonomik yasalar üzerine temellenmelidir ve, bunlar içinde, bu dönem esnasında ve komünist toplumunun sosyalist evresi esnasında tarihsel bir gereklilik olarak, diğer yasanın geçerliliğini ve içerik olarak yeni olan

varolan meta-para ilişkilerini gözönüne alacaktır.

Devlet işletmeleri arasındaki ilişkileri de kapsayan, meta-para ilişkilerinin genel yayılması, bütçe, kredi, fiyat, maliyat, kâr gibi, malî işlerin ve kategorilerin elverişli bir biçimde işlemesini gerektirir ve de, devlet bütçesinden finansa edilen faaliyetlerde, müşterilerle alım-satım ilişkilerinin kurulmasını ve ilgili muhasebe ve istatistik denetiminin yürütülmesini gerektirir.

Yukarda belirtilen ilkelere ve birkaç on yılda diğer sosyalist ülkelerde kazanılan geniş deneyime uygun olarak, ülkemizde yürütülecek ekonomik yönetim sistemi, yaratıcı bir ruhta, somut koşullarımıza uygulanan bir ekonomik tahminler sistemi üzerine temellenmiş olacaktır.

Ekonomik yönetim sisteminin uygulanması, Partiye ve devlete ve bütün kadrolara ve görevlilere ekonomik faaliyette daha çok geniş bilgi ve beceri verecektir, ekonomik yönetimde daha yetişme sağlayacaktır ve üretim kaynaklarının daha verimli kullamlmasına yardımcı olacaktır. Bununla birlikte, akılda tutmak gereklidir ki, bu, kitleler arasında politik ve ideolojik çalışmanın rolünün önemini azaltmaz. Politik, ideolojik ve moral düşünceler belirleyici ve temel bir faktör olarak görevlerini yapmalarını sürdürecekler ve ekonomik yönetim sisteminin uygulanması moral teşvik edici dürtüleri ve sosyalist yarışmaları daha daha yükseltmek ve daha genişletmek için gerekli yoğun faaliyet yaratılmalı ve çalışmada komünist bir davranışı geliştirmelidir.

Plânlama

Sosyalist ekonomiyi yönetme sisteminde plânlama, bütün sosyo-ekonomik süreçleri kapsayan ve maddi, insan ve malî kaynaklarm daha rasyonel dağılımı ve kullanımım, ekonomik kalkınmamn gerektirdiği oranları ve sosyalist üretim ilişkilerinin sürekli artışım saptama ve korumayı amaçlayan aktif bir etki gösteren ana halkadır. Sosyalist toplumun kurulma ve gelişim ve halkın refahının sürekli düzelmesi amacını başarmak için, plânlama, organik olarak bütünleşmiş

uzun, orta ve kısa vadeli plânların bilimsel olarak hazırlanmasına doğru yönlendirilecektir.

Plânlama, içinde üç nesnel ekonomik düzeyin bütünleşmesi gereken tek bir sistemi meydana getirir: bu üç nesnel ekonomik düzeyi, bütün ulusal ekonomiyi, ekonominin farklı dallarını ve bölgesel plânlamayla uyumlandırılmış işletme düzeyini kapsar. Temel ve belirleyici önem, bütün ulusal ekonomiye verilir. Bundan dolayı, işletmelerin plânları dalların gelişme amaçlarına ve, -bu amaçlar aracılığıyla- bütün ulusal ekonominin amaç ve çıkarına göre düzenlenecektir. Merkezi plânlamamn bu ilkesinin yerine getirilmesini sağlamak için, bütünsel bir parçayı oluşturan, daha düşük düzeyde plânlar daha yüksek düzeyde plânlara bağlı kılınmalıdır -önceden saptanan göstergeler aracı'lığıyla-.

Ulusal ekonomi plânı yasa olarak kabul edilecektir.

Ekonominin devlet tarafından yönetimi, Halk İktidarı Ulusal Meclisi, Devlet Konseyi ve Ulusal Meclis tarafından atanan İdare (Bakanlar Kurulu ve onun Yürütme Komitesi) tarafından yürütülür.

Ulusal ekonominin yönetim ve plânlama kuruluşları sistemi, en başta, her alandaki üst yönetim organı olarak, Merkezi Plânlama Kurulu, plan kategorileri ve göstergelerini, bakanları ve ekonominin bütün sorunlarıyla ilgili diğer merkezî kuruluşları ve belirli kuruluşların gelişmesinden yükümlü kimseleri kapsar.

Ulusal düzeye bağlı yönetim ve plânlama kuruluşları sistemi, eyaletlerdeki ve belediyelerdeki Halk İktidarı organlarının plânlama ve denetim kuruluşlarım tek tek işletmelerin plânlama ve denetim organlarını kapsar.

Ulusal ekonomik blançolar sistemi, sosyalist toplumun koşulları içinde hem maddi mallar ve hem de insan gücünün artan yeniden-üretimini karakterize eden ve bu toplumda ekonomik faaliyetin başlıca hedefine ulaşmayı amaçlamış olan, bir global göstergeler sistemi olarak, temel plânlama aracı olmalıdır. Üretim araçlarının teknik ve maddi donatım sistemi düzeltilecek ve bu amaca göre, üretim araçlarının eyaletler arası donatımı ve bu araçların nakli için plân-

lar hazırlanacaktır. Maddi ve Teknik Donatım Komitesi'nin oynadığı rol arttırılmalı ve geliştirilmelidir.

Bütün ulusal ekonomik plân ve her dala ve işletmelerine tekabül eden plân için, bir pratik ve esnek plânlama süreci yaratacak, işletmelerin iç rezervlerini bir araya getirmeye ve, ekonomik ve işlemsel konularda sahibolacakları göreli özerkliğe uygun olarak kendilerine plânlamada göreli özerklik tanınmasına katkıda bulunacak şekilde, her düzeyin göstergelerini doğru olarak seçecek özgül bir göstergeler sistemi tanımlanmalıdır. Bu amaçla, özerk göstergeler, ve zorunlu, direktif niteliği taşıyan ve böyle olmayan göstergeler plânlanmıştır.

Sonuncusu, genellikle, genişletilmiş yeniden-üretim sürecinin istemlerini yansıtmalı ve, işletmeleri etkin plânlamaya girişmeye teşvik etmekle beraber, ekonominin merkezleşmiş işleyiş ve yönetiminin etkinliğinin değerlendirilişini de sağlamalıdır.

Plânı hazırlarken ve yürütülmesini denetlerken, ulusal ekonominin her düzeyinin işlevleri ve sorumluluklarıyla ilgili yöntemler üzerinde bir metedoloji ve uygun direktifler tasarlamak gerekecektir. İşçiler tarafmdan plânların tartışılması ve onanması, bu sürecin bileşik ve temel bir parçasını oluşturur.

Ulusal ekonomik plân, yalnızca bir dal ve kurumsal (her kuruluş için bir tane) özellik taşıyan bir plân değildir, aynı zamanda bölgesel özellik taşıyan bir plândır. Bundan dolayı, yerel kaynaklarm oranlı gelişmesini ve etkili kullanımını garantilemek için, yönetim ve işlemsel konularda Halk İktidarı'nın eyalet düzeyine (ve de, gerektiğinde, belediye düzeyine) ve, işlevsel ve metedolojik konularda merkezî plânlama kuruluna bağlı bölgesel plânlama organlarını kurmak gerekli olur. Bu organlar, her düzeyde, malî duruma, yaşam standartlarına, insan gücü kaynaklarına, yerel doğal kaynaklara vb. uygun olarak, belirli bir bölgenin işletmelerinin ve ünitelerinin plânlarını düzenlemektedir.

Malî işler

Sosyalist maliye, toplumsal hasıla ve ulusal gelirin dağılımı ve yeniden-dağılımında temel bir unsuru meydana getirir ve ekonominin potansiyel rezervlerini oluşturmaya ve kullanmaya yardım eder.

Ekonomik yönetim sistemi çerçevesinde, malî sistem, devletin merkezileşmiş parafonlarını, bankacılığı ve kredi ilişkilerini, para dolaşımını, maliyet ve fiyatları plânlar ve etkin biçimde denetler. İşletmeler arasındaki meta ilişkileri, verimliliğin ve kârlılığın elverişli değerlendirilmesini gözönüne alacak, gayri safi toplumsal hasılanın ve ulusal gelirin dağılımında ve yeniden-dağılımında emek sarfını ölçmeye yardımcı olacak, dış ticaretin sunduğu seçenekleri değerlendirme olanağı verecek, teşvik edici dürtüler politikasında bir araç oluşturacak, ve devlet, işletmeler ve halk arasında elverişli bir malî dengeyi kurmaya katkıda bulunacak bir fiyat sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını gerektirir.

Bu sistemi yürütmek amacıyla, ilk önce, yürürlükteki fiyatlar yeniden düzenlenmelidir.

Fiyat sistemi, üç farklı fiyat katagorisini gözönüne alacaktır: toptan satış, parekende satış ve üretim fiyatları.

Fiyatlar, devletin ekonomi politikasının hem ifadesi ve hem aracı olacak ve plânlamada can alıcı bir faktörü meydana getirecektir.

Sosyalist işletmelere ekonomik tahminlerin girişi ve bunların sonradan iyileştirilmesi; genelikle, işletmeler ve toptan satıcılar için fiyatların saptanmasının (sosyal bakımdan zorunlu olan iş-gücü sarfiyatını yansıtmayı amaçlayan) ekonomik bakımdan sağlam temellere dayanmalıdır. Gerçi, plânlı bir biçimde olsa bile, bazı durumlarda bu (sosyal bakımdan zorunlu olan iş-gücü sarfiyatı) değerden sapabilir, böylece, normal olarak çalışan bir işletmeye, yükümlülüklerini yerine getirmesini, üretimi arttırmak için ve işçiler için teşvik edici dürtü (müşevvik) fonları kurulmasını mümkün kılacak bir kâr marjına ulaşmak ve maliyeti kurtarmak izni verilmiş olur.

Fiyat oluşumunun ileri sürülen ekonomik ve politik gereksinimleri uygun bir biçimde yerine getirmesi için, belirli mallar üzerine (bunlar gidecekleri yerler gözönüne alınarak) bir muamele vergisi konulacak. Bu vergi, devlet bütçesi için, belirli bir biçimde ve saptanan dönemlerde işletmeler tarafından ödenilecek, gelirin önemli ve istikrarlı bir kaynağı olacaktır.

Parakende fiyatlar veya halk için fiyatların oluşmasında, sosyalist ekonominin temel amaç ve hedeflerini, yani, insanın maddi ve manevi gereksinimlerinin yerine getirilmesini akılda tutmak gereklidir, bu yüzden, fiyatlar; varolan arz ve talep arasında en elverişli dengeyi bulmayı, halkın gelir ve gideri arasmdaki en elverişli tekabüliyet aracılığıyla ulusal malî dengeyi sağlamayı ve, çalışmaya göre üleşim yasası tarafından belirlendiği gibi, tüketim talebini pratikte karşılamaya çalışmayı amaçlamanın yanı sıra karşılanmaları gereken gereksinimlerin doğasına ilişkin olarak, mal ve hizmetlerin toplumsal kullanım-değerini gözönüne alarak da belirlenecek ve saptanacaktır.

Ekonomik yönetim sisteminde fiyatların oynadığı önemli rol geçenlerde kurulan Devlet Fiyat Komitesi'nin geliştirilmesini, pekiştirilmesini ve yetkinleştirilmesini gerektirir.

Devlet bütçesi, temel yatırımların çoğunu geri bölgelerin kalkınmasını, toplumsal tüketim fonunu, devlet yönetimi, ulusal savunma, kârsız olan veya zararına çalışan, fakat ekonomi için gerekli olan faaliyetlere yardım, v.b.ni finanse etmek için ayrılan para kaynaklarının merkezî devlet fonunu meydana getiren, esas malî plândır.

Bütçe gelirinin temel kaynakları muamele vergileri, plânlı kârlar üzerindeki vergiler ve diğerleri yoluyla toplanan sosyalist işletmelerin safi (net) geliri olacaktır. İşletmelerin toplumsal güvenlik katkıları ve ihtiyat (sinking) fonunun merkezî payı da, bütçe geliri kaynaklarını meydana getireceklir. Ulusal ekonomi bütçe sistemi hem ulusun bütçesini ve hem de, her durumda saptanan gelir kaynaklarına sahip politik-idarî bölünmenin farklı düzeylerinin bütçelerini kapsayacaktır. Parti ve devlet politikalarına uygun ola-

rak, bütçenin oluşum mekanizması çeşitli belediye ve eyaletlerin ahenkli gelişmesini teşvik etmek için ilgili önlemleri saptamalıdır.

Devletin malî politikasına, ulusal bütçenin hazırlanmasına ve ilgili düzenlemeye ve metodolojik işlemlere katılmasına ilişkin yetki ve sorumluluklarım, üstlenmesini mümkün kılmak için, en kısa zamanda bir Maliye Bakanlığı'nın çalışabilmesi koşulları yaratılacaktır.

Kredi, işletme faaliyetlerinin parasal denetimi yoluyla, maddi, insan ve malî kaynakların kullammında verimi arttırmanın önemli bir ekonomik aracı yapılacaktır.

İşletmelerin maddi sorumluluk ilkesinin uygulanması; tahsis edilmemiş malî kaynakların geçici olarak kullanılmasının bir yolu olarak ve sosyalist işletmelerin ekonomik faaliyetinin en sıkı parasal denetimi için kredi ilişkilerinin kurulmasını ve iyileştirilmesini gerektirir.

Kredi, yetkili kılındığı hedefe göre, farklı bir yöntemle ve ekonominin çeşitli dal ve sektörlerinin özelliklerini gözönüne alarak verilecektir. Her defasında, kredinin verilmesi işletmenin malî durumunun bir banka tarafından çözümlenmesini (Analysıs) izlemelidir. Bunun esas amacı, işletmenin döner değerinin bir kısmını karşılamaya yardım etmek olacaktır.

Kooperatif sektörüne ve özel çiftçilere, tarımsal teslim (delivery) plânlarınm yerine getirilmesi, krediye başvuran kooperatifin veya çiftçinin malî durumu, ve kredinin istenilişi amaçlarını bildirmesi koşuluyla, carî üretim gerekleri kredileri ve orta vadeli tarımsal kalkınma kredileri verilecektir.

Kredi ilişkileri genel olarak, faizin taksidi ve alınan paranın ödenmesi ilkesini garanti etmelidir. Faiz oranı, her gelişme aşamasmın koşullarına ve kredi amacına, gittiği dala göre kararlaştırılmalıdır.

Yönetim ve teşvikler

Sosyalist işletme ve ana halka olmalı ve, bundan dolayı, ekonomide karmaşık ilişkiler sisteminin temeli olmalıdır.

Bunun ana özellikleri şunlardır.

a) Üretim sürecinin işsel ve nesnel tekno-ekonomik kaynaşması;

b) Organik bir bütün olarak, örgütlenmesinde, plânlamasında, denetiminde ve yönetiminde en büyük rasyonelliğe izin veren bölgesel birlik.

Bu iki özellik, işletmenin bütün işçileri arasında bir çıkar birliği sağlayacaktır, böylece, kişisel çıkarlarıyla birlikte, (özelden toplumsal çıkara kadar yükselen değişiklik yolunda ilk adım olarak) ortak çıkarlar oluşturulacaktır; ve

c) Onu diğer ekonomik nüveden ayıran ve onun faaliyeti bakımından bazı işlemsel ekonomik özerklik ile sonuçlanan göreli bağımsızlık.

Ekonomik muhasebe sisteminin ana halkası olarak, sosyalist işletme yasal bir varlık olarak varolacaktır, ve bu sistemin ilkelerini garantilemek için o, genel bir kural olarak, giderlerini gelirleriyle karşılamalı ve bir kâr sağlamalıdır. Bu; bazı üretim merkezlerinin, üretimlerinin özelliklerinden, önemlerinden, faaliyetlerinin özgül koşullarından ve genel ekonomik-politik düşüncelerden dolayı, hernekadar kâr etmeden de ve hattâ zararına işleseler bile, plânlı hükümet yardımlarının desteğiyle çalışmayı sürdürmeleri olasılığını dışlalamaz.

İşletme ekonomik (müşevvik) fonları kurmalı ve devlet tarafından kendine verilen kaynakları kullanmak ve tekno-ekonomik plânı ve bundan doğan yükümlülükleri yerine getirmek için maddi sorumluluk taşımalıdır. İşletmeler, ilgili daha yüksek kuruluş tarafından kurulacaklardır ve şayet ilgili ulusal kuruluşa doğrudan bağlı iseler ulusal ölçüde önem taşırlar. Halk İktidarı'nın eyalet veya belediye düzeylerine doğrudan bağlı iseler yerel ölçüde önem taşırlar.

Daha büyük ekonomik rasyonellik yararına, işletmeler birleştirilebilir. Bununla birlikte tek tek işletmeler ekonomik muhasebenin temel ünitesi olarak kalır ancak vasıflarından bazıları genellikle ekonomik muhasebe ilkeleri üzerine de çalışacak olan birliğe devredilir.

Her durumda, merkezî devlet kuruluşları, ayrı ayrı ken-

di yetki alanları içine düşen dal veya sektörlerdeki işletmelerin faaliyetlerini yönetmelidirler ve standartlar, işlemler, normlar ve metodolojik ilkeler; araştırma ve geliştirme plânlama ve genellikle saptanılan kurallar içinde kaynak tahsisi ilgili ulusal sistemlere, denetim ve hesapların incelenmesine uygun olarak istatistik ve muhasebe bilgileriyle ilgili olan herşeyde tam yetki sahibi olacaklardır.

Eski sözleşmeye göre satış, iç ve dış ticaret girişimlerinin tekno-ekonomik plânlarında plânlanılan mal ve hizmetlerin üretimini gerçekleştirmenin genel biçimi olacaktır.

Şu ya da bu düzeyde merkezileşmiş olan tekel maddelerinin plânlı dağılımı sözleşmelerle karşılanmalıdır; bu bakımdan, doğrudan doğruya girişimin üstündeki kuruluş, satıcıyı ve müşteriyi seçmekte tamamen veya kısmen yetkili olacaktır.

Geri kalan mal ve hizmetler, sözkonusu mal ve hizmetlerin önem ve doğasına bağlı olarak, girişimlerin kendileri tarafından özerk olarak saptanılan eski sözleşmelerle veya sözleşmesiz alım ve satım nesneleri olabilir.

Uyuşmazlıkları çözümleyen kurumlar, sözleşmelerin yerine getirilmemesi nedeniyle işletmeler arasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları bir karara bağlamak ve ilgili yasalara uygun olarak ilgili yaptırımları (müeyyide) uygulamak için kurulacaklar. Yaptırımlarla ilgili düzenlemeler; sözleşmelerini yerine getirmeyen işletmelere ceza verecek ve plânları bu durumdan etkilenen işletmelere tazminat verecek şekilde, varolan teşvik edicilerin (müşevviklerin) somut biçimlerini gözönüne alacaklardır.

İşletmeler arasındaki sözleşmeleri yapmak ve bunların rolünü arttırmak gereksinimi amacıyla, standartları, tartıları ve ölçüleri, ve mal ve hizmetlerin kalite kontrolünü garantilemeyi hedef alan faaliyet güçlendirilmelidir.

İşletmenin başlangıçtaki sabit ve döner mevcutları, merkezî devlet finansmam yoluyla yaratılacak.

Girişimin üretim kaynaklarının ve rasyonel kullanımını sağlamak için, kullanılmayan sabit mevcutların ve normların üstünde ve aşırı envanter fazlalarının kira bedeli ve satışı,

kullanımı plânlanmamış olan fazla gereçlerin satışı, ve girişimin kendi insiyatifindeki çeşitli maddelerin üretim biçimleriyle ilgili yetkileri işletmelere vermek için elverişli mekanizmalar saptanılmalıdır.

Sistemin uygulanması ve plânlama mekanizmalarının yetkinleşmesi; ülkenin sosyo-ekonomik kalkınmasının genel çıkarlarına uygun olarak insan gücünün dağılımım sağlayacak şekilde, kalifiye veya kıt insan gücü için saptanılan istisnalarla birlikte, girişimlerde dolaysız bir işe-alma sisteminin uygulamaya konulmasına izin verecek olan, insan gücü kaynaklarının elverişli bölgesel dengeleriyle sonuçlanmalıdır. İş sözleşmesi ve terfi, fazla işçi oranı, işten çıkarma vb. ile ilgili herşey CTC'e (Küba Sendikaları Merkezi Örgütü) ve sendikalara damşmalarla düzenlenecektir.

İşletmeler, seferberliği yürüten kitle örgütüne veya devlet kuruluşuna gönüllü çalışma için uygun bir ücret ödeyeceklerdir ve ulusal ekonomiye bir katkı olarak, bu fonları devlet bütçesine devredeceklerdir. Gönüllü çalışma kullanan girişimler, aynı şekilde, rastgelen seferberlik masraflarmı da karşılayacaklar.

Arz ve hizmetler için işletmeler-arası (bağlanan) sözleşmeye göre, işletmelerin işlevleri, ödevleri ve yetkilerini, sabit mevcutların kullammı ve onarımı, işletmeler ve ilgili finansman kuruluşları arasındaki malî ilişkileri ve kredi ilişkilerini ekonomik teşvik fonlarının kurulmasım ve kullanımını, emeğin korunması ve sağlığı, vb. ile ilgili herşeyin uygulanması ve geliştirilmesini düzenlemek için kurallar hazırlanacaktır.

İşletmenin faaliyeti, kendi plânına dayanacaktır. Tekno-ekonomik plândan başlayarak, işletme, bu plânların etkili biçimde yerine getirilmesine ve denetimine, yardım eden, çeşitli kesimleri, birimleri, atelyeleri vb., için ilgili işlemsel plânlar hazırlayacaktır.

İşletmenin yönetimi, kollektif yönetimle birleşmiş bireysel sorumluluk ilkesi üzerine temellenecektir. İşletme, faaliyetlerinin alanı içinde en yüksek otorite olarak doğrudan doğruya kendinin üstündeki kuruluş tarafmdan atanan bir

yöneticiye sahibolacaktır. Ona, sendikaların da temsil edildiği bir yönetim kurulu danışmanlık yapacaktır.

Yönetici, devlete, diğer işletmelerle ve işçi topluluğuna karşı işletmenin yükümlülüklerini yerine getirmesinden ve yürürlükteki yasaların gözetilmesinden sorumlu olacaktır.

Plânın tartışılması, onun yerine getirilmesinin çözümlenmesi, teşvik-edici fonların kullanımıyla ilgili karar, örgütlenme ve sosyalist yarışma görevlerinin çözümlenmesi vb. konularda işletmenin yönetimine işçilerin katılması çeşitli yöntem ve araçlarla sağlanacaktır.

Bireysel ve kollektif, moral teşvik-edicilerin kullanılması geliştirilecek ve arttırılacaktır.

Bu çerçeve içinde, varolan üretici olanaklardan azamisini çıkarmayı, ekonomik verim oranını arttırmayı, işçilerin kollektif ruhunu geliştirmeyi ve ekonomik bilinci ve toplumsal ödevlerin yerine getirilmesinden sorumluluk duygusunu arttırmayı amaçlayan plânların hazırlanmasında belirleyici bir rol oynayacak olan ve uygun biçimde kaynaşmış bir maddi ve manevi teşvik-ediciler sistemi olacaktır.

İşçiler için doğrudan maddi teşvik-ediciler, esasen, «Herkesin yeteneğine göre, herkese çalışmasına göre» sosyalist dağılım ilkesinin tutarlı uygulanması sayesinde başarılacaktır.

Teşvik-ediciler sistemi, işçiye doğrudan teşvik-edicileri sunmaktan başka, işletme icraatına bağlı olan kollektif teşvik-edicileri de plânlıyacaktır.

İşletme verim oranı, işletmenin çalışmasına tam olarak yansıyan birbiri ile ilgili çapraşık göstergelerde ifade edilen faaliyetlerinin sonuçlarıyla ölçülecektir. Bu bakımdan gözönünde tutulacak olan ve işletmenin ekonomik teşvik fonunun kurulmasının bağlı olacağı ana göstergeler, çıktı, çeşit ve kalite, maliyet, üretkenlik, kârlar ve kâr yeteneği ile ilgili göstergelerdir.

Gereksinimlere ve o konuda saptanan kurallara uygun olarak, ekonomi teşvik-edici fonlar, plânlı bir biçimde ve değişmeyip olduğu gibi kalan kârlardan kurulmakla birlikte ulusal bütçe, ödenilen faiz oranları ve karşılaşılan diğer yü-

kümlülükler için kârlardan indirimler yapılacaktır. Teşvik -edici fonların kurulmasından sonra, daha ileri bir kâr dengesinin kalması halinde, bunun tamamı bütçeye gidecektir.

Ekonomik-teşvik fonları aşağıdaki amaçlar için kullanılacaktır:

— işletmenin işçilerinin sosyo-kültürel düzeyini iyileştirme;

— işletmenin icraatının ekonomik sonuçlarına uygun olarak, yönetim ve büro personeli de dahil, işçiler için maddi ve manevi ödüller; ve

— işletmenin teknik ve üretim tesislerini düzeltme ve geliştirme.

Kârsız işletmelerin, üretim maliyetlerini azaltarak, böylesi durumlarını gidermesine yardım etmek için uygun teşvik biçimleri düzenlenecektir.

Aynı biçimde, işletmelerin ve dal merkezlerinin birleşmesiyle teşvik fonları kurulacak ve yeni teknolojiyi sokma masraflarını karşılama, yeni mallar üretme, araştırma ve geliştirme, ihracat malları için daha büyük çıktı sağlama veya ithalatın azaltılması ve de teşvik fonları gereksinimlerini karşılayamayan işletmelerde, bunları hakeden işçiler için teşvikleri finanse etmek amacıyla, işletmelerin kârlarından finanse edilecektir.

Özelliklerine uygun olarak, kooperatif işletmeler genişletilmiş yeniden-üretimi sağlamak ve de sosya-kültürel ve toplum faaliyetlerini geliştirmek için fonlar kuracaklardır.

Tamamen bütçe finansmanı temeli üzerinde işleyen çalışma merkezlerindeki işçiler için, maddi teşviklerin en uygun biçimlerini araştırmak gereklidir.

Ücret politikaları, elverişli terfi yöntemleri ve, maddi teşvikleri de kapsayabilen, sosyalist yarışmadaki sonuçlar karşılığındaki ödüller aracılığıyla, teşvik mekanizmaları, daha yüksek ekonomik idare ve yönetim düzeylerinin teknik ve yetkili personeli için ve, genel olarak, bütçeden finanse edilen devlet kuruluşlarında saptanacaktır. Bu düzeyler için, manevi teşvikler temel harekete geçirici biçim olacaktır.

Uygulama

Halen varolmayan birkaç temel koşulun ilerde yaratılması gerektiği için, ekonomik yönetim ve plânlama sistemi, görece uzun bir dönemde yavaş yavaş uygulanacaktır. Aynı şekilde, ekonomik sürecin güçlüğü ve çeşitliliği, ülkede çoğu ekonomik faaliyetin temsilcisi olan bir grup seçkin işletmelerde, bu sistemi deneyerek onu uygulamaya sokmayı elverişli kılabilir. Yeni metodolojileri, yöntemleri, düzenlemeleri, kuralları, vb.ni, hazırlamak ve yerleştirmek ve devlet aygıtını uygun biçimde yeniden örgütlemek de zorunludur.

Yukardakilerle bağlı olarak, bütün ülke Halk İktidarı organlarını kurmaya ve, 1976'da ve 1977'nin başında tamamlanacak olan yeni bir politik-idarî taksimat kurmaya önem verilecektir.

Deneme döneminden önce, aynı şekilde, ulusal ekonomi, her düzeyde bir bütçe finansman aşamasının üstesinden gelmek zorunda olacaktır.

Yaratılacak koşullar arasında, en önemlileri şunlardır:

— devlet sektöründe bir alındı ve carî masraflar sisteminin ve bu amaçla en elverişli mekanizmaların yerleştirilmesi;

— yeni gereksinimleri karşılamak için plânlı bir metodolojinin hazırlanması ve uygulanması;

— bir ulusal muhasebe sisteminin yaratılması ve yerleştirilmesi;

— ulusal ve yerel Halk İktidarı düzeylerinde bir bütçe sisteminin ve uygun bir vergi sisteminin uygulanması;

— ekonomiyi yönetmek için devlet politikasının bir aracı olarak ve ekonomide emek giderlerinin, dağılımı ve yeniden -dağılımı, süreçlerini, bir ölçme faktörü olarak elverişli bir fiyat sisteminin ve, devlet işletmeleri, kooperatifler ve tek tek çiftçiler için teşvik politikasının uygulanması;

— yeni işlevlerine, özellikle ekonomik yönetimin bir amacı olan kredilerin kullanımına uygun olarak, bankacılık sisteminin yeniden-örgütlenmesi ve bunun, ilk aşamada, ge-

leneksel bankacılık işlemlerinden organik olduğu kadar işlevsel olarak da ayırdedilecek olan bir Maliye Bakanlığı'na özgü işlemleri yüklenmeye uyarlanması;

— ekonomik muhasebe sistemine giderek katılmaları için, işletmelerin rasyonel kurulması ve örgütlenmesi;

— envanterler, tüketim arzı, emek girdileri için standartların hazırlanması ve döner değerlerin düzenlenmesi;

— önce deneysel işletmelere olmak üzere, bölümsel iş örgütlenmesinin temel öğelerinin işletmelere sokulması;

— ulusal eğitim sistemi ve uzmanlık kursları aracılığıyla ve ilk aşamada, bu sistemi uygulamak için gerek duyulan kadrolara özel okullar, eğitim ve yetiştirme kursları aracılığıyla ekonomiyi yönetmek ve işletmek için kadroların ve orta ve yüksek düzeyde teknisyenlerin eğitimi; ve

— ekonomik yönetim ve plânlama sistemini uygulamak ve yönetmek için gerekli yasaların hazırlanması ve onaylanması.

Yönetim sisteminin ve gerekli ön koşulların yerleştirilmesi, ulusal ekonominin bütün üretim ve hizmet kuruluşlarının ve Parti'nin, UJC'nin (Genç Komünistler Birliği) ve kitle örgütlerinin, özellikle sendikaların ve ANAP'ın (Ulusal Küçük Köylüler Birliği) katılmayı ve de bir dizi sıkıca birbirine bağlı önlemleri gerektirir; bütün bunlar, ilgili ögelerin sıkı düzenlenmesini ve çok dikkatli programlanmasını gerektirir.

Bu amaçla, Kongre, ekonomik yönetim ve plânlama sistemini uygulamak için en yüksek Parti ve hükümet düzeyine bağlı bir ulusal komitenin oluşturulmasını salık verir.

Küba Komünist Partisi, Yüksek organları, yönetici kademeleri ve üyeleri aracılığıyla, büyük gayretler gösterecek ve, ülkenin gelecekteki kalkınması ve sosyalizm ve komünizm amacının başarılması için azamî önem taşıyan bu görevin başarıyla yerine getirilmesini sağlamak için, devlet kuruluşlarının, UJC'nin ve kitle örgütlerinin etkin katılmasını teşvik edecektir.

Kongre, bu görevi savunmayı ve bunu, her konudaki uygun önerileri, ekonomik yönetim ve plânlama sisteminin pra-

tik uygulanmasının, somut istemleri için bu karar metninde yeralan direktifleri uyarlayacak şekilde, yürütmeyi, Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne verir.

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ I. KONGRESİ'NE SELAMI

Sayın Yoldaşlar,

Bu şanlı günde, milyonlarca Sovyet Komünisti ve tüm Sovyet halkı adına Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi size, Küba Komünist Partisi 1. Kongresi delegelerine, Küba Cumhuriyeti Komünistlerine ve tüm işçilerine, sıcak ve kardeşçe selamlarım ve Parti'nin bu en üst forumunun çalışmalarında başarı dileklerini iletir.

Ülkenin ilk Marksist-Leninist Partisinin ve öteki devrimci müfrezelerinin militan geleneğini sürdüren ve geliştiren Küba Komünist Partisi, Batı yarımküresinde yeni toplumun, sosyalist toplumun kuruculuğundaki yolgösterici ve öncü güç, kabul-gören bir rehber haline gelmiştir. Küba Komünist Partisi'nin 1. Kongresi, Küba Devrimi'nin sağlam ve gerektiği şekilde gelişimi bakımından tarihsel bir olaydır.

Moncada, **Granma** ve Sierra Maestra kahramanları, Küba'daki gerçek devrimci güçlerin tümü, Yoldaş Fidel Castro ve onun silah arkadaşlarınm etrafında toplanarak, vatanlarının yazgısının sorumluluğunu yiğitce üstlendiler, kitleleri kendi devrimci idealleriyle esinlendirdiler ve onları, daha iyi bir gelecek için, sosyalizm için savaşıma çektiler.

Küba Cumhuriyeti'nin Kongre'ye sunduğu, sosyal yaşamın bütün alanlarında etkili olan büyük başarılar, ulusun çehresini kökten değiştirmiştir. Bu başarılar, sosyalist ekonominin gelişimi, sosyal ilişkilerin daha iyileştirilmesi, işçilerin maddi ve kültürel yaşamının düzeltilmesi ve, bilim ve kültürün filizlenmesi için sağlam bir temel oluşturuyorlar.

Sayın dostlar, Kongreniz, Parti ve devlet kuruculuğu alamnda pek önemli programatik belgeler kabul edecek ve, kısa ve uzun vadeli iç ve dış politika görevlerini özetleyecektir. Bu nedenle Kongre, Küba'nın kendisi ve tüm devrimci kurtuluş hareketi üzerinde büyük bir anlam taşıyacaktır.

Sovyet Komünistleri, Kongre kararlarının Küba işçi sınıfının, köylülerinin ve emekçi aydınlarımn kendi Partileri, (Küba Komünist Partisi) etrafında daha büyük ölçüde kaynaşmasına ve yüce sosyalizm davasındaki yeni başarılara katkı yapacağına inanmaktadırlar.

Küba Komünist Partisi ile Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin, çağımızın en önemli sorunlarının tümü üzerindeki görüşleri bakımından hemfikir olduklarına derinden eminiz. Partilerimizin tüm alanlardaki kardeşçe güçbirliği, Sovyet - Küba dostluğunun en derin temelidir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi, ülkelerimiz ve halklarımız arasındaki sarsılmaz bağlaşıklığı daimi bir şekilde güçlendirmek için elinden gelen herşeyi yapmaya devam etmek kararını dile getirmektedir.

Marksizm-Leninizm'e ve proletarya enternasyonalizmine bağlılık üzerinde temellenen, Küba ve öteki sosyalist ülkeler arasındaki sıkı dostluk ve kardeşlik yıldan yıla güçleniyor. Küba Komünist Partisi, dünya komünist hareketinin ve tüm anti-emperyalist ve devrimci güçlerin kaynaşması (cohesion) için (verilen) ortak savaşım davasına önemli bir katkı yapıyor. Barış, güvenlik ve sosyal ilerleme açısından tutarlı bir savaşım politikası uygulayan Küba Cumhuriyeti'nin uluslararası saygınlığı durmadan artmaktadır.

Küba Komünistlerine ve tüm kahraman Küba halkına, barış ve sosyalizmin utkusu ve kendi sosyalist anavatanlarının gönenci uğrundaki çabalarında yeni yeni başarılar dileriz.

Partilerimiz ve ülkelerimizin iyiliği için ve, uluslararası komünist hareketin ve heryerdeki tüm devrimci ve demokratik güçlerin daha büyük ölçüde kaynaşması yararına, Küba ve Sovyet Komünistleri arasmdaki sarsılmaz kardeşçe dostluk varsın (daha da) güçlensin.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi
Merkez Komitesi

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ 1. KONGRESİ'NİN KAPANIŞI DOLAYISIYLA, DEVRİM MEYDANINDA YAPILAN BİR KİTLE MİTİNGİNDE KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ BİRİNCİ SEKRETERİ, DEVRİMCİ HÜKÜMET BAŞBAKANI, BAŞKOMUTAN FİDEL KASTRO RUZ'UN HALKA YAPTIĞI KONUŞMA*

Değerli konuklar,
Sevgili yurtdaşlar.

Bugün kısa konuşacağım. («HAYIR» BAĞIRIŞLARI)

Gerçekten, Kongre'nin bütün tezleri ve kararları ve kapanmasından sonra söylenilecek çok şey yok.

Bugün, halkımız, Kongre kararlarına desteğini belirtmek için, büyük bir sembolik önem taşıyan bu toplantı için biraraya geldi.

Biz, Merkez Komitesi'nde, Politik Büro'da ve Sekreterlikde yer alan ve Kongre delegesi olan yoldaşların hepsi adeta eşsiz olan, baştan sona heyecanlı günler yaşadık. Ve üstelik, bugün bu meydana gelirken, Devrim tarihinde bu kadar çok sayıda insanın toplandığını hiç görmemiştik. Ve bu, halkımızın Kongre'yi yakından ilgiyle izlediğini gösteriyor, bugün onların burda gösterdikleri de budur. Ve halkımızın hissettiği, burada, bu öğle sonrasında tatdığı, Partimizden kaynaklanan güvenlik, tarihsel süreklilik duygusudur. Bugün halkımızın belirtmek istediği şey, Devrimin öncekinden daha güçlü ve daha güvenli olduğunu bilmesi, anlamasıdır. (ALKIŞLAR) Halkımızın bu inançla hissettiği ve ifade ettiği şey, ülkemizin ilerleme gösterdiği, Devrimin yokedilemez olduğu, Devrimin örgütlenmiş ve kurumlaşmış olduğu ve geleceğe doğru ilerlediği ve, hiçbir şeyin ve hiçbir kimsenin onun akışını durduramayacağıdır. (ALKIŞLAR) Halkımızın ifade ettiği şey, kendi Partileri, Küba Komünist

(*) Bu yazı, Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi organı, haftalık, **GRANMA** dergisinin 11 Ocak 1976 tarihli İngilizce nüshasından çevrilmiştir-ç.

Partisi aracılığıyla gördükleri geleceğe ve kendi kendilerine duydukları güvendir. (ALKIŞLAR)

KONGRE OLAĞANÜSTÜ BİR BİÇİMDE GELİŞTİ, BÜYÜK ÖNEM TAŞIYAN BİR TOPLANTI OLDU VE HAZIRLANAN VE ONAYLANAN BELGELER GÖRKEMLİDİR VE GELECEK YILLAR İÇİN AYDINLIK BİR YOL GÖSTERİYOR.

Parti'ye bağlı olan halkımız, Parti üyelerinin, kitlelerinin etkin katılımıyla her birinin kendi çalışma merkezlerinden seçildiklerini biliyor. En iyi işçilerin ve en iyi yurtdaşların Parti'de olduklarını biliyor ve Komünistlerin, Kongre'ye katılması gerekenleri seçtiğini ve Parti'nin çizgisinin en iyi komünistler tarafından hazırlandığını biliyor. (ALKIŞLAR) Ve bunun içindir ki, halkımız, Parti'nin kendilerini temsil ettiğini anlıyor.

Ayrıca, en önemli tezler halkla tartışıldı. Halk, gelecek yıllarda gözlenecek bu tezlerin ve politikanın hazırlanmasına katıldı. Ve bunun içindir ki, halkımız Kongre tezlerinin ve kararlarının kendilerine ait olduğunu biliyor! (ALKIŞLAR)

Şayet Karl Marks Tiyatrosu Parti Kongresi'nin sahnesi idiyse, Devrim Meydanı, bugün, Kongre kararlarına desteklerini belirten halk için, halk Kongre'sinin sahnesidir. (ALKIŞLAR)

Oraya, oylarımızı verdik ve bu nedenle, burada da oylarımızı vermeliyiz. (ALKIŞLAR) Orada, bütün tezleri tartıştık ve onayladık ve, burada da halkımıza Kongre kararlarını destekleyip desteklemediklerini sormalı ve oy vermeliyiz. (ALKIŞLAR ve «VERİYORUZ!» HAYKIRIŞLARI)

Sözün kısası, Kongre kararlarını kabul ediyor muyuz? (ALKIŞLAR ve «EVET» HAYKIRIŞLARI)

Herhangi bir kimsenin kabul edip etmediğini de sorabilirim. («HAYIR» HAYKIRIŞLARI)

Herhangi bir kimse varsa çekinmesin! («HAYIR» HAYKIRIŞLARI)

O halde, Kongre kararları bu nedenle tam oybirliği ile onaylanmıştır. (ALKIŞLAR VE «FİDEL» HAYKIRIŞLARI, «KAHROLSUN YANKELER» BAĞIRIŞMALARI).

Tamamen bildiğiniz gibi, Kongre, yararlılıkları ve yetenekleri belli, o işlevi yürütecek olan yoldaşları seçerek, Parti Merkez Komitesi üyelerini seçti.

Halkımıza, Parti Merkez Komitesi'ni onaylayıp onaylamadığını da sormak istiyoruz. (ALKIŞLAR, «EVET» VE «FİDEL», «KAHROLSUN YANKELER» HAYKIRIŞLARI)

Yankelerin kahrolması gerektiğini söylüyorsunuz. («EVET» BAĞIRIŞLARI) arzu ediyorsanız, daha sonra Yankelerle ilgili biraz konuşacağım.

Şimdi, Yoldaşlar, Kongre'nin olağanüstü bir biçimde geliştiğini, büyük önemde bir toplantı olduğunu ve hazırlanan ve onaylanan belgelerin görkemli olduğunu ve gelecek yıllar için aydınlık bir yol gösterdiğini söylemek istiyoruz.

Kongre bize, ülkemizin geçmişte ne kadar çok ilerleme gösterdiğini, tamamen mükemmel biçimde çözümlenmiş olan, başarılarımızı ve yanlışlarımızı da kavrama olanağı verdi.

Kongre'de temsil edilen Parti, ve halk, Devrim liderlerine büyük güven gösterdiler. Yurtdaşlar, böyle güvenin, böyle sevginin ve böyle bir onurun bizi böbürlendireceğini ve kibirli yapacağım, hiçbir zaman bile düşünmeyin.

Bugün, Kongre'nin kapanışında söylediğim gibi, bugün burada bulunan bizler, sadece bir yüzyıldan daha fazladır, adalet, özgürlük ve halklarının onuru için (haklı bir) savaş yürüten bütün Küba kuşaklarının mütevazı mirasçılarıyız. (ALKIŞLAR)

ÜNVANLARIN ÖNEMSİZ ŞEYLER, FAKAT HALKIMIZIN MEZİYETLERİNİ VE BAŞARILARINI İFADE ETMEYİ ARZULADIĞI SEMBOLLER, SÖZCÜKLER OLDUĞUNU ÇOK İYİ BİLİYORUZ.

Bazı insanlara sembollerin rolünü oynamaları, önemli görevleri yürütmeleri için unvanlar verildiği bir çağda yaşadık, ve bundan dolayı, bu insanlar, mütevazi meziyetlerinin üstünde olan büyük ünvanlar aldılar. Biz, gerçekten cehaletten, bilgisizlikten, sınıf farklılaşmasından ve, eğitim ve bilgi farklılaşmasından, yokluktan geldik. O zamandan buyana, insanlar arasında meydana getirilen farklılaşmaları, her anlamda, ortadan kaldıran engin bir devrimi, bizi her geçen

gün giderek daha eşit yapan bir devrimi, bize bilgi ve kültür kazandıran ve, herşeyden önce, devrimci bir ideoloji kazandıran bir devrimi yürütmekteyiz.

Hâlâ şeref, saygınlık ve otorite bakımından eşitsizlik olduğunu söyleyebilirdik. Fakat, yaşamın her safhasında bir eşitlik geleceğine, ve hattâ saygınlıkta, otoritede ve şereflerde bir eşitlik geleceğine yönelmiş olduğumuzu da söyleyebiliriz.

Buraya kadar, kuşaktan kuşağa, bütün bir halkın gösterdiği çabaların bir sonucu olarak geldik. Milyonlarca vatandaşın yürüttüğü savaşımın bir sonucu olarak buraya ulaştık. Ve hâlâ adlarımızın yankısını işitiyoruz: benimkini, Raul'unkini ve, Politik Büro ve Merkez Komitesi üyelerinin adlarını. Ünvanların önemsiz şeyler, fakat halkımızın meziyetlerini ve başarılarını ifade etmeyi arzuladığı semboller, sözcükler olduğunu söylemek isteriz. (ALKIŞLAR)

Bugün, 1. Kongremizin sonunu belirleyen, bu şanlı günde, bu mutlu günde, belki de devrimin utkusundan buyana en mutlu (olan bu günde) asla daha önce Devrimin çalışması böyle sürmediği ve sürekli olmadığı için, bu halk denizinde kendimizi su damlaları gibi hissediyoruz. (ALKIŞLAR)

Önümüzde, parlak ve umut verici bir gelecek uzanıyor. Bugün özgürüz; bugün yazgımızın mutlak efendileriyiz, ve bunun içindir ki, böyle bir geleceği kurabiliriz. Ve bunu yapabilecek yeteneğimiz olduğu için o geleceğe doğru mümkün olduğu kadar ilerleyeceğiz.

Savaşımımız sömürgecilik altında başladı, ve bunları kapitalizm altında sürdürdük. Bugün, sosyalizmi inşa ediyoruz. Bu savaşım, bizi kardeşlik içinde birleştiriyor, bizi birbirimizle özdeşleştiriyor, bu savaşım, bütün halkımıza ve herkese ve, bireyler olarak, herbirimize daha iyi olma olanağı verdi. Fakat burada durmayacağız. İleriye doğru ilerlemeyi sürdüreceğiz! Sosyalizmi kuracağız! Ve, herhangi bir kimse, bizi düş kurmakla suçlayamadan, komünizme ulaşacağız. (ALKIŞLAR)

Bunlar, sürekli düzelme, sürekli gelişme yıllarıydı. Ve kendimizi kesintisiz bir biçimde daha iyiye götüren geleceğe

doğru ilerleme, şanlı Partimiz tarafından garanti edilmiştir. (ALKIŞLAR)

Bu Kongre, Devrimin yeni bir aşamasının başlangıcını gösteriyor. Şimdiye kadarki yol kolay bir yol değildi, fakat bunu boydan boya aştık. Geleceğin yolu da kolay olmayacak, fakat, onu da daha büyük başarı ile aşacağız. (ALKIŞLAR) Bu yol Programatik Platformumuzla, Anayasamız ve kabul edilen bütün tez ve kararlarımızla Kongre tarafından plânlandı.

Ayrıca, Kongre, halkımız ve Partimiz arasındaki olağanüstü birliği yansıttı. Ve o tamamen adil ve tamamen insanca bir Kongre'ydi.

Politik Büro genişletildi ve bu yoldaşların isimlerini bilmektesiniz. Gerçekten, Politik Büro'ya beş yeni üye aldık. Bunlar, Yoldaş Blas Roca, (ALKIŞLAR) Yoldaş Ramon Machado Ventura, (ALKIŞLAR) Yoldaş Carlos Rafael Rodriguez, (ALKIŞLAR) Yoldaş Pedro Miret, (ALKIŞLAR) ve Yoldaş Arnaldo Milian. (ALKIŞLAR)

Yoldaş Fabio Grobart, (ALKIŞLAR) Parti'nin Birinci Sekreterliğine adayı sunan kimseydi. Başka nedenlerin yanı sıra şunu da belirtiyorum, çünkü, Fabio Grobart'm, Moskova'nın tehlikeli bir ajanı, Küba Komünist Partisi'nin örgütleyicisi, azılı komplocu, ülkemizde meydana gelen her grevin, protesto gösterisinin ve savaşımın unutulmaz sorumlu kişisi olarak damgalandığı geçmiş kapitalist günleri asla unutamayız. (ALKIŞLAR) Fabio Grobart, ilk Küba Komünist Partisi'nin kurulmasına katılan kıdemli Komünist, mesleği terzilik, Polonya doğumlu ve bütün komünistler gibi, dünya vatandaşı. (ALKIŞLAR)

Bunlar, gericilerin ve emperylistlerin geçmişte uydurmaya çalıştığı teoriler, ünlü buluşlardı. Aym biçimde, Devrimci ve politik düşüncenin en yüksek doruğuna ulaşan, mesleği kunduracılık olan Blas Roca üzerine de iftira yağdırdılar. Çünkü, burjuvazi için bir insanın kunduracı olması suç idi. Aym şey burjuvazinin, -söylemek gereksiz- parlak bir insan -kesinlikle saklamadığım bir şey- olarak andığı ve saygı duyduğu fakat bir Komünist olduğu için onun da kötü olduğu-

nu etkilediği Yoldaş Carlos Rafael Rodriguez hakkında da söylenebilir.

Bugün, hepimizin tamamen Komünist olduğunu burjuvaziye ve gericilere kim söyleyecek? Burjuvazi için pek kötü! (ALKIŞLAR) Bugün Marksizm-Leninizmin bayrağını dalgalandırdığımızı, bugün, bütün bir halk sosyalizm ve komünizm için döğüştüğünü, kızıl bayraklarını dalgalandırdıklarını (onlara kim söyleyecek?) (ALKIŞLAR)

Bu, herhangi bir kimsenin işi değildir ve asla olamazdı. Bu, davamızın haklılığının, düşüncelerimizin işidir. Güçlüyüz, bütün bir halk bir tek kişi gibi birleşti, çünkü savaşımın esinlenmiş olduğu düşünceler, en insancıl ve adil düşüncelerdir. Yalnızca bu düşünceler; geçmişte -uzak bir geçmişte- sömürülen bir halkı, pratik olarak köle bir halkı ve daha sonra, ücretli emekçilerden oluşan bir halkı, sınıf farklılıklarının en onur kırıcısı ile karşı karşıya gelen bir halkı, (öyle bir halk ki, onlar için, adaletsizlik, suiistimal ve sömürü yüce yasaydı) bütün bir halkı birleştirme ve ayağa kaldırma mucizesini gösterebilirdi. Ve o halk, bugün, bu birliği ve gücü gösteriyor, çünkü düşüncelerimiz en insancıl ve adil (düşüncelerdir). Fakat, bunlar, yalnızca biz Kübalıların düşünceleri değil, aynı zamanda, yeryüzündeki bütün ilerici halkların, dünyanın bütün devrimcilerinin düşünceleridir! (ALKIŞLAR)

PARTİSİNİN, BİZE MUTLAK DESTEK GÖSTERDİĞİ SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN KAHRAMAN KARDEŞ HALKINA EN DERİN SEVGİ VE MİNNETTARLIK HİSLERİMİZİ BELİRTMELİYİZ.

Onun içindir ki, gücümüz bir halkın gücü ile sınırlı değildir; O, dünyanın bütün halklarının birleşik gücüdür. Ulusal kurtuluş dâvasını, sosyal adalet dâvasını, yenilmez sosyalizm ve komünizm dâvasını meydana getiren o'dur. Kendi kendimize asla böyle ilerleyemeyecektik, bugünkü gibi asla olmayacaktık; fakat hedefe ulaştık, ve ilerici ve devrimci insanlığın bir parçası olduğumuz için böyleyiz. (ALKIŞLAR)

Onun içindir ki, bu kitle toplantısını yaptığımız gibi, bu şanlı ve mutlu günü sevdiğimiz gibi, uluslararası dayanışma-

nın bir sembolü olarak şenliğimizi ifade ettiğimiz gibi, Partisinin bize, gerçekten dünya devrimci hareketinin ve proletarya enternasyonalizminin somut ve özgül bir örneğini vererek kararlı destek gösterdiği, Sovyetler Birliği'nin (ALKIŞLAR) kahraman kardeş halkına en derin sevgi ve minnettarlık hislerimizi belirtmeliyiz. Sovyetler Birliği ile birlikte, diğer sosyalist, komünist ve her yerdeki ilerici uluslardan da yardım gördük.

Tek başma, kendi başımıza, ablukayı asla alt edemezdik ve emperyalist saldırıları asla engelleyemezdik, bu büyük utku gününü asla göremeyecektik. 1868'de başlayan, Küba ulusal bağımsızlık savaşımında, utku, savaşımı ancak, dünya devrimci hareketiyle savaşımımızı birleştirerek elde edebilirdi. Bu dayanışma, Küba Devrimini ve vatanımızın bağımsızlığını mümkün kıldı, utkumuzun yanısıra, Küba'da sosyalizmi de mümkün kıldı. (ALKIŞLAR)

Birkaç dakika önce Yankeler kahrolsun dediniz. Bunun için onların kahrolmasım istemiyoruz, önemli olan, Yanke emperyalizminin kahrolmaya layık olmasıdır. (ALKIŞLAR)

Kongremizin kapanış konuşması sırasında, Angola halkına Küba'nın yardımının Birleşik Amerika ile ilişkilerimizde herhangi bir düzelme şansını engellediği konusunda Birleşik Amerika Başkanı tarafından söylenen bazı sözleri eleştirdik. («YUH» SESLERİ) Bu, emperyalistlerin, uzun bir zaman önce iptal ettiği ilişkinin bir iptali olduğu için tuhaftır.

Kongre'de söylediğimi tekrarlamak gereksizdir; basında bu kuşkusuz yayımlanacaktır.

EMPERYALİSTLER, BİZİ ANGOLALI KARDEŞLERİMİZE YARDIM ETMEKTEN ENGELLEMEYE ÇABALIYORLAR.

Yankelerin, yani, Yanke emperyalistlerinin -çünkü emperyalistlerle Birleşik Amerika halkını asla karıştırmıyoruz ve Yankeler dediğimiz zaman Yanke emperyalistlerini anlıyoruz- (ALKIŞLAR) bizi, Angola halkı ile yardım ve dayanışmamızdan dolayı sorumlu tutmaya çalışacakları, (tıpkı birkaç hafta önce Porto Riko'yu desteğimizden dolayı, sorumlu tutmaya çalıştıkları gibi) anlamsızdır. Bayrağımız ve Porto

Riko'nun bayrağı pratik olarak özdeştir. (ALKIŞLAR) Ve, Marti, Küba Devrimci Partisi'ni, Küba'nın ve Porto Riko'nun bağımsızlığı için savaşmak amacı ile kurdu. (ALKIŞLAR) Şimdi onlar, ilişkileri iyileştirme şansını tamamen engelledi. Şimdi mi? Herşeyi iptal ettikten ve herşeyi iptal etmeye bıraktıklarından sonra.

Önceleri, bütün donatım, fabrikalar, ulaşım araçları vb. Yanke yapımı iken, iptalleriyle birçok sıkıntıya yolaçtılar ve yedek parçaların gelmesini iptal ettiler. Fakat şimdi, iyi ki -iyi ki!- herhangi birşey için, ticaret veya gereçler için, yahut hiçbirşey için kendilerine bağlı olmadığımız halde, utkan çıktığımız halde, bizi ne ile tehdit edebilirler -şimdi, utkudan sonra-? Zaten boş yere iptal ettiklerinden sonra, iptal etmek için kendilerine geride ne kaldı? (ALKIŞLAR)

Küba konusunda, emperyalistlere iptal etmeye özgül birşey kalmadıktan bu yana, soyut birşeyi iptal etmeye çabalamışlardır. Devrimimizin sağlam konumu ve dünyanın geriye kalanı ile ilişkilerimizin gelişmesi karşısında, Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (KEYK) ve Sovyetler Birliği ile sağlam bağlarımız karşısında, ve yakıt gereksinimimiz sağlamldığına göre, (ALKIŞLAR) buğday, diğer gıda maddeleri, sanayi ve donatım gereçlerimiz sağlamldığına göre, emperyalistler bizi ne ile tehdit edebilirler? Önceleri alınıp götürülmemiş neyi alıp götürebilirler? Hiçbir şeyi! Durum, onlar açısından mutlak bir çaresizliktir.

Kuşkusuz biz barış, barış içinde bir arada yaşama ve hattâ farklı toplumsal sistemlere sahip rejimlerle ilişkiler (kurma) politikasını savunuyoruz. Bu, bizim Leninist politikamıza uygundur. Hatâ yapmıyoruz. Bizi bir kez daha Yanke emperyalizminin aşağılık bir uşağı yapmayı amaçlayarak, şimdi bizi tehdit etmelerinin yararı ne! («YOK» BAĞIRIŞLARI) Porto Riko'yu destekleme ödevimizi yerine getirmeye son mu verelim? («HAYIR» HAYKIRIŞLARI) Dünya devrim hareketini desteklemek ödevimizi bir yana mı bırakalım? («HAYIR» SESLERİ) Proletarya enternasyonalizmi davasına ihanet mi edelim? («HAYIR» HAYKIRIŞLARI) Hayır! Asla! Çünkü proletarya enternasyonalizmi olmasaydı Küba

Devrimi hiçbir zaman varolmayacaktı (ALKIŞLAR) ve proletarya enternasyonalizmi olmasaydı, devrimciliğimiz sona erecekti.

Şimdi anlaşmazlığın kaynağı nedir? Bu Yankeler Latin Amerika'ya sahiboldular, fakat Latin Amerika herhangi bir sahip istemiyor. O yavaş yavaş yükseliyor ve yavaş yavaş bağımsız oluyor. Onlar bizi Latin Amerika'dan yalıtlamaya çalıştılar -ve çoğu kez öyle yaptılar- fakat bağlarımız geliyor. Onlar bizi diğer dünya halklarından yalıtlamaya uğraştılar, fakat dünya ile, sosyalist uluslar ile ve, Asya ve Afrika'nın gelişmemiş ulusları ile ilişkiler kurduk.

Anlaşmazlığın kaynağı şimdi Angola'dır. Emperyalistler bizi Angolalı kardeşlerimize yardım etmekten engellemeye çabalıyorlar. Fakat Yankeler, bir Latin-Amerika ulusu ve aynı zamanda bir Latin-Afrika ulusu olduğumuzu hatırda tutmalarını söylemeliyiz. (UZUN ALKIŞLAR)

GÜNEY AFRİKA IRKÇILARI İLE BİRLİKTE KAHRAMAN ANGOLA HALKININ ÜZERİNE YÜRÜNÜRKEN, ANGOLA'YI DESTEĞİMİZDEN YOKSUN ETMEYE ANCAK YÜZSÜZLER ÇALIŞACAKTIR.

Afrikalı kanı damarlarımızdan serbestçe geçerek akıyor. (ALKIŞLAR) Atalarımızın çoğu, Afrikadan bu toprağa köleler olarak geldiler. Köleler olarak, gerçekten birçok savaşım verdiler. Küba Kurtuluş Ordusu'nun üyeleri olarak savaştılar. Afrika halkının erkek ve kız kardeşleriyiz. Ve onların adına savaşmaya hazırız! (ALKIŞLAR)

Ülkemizde ırk ayrımı vardı. Bunu bilmeyen, hatırlamayan herhangi bir kimse var mı? Birçok kamu parkı, duvarlarla, siyahlara ve beyazlara ayrılmıştı. Birçok yerin, eğlence merkezlerinin ve okulların Afrikalıların torunlarına yasaklanmış olduğunu hatırlamayan herhangi bir kimse var mı? Irk ayrımının çalışma ve incelemenin bütün safhalarında yaygın olduğunu unutan herhangi bir kimse var mı? Ve, bugün, ırk ayrımının en nefret edilen ve en zalim temsilcileri, sembolleri kimlerdir? Güney Afrikalı faşistler ve ırkçılar. Hiçbir çeşit vicdan taşımayan Yanke emperyalizmi, Güney Afrika kiralık birliklerini Angola'nın bağımsızlığını ez-

mek çabası ile öne sürdü ve şimdi de, Angola'ya yardımımızdan, Afrika'yı desteklememizden ve Afrika'yı savunmamızdan dolayı sövüp saymaktadır. Kökleri ilkelerimizde, ideolojimizde, inançlarımızda ve hatta kendi kanımızda yatan ödevlere uygun olarak, Angola'yı ve Afrika'yı savunacağız! (ALKIŞLAR VE «KÜBA, ANGOLA, BİRLİKTE KAZANACAKLAR» HAYKIRIŞLARI) Ve savunduğumuzu söylerken, bunu sözcüğün tam anlamı ile ifade ediyoruz. Ve savaşımdan sözederken, bunu da sözcüğün tam anlamı ile ifade ediyoruz. (ALKIŞLAR)

Güney Afrika ırkçılarını ve emperyalistleri uyarmış olalım. Biz, dünya devrim hareketinin bir parçasıyız, ve Afrika'mn ırkçılara ve emperyalistlere karşı savaşımında, en ufak bir duraksama göstermeksizin, Afrika halkları ile omuz omuza olacağız. (ALKIŞLAR)

Güney Afrika ırkçıları ile birlikte kahraman Angola halkının üzerine yürürken, Angola'yı desteğimizden yoksun etmeye ancak yüzsüzler çalışacaktır; üç milyon beyazın 14 milyon siyahı ezdiği bir bölge olan Güney Afrika, Rodezya'ya yaptığı gibi, siyah Afrika'nın geri kalan kısmına kendi politikasını zorla kabul ettirmek istiyor. Fakat siyah Afrika onu desteklemeyecek, ona hoşgörü tanımayacak. Emperyalistler ve gericiler halkları küçümsüyorlar; kiralık askerler, istedikleri gibi yapma, tankları ile ezme alışkanlığındadırlar, ve korunmasız halkı yenmek için topa tutarlar. Onlar bunu önceleri Giron'da da denediler, ve Angola'da yapmaya çalıştıkları da budur. Fakat Angolalılar korunmasız değillerdir! (ALKIŞLAR)

Ve Ford yakınıyor. Ford tehditler savuruyor. Gerçekten tehdit savurmuyor. İlişkileri düzeltmenin varsayımsal ve soyut olanaklarının iptal edileceğini sadece söylüyor. Bunun yerine, Ford, yıllarca Devrimin çeşitli liderlerine karşı CİA tarafından hazırlanan çok sayıda cinayet plânlarından dolayı Küba Devrimci Hükümeti'nden özür dilemeliydi. (ALKIŞLAR) Küba Hükümeti, Birleşik Amerika'nın emperyalist hükümetinden açıklamalar beklemekte ve, uygarlık düzeylerini, veya daha doğrusu barbarlık düzeylerini, kanıtlaya-

rak ve suçlular olarak gerçek renklerini göstererek Küba Devrimi liderlerine karşı plânlanılan dehşet verici ve korkunç cinayet girişimlerinden dolayı özürler beklemekte haklıdır.

Onlar bilim ve teknolojiyi cinayetin hizmetine soktular. Ve üst üste yıllarca, vicdansız, iğrenç ve toplum törelerine aykırı bir biçimde, ABD hükümeti, kendini, Kübalı devrimci liderlerin öldürülmesini plânlamaya adadı.

BAŞKA ÜLKELERLE BARIŞ İÇİNDE BİR ARADA YAŞAMAYI VE İLİŞKİLER (KURMAYI) SAVUNUYORUZ. ŞAYET BİZİMLE İLİŞKİ KURMAKTA İSTEKSİZ İSELER, BU KENDİLERİNİN BİLECEĞİ İŞTİR! ÇOK ŞÜKÜR, HERHANGİ BİRŞEY İÇİN KENDİLERİNE GEREKSİNİM DUYMUYORUZ.

Ford'dan istediğimiz şey, Küba ile ilişkilerin düzelmesi için, kendi varsayımsal umut veya olanaklarını iptal etmek değil, fakat Birleşik Amerika Hükümeti'nin Küba Devrimci liderlerine karşı hazırladığı utanç verici, kötü ve rezilce suçlardan dolayı özür dilemektir. (ALKIŞLAR VE «FİDEL», «KAHROLSUN YANKELER» HAYKIRIŞMALARI)

Halkımız asla enternasyonalist sözünü yerine getirmemezlik etmedi. Halkımız, bütün tarihi boyunca ilkeleriyle tutarlı bir politika sürdürmüştür.

Emperyalistler ne düşünüyor? Toplumsal ve ekonomik ilerleme ile ilgilendiğimiz için, azıcık şeker satın almaları ve ucuz mallar satmaları karşılığı herşeyi satacağımızı («HAYIR» HAYKIRIŞLARI) düşünüyorlar mı? («HAYIR» HAYKIRIŞLARI) Emperyalistler ne düşünüyor? Dünyanın değiştiğini ve bu ülke üzerindeki şantaj ve aldatmalar çağının son bulduğunu anlamıyorlar mı? Dönek ve hain yöneticilerle birlikte, bu ülkeye Platt Tadilatı'nı zorla kabul ettirmişlerdi. Bir devrimin utkuya ulaştığı, bu ülkeye başka şey kabul ettirecekler mi? Hayır? Yanılıyorlar. Ve şunu daha önce de söyledik: Birleşik Amerika ile ekonomik ilişkiler hernekadar ülkemiz için yararlıysa da, bu ilişkiler ilkemizden hiçbirinin terkedilmesi temeli üzerinde asla kurulmayacaktır. (ALKIŞLAR)

Bütün halkımızın bunun üzerinde anlaştığı düşüncesindeyiz. («EVET» HAYKIRIŞLARI) Ve yalmzca bu kuşağın değil, gelecek kuşakların da hemfikir olacağım düşünüyoruz.

Şayet emperyalizm, Küba ile ilişkileri düzeltemiyorsa, kapitalizm uluslararası kurallara saygı gösteremediği içindir; şayet kapitalizm, diğer halklarm özgürlük ve egemenliğine saygı gösteremiyorsa, o onların sorunudur. Sorunları çözmek için kapitalizmi terketsinler. Fakat bizi kesinlikle, sosyalizmi ve proletarya enternasyonalizmini terketmemizi («HAYIR» HAYKIRIŞLARI) ve deolojimizi («HAYIR» HAYKIRIŞLARI) terketmemizi öneremezler.

Normal ilişkiler kurmaya inatla karşı koyan biz değiliz. Fakat şayet kapitalizm, güçle ve otoriterce, bizimle herhangi birşey yapmak hattâ konuşmak veya bu küçük ulusa (dönüp) bakmak istemiyorsa, o zaman kapitalizm Birleşik Amerika'da ortadan kaldırılana kadar bekleyeceğiz.

Başka ülkelerle barış içinde bir arada yaşamayı ve ilişkiler (kurmayı) savunuyoruz. Şayet bizimle ilişki kurmakta isteksizlerse, bu kendilerinin bileceği iştir! Çok şükür, herhangi birşey için kendilerine gereksinim duymuyoruz. (ALKIŞLAR)

Sevgili yurtdaşlar, Devrim Meydam'nda gerçekten hayli zamandır toplanmamıştık. Bugün, mutlu bir olayı kutlamak için toplandık: gerçekten tarihsel bir olay olan 1. Kongremizi. Ve bu yerde ne zaman toplansak, halkımıza, gücüne, bağlılığına, coşkusuna ve ideolojisine hayranlık hissetmeden edemeyiz.

Birçok durumda, Kübalı kuşakların savaşımlarının ayrıcalıklı mirasçıları olarak, bunun gibi bir toplantıyı gözlemenin zevkini ve mutluluğunu tatdık. Sık sık yüreklerimizde, halkımıza derinden sonsuz bir sevgi ve hayranlık duyma olanağını elde ettik.

Bugün size, yalmzca, Parti ve kitleler arasındaki, Merkez Komite ve kitleler arasındaki bu mitingin, devrimci sürecimizdeki en olağanüstü olaylardan biri, yaşamımızın en mutlu günlerinden biri olduğunu -geniş ve güzel yolumuzun tam

gözlerimizin önünde uzandığına güvenerek ve tamamen emin olarak- söylemek istiyorum.

Patria o Muerte!
Venceremos!
(COŞKUNCA ALKIŞ)

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ SEÇİM SONUÇLARI

Küba Komünist Partisi 1. Kongresi delegeleri, Merkez Komitesi'nin 112 (asil) ve 12 yedek üyesini seçtiler. Merkez Komitesinin ilk toplantısında, Politbüro ve Sekreterya'nın öteki üyelerinin yanısıra, Parti'nin birinci ve ikinci sekreterleri de seçildi.

Politbüro üyeleri :
Fidel Castro Ruz, Birinci Sekreter
Raul Castro Ruz, İkinci Sekreter
Juan Almeida Bosque
Osvaldo Dosticos Torrado
Guillermo Garcia Frias
Armando Hart Davalos
Ramiro Valdès Menèndez
Sergio del Valle Jimènez
Blas Roca Galderio
Josè Ramon Machado Ventura
Carlos Rafael Rodriguez Rodriguez
Pedro Miret Prieto
Arnaldo Milian Castro

Sekreterya üyeleri :
Fidel Castro Ruz
Raul Castro Ruz
Blas Roca Calderio
Carlos Rafael Rodriguez Rodriguez
Pedro Miret Prieto
Isidoro Malmierca Peoli
Jorge Risquet Valdès
Antonio Pèrez Herrero
Raul Garcia Pelaez

Merkez Komitesi'nin öteki üyeleri :
Josè Abrantes Fernandez

Rogelio Acevedo Gonzales
Armandı Acosta Cordero
Severo Aguirre del Cristo
Josè M. Alvarez Bravo
Josè A. Arteaga Hernandez
Emilio Aragonès Navarro
Josè Ramon Balaguer Cabrera
Sixto Batista Santana
Flavio Bravo Pardo
Julio E. Camacho Aguilera
Miguel Josè Cano Blanco
Josè Felipe Carneado Rodriguez
Senèn Casas Regueiro
Belarmino Castilla Mas
Lino Carreras Rodriguez
Reynaldo Castro Yedra
Osmany Cienfuegos Gorriaran
Leopoldo Cintra Frias
Abelardo Colomè Iberra
Jaime Crombet Hernandez Baquero
Raul Curbelo Morales
Joel Chaveco Hernandez
Faure Chomon Mediavilla
Manuel Diaz Gonzalez
Joel Domenech Benitez
Luis Orlando Dominguez Muniz
Vilma Espin Guilloys
Josè Ramon Fernandez Alvarez
Pilar Fernandez Alvarez
Marcelo Fernandez Font
Oscar Fernandez Mell
Harold Ferrer Martinez
Rafael Francia Mestre
Calixto Garcia Martinez
Julio A. Garcia Olivera
Pedro M. Garcia Pelaez
Rigoberto Garcia Fernandez

Elena Gil Izquierdo
Ladislao Gonzalez Carvajal
Fabio Grobart
Pedro Guelmes Gonzalez
Nicolas Guillèn Batista
Raul Guerra Bermejo
Secundino Guerra Hidalgo
Alfonso R. Hodge Farguharson
Omar H. Iser Mojena
Reinerio Jimènez Lage
Rolando Kindelan Bles
Cèsar Lara Rosello
Jorge Lezcano Pèrez
Arturo Lince Gonzalez
Emilio Loo Hernandez
Antonio E. Lusson Baatle
Juan Marinello Vidaurreta
Zoilo Marinello Vidaurreta
Facundo Martinez Vaillant
Josè Joaquin Mèndez Cominches
Jorge Enrique Mendoza Reboredo
Alfredo Menèndez Cruz
Raul Menèndez Tomassevich
Jesus Montanè Oropesa
Jose A. Naranjo Morales
Arnaldo Ochoa Sanchez
Mario Oliva Pèrez
Filiberto Olivera Moya
Ramon Pardo Guerra
Faustino Pèrez Hernandez
Carlos Pis Delgado
Humberto Pèrez Gonzalez
Manuel Pineiro Losada
Josè Ramirez Cruz
Julian Rizo Alvarez
Raul Roa Garcia
Hèctor Rodriguez Llompart

Pedro Rodriguez Peralta
Orlando Rodriguez Puerta
Ursinio Rojas Santiesteban
Ulises Rosales del Toro
Irving Ruiz Brito
Gelia Sanchez Manduley
Aldo Santamaria Cuadrado
Haydèe Sanatamaria Cuadrado
Rene de los Santos Ponce
Asela de los Santos Tamayo
Josè R. Silva Berroa
Lionel Soto Prieto
Diocles Torralba Gonzalez
Felipe Torres Trujillo
Raul Valdès Vivo
Fernando Vecino Alegret
Roberto Veiga Menèndez
Anibal Velaz Suarez
Roberto Viera Estrada
Luis Alfonso Zayas Ochoa

Yedek üyeler :
Maria Julia Arredondo O'Reilly
Joaquin Bernal Camero
Thelma Bornot Pubillones
Francisco Cabrera Conzalez
Dora Carcano Araujo
Julio Casas Regueiro
Jose L. Cuza Tellez Simon
Electra Fernandez Lopez
Rosario Fernandez Perera
Serafin Fernandez Rodriguez
Josè A. Gutierrez Muniz
Francisco Perez Olivera

SBKP 25. KONGRESİ'NDE FİDEL

Devrimciler daima Sovyet Komünistleri tarafından yüreklendirilmiş ve esinlendirilmişlerdir

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Devrimci Hükümet'in Başbakanı Başkomutan Fidel Kastro Ruz'un Sovyetler Birliği Komünist Partisi 25. Kongresi'nde 25 Şubat 1976'da -Granma'nın 20. Yılında- yaptığı konuşma*

Sayın Yoldaş Leonid İlyiç Brejnev,
Sayın Sovyetler Birliği Komünist Partisi liderleri ve Kongre Delegeleri,
Seçkin Konuk Delegasyonlar,
Sayın Sovyet dostlar,

Bildiğiniz gibi, kongrelerde zaman daima pek sınırlıdır ve daima birçok konuşma yapılır. Bu yüzden, sanırım ki, bu anlamlı, çığır-açıcı forumda benim birinci ödevim özlü (konuşmaktır). Bunun yanısıra, Küba Komünistleri böylesi bir toplantıda öğretecek pek az şeye, fakat öğrenecek çok şeye sahiptirler. (ALKIŞLAR)

SBKP Merkez Komitesi'nin Yoldaş Brejnev tarafından sunulan mükemmel raporunu büyük bir dikkatle dinledik ve bunun içeriği, Partimiz delegasyonu üzerinde derin bir izlenim bıraktı.

Bu ülkenin Komünistleri, uluslararası işçi sınıfının ilk utkan müfrezesi ve insanlık tarihindeki ilk sosyalist devletin kurucuları olmuşlardır. Bu nedenle, Lenin'in döneminden buyana, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kongreleri, dünya üzerindeki (tüm) devrimciler açısından olağanüstü bir deneyim ve bilgi kaynağı oluşturur. (ALKIŞLAR)

Lenin'in, Marks ve Engels'in fikirlerinin bu parlak açık-

(*) Devrimci Hükümet'in Steonografik Kopyalar Dairesi'nce çıkarılan kopyanın (Transcript) çevirisi.

layıcısı ve takipçisinin kitapları; ölümsüz Oktobr Devrimi; Sovyet halkının şanlı ve kahramanca başarıları; ve geçmiş 58 yıl boyunca, Sovyet Komünistlerinin yazdığı yiğitlik, özveri ve kahramanlık tarihinin şanlı safyaları, dünyadaki tüm savaşçıları, insanın ezilmesine karşı ve adalet, onur ve ilerleme emellerinin gerçekleşmesi için (verdikleri) savaşımlarında esinlendirmiştir. (ALKIŞLAR)

Devrimciler daima Sovyet Komünistleri tarafından yüreklendirilmiş ve esinlendirilmiştir. O zamandan buyana, denilebilir ki, yeni devrimci kuşaklar Oktobr Devrimi'nin fikirleri, ruhu ve ilkeleri üzerinde yetişmişlerdir. İnsanların kafasında, halkların yazgısında ve dünyanın ilerlemesinde böylesine etki yapan hiçbir olay olmamıştır. O zamandan buyana insanlık, bütün tarihi içindeki en semereli devrimci değişiklik döneminden geçmiştir. (ALKIŞLAR)

Uluslararası gerciliğin kotardığı hiçbirşey -ne Sovyet iktidarının ilk yıllarındaki yabancı müdahalesi, kudurmuşcasına abluka, ilk sosyalist devlete dayatılan ambargo, vahşi faşist saldırı, ülkenin stratejik üslerle kuşatılması, Soğuk Savaş ve saldırgan emperyalist askerî paktlar, ne de başka birşey- Sovyet halkımn güçlü isteğini ve, tüm dünyadaki işçiler ve ezilen halklar arasında onların dâvasının uyandırdığı dayanışmayı kıramadı. (ALKIŞLAR)

Bugün bir sosyalist topluluk vardır ve, dünyadaki durumda Oktobr Devrimi'nin ve faşizmin yenilgisinin doğurduğu değişikliklerin sonucunda, tüm kıtaların 100'den fazla sömürge ya da yarı-sömürge ulusu, sömürgeciliğin ve emperyalizmin hâlâ daha etkin olan güçlerine karşı çetin bir savaşıma girişebildi ve bağımsızlığa kavuşabildi.

SOVYET İŞÇİLERİ KENDİ ÇABA VE KANLARIYLA YOLU AÇTILAR VE BUNU KAHRAMANCA SAVUNDULAR.

Sovyet işçileri kendi çaba ve kanlarıyla yolu açtılar ve bunu kahramanca savundular. Yurtsever savaşında ölen Sovyet halkının 20 milyon asil, adanmış oğlu ve kızı; dünya gericiliğinin, insanlığın adalet, mutluluk ve barış ereğine yönelik amansız yürüyüşünü geriletmek çabasının, bu korkunç çabanın sonucunda ödenen bedeldi. (ALKIŞLAR) Ve

bu kadarla da kalmadı, (ama) SSCB, olağanüstü bilimsel, teknolojik ve endüstriyel gelişimiyle, birkaç onyılda tüm alanlarda çok güçlü bir ulus durumuna geldi.

İNSANLIK TARİHİNDE İLK KEZ OLARAK, BÜYÜK BİR DEVLETİN ASKERÎ GÜCÜ BAŞKA ULUSLARI EZMEK İÇİN GELİŞTİRİLMİŞ DEĞİLDİ.

Emperyalistlerin silahlı saldırıları ve tehditleri, SSCB'nin askerî potansiyelini önemli ölçüde geliştirmesini gerektiriyordu. Sovyet askerleri, kendi anavatanlarını -önce emperyalist müdahaleden ve sonra da faşist saldırıdan kurtarma savaşımmda atılgan, uzman ve yenilmez savaşçılar durumuna geldiler. (ALKIŞLAR) Ordunun ateş gücü olağanüstü (bir duruma) geldi. Ancak, insanlık tarihinde ilk kez olarak, büyük bir devletin askerî gücü başka ulusları ezmek, başka halkları sömürmek için, ya da savaş ve fetih için geliştirilmiş değildi. Lenin'in düşüncelerine sıkı sıkıya bağlı olan SSCB, dünya barışının en sağlam dayanağı ve emperyalizmin küçük, zayıf uluslara karşı saldırı dalgalarını engelleyen yıkılmaz bir kalkan durumuna geldi. (ALKIŞLAR) Eğer durum böyle olmamış olsaydı, hammaddeler kıtlığı ve enerji buhranı döneminde kapitalist güçler, dünyayı yeniden paylaşmakta ikircim göstermeyeceklerdi.

Küçük ülkelerin şimdi yararlandığı bağımsızlık derecesi, kendi doğal kaynakları üzerinde yeniden denetim kurmak ve uluslar arenasında (concert, konserinde) kendi seslerini duyurmak savaşımında halkların (ulaştığı) başarı, Sovyetler Birliği'nin varlığı olmamış olsaydı, akla hayâle gelmezdi. (ALKIŞLAR) Günümüz dünyasında varolan barış, genç kuşakların yıkıcı çatışmalardan arınmış bir dünyada yetişmek bakımmdan sahibolduğu büyük ayrıcalık ve halklar arasında işbirliği umudu, ilk ve en başta, Leninist düşüncelerin bu ülkedeki utkusu ve bunların, Sovyet dış politikası hazırlanırken uygun, doğru biçimde açımlanması sayesindedir. (ALKIŞLAR) Nesnel olgular dünya barışının, insanlığın ilerlemesinin ve sosyalizmin, sıkı sıkıya bağlı olduklarını giderek daha açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Dünyadaki değişiklikler geri döndürülemez. Hiç kimse

devrim ihraç edemez ya da savaş aracılığıyla bunu dayatamaz, ama hiç kimse de, halkları bunu (devrimi) yapmaktan (ALKIŞLAR) ve geleceği, bütünüyle, sosyalizme ve komünizme ait olmaktan alıkoyamaz. (ALKIŞLAR)

Atlantik'in öte yakasındaki; eskiden, en güçlü emperyalist ulusun mutlak hakimiyetiyle karakterize edilen bir kıtadaki bir halkın adına, şimdi, bu ülkenin (ABD'nin) kıyılarından 90 mil ötede başarıyla sosyalizmi kuran bir halk adına konuşuyoruz. (ALKIŞLAR)

Böylelikle halkımız, kendi adalet ve özgürlük çağrısıyla, kendi kanı ve canıyla ve devrimci düşüncelere bağlılığıyla katkısını yaptı. Ama, Oktobr Devrimi ve sizin kardeşçe desteğiniz ve dayanışmanız olmadan, şimdi 25. Kongresi'ni kutladığımız şanlı Parti'ye sahibolan, Lenin'in kurduğu devletin varlığı olmadan bu düşünülemezdi. (ALKIŞLAR) Bunu, sosyalizmin gücünün ve geleceğinin yadsınamaz bir belirtisi olarak görmek insanı yüreklendiriyor.

GERÇEK TARİH; ADINA İSTER FAŞİST, İSTER BURJUVA, İSTERSE MAOCULAR DENSİN, GERİCİLER, İFTİRACILAR, ENTRİKACILAR YA DA HAİNLER TARAFINDAN YAZILMAYACAKTIR.

Başkaları için birşey diyemem, fakat ben biliyorum ki, Sovyet devleti kurulduğundan buyana, ülkemizin durumunda olduğu gibi, Avrupa'da, Asya'da, Afrika'da ya da Lâtin Amerika'da kendi kurtuluşu uğruna savaşan her halk, Sovyet Komünistlerinin dayanışma ve desteğinden asla yoksun kalmamıştır. (ALKIŞLAR) Ve minnettar bir yüreğin, adil bir zihnin ve sakin bir kafanın bulunduğu her yerde, bu olgu asla unutulmamiştır. (ALKIŞLAR) Güneş balçıkla sıvanamaz. Gerçek tarih; adına ister faşist, ister burjuva, isterse Maocular densin, gericiler, iftiracılar, entrikacılar ya da hainler tarafından yazılmayacaktır; (ALKIŞLAR) çünkü tarihin kendisi bunların tümünü silip süpürecektir. (ALKIŞLAR) Böylesine kahramanlık, özveri ve devrimci dâvaya bağlılıkla Sovyet halkımn kazanmış olduğu büyük saygınlığı onlar yıkmaya çabalıyorlar. (ALKIŞLAR) Hitlerciler de, Sovyetler Birliği'nin yıkıntıları üzerinde bin yıllık bir

imparatorluk kuracaklarını düşünüyorlardı. Ama Sovyetler Birliği ne maddî, ne de moral açıdan yıkılabilir (ALKIŞLAR) Hiç kimse onun saygınlığını yokedemez, çünkü O'nun akıllı enternasyonalist tutumu, dünya devrim hareketi karşısındaki derin sorumluluk duygusu ve bütün varlığı boyunca ilkeli bir politikaya bağlılığı, içten devrimcilerin ve ilericilerin sınırsız güvenini kazanmıştır. (ALKIŞLAR)

HALKIMIZ, BU YÜCE ÜLKEYLE İLİŞKİLERİNDEN GURUR DUYUYOR. BUNLAR BİR ENTERNASYONALİST UYGULAMA, ANLAYIŞ, SAYGI VE KARŞILIKLI GÜVEN MODELİ OLUŞTURMAKTADIR.

Halkımız, bu yüce ülkeyle ilişkilerinden gurur duyuyor. (ALKIŞLAR) Bunlar bir enternasyonalist uygulama, anlayış, saygı ve karşılıklı güven modeli oluşturmaktadır. Ülkemize böylesine belirleyici yardımlar sağlayan Sovyetler Birliği, asla bizden birşeyler yapmamızı talep etmeye, koşullar ileri sürmeye ya da bize yapmamız gerekenleri anlatmaya kalkışmamıştır. Bencil çıkarın ve kuvvetin damgasını vurduğu, uzun uluslararası ilişkiler tarihinde, daha önceden, güçlü bir ulus ve zayıf bir ulus arasında böylesine kardeşçe bağların varolduğu görülmemiştir. (ALKIŞLAR) Yalnızca sosyalizm, halklar arasında bu tür bağlar (kurulmasına) olanak verir.

Bugün, kapitalist dünya ciddî ekonomik buhranlara uğrar ve işsizlikle sarsılırken, burjuva ulusların da bağrında yılgınlık ve kaos artıyor ve onların gelecekleri giderek daha fazla belirsizleşiyorken, -iyimser, utkan ve güveni- Sovyet toplumu maddî, sosyal ve moral bakımdan sürekli ilerlemektedir. Bu, tüm insanlığın daha iyi bir gelecek olanağını açıkça ortaya koymaktadır. (ALKIŞLAR)

Dün, yaklaşık 60 yıldır iktidarda olan bir Parti olarak değil, hergün devrim yoluna yeni girmişcesine tazelenen bir enerjiye, sınırsız bir enerjiye sahip bir Parti olarak, Yoldaş Brejnev'in belirttiği derin devrimci düşüncelere sizin, Kongre delegelerinin ne olağanüstü bir coşkuyla karşılık verdiğinizi hayranlıkla gördüm (noted). (ALKIŞLAR) Kuşkusuz, **Aurora** kruvazörünün ve Kışlık Saray'a saldırının şanlı günleri boyunca da hakim olan aynı bu ruhtu. (ALKIŞLAR)

Bu yüce başarıları mümkün kılan insanı ve Parti'yi selamlayalım!

Vladimir İlyiç Lenin'e edeb' şeref! (TEZAHÜRAT)

Yaşasın Sovyetler Birliği Komünist Partisi!

(«HURRA, KÜBA!» VE «FİDEL!» SESLERİ VE TEZAHÜRAT)

KÜBA CUMHURİYETİ ANAYASASI*

BAŞLANGIÇ

BİZ,

Atalarımızın yaratıcı çalışma ve mücadelecilik, kararlılık, kahramanlık ve fedakârlık geleneklerinin;

Boyun eğmenin kökünü kazımayı yeğleyen yerlilerin;

Efendilerine başkaldıran kölelerin;

Ulusal bilinci ve Kübalıların bağımsız bir vatan ve özgürlük için ateşli arzusunu uyaranların;

1968'de İspanyol sömürgeciliğine karşı bağımsızlık savaşlarını başlatan yurtseverlerin ve 1895'in sonlarından bu yana kendilerini 1898'in zaferine, Yanke emperyalizminin askerî müdaheie ve işgalinin gaspettiği zafere götürenlerin;

Emperyalist egemenlik, politik ahlâksızlık, halkın hak ve özgürlüklerinin bulunmamasına, işsizliğe ve kapitalistlerin ve toprak sahiplerinin sömürüsüne karşı elli yıldan fazladır mücadele eden işçilerin, köylülerin, öğrencilerin ve aydınların;

İşçilerin ve köylülerin ilk örgütlerini yükselten, birleştiren ve geliştiren, sosyalist düşünceleri yayan ve ilk Marksist ve Marksist-Leninist hareketlerin temellerini atanların;

Öğrettikleri damarlarına işlemiş, bizi halkın devrimci Ocak zaferine götüren, Marti'nin doğumunun 100. yıldönümü kuşağının öncü üyelerinin;

Yaşamları pahasına devrimi savunarak onun sağlamlaşmasında katkısı bulunanların;

Mirasçıları ve sürdürücüleri,

KÜBA YURTDAŞLARI;

Marksizm-Leninizmin utkan öğretisinin rehberliğinde;

KENDİMİZİ,

Proleter enternasyonalizmi üzerine, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin kardeşçe dostluğu, yardımı, işbirliği ve Latin Amerika ve dünya halklarının ve işçilerinin dayanışması temeline dayandırarak;

Ve, bütün devrimci güçlerin ve halkın bütünleşmesiyle kanıtlanmış, tam ulusal bağımsızlığı kazanan, devrimci iktidarı kuran, demokratik değişiklikleri yürüten, sosyalizmin kuruluşunu başlatan, Fidel Kastro'nun önderliğinde ve sosyalizmin kuruluşunu komünist toplumu kurma hedefi ile birlikte sürdüren Komünist Partisi'nin yönetiminde Moncada ve **Granma,** Sierra ve Giron'un utkan devrimini ileri-

İnsanın insan tarafından sömürüldüğü bütün rejimlerin, sömürülenin aşağılanmasma ve sömürenlerin de insanın doğasının alçalmasına neden olduğunun;

İnsanın her türlü sömürü biçiminden — Kölelik, angarya ve kapitalizm — kurtarılması halinde ve ancak sosyalizm ve komünizm altında tam insan onurunu kazanabileceğinin; ve

Devrimimizin, ülkenin ve Kübalıların onurunu yükselteceğinin FARKINDAYIZ;

Son kazanımda; Cumhuriyet yasalarının yasası ile ilgili olarak, Josè Marti'nin güçlü bir arzu ile belirttiği,

«Cumhuriyetimizin temel yasasının, Kübalıların, tüm insanlık onuruna armağanı olmasını istiyorum.»

Biçimindeki amacımızı BEYAN;

VE,

Aşağıdaki Anayasayı, referandumda serbest oyumuzla

KABUL EDİYORUZ.

ANAYASA

I. BÖLÜM

DEVLETİN POLİTİK, TOPLUMSAL VE EKONOMİK İLKELERİ

MADDE 1 — Küba Cumhuriyeti işçilerin ve köylülerin ve diğer bütün kol ve kafa emekçilerinin sosyalist devletidir.

MADDE 2 — Ulusal semboller Kübalıların bir yüzyıldan fazla bağımsızlık, insan hakları ve toplumsal ilerleme savaşımlarına yol gösteren şeylerdir:

Tek yıldızlı bayraktır;
Bayamo marşıdır;
Şahane palmiye armasıdır.

MADDE 3 — Cumhuriyetin başşehri Havana şehridir.

MADDE 4 — Küba Cumhuriyeti'nde bütün iktidar, onu ya doğrudan doğruya veya Halk İktidarı meclisleri ve yetkilerini bu meclislerden alan diğer devlet organları sayesinde uygulayan, emekçi halka aittir.

Emekçi halkın iktidarı, işçi sınıfının yönetimi altında, işçi sınıfının köylülerle ve şehir ve kır işçilerinin değişmeyip eskisi gibi kalan tabakalarıyla sıkı ittifakına dayanır.

MADDE 5 — İşçi sınıfının örgütlü Marksist-Leninist öncüsü, Küba Komünist Partisi, sosyalizmin kuruluşuna doğru ortak çabayı ve komünist topluma doğru ilerlemeyi örgütleyen ve yol gösteren, toplum ve devletin en yüksek öncü gücüdür.

MADDE 6 — Partinin yönetiminde, öncü gençliğin örgütü, Genç Komünistler Birliği (UJC), Parti'nin gelecekteki üyeleri olarak üyelerini hazırlamaya çalışır ve araştırmalar proğramına ve yurtsever çalışma, askerî, bilimsel ve kültürel faaliyetlere katılmaları aracılığıyla komünizmin ülküleri boyunca yeni kuşakların eğitimine katkıda bulunur.

MADDE 7 — Sosyalist Küba Devleti, toplumumuzda ana sınıfı oluşturan, Küba Sendikaları Merkezi Örgütü; Devrimi Savunma Komiteleri; Küba Kadınlar Federasyonu; Küçük Çiftçiler Ulusal Birliği Üniversite Öğrencileri Federasyonu; Orta Öğrenim Öğrencileri Fede-

rasyonu; Küba Piyonerler Birliği; ve, halkımızın mücadelelerinin tarihsel sürecinden doğmuş olarak, saflarında halkın çeşitli kesimlerini toplayan, aym özgül çıkarları temsil eden ve kendilerini sosyalist toplumun kurulması, pekiştirilmesi ve savunması görevlerine veren diğerleri gibi, toplumsal ve kitle örgütlerini tanır, korur ve teşvik eder.

Devlet, faaliyetlerinde ayrıca, Anayasa ve yasaya aynen uygun olarak yüklenmeyi tasarlayan devlet işlevlerini doğrudan doğruya yerine getiren, toplumsal ve kitle örgütlerine güvenir.

MADDE 8 — Sosyalist devlet:

a) emekçi halkın arzusunu yerine getirir ve
—sosyalizmin kuruluşunda ulusun çabalarını yönlendirir;
—ülkenin bütünlük ve egemenliğini korur ve savunur;
—insanın özgürlüğünü ve tam onurunu, haklarını kullanabilmesini, ödevlerini yerine getirmesini ve yürütmesini ve kişiliği nin tam gelişmesini sağlar;
—ideolojiyi ve birlikte yaşama ve insamn insan tarafından sömürüsünden kurtulmuş bir topluma özgü davranış kuralları-nı pekiştirir;
—halkın yapıcı çalışmasını ve sosyalist ulusun mülkiyet ve zenginliklerini korur;
—ulusal ekonomiyi plânlı bir yönde yönetir;
—ülkenin eğitsel, bilimsel, teknik ve kültürel ilerlemesini sağlar;

b) halk iktidarı olarak ve halk için, şunları sağlar:
—çalışabilen her erkek ve kadının toplum yararına ve kişisel gereksinimlerini sağlamaya katkıda bulunacağı bir görev sahibi olma olanağını elde etmesini;
— hiçbir sakat kişinin yeterli geçim araçlarından yoksun bırakılmamasını;
—hiçbir hastalıklı kişinin tıbbî tedaviden yoksun bırakılmamasını;
—hiçbir çocuğun okulsuz, gıdasız ve giysisiz bırakılmamasını;
—hiçbir gencin okuma olanağından yoksun bırakılmamasım;
—hiçbir kişinin okuma, kültür ve spordan yoksun bırakılmamasını;

c) hiçbir ailenin rahat bir yaşama yerinden yoksun bırakılmaması için çalışır.

MADDE 9 — Sosyalist devletin anayasası ve yasaları, sosya-

list üretim ilişkilerinin ve emekçi halkın çıkarlarının ve arzusunun yasal ifadesidir.

Bütün devlet organları, liderleri, memurları ve görevlileri ayrı ayrı yeteneklerinin sınırları içinde çalışırlar ve sosyalist yasallığı tam anlamıyla yerine getirme ve toplumun bütün koşullarına aynı uygunluğu gösterme yükümlülüğündedirler.

MADDE 10 — Küba sosyalist devleti egemenliğini,

a) Küba adası ve Pines Adası ve bütün diğer yakın adalar ve en önemli iç sular; yasanın saptadığı genişlikteki bölgesel sular; ve yukarda belirtilene uygun olarak hava hattı;

b) doğal kaynaklar, kara ve okyanus-dibi bitki ve hayvanlar ve, uluslararası uygulamalara uygun olarak, yasanın belirttiği gibi, bölgesei sularımıza ilişkin komşu sulardakiler üzerinde; uygular.

Küba Cumhuriyeti, eşitsizlik koşullarında imzalanılmış olan veya ulusal toprağın herhangi bir parçası üzerinde egemenliğini önemsemeyen veya zayıflatan, gayri meşru ve hükümsüz bütün anlaşmaları, paktları ve ayrıcalıkları reddeder ve gerekeni yapar.

MADDE 11 — Küba Cumhuriyeti, tam bağımsızlığı ve gelişmesinin temel öncülü (premise)nü oluşturan, dünya sosyalist topluluğunun bir parçasıdır.

MADDE 12 — Küba Cumhuriyeti proletarya enternasyonalizminin ve halkların mücadeleci dayanışmasının ilkelerini benimser ve

a) saldırganlık ve savaşın ana gücü ve halkların amansız düşmanı olarak, bütün faşist, sömürgeci, yeni-sömürgeci ve ırkçı görünümlerin uygulayıcısı ve destekçisi, emperyalizmi mahkûm eder;

b) doğrudan veya dolaylı, herhangi bir devletin iç ve dış işlerine emperyalist müdahaleyi ve bundan dolayı, devletlerin bütünlüğüne ve ulusların politik, ekonomik ve kültürel unsurlarına karışma veya gözdağı ve ekonomik baskının herhangi bir biçimi kadar, silahlı saldırı ve ekonomik ablukayı mahkûm eder;

c) saldırı ve toprak gasbı amacı ile girişilen savaşları uluslararası suç sayar; saldırganlık ve fetihe karşı silahlı direniş kadar, ulusal kurtuluş savaşlarının meşruluğunu da kabul eder; ve kurtuluşları için savaşan halklara ve saldırı altındaki halklara yardımının enternasyonalist hak ve ödevini oluşturduğunu düşünür;

ç) halkların, emperyailst ve gerici şiddeti, devrimci şiddetle def-

etme ve kendi kaderlerini ve yaşamak için ekonomik ve toplumsal sistemlerini özgürce seçme hakkı için etki alanlarındaki bütün araçlarla mücadele etme hakkını kabul eder;

d) halkların bağımsızlık ve egemenlikleri konusunda ve kendi kaderini kendisinin seçmesi hakları üzerine temellenmiş, şerefli ve sürekli bir barış için çalışır;

e) uluslararası ilişkilerini, devletlerin eşit haklar, egemenlik ve bağımsızlık ilkeleri ve karşılıklı çıkar üzerinde kurar;

f) Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle ilişkileri sosyalist enternasyonalizme ve yeni toplumun kuruluşunun ortak hedefleri, kardeşçe dostluk, işbirliği ve karşılıklı yardıma dayanır;

g) diğer Latin Amerika ve Karaip ülkeleri —dış egemenlik ve iç baskıdan kurtulmuş— ile birlikte, aynı ulusal ve toplumsal ilerleme arzusuyla, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı tarihsel geleneğin kardeşlik bağları ve ortak mücadeleyle birleşmiş geniş bir uluslar topluluğunu kurmayı arzular;

h) anti-emperyalist ve ilerici tutumları destekleyen diğer sosyalist ülkelerle kardeşlik ve işbirliği ilişkilerini geliştirir;

i) farklı politik, toplumsal ve ekonomik sistemlere sahip olmakla birlikte, egemenliğimize saygı gösteren, devletler arasında birarada yaşama kurallarını yerine getiren ve ülkemizle karşılıklı ilişki kurmayı kabul eden ülkelerle dostça ilişkiler kurar;

j) barış ve sosyalizmin; halkların kurtuluşunun; bilim, teknoloji ve kültür ilerlemesinin; uluslararası değişim (mübadele)nin yararlarını; ve ülkemizin kendi ulusal haklarına saygınlığı gözönünde tutarak, uluslararası kuruluşlarla yakın ilişkilerini ve uluslararası konferanslara ve toplantılara katılmasını kararlaştırır.

MADDE 13 — Küba Cumhuriyeti çoğunluğun demokratik hakları için emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe karşı ulusal kurtuluş için; ırk ayrımının ilgası için; işçi, köylü ve öğrenci hakları ve şikayetlerinin yerine getirilmesi için; ilerici, politik, bilimsel, sanatsal ve edebî faaliyetler için; sosyalizm ve barış için savaşım nedeniyle baskıya uğrayanlara sığınma hakkı tanır.

MADDE 14 — Küba Cumhuriyeti'nde halkın üretim araçlarının sosyalist mülkiyeti ve insanın insan tarafından sömürülmesinin ilgası

üzerine temellenmiş sosyalist ekonomi sistemi egemendir.

MADDE 15 — Bütün halkın mülkiyeti olan sosyalist devlet mülkiyetl, kesin olarak; küçük çiftçilere ve küçük çiftçilerin oluşturduğu kooperatiflere ait olmayan topraklar üzerinde; toprak altı, madenler, doğal kaynaklar ve egemenliğinde olan deniz alanındaki hayvan ve bitkiler, ormanlar, sular ve haberleşme araçları üzerinde; şeker fabrikaları, fabrikalar, belli başlı ulaşım araçları üzerinde; emperyalistlerden, toprak sahiplerinden ve burjuvaziden millileştirilen ve kamulaştırılan bütün bu şirketler, bankalar, tesisler ve mülkler üzerinde; olduğu kadar, devlet tarafından kurulan, desteklenen ya da satın alınan ve gelecekte devlet tarafından kurulacak, desteklenecek ya da satın alınacak olan halk çiftlikleri, fabrikalar, girişimler ve ekonomi, toplumsal, kültürel ve spor tesisleri üzerinde de kurulmuş olur.

MADDE 16 — Devlet; ulusun ekonomik yaşamını, ekonominin bütün dallarında ve diğer toplumsal yaşam alanlarında çalışan işçilerin, hazırlanmasına ve uygulamasına etkin ve bilinçli katıldıkları merkezî sosyo-ekonomik kalkınma plânına uygun olarak düzenler, yönetir ve denetler.

Ekonominin gelişmesi, sosyalist sistemi güçlendirme, toplumun ve yurtdaşların maddi ve kültürel gereksinimlerini gittikçe artarak yerine getirme ve insan kişiliğinin ve onurunun olgunlaşmasını sağlama amacına ve ülkenin ilerleme ve güvenliğine ve halkımızın enternasyonalist görevlerini yerine getirmesi için ulusal büyümeye hizmet eder.

MADDE 17 — Devlet, bütün halkın sosyalist mülkiyetinin yönetimi için girişimleri ve diğer ekonomik kesimleri düzenler.

Devlet girişimlerinin ve üretim ve hizmetlerin ekonomik kesimlerinin, yapısı, yetkileri ve işlevleri ve birbirleriyle ilişkileri sistemi yasayla belirlenmiştir.

MADDE 18 — Dış ticareti devlet yürütür. Yasa, dış ticaret girişimleri kurma, ihracat ve ithalat işlemlerini ayarlama ve düzenleme ve ticari anlaşmaları imzalama yetkisi verilen devlet kurumlarını ve resmî görevlileri tanımlar.

MADDE 19 — Küba Cumhuriyeti'nde «herkesin yeteneğine göre, herkese çalışmasına göre» sosyalist ilkesi egemendir. Yasa bu ilkenin yerine getirilmesini etkili bir biçimde sağlayan düzenlemeler getirir.

MADDE 20 — Devlet, küçük çiftçilerin, yasanın gösterdiğine uy-

gun olarak, kendi topraklarına ve üretim araçlarına ve diğer araçlarına sahip olma hakkını kabul eder.

Tarımsal üretim amacıyla ve devlet borçları ve hizmetlerini sağlamak için yasanın belirttiği gereksinimler yönünde ve bunlara uyarak küçük çiftçilerin biraraya gelme hakkını kabul eder.

Yasanın gösterdiği örneklerde ve yönde tarım kooperatiflerinin kurulması yetkisi verilmiştir. Kooperatiflerin müikiyeti, bu kooperatiflerdeki köylüler tarafından kollektif bir biçimde oluşturulur.

Devlet, ulusal ekonominin büyümesine katkıda bulunan bireysel üretim kadar küçük çiftçilerin kooperatif üretimini de destekler. Devlet, küçük çiftçilerin, özgür ve gönüllü olarak, devlet projelerine ve tarımsal üretim ünitelerine katılmasını teşvik eder.

MADDE 21 — Küçük çiftçiler, yasanın gösterdiği gibi, devlet kuruluşlarının izniyle topraklarını satma haklarına sahiptirler. Her durumda, devlet adil bir fiyat ödeyerek toprağı satınalmada öncelik hakkına sahiptir.

Toprak kiralamalar, ortakçılık, ipotekler ve toprak üzerinde bir alacağın veya hakların kısmen özel bireylere devredilmesini ve küçük çiftçilerin müikiyeti olan toprakta tasarruf hakkının başkasına devrini veraset yoluyla veren diğer tüm usuller yasaklanmıştır.

MADDE 22 — Devlet, bireyin kendi çalışmasının ürünü olan kazanç ve tasarrufların, yasal müikiyeti tanınan konutun ve bireyin maddi ve kültürel gereksinimlerini yerine getirmeye yarayan iyeliklerin ve nesnelerin, kişisel mülkiyet hakkını garanti eder.

Aynı şekilde devlet, yurtdaşların kişisel veya aile çalışma aletlerinin mülkiyet hakkını, bu aletle başkalarının çalışmasını sömürmede kullanılmadığı sürece, garanti eder.

MADDE 23 — Devlet politik, toplumsal ve kitle örgütlerinin hedeflerinin yerine getirilmesi için gerekli malların mülkiyet hakkını tanır.

MADDE 24 — Yasa yurtdaşların, bir konutun ve diğer kişisel mal ve menkullerin yasal tasarrufunu miras bırakma hakkını düzenler.

Küçük bir çiftçinin sahibolduğu toprak, yasanın gösterdiği ayrıcalıklar dışında ancak ekiminde şahsen ilgilenen mirasçılara bırakılabilir.

Kooperatiflerin payı olan mallarda ise, yasa, miras bırakılabilecek sınırlamaları gösterir.

MADDE 25 — Kamu yararı veya toplumsal çıkar nedeniyle ve uygun görülen tazminatla mülkiyetin kamulaştırılmasına izin verilmiştir.

Yasa, kamulaştırma yöntemini ve bu faaliyetin gereğinin ve yararının, mülkiyeti kamulaştırılan kişinin çıkarı ve ekonomik ve toplumsal gereksinimlerini gözönüne alarak, tazminat biçimiyle birlikte kararlaştırılacağı esasları saptar.

MADDE 26 — Kamu işlevlerini yürütürken bir devlet memuru ve görevlisinin haksız olarak neden olduğu zarar ve ziyana uğrayan herhangi bir kimse, yasanın gösterdiği gibi uygun tazminatı isteme ve elde etme hakkına sahiptir.

MADDE 27 — Yurtdaşların refahını sağlamak için, devlet ve toplum doğanın koruyucularıdır. Yasa ile görevlendirilen kuruluşlar yanında herkes ve her yurtdaş, suların ve havanın temizliğini ve toprağı, bitki ve hayvanları gözlemek ve korumak yetkisine sahiptir.

II. BÖLÜM

VATANDAŞLIK

MADDE 28 — Küba vatandaşlığı, doğuştan veya uyrukluğa kabul ile kazanılır.

MADDE 29 — Doğuştan Küba vatandaşları şunlardır;

a) Hükümetlerinin veya uluslararası örgütlerin hizmetinde olan yabancı çocukları dışında toprağımızda doğanlar,
b) Ebeveynlerinden en az biri Kübalı olmak koşulu ile resmî bir görev nedeniyle ülke dışında bulunanlardan ülke dışında doğanlar;
c) Ebeveynlerinden en az biri Kübalı olan ve yasanın gösterdiği merasimlere uyan ülke dışında doğanlar,
d) Toprağımız dışında doğmuş olupta ebeveynlerinden en az biri vatandaşlıktan çıkarılmış Kübalı olanlardan yasaya göre Küba vatandaşlığı için başvuranlar,
e) Küba'nın kurtuluşu mücadelelerinde gösterdikleri üstün yararlılıklar nedeni ile, doğuştan Kübalı vatandaş olarak düşünülen yabancılar.

MADDE 30 — Uyrukluğa kabul edilen Küba vatandaşları şunlardır;

a) Yasanın gösterdiği yollarla Küba vatandaşlığını kazanan yabancılar
b) 1 Ocak 1959'da yıkılan diktatörlüğe karşı silahlı mücadeleye katkısı olduğunu yasal olarak kanıtlayanlar; ve
c) Doğuştan sahip olduğu vatandaşlıktan keyfi bir biçimde yoksun bırakılan ve Devlet Konseyi'nin açık onayı ile Küba vatandaşlığını elde edenler.

MADDE 31 — Evlenme ve boşanma, eşlerin veya çocukların vatandaşlık durumunu etkilemez.

MADDE 32 — Küba vatandaşlığını kaybedenler şunlardır;

a) Başka bir ülkenin vatandaşlığına geçenler;
b) Hükümetin izni olmaksızın, başka bir ulusa otorite ve yetki gerektiren askerî görevlerde hizmet edenler;
c) Yabancı topraklarda Küba halkına ve sosyalist ve devrimci

kurumlara karşı herhangi bir biçimde fesat çıkaran ve çıkarmaya çalışanlar;

d) Doğdukları ülkede oturupta her üç yılda bir Konsolos yetkilisine Küba vatandaşlığını sürdürme arzusunu bildirmeyen vatandaşlığa kabul edilmiş Kübalılar;

e) İki vatandaşlığı kabul eden Kübalılar.

Yasa; bir mahkemenin kesin hükmü ile uyrukluğa kabul edilen kimsenin, vatandaşlığının kaybına yol açabilecek uygunsuz davranışları ve suçları belirtebilir.

(b) ve (c) durumlarında tespit edilen nedenlerden vatandaşlığın kaybını gerektiren resmî işlemler Devlet Konseyi tarafından çıkarılan bir kararname ile yürürlüğe konulmuştur.

MADDE 33 — Küba vatandaşlığı bu durumlarda ve yasanın belirttiği yönlerde yeniden kazanılabilir.

III. BÖLÜM

AİLE

MADDE 34 — Devlet aileyi, analığı ve evliliği korur.

MADDE 35 — Evlilik, birlikte yaşamak için, yasal olarak evlenmeye uygun olan bir kadın ve erkek arasında gönüllü kurulan birliktir. Evlilik, aile ocağının geçimini ve her ikisinin toplumsal faaliyetlerine uygun ortak bir çaba ile çocuklarının bütün eğitimini görmesi gereken, ortakların hak ve ödevlerinin tam eşitliği üzerine kurulmuştur.

Yasa evliliğin resmileşmesini, kabulünü ve ayrılmayı ve böyle yasal işlerden kaynaklanan hakları ve yükümlülükleri düzenler.

MADDE 36 — Bütün çocuklar, ister evlilik sırasında veya evlilik dışı doğmuş olsunlar, aynı haklara sahiplerdir.

Bir çocuğun soy zincirini dikkate alan payeler kaldırılmıştır.

Doğuştaki fark ile veya çocuğun doğum kaydında ya da analık ve babalığı belirten herhangi bir başka belgede ebeveynlerin medenî durumlarıyla ilgili hiçbir beyanatta bulunulmayacaktır.

Devlet, uygun yasal araçlarla, babalığın tespitini ve kabulünü garanti eder.

MADDE 37 — Ebeveynler çocuklarının beslenmesini sağlamak; meşrû çıkarlarını savunmakta ve haklı isteklerinin gerçekleşmesinde onlara yardım etmek; ve sosyalist bir toplumda yaşam için yararlı ve iyi hazırlanmış vatandaşlar olarak eğitimlerine ve gelişmelerine etkin biçimde katkıda bulunmaktan yükümlüdürler.

Ebeveynlerine saygı göstermek ve yardımcı olmak çocukların ödevidir.

IV. BÖLÜM

EĞİTİM ve KÜLTÜR

MADDE 38 — Devlet bütünü ile eğitimi, kültürü ve bilimi yönlendirir, teşvik eder ve hızlandırır.

Devletin eğitsel ve kültürel politikası, aşağıdaki ilkeler üzerine temellenmiştir:

a) devlet eğitsel ve kültürel politikasını, Marksizm-Leninizm tarafından kurulan ve geliştirilen, bilimsel dünya görüşü üzerine temellendirir;

b) eğitim devletin fonksiyonudur. Bu nedenle, Eğitim kurumları devlete aittir. Eğitim fonksiyonunun yerine getirilmesi bütün toplumun katıldığı bir görevi oluşturur ve bilimin yaptığı katkılar ve sonuçlar üzerine ve inceleme ve yaşam, çalışma ve üretim arasındaki en sıkı ilişki üzerine temellenmiştir;

c) devlet toplumsal yaşam için çocukların, gençlerin, ergin kimselerin eğitimini ve yeni kuşakların komünist eğitimini sağlamalıdır. Bu ilkeyi gerçekleştirmek için, genel eğitim ve bilimsel, teknik veya artistik uzmanlaşma eğitimi, çalışma, geliştirme araştırması, beden eğitimi, spor, politik ve toplumsal faaliyetlere katılma ve askerî eğitim ile birleştirilmiştir;

ç) eğitim ücretsizdir. Devlet öğrenciler için geniş bir burs sistemi sağlar ve işçilere eğitimin genelleştirilmesi amacıyla çok yönlü okuma olanağı verir. Yasa, ulusal eğitim sisteminin bütünlenmesini ve yapısını ve zorunlu eğitim alanını saptar ve her vatandaşın yapması gereken genel eğitimin asgari düzeyini belirler.

d) sanat alanındaki yaratıcılık, içeriği Devrime karşıt düşmedikçe özgürdür.

e) halkın kültür düzeyini yükseltmek için, devlet artistik eğitimi, yaratma sanatını ve sanatın değerlendirilmesini ve inceliğini teşvik eder ve geliştirir.

f) bilimde yaratma ve araştırma özgürdür. Devlet, araştırmayı teşvik eder ve kolaylaştırır ve toplumun çıkarları ve halkın refahı ile ilgili sorunları çözümlemeyi hedef alan araştırmaya öncelik tanır.

g) devlet, işçilerin bilimsel çalışmaya girmelerine ve bilimin gelişmesine katkıda bulunmalarına olanak tanır;

h) devlet, eğitimin ve yurtdaşların gerekli gelişmesine katkıda bulunmanın bir aracı olarak her türlü beden eğitimi ve spor biçimini sağlar, teşvik eder ve geliştirir;

i) devlet, ulusun kültürel mirasının ve artistik ve tarihsel zenginliğinin korunmasına dikkat eder. Devlet, ulusal abideleri ve doğal güzellikleri veya artistik ya da tarihsel değerlere sahibolan yerleri korur;

j) devlet, ülkenin toplumsal ve kitle örgütleri aracılığıyla, vatandaşların eğitim ve kültürel politikasının gelişmesine katılmalarını sağlar.

MADDE 39 — Çocukların ve gençlerin komünizm ruhu ile eğitilmesi bütün toplumun ödevidir.

Devlet ve toplum, çocuklara ve gençliğe özel özen gösterir. Çocukların ve gençliğin gerekli yetişmesine özellikle dikkat etmek, aile, okullar, devlet kuruluşları ve toplumsal ve kitle örgütlerinin ödevidir.

V. BÖLÜM

EŞİTLİK

MADDE 40 — Bütün vatandaşlar eşit haklara sahiplerdir ve eşit ödevlerle yükümlüdürler.

MADDE 41 — Irk, renk cinsiyet veya ulusal kökenden dolayı ayrım,yasaktır ve yasa tarafından cezalandırılır.

Devlet kurumları, mümkün olan en erken yaştan itibaren herkesi, insanlar arasında eşitlik ilkesi ile eğitir.

MADDE 42 — Devlet, devrimle kazanılan hakkı, ırk, renk veya ulusal kökenlere bakmaksızın, tüm yartdaşların;

- yararlılıklarına ve yeteneklerine uygun olarak, bütün işlere ve devlet ve idarî görevlere ve üretim ve hizmet işlerine girmelerine;
- yararlılıklarına ve yeteneklerine uygun olarak, Devrimci Silahlı Kuvvetlerin ve Güvenliğin ve iç düzenin herhangi bir safına girebilmelerine;
- eşit çalışma için eşit ücret almalarına;
- herkes için eşit olarak ilkokuldan üniversiteye kadar tüm eğitim kurumlarında eğitim hakkına sahip olmalarına;
- tüm sağlık kurumlarında sağlık yardımlarından yararlanmalarına;
- herhangi bir kesimde, bölge veya alanda yaşamalarına ve herhangi bir otelde kalmalarına;
- bütün lokantalarda hizmet edilmesine ve diğer kamu hizmet kuruluşlarında işlerinin görülmesine;
- herhangi bir ayırım yapılmaksızın, bütün deniz, kara ve hava ulaşım araçlarından yararlanmalarına;
- kumsallar, parklar, toplumsal merkezler ve diğer kültür, spor, dinlenme ve diğerleri gibi yerlerden yararlanmalarına, adar.

MADDE 43 — Kadınlar, aile içinde olduğu gibi ekonomik, politik ve toplumsal alanlarda da erkeklerle aynı haklara sahiptirler.

Bu hakların uygulanmasını ve özellikle toplumsal örgütlü çalışma alanlarına kadınların girmesini sağlamak için, devlet; kadınlara fiziksel yapılarına uygun görevler, doğumdan önce ve sonra anneye ücretli izin verilmesiyle ilgilenir; devlet, çocuk kreşleri, yarı yatılı okullar ve yatılı okullar gibi kurumlar düzenler, ve eşitlik ilkesini gerçekleştirmeye yardım eden bütün koşulları yaratmaya çalışır.

VI. BÖLÜM

TEMEL HAKLAR, ÖDEVLER VE TEMİNATLAR

MADDE 44 — Sosyalist toplumda çalışma, her vatandaşın hak ve ödevi ve gurur kaynağıdır.

Çalışmaya nicelik ve niteliğine göre ücret ödenir; ödenirken, ekonominin ve toplumun gereksinimleri, işçinin kararı ve ustalığı ve yeteneği gözönüne alınır; Bu, buhranlar olmaksızın, toplumsal ve ekonomik kalkınmayı kolaylaştıran ve böylece işsizliği ve ölü mevsimi ortadan kaldıran sosyalist ekonomik sistem tarafından sağlanmıştır.

Endüstriyel, tarımsal, teknik, sanat ve hizmet faaliyetlerinde bütün toplumun yararına yürütülen ücretsiz, gönüllü çalışmanın halkımızın komünist uyanıklığının oluşmasında önemli bir rolü olduğu kabul edilmiştir.

Her çalışan, işinde kendisiyle ilgili görevleri sadakatle yerine getirmekten yükümlüdür.

MADDE 45 — Çalışan herkes, sekiz saatlik iş günü tarafından sağlanmış olan, hafta sonu ve yıllık ücretli tatili geçirme hakkına sahiptir.

Devlet, tatil plânları ve olanaklarının geliştirilmesine katkıda bulunur.

MADDE 46 — Toplumsal Güvenlik Sistemi aracılığıyla, devlet yaşlılık, hastalık veya malûliyet nedeniyle çalışmayan her işçiye yeterli korumayı sağlar.

İşçi öldüğünde, ailesi bu koruma kapsamına girecektir.

MADDE 47 — Devlet, malî kaynakladan veya kendilerine bakacak ya da kendileriyle ilgilenecek herhangi bir kimseden yoksun olan yaşlıları ve çalışmayan ve kendine yardım edebilen hiçbir akrabası olmayan kimseleri sosyal yardım aracılığıyla korur.

MADDE 48 — Devlet, iş kazalarının ve meslekî hastalıkların önlenmesi için yeterli önlemlerin kabul edilmesi aracılığıyla iş konusunda koruma, emniyet ve sağlık hakkını garanti eder.

Bir iş kazasına uğrayan veya meslekî bir hastalığa tutulan kimsenin tıbbî bakım ve tazminat hakkı veya, geçici ya da sürekli yeter-

siz çalışmanın meydana geldiği bu gibi durumlarda emeklilik hakkı vardır.

MADDE 49 — Herkes sağlık korunma ve bakım hakkına sahiptir. Devlet bu hakkı garanti eder:

— kırsal tıbbî hizmet şebekesi tesisleri, poliklinikler, hastahaneler ve önleyici ve uzmanlaşmış tedavi merkezleri aracılığıyla parasız tıbbî ve hastahane bakımını sağlayarak;

— parasız diş bakımını sağlayarak;

— sağlık reklam kampanyaları, sağlık eğitimi, düzenli tıbbî muayeneleri ve hastalığın yayılmasını önleme önlemlerini arttırarak; Bütün halk, toplumsal ve kitle örgütleri aracılığıyla bu faaliyetlere ve plânlara katılır.

MADDE 50 — Herkes eğitim hakkına sahiptir. Bu hak parasız ve yaygın okullar, yarı-yatılı okullar ve yatılı okullar sistemiyle ve her çeşit burslarla ve, bütün eğitim gerecinin parasız sağlanıldığı gerçeğinden dolayı, ailelerinin ekonomik durumuna bakılmaksızın, bütün çocuklara ve gençlere yeteneklerine, toplumsal isteklerine ve sosyo-ekonomik kalkınma gereksinimlerine uygun olarak okuma olanağını veren, bütün eğitim düzeylerinde garanti edilmiştir.

Yetişkin kimselere de bu hak tanınmıştır ve onların eğitimi, yetişkin eğitim programı, teknik ve meslekî eğitim ve devlet kuruluşları ve girişimlerde eğitim kursları ve işçiler için ileri kurslar aracılığıyla, yasanın düzenlediği özgül olanaklarla parasızdır.

MADDE 51 — Herkes beden eğitimi, spor ve eğlence hakkına sahiptir. Bu haktan yararlanma ulusal eğitim sisteminin müfredat programında beden eğitimi ve spor eğitimi ve uygulamasını kapsamakla ve bir kitle temeli üzerinde spor ve eğlencenin uygulanmasını mümkün kılan, halkın hizmetine verilen eğitim ve araçların genel yapısıyla sağlanmıştır.

MADDE 52 — Vatandaşlar sosyalist toplumun hedeflerine uygun olarak, söz ve basın özgürlüğüne sahiptirler. Bu hakkın yerine getirilmesinin maddi koşulları, basının, radyonun, televizyonun, sinemaların ve diğer kitle haberleşme araçları organlarının devlet veya toplumsal mülkiyet olduğu ve asla özel mülkiyet olamayacağı gerçeği ile belirtilmiştir. Bu, onların salt emekçi halkın hizmetinde ve toplum yararına kullanımını sağlar. Yasa, bu özgürlüklerin yerine getirilmesini düzenler.

MADDE 53 — Toplantı, gösteri ve dernek kurma hakları, bunları

kullanmak için gerekli araçlara sahip kol ve kafa emekçileri, köylüler, kadınlar, öğrenciler ve emekçi halkın diğer kesimleri tarafından kullanılır. Toplum ve kitle örgütleri, üyelerinin sınırsız girişim ve eleştiri hakkı üzerine temellenmiş tam söz ve düşünme özgürlüğüne sahip oldukları bu faaliyetleri yürütmek için gerek duydukları bütün olanaklara sahiptirler.

MADDE 54 — Halkı, evrenin bilimsel materyalist görüşüyle eğiten ve etkileyen sosyalist devlet, herkesin herhangi bir dinî inancı belirtmek ve yasaya saygı çerçevesinde, seçtiği inancını yerine getirme hakkını ve vicdan özgürlüğünü kabul ve garanti eder.

Yasa, dini kurumların faaliyetlerini düzenler.

Bir kimsenin, imanı veya dinsel inancına; devrime; eğitime; veya birinin çalışma, vatanı silahla savunma, vatanın sembollerine saygı gösterme ve Anayasanın saptadığı diğer ödevlerini yerine getirmesine engel olmak yasaktır ve yasayla cezalandırılır.

MADDE 55 — Konut dokunulmazlığı vardır. Yasanın gösterdiği halier dışında olmak üzere, hiç kimse, isteği dışında birbaşkasının konutuna giremez.

MADDE 56 — Posta dokunulmazlığı vardır. Ancak yasasının belirttiği durumlarla müsadere edilebilir, açılabilir ve bakılabilir. Posta maddeleri üzerinde gizlilik, bakılmasına nezaret eden kişilerin dışında sürer.

Aynı ilke kablo, telgraf ve telefon haberleşmesi durumunda da uygulanır.

MADDE 57 — Kişisel özgürlük ve dokunulmazlıklar ülkede yaşayan herkese sağlanmıştır. Hiç kimse, yasanın gösterdiği biçim, güvenceler ve durumlar dışında tutuklanamaz.

Tutuklu veya hükümlü, kişisel bütünlüğü ile dokunulmazdır.

MADDE 58 — Hiç kimse, suçtan önce varolan, yasalarla kurulmuş ve yasaların gösterdiği biçimler ve güvencelerle yetkili, mahkemenin dışında yargılanamaz veya hakkında hüküm verilemez.

Her suçlanan kimse savunma hakkına sahiptir.

Aleyhinde kanıt elde etmeye zorlamak için, kimseye herhangi bir biçimde şiddet ve baskı yapılamaz.

Yukarıdaki hükmün çiğnenmesi durumunda elde edilen bütün ifadeler geçersiz ve yararsızdır, ve bu hükmü çiğneyenler yasanın gösterdiği gibi cezalandırılır.

MADDE 59 — Mülkiyetin müsaderesi ancak bir ceza olarak yasanın gösterdiği durumlardaki yetkilerle ve yöntemlerle uygulanır.

MADDE 60 — Ceza yasaları, suçlanan veya mahkûm edilen kimselere yararı oldukça geçmişe yürür. Diğer yasalar, kamu yararı bulunması veya toplumsal çıkarlar nedeniyle aksi kararlaştırılmadıkça geriye yürümezler.

MADDE 61 — Vatandaşlara tanınan özgürlüklerin hiçbiri, Anayasada ve yasalarda gösterilenin veya sosyalist devletin varlığı ve hedeflerinin ya da Küba halkının sosyalizmi ve komünizmi kurma kararının aksine yürütülemez. Bu ilkeyi çiğneyenler yasayla cezalandırılır.

MADDE 62 — Her vatandaş şikayette bulunmak ve yetkililere dilekçe göndermek ve yasaya uygun olarak uygun bir zamanda ilgili cevabı almak veya ilgi görmek hakkına sahiptir.

MADDE 63 — Kamu ve toplumsal mülkiyetle ilgilenmek, çalışma disiplinini kabul etmek, başkalarının haklarına saygı göstermek, sosyalist yaşam düzeyine uymak ve yurtdaşlık ve toplumsal görevleri yerine getirmek herkesin ödevidir.

MADDE 64 — Sosyalist vatanın savunması her Kübalı vatandaş için en yüce onur ve yüksek görevdir.

Yasa, Kübalıların yapması gereken askerî hizmetleri düzenler.

Ülkeye karşı hiyanet suçların en ağırıdır, bunu işleyenler en şiddetli cezalara uğrarlar.

MADDE 65 — Anayasanın ve yasaların özenle yerine getirilmesi herkesin zorunlu görevidir.

VII. BÖLÜM

DEVLET ORGANLARININ ÖRGÜTLENME VE ÇALIŞMA İLKELERİ

MADDE 66 — Devlet organları, aşağıdaki açıkça gösterilen biçimlerde, sosyalist demokrasi, yetki birliği ve demokratik merkeziyetçilik ilkeleri üzerinde kurulur, çalışır ve faaliyet yürütürler:

a) devletin tüm yetkili organları yürütme organları ve bütün mahkemeler, seçilen ve düzenli aralıklarla görevinden alınan üyeler tarafından oluşturulmuştur;

b) kitleler devlet kuruluşlarının faaliyetlerini, milletvekillerini, delegeleri ve resmî görevlileri denetler;

c) seçilenler, seçmenlerine çalışmalarının hesabını vermelidirler ve seçmenler verdikleri güvene layık olmayan seçilenleri görevinden alma hakkına sahiptirler;

ç) her devlet organı, yetkisi dahilinde, yerel bir düzeyde bulunan kaynaklar ve olanaklardan yararlanmayı amaçlayan girişimleri geniş bir biçimde geliştirir ve toplumsal ve kitle örgütlerini kapsamına almaya çalışır;

d) yüksek devlet organlarının kararları alt organlar için bağlayıcıdır;

e) alt devlet organları yüksek devlet organlarına karşı sorumludurlar ve çalışmalarının hesabını vermelidirler.

f) yerel idarî ve yürütme organlarının faaliyetinde çift hiyerarşi sistemi vardır: Halk İktidarı ilgili organlarına bağımlılık ve yerel organın yetkisi altındaki idarî sorunları da yöneten yüksek düzeye bağımlılık.

g) tartışma, eleştiri ve özeleştiri özgürlüğü ve azınlığın çoğunluğa bağımlılığı bütün ilgili devlet organlarında ağır basar.

VIII. BÖLÜM

HALK İKTİDARI'NIN YÜKSEK ORGANLARI

MADDE 67 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi, devlet iktidarının yüksek organıdır ve bütün emekçi halkın mutlak iradesini temsil ve ifade eder.

MADDE 68 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi, Cumhuriyet'te kurucu ve yasama otoritesiyle yetkili kılınan tek organdır.

MADDE 69 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi, yasanın gösterdiği işlem ve orana uygun olarak Halk İktidarı Belediye Meclisleri tarafından seçilen milletvekillerinden oluşur.

MADDE 70 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi, beş-yıllık bir dönem için seçilir. Bu süre ancak savaş halinde veya seçimlerin normal yapılmasına engel olabilen istisnaî diğer durumlarda ve bu gibi durumlar devam ettiği sürece doğrudan Meclisin kararıyla uzatılabilir.

MADDE 71 — Halk İktidarı Ulusal Meclisine bütün milletvekilleri seçildikten otuz gün sonra, Meclis; sekreter olarak çalışan en genç iki milletvekilinin yardımıyla en yaşlı milletvekilinin başkanlığı altında, kendi yetkisi dahilinde toplanır. Oturum, milletvekillerinin ad yoklamasını, milletvekillerinin yeminini ve milletvekilleri tarafından görevlerini acil olarak yüklenmeye hazırlanan, Başkan, Başkan Yardımcısı ve Halk İktidarı Ulusal Meclisi Sekreteri'nin seçimini kapsar.

Ondan sonra Meclis, Devlet Konseyi'ni seçmeye geçer.

MADDE 72 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi, milletvekilleri arasından, bir Başkan, bir birinci Başkan Yardımcısı, bir Sekreter ve 23 üyeden oluşan, Devlet Konseyi'ni seçer. Devlet Konseyi Başkanı, aynı zamanda, Devletin ve Hükümetin Başıdır.

Devlet Konseyi, faaliyetinden dolayı, Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne karşı sorumludur.

MADDE 73 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi, aşağıdaki yetkilerle donatılmıştır;

a) 141.Madde de gösterilene uygun olarak Anayasa'daki reformlara karar verme;

nın niteliğine göre gerekli görüldüğü zaman, onu, görüşülmesi için halkın iradesine bırakma;

ç) yasaların, yasa gücünde kararnamelerin ve diğer bütün genel önlemlerin Anayasaya uygunluğuna karar verme;

ç) Devlet Konseyi'nin yayınladığı yasa gücünde kararnameleri tamamen veya kısmen iptal etme;

d) eknomik ve toplumsal kalkınma ile ilgili ulusal plânları görüşme ve onaylama;

e) devlet bütçesini görüşme ve onaylama;

f) plânlama ve ulusal ekonomi yönetim sisteminin ilkelerini onaylama;

g) para ve kredi sistemini onaylama;

h) dış ve iç politikanın genel hatlarını onaylama;

ı) askerî saldırı karşısında savaş kararı alma ve barış anlaşmalarını onaylama;

i) 100. Madde de gösterilene uygun olarak ülkenin idarî bölünmesini saptama ve değiştirme;

j) Ulusal Meclis'in Başkan, Başkan Yardımcısı ve Sekreterlerini seçme;

k) Devlet Konseyi Başkan, Birinci Başkan Yardımcısı, Başkan Yardımcıları ve diğer üyelerini seçme;

l) Devlet Konseyi Başkanının teşebbüsü ile, Bakanlar Konseyinin Birinci Başkan Yardımcısı, Başkan Yardımcıları ve diğer üyelerini atama;

m) Yüksek Halk Mahkemesinin Başkan, Başkan Yardımcısı ve diğer yargıçlarını seçme;

n) Cumhuriyetin Başsavcısını ve Başsavcı Yardımcılarını seçme;

o) seçtiği veya atadığı kimselerin seçimini veya atamasını iptal etme;

ö) sürekli ve geçici komisyonları atama;

b) devlet ve hükümet organları üzerinde yüksek denetlemeyi yürütme;

q) Devlet Konseyi, Bakanlar Konseyi, Yüksek Halk Mahkemesi, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Halk İktidarı Belediye Meclisleri tarafından sunulan raporlar konusunda bilgi edinme, raporlarla ilgili kararları değerlendirme ve kabul etme;

r) Anayasa ve yasaların aksine olan Devlet Konseyi'nin yasa gücünde kararnamelerini ve önlemlerini ve Bakanlar Konseyi'nin

s) Anayasayı, yasaları, kararnameleri, yasa gücünde kararnameleri, ve yüksek bir organın aldığı diğer kararları çiğneyen Halk İktidarı genel organlarının karar veya hükümlerini, veya diğer yerlerin çıkarlarına veya ulusun genel çıkarlarına zararlı olanları iptal etme ve değiştirme;
t) affetme;
u) Anayasa'nın gösterdiği durumlarda ve Meclis'in ilgili gördüğü durumlarda bir referanduma başvurma;
v) yönetmelik ve iç tüzüklerini saptama; ve
w) bu Anayasa'nın verdiği diğer bütün yetkileri yerine getirme.

MADDE 74 — Anayasa'daki reformlara ilişkin olanlar dışında, Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin bütün yasaları ve kararları bir tek oy çokluğu ile kabul edilir.

MADDE 75 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi tarafından onaylanan bütün yasalar, her durumda, bu yasalarca belirtilen tarihte yürürlüğe girer.

Yasa gücünde kararnameler, kararnameler ve yönetmelikler ve devletin ulusal organlarının diğer genel önlemleri **Cumhuriyetin Resmî Gazetesi**'nde yayınlanır.

MADDE 76 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi üyelerinin isteği veya Devlet Konseyi'nin çağrısı ile yılda iki olağan oturum ve bir özel oturum yapar.

MADDE 77 — Milletvekillerinin toplam sayısının yarısından fazlası toplanan Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin bir oturumunda hazır bulunmalıdır.

MADDE 78 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin bütün oturumları, Meclis'in devlet çıkarları nedeni ile kapalı bir oturum yapma kararı dışında, kamuya açıktır.

MADDE 79 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin Başkanı, şu yetkilerle donatılmıştır:

a) Ulusal Meclis'in oturumlarına başkanlık etmek ve meclis yönetmeliklerinin yürürlüğe konulması ile ilgilenmek;
b) Ulusal Meclis'in düzenli oturumlarını bildirmek;
c) Ulusal Meclis'in oturumlarının gündemini tasarlamak;
ç) Ulusal Meclis tarafından kabul edilen yasa ve yönetmeliklerin **Cumhuriyetin Resmî Gazetesi**'nde yayınlanmasını emretmek ve imzalamak;
d) Ulusal Meclis'in uluslararası ilişkilerini düzenlemek;

e) Ulusal Meclis tarafından atanan sürekli ve geçici komisyonların çalışmasına refakat etmek ve düzenlemek;
f) Devlet Konseyl toplantılarına katılmak;
g) ve kendisine Anayasa ve Meclis'in verdlği bütün diğer yetkileri yerine getirmek.

MADDE 80 — Milletvekilliği sıfatı, kişisel ayrıcalık veya herhangi bir çeşit ekonomik çıkar sağlamaz.

Halk İktidarı Ulusal Meclisi, milletvekillerinin faatiyetlerini, ödevleri ve düzenli günlük görevleri ile birleştirir.

Milletvekilleri, çalışmalarının gerektirdiği kadar ücretsiz izin alırlar. Ve kendilerine, ödevlerinin yerine getirilmesinde yaptıkları bütün ek harcamalar ile ücretlerine eşdeğerde günlük ödenek verilir.

MADDE 81 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin hiç bir milletvekili, rezalet nevinden (çok çirkin) suçlardan doğan davalar hariç, Meclisin veya Meclis toplantı halinde değilse, Devlet Konseyi'nin izni olmaksızın tutuklanamaz veya yargılanamaz.

MADDE 82 — Ödevlerini haikın çıkarları yararına yerine getirmek; seçmenleri ile temas halinde olmak; onların yakınmalarını, önerilerini ve eleştirilerini dinlemek; onlara devletin politikasını anlatmak; ve onlara faaliyetlerinin sonuçlarının belirli zamanlarda hesabını vermek, Halk İktidarı Ulusal Meclisi milletvekilierinin ödevidir. Aynı şekilde, Meclis'in gerekli gördüğü herhangi bir zamanda Meclis'e faaliyetlerinin hesabını vermek de milletvekilierinin ödevidir.

MADDE 83 — Halk İktidarı Ulusal Meciisi milletvekilleri, yasanın gösterdiği yönde ve biçimde herhangi bir zamanda seçmenieri tarafından görevlerinden alınabilirler.

MADDE 84 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi milletvekilleri, Devlet Konseyi, Bakanlar Konseyi veya her ikisinin üyeleri hakkında soruşturma açma ve aynı oturum sırasında veya sonraki oturumda cevaplandırılan bu soruşturmaları yapma hakkına sahiplerdir.

MADDE 85 — Ödevlerini yürütme sırasında milletvekillerine gerekli bütün işbirliğini sağlamak, bütün devlet organları ve girişimlerinin ödevidir.

MADDE 86 — Yasa teklifinden sorumlu olanlar:
a) Halk İktidarı Ulusal Meciisi milletvekilleri;
b) Devlet Konseyi;
c) Bakanlar konseyi;

ç) Halk iktidarı Ulusal Meclisi komisyonları;
d) Küba Sendikaları Merkezî Örgütü Ulusal Komitesi ve kitle örgütleri ulusal daireleri;
e) adlî yönetim ile ilgili konularda, Yüksek Halk Mahkemesi;
f) yetkisi dahilindeki konularda, Cumhuriyet Başsavcılığı;
g) bütün yurtdaşlar. (Bu durumda, teklifin seçme hakkı olan en azından 10.000 Vatandaş tarafından yapılması gereklidir.)

MADDE 87 — Devlet Konseyi, oturumlar arasındaki sürede temsil ettiği Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin bir organıdır, onun kararlarını yürütür ve Anayasa'nın verdiği bütün ödevlere uyar. Ulusal ve uluslararası kararlarda Küba devletinin en yüksek temsilcisi ve yüksek kuruldur.

MADDE 88 — Devlet Konseyi'nin yetkileri şunlardır:
a) Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin özel oturumlarını düzenlemek;
b) Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin oturumları arasındaki dönemde yasa gücünde kararnameler yayınlamak;
c) Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin peryodik yenilenmesi için seçimlerin tarihini saptamak;
ç) gerekli olduğu her zaman varolan yasalara genel ve gerekli açıklamayı getirmek;
d) yasama girişimini yürütmek;
e) Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin istediği referandumun yapılması için gerekli tüm hazırlıkları yapmak;
f) ülke savunmasını gerektiren genel seferberliğe karar vermeli ve Meclis'in tatili halinde ve gerekli güvenlik ve ivedilikle oturuma çağırılamadığı zaman saldırı anında savaş ilân etme veya barış anlaşmalarını —Anayasa'nın Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne verdiği ödevleri— onaylama yetkisini yüklenmek;
g) Başkanı'nın girişimiyle, Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin oturumları arasındaki dönemde Bakanlar Konseyi'nin üyelerini değiştirmek;
h) Yüksek Halk Mahkemesi Yönetim Konseyi aracılığıyla mahkemelere genel talimatlar vermek;
i) Cumhuriyet Başsavcılığına talimatlar vermek;
j) Başkanı'nın girişimiyle de, diğer devletlere Küba diplomatik temsilcilerini atamak ve azletmek;
k) nişanlar ve şeref rütbeleri vermek;
l) komisyonları tayin etmek;
m) af vermek;
n) uluslararası anlaşmaları onaylamak veya feshetmek;

o) diğer devletlerin diplomatik temsilcilerini kabul veya reddetmek;
ö) ilk toplantısında Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nin onayına sunmak üzere, Anayasa'ya veya yasalara aykırı olan veya bölgesel çıkarlara yahut ülkenin genel çıkarlarına ters düşen, Bakanlar Konseyi'nin önlemlerini ve Halk İktidarı Yerel Meclisleri'nin kararlarını ve önlemlerini ertelemek;
p) Anayasa'yı, yasaları, yasa gücündeki kararnameleri, kararnameleri ve yüksek bir organın aldığı diğer önlemleri ihlâl eden veya diğer yerlerin çıkarlarına zararlı oldukları anlaşılan Halk İktidarı yerel organları Yürütme Komiteleri'nin kararlarını ve önlemlerini iptal etmek;
q) yönetmeliklerini ve kurallarını onaylamak; ve
r) Anayasa ve yasalarca veya Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne ivedi olarak verilen diğer bütün yetkileri yerine getirmek.

MADDE 89 — Devlet Konseyi'nin bütün kararları üyelerinin bir tek oy çokluğu ile kabul edilir.

MADDE 90 — Halk İktidarı Ulusal Meclisi'nce Devlet Konseyi'ne verilen temsil yetkisi, seçim dönemi sonunda yeni Meclis'in kurulmasıyla sona erer.

MADDE 91 — Devlet Konseyi'nin Başkanı, Hükümetin Başıdır ve yetkileri şunlardır.

a) devlet ve hükümeti temsil etmek ve onların genel politikalarını yürütmek;
b) Devlet Konseyi'nin ve Bakanlar Konseyi'nin faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, her iki konseye toplanma çağrısında bulunmak ve oturumlarına başkanlık etmek;
c) bakanlıkların faaliyetlerinin gelişmesini ve diğer merkezî yönetim kuruluşlarınınkileri denetlemek ve yönetmek;
ç) herhangi bir bakanlığın veya merkezî yönetim kuruluşunun liderliğini yüklenmek;
d) Bakanlar Konseyi üyelerini seçerek Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne önermek;
e) Bakanlar Konseyi üyelerinin istifasını kabul etmek veya Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne veya Devlet Konseyi'ne bu üyelerin herhangi birinin değiştirilmesini istemek ve her iki durumda ilgili yardımcıları önermek;
f) yabancı diplomatik görevlilerin başkanlarının itimatnamelerini kabul etmek. Bu sorumluluk, Devlet Konseyi Başkan Yardım-

cılarının herhangi birine havale edilebilir;

g) Devrimci Silahlı Kuvvetler'in baş komutanlığını yüklenmek;

h) yasa gücünde kararnameleri ve Devlet Konseyi'nin diğer kararlarını imzalamak ve **Cumhuriyetin Resmî Gazetesi**'nde yayınlanmalarını düzenlemek;

i) ve Anayasa ya da Meclis tarafından kendine verilen bütün diğer ödevleri yüklenmek.

MADDE 92 — Devlet Konseyi Başkanı'nın yokluğu, hastalığı ve ölümü halinde, Birinci Başkan Yardımcısı, Başkanın ödevlerini yüklenir.

MADDE 93 — Bakanlar Konseyi, en yüksek ve idarî organdır ve Cumhuriyetin Hükümeti'ni meydana getirir. Bakanlar Konseyi'ni oluşturan Bakanların ve merkezî kuruluşların sayısı, adları ve işlevleri yasa tarafından belirtilmiştir.

MADDE 94 — Bakanlar Konseyi, Başkanı; Yardımcısı; Başkan Yardımcıları; Merkezî Plânlama Kurulu Başkanı; Bakanları; Sekreteri; ve yasanın belirttiği diğer üyeleri olarak, Devlet ve Hükümetinin Başlarından oluşur.

MADDE 95 — Bakanlar Konseyi'nin Başkanı, Birinci Başkan Yardımcısı ve Başkan Yardımcıları Yürütme Komitesi'ni meydana getirir.

Yürütme Komitesi'nin üyeleri Bakanların ve sektörlerdeki merkezî örgütlerin çalışmasını denetler ve düzenler.

İvedi durumlarda Yürütme Komitesi genellikle Bakanlar Konseyinin yetkisindeki konuları yönetir.

MADDE 96 — Bakanlar Konseyinin yetkileri şunlardır:

a) Halk İktidarı Ulusal Meclisi tarafından plânlanılan politik, ekonomik, kültürel, bilimsel, toplumsal ve savunma faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek;

b) devletin sosyo-ekonomik kalkınması genel plânları için projeler hazırlamak ve Halk İktidarı Ulusal Meclisi tarafından onaylandıktan sonra, bunların yürütülmesini düzenlemek, yönetmek ve denetlemek;

c) Cumhuriyetin dış politikasını ve diğer hükümetlerle ilişkileri yürütmek;

ç) uluslararası anlaşmaları uygun bulmak ve onları Devlet Konseyi'nin onayına sunmak;

d) dış ticareti yönetmek ve denetlemek;

e) devlet bütçesini hazırlamak ve, Halk İktidarı Ulusal Meclisi tarafından onaylandığı andan itibaren, yürütülmesiyle ilgilenmek;
f) para ve kredi sisteminin güçlenmesini hedef alan önlemleri getirmek;
g) hesapları hazırlamak ve onları Halk İktidarı Ulusal Meclisi ve Devlet Konseyi'nin görüşüne sunmak;
h) ulusal savunma, düzenin ve iç güvenliğin korunması, vatandaşların haklarının korunması ve doğal felaketler halinde yaşam ve mülkiyetin korunmasıyla ilgilenmek;
i) bakanların ve diğer merkezî yönetim kuruluşlarının faaliyetlerini birleştirerek, düzenleyerek ve denetleyerek, devletin idaresini yürütmek;
j) yasaları, Halk İktidarı Ulusal Meclisi kararlarını ve Devlet Konseyi'nin çıkardığı yasa gücünde kararnameleri ve önlemleri yürütmek ve, gerekirse, uygun düzenlemeleri emretmek;
k) varolan yasalara uygun olarak ve esas alarak önlemler getirmek ve kararnameler çıkarmak;
l) iltica hakkı vermek;
m) Devrimci Silahlı Kuvvetler'in genel örgütlenmesini belirlemek;
n) ilgili bakanlıklar ve diğer merkezî kuruluşlar aracılığıyla halk İktidarı yerel organlarının idarî işlevlerinin yönetimini metodolojik ve teknik denetimini yüklenmek;
o) bakanlar, merkezî kuruluşlar tarafından ve daha yüksek bir kademenin verdiği uygulanması zorunlu kurallara aykırı Halk İktidarı yerel organlarmın idarî kurullarınca alınan önlemleri geri almak veya iptal etmek;
p) Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne veya Devlet Konseyi'ne, yasaları ve diğer önlemleri çiğneyen veya ulusun genel çıkarlarına veya diğer toplulukların çıkarlarına zarar veren Halk İktidarı yerel organları Meclisleri tarafından alınan önlemlerin ve kararların iptal edilmesini veya ertelenilmesini önermek;
q) kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesini kolaylaştırmak için gerekli gördüğü komisyonları kurmak;
r) yasanın verdiği yetkilere uygun olarak memurları atamak ve uzaklaştırmak;
s) ve kendine Halk İktidarı Ulusal Meclisi veya Devlet Konseyi tarafından verilen herhangi bir ödevi yüklenmek.

MADDE 97 — Bakanlar Konseyi, Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne karşı sorumludur ve belli zamanlarda faaliyetlerinin hesabını verir.

a) gerekli kararlar ve önlemler olarak, yetkileri altındaki kuruluşların veya bakanlıkların işlerini ve görevlerini yürütmek;
b) başka bir devlet organının özgül ödevi olmadığı takdirde, kendilerini ilgilendiren yasaların ve yasa gücünde kararnamelerin yürütülmesini mümkün kılmak için gerekli düzenlemeleri getirmek;
c) konuşmak ve oy vermek yetkisiyle Bakanlar Konseyi oturumlarına katılmak ve herhangi bir hesabı, yasa gücünde kararnameyi, kararnameyi, kararı veya uygun gördükleri herhangi bir öneriyi Konseyin görüşüne sunmak;
ç) yasaya uygun olarak, kuruluşların memurlarını atamak;
d) ve Anayasanın ve yasaların kendilerine verdiği diğer yetkileri yerine getirmek.

MADDE 99 — Küba Sendikaları Merkezi Örgütü Genel Sekreterliği, Bakanlar Konseyi'nin ve Yürütme Komitesi'nin oturumlarına katılma hakkına sahiptir.

IX. BÖLÜM

HALK İKTİDARI YEREL ORGANLARI

MADDE 100 — İdarî yönetim amacı için, ülke il ve belediyelere bölünmüştür; bunların sayısı, sınırları ve adları yasa tarafından belirlenmiştir

Yasa diğer bölümleri de saptayabilir.

MADDE 101 — Ülkenin yasa tarafından bölünen idari ve siyasi bölümlerinde kurulan Halk İktidarı delegeler meclisleri, devlet iktidarının yüksek yerel organlarıdır.

MADDE 102 — Halk İktidarı delegeler yerel meclisleri yetkileri altındaki alanlarda devlet işlevlerinin yerine getirilmesi için en yüksek otoriteyle yetkili kılınmışlardır. Bu konuda, kendilerini ilgilendiren ve kurdukları organlar aracılığıyla kendilerine bağlı olan ekonomik, üretim ve hizmet ünitelerini yöneten ve bakım gereksinimlerini karşılamak için gerekli faaliyetleri yürüten ve her birinin yetkisi altındaki bölgede ortak ekonomik, kültürel, eğitim ve eğlence hizmetlerini sağlayan herşeyi yönetirler. Kendilerine bağlı olan bölgelerindeki bu ünitelerin plânlarının yerine getirilmesine ve faaliyetlerin geliştirilmesine de yardım ederler.

MADDE 103 — İşlevlerinin yürütülmesi için, Halk İktidarı yerel meclisleri halkın girişimleri ve geniş katılmasıyla desteklenirler ve toplumsal ve kitle örgütleriyle sıkı ilişki içinde hareket ederler.

MADDE 104 — Halk İktidarı yerel organları, devlet tarafından kabul edilen genel sosyo-ekonomik plânın hazırlanmasına, yürütülmesine ve denetimine yasal hükümler içinde ve uygun ölçüde katılırlar.

MADDE 105 — Yetki sınırları içinde, Halk İktidarı İl ve Belediye Meclisleri:

a) devletin yüksek organlarından çıkan genel yasalara ve düzenlemelere uyarlar ve yürütülmesine yardım ederler;
b) sözleşmeleri kabul ederler ve önlemler alırlar;
c) durum ne olursa olsun, Anayasa'ya veya yasalara, yasa gücünde kararnamelere, kararnamelere, yönetmeliklere veya devlet iktidarı yüksek organları tarafından çıkarılan kararlara ters düşen kendilerine bağlı organların kararlarını ve önlemlerini ya da diğer toplulukların veya ülkenin genel çıkarlarını karşıt biçimde etkileyen kararları ve önlemleri iptal ederler, erteler-

ler veya değiştirirler;
ç) yürütme komitelerini seçerler ve yasaya uygun olarak, örgütlenmesini, çalışmasını ve görevlerini belirlerler;
d) Yürütme Komiteleri üyelerini azlederler;
e) sosyo-ekonomik faaliyetin farklı dallarındaki idarî liderliğin örgütlenmesini, çalışmasını ve görevlerini belirlerler;
f) idarî şubelerin başlarını atarlar, değiştirirler veya azlederler;
g) çalışma komisyonlarını kurarlar ve feshederler;
h) yasa koşullarına uygun olarak, yetkileri altındaki alanlarda halk mahkemeleri yargıçlarını seçerler ve görevden alırlar;
i) Yürütme Komiteleri, adli organlar ve doğrudan kendilerine bağlı Meclisler tarafından sunulan hesap raporlarını incelerler ve değerlendirirler ve bu raporlara uyarak ilgili kararları kabul ederler;
j) yurtdaşların haklarını ve sosyalist mülkiyeti korurlar ve savunurlar;
k) sosyalist yasallığı güçlendirmeye çalışırlar, iç düzeni korurlar ve ülkenin savunma gücünü arttırırlar;
l) Anayasa ve yasalarının verdiği diğer işlevleri yürütürler.

MADDE 106 — Halk İktidarı Belediye Meclisleri, bütün delegelerin seçilmesini izleyen ikinci pazar günü, delegelerin ad yoklamasını yapmak için en yaşlı delegenin başkanlığı altında toplanır ve derhal Yürütme Komitelerini ve İl Meclislerine delegelerini seçerler. En genç iki delege sekreter olarak çalışır.

Diğer yerel Meclisler aynı biçimde ve yasanın gösterdiği yönde kurulurlar.

MADDE 107 — Halk İktidarı yerel Meclislerinin olağan ve olağanüstü oturumları kamuya açıktır. Yalnız, devlet sırları veya kişilerin itibarı ile ilgili olanlar gizli yapılır.

MADDE 108 — Halk İktidarı Meclisleri'nin kararlarının geçerli olması için, üyelerinin toplam sayısının yarısından fazlası hazır bulunmalıdır. Kararlar, tek oy çoğunluğuyla alınır.

MADDE 109 — İdarî şubeler, meclislerine, onların Yürütme Komitelerine ve ilgili idarî şubelerin yüksek organlarına bağlıdır.

MADDE 110 — Üretim ve hizmetler şubeleri tarafından ve çalışma alanında örgütlenen sürekli çalışma komisyonları, Meclislere ve ilgili Yürütme Komitelerine ve idarî liderlik ve yerel girişimleri denetlemeye yardım ederler. Geçici komisyonlar, gösterilen zaman süresin-

de verilen özgül görevleri yerine getirirler.

MADDE 111 — Meclisler, delegelerin seçim süresi olan her iki buçuk yılda bir yenilenirler.

Bu süre ancak, Madde 70 de belirtilen durumlarda, Halk İktidarı Ulusal Meclisi kararı ile uzatılabilir.

MADDE 112 — Seçmenler, her zaman yasanın gösterdiği yöntemle delegelik süresini feshedebilirler. Yasa, görevlerini yerine getirmeyen delegelerin değiştirilme koşullarını ve yöntemini gösterir.

MADDE 113 — Delegeler, tüm toplumun çıkarına uygun olarak, kendi seçmenleri adına hareket ederler, ve aşağıdaki görevleri yerine getirirler:

a) Meclis çalışmalarında, seçmenlerinin açıkladığı düşünceler gereksinimler ve sorunlar ile ilgilenirler;
b) seçmenlerine, Meclisin politikası ve halkın artan sorunlarını çözümlemek için kabul edilen önlemler ve çözümlenemeyenlerin nedenleri üzerinde bilgi vermelidirler;
c) seçmenlerine ve bağlı oldukları Meclislere düzenli bir biçimde çalışmalarını rapor etmelidirler.

MADDE 114 — Yürütme Komitesi, Anayasa'nın gösterdiği ve Meclis tarafından verilen görevlerle birlikte yasanın verdiği işlevleri yerine getirmek için, Halk İktidarı İl ve Belediye Meclisleri tarafından seçilen yüksek organdır.

Yürütme Komitesi, yasanın saptadığı üyelerin sayısı ile oluşur ve Meclisin onayı ile, Meclisteki görevleri de yüklenen, bir Başkan, bir Başkan Yardımcısı ve bir Sekreter seçer.

MADDE 115 — İl ve Belediye Meclis'lerinin Yürütme Komiteleri üyeleri, Meclis delegeleri arasından seçilir.

Seçim, her durumda, seçim yasasının gösterdiği biçimde önerilen adaylar arasında yapılır.

Her Belediye Yürütme Komitesi'nin Başkanı, yetkili olarak, Halk İktidarı İl Meclisi'nin de bir delegesidir.

MADDE 116 — Yürütme Komitesinin yetkileri şunlardır:

a) Meclisi olağan ve özel oturumlara çağırmak;
b) Meclis tarafından kabul edilen kararları yayınlamak ve yürütmek.
c) Anayasa'ya, yasalara veya devlet iktidarı yüksek organlarının

genel çıkarlarını yahutta diğer toplulukların çıkarlarını olumsuz yönde etkilemeleri halinde, halk iktidarı alt yerel meclislerinin kabul ettikleri karar ve önlemlerin uygulanmasını derhal ertelemek.

ç) (c)bendinde belirtilen durumlarda, ilgili oldukları Meclis'in oturum halinde olmadığı dönemlerde Halk İktidarı alt yerel Meclisleri Yürütme Komiteleri'nin önlemlerini, akitlerini ve kararlarını iptal etmek;

d) bağlı Yürütme Komitesi'nin sunduğu hesap raporları ve bunlarla ilgili kararları incelemek, değerlendirmek ve kabul etmek;

e) idarî liderliği ve yerel girişimleri yönetmek ve denetlemek;

f) idarî liderliğin ve yerel girişimin memurlarını atamak ve değiştirmek;

g) faaliyetlerin gelişmesine ve kendisine bağlı olan her Meclis'in bölgesinde kurulmuş ünitelerin plânlarının yerine getirilmesine yardım edecek ilgili önlemleri kabul etmek;

h) kararı onaylayabilen ve değiştirebilen, Meclise hesap vererek, idarî şubelerin ve yerel girişimlerin başlarını makamından almak ve geçici olarak değiştirmek;

MADDE 117 — Meclis oturumları arasındaki dönemlerde, Yürütme Komitesi Madde 105'in (a), (b), (g) ve (k) bendlerinde gösterilen işlevleri yüklenir.

Bu yetkilerin yerine getirilmesinde Yürütme Komitesi tarafından alınan kararlar ve genel önlemler, gelecek ilk toplantısında, Meclis tarafından onaylanılmalı, değiştirilmeli veya iptal edilmelidirler.

MADDE 118 — Yürütme Komitesi Meclise ve doğrudan yüksek yürütme komitesine çalışmasının hesabını belli zamanlarda verir.

MADDE 119 — Yürütme Komitesine verilen temsil yetkisi yeni bir Halk İktidarı Delegeler Meclisi kurulduğu zaman sona erer.

MADDE 120 — Yürütme Komitesi Başkanının yetkileri şunlardır:

a) Meclis oturumlarını bildirmek ve başkanlık etmek;

b) Meclislerin yönetmeliklerinin yasalaşmasıyla ilgilenmek;

c) Yürütme Komitesi toplantılarını bildirmek ve başkanlık etmek; ve

ç) Yürütme Komitesi'nin faaliyetini düzenlemek.

Başkan, Başkan Yardımcısına bu işlerin bazılarını havale edebilir.

X. BÖLÜM

MAHKEMELER VE BAŞSAVCI

MADDE 121 — Adaleti yönetme işlevi halktan gelir ve onun adına Yüksek Halk Mahkemesi ve yasayla kurulan diğer mahkemeler tarafından yürütülür. Mahkemelerin farklı düzeylerde yetki ve gücü, ülkenin idarî bölünmesine ve adli işlevin gereksinimlerine göre düzenlenir; Yasa, mahkemelerin kurulmasını, yetkisini ve yürütme biçimini, yargıçların yerine getirmeleri gereken kuralları, seçilme biçimi, ayrı ayrı durumlarda hizmet edecekleri zaman dönemini ve onları görevden alma yöntemini düzenler.

MADDE 122 — Mahkemeler, görev bakımından, tüm diğer sistemlerden bağımsız bir devlet organıdırlar; ancak, Halk İktidarı Ulusal Meclisine ve Devlet Konseyine bağımlıdırlar.

MADDE 123 — Mahkemelerin faaliyetlerinin ana hedefleri şunlardır:

a) sosyalist yasallığı kurmak ve güçlendirmek;
b) bu Anayasada saptanılan ekonomik, toplumsal ve politik rejimi korumak;
c) sosyalist mülkiyeti ve vatandaşların kişisel mülkiyetini ve Anayasa'nın kabul ettiği diğerlerini korumak;
ç) devlet kuruluşlarının ve ekonomik ve toplumsal kurumların ve kitlelerin haklarını ve yasal çıkarlarını korumak;
d) yaşamı, özgürlüğü, itibarı, onuru, mülkiyeti, aile ilişkilerini ve vatandaşların diğer yasal hak ve çıkarlarını korumak;
e) yasanın çiğnenmesini, anti-sosyal davranışı önlemek ve bu gibi çiğneme ve davranış suçlarını önlemek ve düzeltmek, ve istemlerin çiğneyenlere karşı protesto edildiği yasal standartlar kuralını yeniden kurmak; ve vatandaşları bilinçli olarak eğitmeyi hedef alan kararlarına uygun açıklamalar getiren, yasayı tam anlamıyla yerine getirme gerekliliği ve anavatana, sosyalizm davasına ve sosyalist yaşam kurallarına sadakatle ödevlerinin gönüllü yerine getirilmesi konusunda uyanıklığı geliştirmek.

MADDE 124 — Yüksek Halk Mahkemesi, en yüksek adli otoritedir ve kararları kesindir.

Yönetim Konseyi aracılığıyla, yasalar önerilebilir ve yönetmelikler çıkabilir, kararlar alabilir ve tüm halk Mahkemeleri için uyulması zorunlu inançları birleştirme kararları çıkarabilir. Deneyimlere dayanan, yasanın yorumlanmasında tek örnek adlî yöntemi kurmak için talimatlar çıkarır.

MADDE 125 — Yargıçlar, adaleti yürütme işlevlerinde, bağımsızdırlar ve sadece yasaya karşı sorumludurlar.

MADDE 126 — Mahkemelerin yetkileri içinde verdikleri hükümler ve doğrudan ilgileri olmamakla birlikte uymak zorunda bulunan devlet kuruluşlarını, ekonomik ve toplumsal kurumları ve vatandaşları bağlar ve yerine getirilmesi zorunludur.

MADDE 127 — Bütün mahkemeler, toplu olarak çalışırlar.

Meslekten olan veya olmayan yargıçlar, eşit hak ve ödevlerle adalet yönetimine katılırlar.

Toplumsal önemleri bakımından meslekten olmayan yargıca verilen adlî işlevlere öncelik tanınacaktır.

MADDE 128 — Mahkemeler, kendilerini seçen Meclise en az yılda bir kez hesap verirler.

MADDE 129 — Bir yargıç ancak kendini seçen organ tarafından görevinden alınabilir.

MADDE 130 — Yasaya ve diğer yasal yönetmeliklere, devlet kuruluşlarının, ekonomik ve toplumsal kurumların ve vatandaşların, uymalarını sağlayarak sosyalist yasallığı denetlemek, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yetkilerindendir.

Yasa, Başsavcının bu yetkileri yerine getirme biçimini, koşulunu ve süresini saptar.

MADDE 131 — Cumhuriyet Başsavcılığı, yalnızca Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne ve Devlet Konseyi'ne bağlı olan organik bir birimdir.

Cumhuriyet Başsavcılığına buyruklar, doğrudan doğruya Devlet Konseyinden verilir.

Cumhuriyet Başsavcısı, bütün ülkede örgütü tarafından yürütülen tüm çalışmaları yönetir ve denetler.

Cumhuriyet Başsavcısı, Yüksek Halk Mahkemesi Yönetim Konseyi'nin üyesidir.

Başsavcılık organları, bütün ülkede dikey bir biçimde örgütlen-

miştir.

Bu organlar, tüm yerel organlardan bağımsız olup yalnızca Cumhuriyet Başsavcısına bağlıdırlar.

MADDE 132 — Cumhuriyet Başsavcısı ve yardımcısı başsavcılar, Halk İktidarı Ulusal Meclisi tarafından seçilirler ve görevden alınırlar. Yasa, hizmet derecelerini ve süresini belirtir.

MADDE 133 — Cumhuriyet Başsavcısı, çalışmasının hesabını yılda en az bir kez Halk İktidarı Ulusal Meclisi'ne verir.

XI. BÖLÜM

SEÇİM SİSTEMİ

MADDE 134 — Bütün seçimlerde ve referandumda, oylama serbest, eşit ve gizlidir.

Her seçmen sadece tek oy hakkına sahiptir.

MADDE 135 — Aşağıda belirtilenler dışında olmak üzere, onaltı yaşından büyük kadın, erkek bütün Kübalılar oy hakkına sahiptirler.

a) zihnen sakat olan ve bir mahkeme tarafından o durumda olduğuna karar verilenler veya,

b) bir suç işleyen ve bundan dolayı seçme hakkını kaybeden kimseler.

MADDE 136 — Politik haklarını yerine getiren, kadın ve erkek Kübalılar seçilebilirler.

Şayet seçim Halk İktidarı Ulusal Meclisi milletvekilleri için ise, 18 yaşında veya üzerinde olmalıdırlar.

MADDE 137 — Devrimci Silahlı Kuvvetlerin ve ulusun diğer askerî kurumlarının üyeleri, diğer vatandaşlar gibi seçme ve seçilme hakkına sahiptirler.

MADDE 138 — Yasa, ülkenin bölündüğü idarî bölgelerin her ikisinde yaşayan halkın sayısına oranla her iki meclisi oluşturan delegelerin sayısını belirler; seçimin biçim ve yöntemini düzenler.

Belediye Meclisleri delegeleri önceden saptanan seçim bölgelerinden seçilirler.

MADDE 139 — Belediye Meclisleri, gizli oylama aracılığıyla, Halk İktidarı İl Meclisleri delegelerini seçerler.

MADDE 140 — Bir delegenin seçilmesi için, seçim bölgesinde atılan oyların yarısından fazlasını alması gereklidir.

Şayet bu gerçekleşmezse yasa, en çok oy alanlar arasından kiminseçileceğini saptamak için yapılacak yeni seçimlerin yönetimini belirtir.

XII. BÖLÜM

ANAYASAL REFORMLAR

MADDE 141 — Anayasa ancak, üyelerinin toplam sayısının üçte ikisinden az olmayan bir çoğunluğun oylarıyla tamamen veya kısmen Halk İktidarı Ulusal Meclisi tarafından değiştirilebilir.

Eğer değişiklik Anayasamn tamamıyla veya Halk İktidarı Ulusal Meclisi veya Devlet Konseyinin bütünlük ve otoritesiyle veya Anayasada belirtilen haklar ve ödevler ile ilgili ise, oy verme hakkı olan vatandaşların çoğunluğunun onayı, Meclis tarafından bu amaç için düzenenlenen bir referandum yoluyla istenir.

SON SÖZ

Küba Devrimi, sosyalist devrimler pratiğine bir katkıdır.

Kapitalist dünyada ve burjuva basınında «yerleşen devrim» olarak tanımlanıp kabul edilen ve sözde saygı ile anılan Küba Sosyalist Devrimi ülkemizde, genellikle 1960-70 dönemlerinde —hatta günümüzde de— kasıtlı olarak yanlış tanıtılmaya çalışıldı.

Burjuvazi ve onun güdümündeki bilim dışı sapık akımlar ve onların sözcüleri, Küba deneyimini dünya sosyalist sisteminin dışında bir olgu olarak görüp, göstermeye kalkıştılar... Devrimin genel yasalarını, Küba'mn özgül özelliklerini, dünyadaki —o günkü— güçler dengesini, iç ve dış dinamikleri, Küba işçi sınıfı hareketini, ve onun savaşımlarını, hareketin tarihsel liderlerini, bilim dışı verilerle, masallara yakışan bir biçimde yansıttılar...

Küba Devriminin çeşitli evrelerinde savaşan eski-yeni tüm savaşçılar, özellikle de Fidel Kastro, Che ve Raul vb... gibi saygın liderleri ise, bireysel terörün öncüleri olarak tanıtıldı...

Böylece, **Sosyalist Devrim** gibi toplumsal bir olay özünden yoksun bırakılarak —özellikle gençlere— aktarıldı...

Küba Devrimi ve onun sosyalist kuruculuktaki önemli başarıları üzerine en geçerli ve bilimsel cevabı, KKP 1. Kongresi'nde okunan Ana Rapor vermektedir.

Küba Devrimi ve KKP 1. Kongresi, dünya sosyalist sistemine, barış ve ilerleme savaşımına katkısı olan, anlamlı ve tarihi önem taşıyan bir olgudur.

Elinizdeki kitap, konuya tüm yönleriyle açıklık kazandıran ve Küba deneyimine tek ve güvenilir doğrulukta bilimsel bir bakış ve içerik getiren ayrıntılı bir inceleme niteliğindedir, ayrıca ülkemizde üzerinde çok konuşulup yazılmasına karşın, gerçek bilimsel temellerine oturtulamayan Küba Devrimi hakkındaki bilgilerin yerli yerine oturması ve spekülasyonlara son vermesi umuduyla, yayınevimizce derlenerek, yayınlanmıştır.

SORUN YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ I. KONGRESİ'NDE ANA RAPORU FİDEL OKUDU 5

I — GİRİŞ 7
Devrimin tarihsel çözümlenmesi 8

II — EKONOMİK GELİŞME 50
Genel görünüşler 50
Şeker sanayii 54
Temel sanayii 56
Hafif sanayii 59
Gıda sanayii 60
Tarım 60
Ormancılığın geliştirilmesi 65
Tütün sanayii 66
Balıkçılık 66
İnşaat 68
Ulaşım ve haberleşme 73
Dış ticaret 78
Bankacılık 79
İç ticaret 80
Turizm 83
Ekonomi üzerine düşünceler 85
Gelecek beş yıllık dönemde ekonomik gelişme 89
Yapılan yanlışlıklar 95
Ekonomik yönetim sistemi 103

III — TOPLUMSAL GELİŞME 109
Eğitim 109
Kültür 115
Bilimsel araştırma 123
Sağlık 124
Çocuk bakımı 129
Spor 130
Sosyal güvenlik 133
İşsizliğin giderilmesi 136
Çalışma politikası 137

IV — ADLİ SİSTEM 141
Adli yönetimde ilerlemeler 141
Yeni Anayasa 142

V — SİYASAL-YÖNETİMSEL BÖLÜNME 148

VI — KİTLESEL VE TOPLUMSAL ÖRGÜTLER 152
İşçi örgütü 152
Köylü örgütü 155
Kadınlar örgütü 159
Devrimi Savunma Komiteleri 161
Toplumsal örgütler 163
Öğrenci örgütleri 163
Küba Piyonerler Birliği 164
I. Kongre özel yarışması 165

VII — DEVRİMCİ SİLAHLI KUVVETLER 167
İçişleri Bakanlığı 175
Genç Komünistler Birliği 185
Parti 189
Dış politika 201
Gelecek yıllardaki yoğun çalışma 224

SON SÖZ 227

KÜBA K.P.I. KONGRESİ'NİN KAPANIŞ OTURUMUNDA KKP MK. I. SEKRETERİ VE DEVRİMCİ HÜKÜMETİN BAŞBAKANI, BAŞKOMUTAN FİDEL KASTRO'NUN YAPTIĞI KONUŞMA 229

HALK İKTİDARI ORGANLARI ÜZERİNE PARTİ I. KONGRESİNİN KARARI 255
Giriş 255
Koşulların hazırlanması 257
Delegelerin seçimi 259
Meclislerin kurulması, yürütme komitelerinin seçimi 260
Çalışma komisyonları 261
Delegeler ve görevleri. Yürütme delegeleri 262
Sorumluluk ve görevden alınma 263
Faaliyetleri devretme süreci 263
Ekonomik faaliyetin örgütlenmesi 264
Merkezi kuruluşlar ve ulusal bakımdan bunlara bağımlı işletmelerle ilişkiler 267
Parti, KTC ve kitle örgütleriyle ilişkiler 269

EKONOMİK YÖNETİM VE PLANLAMA SİSTEMİ ÜZERİNE PARTİ BİRİNCİ KONGRESİNİN KARARI 271
Genel ilkeler 271
Planlama 273
Malî işler 276
Yönetim ve teşvikler 278
Uygulama 284

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NİN KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ I. KONGRESİ'NE SELAMI 287

KKP I. KONGRESİ'NİN KAPANIŞI DOLAYISIYLA, DEVRİM MEYDANINDA YAPILAN BİR KİTLE MİTİNGİNDE KKPMK I. SEKRETERİ, DEVRİMCİ HÜKÜMET BAŞBAKANI, BAŞKOMUTAN FİDEL KASTRO RUZ'UN HALKA YAPTIĞI KONUŞMA 289

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ SEÇİM SONUÇLARI 303

EKLER: 307

SBKP 25. KONGRE'SİNDE FİDEL 307

KÜBA CUMHURİYETİ ANAYASASI 313
Başlangıç 315
I. Bölüm: Devletin politik, toplumsal ve ekonomik ilkeleri 317
II. Bölüm: Vatandaşlık 324
III. Bölüm: Aile 326
IV. Bölüm: Eğitim ve kültür 327
V. Bölüm: Eşitlik 329
VI. Bölüm: Temel haklar, ödevler ve teminatlar 330
VII. Bölüm: Devlet organlarının örgütlenme ve çalışma ilkeleri 334
VIII. Bölüm: Halk İktidarı'nın yüksek organları 335
IX. Bölüm: Halk İktidarı yerel organları 344
X. Bölüm: Mahkemeler ve başsavcı 348
XI. Bölüm: Seçim sistemi 351
XII. Bölüm: Anayasal reformlar 352

SON SÖZ 353

İÇİNDEKİLER 354

SORUN YAYINLARI

35.000.00